H

H

Exc

mir

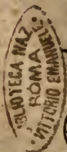
molle 965

HOMERI
OMNIVM POETA-RVM PRINCIPIS ILIAS,

Andrea Diuo Iustinopolitano interprete, ad uerbum translata.

HERODOTI HALICARNASSEI *libellus, Homeri uitam fidelissime continens, ~~Conrado Heresbachio~~ interprete.*

Cum Indice copiosissimo.

Excudebatur Lugduni Anno domini. M. D. XXXVIII.

HERODOTI HALICARNASSEI DE GENERE VItaq; HOMERI libellus, a Conrado Heresbachio latinitate donatus.

HERODOTVS Halicarnasseus de genere, vita, atq; adeo ętate Homeri studens quàm verissima referre, hæc tradidit. Cum vetusta illa Aeolicorum ciuitas Cuma primum conderetur, eodem cum aliæ permultæ, omnísq; generis conuenæ confluxerunt, tum e Magnesia illuc pleriq; commigrarunt, inter quos fuerat Melanopus Ithagenæ Crithonis filio genitus, homo fortunæ non perinde amplæ, attamen expeditæ. Hic Homyretis Cumani filiam duxit vxorem, procreatq; legitimo toro fœmineam prolem, cui nomen indidit Criteidi. Moxq; ipse Melanopus vna cum vxore vita functus est: commissa interim filia Cleonactis Argiui tutelæ, quo familiarissime vti consueuerat. Porro tempore interiecto, accidit forte vt puella ista e furtiuo concubitu prægnãs deprehenderetur: id quod paulisper suppressum, dum Cleonax resciuisset, vehementer rei indignitate commotus, Critheida seorsum ad se accersitam acerbe obiurgauit, commemorans commissa apud populares suos infamiam. Pcstremo huiusmodi quid piam quo illam excuteret, comminiscitur. Cumani iam tam in Hermei sinus recessu ædificantes, vbi Smyrnam ciuitatẽ extruxissent. Theseus enim volens vxoris suæ memoriam relinquere, ab vxoris nomine Smyrnam appellauit, quippe id vxori no-

Cuma.

Melanopus.
Critheis.

Hermeus sinus
Smyrna

Teseus.

men erat. Theseus autem e primarijs Thessalorum fuit, qui Cunam ædificabant, ab Eumelo Admeti filio ortus, vitæ facultatibus apprime instructus. Hoc loco Cleonax per occasionẽ Critheida obtrusit Ismeniæ Bœotio, ex his qui coloniam illuc duxerant, in primis sibi amico. Progressu deinde tẽporis Critheis cum alijs mulierculis ad festum quoddã egressa, iuxta fluuium Melitem, vt quæ partui iam vicina esset, Homerum peperit, non cæcum, sed videntẽ, nominatq; eundem Melesigenẽ a fluuio vide licet, ad quẽ editus esset. Etiam num apud Ismeniã se Critheis cõtinebat, a quo postea digressa manuaria industria se filiũq; alebat, aliunde alia sumens opera: vnde filium quoq; quantũ potuit, honestis disciplinis erudiuit. Erat aũt eo tẽpore Smyrnæ quidam nomine Phemius, qui iuuẽtuti illic literas musicenq; tradebat. Hic cũ citra vxorẽ viueret, Critheidem conduxit, quæ lanam illi exerceret: quã a discipulis mercedẽ acceperat. Illa vero industria multa atq; elegantia freta, Phemio cœpit impense placere, adeo, vt tandẽ Phemius eam verbis ad coniugium solicitaret, referens cum alia, quibus ei fidem facere confidebat, tum præcipue, quod Melesigenẽ in filiũ esset adoptaturus, liberaliterq; simul & aliturus instituturusq;. Siquidẽ hunc cernebat iam mirã quãdam & ingenij & indolis spem de se polliceri. Persuasa igitur Critheis, Phemio assentitur. Melesigenes cum naturæ bonitate præstans, tum cura accedẽte institutio neq;, continuo omnes sui ordinis adolescẽtes facile præuertit, atq; non ita multo post eruditionis auctibus crescẽs, nihilo ipso Phemio in disciplinis factus inferior. Et cũ Phemius vita functus vniuersa ei legasset, paulo post Critheis quoq; fato concedit. Melesigenes itaq; ludo præfectus, suiq; iã iuris effectus, in magna fuit hominum admiratiõe, nõ apud suos modo, verũ apud externos etiam, qui peregre frequẽtes illuc mercatus gratia cõuenerant. Erat.n. Smyrna ẽporiũ celebre, vñ frumẽta, q̃ eodẽ

Homerus nascitur, sed nõ cæcus.

Melesigenes.

Phemius puerorũ doctor.

Melesigenes ludi magister.

e vicinis agris abunde cõuecta, a peregrinis coeme bantur. Externi autẽ cum ab opere cessarent, Meles sigeni libenter vacabant. Cõmodũ inter hos Mẽtes fuit nauicularius, qui e finibus Leucadis soluens, nauem meritoria in eius vsum comparauerat, qua frumenta Smyrna deueheret, vir [quantum illa ferebant tempora] & eruditus, & multarum rerum vsu exercitus. Hic Melesigenem persuasit, vt relicto ludo secum nauigaret, accepturum & mercedem, & quæ ad profectionem essent necessaria. Ad hæc Melesigenes quãdiu iuuenis esset, ciuitates regionesq; spectare operæpretium fore ducebat sibi, qui conscribende poeseos iam argumentum in animo concepisset qua nimirum occasione potissimũ eum arbitror pellectum, proinde relicto ludo cum mente nauigabat Melesigenes: quocq; cunq; locorum appulit, studiose vniuersa rimatus, contemplabatur siquid esset loci alicuius peculiare ac vernaculum, memoratuq; dignum: adeo, vt appareat commentarios eum profectionis suæ descripsisse, eorumq; quæ quocq; loco lustrãdo didiscerit. Porro cum ex Hispania Tusciaq; delati in Ithacam deueherẽtur, contigit Melesigenem oculis iam ante parum valẽtem, extreme laborare: ita vt Mentes negociorum gratia in Leucadem traiecturus, eum apud Mentorem Alcimi Ithacensem reliquerit hominem sibi vehementer amicum: multis præcibus adigens eũdem quo Melesigenis curam haberet tantisper. dũ e Leucade reuerteretur ipse. Mentor vero ægrotantem Melesigenem sedulo curauit, vir nimirum facultatibus pollẽs: quiq; ob egregiã æquitatẽ, hospitalitatemq; inter cæteros Ithacẽses maxime prædicaretur. Atq; hic accidit, vt de Vlysse multa Melesigenes percõtãdo cognosceret. Narrãtq; ipsi Ithacenses, tum visum eum amisisse ibidẽ. Atqui ego affirmare non dubitem, iam tum eundem conualuisse, ac postea apud Colophonem prorsus cæcum fa-

Mentes abducit Smyrna Melesigenem.

Cõmẽtarij profectiõis Homeri.

Homerus oculis laborat.

Mentor

Homeri cæcitas.

ctum,id quod ipsi quoq; Colophonij mecum fatentur. At vero Mentes e Leucade Ithacã reuersus, Melesigenẽ recepit,cũ quo iã inde diu vltro citroq; nauigabit,donec Colophonẽ appellãti eueniret, vt i veterẽ morbũ recideret:quẽ vbi effugere nõ dareẽ, visu putaẽ priuatus.E Colophone iã cecus Smyrnã remeans,ad poemata cõscribẽda animũ cõuertit. Tẽpore deinde interiecto,cũ Smyrnæ victu necessarijsq; destitueretur,cõstituit Cumã pficisci:cõmodũq; Hermi prata transiens,ad eũ locũ peruenit qui appellatur Nouus murus , Cumanorum coloniam. Qui locus post cumam habitabatur annis octo. Hic memoratur primũ Melesigenes pro coriarij officina consistens,huiusmodi quædam carmina recitasse.

Colophone ægrotans Homerus excæcatur.

Nouus murus.

Veneramini hospitijs indigentem,& domo,
Qui ciuitatẽ excelsam Cumã magnos oculos hñtẽ puellã
Habitatis,Sardanæ pedem extremum alticomi,
Ambrosiam bibentes aquam diuini fluuij
Hermi uorticibus pleni,quẽ immortalis peperit Iupiter.

Sardana,cuius hic commeminit,mons est ad Hermum fluuium Nouumq; murum situs . Coriario nomen erat Tichio, cui continuo auditis versibus visum est hominem recipiendum; commiseratione nimirum motus,cũ videret oculis tam misere mulcatum,iussit præsentibus secum frui. Melesigenes ingressus sutrinam,cõsidentibus illic poesim suam ostendit.Amphiarai in Thebas expeditionẽ, atq; hymnos in deo a se scriptos.Et cum inter fabulandum crebras sententias in medium multamq; eruditionem afferret,in magna habitus est ab auscultantibus admiratione.Atq; iam tum apud Nouũ murum agens,e poesi victus subsidia habebat. Ostenditur ad nostra vsq; tempora ibidem locus,

Sardana.

Tichius cerdo.

Amphiarai expeditio.
Hymni deorũ.

vbi Melesigenes sedens carmina sua exhibuerit. Qui locus in magna illic habetur veneratione ab incolis,memoraturq́ populus arbor ab Homeri aduentu in eodem loco enata. Porro egestate postea adactus cum vix alimẽta haberet. statuit in animo Cumam ad feliciorem successum reuerti. Iturusq́ hæc pronunciauit carmina:

Statim pedes me ferant ad uenerandorũ ciuitatẽ uirorũ,
Horum enim & animus promptus,& cõsiliũ optimũ.

Proficiscens igitur cumam e Nouo muro, per Larissam iter fecit:vtpote compendiosissimum. Vbi vt Cumani narrant,flagitãte socero, epigramma hoc scripsit Midæ Phrygum regi Gordij filio,id quod etiam nunc in Gordij cippo inscriptum visitur.

Midæ epigrãma ab homero concinnatum.

Chalce uirgo sum,Midæ autem in sepulchro iaceo
Donec aqua fluerit,& arbores longe floruerint,
Solq́; ascendens fulserit splendidaq́; luna.
Hic manens luctuoso in sepulchro
Nunciabo prætereuntibus Midas quòd hic est sepultus.

Petit ab Cumanis publice nutriri Homerus.

Reuersus autem Cumam,in senum passim conuẽticulis carmina sua quæ fecerat,ostẽdit,colloquijq́ suauitate auscultantes, in sui admirationem facile protraxit. Intelligens igitur Cumanos poesim suã recipere, pergit eosdem consuetudine sua oblectare,ac postremo huiusmodi conditionem proponere,vt si publice eum alere vellent,ciuitatem Cumanorum celeberrimam se redditurum. Qui præsentes hæc audierant, institutum probabant: addentes se quoq; adiuturos,si petitionem suam ad senatum referret, vt votis suis fieret satis. Melesigenes his verbis erectus,collecto senatu,in curiam processit,rogatoq; eo,cuius id muneris erat, vt in senatũ duceretur. Ille nihil recusans vbi oportunum videbatur,hominem deduxit. Hic consistens Melesige-

nes,eadem verba habuit in senatu,quæ paulo ante in conuēticulis de alimentis præstandis propo- suerat. Vbi dixisset,egressus pro curia sedebat. Interim dum senatores agitarēt,quidnam par esset homini respōdere,visumq; esset cū ei,qui deduxerat, tum alijs omnibus quotquot inconuenticulis Melesigenē audierant petitionē admittēdam.vnus tantum e senatoribus refertur Melesigenis postulatis calculo suo repugnasse, interque alia multa, hæc quoq; cōmemorasse.Quod si semel Homerus, hoc est cæcos,alendos suscipiant,futurum vt continuo turbam habeant & multam & inutilem.Atq; hic primū Homeri nomen Melesigeni inditum, a cæcitatis videlicet calamitate.Mam cumani cæcos Homerus appellant.Iamq; inde qui prius Melesiges nes,nomen obtinuit Homeri.Breuiter hæc sentētia euicit percq; prætorem fuit approbata, qua contendebatur non alendum Homerum hæc cum illi nūciaretur.vehementer commotus,his versibus calamitatem suam deplorabat. Homeri nom.

Quali me parce dedit pater Iupiter inuentum fieri,
Infantem uenerabilis in genibus matris nutriens,
Quam olim turrificarunt consilio Iouis ægidiferi
Populi Phriconis edacium assessores equorum,
Iuniores feruido igne exercentes Martem,
Aeolidem Smyrnam maritimam, uenerandam reginam,
Per quamq; clara id aqua sacri Melitis,
Vnde uenientes puellæ Iouis pulchræ filiæ
Volebant celebrare generosam terram,& ciuitatem uirorum:
Illi uero renuerunt sacram uocem dico cantilenam
Stolliditatem harumq; calamitatem aliquis dicet rursus,

Qui ipsis obprobrijs meam considerauit sortem:
Sortem autem ego, quam mihi Deus dedit genito quidem
Sustinebo immensam ferens toleranti animo.
Nec quid mihi grata membra manere sacris in uijs
Cumæ impellunt, magnus autem mihi animus urget
Populum in peregrinum ire, paruum quamuis existentē.

Homeri discessus in Phocæā.

Cum abiens, ab Phocæam contendit, imprecans interim Cumænis neminem vnq̃ fore clarū poetam, qui tam stupidos celebraret. In Phocæa autem eodē modo sibi victum parauit, in conuenticulis videlicet passim carmina sua ostentans. Erat autem eo tēpore in Phocea Thestorides quidam, qui pueros illic literas docebat, homo fidei parum probatæ. Hic subodorata pœsi, huiusmodi verbis Homerū adoriebatur. Paratum se inquiens & ministrare ei, & victum suppeditare, si carmina quæ meditatus esset, describere pateretur, & alia subinde faciens, ad se deferret. Homerus iam ministerij alicuius, atque adeo necessariorum indigens, recipiendam hanc cōditionem putauit Commoratusq; apud Thestoridem, minorem illam fecit Iliadem, cuius initiū est.

Thestorides ludi magister.

Iliadem minorem Homerus cōposuit apud Thestoridem.

Ilium cano, & Dardaniam bonos æquos producentem,
Circa quam multa paßi sunt Danai famuli Martis

Phocaidem quoq; quam vocant, Phocenses apud se conditam ab Homero asserunt. Iam vero Thestorides vbi Phocaidem atq; alia pleraq; ab Homero communicata descripsisset, cōstituit e Phocea discedere, Homeriq; pœsim pro sua vendicare. Vnde factum vt cum Homeri non perinde curam haberet, ille ad Thestoridem huiusmodi vsus disticho.

Thestorides, mortalibus, inopinatis multis quamuis.
Nihil inconsideratius est mente hominibus.

Thestorides Homeri carmina pro suis recitat.

Atqui Thestorides relicta Phocea in Chium concessit, vbi erecto ludo, carmina illa pro suis euulgās egregiā simul & laudē sibi putauit, & fructū haud quaquā vulgarē. Porro Homerus suo eodēq; mora

viuere pergebat apud Phocenses, nimirum e poesi victum vbiq; habens. Tempore deinde non ita multo post, viri aliquot e Chio eruditi, audientes eadem carmina quæ iam sæpius in Chio a Thestoride pro suis recitari audierant, indicabant in Chio hæc ipsa a quodam ludi magistro pro suis cum magno fructu ostentari. Homerus intelligens continuo Thestoridem esse, magno studio properabat in Chium transmittere. Et cum portui adijcet, neq; offendisset nauem, qua trajceret, essent autẽ qui pro lignis deuehendis in Erythrçã soluere pararẽt, belle cõuenire videbat, si p Erythræã iter faceret. Accedens igitur nautas, flagitauit vt comitem se nauigationis reciperent, multis blandisq; vsus verbis, qbus quod posceret persuaderet. Nautæ admittentes hominis praeces, iusserunt nauẽ cũ conscendere. Quo imperato, Homerus considens in naui, his versibus nautis bene precatur.

Audi Neptune magnipotens terram quatiens,
Latichorum curans, & flauum Helicona,
Da autem uentum bonum, & illæsum reditum uideri
Nautis, qui nauis duces, & principes sunt.
Da & ad radicem prærupti Mimantis
Castum me uenientem in mortaleis pios & incidere:
Virumq; ulciscerer, qui meam mentem despiciens,
Irritauit Iouem hospitalem, hospitalemq; mensem.

Vbi vero secũdo vento. Erythræã appulissent, Homerus in naui id tẽporis stabulabatur. Postero die nautas rogauit, vt aliquẽ præberẽt, qui ad vrbem eum perduceret. Illi obsecuti, ducem itineris vnũ e suis permiserunt. Cumq; iam pergẽdo ad Erythçã appropinquasset, deprehendissetq; vrbem asperam atq; montosam, in hæc prorupit carmina. Homeri aduentus in Erythræam.

Veneranda terra oĩa donans, datrix mellitæ felicitatis.
Quàm profecto aliquibus uirorum fertilis fuisti,
Aliquibus uero sterilis, & aspera: quibus irata es.

Ingressus deinde Erythræorum vrbẽ, percontatur de naut. Et cum forte quidam occurrisset salutaturus, qui eum in Phocea vidisset, ab hoc contendit, vt secũ dispiceret sicubi nauis appareret qua ĩ Chiũ transmitteret. Atq; vbi in portu naualibusq; nullũ repertretur traiectitium nauigium, ille Homerum ad eum locum ducit, vbi piscatoriæ nauiculæ statio nem habebãt. Et forte fortuna incidit in quosdam, qui in Chium erãt traiecturi. Hos adiens precatur vt Homerum transportarent. Verum illi nullis precibus permoti, non recepto Homero, soluerunt. Homerus autem hæc cecinit carmina.

Nautæ mare penetrantes molestæ similes calamitati,
Mendicantibus mergis uitam miseram habentes,
Reuereamini hospitalis Iouis reuerentiam altipotentis.
Grauis enim uindicta hospitalis Iouis, qui peccauerit.

At vero in altum iam prouectis contigit, vt aduerso vento rapti, eodem vnde soluerant recurrerent, vbi etiam dum Homerum in littoris crepidine considentem offenderunt. Qui cognito nauis recursu, hunc in modum eos alloquitur.

Vos ô hospites deprehendit uentus contrarius factus.
Sed adhuc me excipite, & nauigatio uobis erit.

Piscatores autem pœnitentia ducti, quod prius hominem non receperant, compellato eodem, iubent conscendere[si velit]nauem. Recepto Homero, rursus vela faciunt. Cũq; exacto itinere littus appulissent, piscatores ad sua quiq; opera digressi, Homerũ in littore ea nocte relinquunt. Vbi diluxit, itineri se accingens oberransq; ad eum locum peruenit, qui appellatur Pinus, illicq; quiescenti noctu pini fru-

Pinus locus.

ctus excussus, quem aliquis σφόβιλον alij κῶνον appellant, Homerus hos cecinit versus.

Alia quædam tuo Picea meliorem fructum emittit
Idæ in cacuminibus multi iugæ uentosæ:
Vbi ferrum Martis terrestribus mortalibus
Erit, quando ipsum Cebrenij uiri habuerint. Cebrenia

Eo enim tempore Cumani Cebrenia ad Idam montem ædificare parabant, vbi ferrum tum effodiebatur. Cæterum illinc abiens Homerus vocem caprarum, que ibidem forte pascebantur, secutus, in canes incidit pastorales, qui cum ferocius eum adorirentur, vociferabatur. Quod audiens Glaucus, id enim erat caprario nomen, accurrit festinanter, compellatosq; canes ab Homero excussit. Atq; vbi diu multorũq; admiratus fuisset, quod nimirum cecus existens eo locorum peruenerit, tandem accedens rogabat quis nã esset, & cuius rei indigens, quibusq; modis ad inhabitata illa vastaq; loca diuerterit. Homerus omnem suam calamitatem commemorans, ad commiserationem Glaucum pertraxit. Si quidẽ homo erat [vt apparet] cordatus. Excipiens igitur Homerum, ad suum deduxit tugurium, incensoq; igne cœnam instruxit, qua apposita, iussit cœnare secum hospitem. At vero cum canes a cibo abstinentes non cessarent suo more cœnitantem adlatrare, Homerus Glaucum his versibus alloquitur. Glaucus caprarius.

Glauce iucundißime accedens hoc uerbũ in mente ponã.
Primum quidem canibus cœnam in aulicis foribus
Dare. sic enim melius, hic enim, & primum audit
Virum superuenientem, & ad septum feram uenientem.

Hæc audiẽs Glaucus, lætatus est admonitione illa, habuitq; in magna hominem admiratione. Inter cœnandum autẽ vltro citroq; habitis sermonibus

mutuis quoq; colloquijs oblectabtur. Nã Homerus vbi errores suos, ciuitatesq; quas adijsset, enarrasset, Glaucus hæc audiens præ admiratione stupebat. Eratq; iam tum cubandi tempus, & quieti se dabant. Postero die Glaucus cogitauit ad herũ suum proficisci, animo hæc de Homero indicandi. Proinde cõmissis socio capris pascẽdis. Homerum intra tecta reliquit, promittens se quam festinantissime iturũ. Descendens aũt ad Bolissum, id erat vicino huic loco nomẽ, heroq; suo adito narrauit de Homero, quemadmodum res habebat, quod nimirum pro miraculo hominis aduentum duceret: demum rogat quid facere cõueniat. Herus parum delectatus hoc nuncio, cœpit cum Glauco expostulare, qui quoslibet citra delectũ errones mutilosq; reciperet, aleretq;: tamẽ præcepit vt hospitem ad se perduceret. Glaucus vero ad Homerum reuersus, ea narrauit, iussitq; sequi se in vrbẽ: fore enim hæc ei ad felicem fortune successum. Quibus non grauatim assentiens Homerus, caprarium sequitur. Hic Chius Glauci herus, vbi in colloquium cum Homero venisset, reperissetq; hominem esse cordatum, multaq; rerum peritia instructum, cœpit suadere ei vt apud se cõmoraretur, liberorumq; quos habebat adolescentes, formandorum curam susciperet. Ille accepta conditione, pueros sibi concreditos erudiuit. Interim Cercopas, Batracomyomachiam, Epicichlidas, & omnia alia quæcunq; iuuenilia ludicraq; huius poetæ extãt, apud Chium illum condidit in bolisso. Hincq; cœpit per vrbem inclarescere. Iam vero Thestorides vt primũ intellexit Homerũ adesse nauigans e Chio, fugam capessebat. Deinde progressu tẽporis impetrata ab hero Chij visendi copia, vrbem adijt, ludumq; illic instituens, pueros carmina docebat. Id cum magna felicitate Chijs facere videretur, multos sibi admiratores conciliauit. Hinc igitur victũ parans tolerabilem

Bolissus

Homerus apud Chium.

Ceropes. Batrachomyomachia. Epicichlides.

tolerabilem, vxorē duxit, equa duas suscipit filias, quarum vna decessit innupta, alteram viro Chio elocauit. Enimuero hic pœsi manum admolitus, gratiam habuit bene merentibus. Et primum quidem Mentori Ithacensi in Odyssea, vt qui laborantem ex oculis sustinuerit in Ithaca, cuius beneficij gratia eūdem ampliter pœsi suæ infulciens, Vlyssis fingit socium, cuius fidei Vlysses Troiam nauigās, domum familiamq; concrediderit, tanquam Ithacensium præstantissimo atq; æquissimo. Alijs etiā plerisq; locis eundem laudibus vehit. Si quidē Mineruam quoties cum aliquo humana specie congredi fingit, Mentori identidem tradit assimilatā deā. Ad hæc Phemio præceptori, simul & eruditionis & nutricationis gratiam in Odyssea retulit in hæc verba: Mentor apud Homerū quis sit. Phemius. Odiss.j.

Præco autem in manibus citharam perpulchram posuit
Phemio, qui multum superabat omnes canens.
Et rursum:
Sed hic canens prælusit pulchrum canere.

Meminit & nauiculari, in cuius comitatu vltro citroq; nauigans, vrbes locaq; plurima collustrauit. Huic nomē erat Mentæ, cuius commeminit his versibus. Mentes.

Mentes anchilai prudentis glorior esse Ibidem.
Filius, sed Taphijs nauticis impero.

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, nimirū qui venientem ad sutrinam apud Nouum murum hospitio exceperit. Hunc Iliadi insensit his versibus: Tychius.

Aiax autem propè uenit ferens scutum tanquam turrem.
Aereum septem boum, quod Hætichius laborauit faciens Iliad.7.
Sutor ualde optimus, Hyla in domo habitans.

A poesi vero hac inclarescens Homerus non per Ioniam solum celebrabatur, sed in ipsam vsq; Græciam multus de eodem sermo perferebatur. Et cũ iam eruditionis existimatione augescentem multi viserent, inciderunt forte qui suaderet vt in Græciã se transferret. Quod consilium admittens, impense cupiebat adornato itinere illuc demigrare. Commodumq; intelligens Agros multis egregijsq; elogijs celebratum, Athenas non item, proinde hanc poesi suæ affingens in maiori Iliade, nempe nauium catalogo, Erechtheum his versibus magnifice laudibus vehit.

Agros. Athenæ ab homero celebratæ.

Iliad. 2. *Populum Erechthæi magnanimi, quem aliqñ Minerua*
Nutriuit Iouis filia: peperit autem fertilis terra.

Mnestheus. Mnesthea etiam prætorem Atheniensium, tradit in exercitu tam pedestri quam equestri ordinãdo peritissimum, idq; his carminibus.

Ibidem. *Horum rursus Dux erat filius Penthæi Mnestheus:*
Huic nondum aliquis similis terrestris genitus est uir,
Ordinare equosq;, & uiros scutatos.

Salaminij. Aiax. Aiacem vero Telamonium ipsosq; Salaminios, Atheniensibus in nauium nomenclatura adnumerauit, sic scribens.

Iliad. 2. *Aiax autem ex Salamine ducebat duodecim naues:*
Stetit autẽ ducẽs, ubi Atheniensium stabant phalanges.

Postremo in Odyssea Mineruam, postquam cum Vlysse in colloquium venerit, ad Atheniensium vrbem quam præcipue colebat, concessisse fingit.

Odissex. 7. *Peruenit autem in Marathonem, & latas Athenas,*
Ingressa est autem Erechthæi clausam domum.

Hæc vbi hunc in modum meditatus composuisset animo in Græciam traijciendi, commodam profe-

ctionem capessens, Samum appulit, contigitque forte vt eodem tempore Samij Apaturia festum ageret. Apaturia. Hic Samius quidam agnito Homero, vtpote quem iam ante in Chio vidisset, coepulones suos adiens, indicauit tanti hominis aduentum. Illi audita multa hominis prædicatione, iubebant adduci eũ. Cõueniens igitur Homerum Samius, quãdoquidẽ, inquit, hospes Apaturiorũ festum agit ciuitas, inuitant te contribules ad idẽ festum concelebrandum. Homerus affuturũ se affirmans, comitatur inuitantem. Porro cum iam illuc quo vocatus erat pergeret, in mulieres impegit, quæ in triuio Curotropho Curotrophos. sacra facerent. Sacrifica ex occursantis aspectu indignata, exclamat: vir, inquiens, facessas a sacris. Homerus dictum illud in animo voluẽs, rogabat quisnã esset qui loqueretur, & cui deo sacrificaret. Dux eius indicauit mulierẽ esse, quæ Curotropho sacrificaret. Quod audiens homerus, huiusmodi carmina illius sacris accinebat.

Audi me orantem Curotrophe, da autem mulierem
Hanc iuuenum quidem recusare amiciciam & cubile.
Hæc delectetur canis senibus:
Quorum tempus concidit, animus uero promptus est.

Vbi vero ad coepulonum collegium hoc est, Pheatriam, accessisset Homerus, iamque in limine ædium Pheatria. consisteret, in quibus epulum instructum erat, aliqui narrant iam tum ardente igne poetam cecinisse alij postea accensum quam carmina ista canere inciperet.

Viri quidem corona, filij, turres, ciuitatis,
Equi uero in campo, ornatus, naues autem, maris:
Pecuniæ uero augent domum, sed honorati reges
Sedentes in concione ornatusq; alijs uideri:

Igne ardēte domus honorabilior est.

Ardente autem igne honorabilior domus uideri.

Ingressus autem reclinatusq́, cum cæteris epulo fruebatur, in magno honore admirationeq́ ab accumbentibus habitus, ibidemque ea nocte cubile sibi parauit. Crastino die conspicantes eum figuli, qui ad viam in figlina laterunculos regulasq́ coquebant, & cum intellexissent hominem esse eruditum, compellatum iusserunt eum canere, pollicentes eum tegulas, tum alia qualia ea cunq́ essent, quæ haberent, se illi daturos. Homerus hæc illis cecinit carmina, quæ vocantur Caminus, id est, fornax.

Caminus Homeri.

Si dabitis mercedem, canam ô figuli.
Huc age Minerua, & supra habeas manum camino:
Bene autem denigrerent uasa, & omnia ualde sacra,
Torreriq; recte, & præmij præmia accipere:
Multa quidem in foro uendita, multa autem in uijs:
Multa autem lucrari, nobis autem sicut ipsis cogitare.
Si uero in imprudentiam conuersi mendacia tollatis,
Conuoco autem postea camino destructores:
Committe simul Maragumq́;, & Asbetũ, & Abactum,
Omodamumq́;, qui hac arte multa mala excogitat.
Induc Pyræthusam, & domus, simulq́; caminus
Omnis perturbetur figulis ualde plorantibus.
Sicut maxilla equestris stridet, strideat caminus,
Omnia intra ipsum figulina tenuia faciens.
Huc adsis, & solis filia uenenis abundans circe
Immitia uenena inijce: male autem afficias hosq́; & opa.
Huc autem & chiron ducat multos centauros,
Quiq; Herculis manus fugierunt, queq; perierunt,

Maragus
Asbetus
Abactum
Omodamus.

Frangant haec opera male, frangantq; caminum.
Ipsi uero lugentes uideant opera laboriosa.
Laetabor uidens ipsorum infelicem artem:
Qui uero suspexerit circa haec, omnis facies
Inflammetur, ut omnes discant iusta facere.

At vero in Samo hybernans, calendarum festo potentiorum aedes ostiatim adiens, strenam accipiebat. Canebat autem ea carmina quae Eresione, hoc est, ramalia, vocantur, ducente eum comitanteq; vndecunq; frequēti puerorum indigenarū choro. Eresione Homeri.

Domum colamus uiri ualde potentis,
Qui magnopere quidē pōt, ualdeq; fremit felix semper,
Sed recludimini ianuae, Diuitiae enim ingrediuntur
Multae, cum diuitijs & laetitia germinans
Paxq; bona, quaeantq; autem uasa plena sint,
Praestansq; semper per arcam serpat offa.
Filij autem mulier in curru ueniet uobis,
Muli autem ducēt forti pedes in hanc domum.
Ipsa uero texat telam in electrum ascendens.
Redibo tibi, redibo animus tanquam hirundo.
Steti in uestibulis, & si quidem dabis, siue non,
Non permanebimus, nō enim cohabitaturi huc uenimus.

Atq; haec carmina postea in Samo diu a pueris decantabantur, quoties ad Apollinis festum collecti conueniebant. Ineunte deinde vere, moliebatur Homerus e Samo Athenas proficisci, subuectusq; vna cum popularibus quibusdam, ad Ium appulit, vbi stationem non ad vrbem, sed in littore habebant. Hic contingit Homerum grauiter aegrotare. Aegrotat Homerus.

Egressus igitur e naui, in crepidine littoris iacebat ægrotus. Atque vbi diutius illic ob nauigandi difficultatem in portu remorarentur, subinde plerique ex vrbe Homero vacabant, eunque audientes reuerēter obseruabant. Iam vero nautis cæterisque aliquot qui e ciuitate conuenerunt, illic apud Homerum considentibus, forte piscatorum ministri eodem appulerant, qui e nauicula egressi, hæc verba habuerunt: Agite vero peregrini, audite nos, nūquid eorū quæ proponemus explicabitis. Ibi e præsentibus quidā iubebat eos proloqui. Illi, nos inquiunt, quæcunque cæpimus, reliquimus: quæ vero non cæpimus, nobiscum portamus. Et cum nemo id ęnigmatis interpretari posset, piscatores explicabāt, signantes nimirum se cum piscium nihil capere possent, desidentes in sicco, pediculos venatos. Et horum quotquot cepissent, abiecisse, quos non inuenissent, domum retulisse. Quæ audiens Homerus, hæc dixit carmina.

Piscatorū ænigma.

Talium enim patrum ex sanguine nati estis,
Neq; diuitum, neq; multas oues pascentium.

Atqui ex ægritudine hac extremum diē clausit Homerus in Io, non autem [vt arbitrantur aliqui] ænigmatis perplexitate enectus, sed morbo. Extinctus vero in Io Homerus, a comitibus suis atque ciuibus qui ex vrbe in colloquium cū eodem venerat, in littore ibidē honorifice sepeliebatur. Cuius sepulchro multo post tempore Ienses, vbi poesis eius iam publicata ab omnibus celebraretur, huiusmodi inciderunt elegiacum.

Homeri obitus in Io.

Hic sacrum caput terra obtegit,
Virorum heroum ornatorem diuinum Homerum.

Porro quod Aeolicus fuerit Homerus, & non Ionicus, neque Doricus, partim e iam dictis perspecuum esse poterit, partim etiam his coniecturis deprehenditur. Si quidem poetam tantum qui hominum peculiares mores in suam poesim transferre studuerit, prout est aut laudatissimos excogitasse, aut patrios

Homerus Aeolicus.

commemorare. Iam vero carmina eius expendẽtes, indididem pronunciabitis. Nam cum sacrificij ritũ huiusmodi quendam referat, aut ipse eundẽ tanq̃ probatissimum excogitauit, aut quod cum patris in stitutis conueniret. Sic.n.inquit.

Retro traxerunt quidem primum, & iugulauerunt, & excoriarunt Iliad.α.

Femoraq; secuerunt, aruinaq; cooperuerunt

Dupliciter facientes, super autem ipsis cruda posuerunt.

In his versibus de ilijs nulla mẽtio, quibus in sacrificijs tamen vtebantur cæteri, præterquam vnam Aeolicam gentem, quæ ilia non concremabat. Indicat præterea his quoq; versibus, quod Aeolicus existens, suæ gentis ritibus vsus sit.

Adolebat aũt in lignis incisis senex, in aũt rubrũ uinum

Libabat, iuuenes autẽ apud ipsum tenebant uerua quinq; Ibidem.
ordines habentia manibus.

Aeoles.n.soli intestina quinq; verubus defixa torrebant, reliqui græci tribus. Etenim πεμπε. dicũt Aeoles pro πεμπε. Atq; hic sane de genere vitæ, iterituq; Homeri a nobis relata sint. Cæterum ætatẽ Homeri si quis diligenter recteq; ratiocinetur, ex hisce facile deprehendet. Nempe ab expeditione Græcorum, quam Agamemnon & Menelaus in Ilium habuerunt, annis centum post atq; triginta Lesbus oppidatim habitari cœpit, cum antea nullam prorsus haberet ciuitatẽ. Post Lesbũ habitatã annis.xx. Cuma Aeolica et Phricotis appellata habitabatur. porro a Cuma annis duo deuiginti in Smyrnã Cumani colonias transtulerunt, quo tp̃e natus fuit Homerus. Ab Homero vero nato anni sunt sexcẽti viginti duo ad Xerxis vsq; in Græciã traiectũ. qui videlicet iuncto. Hellesponto põtibus, cũ exercitu ex Asia in Europã penetrauit. Ex his igit̃ facile fuerit, calculo colligere tp̃s et, q̃ p̃torũ Atheniẽsiũ rõnẽ hũerit. Nã a Troiano bello claruit Hõer⁹ ãnis cẽtũ sexagitaocto.

Aeolummos. Homeri. tempora.

INDEX RERVM

MEMORABILIVM QVAE PASsim in Iliade continentur.

Ad Indicem hunc intelligendum, scito lector candide, per a literam, primam faciem: per b uero, secundam intelligi.

A

mutuis quoq; colloquijs oblectabtur. Nã Homerus vbi errores suos, ciuitatesq; quas adijsset, enarrasset, Glaucus hæc audiens præ admiratione stupebat. Eratq; iam tum cubandi tempus, & quieti se dabant. Postero die Glaucus cogitauit ad herũ suum proficisci, animo hæc de Homero indicandi. Proinde cõmissis socio capris pascẽdis. Homerum intra tecta reliquit, promittens se quam festinantissime iturũ. Descendens aũt ad Bolissum, id erat vicino huic loco nomẽ, heroq; suo adito narrauit de Homero, quemadmodum res habebat, quod nimirum pro miraculo hominis aduentum duceret: demum rogat quid facere cõueniat. Herus parum delectatus hoc nuncio, cœpit cum Glauco expostulare, qui quoslibet citra delectũ errones mutilosq; reciperet, aleretq;: tamẽ præcepit vt hospitem ad se perduceret. Glaucus vero ad Homerum reuersus, ea narrauit, iussitq; sequi se in vrbẽ: fore enim hæc ei ad felicem fortune successum. Quibus non grauatim assentiens Homerus, caprarium sequitur. Hic Chius Glauci herus, vbi in colloquium cum Homero venisset, reperissetq; hominem esse cordatum, multaq; rerum peritia instructum, cœpit suadere ei vt apud se cõmoraretur, liberorumq; quos habebat adolescentes, formandorum curam susciperet. Ille accepta conditione, pueros sibi concreditos erudiuit. Interim Cercopas, Batracomyomachiam, Epicichlidas, & omnia alia quæcunq; iuuenilia ludicraq; huius poetæ extãt, apud Chium illum condidit in bolisso. Hincq; cœpit per vrbem inclarescere. Iam vero Thestorides vt primũ intellexit Homerũ adesse nauigans e Chio, fugam capessebat. Deinde progressu tẽporis impetrata ab hero Chij visendi copia, vrbem adijt, ludumq; illic instituens, pueros carmina docebat. Id cum magna felicitate Chijs facere videretur, multos sibi admiratores conciliauit. Hinc igitur victũ parans

tolerabilem

Bolissus

Homerus apud Chium.

Ceropes.

Batrachomyomachia.

Epicichlides.

tolerabilem, vxorẽ duxit, equa duas suscipit filias, quarum vna decessit innupta, alteram viro Chio elocauit. Enimuero hic poesi manum admolitus, gratiam habuit bene merentibus. Et primum quidem Mentori Ithacensi in Odyssea, vt qui laborantem ex oculis sustinuerit in Ithaca, cuius beneficij gratia eũdem ampliter poesi suæ infulciens, Vlyssis fingit socium, cuius fidei Vlysses Troiam nauigãs, domum familiamq; concrediderit, tanquam Ithacensium præstantissimo atq; æquissimo. Alijs etiã plerisq; locis eundem laudibus vehit. Si quidẽ Mineruam quoties cum aliquo humana specie congredi fingit, Mentori identidem tradit assimilatã deã. Ad hæc Phemio præceptori, simul & eruditionis & nutricationis gratiam in Odyssea retulit in hæc verba:

Mentor apud Homerũ quis fit.

Phemius.

Odiss.j.

Præco autem in manibus citharam perpulchram posuit
Phemio, qui multum superabat omnes canens.

Et *rursum:*

Sed hic canens prælusit pulchrum canere.

Meminit & nauiculari, in cuius comitatu vltro citroq; nauigans, vrbes locaq; plurima collustrauit. Huic nomẽ erat Mentæ, cuius commeminit his versibus.

Mentes.

Ibidem.

Mentes anchilai prudentis glorior esse
Filius, sed Taphijs nauticis impero.

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, nimiũ qui venientem ad sutrinam apud Nouum murum hospitio exceperit. Hunc Iliadi insensit his versibus:

Tychius.

Aiax autem propè uenit ferens scutum tanquam turrem.
Aereum septem boum, quod Hætichius laborauit faciens Iliad.7.
Sutor ualde optimus, Hyla in domo habitans.

A poesi vero hac inclarescens Homerus non per Ioniam solum celebrabatur, sed in ipsam vsque Græciam multus de eodem sermo perferebatur. Et cũ iam eruditionis existimatione augescentem multi viserent, inciderunt forte qui suaderet vt in Græciã se transferret. Quod consilium admittens, impense cupiebat adornato itinere illuc demigrare. Commodumque intelligens Agros multis egregijsque elogijs celebratum, Athenas non item, proinde hanc poesi suæ affingens in maiori Iliade, nempe nauium catalogo, Erechtheum his versibus magnifice laudibus vehit.

Agros. Athenæ ab homero celebratæ.

Iliad.2. *Populum Erechthæi magnanimi, quem aliqñ Minerua*
Nutriuit Iouis filia: peperit autem fertilis terra.

Mnestheus. Mnesthea etiam prætorem Atheniensium, tradit in exercitu tam pedestri quam equestri ordinãdo peritissimum, idque his carminibus.

Ibidem. *Horum rursus Dux erat filius Penthæi Mnestheus:*
Huic nondum aliquis similis terrestris genitus est uir,
Ordinare equosq;, & uiros scutatos.

Salaminij. Aiax. Aiacem vero Telamonium ipsosque Salaminios, Atheniensibus in nauium nomenclatura adnumerauit, sic scribens.

Iliad.2. *Aiax autem ex Salamine ducebat duodecim naues:*
Stetit autẽ ducẽs, ubi Atheniensium stabant phalanges.

Postremo in Odyssea Mineruam, postquam cum Vlysse in colloquium venerit, ad Atheniensium vrbem quam præcipue colebat, concessisse fingit.

Odissex.7. *Peruenit autem in Marathonem, & latas Athenas,*
Ingressa est autem Erechthæi clausam domum.

Hæc vbi hunc in modum meditatus composuisset animo in Græciam traijciendi, commodam profe-

ctionem capessens, Samum appulit, contigitq; forte vt eodem tempore Samij Apaturia festum agerēt. Hic Samius quidam agnito Homero, vtpote quem iam ante in Chio vidisset, coepulones suos adiens, indicauit tanti hominis aduentum. Illi audita multa hominis prædicatione, iubebant adduci eū. Cō ueniens igitur Homerum Samius, quādoquidē, inquit, hospes Apaturiorū festum agit ciuitas, inuitant te contribules ad idē festum concelebrandum. Homerus affuturū se affirmans, comitatur inuitantem. Porro cum iam illuc quo vocatus erat pergeret, in mulieres impegit, quæ in triuio Curotropho sacra facerent. Sacrifica ex occursantis aspectu indignata, exclamat: vir, inquiens, facessas a sacris. Homerus dictum illud in animo voluēs, rogabat quisnā esset qui loqueretur, & cui deo sacrificaret. Dux eius indicauit mulierē esse, quæ Curotropho sacrificaret. Quod audiens homerus, huiusmodi carmina illius sacris accinebat.

Apaturia.

Curotrophos.

Audi me orantem Curotrophe, da autem mulierem
Hanc iuuenum quidem recusare amiciciam & cubile.
Hæc delectetur canis senibus:
Quorum tempus concidit, animus uero promptus est.

Vbi vero ad coepulonum collegium hoc est, Phea triam, accessisset Homerus, iamq; in limine ædium consisteret, in quibus epulum instructum erat, alij qui narrant iam tum ardente igne poetam cecinisse alij postea accensum quam carmina ista canere inciperet.

Pheatria.

Viri quidem corona, filij, turres, ciuitatis,
Equi uero in campo, ornatus, naues autem, maris:
Pecuniæ uero augent domum, sed honorati reges
Sedentes in concione ornatusq; alijs uideri:

Igne ardẽte domus honorabilior est.

Ardente autem igne honorabilior domus uideri.

Ingressus autem reclinatusq́, cum cæteris epulo fruebatur, in magno honore admirationeq́ ab accumbentibus habitus, ibidemque ea nocte cubile sibi parauit. Crastino die conspicantes eum figuli, qui ad viam in figlina lateruncnlos regulasq́ coquebant, & cum intellexissent hominem esse eruditum, compellatum iusserunt eum canere, pollicentes cum tegulas, tum alia qualia ea cunq́ essent, quæ haberent, se illi daturos. Homerus hæc illis cecinit carmina, quæ vocantur Caminus, id est, fornax.

Caminus Homeri.

Si dabitis mercedem, canam ô figuli.
Huc age Minerua, & supra habeas manum camino:
Bene autem denigrerent uasa, & omnia ualde sacra,
Torreriq́; recte, & præmij præmia accipere:
Multa quidem in foro uendita, multa autem in uijs:
Multa autem lucrari, nobis autem sicut ipsis cogitare.
Si uero in imprudentiam conuersi mendacia tollatis,
Conuoco autem postea camino destructores:
Committe simul Maragumq́;, & Asbetũ, & Abactum,
Omodamumq́; qui hac arte multa mala excogitat.
Induc Pyræthusam, & domus, simulq́; caminus
Omnis perturbetur figulis ualde plorantibus.
Sicut maxilla equestris stridet, strideat caminus,
Omnia intra ipsum figulina tenuia faciens.
Huc adsis, & solis filia uenenis abundans circe
Immitia uenena inijce: male autem afficias hosq́; & opa.
Huc autem & chiron ducat multos centauros,
Quiq́; Herculis manus fugierunt, queq́; perierunt,

Maragus Asbetus Abactum Omodamus.

Frangant hæc opera male, frangantq; caminum.
Ipsi uero lugentes uideant opera laboriosa.
Lætabor uidens ipsorum infelicem artem:
Qui uero suspexerit circa hæc, omnis facies
Inflammetur, ut omnes discant iusta facere.

At vero in Samo hybernans, calendarum festo potentiorum ædes ostiatim adiens, strenam accipiebat. Canebat autem ea carmina quæ Eresione, hoc est, ramalia, vocantur, ducente eum comitanteq; vndecunq; frequēti puerorum indigenarū choro. Eresione Homeri.

Domum colamus uiri ualde potentis,
Qui magnopere quidē pōt, ualdeq; fremit felix semper,
Sed recludimini ianuæ, Diuitiæ enim ingrediuntur
Multæ, cum diuitijs & lætitia germinans
Paxq; bona, quæantq; autem uasa plena sint,
Præstansq; semper per arcam serpat offa.
Filij autem mulier in curru ueniet uobis,
Muli autem ducēt forti pedes in hanc domum.
Ipsa uero texat telam in electrum ascendens.
Redibo tibi, redibo animus tanquam hirundo.
Steti in uestibulis, & si quidem dabis, siue non,
Non permanebimus, nō enim cohabitaturi huc uenimus.

Atq; hæc carmina postea in Samo diu a pueris decantabantur, quoties ad Apollinis festum collecti conueniebant. Ineunte deinde vere, moliebatur Homerus e Samo Athenas proficisci, subuectusq; vna cum popularibus quibusdam, ad Ium appulit, vbi stationem non ad vrbem, sed in littore habebant. Hic contingit Homerum grauiter ægrotare. Aegrotat Homerus.

Egressus igitur e naui, in crepidine littoris iacebat ægrotus. Atq; vbi diutius illic ob nauigandi difficultatem in portu remorarentur, subinde pleriq; ex vrbe Homero vacabant, eumq; audientes reuerēter obseruabant. Iam vero nautis cæterisq; aliquot qui e ciuitate conuenerunt, illic apud Homerum considentibus, forte piscatorum ministri eodem appulerant, qui e nauicula egressi, hæc verba habuerunt: Agite vero peregrini, audite nos, nūquid eorū quæ proponemus explicabitis. Ibi e præsentibus quidā iubebat eos proloqui. Illi, nos inquiunt, quæcunq; cæpimus, reliquimus: quæ vero non cæpimus, nobiscum portamus. Et cum nemo id ęnigmatis interpretari posset, piscatores explicabāt, signantes nimirum se cum piscium nihil capere possent, desidentes in sicco, pediculos venatos. Et horum quotquot cepissent, abiecisse, quos non inuenissent, domum retulisse. Quæ audiens Homerus, hæc dixit carmina.

Piscatorū ænigma.

Talium enim patrum ex sanguine nati estis,

Neq; diuitum, neq; multas oues pascentium.

Atqui ex ægritudine hac extremum diē clausit Homerus in Io, non autem [vt arbitrantur aliqui] ænigmatis perplexitate enectus, sed morbo. Extinctus vero in Io Homerus, a comitibus suis atq; ciuibus qui ex vrbe in colloquium cū eodem venerat, in litore ibidē honorifice sepeliebatur. Cuius sepulchro multo post tempore Ienses, vbi pœsis eius iam publicata ab omnibus celebraretur, huiusmodi inciderunt elegiacum.

Homeri obitus in Io.

Hic sacrum caput terra obtegit,

Virorum heroum ornatorem diuinum Homerum.

Homerus Aeolicus.

Porro quod Aeolicus fuerit Homerus, & non Ionicus, neq; Doricus, partim e iam dictis perspecuum esse poterit, partim etiam his coniecturis deprehenditur. Si quidem pœtam tantum qui hominum peculiares mores in suam pœsim transferre studuerit, proui est aut laudatissimos excogitasse, aut patrios

commemorare. Iam vero carmina eius expendẽtes, indidem pronunciabitis. Nam cum sacrificij ritũ huiusmodi quendam referat, aut ipse eundẽ tanq̃ probatissimum excogitauit, aut quod cum patris institutis conueniret. Sic. n. inquit.

Retro traxerunt quidem primum, & iugulauerunt, & excoriarunt Iliad. α.

Femoraq; secuerunt, aruinaq; cooperuerunt

Dupliciter facientes, super autem ipsis cruda posuerunt.

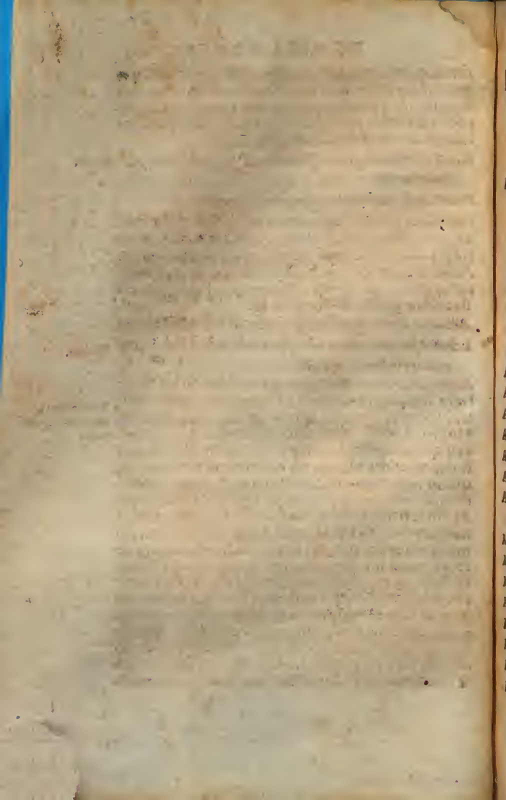
In his versibus de ilijs nulla mẽtio, quibus in sacrificijs tamen vtebantur cæteri, præterquam vnam Aeolicam gentem, quæ ilia non concremabat. Indicat præterea his quoq; versibus, quod Aeolicus existens, suæ gentis ritibus vsus sit.

Adolebat aũt in lignis incisis senex, in aũt rubrũ uinum

Libabat, iuuenes autẽ apud ipsum tenebant uerua quinq; Ibidem.
ordines habentia manibus.

Aeoles. n. soli intestina quinq; verubus defixa torrebant, reliqui græci tribus. Etenim πεμπε. dicũt Aeoles pro πεμπε. Atq; hic sane de genere vita, iterituq; Homeri a nobis relata sint. Cæterum ætatẽ Homeri si quis diligenter recteq; ratiocinetur, ex hisce facile deprehendet. Nempe ab expeditione Græcorum, quam Agamemnon & Menelaus in Ilium habuerunt, annis centum post atq; triginta Lesbus oppidatim habitari cœpit, cum antea nullam prorsus haberet ciuitatẽ. Post Lesbũ habitatã annis. xx. Cuma Aeolica et Phricotis appellata habitabatur. porro a Cuma annis duo deuiginti in Smyrnã Cumani colonias transtulerunt, quo tpe natus fuit Homerus. Ab Homero vero nato anni sunt sexcẽti viginti duo ad Xerxis vsq; in Græciã traiectũ. qui videlicet iuncto. Hellesponto põtibus, cũ exercitu ex Asia in Europã penetrauit. Ex his igĩt facile fuerit, calculo colligere tps ei, q ptorũ Atheniẽsiũ rõnẽ hũerit. Nã a Troiano bello claruit Hõer⁹ ãnis cẽtũ sexagitaocto.

Aeolummos. Homeri. tempora.

INDEX RERVM

MEMORABILIVM QVAE PASsim in Iliade continentur.

Ad Indicem hunc intelligendum, scito lector candide, per a literam, primam faciem: per b uero, secundam intelligi.

A

D

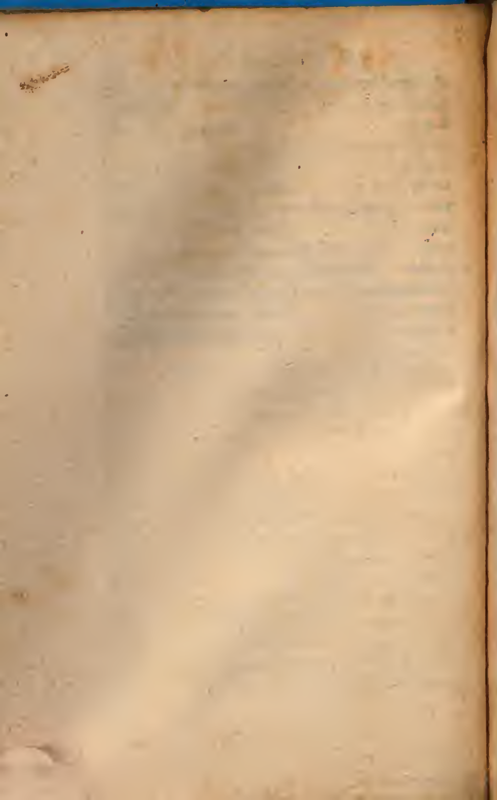
O.

P.

FINIS INDICIS ILIADIS.

26

HOMERI ILIAS ANDREA DIVO IVSTINOPOLITANO INTERPRETE, AD VERBVM TRANSLATA.

ANDREAE DIVI IVSTINOPOLITANI in Homeri translationem ad Clarißimum uirum Petrum Paulum Vergerium, ciuem Iustinopolitanum, eiusdemq; urbis Episcopum honoratißimum, Præfatio.

VEMADMODVM, Sanctißime, ac doctißime uir, summa semper eos laude, summaq; prædicatione extollendos iudicaui, qui suas omnes cogitationes eò dirigunt, idq; unum studiose agunt, ut sui nominis memoriam aduersus temporis iniuriam uirtutis præsidio tueantur: sic, qui prauis cupiditatibus dediti uoluptatũq; blanditijs capti, ac deliniti, nihil aliud nisi præsentia considerant, posteritatis nullam curam gerunt omni sanè cõtumelia insectandos, neq; magis hominum, quàm pecudum numero habendos esse duxi. Quid enim nõ dicam turpius, sed flagitiosius esse potest, quàm hanc aciem ingenij, traditam nobis à natura ad præstantißimarum rerum cõtemplationem, ita præstringi sinere inanißimis splendoris insignibus, ut eam deinde lucem, quæ uerißima est, quæq; uirtutis est propria, intueri nulla ratione poßit? Præclara ad decus, & ad laudem instrumenta habemus, animum & ingenium: sed his abutimur ad deteriora: &, appetitui magis, quàm rationi parentes quæ turpia sunt, laudabilia credimus, itemq; turpia, quæ laudabilia. Veteres autem illi siue philosophi, siue ciuitatum rectores, qui etsi iampridem mortui sunt, gloriæ tamen laude uiuũt, nũquam essent profectò æternitatem

consecuti,nisi sua omnia & consilia,& facta ad unã uirtutem retulissent,eamq; & per se,& propter se expetẽdam iudicassent.In qua sẽtẽtia cum ego ab ineunte ætate fuissem,nulla omnino ratione inductus,tantum ita sua dente natura:tum multomagis id sentire cœpi, ex quo, quid unaquaque in re uel boni,uel mali inessent,iudicare potui.Et quoniam à sapientißimis uiris ita præcipi uidebam,ut non nobis modo nos esse natos meminissemus:sed omnibus,quicunq; iuuari à nobis & possent,et deberẽt: dedi operam diligenter, ut uertendis Græcis auctoribus bonarũm artium studiosis,quantum in me esset consulerem.Cuius quidẽ instituti nostri ratio quã feliciter nobis cesserit,aliorum esto iudicium:nos certe,quod affirmare non tã libenter,quã uere possumus,magna laborum,magna uigiliarum aßiduitate, magna etiam rei familiaris iactura elaborauimus,ut id,quod iandiu secuti eramus, aliquando assecuti esse uideremur. Quanta id autem fide,ac diligentia,itemq; eorum qui Græce linguæ student, utilitate præstiterimus,etsi nõ arbitror meum esse ut exponam:tamen illud & dicam,& polliceri non dubitabo: in hoc ipso uertendi Græcos auctores studio uel nihil, uel parum à me esse prætermissum, quod ad uerborum aut proprietatẽ, aut etiã lucẽ attinere uideretur. Quod siqui erũt,qui nonnihil minus elegãter, à me latinitate donatum censeant:his ego ita me excusabo:Primum non tã me studuisse,ut latinæ linguæ ornamenta, lenocinia'ue ostentarem,quàm ut Homeri,cæterorumq; poëtarũ, quos hic una opera complexi sumus,lineamenta,quàm fideliter possem,exprimerem,nullis illa coloribus illustrans, nullo fuco exornans,tantum imaginem ipsam ducens, ac

ueluti carbone notatam ad ueritatem conformãs. Deinde Graecas persaepe figuras reperiri, quarum si uelimus uerum & rectum sensum latine interpretari, necessario summum illum ornatum, summamq; uenustatẽ omittendam esse. Postremo etiam si aliquando defecerim, ut his quod uolunt elargiar: stare tamen à me doctissimorum ac sapiẽtissimorum hominum sententiã, à quibus memoriae proditum est qui ad maximas res, maximeq; expetendas animum adiecerint, etiam si ad summum illud fastigium non perueniant, posse tamen eos in secundis tertijsq; subsellijs non sine laude consistere. Et haec quidem, quae diximus, eò tantum spectãt, ut rationẽ ante actae uitae meae cum doctis omnibus, tum ciuitati nostrae tibiq; in primis, si nõ probarem, at certe redderem. Te uero VERGERI Clarissime cuius semper & probitatem, & eruditionem maxime sum admiratus: unum ex omnibus delegi, cuius nomini hosce ingenij mei foetus consecrarem: non quo te crederem meorum scriptorum dedicatione celebriorem posse fieri: (iam enim omni laude ita cumulatus es, ut ad existimationem tuam accedere nihil possit) sed ut ipsi mihi, monumentisq; meis, quae fortasse obscuriora per se fuissent, tui nominis inscriptione quasi claritatem, & lucem darẽ. Quis enim est, qui tecum in omni genere laudis comparari merito possit? qui cum Venetijs ita uiueres ut omnes te diligerent, pleriq; etiam obseruarent, & colerent: tamen maioris gloriae cupiditate incẽsus, ut ingenij tui dotes frequentiore, ut ita dicam, theatro spectarentur, Romam te conferre uoluisti. Quò cum uenisses, paucissimis diebus Clementi. VII. Pont. Max. ita familiaris es factus, itaq; tibi gratiã tanti uiri ac beneuolentiam con

ciliasti, ut honestißimam ad inuictißimum Regem Ferdinandum legationem ultro tibi detulerit, cum eam petentibus multis antea denegasset. In illo munere quid ego dicã, quàm enituerit lumẽ ingenij, cõsilijq; tui? Mediusfidius in illo terrarum tractu nemo est, quin cum summis ac uerißimis laudibus in cælum te ferat, tum tui memoriam diligenter sanctéq; seruet. Clemente autem defuncto, aduolasti Romam, accitus literis Pauli. III. Pont. Max. cui cum rerum in legatione gestarum rationẽ prudentißimis uerbis reddidißes, tantum abest, ut in tui locum quenquam sufficiẽdum censuerit, ut etiã multo maiore, atque ampliore cum potestate remiserit. Nam cum ad tollendas hæreses Concilium conuocare decreuisset: uoluit uniuersæ Germaniæ Principes per te conueniri, ut eorum animos diligẽter perscrutarere, & super Concilij cõstitutione sentẽtiam eliceres. Qua re celeriter tuáq; summa cum laude confecta redijsti Romam, indéq; Neapolim, Orator item Põtificis ad Cæsarem. Demum ornatus Episcopatu patriæ tuæ, domum reuersus, ocio frueris honesto, & in sacrarum literarum studijs quorum semper amore flagrasti, libentißime conquiescis: imitatus uidelicet maiores tuos, in primisq; doctißimum ac eloquentißimum uirum Petrum Paulum Vergerium, cuius tu & nomen, & uirtutem refers. Fuit autem ille uir clarißimum ætatis suæ lumen, & ornamẽtum minime uulgare. Claruit in concilio constantiensi centesimum abhinc annum, liberalium omnium disciplinarum bene peritus, ut eius scripta, quæ permulta edidit, testantur. Pontificibus eius Tempestatis gratißimus fuit, itemq; Sigismundo Imp. apud quem etiam decesit: ut à doctißimis uiris

proditum uideo. Quæ quidem licet magna sint, & perpetuo duratura: effecisti tu tamen, & consecutus es singulari uirtute tua, non modo ut nulla maiorum tuorum cõmendatione indigere uidearis, sed etiam ut illi ipsi propter egregia, quæ in te sunt, & naturæ, & doctrinæ ornamenta clariores apud nos hodie sint. Qua de re cum omnium, qui te norunt, propensißima in te studia cognoscerem: (nemo enim ferè est, qui tantarum laudum admiratione ductus, maxima te & beneuolentia, & obseruantia non prosequatur) facile speraui fore, ut hac unica meorum laborum dedicatione, atq; hoc unico officio, non dicam te, cuius iampridem inter familiares sum, sed uniuersos ciues meos, quibus tu charißimus es, quàm maxime nobis deuincirem. De utilitate uero operis, deq; auctoris commendatione, nihil est, quod dicam, ne lucernam, quod aiũt, ad solem. Finem igitur faciã, si prius à te petam, ut me tui studiosißimũ & esse, et semper fuisse tibi persuadeas. Vale decus, atq; ornamentum patriæ tuæ.

ANDREAS DIVVS IVSTINOPOLITANVS STVDIOSIS GRAECARVM LITERARVM.

HVmida nox magnum tenebris obduxerat orbem,
Claraq; fraterno splendebat lumine Phœbe,
Quum fractus animum curis,multumq; labore
Factus hebes,musas hilares pertæsus,& ipsum
Præsidet humanis studijs qui pulcer Apollo,
Languida somnifero distendi membra cubili,
Multa mouens animo,quare hic palatia ponat,
Erigat ille pius celsas superantia nubes
Templa Deis,hic munifica det plurima dextra
Munera pauperibus,doctos amet ille Poëtas,
Ieiunans alius maceret sua corpora,& ille
Summittat duris se relligionis habenis:
Nempe ut olympiacas diuerso tramite sedes
Poßideant nostri sola est hæc meta laboris.
Hæc mecum reputans,dignum nihil ergo repones?
Vtile nil facies,laudent quod amentq; nepotes,
Esse quoq; astriferi merearis ut incola Cæli.
Dum mecum hæc,pigris Somni Deus affuit alis,
Vrentes pellens ægro de pectore curas:
Sed mulcere suis mentem & præcordia donis
Non potuit,semperq; mei pars optima sursum
Ipsa ferebatur,suaui nec uicta sopore est.
Sed mihi tunc summus uatum diuinus Homerus,
Qualis erat quondam cum bella horrenda canebat,
Obtulit,& talem sacro dedit ore loquelam.
Quid curis animum maceras?cape robora mentis,

Tolle moras,tibi nempe dabo(si præmia laudis
Exoptas(digni digna argumenta laboris:
Fac totum relegar latio sermone per orbem:
Tu uero cælum,magnamq; merebere laudem.
Hæc dicens abijt,somnus meà membra,meumq;
Ingenium liquit.tunc atramenta,papyrum
Arripui,calamum,uatemq;(ut iussit)Homerum,
Exposui uobis pariter Iuuenesq; Senesq;.
Accipite hoc igitur grato de pectore munus,
Doctaq; Aristophanis:necnon sublimia magni
Hesiodi scripta,& quæcunq; Theocritus ipse
Aedidit.Ecce meò uobis deprompta labore
Hæc legite,& memores me in longum tempus amate
Tum Græca ausonijs miscentes Carmina uerbis
Ornate excultam non uno dogmate mentem.

CALCOGRAPHVS STVDIOSIS S.

VLTA *quidem ſunt Lector opt. officia, quæ præſtare in uita mortales debeant: ſed tamen diligentius tecum ſi reputes, nullum magis proprium inuenias: quàm ut homines ipſi ab aliena iniuria ſeſe quantum poßint, abſtineant, & optime de alijs mereri ſtudeant. Hanc enim uiuendi quaſi formulam non modo nobis, ſed etiã rationis expertibus animantibus parens omniũ natura præſcribit. Nam & feras ipſas in ſuo genere uidemus inter ſe coniunctißime uiuere, ſibi mutuo prodeſſe, nec niſi in dißimilia ſæuire. Quo fit, ut minus æquo animo feram quoſdam homines, qui ea ſunt improbitate, ne dicam animi peruerſitate, ut, cum nihil ipſi, quod quidẽ uſui, & adiumento uitæ eſſe poßit, commini-ſci aut uelint, aut neſciant: aliorum egregios labores, & induſtriam improbare nõ pudeat. Quid enim (quæſo) eſt, quo magis hominum ſocietas conſtet, quàm hac ipſa animorum cõiunctione, ac mutuis officijs? His etenim mores inſtituti, his tot artes, tot commoda excogitata: ſine quibus uita omnino nulla eſſe potuiſſet. Hãc bene, beateq; uiuendi rationẽ ſecuti præſtantes ſapientia, & uirtute uiri ſummo ſemper ſtudio contendêre optimarum literarum prouẽtus excitare, eosq; in melius prouehere: ex quo planè officio id fructus adepti ſunt, quòd, dum poſteritati conſulunt, immortalitatem ſibi acquiſiuerunt. Quæ enim ætas erit, quæ nõ ſumma ſemper cum obſeruãtia (ut alios taceam) Homerũ admiretur, & colat? Quamobrem nos,*

siue natura ipsa duce impulsi, siue tot uirorum de mortalium uita optime meritorum exempla æmulati Vatem ipsum, quo de pauloante dicebamus, ad uerbũ in latinam orationem uertendum, & summa diligẽtia typis excudendum curauimus. Quod quidem officium nostrum tametsi non eramus nescij fore nonnullos, qui fortasse reprehenderent: tamen quia uidebamus non inutile eius præsertim Poëtæ studiosis futurum: maluimus communi utilitati consulere, quàm perpaucorum hominum reprehensionem uereri. Qua quidem in re quantum studij adhibuerimus, uel illud satis argumento esse potest, quòd, ut tibi minus negocij foret, quærẽti aliquando, qua pagina quisq; uersus esset: Latini uoluminis (de Aldinis loquor) numeros cum Græco concordare uoluimus. Ad hæc illud etiam te Lector opt. admoneo, nos, cum ea sit Græcæ orationis felicitas, ut non possis eam semper totidẽ latinis uerbis reddere: necesseq; sit sæpenumero græcam unam dictionem pluribus latinis explicare, ubicunque idipsum usu uenit: data opera dictiones eas plures græcam illam significãtes unà coniunxisse. Id quod te propterea non ignorare uoluimus: ne forte aut negligentia nostra, aut Typographorum ignorantia perfectum putares. Reliquum est, ut, si tibi probatam hanc operam nostram intelligam, nõ mediocrem ex hoc labore fructum percepisse putem, & Aristophanem, Theocritumq;, ac nonnullos alios Græcos poëtas propediem in lucem daturum sperem.

Bene uale, & nos ama.

ARGVMENTVM. A. HOMERI COMPOSITIONIS.

CHryſes ſacerdos Apollinis accedit ad naua le Græcorū volens redimere filiā ſuā Chryſeida.nō recuperans autē,ſed & cum cōtumelia expulſus ab Agamēnone : p̄catus eſt Apollinē contra Græcos. Peſte autem orta:& multis , vt conſentaneum eſt, corruptis:concionē Achilles coēgit. Calchante autem aperiente veram cauſam,& iubente Achille placare Deum,Agamemnon iratus altercatus eſt aduerſus Achillem: & ipſius præmium abſtulit Briſeida.Is vero iraſcitur Græcis.Thetis autem filio precante cū in cælum aſcendiſſet petiȷt a Ioue, vt Troianos ſuperiores faciat.Iuno autem noſcens hoc altercata eſt aduerſus Iouem,quouſq; eos reconciliauit Vulcanus vinum fundens in poculo aureo.Illi autem reliquū diei cōuiuantes in ſomnum vertuntur.

*

ILIAS HOMERI ANDREA DIVO IVSTINOPOLITANO INTERPRETE, AD VERBVM TRANSLATA.

ILIADIS. A. HOMERI COMPOSITIONIS.

Alpha, preces Chrysæ, pestem exercitus, odium Regum.

R AM *cane Dea Pelidæ Achillis*
Perniciosam: quæ infinitos Achiuis dolores inflixit:
Multus aũt fortes animas inferis misit
Heroũ, ipsos aũt laniamẽta fecit canibus
Auibusq; omnibus. Iouis autem perficiebatur uoluntas
Ex quo sane primum diuisi sunt contendentes
Atridesq; Rex uirorum, & diuus Achilles.
Quis nam ipsos Deorum cõtentioni commisit pugnare?
Latonæ, & Iouis filius. hic enim regi iratus
Morbũ per exercitũ suscitauit malũ: peribant aũt populi, Chryses sacerdos.
Quoniam Chrysem inhonorauit sacerdotem
Atrides. hic enim uenit celeres ad naues Achiuorum,
Liberaturusq; filiam, ferensq; infinita dona,
Coronas habens in manibus longe iaculantis Apollinis
Aureo cum sceptro: & obsecrabat omnes Achiuos.
Atridas autem maxime duos principes populorum,
Atridæq; & alij bene ocreati Achiui,
Vobis quidem Dei dent cælestes domos habentes
Expugnare priami ciuitatem: bene uero domum reuerti.
Filiam autem mihi soluite dilectam: hæc dona accipite:
Venerantes Iouis filium longe iaculantem Apollinem.
Tunc alij quidem omnes laudauerunt Achiui
Reuerẽdumq; esse sacerdotẽ & splẽdida accipiẽda dona.

Sed non Atridæ Agamemnoni placuit animo:
Sed male dimisit grauem & sermonem iußit.
Ne te Senex concauas ego apud naues compræhendam,
Vel nunc tardantemq́; , uel post retro uenientem:
Non utique tibi proderit sceptrum & corona Dei.
Hanc aũt ego nõ soluã anteq̃ ipsam & senectus inuadat.
Nostra in domo in Argis procul à patria
Telam texentem,& meum lectum instruentem.
Sed abi:ne me irrites,sanus ut redeas.

Reges offensæ raro obliuiscuntur.

Sic dixit.timuit autem Senex & obediuit uerbo.
Ibat autem tacitus iuxta littus multisonantis maris.
Multum autem postea seorsum iens precabatur Senex
Apollinem regem:quem pulchricoma peperit Latona.
Exaudi me argenteũ arcum habẽs,qui Chrysam custodis,
Cillamq́; perdiuinam , Tenedoq́; fortiter imperas,
Smintheu:si quando tibi gratum templum coronaui,
Vel si quando tibi perpinguia crura cremaui
Taurorum & caprarum:hoc mihi perfice uotum.
Pendant Danai meas lachrymas tuis sagittis.

Chryses ad Apollinem.

Sic dixit orans.hunc autẽ exaudiuit Phœbus Apollo.
Venit autem ex cæli summitatibus iratus cor,
Arcus humeris habens circum tectamq́; pharetram.
Resonuerunt autem sagittæ in humeris irati,
Ipso moto.ipse autem ibat nocti similis:
Sedit postea seorsũ à nauibus, post hæc ãt sagittã emisit.
Terribilis autem clangor factus est argentei arcus.
Mulos quidem primum inuasit & canes ueloces.
Sed postea in ipsos sagittam mortiferam immittens
Iecit.semper aũt pyræ mortuorũ incẽdebãtur freq̃ẽtes.
Nouem dies quidem per exercitum ibant sagittæ Dei.

Peste laborãt Græci.

Decimo autem ad cõcionem uocauit populum Achilles.
Huic enim in mẽtibus posuit Dea albas ulnas hñs Iuno.
Curã nãq; gerebat Danaorũ,quia utiq; moriẽtes uidebat.
Hi aũt postquam congregati sunt simulq; conuenerunt,
Hos exurgens interfatus est pedes uelox Achilles.
Atride nunc nos iterum errantes puto
Retro recessuros,si modo mortem quidem fugiamus:
Ecce simul bellumq; domat & pestis Achiuos.
Sed age iam aliquẽ uatem interrogemus,uel sacerdotem,
Vel & somniorũ interpretẽ(etenim somnũ ex Ioue est)
Qui dicat,cur tantum iratus est Phœbus Apollo.
Siue hic supplicationis accusat,siue hecatombes.
Si forte ouium nidorem caprarumq; perfectarum
Vult,assecutus nobis pestem auertere.
Certe hic ita locutus consedit.his autem exurrexit
Calchas Thestorides augurum longe optimus:
Qui sciebat & præsentia,& futura,& præterita:
Et nauibus Dux fuit Achiuorum Ilium intra,
Suam pp uaticinatiõẽ,quã ei præbuit Phœbus Apollo:
Qui ipsis bene sapiens concionatus est & interfatus est.
O' Achilles,iubes me Ioui dilecte loqui
Iram Apollinis longe iaculantis regis?
Igitur ego dico:tu autem paciscere,& mihi iura.
Certe quidẽ mihi promptus uerbis & manibus auxiliari.
Certe enim puto uirum irasciturum,qui ualde omnium
Argiuorum dominatur,& ei obediunt Achiui.
,, Potentior enim Rex quando irascitur uiro inferiori.
,, Quamuis enim iram & eodem die decoxerit:
,, Tamen & postea continet iram,donec perfecerit,
,, In pectoribus suis.tu autem dic si me seruabis.

Somnia ab Ioue.

Calchas uates Thestoris filius.

Huic aūt respōdens allocutus est pedes uelox Achilles.
Achilles Calchanti — Confisus ualde dic uaticinium quod scis.
Non enim per Apollinem Ioui dilectum, quē tu Calchas
Precatus Danais uaticinia ostendis,
Nemo me uiuente & in terra uidente,
Tibi concauas apud naues graues manus inferet
Cunctorum Danaorum:neq; si Agamēnona dicas,
Qui nunc longe optimus in exercitu iactatur esse.
Calchas uates causā pestis aperit. — Et tunc iam fidit & dixit uates irreprehensibilis.
Neq; hic supplicationis accusat,neq; hecatombes.
Sed gratia sacerdotis quem inhonorauit Agamemnon:
Neq; liberauit filiam,& non accepit dona.
Idcirco dolores dedit lōge iaculans,& item dabit.
Neq; hic prius à peste graues manus continebit,
Quàm patri dilecto reddatur nigraoculos puella
Inempta sine munere,& ducatur sacra hecatomba
In Chrysam.tunc ipsum forte placantes persuadebimus.
Certe hic ita loquutus consedit.his autem surrexit
Heros Atrides late dominans Agamemnon
Contristatus.ira autem ualde præcordia circùm nigra
Plena erant:oculi autem sibi igni lucenti similes erant:
Calchanta primum male intuens allocutus est.
Vates malorum nunquam mihi bonum dixisti.
Agamemnonis indignantis uerba. — Semper tibi mala sunt amica mentibus ad uaticinanda.
Bonum aūt nondū aliquod dixisti uerbū, neq; perfecisti:
Et nunc inter Danaos uaticinans concionaris.
Quod idcirco ipsis longe iaculans dolores facit.
Quoniam ego puellæ Chryseidis clara dona
Nequaquam uolui accipere:quoniā multum uolo ipsam
Domi habere.etenim Clytemnestre præposui

Puellari

Puellari uxori:quoniam non ipsa est peior
Neq; corpore,neq; ætate,neq; mētibus,neq; itē operibus.
Sed & sic uolo dare retro,si hoc est melius.
Volo ego populum saluum esse,non perire.
Sed mihi præmium statim præparate:ut non solus
Argiuorum præmio carens sim:quoniam neq; decet.
Videtis enim hoc oēs quod mihi præmium recedit aliò.
Huic aūt rñdit postea pedibus præstās diuus Achilles. Achilles agamemnoni.
Atride gloriosissime,auarissime omnium,
Quomodo enim tibi dabūt præmiū magnanimi Achiui?
Neq; itē adhuc scimus cōia posita multa. (diuisa sunt.
Sed partim qdē ex urbibus deprædati sumus, partī uero
Populos autem non decet iterum collecta hæc cōgregare.
Sed tu quidem nunc hanc Deo permitte,at Achiui
Triplicia quatrupliciaq; remunerabimus: si quādo Iupi=
Dabit urbem Troiam bene muratam debellare. (ter
Huic autem respōdens interfatus est Rex Agamēnō. Agamemnon Achilli.
Neq; sic fortis,quamuis existens Deo similis Achilles
Tege mēte,quoniā nō præteribis,neq; mihi persuadebis.
Nunquid uis ut ipse habeas præmium,sed me in uanum
Sedere indigentem?iubes autem me hanc reddere?
Sed siquidem dabunt præmium magnanimi Achiui
Componentes secundum animum,ut æquale sit.
Si autem non dabunt,ego certe ipse accipiam
Vel tuum,uel Aiacis ueniens,præmium,uel Vlyssis
Abducam accipiens,ille autem irascetur ad quem ibo.
Sed certe quidem hæc post consultabimus & rursus.
Nunc autem age nauem nigrā trahamus in mare diuum.
Intus āt remiges idoneos cōgregemus,intus aūt hecatōbē
Ponamus,ipsam uero Chryseida pulchrā genas

Ascēdere faciamus,unus aūt aliqs princeps uir cōsultor
Vel Aiax,uel Idomeneus,uel diuus.Vlysses: (sit
Vel tu Pelide omnium splendidissime uirorum,
Vt nobis longe iaculantem places sacra faciens.

Achilles Agamemnoni.

Hūc aūt torue ītuēs allocutus est pedes uelox Achilles.
Heu impudentia indute,astute,
Qūo aliquis tibi promptus uerbis obediet Achiuorum,
Vel uiam ire,uel aduersus uiros fortiter pugnare?
Non enim ego Troianorum gratia ueni bellicosorum
Huc pugnaturus:quia nullæ mihi causæ sunt.
Non enim unquam meas boues abegerunt,neq; equos:
Neq; unquam in Phthia fertili populosa
Fructum læserunt:quoniam ualde multi
Montes umbrosiq; intermedij sunt,mareq; resonans.
Sed te ô ualde impudens consequimur,ut tu gaudeas
Pœnam sumentes Menelao tibiq; canino uir aspectu
A Troianis:quos neq; aduertis neq; curas:
Et iam mihi præmium ipse auferre minaris, (uorum.
Super quo multū laboraui.dederunt aūt mihi filij Achi-
Non equidē tibi unquā æquale habeo præmiū,qñ Achiui
Troianorum destruent bene habitatam urbem.
Sed quidem plus impetuosi belli
Manus meæ gubernant,sed si quando diuisio uenerit,
Tibi præmium multo maius,ego aūt paruūq; dilectumq;
Venio habens ad naues postquam laboraui bellans.
Nunc autem uado Phthiam,quoniam multo melius est
Domum ire cum nauibus rostratis:neq; te puto
Hic inhonoratus existens diuitias & opes exhausturum.

Agamemnon Achilli.

Huic aūt respondit postea Rex uirorum Agamemnō.
Fuge ualde,si tibi animus turbatur:neq; te ego

Rogo gratia mei manere.apud me & alij,
Qui me honorabunt:maxime autem prudens Iupiter.
Inimicißimus autem mihi es à Ioue nutritorum regum.
Semper enim tibi contentioq; amica,bellaq;,pugnæq;.
Si ualde fortis es:Deus certe tibi hoc dedit.
Domum uero iens cum nauibusq; tuis,& tuis socijs,
Myrmidonibus impera.te autem ego non curo:
Neq; aduerto irascentem.minabor autem tibi sic.
Quoniam à me aufert Chryseida Phœbus Apollo,
Hanc quidem ego cum nauiq; mea & meis socijs
Mittam:ego autem duco Chryseida pulchram genas
Ipse ueniens ad tentorium,tuum præmiũ,ut bene scias
Quanto melior sim te:timeat autem & alius
Aequalem se mihi dicere & aßimilari contra.
Sic dixit.Pelidæ aũt dolor factus est:intus aũt sibi cor Achilles.
In pectoribus hirsutis bifariam cogitauit:
An ipsemet ensem acutum extrahens à femore:
Hos quidem fugaret:ipse autem Atridem interficeret.
An iram sedaret,compesceretq; furorem.
Donec hic hæc agitaret per mentem & per animum,
Traxit aũt ex uagina magnum ensem.uenit aũt Pallas Iuno Palladẽ
Cælitus.præmiserat enim Dea alba ulnas Iuno, ad Achillem
Ambos simul animo amansq; curansq;. mittit.
Stetit aũt retro:per flauã aũt comã apprehẽdit Pelidem
Soli apparens.aliorum autem nullus uidebat.
Expauit ãt Achilles.retro aũt cõuersus,statim cognouit
Palladã Atheniensem.terribiles autem ei oculi lucebant.
Et ipsam uocans uerba alata allocutus est.
Cur huc Aegiochi Iouis progenies uenisti?
An ut iniuriam noscas Agamemnonis Atridæ?

Sed tibi edico hoc autem & perficiendum puto.
Suis superbijs cito tandem animum perdet.
Hũc ãt rursus allocuta est Dea cæsios oculos hñs Mi-
Veni ego sedatura tuã irã si mõ persuadearis (nerua
Cælitus.præmisit autem me Dea alba ulnas Iuno
Ambos simul animo diligensq; curansq;.
Sed age quiesce à contentione,neq; ensem trahe manu.
Sed certe uerbis quidem iniuria affice,sicut erit.
Sic enim edico hoc & perfectum erit.
Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona
Iniuriæ causa huius.tu ãt cohibere,obtẽpera aũt nobis.
Huic aũt respõdẽs allocutus est pedes uelox Achilles.
Oportet quidem uestrum Dea uerbum custodire,
Etiam ualde animo iratum.sic enim melius.
Quisquis utiq;Dijs obtẽperauerit,magis exaudiũt ipsũ.
Dixit,& in argenteo manubrio tenebat manum graué.
Retro autem in uaginam impulit magnũ ensem:neq; nõ
Verbo Mineruæ.hæc autem cælum ascendit (obediuit
In domos Aegiochi Iouis ad dæmonas alios.
Pelides autem iterum contumeliosis uerbis
Atridem allocutus est,& nondum cessabat ab ira.
Vino grauis,canis oculos habens,cor uero cerui.
Neq; unquam in bellum unà cum populo armari,
Neq; ad insidias ire cum optimatibus Achiuorum
Ausus es animo.hoc autem tibi mors uidetur esse.
Certe multo melius est per exercitum latũ Achiuorum
Dona auferre quicunq; tibi contrarium dixerit:
Populi uorator Rex,quoniam uilibus imperas.
Certe enim Atride nunc postremum damnum intulisses.
Sed tibi edico,& super magnum iuramentum iuro.

Pallas Achillẽ monet, ne Agamẽnonẽ gladio confodiat.

Achilles Agamẽno.inuasurus gladio à Pallade retrahitur.

Achilles Agamemnoni.

Certe per hoc ſceptrũ,quod quidẽ nũquã folia & ramos
Producet,poſtquã primũ inciſionẽ in mõtibus reliquit,
Neq; pullabit:circùm enim gladius decorticauit
Foliáq; & corticem:nunc iterum ipſum filij Achiuorũ
In manibus portant iudices quiq; leges
A Ioue hauſerunt.hoc autem tibi erit iuramentum.
Certe aliqñ Achillis deſyderiũ habebit filios Achiuorũ
Vniuerſos.his autem non poteris contriſtatus quamuis
Prodeſſe,quando multi ab Hectore homicida
Morientes cadent:tu autem intus animum lacerabis,
Iratus,quando optimum Achiuorum non honoraſti.
Sic dixit Pelides.ſceptrum autem proiecit in terram
Aureis clauis transfixum,conſedit autem ipſe.

Achilles ſceptrum humi deijcit.

Atrides uero ex alia parte iraſcebatur.his autẽ Neſtor
Suauiloquus ſurrexit ſuauis Pyliorum concionator:
Cuius & à lingua melle dulcior fluebat ſermo.
Huic iam duæ quidem ætates mortalium hominum
Defecerãt,q cũ ipſo antea ſimul nutriti sũt et geniti sũt
In Pylo diuina:cum autem tertijs regnabat.
Hic illis bene ſentiens concionatus eſt,& dixit.

Neſtoris oratio.

O' heu.certe magnus luctus Achiuam terrã inuadit.
Certe lætabitur Priamus,Priamiq; filij,
Alijq; Troiani ualde gaudebunt animo,
Si uos hæc omnia audient decertatos:
Qui quidẽ cõſilio Danais antecellitis & pugnãdi peri-(tia
Sed perſuadeamini,ambo autẽ iuniores eſtis me.
Iam enim aliquando ego & cum melioribus quàm uos
Cum uiris cõuerſatus ſum:et nũq̃ me ipſi paruipẽderũt.
Non enim unquam tales uidi uiros,neq; uidebo,
Qualẽ Pirithoumq;,Dryanq; gubernatorem populorũ.

Pirithous Dryas

Cæneus Cæneáq;,Exadiumq́;,& æqualem Deo Polyphemum,
Exadius. Theſeumq́; Aegidem ſimilem immortalibus.
Polyphemus Fortißimi iam illi terreſtrium,qui nutriti ſunt uirorum.
Theſeus. Fortißimi quidem erant,& cum fortißimis pugnabant
Gignantibus monticolis,& glorioſe interfecerunt.
Et quidem cum his conuerſabar ex Pylo ueniens
Procul ex Apia terra.uocabant enim ipſi
Et pugnabam per meipſum ego.cum illis autem nullus
Eorum qui nunc homines ſunt terreſtres pugnaret.
Et quidem mea conſilia audiebant,obediebantq́; uerbo.
Sed obedite & uos,quia obedire melius.
Neq; tu ab iſto fortis quamuis ſis auferas puellam.
Sed concede ſicut ei primum dederũt præmiũ filij Achi-
Neq; tu Pelide uelis contendere regem (uorum.
Contra:quia nunquã ſimilem ſortitus eſt honorem
Sceptriger Rex,cuiq́; Iupiter gloriam dedit.
Regum pote Si autem tu fortior es:Dea te generauit mater.
ſtas ab Ioue Tamen hic potentior eſt,quia pluribus imperat.
eſt. Atride tu autem compeſce tuam uim.ſed ego
Precor Achillem deponere iram:qui magnum omnibus
Propugnaculum Achiuis eſt belli mali.
Hunc aũt reſpondens allocutus eſt Rex Agamemnõ:
Agamemnon Ita ſane hæc omnia ſenex ſecundum decens dixiſti.
Neſtori. Sed hic autem uir uult ſupra omnes eſſe alios.
Omnes quidem uincere uult:omnibus & dominari.
Omnibus & præcipere quæ non perſuaſurum puto.
Si autẽ ipſum bellicoſum fecerunt Dij ſemper exiſtẽtes:
Propterea ipſi permittunt contumelias loqui?
Huic aũt interpellato ſermone rñdit diuus Achilles:
Achilles. Certe timiduſq́; & uilis uocari poſſem,

Si iam tibi per omne opus subijciar quod dicis.
Alijs iam hæc iube,non enim mihi
Præcipe,non enim me tibi obtemperaturum puto.
Aliud autem tibi dico:tu autem in mentibus mitte tuis:
Manibus quidem non ego pugnabo gratia puellæ,
Neq; tecum,neq; cum alio:quoniam à me aufertis dãtes.
Aliarũ aũt rerũ quæ mihi sunt ueloce apud nauẽ nigrã,
Harum nihil utiq; auferes accipiens inuito me.
Sin autem,age,fac periculum,ut cognoscant & hi.
Statim tibi sanguis niger fluet per lanceam.
Sic hi contrarijs contendentes uerbis
Surrexerunt:soluerũt aũt cõcionẽ apud naues Achiuorũ.
Pelides quidem ad tentoria & naues æquales
Iuit cunq; Menœtiade & proprijs socijs.
Atrides autem nauem uelocem in mare protraxit.
Intus autem remiges elegit uiginti:intus aũt hecatombẽ
Imposuit Deo.supra uero Chryseidẽ pulchrigenã (ses
Sedere fecit ducẽs:ĩ ea ãt prĩceps ascẽdit multicõsilij ulys
Qui quidẽ quũ ascẽdissent innauigabãt p humidas uias.
Populos autem Atrides purgari iussit:
Qui purgati sunt,& in mare sordes iecerunt.
Sacrificabat autem Apollini perfectas hecatombas
Taurorum & caprarum iuxta littus maris infructuosi.
Nidor autem ad cælum ibat inuolutus circa fumum.
Sic hi quidẽ hæc operabãtur p exercitũ:neq; Agamẽnon
Cessabat à rixa quam primum minatus est Achilli.
Sed hic Talthybiumq;,& Eurybatem affatus est..
(Hi ipsi erant præcones & fortes ministri.)
Abite ad tentorium Pelidæ Achillis,
Manu accipientes ducite Bryseida pulchrigenam.

Vlysses Chryseidem ad patrem reducit.

Talthybius & Eurybates Græcorũ præcones.

Si autem non dabit,ego ipſe auferam
Veniens cum pluribus:quod illi & horribilius erit.
Sic dicens præmiſit,forte & uerbum iuſsit.
Hi inuiti iuerunt iuxta littus maris infructuoſi:
Myrmidonũ uero ad tentoriaq́; & naues peruenerunt.
Hunc autem inuenerunt apudq́; tentoriũ & nauẽ nigrã
Sedentem:neq; ſanè hos intuitus lætatus eſt Achilles.
Hi quidem timentes & reueriti Regem
Steterũt:nequaquã uero ipſum alloquebãtur,neq; ĩterro=
Sed hic cognouit ſuis in mentibus,uocauitq́;. (gabant.

Achilles alloquitur præcones Græcos.

Auete præcones Iouis nuncij atq; etiam uirorum:
Propius accedite,nihil mihi uos culpabiles,ſed Agame=
Qui uos præmiſit Bryſeidis cauſa puellæ. (mnon:
Sed age generoſe Patrocle educ puellam:

Aufertur ab Achille Bryſeis.

Et ipſis da ut ducant.uos ipſi autem teſtes eſtote
Coràm Dijs beatis,corámq́; mortalibus hominibus,
Et coràm rege crudeli,ſi unquam poſthac
Indigentia mei fuerit indecentem peſtem remouere
Alijs.certe enim hic perniciosis conſilijs inſanit.
Neq; quicquam nouit intelligere ſimul ante & retro:
Quomodo ſibi apud naues ſalui pugnare queant achiui.
Sic dixit.Patroclus autem dilecto obediuit ſocio.
Eduxit autem ex tentorio Bryſeida pulchrigenam:
Dedit aũt ducere.hi aũt retro iuerũt ad naues Achiuorũ.
Illa uero inuita unà cum his mulier ibat,ſed Achilles
Lachrymans ſeorſum à ſocijs ſtatim ſedit ſeparatus,
Littus maris cani reſpiciens in nigrum pontum.

Achilles matri.

Multa aũt Matri dilectæ precabatur manus porrigens.
Mater poſtquã me peperiſti breuis temporis exiſtentem,
Honorem mihi debebat Olympius tradere

Iupiter altitonans:nunc aūt neq; me paululū honorauit.
Certe enim me Atrides late dominans Agamemnon
Inhonorauit:capiens enim habet præmium ipſe auferens.
Sic dixit lachrymās.hūc āt exaudiuit uenerāda mater
Sedens in profunditatibus maris apud patrem ſenem.
Statim autem prodijt ex cano mari,uelut nebula:
Et ante ipſum ſedit lachrymantem:
Manuq; ipſum demulſit,uerbumq; dixit,& denoīauit.
Fili quid fles?quis uero tibi mentem inuadit mœror,
Dic:ne tege animo,ut ſciamus ambo.

Thetis Achilli.

Hanc aūt grauiter ſuſpirans allocutus eſt pedes uelox
Noſti cur tibi hæc ſcienti omnia dicam. (Achilles:
Iuimus in Theben ſacram ciuitatem Eëtionis:
Hanc depopulatiq; ſumus,& portauimus huc omnia.
Et hæc quidē bene diuiſerunt inter ſe filij Achiuorum.
Elegerunt autem Atridæ Bryſeida pulchrigenam.
Chryſes autem poſtea ſacerdos longe iacientis Apollinis
Venit ad ueloces naues Achiuorum ferro ueſtitorum,
Liberaturusq; filiam,ferensq; infinita dona,
Coronam habens in manibus longe iacientis Apollinis
Aureo cum ſceptro,& deprecabatur omnes Achiuos
Atridas autem maxime duos principes populorum.
Tunc alij quidem omnes laudauerunt Achiui,
Venerandū eſſe ſacerdotē,& ſplēdida accipiēda eſſe dona.
Sed non Atride Agamemnoni placuit animo:
Sed male dimiſit:forte & uerbum mandauit.
Iratus autem ſenex retro abiuit,hunc autem Apollo
Precantem exaudiuit,quoniam ualde ſibi amicus erat.
Miſit autem in Argiuos malam ſagittam:hi autē populi
Moriebantur frequentes:ibant autem ſpicula dei

Achilles matri.

Græcorū prīcipes adeuntur.

Quoquo uersus per exercitũ latũ Achiuorũ.nobis autem
Bene sciẽs cõcionabatur uaticiatiões lõge iaciẽtis. (uates
Statim ego primus iußi Deum placari.
Atridem autem postea ira cepit.statim autem exurgens
Minatus est uerbum,quod iam perfectum est.
Hanc quidem enim cum naui ueloci nigri oculos Achiui
Ad Chrysem mittunt:ducunt autem dona regi.
Hanc autem nuper ex tentorio iuerũt præcones ducentes
Puellam Brisei:quam mihi dederant filij Achiuorum.
Sed tu,si potes,auxiliare filio tuo
Vadens ad cælum Iouem precare,si unquam aliquid
Vel uerbo iuuisti cor Iouis uel etiam opere.
Sæpe enim te patris in ædibus audiui
Gloriantẽ.quod dicebas facienti nigras nubes Saturnio,
Sola inter immortales indecentem cladem expulisse:
Quoniam ipsum colligare cælestes uoluerunt alij
Iuno & Neptunus & Pallas Minerua.
Sed tu hunc profecta dea liberasti à uinculis.
Statim Centimanum uocans in altum Olympum:
Quem Briareum uocant Dij:uiri autem omnes
Aegeonẽ.hic enim rursus potentia proprio patre melior.
Qui apud Saturnium sedebat superbia tumens.
Hunc & timuerunt immortales Dij,neq; ligauerunt.
His nũc illi in memoriã reuocatis aßide et accipe genua:
Si aliquo modo uelit Troianis auxiliari.
Hos autẽ usq; ad puppesq; & circa mare expellere Achi
Occisos,ut omnes fruantur rege. (uos
Noscat autem & Atrides late dominans Agamẽnon
Suum detrimẽtum,quod optimum Achiuorũ nihili fecit.
Huic respondit postea Thetis lachrymas effundens.

Aufertur ab Achille Briseis.

Thetis Iouẽ à morte liberat.

Deorum aduersus Iouem coniuratio.

Cẽti manus Briareus Aegeon.

Thetis filio.

Heu fili mi: cur te enutriui in malum pariens?
Vtinam posses apud naues sine lachrymis, & illæsus
Sedere: quoniam tibi parca paululum neq; multum diu:
Nūc autem simul cito moriturus & ærunosus supra oēs
Es. idcirco te malo fato peperi in ædibus.
Hoc autem dictura uerbum Ioui gaudenti fulmine
Vado ipsa in Olympum ualde niuosum, si persuadeatur.
Sed tu quidem nunc nauibus aßidens uelocibus
Irascere Achiuis: bello autem abstine omnino.
Iupiter enim in oceanum ad bonos Aethiopas
Hesternus iuit ad cōuiuiū. Dij aūt simul oēs secuti sunt.
Duodecima autem rursus ueniet ad cælum.
Et tunc postea uadam Iouis ad solidam domum.
Et ipsius genibus aduoluar, & ipsum persuasurū puto.
Sic utiq; locuta abijt. hunc reliquit ibi
Iratum in animo propter formosam mulierem.
Quam ui ab inuito abstulerant. Sed Vlysses
In Chrysem peruenit ducens sacram hecatomben.
Hi quando iam portū ualde profundū intra peruenerūt,
Vela quidem collegerunt, posueruntq; in naui nigra.
Malum aūt in thecā reposuerunt funibus demittentes.
Statim: hanc autem in portum protraxerunt remis.
Anchoras iecerunt, ac funibus puppium ligauerunt.
Verum & ipsi exierunt in littus maris.
Et hecatomben exposuerunt longe iacienti Apollini.
Sed & Chryseis naui exiuit Pontigrada.
Hanc quidem postea ad altare ducens prudens Vlysses,
Patri charo in nauibus posuit: & ipsum allocutus est.
O Chryse præmisit me rex uirorum Agamemnon:
Filiāq; tibi ut ducerem: Phœboq; sacram hecatomben

Iupiter in cōuiuio Aethiopum.

Redditur Chryseis patri.

Sacrificarem pro Danais ut placemus regem.
Qui modo Argiuis multi suspirij dolores immisit.
Sic dicens in manibus posuit: hic suscepit gaudens
Filiam dilectã. hi autẽ statim deo gloriosam hec atombem
Deinceps statuerunt bene ædificatum circa altare.
Manus lauerũt autem postea, & molas sumpserunt.
His autem Chryses ualde precabatur manus eleuans.
Audi me argẽteũ arcũ habens, qui Chrysen gubernas.
Chryses ad Apollinem. Cillamq; ualde diuinam, Tenedoq; generosæ imperas.
Iam quidem aliquando me antea exaudisti precantem.
Honorasti quidem me: ualde aũt nocuisti populo Achiuo
Iam item & nunc mihi hoc perfice desiderium. (rum.
Iam nunc Danais indecentem pestem remoue.
Sic dixit orans. hunc autem exaudiuit Phœbus Apollo.
Apollo Græcis placatur. Sed postq̃ precati sunt, & molas proiecerũt: (riauerũt,
Retro traxerũt quidẽ primũ, & iugulauerunt, & exco-
Femoraq; secuerunt, aruinaq; cooperuerunt.
Dupliciter facientes, super ipsis autem cruda posuerũt.
Adolebat aũt in lignis incisis senex: in autẽ rubrũ uinũ
Libabat: iuuenis autẽ apud ipsum tenebat uerua quinq;
ordines habentia manibus
Sed postquã femora cocta sunt: & uiscera comederunt
Ac minutatim secuerunt, alia et in uerubus transfixerũt,
Assaruntq; accurate, traxeruntq; omnĩa.
Cæterũ ubi quieuerũt à labore, præparauerũtq; cõuiuiũ,
Cõuiuati sunt: neq; in aliquo animus ĩdiguit cibo æquali.
Sed postquam potus & escæ desyderium eiecerunt:
Pueri quidem crateras coronauerunt uino:
Distribueruntq; omnibus incipientes poculis.
Hi autem totam diem cantu deum placabant:
Pulchrum canentes pæana pueri Achiuorum

Canētes lōge operātē.hic aūt mētē delectabatur audiens.
Quando autem sol occidit,& crepusculum superuenit:
Tunc sane dormiuerunt in puppibus nauis.
Quādo aūt manegenita apparuit rosea digitos Aurora:
Et tunc postea recesserunt ad exercitū latum Achiuorū.
His autē cōcitatum uentum misit longe iaculans Apollo.
Hi uero malum erexerūt,supraq; uela alba extenderunt.
Ventus autem perflabat medium uelum:circū aūt unda
Carinam nigra ualde resonabat naui eunte.
Hæc autem currebat per undam pertransiens uias.
Sed postquam uenerunt ad exercitū latum Achiuorum,
Nauem quidē hi nigrā in continentem traxerunt
In summam harenā,ac sustētacula lōga subextenderunt.
Ipsi autem sparsi sunt per tentoriaq; nauesq;.
Verum hic irascebatur nauibus assidens uelocibus
Generosus Pelei filius pedes uelox Achilles.
Neq; unquā ī cōcione uersabatur gloriosos uiros faciēte,
Neq; unquam in prælio:sed consumebat dilectum cor
Illic manens,desiderabat aūt clamoremq; pugnamq;.
Sed quando iam ex illo,duodecimus factus est dies,
Et tunc iam ad Olympum iuerant dij semper existentes
Omnes simul.Iupiter aūt præibat.Thetis aūt non oblita
Filij sui:sed emersit ex unda maris: (est mādatorū
Matutinaq; conscendit in magnum cælum olympumq;:
Inuenit aūt late sonātē Saturnidē seorsum sedētē ab alijs
In summo uertice eminentis olympi:
Et ante ipsum sedit,& prehendit genibus
Sinistra:dextera autem mento apprehendens,
Supplicans allocuta est Iouem Saturnidem regem. Thetis Ioui.
Iupiter pater,siquando te inter immortales iuui.

Vel uerbo uel opere,hoc mihi perfice desyderium.
Honora mihi filium,qui breuißimæ uitæ inter alios
Est.sed ipsum nunc rex uirorum Agamemnon
Inhonorauit:auferẽs enim habet præmiũ ipse abstrahẽs.
Sed tu ipsum honora cælestis consiliator Iupiter.
Tandiu autem Troianis adijce robur,donec Achiui
Filium meum honorent,augeantq; ei honorem. (piter.
Sic dixit.hãc aũt nihil allocutus est nubes cõgregãs Iu
Sed tacitus diu sedit.Thetis aũt sicut apprehẽderat geni-
Sic inhærebat aduoluta & rogabat secũdo iterũ. (bus
Verum quidem iam mihi promitte & annue:
Vel abnue(quoniam non tibi est timor)ut bene sciam,
Quãtũ ego ĩter oẽs inhonoratißima dea sim. (Iupiter.
Hãc ãt grauiter suspirãs allocutus ẽ nubiũ cõgregator
Iupiter Thetidi. Exitialia sanè opera quòd me inimicari adhortaris
Iunoni,quando me irritat contumeliosis uerbis.
Hæc autem & uane mecũ semper inter immortales deos
Cõtendit:& quæ me dicit in pugna Troianis auxiliari.
Sed tu quidem nunc rursus abi,ne te intelligat
Iuno,mihi autem hæc erunt curæ ut perficiam.
Sed age,iam tibi capite annuam,ut credas.
Hoc enim à me cum immortalibus maximum
Signum.non enim meũ irreuocabile,neq; deceptorium,
Neq; imperfectibile quodcunq; capite annuam.
Dixit:& nigris superciliјs annuit Saturnides.
Ambrosiæ autem comæ concussæ sunt regis
Ex capite immortali:ac magnum tremefecit Olympũ.
Hi sic consultantes diuisi sunt.hæc quidem postea
In mare dilapsa est profundum à splendido Olympo.
Iupiter aũt in suã domũ.Dij uero simul oẽs surrexerũt.

Ex sedibus sui patris in occursum:neq; aliquis sustinuit
Expectare uenientem:sed obuij steterunt omnes.
Sic hic quidem illic sedit in solio,neq; ipsum Iuno
Ignorauit intuita quòd ei consultasset consilia
Argenteos pedes habens Thetis filia marini Senis.
Statim irritatiuis Iouem Saturnium allocuta est.
Quis aūt rursus tibi dolose deorum cōsultauit cōsilia?
Semper tibi amicum est me sine absentem
Occulta sapientem iudicare:neq; aliquod adhuc mihi
Promptus tolerasti dicere uerbum quodcunq; cogitas.
Huic respondit postea pater uirorūq; deorumq;.
Iuno ne omnia mea spera uerba
Scire,difficilia tibi erunt uxori quamuis existentj.
Sed quod quidem decens fuerit audire nullus postea
Neq; deorum prior hoc sciet neq; hominum.
Hoc autem ego seorsum à Dijs uellem intelligere,
Ne tu haec singula interroga,neq; perscrutare.
Huic rñdit postea bouinos oculos habēs uenerāda Iuno.
Molestißime Saturnide quale uerbum dixisti?
Et ualde te ante neq; interrogaui,neq; inquisiui.
Sed ualde tacitus haec consultas quae uis:
Nunc autem ualde timeo in mente,ne te seducat
Argenteos pedes habens Thetis filia marini Senis.
Matutina enim tibi assedit:& apprehendit genubus.
Cui te puto annuisse uerum,ut Achillem
Honores:perdas autem multos in nauibus Achiuorum.
Hanc rñdens allocutus est nebularū cōgregator Iupiter.
Misera semper quidem suspicaris,neq; te lateo.
Facere autem tamen nihil poteris,sed ab animo
Magis mihi eris,hoc tibi & molestum erit.

Iuno cum Ioue.

Si autem sic hoc est: mihi debet charum esse.
Sed tacita sede, meo & obedi uerbo.
Ne te non iuuent quotquot dij sunt in olympo
Propè uenientẽ, quãdo tibi intangibiles manus iniecero.
Sic dixit. timuit aũt bouinos oculos hñs uenerãda Iuno.
Et tacita sedit inclinans dilectum cor.
Ingemuerunt autem in domo Iouis Dij cælicolæ:
His autem Vulcanus inclytus artifex incepit concionari.
Matri dilectæ amabilia ferẽs albas ulnas habenti Iunoni.
Vulcanus cũ Iunone. Certe pestifera opera hæc erunt, neq; tolerabilia:
Si iam uos gratia mortalium contendetis sic:
Inter deos autem tumultum excitetis: neq; conuiuij
Boni erit uoluptas: quoniam peiora uincunt.
Matrem autẽ ego admoneo ipsam quãuis intelligentem
Patri dilecto amabilia afferre Ioui, ut ne iterum
Contendat pater nobiscum, & conuiuium turbet.
Si uult cælestis fulminator
Ex sedibus quatere, hic enim multum potens est.
Sed tu hunc uerbis demulce mollibus.
Statim postea beneuolus cælestis erit nobis.
Sic dixit. & surgens poculum rotundum
Matri dilectæ in manibus posuit: & ipsam allocutus est.
Tolera mater mea, & suffer, mœsta quamuis
Ne te dilectam quamuis existentem oculis uideam
Verberatam: tunc non in aliquo potero tristatus quãuis
Iuuare, difficilis enim cælestis ut repugnetur.
Iam enim me & alias adiuuare desyderantem
Vulcanus è cælo deiectus. Iecit pede extrahens à cælo diuino.
Totam autem diem ferebar. unà autem cum sole occidẽte
Decidi in Lemno, paucus autem animus erat.

Tunc me Sintij uiri statim exceperunt cadentem.
Sic dixit.risit autem dea albas ulnas habens Iuno.
Ridens autem filij suscepit è manu poculum.
Sed hic alijs Dijs apte omnibus
Propinabat dulce nectar ab cratere hauriens.
Inextinguibilis autem excitatus est risus beatis Dijs,
Postquam uiderunt Vulcanum per domū ministrantem.
Sic tunc quidem totam diem usq; ad solem occidentem
Conuiuabantur.neq; amplius animus indiguit conuiuio
Neq; lyra pulchra,quam tenebat, Apollo (æquali:
Musisq;,quæ canebant inuicē excipiētes se uoce pulchra.
Sed postquam occidit splendida lux solis:
Hi quidem dormiturientes iuerunt domum unusquisq;
Vbi singulis domum inclytus utroq; pede claudus
Vulcanus fecerat doctis artibus.
Iupiter autem ad suum lectum iuit cælestis fulminator.
Vbi ātea dormiebat,quādo ipsum dulcis somnus īuaderet.
Illic dormiuit ascēdens:iuxtaq; auream sedē habens Iuno.

Vulcanus ridetur à dijs alijs ob claudos pedes.

Apollo citharā pulsat in deorum cōuiuio.

Deorum domus distinctæ.

ARGVMENTVM. B. HOMERI COMPOSITIONIS.

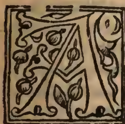
IVpiter somnium immittens Agamēnoni hortatur Græcos vt educāt ipsum ad bellum. Hic autem primum quidem optimatū concilium congregauit. postea autem cōcilio inito tentat ipsos, hortans fugere in patrias. detinet autem ipsos Vlysses Mineruæ prudentia, & Nestor concionans: postea cibo sumpto armati sunt ipsiq; & ductores, similiter autem & Troiani, contentione ipsis nunciata. Numerationem autem Poëta fecit exercituū & nauium.

ALITER.

IVpiter recordatus eſt Thetidis ſupplicationis, alijs Deisq; hominibusq; ſomno vacantibus, Ante oculos ſtatuens filium Pelei ſomniū Agamemnoni mittit, iubens ipſum educere omnes Græcos in pugnam: et conſultans ipſi ſcilicet & ipſum Achillem adiungere. Is autem non intelligens ſomniū optimatibus ſuis narrat. & poſt hoc in concionem congregans omnes Græcos, ſuſpitione apud ipſos affectus. Quòd putaret Achillem aduerſari ipſius imperio, conciliare omnem multitudinem tētans recedere ipſos in patrias iubet. Illi autem non intelligentes ad deducendum naues, & in patrias cōcedendum ſe conferunt. Vlyſſes autē monente ipſum Minerua, optimos quidem oratione cohibet, milites autem acerbe obiurgat. Sedat autem Therſitem inepte contra règem contendentem, & Græcos manere, & Troiam capere adhortatur: Suadente autem & Neſtore eadem. Agamemnon ſacrificans Ioui ſenes inuitat: & cohortatus Græcos ad bellum educit omnes. Deinde autem eſt enumeratio nauium, in quibus venerunt Græci: & Ducum ipſarum, & Troianorum, & ſociorum.

ILIADIS .B. HOMERI COMPOSITIONIS.

Vita autem somniũ habet,concionẽ,& naues enumerat.

Lij quidem Dijq́; & uiri galeati — Iupiter cæteris alijs dormientibus sōnũ nō capit.
Dormiebant per totam noctem:Iouẽ
autem nõ ceperat dulcis somnus.
Sed is cogitabat p mẽtẽ quõ Achillẽ
Honestaret:perderet autem multos
in nauibus Achiuorum.
Hoc autem ei in animo optimum uisum est consilium:
Mittere ad Atridẽ Agamẽnonẽ pniciosum somnij Deũ: — Somnium ad Agamẽ. mittitur.
Et ipsum compellans uerba cita dixit illi.
Vade abi pniciose somnij De⁹ citas ad naues Achiuorũ
Ingressus in tentorium Agamemnonis Atridæ.
Omnia ualde constanter nuncia,sicut iubeo.
Armare ipsum iube crinitos Achiuos
Omnibus copijs:nunc enim capiat ciuitatem latam
Troianorũ:nõ enim ãplius diuersa cælestes domos hñtes
Immortales sentiunt.inflexit enim omnes
Iuno supplicans:Troianis autem mala impendent.
Sic dixit.iuit autẽ somnij Deus,postq̃ sermonẽ audiuit.
Statim autem peruenit citas ad naues Achiuorum.
Iuit autem ad Atridẽ Agamemnonem.hunc aũt inuenit
Dormientẽ in tentorio:circũ aũt diuinus fusus erat som — Principis cura.
Stetit aũt super capite Nelei filio similis (nus.
Nestori:quem maxime senum honorabat Agamemnon. — Princeps soli dã noctẽ dormire non debet.
Huic se aßimilans allocutus est diuinus somnij Deus.
„Dormis Atrei fili ualde prudentis equûm domitoris?
„Non oportet per totã noctem dormire cõsiliariũ uirũ:

Cui populi sunt commißi,& tot curæ sunt.
Nunc aũt mihi mẽtẽ adhibe cito.Iouis aũt tibi nuncius
Qui te lõge habitans ualde curat & miseratur. (sum:
Armare te iußit crinitos Achiuos
Omnibus copijs.nunc autem capias ciuitatem latam
Troianorũ. nõ enĩ ãplius diuersa cælestes domos tenẽtes
Immortales sentiunt.inflexit enim omnes
Iuno supplicans.Troianis autem mala impendent
Ex Ioue,sed tu tuis habe mentibus.neq; te obliuio
Capiat:quando te dulcis somnus dimiserit.
Sic fatus abijt.illum autem reliquit ibi
Hæc cogitantem per animum:quæ non perfici poterant.
Putauit enim is capturum Priami urbem die illo
Stultus.neq; ea sciebat,quæ Iupiter cogitabat opera.
Ponere enim parabat insuper doloresq; singultusq;
Troianisq; & Danais per fortes pugnas.
Surrexit aũt ex somno.diuina aũt ipsũ circũsparsit uox,
Sedit autem arrectus.mollem autem induit tunicam.
Pulchram,nouam.circa autem magnum iecit pallium:
Pedibus autem sub teneris ligauit pulchra calciamenta.
Circum autem humeros posuit ensem argenteis clauis.
Accepit autem sceptrum paternum incorruptũ semper.
Cum hoc iuit ad naues Achiuorum loricatorum.
Aurora quidem dea conscendit magnum olympum,
Ioui lumen allatura & alijs immortalibus.
Sed is præconibus stridulis iußit
Edicere ad concilium crinitos Achiuos.
Hi quidẽ edixerũt.illi frequentes affuerũt ualde celeriter.
Concilium aũt primum magnanimorum statuit senum
Nestoream apud nauem Pylij regis.

Quos hic cum coëgisset, prudentem induxit sermonem.
Audite amici. diuinus mihi in somnijs uenit somni Deus
Diuinam per noctem: maxime autem Nestori diuino
Figuraq; magnitudineq;, corporeq; similis erat.
Stetit autem supra caput, & ad me uerba fecit.
„Dormis Atrei fili prudentis equum domitoris?
„Non oportet per totã noctem dormire cõsiliariũ uirũ:
„Cui populiq; commissi sunt, & tot curæ sunt,
Nũc aũt mihi mentẽ adhibe propere. Iouis aũt tibi nun=
Qui te lõge habitãs ualde curat, et miseratur. (tius sum
Armare te iussit crinitos Achiuos
Omnibus copijs. nunc enim capias ciuitatem latam
Troianorũ nõ enĩ ãplius diuersa cælestes domos habẽtes
Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
Iuno supplicans. Troianis autem dolores sunt
Ex Ioue. sed tu tuis habe mẽtibus. sic hoc quidem locutus
Iuit aduolans: me autem iucundus somnus reliquit.
Sed agite quomodo armemus filios Achiuorum.
Primum autem ego uerbis tentabo. sicut æquum est:
Et fugere cum nauibus multorum transtrorum iubebo.
Vos autem aliunde alius cohibete uerbis.
Verũ hic sic locutus consedit. in his autem surrexit
Nestor qui Pyli Rex erat harenosæ.
Qui ipsis bene sentiens concionatus est, & allocutus.
O amici Argiuorum ductores, & principes:
Siquidem aliquis somnium Achiuorum alius dixisset,
Mendacium diceremus, & repudiaremus amplius.
Nũc aũt uidit qui multo optimus in exercitu gloriatur
Sed agite quomodo armemus filios Achiuorũ. (esse.
Sic locutus, concione incepit excedere.

Agamemnon somniũ suum exponit.

Nestoris oratio.

Nestor sõnio Aga. acquiescendũ cẽset.

Hi surrexerunt,paruerunt'q; rectori gentium
Sceptriferi reges.decurrebant autem gentes,
Sicut genera eunt apum frequentium
Petra ex cauata semper recens uenientium
Racematim uolant super floribus uernis.
Quædam quidem huc simul uolauerunt:aliæ autẽ illuc.
Sic horum gentes multæ à nauibus & tentorijs
Littus ante immensum procedebant
Cõcursim in cõcionẽ.inter aũt ipsos fama concreuerat
Concitans ire Iouis nuncia.hi autem frequentes fuere.
Turbata autẽ fuerat concio:subter autem gemuit terra
Gentibus sedentibus.tumultus aũt erat.nouem aũt ipsos
Præcones uociferantes cohibebant siquando à tumultu
Desisterent,audirent & diuinos reges.
Cum festinatione autẽ sedit populus.tenebant autẽ sedes
Ceßantes à clamore.sursum autẽ diuinus Agamemnon
Sceptrũ Agamemnonis. Constitit sceptrũ tenẽs:quod qdẽ Vulcanus laborauit fabricans.
Vulcanus quidẽ dedit Ioui saturnio Regi.
Sed Iupiter dedit internuncio Argi interfectori.
Mercurius autem Rex dedit Pelopi domitori equorum.
Sed rursus Pelops dedit Atreo Duci populorum.
Atreus aũt moriens reliquit diuiti pecudum Thyestæ,
Sed rursus Thyestes Agamemnoni conceßit gestare,
Multis insulis & Argo omni imperare.
Huic is incumbens uerba cita dixit.
O' amici heroes Danai satellites Martis.
Agamemnon militibus. Iupiter me ualde saturnius detrimento deuinxit graui
Infestus qui antea quidem mihi promisit,& annuit
Troiam depopulatum pulchram recedere.
Nunc aũt malam deceptionem cogitauit,& me iubet

Infamem Argum ire,postquam multum perdidi populũ.
Sic Ioui contingit præpotenti gratum esse,
Qui iam multarum urbium dissoluit fastigia:
Et adhuc dissoluet,huius enim potentia est maxima.
Turpe enim hoc est & posteris auditu.
Incassum sic talem tantumq; populum Achiuorum
Imperfectum bellum gerere & pugnare
Cum uiris paucioribus.exitus aũt nondum patefactus est.
Si enim uelimus Achiuiq; Troianiq;
Fœdera fidelia ferientes numerari utriq;:
Troianos quidem eligere indigenæ quicunq; sunt.
Nos autem in decimas disponi Achiui.
Troianorũ aũt uirũ singulum accipiamus administrandi
Multæ decimæ indigerent propinatore. (causa potum.
Tantum ego censeo plures esse pueros Achiuorum
Troianis qui habitant in urbe:sed auxiliares
Multis ex ciuitatibus milites uiri sunt,
Qui me ualde conturbant,& non sinunt uolentem
Troiæ perdere pulchrum oppidum.
Nouem iam præterierunt Iouis magni anni:
Et iam tabulæ corruptæ sunt,& funes dissolutæ sunt,
Et nostræ uxores,& imprudentes nati
Sunt in ædibus expectantes,nobis autem opus
Sic imperfectum,cuius gratia huc uenimus.
Sed agite ut ego dixero:pareamus omnes:
Diffugiamus cum nauibus dilectam in patriam terram:
Non enim amplius Troiam capiemus latam.
Sic dixit.his autem animum in pectoribus concitauit
Omnibus per multitudinẽ quicũq; nõ cõsiliũ audiuerũt.
Mota est autem concio:ut fluctus magni maris

Pelagi Icarij:quos quidem Eurusq;,Notusq;
Comparatio Euri atq; Austri. Excitauit erumpens patris Iouis ex nebulis.
Sicutq; cũ mouerit Zephyrus ingentem segetem ueniens
Vehemens irrumpens:ingruitq; spicis
Sic horum omnis concio mota est.hi autem clamore
Naues adibant,sub pedibus autem puluis
Extitit sublatus.hi autem inter se adhortabantur
Attingere naues,& trahere in mare diuinum
Sentinasq; expurgabant.clamor autem in cælum iuit
Domum euntium,subtrahebant autem fulcra nauibus.
Tunc Argiuis præter fatum reditus contigisset.
Nisi Mineruam Iuno sermone affata fuisset
Papæ,ægidem tenentis Iouis filia indefessa,
Sic domum,dilectam in patriam terram
Argiui fugient in lata dorsa maris?
Gloriam autem Priamo,& Troianis relinquent
Argiuam Helenam:cuius gratia multi Achiuorum
In Troia perierunt dilecta à patria terra.
Sed procul nunc in populum Achiuorum loricatorum.
Tuisq; blandis uerbis detine uirum quenq;.
Neq; sine naues in mare trahere æquabiles.
Sic dixit.nec aduersata ẽ dea glaucorũ oculorũ Mĩerua
Iuno Palladẽ ad Græcos mittit. Profecta autem est ab olympi uerticibus concitata,
Statimq; uenit ueloces ad naues Achiuorum.
Inuenit autem Vlyssem Ioui consilio parem
Stantem:neq; hic nauem idoneam
Tangebat:quoniã ipsum dolor corde & ãnimo ceperat.
Propè autem stans allocuta est cæsia Minerua.
Pallas ulyssi. Diuine Laërtiade prudentißime Vlysses,
Sic domum dilectam in patriam terram

Fugietis

Fugietis in nauibus multa transtra habentibus incidẽtes.
Gloriam autem Priamo & Troianis relinquentes
Argiuam Helenam, cuius gratia multi Achiuorum
In Troia perierunt dilecta procul à patria terra?
Sed i nunc ad populum Achiuorum neq; recedas,
Tuis autem blandis uerbis detine uirum quenq;,
Neq; sinas naues in mare trahere æquabiles.
Sic dixit. hic autem audiuit deæ uocem loquentis.
Iuit autẽ currendo, pallam aũt proiecit: illud etiam tulit
Præco Euribates Ithacensis, qui eum sequebatur.
Ipse autem Atridæ Agamemnoni obuius ueniens
Apprehẽdit eius sceptrũ paternum incorruptũ semper.
Cum hoc iuit circum naues Achiuorum loricatorum,
Quemcunq; quidem regem & principẽ uirum inuenit:
Hunc blandis uerbis detinebat astans.
Diuine non te decet ut timidum trepidare,
Sed ipseq; sede: & alios seda populos.
Nondum enim perspicue scis quis animus Atridæ.
Nunc quidem tentat. forte aũt lædet filios Achiuorum.
In concilio enim non omnes audiuimus quid dixerit:
Ne aliquo iratus afficiat malo filios Achiuorum.
Ira autem magna est diuini regis.
Honor aũt ex Ioue est. dilgit aũt ipsum cõsultus Iupiter.
Quẽcunq; aũt rursus plebis uirũ uidit, uociferãtẽq; offen
Hunc sceptro percußit, increpitauitq; uerbo. (dit,
Diuine quiete sede, & aliorum uerba audi,
Qui te meliores sunt. tu autem imbellis & inualidus,
Neq; unquam in bello numeratus, neq; in concilio.
,, Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hic Græci.
,, Non bonum multorũ principatus. unus princeps sit.

Vlyßis oratio ad Græcos.

Regibus dignitas ab Ioue tribuitur.

Vnus rex, cui dederit Saturni filius uersuti
Sceptrumq; & iura, ut ipsis dominetur.
Sic hic regens gubernabat exercitum. ij aũt ad concilium
Rursus abibant à nauibus & tentorijs.
Sonitu sicut cum fluctus perturbati maris
Littore magno mugit: resonat autem pontus.
Alij quidem sedebant quiescebantq; per sedes.
Thersites autem adhuc solus incontinens tumultuabatur,
Qui consilia mẽtibus suis immoderataq; multaq; sciebat
Temere: sed nõ secundũ decens ut aduersaretur regibus.
Sed quodcunq; ei uidebatur, ridiculum Argiuis
Esset. turpissimus autem uir sub Troiam uenit.
Strabo erat, claudus autem altero pede, & ipsius humeri
Curui in pectus contracti & desuper,
Acutus erat capite, rara & inerat lanugo.
Inimicissimus autem Achilli maxime erat & Vlyssi:
Hos enim calũniabatur. tunc rursus Agamemnoni diuino
Acute clamans dicebat contumelias. hunc Achiui
Vehementer oderant: indignabanturq; in animo.
Sed hic multũ uociferãs Agamẽnonẽ obiurgabat sermone
Atride quid adhuc conqueretis & postulas?
Plena tibi ære tentoria, multæ & mulieres
Sunt in tentorijs electæ, quas tibi Achiui
Primo damus cum urbem capimus.
An item & auro indiges quod quis apportet
Troianorum equitum ex Troia filij redemptiones:
Quem ego uinctum ducam uel alius Achiuorum?
An mulierem iuuenem, ut miscearis per amorem?
Quamq; ipse seorsum detineas? non quidem decet
Principem in mala inducere filios Achiuorum.

Thersitæ importunitas ac loquacitas.

O' imbelles.mala uituperia. Achaides non item Achiui.
Domum cum nauibus eamus.hunc ſinamus
Ibidem in Troia præmia digerere,ut ſciat
An in aliquo ipſum nos adiuuemus,an non.
Qui & nunc Achillem ipſo multo meliorem uirum
Iniuria affecit:auferens.n.habet donum ipſe fruens.
Sed ualde non Achilli ira mentibus:ſed negligens.
Certe enim Atride nunc poſtremum læſiſſes.
Sic dixit obiurgans Agamemnonem rectorẽ populorũ
Therſites.huic autem cito aſtitit diuinus Vlyſſes.
Et ipſum torue intuens duro allocutus eſt ſermone.
Therſite inelegans uocalis quanquam concionator
Deſine,neq; uelis ſolus contendere cum regibus.
Non enim ego te cenſeo peiorem mortalium alium
Eſſe,qui cum Atridis ſub Troiam uenerunt.
Quare non reges in ore habens concioneris.
Et ipſis iurgia inferas:reditumq; ſerues.
Neq; adhuc aperte ſcimus,quomodo erunt hæc opera.
An bene an male redibimus filij Achiuorum.
Quare nunc Atride Agamemnoni ductori populorum
Deſine contendere,quia ei ualde multa dant
Heroes Danai.tu autem conuicians concionaris.
Sed tibi edico.hoc & perfectum erit.
Si qua te inſanientem inuenero ſicut hic,
Ne & poſthac Vlyßi caput humeris adſit,
Neque Telemachi pater uocatus ſim,
Si nõ ego te cõprehendens quidẽ proprias ueſtes exuero,
Pallamq; & intuſium quæq; pudenda contegunt.
Te autem flentem ueloces ad naues dimiſero:
Verberans in concione acribus plagis.

Vlyſſes Therſitæ.

Sic dixit: sceptroq; scapulas atq; humeros
Percußit. hic aũt iclinatus est: salsaq; ei excidit lachryma:
Vibex autem cruenta scapulis exorta est
Sceptro ab aureo. ipse autem sedit, timuitq;.
Lugens, & turpiter intuens absorbebat lachrymam.
Illi autem quamuis mœsti super ipso suauiter riserunt.
Sic autem quis dicebat ad propinquum alium.
Papè, certe infinita Vlysses bona fecit,
Consiliaq; incipiens bona, bellumq; armans.
Nunc autem hoc quam optimum in Argiuis fecit:
Qui hunc cõuitiatorem nugatorem prohibuit concione:
Non ipsum iterum rursus permittet animus superbus
Obiurgare reges contumeliosis uerbis.
Sic dixerunt multitudo. sed urbis populator Vlysses
Discesit sceptrum habens: apud autem Cæsia Minerua
Similis præconi silere populum iußit.
Vt simulq; primiq;, & postremi filij Achiuorum
Sermonem audirent, & intelligerent consilium.
Qui ipsis bene sentiens concionatus est, & dixit.

Vlysses Agamemnoni & Græcis.

Atride nunc te rex uolunt Achiui
Omnibus uituperatißimũ facere mortalibus hominibus:
Neq; tibi perficiunt promissum quod receperunt tibi,
Huc uenientes ab Argo equestri
Ilio exciso bene ædificato redire.
Tanquam enim uel pueri adolescẽtuli uiduæ'ue mulieres
Inter se desiderant domum redire.
Certe quidem & opus est pertæsum redire.
Etenim aliquisq; unum mẽsem manẽs procul à sua uxore
Tristatur cum naui multas sedes habente, quam procellæ
Hybernæ intercludunt commotumq; mare.

Nobis autem nonus est reuertens annus
Hic permanentibus quo non reprehendo Achiuos
Tristari apud naues rostratas, sed tamen etiam
Turpe diuq; manere, inanemq; redire.
Tolerate amici, & manete in annum, ut sciamus,
Si uerum Calchas uaticinatur, an & non.
Probe enim tam hoc scimus in mentibus: estis aũt omnes
Testes, quos non parcæ iuerunt mortis ferentes
Heriq; & nudius tertius. q̃n in Aulidẽ naues Græcorum
Congregabantur mala Priamo, & Troianis ferẽtes.
Nos autem circum apud fontem sacra per altaria
Sacrificamus immortalibus perfectas hecatombas
Pulchra sub Platano, unde fluebat liquida aqua.
Hic apparuit magnum signum draco per dorsa rubet,
Horribilis, quem ipse olympius misit in lucem
Sub altari egrediens ad Platanum perrexit,
Vbi erant passeris pulli parui filij
Ramo in extremo sub folijs uolitantes
Octo, sed mater nona erat: quæ peperit filios.
Ibi ille hos miserabiliter comedit stridentes.
Mater autem circumuolabat lugens dilectos filios.
Hanc circumuolutus ala cõprehendit circum clamantem.
Sed postquam filios deuorauit passeris & ipsam,
Hunc quidem clarum fecit Deus qui reddidit.
Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius uersuti,
Nos autem stantes admirabamur, quod factum est.
Vt igitur non leuia portenta Deorum subiere hecatõbas:
Calchas autem statim postea uaticinans dixit.
Cur muti facti estis comati Achiui?
Nobis quidẽ hoc ostẽdit signũ magnũ cõsiliarius Iupiter

Græcis in Aulide uisũ portentum.

Calchãtis uaticinium.

Serum longum,cuius gloria nunquam perit.
Sic hic filios deuorauit Passeris & ipsam
Octo:sed mater nona erat,quæ peperit filios.
Sic nos tot annos bellabimus hic.
Decimo autem ciuitatem capiemus latam.
Ille sic significabat.hæc iam nunc omnia perficiuntur.
Sed age manete omnes fortes Achiui
Hic,quousq; ciuitatem magnam Priami capiamus.
Sic dixit.Argiui aũt ualde clamauerũt,(circũ ãt naues
Terribiliter resonuerunt clamantibus Achiuis)
Sermonem laudantes Vlyßis diuini.

Nestor Græcis.

His autem dixit gerenius eques Nestor.
Papè certe iam pueris similes loquimini
Infantibus: quibus non sunt curæ bellicosa opera.
Quo iam societatesq; & iuramenta ibunt nobis?
In igne iam consiliaq; erunt curæq; uirorum,
Sacraq; libata & dextræ quibus credidimus.
Temere enim uerbis contendimus.neq; aliquod remedium
Inuenire possumus multo tempore hic morantes.
Atride tu autem sicut prius habens firmum consilium;
Impera Argiuis in fortibus prælijs:
Hos autem sine corrumpi unum & duos qui Achiuorum
Seorsum consulent:perfectio autem non erit ipsis
Ante Argos ire quàm & Iouis Aegidem tenentis
Cognoscamus an falsa promißio,an & non.
Dico enim igitur annuisse præualidum Saturnidem
Die illo,quando nauibus in citis uenerunt
Argiui,Troianis mortem & parcam ferentes,
Fulgurantem dextera diuina signa ostendentem.
Quare non aliquis prius festinabit domum redire.

Priuſquam aliquem apud Troianorum uxorem dormiat.
Punire & Helenæ incitamentaq; gemitusq;.
Si autem aliquis formidoloſe uelit domum ire,
Tangat ſuam nauem bonas ſedes habentem nigram,
Vt ante alios mortem & fatum capiat.
Sed rex tu bene cura, & crede alteri.
Non abiectum uerbum erit quod dicam.
Secerne uiros per nationes Agamemnon:
Vt nationes nationibus auxilientur, gentes & gentibus.
Si autem ſic facies, & tibi obedient Achiui,
Cognoſces poſtea qui ducum malus quiſq; populorum,
Siue qui bonus erit, per ſeipſos enim pugnabunt:
Cognoſces uero ſi & uaticinio ciuitatem non deſtrues,
An uirorum malignitate & imperitia belli.
Hunc reſpondens allocutus eſt rex Agamemnon: Agamēnon Neſtori.
Certe quidem rurſus concione uincis filios Achiuorum.
Vtinam enim Iupiterq; pater & Pallas & Apollo,
Tales decem mihi conſultores eſſent Achiuorum. Decē Neſtores optat Agamemnon.
Hoc cito caderet ciuitas Priami regis
Manibus ſub ueſtris, captaq;, deſtructaq;.
Sed mihi Aegiochus Saturnides Iupiter dolores dedit,
Qui me inter inſolubiles lites & contentiones iniecit.
Etenim ego Achillesq; pugnauimus gratia puellæ
Contrarijs uerbis. ego autem incepi ſæuiens.
Si aūt unquā in unum conſultabimus, nō amplius poſtea
Troianis dilatio mali erit: neque paululum.
Nunc autē uenite ad cœnam ut conducamus martem.
Bene quidē aliquis haſtam acuat, bene & ſcutum potiat,
Bene & aliquis equis cœnā det ueloces pedes habentibus,
Bene & aliquis currū utrinq; uidēs belli curam habeat,

Vt per totum diem odioso diuisi simus marte.
Non enim cessatio postea erit, neque paululum:
Nisi nox ueniens dirimat robora uirorum.
Sudabit quidem alicuius lorum circa pectora (tigauit:
Scuti circũ tegentis hominẽ: circa autẽ lanceam manũ fa-
Sudabit & alicuius equus politum currum trahens.
Quem autem ego seorsum à pugna uolentem intelligam
Manere apud naues rostratas: non ei postea
Sufficientia erit fugere canes & aues.
Sic dixit. Argiui aũt ualde strepuerunt: sicut qñ unda
Littore in alto quando mouet Notus ueniens
Proiecto scopulo, quem nunquam undæ relinquunt
Omnium uentorum quando huc uel illuc fiunt,
Surgentes ruebant sparsi ad naues.
Fumigaruntq; in tentorijs, & cœnam capiebant.
Alius autẽ alij sacrificabat Deorum semper existẽtium:
Orans mortem fugere & stragem martis.

Agamemnon summos græcorũ in conuiuiũ uocat.

Sed hic bouem sacrificauit rex uirorum Agamemnon
Pinguem, quinquennem, ualde potenti Saturnidæ.
Vocauit autem senes optimos omnium Græcorum,
Nestorem quidem primum & Idomeneum regem.
Sed postea aiaces duos & Tydei filium,
Sextum autem rursus Vlyssem Ioui consilio similem.

Menelaus nõ uocatus accedit fratris cõuiuium.

Spontaneus autem ei uenit uocem bonus Menelaus.
Sciebat enim in animo fratrem quomodo laborabat.
Bouem autem circum statuerunt & molas acceperunt.
His & orãs indixit rex Agamẽnon. (æthere habitãs

Iupiter imploratur ab Agamẽnone.

Iupiter gloriosißime maxime nigras nebulas faciens in
Non prius in solẽ gredi & in tenebras uenire,
Quàm me pronum deijcere Priami palatium

Ardens urere & igne combustiuo portas
Hectora, & camiscam circa pectora diuidere
Ense scissam. multi & circa ipsum socij
Proni in pulueribus mordicus capiant terram.
Sic dixit. neq; ei perfecit Saturnides:
Sed hic suscepit quidē sacrificia: laborē aūt magnū auge- (bat.
Sed postq̄ precati sunt, & molas proiecerunt
Rursus traxerūt quidē primū, et iugulauerūt & excoria (uerūt.
Cruraq; inciderūt, ualdeq; omēto cooperuerūt
Dupliciter facientes. in ipsis aūt crudas carnes posuerūt.
Et hæc quidem lignis scißis sine folijs urebant:
Intestina autem infigentes super habebant uulcano.
Sed postq̄ ualde crura cōbusserunt, & intestina comede (rūt.
Minutimq; inciderūt alia & circū uerua fixerūt.
Assaueruntq; ualde scienter, traxeruntq; omnia.
Sed postquā cessauerunt à labore, feceruntq; conuiuium:
Conuiuati sunt, neq; animus indigebat conuiuio æquali.
Sed postquam potus & cibi amorem perfecerunt:
His uerbis incepit gerenius eques Nestor.
Atride gloriosißime Rex uirorum Agamemnon,
Ne nunc diu iterum dicamus, neque diu
Differamus opus, quod Deus dabit.
Sed age, præcones quidē Achiuorū æreā loricā habētium
Populum uocantes congregate ad naues.
Nos autem congregati hic in exercitu lato Achiuorum
Eamus, ut citius suscitemus uelocem martem.
Sic dixit. neq; nō persuasus est Rex uirorū Agamēnō.
Statim præconibus stridulis iußit
Vocare ad bellum capite comatos Achiuos. (citer.
Hi quidē uocauerunt. illi aūt congregati sunt ualde uelo-

Nestor Agamemnoni.

Græci ad pugnam se parant.

Hi autem circa Atridem diuini reges
Irruerũt diuidẽtes,simul aũt glaucos oculos hñs Minerua
Scutum habẽs ualde honoratũ,non senescẽs immortaleq́;.
Cuius centum fimbriæ totæ aureæ pendebant,
Omnes bene plicatæ,centum numorum & unaquæq;:
Cum hoc impetum faciẽs ibat per populũ Achiuorum,
Concitans ire,in autem robur commouit unicuiq;
Corde incessanter bellare & pugnare.
His aũt statim bellum dulcius factum est,quàm redire
In nauibus concauis dilectam in patriam terram.
Velut ignis latens comburit immensam syluam
Montis in uerticibus,de longe autem apparet splendor.
Sic horum abeuntium æris admirabilis
Splendor ualde apparens per aërem in cælum ibat.
Horum sicutq; auium uolatilium gentes multæ
Anserum uel gruum,uel cignorũ longum collũ habẽtium
Asiatico in prato Caystri circa fluenta
Huc & illuc uolant gaudentes alis
Resonanter sedentium resonat & pratum.
Sic horum gentes multæ nauibus ab & tentorijs
In planiciem ruebant Scamandriam:sed sub terra
Terribiliter resonabat pedibus ipsorumq́; & equorum.
Steterunt autem in prato Scamandrio florido
Comparatio foliorum & muscarum. Infiniti,quotq́; folia & flores fiunt uere,
Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
Quæq; in stabulo pastorali errant
Tempore in uerno quandoq; lac uasa madefacit.
Tot contra Troianos capite comati Achiui
In campo stabant uastare prompti.
Compa= Hos & utq; greges magnas caprarum caprarij uiri

Facile diuidunt postquam pabulo miscent:
Sic bos ductores diuidebant huc & illuc
Ad pugnam ire.cum autem Rex Agamemnon
Oculos & caput similis Ioui gaudenti fulgure,
Marti autem cingulum,pectus autem Neptuno,
Velut bos armento ualde eximius fuit omnium
Taurus.hic enim bobus in decet congregatis.
Talem Atridem posuit Iupiter die illo
Valde præstantem in multis & eximium heroibus,
Dicite nunc mihi Musæ cælestes domos habentes.
Vos enim Deæ estis,adestisq;,scitisq; omnia.
Nos autem famam solum audiuimus,neq; scimus,
Qui ductores Danaorum & domini erant.
Multitudinem autem non ego dicam,neq; nominabo.
Neq; si mihi decem quidem linguæ, decem & ora essent.
Vox & infrangibilis,æreum & mihi cor inessent.
Nisi cælestes Musæ Iouis Aegiochi
Filiæ dicant,quot sub Ilium uenerunt.
Principes nauium dicam,nauesq; omnes.

ratio opibeo num.

Agamemnon Græcorũ e- minẽtißim⁹.

Comparatio tauri.

Poëta Musas inuocat.

DENVMERATIO NAVIVM, VEL BOEOTIA.

Catalogus Graecorum. Boeotij.

OEOTIIS *quidem Peneleus & Leitus imperabant:*
Arcesilausq; Prothoenorq; Cloniusq;
Quiq; Hyrien habitabāt Aulidā petrosam.
Schoenumq; Scholumq; multos colles habētemq; Eteonū
Thespiam, Graeamq; & latū locum habentē Micalesum.
Quiq; circum Harma habitabāt Ilesium, & Erythras.
Quiq; Eleona habitabant, & Hilem, & Peteona,
Ocalen, Medeonaq; bene aedificatam urbem.
Copas, Eutresinq;: multas columbas habētemq; Thisben
Quiq; Coroneam & herbosam Haliartum.
Quiq; Plataeam habitabant, & qui Glissamq; habitabāt.
Quiq; sub Thebis habitabant bene aedificatam urbem.
Onchestumq; sacrum Neptunium clarum nemus.
Quiq; multas uuas habentem Arnem habitabant: quiq; Mideam,
Nissamq; diuinam, Anthedonaq; ultimam.
Horum quidem quinquaginta naues ibant, in unaquaq;
Pueri Boeotiorum centum & uiginti ibant.
Quiq; Aspledona habitabant, & Orchomenū Minyeum.
His imperabat Aschalaphus & Ialmenus filij Martis,
Quos peperit Astioche in domo actoris Azidae
Virgo uerecunda superiorem partem domus ascendens
Marte forti: hic cum ipsa dormiuit clam.
Horum triginta concauae naues ibant.

Phocenses

Sed Phocensibus Schedius & Epistrophus imperabant

Filij Iphiti magnanimi naubolidæ,
Qui Cyparißum habitabant, Pytonaq; petrosam,
Crissamq; diuinam, & Daulida, & Panopea.
Quiq; Anemoriam, & Hyampoli circum habitabant.
Quiq; apud fluuium Cephisum diuinum habitabant.
Quiq; Lilæam habitabant fonte in Cephiso.
Hos simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Hi quidẽ Phocẽsium turmas ordinarunt circa laborãtes.
Bœotiorum autem propè in sinistra armabantur.
Locrensibus autem dux erat Oileus uelox Aiax, Locrenses
Minor non tantus quantus Telamonius Aiax,
Sed multo minor: paruus quidẽ erat lineã thoracã habẽs.
Lancea autem ornabant omnes Græcos & Achiuos.
Qui Cynumq; habitabant, Opoẽntaq; Caliarumq;,
Bessamq;, Scharphonamq;, Augiasq; amabiles,
Tarphamq;, Troniumq; Boagrij circum fluenta.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur
Locrorum, qui habitant ultra sacram Euboïam.
Qui autẽ Euboïam habitabant robore spirantes Abantes
Chalcidaq;, Eretriamq;, multas uuas habẽtemq; Istiænã, Euboici
Corinthumq; maritimam, Dijq; altam urbem.
Quiq; Caristhum habitabant, & qui Styram habitabãt.
Horum autẽ rursus Dux erat Elephenor ramus Martis
Chalcodonciades magnanimorum princeps Abantum.
Hũc & simul Abãtes sequebãtur ueloces à tergo comati
Pugnatores prompti longis hastis fraxineis
Thoracas scindere inimicorum circa pectora.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Qui autem Athenas habitabant ædificatam urbem Athenienses.
Populum Erecthei magnanimi, quem aliquãdo Minerua Erecthens.

Nutriuit Iouis filia:peperit autem fertilis terra
In autem Mineruæ sedere fecit proprio in pingui tẽplo.
Illic enim ipsam tauris & agnis placant
Pueri Atheniensium circumuoluentibus annis.
Horum rursus Dux erat filius Pentei Mnestheus.
Huic nondum aliquis similis terrestris genitus est uir,
Ordinare equosq; & uiros scutatos.
Nestor solus contendebat.hic enim antiquior erat.
Hunc simul quinquaginta nigræ naues sequebantur.
Aiax autem ex Salamine ducebat duodecim naues.
Salamini. Stetit aũt ducens ubi Atheniensium stabant phalanges.
Qui autẽ Argosq; habitabant,Tirynthaq; bene muratã,
Argiui. Hermionẽ,Asinemq; profundũ sinũ detinentes. (rum.
Troezenã,Eionasq; littorales,& uitib⁹ abũdãtẽ Epidau
Quiq; habitabãt Aeginã,Masetamq; iuuenes Achiuorũ.
Horum rursus dux erat uocem bonus Diomedes
Et Sthenelus Capanei inclyti dilectus filius.
His autem simul Euryalus tertius ibat similis Deo uir
Mecistei filius Talaonidæ Regis.
Cum omnibus autem dux erat prælio bonus Diomedes.
Hos autem simul octoginta nigræ naues sequebantur.
Mycenei Qui & Mycenas habitabant bene ædificatam urbem.
Diuitemq; Corinthum,bene ædificatasq; Cleonas,
Ornias'que habitabant Aræthyream'que amabilem.
Et Sicyona,quando Adrastus primum regnauit.
Qui'que Hyperesiam'que,& excelsam Gonoëssam.
Pelenam'que habitabant,& Egium habitabant,
Littus'que supra totum & circa Elicem latam.
Horum centum nauibus imperabat diuus Agamemnon
Atrides.simul hunc multi plurimi & optimi

Populi sequebantur. sed ipse induit splendidum æs,
Glorians quòd omnibus præstabat heroibus.
Qm̃ optimus erat multũ & plurimos ducebat populos.
Quiq; habitabant concauã Lacedæmonã imm ensam.
Faremq;, Spartemq; multarum columbarum messem.
Brysiasq; habitabant & Augias amabiles.
Quiq; Amiclas habitabant, Helonq; maritimam urbem.
Quiq; Laam habitabant, & Oetylon habitabant.
Horum ipsius frater imperabat bonus Menelaus
Sexaginta nauibus. seorsum autem armabantur.
Sed ipse ibat suis promptitudinibus persuasus
Incitans bellumq; maxime, & cupiebat in animo
Punire Helenæ incitamentaq; suspirationesq;.
Quiq; Pylumq; habitabant & Arenem amabilem.
Et Tryon Alphei uadum & bene edificatam Aepy,
Et Cyparissientem & Amphigeniam habitabant,
Et Pteleon & Helos, & Dorion, illicq; musæ
Obuiantes Thamyrim Treicium cessare fecerunt à cãtu *Thamiris fabula.*
Ex Aechalia uenientem ab Euryto Aechalio:
Promisit. n. glorians uincere si etiam ipsæ
Musæ canerent filiæ Iouis Aegiochi.
Hæ autem iratæ cæcum fecerunt, & cantum
Diuinum abstulerunt, & obliuisci fecerunt citharistam.
Hos rursus ducebat gerenius eques Nestor:
Horum autem nonaginta concauæ naues ibant.
Quiq; habitabant Arcadiam sub Cyllenes monte altã *Arcades.*
Aepytium apud sepulchrum, ubi uiri bellicosi.
Qui Pheneumq; habitabant & Orchomenũ multarũ pe
Ripemq; Straciemq; & uentosam Enispem. (cudum
Et Tegeem habitabant & Mantineam amabilem.

Vnus rex,cui dederit Saturni filius uersuti
Sceptrumq; & iura, ut ipsis dominetur.
Sic hic regens gubernabat exercitum.ij aũt ad concilium
Rursus abibant à nauibus & tentorijs.
Sonitu sicut cum fluctus perturbati maris
Littore magno mugit:resonat autem pontus.
Alij quidem sedebant quiescebantq; per sedes.
Thersites autem adhuc solus incontinens tumultuabatur,
Qui consilia mẽtibus suis immoderataq; multaq; sciebat
Temere:sed nõ secundũ decens ut aduersaretur regibus.
Sed quodcunq; ei uidebatur,ridiculum Argiuis
Esset.turpissimus autem uir sub Troiam uenit.
Strabo erat,claudus autem altero pede,& ipsius humeri
Curui in pectus contracti & desuper,
Acutus erat capite,rara & inerat lanugo.
Inimicissimus autem Achilli maxime erat & Vlyssi:
Hos enim calũniabatur.tunc rursus Agamemnoni diuino
Acute clamans dicebat contumelias.hunc Achiui
Vehementer oderant:indignabanturq; in animo.
Sed hic multũ uociferãs Agamẽnonẽ obiurgabat sermone
Atride quid adhuc conquereris & postulas?
Plena tibi ære tentoria, multæ & mulieres
Sunt in tentorijs electæ,quas tibi Achiui
Primo damus cum urbem capimus.
An item & auro indiges quod quis apportet
Troianorum equitum ex Troia filij redemptiones:
Quem ego uinctum ducam uel alius Achiuorum?
An mulierem iuuenem,ut miscearis per amorem?
Quamq; ipse seorsum detineas?non quidem decet
Principem in mala inducere filios Achiuorum.

Thersitæ importunitas acloquacitas.

O' imbelles.mala uituperia. Achaides non item Achiui.
Domum cum nauibus eamus.hunc sinamus
Ibidem in Troia præmia digerere,ut sciat
An in aliquo ipsum nos adiuuemus,an non.
Qui & nunc Achillem ipso multo meliorem uirum
Iniuria affecit:auferens.n.habet donum ipse fruens.
Sed ualde non Achilli ira mentibus:sed negligens.
Certe enim Atride nunc postremum læsisses.
Sic dixit obiurgans Agamemnonem rectorē populorū
Thersites.huic autem cito astitit diuinus Vlysses.
Et ipsum torue intuens duro allocutus est sermone.
Thersite inelegans uocalis quanquam concionator
Desine,neq; uelis solus contendere cum regibus.
Non enim ego te censeo peiorem mortalium alium
Esse,qui cum Atridis sub Troiam uenerunt.
Quare non reges in ore habens concioneris.
Et ipsis iurgia inferas:reditumq; serues.
Neq; adhuc aperte scimus,quomodo erunt hæc opera.
An bene an male redibimus filij Achiuorum.
Quare nunc Atride Agamemnoni ductori populorum
Desine contendere,quia ei ualde multa dant
Heroes Danai.tu autem conuicians concionaris.
Sed tibi edico.hoc & perfectum erit.
Si qua te insanientem inuenero sicut hic,
Ne & posthac Vlyßi caput humeris adsit,
Neque Telemachi pater uocatus sim,
Si nō ego te cōprehendens quidē proprias uestes exuero,
Pallamq; & intusium quæq; pudenda contegunt.
Te autem flentem ueloces ad naues dimisero:
Verberans in concione acribus plagis.

Vlysses Thersitæ.

Sic dixit: sceptroq; scapulas atq; humeros
Percußit. hic aũt íclinatus est: salsaq; ei excidit lachryma:
Vibex autem cruenta scapulis exorta est
Sceptro ab aureo. ipse autem sedit, timuitq;.
Lugens, & turpiter intuens absorbebat lachrymam.
Illi autem quamuis mœsti super ipso suauiter riserunt.
Sic autem quis dicebat ad propinquum alium.
Papè, certe infinita Vlysses bona fecit,
Consiliaq; incipiens bona, bellumq; armans.
Nunc autem hoc quam optimum in Argiuis fecit:
Qui hunc cõuitiatorem nugatorem prohibuit concione:
Non ipsum iterum rursus permittet animus superbus
Obiurgare reges contumeliosis uerbis.
Sic dixerunt multitudo. sed urbis populator Vlysses
Disceßit sceptrum habens: apud autem Cæsia Minerua
Similis præconi silere populum iußit.
Vt simulq; primiq;, & postremi filij Achiuorum
Sermonem audirent, & intelligerent consilium.
Qui ipsis bene sentiens concionatus est, & dixit.
Vlysses Agamemnoni & Græcis. Atride nunc te rex uolunt Achiui
Omnibus uituperatißimũ facere mortalibus hominibus:
Neq; tibi perficiunt promissum quod receperunt tibi,
Huc uenientes ab Argo equestri
Ilio exciso bene ædificato redire.
Tanquam enim uel pueri adolescẽtuli uiduæ'ue mulieres
Inter se desiderãt domum redire.
Certe quidem & opus est pertæsum redire.
Etenim aliquisq; unum mẽsem manẽs procul à sua uxore
Tristatur cum naui multas sedes habente, quam procellæ
Hybernæ intercludunt commotumq; mare.

Nobis autem nonus est reuertens annus
Hic permanentibus quo non reprehendo Achiuos
Tristari apud naues rostratas, sed tamen etiam
Turpe diuq; manere, inanemq; redire.
Tolerate amici, & manete in annum, ut sciamus,
Si uerum Calchas uaticinatur, an & non.
Probe enim tam hoc scimus in mentibus: estis aut omnes
Testes, quos non parcæ iuerunt mortis ferentes
Heriq; & nudius tertius. qñ in Aulidẽ naues Græcorum
Congregabantur mala Priamo, & Troianis ferentes.
Nos autem circum apud fontem sacra per altaria
Sacrificamus immortalibus perfectas hecatombas
Pulchra sub Platano, unde fluebat liquida aqua.
Hic apparuit magnum signum draco per dorsa rubet,
Horribilis, quem ipse olympius misit in lucem
Sub altari egrediens ad Platanum perrexit,
Vbi erant passeris pulli parui filij
Ramo in extremo sub folijs uolitantes
Octo, sed mater nona erat: quæ peperit filios.
Ibi ille hos miserabiliter comedit stridentes.
Mater autem circumuolabat lugens dilectos filios.
Hanc circumuolutus ala cõprehendit circum clamantem.
Sed postquam filios deuorauit passeris & ipsam.
Hunc quidem clarum fecit Deus qui reddidit.
Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius uersuti,
Nos autem stantes admirabamur, quod factum est.
Vt igitur non leuia portenta Deorum subiere hecatõbas:
Calchas autem statim postea uaticinans dixit.
Cur muti facti estis comati Achiui?
Nobis quidẽ hoc ostẽdit signũ magnũ cõsiliarius Iupiter

Græcis in Aulide uisũ portentum.

Calchãtis uaticinium.

Serum longum,cuius gloria nunquam perit.
Sic hic filios deuorauit Passeris & ipsam
Octo:sed mater nona erat,quæ peperit filios.
Sic nos tot annos bellabimus hic.
Decimo autem ciuitatem capiemus latam.
Ille sic significabat.hæc iam nunc omnia perficiuntur.
Sed age manete omnes fortes Achiui
Hic,quousq; ciuitatem magnam Priami capiamus.
Sic dixit.Argiui aũt ualde clamauerũt,(circũ ãt naues
Terribiliter resonuerunt clamantibus Achiuis)
Sermonem laudantes Vlyßis diuini.

Nestor Græcis.

His autem dixit gerenius eques Nestor.
Papè certe iam pueris similes loquimini
Infantibus: quibus non sunt curæ bellicosa opera.
Quo iam societatesq; & iuramenta ibunt nobis?
In igne iam consiliaq; erunt curæq; uirorum,
Sacraq; libata & dextræ quibus credidimus.
Temere enim uerbis contendimus.neq; aliquod remedium
Inuenire possumus multo tempore hic morantes.
Atride tu autem sicut prius habens firmum consilium;
Impera Argiuis in fortibus prælijs:
Hos autem sine corrumpi unum & duos qui Achiuorum
Seorsum consulent:perfectio autem non erit ipsis
Ante Argos ire quàm & Iouis Aegidem tenentis
Cognoscamus an falsa promißio,an & non.
Dico enim igitur annuisse præualidum Saturnidem
Die illo,quando nauibus in citis uenerunt
Argiui,Troianis mortem & parcam ferentes,
Fulgurantem dextera diuina signa ostendentem.
Quare non aliquis prius festinabit domum redire.

Priusquam aliquem apud Troianorum uxorem dormiat.
Punire & Helenæ incitamentaq; gemitusq;.
Si autem aliquis formidolose uelit domum ire,
Tangat suam nauem bonas sedes habentem nigram,
Vt ante alios mortem & fatum capiat.
Sed rex tu bene cura, & crede alteri.
Non abiectum uerbum erit quod dicam.
Secerne uiros per nationes Agamemnon:
Vt nationes nationibus auxilientur, gentes & gentibus.
Si autem sic facies, & tibi obedient Achiui,
Cognosces postea qui ducum malus quisq; populorum,
Siue qui bonus erit, per seipsos enim pugnabunt:
Cognosces uero si & uaticinio ciuitatem non destrues,
An uirorum malignitate & imperitia belli.

Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon:
Certe quidem rursus concione uincis filios Achiuorum.
Vtinam enim Iupiterq; pater & Pallas & Apollo,
Tales decem mihi consultores essent Achiuorum.
Hoc cito caderet ciuitas Priami regis
Manibus sub uestris, captaq;, destructaq;.
Sed mihi Aegiochus Saturnides Iupiter dolores dedit,
Qui me inter insolubiles lites & contentiones iniecit.
Etenim ego Achillesq; pugnauimus gratia puellæ
Contrarijs uerbis. ego autem incepi sæuiens.
Si aũt unquã in unum consultabimus, nõ amplius postea
Troianis dilatio mali erit: neque paululum.

Nunc autẽ uenite ad cœnam ut conducamus martem.
Bene quidẽ aliquis hastam acuat, bene & scutum potiat,
Bene & aliquis equis cœnã det ueloces pedes habentibus,
Bene & aliquis currũ utrinq; uidẽs belli curam habeat,

Agamẽnon Nestori.

Decẽ Nestores optat Agamemnon.

Vt per totam diem odioso diuisi simus marte.
Non enim cessatio postea erit,neque paululum:
Nisi nox ueniens dirimat robora uirorum.
Sudabit quidem alicuius lorum circa pectora (tigauit:
Scuti circũ tegentis hominẽ:circa autẽ lanceam nanũ fa-
Sudabit & alicuius equus politum currum trahens.
Quem autem ego seorsum à pugna uolentem intelligam
Manere apud naues rostratas:non ei postea
Sufficientia erit fugere canes & aues.
Sic dixit.Argiui aũt ualde strepuerunt: sicut qñ unda
Littore in alto quando mouet Notus ueniens
Proiecto scopulo,quem nunquam undæ relinquunt
Omnium uentorum quando huc uel illuc fiunt,
Surgentes ruebant sparsi ad naues.
Fumigaruntq; in tentorijs,& cœnam capiebant.
Alius autẽ alij sacrificabat Deorum semper existẽtium:
Orans mortem fugere & stragem martis.
Agamemnon summos græcorũ in conuiuiũ uocat.
Sed hic bouem sacrificauit rex uirorum Agamemnon
Pinguem,quinquennem,ualde potenti Saturnidæ.
Vocauit autem senes optimos omnium Græcorum,
Nestorem quidem primum & Idomeneum regem.
Sed postea aiaces duos & Tydei filium,
Sextum autem rursus Vlyssem Ioui consilio similem.
Menelaus nõ uocatus accedit fratris cõuiuium.
Spontaneus autem ei uenit uocem bonus Menelaus.
Sciebat enim in animo fratrem quomodo laborabat.
Bouem autem circum statuerunt & molas acceperunt.
His & orãs indixit rex Agamẽnon. (æthere habitãs
Iupiter imploratur ab Agamẽnone.
Iupiter gloriosißime maxime nigras nebulas faciens in
Non prius in solẽ gredi & in tenebras uenire,
Quàm me pronum deijcere Priami palatium

Ardens urere & igne combustiuo portas
Hectora,& camiscam circa pectora diuidere
Ense scissam.multi & circa ipsum socij
Proni in pulueribus mordicus capiant terram.
Sic dixit.neq; ei perfecit Saturnides:
Sed hic suscepit quidē sacrificia:laborē aūt magnū augebat.
Sed postq̃ precati sunt,& molas proiecerunt
Rursus traxerūt quidē primū,et iugulauerūt & excoriauerūt.
Cruraq; inciderūt,ualdeq; omēto cooperuerūt
Dupliciter facientes.in ipsis aūt crudas carnes posuerūt.
Et haec quidem lignis scißis sine folijs urebant:
Intestina autem infigentes super habebant uulcano.
Sed postq̃ ualde crura cōbusserunt,& intestina comederūt.
Minutimq; inciderūt alia & circū uerua fixerūt.
Assaueruntq; ualde scienter,traxeruntq; omnia.
Sed postquā cessauerunt à labore,feceruntq; conuiuium:
Conuiuati sunt,neq; animus indigebat conuiuio aequali.
Sed postquam potus & cibi amorem perfecerunt:
His uerbis incepit gerenius eques Nestor.
Atride gloriosißime Rex uirorum Agamemnon,
Ne nunc diu iterum dicamus,neque diu
Differamus opus,quod Deus dabit.
Sed age,praecones quidē Achiuorū aereā loricā habētium
Populum uocantes congregate ad naues.
Nos autem congregati hic in exercitu lato Achiuorum
Eamus,ut citius suscitemus uelocem martem.
Sic dixit.neq; nō persuasus est Rex uirorū Agamēnō.
Statim praeconibus stridulis iußit
Vocare ad bellum capite comatos Achiuos.
Hi quidē uocauerunt.illi aūt congregati sunt ualde celociter.

Nestor Agamemnoni.

Graeci ad pugnam se parant.

Hi autem circa Atridem diuini reges
Irruerũt diuidẽtes, simul aũt glaucos oculos hñs Minerua
Scutum habẽs ualde honoratũ, non senescẽs immortaleq́;.
Cuius centum fimbriæ totæ aureæ pendebant,
Omnes bene plicatæ, centum numorum & unaquæq;:
Cum hoc impetum faciẽs ibat per populũ Achiuorum,
Concitans ire, in autem robur commouit unicuiq;
Corde incessanter bellare & pugnare.
His aũt statim bellum dulcius factum est, quàm redire
In nauibus concauis dilectam in patriam terram.
Velut ignis latens comburit immensam syluam
Montis in uerticibus, de longe autem apparet splendor.
Sic horum abeuntium æris admirabilis
Splendor ualde apparens per aërem in cælum ibat.
Horum sicutq; auium uolatilium gentes multæ
Anserum uel gruum, uel cignorũ longum collũ habẽtium
Asiatico in prato Caystri circa fluenta
Huc & illuc uolant gaudentes alis
Resonanter sedentium resonat & pratum.
Sic horum gentes multæ nauibus ab & tentorijs
In planiciem ruebant Scamandriam: sed sub terra
Terribiliter resonabat pedibus ipsorumq́; & equorum.
Steterunt autem in prato Scamandrio florido
Comparatio foliorum & muscarum. Infiniti, quotq; folia & flores fiunt uere,
Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
Quæq; in stabulo pastorali errant
Tempore in uerno quandoq; lac uasa madefacit.
Tot contra Troianos capite comati Achiui
In campo stabant uastare prompti.
Compa= Hos & utq; greges magnas caprarum caprarij uiri

Facile diuidunt postquam pabulo miscent:
Sic hos ductores diuidebant huc & illuc
Ad pugnam ire.cum autem Rex Agamemnon
Oculos & caput similis Ioui gaudenti fulgure,
Marti autem cingulum,pectus autem Neptuno,
Velut bos armento ualde eximius fuit omnium
Taurus.hic enim bobus in decet congregatis.
Talem Atridem posuit Iupiter die illo
Valde præstantem in multis & eximium heroibus,
Dicite nunc mihi Musæ cælestes domos habentes.
Vos enim Deæ estis,adestisq;,scitisq; omnia.
Nos autem famam solum audiuimus,neq; scimus,
Qui ductores Danaorum & domini erant.
Multitudinem autem non ego dicam,neq; nominabo.
Neq; si mihi decem quidem linguæ, decem & ora essent.
Vox & infrangibilis,æreum & mihi cor inessent.
Nisi cælestes Musæ Iouis Aegiochi
Filiæ dicant,quot sub Ilium uenerunt.
Principes nauium dicam,nauesq; omnes.

ratio opibus num.

Agamemnon Græcorũ eminẽtißim⁹.

Comparatio tauri.

Poëta Musas inuocat.

DENVMERATIO NAVIVM, VEL BOEOTIA.

Catalogus Græcorum. Bœotij.

OEOTIIS quidem Peneleus & Leitus imperabant:
Arcesilausq;,Prothœnorq; Cloniusq;
Quiq; Hyrien habitabãt Aulidã petrosam.
Schœnumq;,Scholumq; multos colles habẽtemq;,Eteonũ
Thespiam,Græamq;,& latũ locum habentẽ Micalesum.
Quiq; circum Harma habitabãt Ilesium, & Erythras.
Quiq; Eleona habitabant,& Hilem,& Peteona,
Ocalen,Medeonáq; bene ædificatam urbem.
Copas,Eutresinq;: multas columbas habẽtemq; Thisben
Quiq; Coroneam & herbosam Haliartum.
Quiq; Platæam habitabant,& qui Glissamq; habitabãt.
Quiq; sub Thebis habitabant bene ædificatam urbem.
Onchestumq; sacrum Neptunium clarum nemus.
Quiq; multas uuas habentem Arnem habitabant: quiq; Mideam,
Nissamq; diuinam,Anthedonaq; ultimam.
Horum quidem quinquaginta naues ibant,in unaquaq;
Pueri Bœotiorum centum & uiginti ibant.
Quiq; Aspledona habitabant,& Orchomenũ Minyeum.
His imperabat Aschalaphus & Ialmenus filij Martis,
Quos peperit Astioche in domo actoris Azidæ
Virgo uerecunda superiorem partem domus ascendens
Marte forti:hic cum ipsa dormiuit clam.
Horum triginta concauæ naues ibant.

Phocenses

Sed Phocensibus Schedius & Epistrophus imperabant

Filij Iphiti magnanimi naubolidæ,
Qui Cyparißum habitabant, Pytonáq; petrosam,
Crissamq; diuinam, & Daulida, & Panopea.
Quiq; Anemoriam, & Hyampoli circum habitabant.
Quiq; apud fluuium Cephisum diuinum habitabant.
Quiq; Lilæam habitabant fonte in Cephiso.
Hos simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Hi quidē Phocēsium turmas ordinarunt circa laborātes.
Bœotiorum autem propè in sinistra armabantur.
Locrensibus autem dux erat Oileus uelox Aiax, Locrenses
Minor non tantus quantus Telamonius Aiax,
Sed multo minor: paruus quidē erat lineā thoracā habēs.
Lancea autem ornabant omnes Græcos & Achiuos.
Qui Cynumq; habitabant, Opoëntáq; Caliarumq;,
Bessamq;, Scharphonamq;, Augiasq; amabiles,
Tarphamq;, Troniumq; Boagrij circum fluenta.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur
Locrorum, qui habitant ultra sacram Euboïam.
Qui autē Euboïam habitabant robore spirantes Abantes
Chalcidáq;, Eretriamq;, multas uuas habētemq; Istiænā, Euboici
Corinthumq; maritimam, Dijq; altam urbem.
Quiq; Caristhum habitabant, & qui Styram habitabāt.
Horum autē rursus Dux erat Elephenor ramus Martis
Chalcodonciades magnanimorum princeps Abantum.
Hūc & simul Abātes sequebātur ueloces à tergo comati
Pugnatores prompti longis hastis fraxineis
Thoracas scindere inimicorum circa pectora.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Qui autem Athenas habitabant ædificatam urbem Athenienses.
Populum Erecthei magnanimi, quem aliquādo Minerua Erectheus.

Nutriuit Iouis filia:peperit autem fertilis terra
In autem Mineruæ sedere fecit proprio in pingui tẽplo.
Illic enim ipsam tauris & agnis placant
Pueri Athenienſium circumuoluentibus annis.
Horum rurſus Dux erat filius Pentei Mneſtheus.
Huic nondum aliquis ſimilis terreſtris genitus eſt uir,
Ordinare equosq́; & uiros ſcutatos.
Neſtor ſolus contendebat.hic enim antiquior erat.
Hunc ſimul quinquaginta nigræ naues ſequebantur.
Salamini. *Aiax autem ex Salamine ducebat duodecim naues.*
Stetit aũt ducens ubi Athenienſium ſtabant phalanges.
Argiui. *Qui autẽ Argosq́; habitabant,Tirynthaq́; bene muratã,*
Hermionẽ,Aſinemq́; profundũ ſinũ detinentes. (rum.
Troezenã,Eionasq́; littorales,& uitibꝰ abũdatẽ Epidau
Quiq́; habitabãt Aeginã,Maſetamq́; iuuenes Achiuorũ.
Horum rurſus dux erat uocem bonus Diomedes
Et Sthenelus Capanei inclyti dilectus filius.
His autem ſimul Euryalus tertius ibat ſimilis Deo uir
Meciſtei filius Talaonidæ Regis.
Cum omnibus autem dux erat prælio bonus Diomedes.
Hos autem ſimul octoginta nigræ naues ſequebantur.
Mycenei *Qui & Mycenas habitabant bene ædificatam urbem.*
Diuitemq́; Corinthum,bene ædificatasq́; Cleonas,
Ornias'que habitabant Aræthyream'que amabilem.
Et Sicyona,quando Adraſtus primum regnauit.
Qui'que Hypereſiam'que,& excelſam Gonoëſſam.
Pelenam'que habitabant,& Egium habitabant,
Littus'que ſupra totum & circa Elicem latam.
Horum centum nauibus imperabat diuus Agamemnon
Atrides.ſimul hunc multi plurimi & optimi

Populi sequebantur. sed ipse induit splendidum æs,
Glorians quod omnibus præstabat heroibus.
Q̃m optimus erat multũ & plurimos ducebat populos.
Quiq; habitabant concauã Lacedæmonã immensam.
Faremq;, Spartemq; multarum columbarum messem.
Brysiasq; habitabant & Augias amabiles.
Quiq; Amiclas habitabant, Helonq; maritimam urbem.
Quiq; Laam habitabant, & Oetylon habitabant.
Horum ipsius frater imperabat bonus Menelaus
Sexaginta nauibus. seorsum autem armabantur.
Sed ipse ibat suis promptitudinibus persuasus
Incitans bellumq; maxime, & cupiebat in animo
Punire Helenæ incitamentaq; suspirationesq;.
Quiq; Pylumq; habitabant & Arenem amabilem.
Et Tryon Alphei uadum & bene edificatam Aepy,
Et Cyparissientem & Amphigeniam habitabant,
Et Pteleon & Helos, & Dorion, illicq; musæ
Obuiantes Thamyrim Treicium cessare fecerunt à cãtu **Thamiris fabula.**
Ex Aechalia uenientem ab Euryto Aechalio:
Promisit.n. glorians uincere si etiam ipsæ
Musæ canerent filiæ Iouis Aegiochi.
Hæ autem iratæ cæcum fecerunt, & cantum
Diuinum abstulerunt, & obliuisci fecerunt citharistam.
Hos rursus ducebat gerenius eques Nestor:
Horum autem nonaginta concauæ naues ibant.
Quiq; habitabant Arcadiam sub Cyllenes monte altã **Arcades.**
Aepytium apud sepulchrum, ubi uiri bellicosi.
Qui Pheneumq; habitabant & Orchomenũ multarũ pe
Ripemq; Straciemq; & uentosam Enispem. (cudum
Et Tegeem habitabant & Mantineam amabilem.

Stymphelumq; habitabant Parrasiem habitabant.
His imperabat Ancæi filius dominus Agapenor
Sexaginta nauibus.multi autem in naui singula erant
Arcades uiri inscenderant scientes præliari.
Ipse enim ipsis dedit Rex uirorum Agamemnon
Naues bonas sedes habtẽes transire in nigrum pontum
Atrides:quoniam non ipsis marina opera erant curæ
Qui & Buprasiumq; & Elidem diuinam habitabant.
Quantum in Hyrmine & Myrsinus ultima
Petraq; Olenia & Alisium intus continet.
Horũ rursus quatuor Principes erãt:decẽ aũt uirũ unum
Naues sequebãtur ueloces multi & ibãt iuuenes. (queq;
Horum quidem Amphimachus Thalpius imperauerant
Filij.alter quidem Teati.alter autem Euriti Actorionis.
His autem Amarycides imperabat fortis diores.
Horum autem quartus imperabat Polyxenus Deo similis
Filius Agasthenis augeiadæ Regis.
Qui & ex Dulichio,echinadibus sacris
Insulis quæ habitant ultra mare Elidam contra.
Hos rursus ducebat Meges similis Marti
Phylides quem generauit Ioui dilectus eques Phyleus:
Qui quondam Dulichium reliquit patri iratus.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Vlysses. Sed Vlysses ducebat Cephalenienses magnanimos,
Qui Ithacam habitabant & Neritum altam.
Et Crochiliam habitabant & Aegilipam asperam.
Quiq; Zacitum habitabant,& qui Samum habitabant
Quiq; Epirum habitabant, & Antiperæa habitabant.
His quidem Vlysses imperabat Ioui consilio similis.
Hũc simul naues sequebãtur duodecim,pras rubras hñtes.
AEtolis

Aetolis autem imperabat Thoas Andræmonis filius. Aetoli.
Qui Pleurona habitabant, & Olenum, & Pylena,
Chalcidaq; maritimam, Calydonaq; petrosam.
Non enim etiam Oenei magnanimi filij erant: (leager.
Neq; item ipse erat amplius, mortuus erat aũt flauus Me
Huic autem omnia erant commissa imperare Aetolis.
Hunc autem simul quadraginta nigræ naues sequebãtur.
Cretenses autẽ Idomeneus in hasta gloriosus ducebat. Cretenses.
Qui Gnossumq; habitabant, Gortynamq; muratam
Lyctum Miletumq; & albam Lycastum,
Phæstumq; Rytiumq; ciuitates bene habitatas:
Alijq; qui Cretam centum urbium habitabant.
Hos quidẽ igitur Idomeneus in hasta gloriosus ducebat.
Merionesq; similis Marti uiros occidenti.
Hos autem simul octoginta nigræ naues sequebantur.
Tlepolemus autem Heraclides bonusq; magnusq;
Ex Rhodo nouem naues ducebat Rhodiẽsiũ superborũ, Rhodij.
Qui Rhodum habitabant tripliciter ornantes
Lindum, Ielyssumq; & albam Camirum.
Hos quidem Tlepolemus in hasta gloriosus ducebat,
Quem peperit Astyochia fortitudine herculea,
Quam duxit ex Ephyre fluuio ab Selleente
Destruens ciuitates multas diuinorum iuuenum.
Tlepolemus aũt postquã nutritus est ĩ domo bñ cõpacta,
Statim patris sui dilectum auunculum interfecit
Iam senescentem Licymnium ramum Martis.
Statim aũt naues fecit, multũ aũt hic populũ cõgregans
Iuit fugiens in pontum, minati sunt enim ipsi alij
Filij nepotesq; fortitudinis herculeæ.
Sed hic Rhodum uenit errans dolores patiens

Tripliciter aūt habitata est secundū tribus,& dilecta est
Ex Ioue qui Deis & hominibus imperat.
Et ipsis magnas diuitias fudit Saturnius.

Nireus Græcorum formosissimus.

Nireus autē rursus ex Syma duxit tres naues æquales,
Nireus Aglaies filius Charopiq; regis,
Nireus qui pulcherrimus uir sub Ilium uenit
Aliorum Danaorum post irreprehensibilem Pilidon,
Sed ībecillis erat:paucus aūt ipsum sequebatur populus.
Qui āt Nisyrrumq; habitabāt Crapathūq; Cassumq;
Et Con Eurypili ciuitatem,insulasq; Calydnas.
Hos rursus Phydippusq; & Antiphus duxerant,
Thessali filij duo Herculidæ regis.
Horum triginta concauæ naues ibant.
Nunc aūt ipsos quicūq; Pelasgicum Argos habitabāt.
Quiq; Alon,quiq; Alopem,quiq; Trechinā incolebant.
Quiq; habitabāt Phthiam & Hellada pulchras mulieres
Myrmidones aūt uocabantur Hellenes et Achiui.(habētē
Horū rursus quinquaginta nauiū erat princeps Achilles.
Sed hi non belli malesonantis recordabantur.
Non enim erat qui ipsis in ordines dux esset.
Iacebat enim in nauibus pedibus uelox diuinus Achilles
Puella iratus Briseide bene comata,
Quam ex Lyrnesso abstulit multa laborans,
Lyrnessum destruens & muros Thebæ,
Sed Mynetem deiecit & Epistrophum bellicosos
Filios Euenei Selepiadæ regis.
Hac hic iacet dolens:cito autem surgere futurus erat.
Qui aūt habitabant Phylacē, & Pyrrhasum floridā
Cereris nemus,Itonaq; matrem ouium:
Maritimamq; Antrona & Pteleum herbosam.

Horum rursus Protesilaus bellicosus dux erat
Viuus existens: tunc autem iam detinebat terra nigra.
Huius autem & tota mœsta uxor Philace relicta est,
Et domus semiperfecta. hūc aūt interfecit Dardanus uir
Naui exilientē multo primū Achiuorū. (dē principē.
Neq; quidē neq; hi sine principe erant: desiderabāt qui
Sed ipsos ornauit pedibus uelox ramus Martis
Iphicli filius multarum ouium Phylacidæ
Frater magnanimi Protesilai
Iunior ætate. hic prior & melior
Heros Protesilaus bellicosus, neq; populi
Indigebāt ductore: desyderabāt aūt ipsum bonū existētē.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Qui autē Pheras habitabant apud Boebeidem paludē
Boebem, & Glaphyras, & bene ædificatam Iaolcum:
Horū imperabat Admeti dilectus filius undecim nauibus
Eumelus: hunc ab Admeto peperit diuina mulierum
Alcestis Peliæ filiarum forma optima.
Quiq; Methonem, & Thaumachiam habitabant:
Et Meliboeam habitabant, & Olizonem asperam.
His autem Philoctetes ipse præerat arcuum peritus Philoctetes.
Septē nauibus, remiges autē in unaquaq; quinquaginta
Iuerunt arcubus bene scientes fortiter pugnare.
Sed hic quidem in insula iacebat fortes dolores patiens
Lemno in diuina, ubi ipsum reliquerunt filij Achiuorū,
Vlcere laborantem malo perniciosi Hydri.
Illic hic iacebat: cito autem recordati futuri erant
Argiui apud naues Philoctetæ regis.
Neq; quidē neq; hi sine principe erāt: desyderabāt quidē
Sed Medon ornauit Oilei nothus filius: (principē.

Quem peperit Rhena sub Oileo urbium euersore.
Quiq; habitabant Tricem & Ithomem asperam,
Podalyrius et Machaon filij Aesculapij. Quiq; habitabant Oechaliam ciuitatē Euryti Oechalij.
His rursus duces erant Aesculapij duo filij
Medici boni Podalyrius & Machaon.
His triginta concauæ naues ibant.
Quiq; habitabant Ormenium, quiq; fontē Hyperiam,
Quiq; habitabant Asterium, Titaniq; albos uertices.
Horum dux erat Euripylus Euemonis præclarus filius.
Hos simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Quiq; Argisam habitabant, & Gyrtonem habitabāt,
Meneptolemus. Orthem Elomemq;, ciuitatemq; Oloossana albam.
His rursus dux erat Meneptolemus Polypœtea
Filius Perithoi, quem immortalis generauit Iupiter.
Hunc sub Perithoo peperit inclyta Hippodamia
Die illo, quando centauros puniuit uillosos.
Hos ex pelio expulit, et Ethicibus appropinquare fecit.
Non solus simul cum hoc Leonteus ramus Martis
Filius magnanimi Coroni Cœnidæ.
Hos simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Guneus aūt ex Cypho ducebat duas et uiginti naues.
Hunc Enienes sequebantur bellicosiq; Peræbæ:
Qui circa Dodonem tēpestuosißime domos posuerunt.
Quiq; circa desyderabilem Titaresium habitabant:
Qui in Peneum immittit pulchre fluentem aquam.
Neq; hic Peneo coniungitur argenteos uortices habente:
Sed ipsum desuper influit tanquam oleum.
Prothous princeps Magnetum. Iuramenti enim grauis stygis aquæ est fluxus.
Magnetis imperabat Prothous Tenthredonis filius.
Qui circa Peneum & Pelium altum

Habitabant.his quidem Prothous uelox dux erat.
Hunc simul quadraginta nigræ naues sequebantur.
Hi ductores Danaorum & principes erant.
Quis horum optimus erat tu mihi dic Musa.
Ipsorum & equorum,qui simul Atridas sequebantur.
Equæ quidem multo optimæ erant Pheretiadæ:
Quas Eumelus equitabat pedibus ueloces aues tanquam
Similium criniũ,similis ætatis circino in dorsum similes:
Quas in Pieria nutriuit argenteum arcũ habẽs Apollo
Ambas fœminas timorem Martis ferentes.
Virorum multo optimus erat Telamonius Aiax,
Donec Achilles erat iratus.hic.n.multo fortißimus erat
Equi ipsius ferebant irreprehensibilem Peliden.
Sed hic quidẽ in nauibus rostratis per põtũ trãseũtibus
Iacebat iratus Agamemnoni pastori populorum
Atridæ.populi autem apud littus maris
Discis delectabantur:& iaculis mittentes
Arcubusq;:equi autẽ apud currus proprios unusquisq;
Lotum comedentes in paludeq; nutritum Selinum
Steterunt.currus autẽ bene ornati iacebant imperatorũ
In tentorijs.hi autem principem bellicosum desyderãtes
Ibant huc & illuc in exercitu,neq; pugnabant.
Hi autem ibant tanquã igne terra tota pasceretur.
Terra autem substrepebat Ioue tanquam fulminatore
Irato ,quando circa Typheum terram uerberabat
In Arimis,ubi dicunt Typhei esse sedes.
Sic horum sub pedibus magna suspirabat terra
Venientium.ualde autem uelociter pertransibãt cãpum.
Troianis ãt nũcia uenit ĩ pedibꝰ uẽtũ habẽs uelox Iris,
A Ioue Aegiocho cum nuntio tristi.

Equæ Eumeli uelocißimæ

Aiax fortißimus.

Achilles Græcorũ omniũ fortißimus.

Hi conciones loquebantur in priami Vestibulis
Omnes congregati & iuuenes & senes.
Propè autem stans allocuta est pedes uelox Iris.
Polites. Similis erat autem uoce filio Priami Politæ:
Qui Troianorum speculator sedebat pedũ uelocitatibus
Sepulchro in summo Esyti senis: (confisus
Expectans quando à nauibus irruerent Achiui.
Huic ipsum similis allocuta est pedes uelox Iris.
Iris mittitur ad Troianos. O senex semper tibi uerba dilecta multa sunt,
Sicut quando in pace bellum autem ineuitabile irruit.
Certe quidẽ iã ualde multas pugnas ingreßi sunt uirorũ:
Sed nondum talem,tantumq; populũ uidi.
Valde enim folijs similes erant uel harenis.
Veniunt campo pugnaturi circa ciuitatem.
Iris ad Hectorem. Hector tibi autem maxime iubeo sic & facere.
Multi enim in ciuitate magna Priami auxiliatores.
Alia autem aliorum lingua seminatorum hominum.
His unusquisq; uir iubeat quibus imperat.
His autem imperet ornans ciues.
Sic dixit.Hector autem non Deæ uerbum ignorauit.
Statim autem soluit concionem.in arma autem ruebant.
Omnes autẽ apertæ sunt portæ:extra aũt ruit populus
Pedestresq; equestresq;:multus ãt tumultus cõmotus est.
Est autem quoddam ante ciuitatem altum iugum
In planicie seorsum circumcurribile huc & illuc.
Hoc certe uiri Batieam uocant.
Myrines sepulchrum. Immortales autem sepulchrum Polyscarthmi Myrines
Illic tunc Troianiq; diuisi sunt,& auxiliatores.
Troiani in aciẽ prodeũt. Troianis ãt dux erat magnus ornatã galeã hñs Hector
Priamides:simul cũ hoc multo plurimi & optimi

Populi armabantur prompti lanceis.
Dardanijs rursus imperabat bonus filius Anchisæ
Aeneas.hunc autem sub Anchisæ peperit diuina Venus
Idæ in uirgultis Dea cum homine dormiens.
Non solus:simul cum hoc duo Antenoris filij
Archelochusq; Acamasq; pugnæ bene scientes omnis.
Qui autem Zeleam habitabant sub pedem ultimū Idæ
Diuites bibentes aquam nigram Aesepi
Troiani,his rursus imperabat Lycaonis clarus filius
Pandarus,cui & arcum Apollo ipse dedit.
Qui autem Adrestiamq; habitabāt & populū Apæsi
Et Pityam habitabant,& Teries montem altum.
His imperabat Adrastusq; & Amphius lineā thoracem
Filij duo Meropis Percosij qui super omnes (habēs
Sciebat uaticinia:neq; suos filios sinebat
Ire in bellum hominibus perniciosum.hi aūt ipsi non
Obediuerunt:Parcæ enim ducebant nigræ mortis.
Quiq; Percotem & Practium habitabāt,
Et Sestum & Abydum habitabant,& diuinam Arisbē.
His rursus Hyrtacides imperabat Asius princeps uirorū:
Asius Hyrtacides, quem ex Arisba ferebant equi
Ardentes magni fluuio à Selleente.
Hyppothous aūt ducebat gentes Pelasgorum bellico-
Horum aliqui Larissam fertilem habitabant. (sorum:
His imperabat Hyppothousq; Pyleusq; ramus Martis
Filij duo Lethi Pelasgi Teutamidæ.
Sed Threicios ducebant Acamas Pirous heros:
Quot Helles pontus perfluens intus continet.
Euphemus autem princeps Ciconum erat bellicosorū.
Filius Treseni diuini Ceadæ.

Aeneas Dardanis præest.

Acamas copijs Thracu præerat.

Pādarus Lycaonis.

Adrastus & Amphius filij Percosij.

Hyrtacides Asius.

Hippothous Pelasgis dux Pyleus.

Pirous.

Euphemus dux Ciconū.

Sed Pyræchmes ducebat Pæonas curuis arcubus utētes
Pyrechmes. Longe ex Amydone ab Axio late fluente.
Axio,cuius optima aqua in spargitur terram.
Paphlagōes. Paphlagonibus autē præerat Pylæmenis hirsutū cor
Ex Enetis,ubi mulorum generatio agrestium.
Qui Cytorum habitabant,& Sesamum habitabant,
Circaq; Parthenium fluuium inclytas domos habitabant,
Cromnamq; Aegialumq;,& altos Erythinos.
Alyxonū pri cipes Sed Alyxonis Dius & Epistrophus imperabant.
Longe ex Alybe,unde argenti est origo.
Mysiorū pri cipes Mysijs autem Chromis imperabat & Enomus augur.
Sed non augurijs liberauit mortem nigram:
Sed interfectus est à manibus uelocis Aeacidæ
In fluuio:ubi Troianos interfecit & alios.
Phrygiorum principes. Phorcus rursus Phrygios ducebat,et Ascanius diuinus
Longe ex Ascania,prompti aūt erant pugna pugnare.
Meonijs rursus Mesthlesq; & Antiphus præerant
Filij Pylæmenis,hos Gigæa peperit in palude,
Qui & Meonas ducebant sub Tmolo natos.
Nastes rursus Caris præerat barbarè loquentibus:
Qui Miletum habitabant,Phtirumq; montem altum.
Mæandriq; fluxus Mycalisq; altas summitates.
His quidem Amphimachusq; & Nastes præerant,
Nastes Amphimachusq; Nomionis clari filij,
Qui & aurum habens ad bellum ibat uelut puella
Stulta:neq; quicquam ipsi hoc remouit grauem mortem:
Sed mortuus est sub manibus uelocis Aeacidæ
In fluuio,aurum autem Achilles portauit prudens.
Sarpedōq; īperabat Lycijs,& Glaucus irreprehēsibilis.
Longe ex Lycia Xantho à uorticoso.

ARGVMENTVM. Γ. HOMERI COMPOSITIONIS.

ALexandro prouocante Menelaum in bellum inducijs omnium iuramenta fiunt:ad vincentem virum Helenam accipere & opes ipsius. Victum autem Alexandrum Venus rapit,& in proprium cubiculum abducens,accersit a muro Helenam.Hi autem conuersantes in somnum vertuntur.

ILIADIS. Γ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Gamma autem circa Helenam solis bellum est maritis.

Comparatio gruum

SED postquam ornati sunt simul cũ ductoribus singuli,
Troiani quidem sonituq; clamoreq;
ibant aues sicut.
Velutq; sonitus gruũ est cælitus ante,
Quæq; postquã hyemẽ fugerũt & immẽsum hymbrẽ
Sonitu hæ uolant in oceani fluxibus

Gruum cum Pygmeis bellum.

Viris Pygmeis, cædem & fatum ferentes:
Aëriæq; hæ malam contentionem ferunt.
Hi autem ibant silentio furorem spirantes Achiui:
In animo prompti auxiliari adinuicem.
Quando montis summitatibus Notus effudit nebulam
Pastoribus nequaquã gratam, furi autem nocte meliorem.
Tantum aliquis uidet quantum in lapidem mittit.
Sic horum sub pedibus puluis motus est turbulentus
Venientium, ualde enim celeriter pertransierunt campũ.

Paridis temeritas

Hi autem quando propè erant adinuicem uenientes,
Troianis quidem in prima acie erat Alexander diuinus

Alexãder puocat fortissimum quenq;

Pellem pardi humeris habens, & flexibiles arcus,
Et ensem. sed hic lanceas duas acuminatas ferro
Vibrans Argiuorum prouocabat omnes optimos
Contra pugnare in graui pugna.
Hunc postquam cognouit bellicosus Menelaus
Venientem ante turbam longe transeuntem.

Comparatio leonis.

Sicutq; leo gauisus est magno in corpore incidens
Inueniens uel ceruum cornutum, uel syluestrem capram,

Esuriens ualde enimq; deuorat,siquidem ipsum
Impellunt ueloces canes teneriq; iuuenes.
Sic gauisus est Menelaus Alexandrum diuinum
Oculis uidens.dixit enim punire errantem.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit ad terram.
Hunc postquam cognouit Alexander diuinus
In prima acie apparentem:percussum est charum cor. Tremor Paridis.
Retro autem sociorum ingentē secessit mortem fugiens.
Sicut aūt qn̄ aliquisq; draconē uidens retrouersus recessit
Montis in profunditatibus tremor suscepit membra,
Retroq; secessit pallorq; ipsum accepit in genis.
Sic retro in multitudinem iuit Troianorum superborū,
Timens Atrei filium Alexander diuinus.
Hūc aūt Hector conuiciabatur uidens turpibus uerbis Hectoris reprehensio in Paridem.
Male Paris specie optime,& effeminate deceptor.
Vtinam deberes nō generatus esse,& sine nuptijsq; peri
Et hoc uellē:& quidē multo utilius esset, (risse
Quàm sic nocumentumq; esse & suspectum aliorum.
Certe cachinnabuntur comati Græci
Dicentes optimum primum esse:quoniam bona
Species est.sed nō est prōptitudo mētibus neq; aliqua for
Certe talis existens in uelocibus nauibus (titudo
In pontum nauigans,socios amabiles congregans
Mistus alienigenis mulierem pulchram abduxisti
Ex longinqua terra sponsam uirorum bellicosorum
Patriq; suo magnū detrimentū,ciuitatiq; totiq; populo,
Inimicis quidem gaudium,tristitiam autem tibiipsi?
Non expectabis bellicosum Menelaum?
Cognoscesq; cuius uiri habes teneram uxorem?
Non tibi iuuabit Venus,& dona Veneris

Et coma & species quando in pulueribus mistus eris.
Sed ualde Troiani certe timidi nunc
Paris Hecto- Lapideam indue tunicam malorum gratia quæ fecisti.
ri. Hunc rursus allocutus est Alexander diuinus.
Hector, quoniã me secũdũ decens obiurgasti neq; præter
Semper tibi cor, securis sicut, est indomitum (decens
Quæ immittitur lignum à uiro, qui certe arte
Nauale incidit, auget & uiri desyderium.
Sic tibi in pectoribus intrepida mens est.
Deorum do- Ne mihi dona amabilia abijcias aureæ Veneris
na nemini Non abijcienda sunt deorum gloriosa dona
abijcienda. Quæcũq; ipsi dant. uolũtarius aũt nõ aliquis acciperet.
Nunc autem rursus si me uis bellare & pugnare,
Alios quidem sedere facias Troianos & omnes Achiuos,
Singulare cer Et me in medio & bellicosum Menelaum
tamen Pari- Committite pro Helena & opibus omnibus pugnare.
dis cũ Mene- Vter autem uincet meliorq; erit
lao. Opes accipiens bene omnes mulieremq; domum ducat.
Sed alij amicitiam & iuramenta fidelia scientes
Habitate Troiam fertilẽ. hi autem eant
Argos in equiferũ & Achaida pulchras mulieres hñtẽ.
Sic dixit. Hector aũt rursus gauisus est ualde uerbũ au
Et in mediũ iens Troianorũ prohibuit turmas diens.
Mediam lanceam accipiens. hi aũt firmati sunt omnes.
Hunc contra sagittabant comati Achiui
Sagittisq; uulnerantes lapidibusq; iaciebant.
Sed hic longe clamauit Rex uirorum Agamemnon,
Abstinete Argiui: non iacite iuuenes Achiuorum:
Promittit enim uerbũ dicere galeã ornatã habẽs Hector.
Sic dixit. hi aũt abstinuerũt à pugna, mutiq; facti sunt

Cito.Hector autem cum utrisq; locutus est.
Audite à me Troiani & fortes Achiui
Verbum Alexandri,cuius gratia contentio mota est.
Alios quidem iubet Troianos,& omnes Achiuos
Arma pulchra deponere in terra multa pascenti.
Ipsum autem in medio & bellicosum Menelaum
Solos de Helena & opibus omnibus pugnare.
Vter autem uincet,meliorq; erit
Opes accipiens,omnes.mulieremq; domum ducat.
Hi alij amicitiam & iuramenta fidelia obseruamus.
Sic dixit.hi aūt omnes quiete facti sunt cum silentio.
Hos autem & allocutus est uocem bonus Menelaus,
Audite nunc & me,maxime enim dolor capit
Animum meum:cogito autem separari iam
Argiuos & Troianos,quoniam mala multa passi estis.
Gratia meæ contentionis & Alexandri causa principij.
Nostrum autem utri mors & parca parata est
Morietur.alij autem separamini citissime.
Portate aūt agnum alterum album,alteram aūt nigram
Terræq; & Soli.Ioui autem nos portabimus alium.
Ducite autem ad Priami uim ut iuramenta faciat
Ipse:quoniam eius filij superbi & infidi:
Ne aliquis transgreßione Iouis iuramenta lædat.
,,Semper autem iuniorum uirorum mentes sunt leues. *Iuuentus instabilis.*
,,Quibus autem senex aderit simul ante & post
Videbit,ut cito optime cum utrisq; fiat.
Sic dixit.hi autem gauisi sunt Græciq; Troianiq;,
Sperantes cessare ab ærumnoso bello.
Et equos quidem traxerunt ad ordines.exierunt aūt ipsi
Armaq; exuerunt,quæ quidem deposuerunt in terra

Prope adinuicem.pauca enim erat utrinq; terra.
Hector autem ad ciuitatem duos præcones misit.
Statim agnosq; portare, Priamumq; uocare.
Sed hic Thalthibium præmisit Rex Agamemnon
Naues in concauas ire,& agnum iußit (diuino.
Portare: hic autẽ non est non persuasus ab Agamemnone
Iris autẽ rursus Helenæ albas ulnas habenti nũcia uenit
Similis cognatæ Antenoridæ uxori,
Quam Antenorides habuit Rex Elicaon,
Laodicem Priami filiarum speciem optimam.
Hanc autem inuenit in domo,quæ magnã telã texebat,
Duplicem,splendidam:multa autẽ impinxit certamina
Troianorũq; bellicosorũ et Achiuorũ æreã tunicã hñtiũ,
Quæ ipsius causa paßi sunt à Martis manibus.
Propè autem stans allocuta est pedibus uelox Iris.
Iris ad Helenam. Huc ueni nympha chara ut pulchra opera uideas
Troianorũq; bellicosorũ et Achiuorũ æreã tunicã hñtiũ,
Qui prius adinuicem tulerunt lachrymosum martem
In campo perniciosi cupidi belli,
Qui iam nunc sedent silentio (bellum enim cessat)
Scutis inclinati: iuxta autem lanceæ longæ fixæ sunt.
Sed Alexander & bellicosus Menelaus
Longis lanceis pugnabunt gratia tui,
Et uincenti chara uocaberis uxor.
Sic dicens,Dea dulce desyderium iniecit animo,
Viriq; prioris & urbis & parentum.
Statim autem splendidis cooperta uelis
Iuit ex cubiculo teneram lachrymam defundens,
Non sola sed hanc & famulæ duæ sequebantur.
Ethra Pithei filia Clymeneq; pulchra.

Statim autem postea peruenerunt ubi scææ portæ erant.
Hi autem circa Priamum & Panthoum & Thymetem
Lambumq; Clytiumq; Iceta unum ramum Martis,
Vcalogonq;, & Antenor prudentes ambo
Sedebant in populo senes in scæis portis
Senectute iam à bello cessantes. sed contionatores
Boni cicadis similes, quæ in sylua
Arbori insidentes uocem dulcem mittunt. Comparatio cicadarum
Tales Troianorum ductores erant in turre.
Hi aũt postquã igitur uiderũt Helenã in turribus euntẽ,
Quiete adinuicem uerba uelocia dixerunt.
Non reprehensio Troianos & fortes Achiuos
Talem propter mulierem multo tempore dolores pati.
Valde immortalibus deabus in uultum similis est.
Sed & sic talis quamuis existens in nauibus eat:
Ne nobis filijs in futurum detrimentum relinquat.
Sic dixerunt. Priamus autem Helenam uocauit uoce. Priamus Helenæ.
Huc ante ueniens dilecta filia sede me,
Vt uideas priorem maritum affinesq; amicosq;.
(Non mihi causa es, dei mihi causæ sunt
Qui mihi mouerunt bellum lachrymosum Achiuorum) Agamẽnonis descriptio
Vt mihi & hunc uirum ingentem denomines
Quicunq; hic sit Achiuus uir bonusq; magnusq;.
Certe quidem capite & maiores alij sunt.
Pulchrum autem sic ego nondum uidi oculis, Helena spectatrix sui certaminis enarrat Priamo Græcorũ ducũ nomina
Neq; sic honorabilem, regi enim uiro similis est.
Huic Helena uerbis respondit diuina mulierum.
Reuerendusq; mihi es dilecte socer, timendusq;:
Vtinam debuisset mors mihi placere mala, quando huc
Filium tuum sequebar, thalamum fratresq; relinquens,

Filiamq; unicam & coætaneam amabilem.
Sed hæc non euenerunt. hoc & flens liquefacta sum.
Hoc autem tibi dico quod à me interrogas siue inquiris.
Hic Atrides late dominans Agamemnon
Vtrunq; Rexq; bonus, fortisq; pugnator,
Leuir rursus meus fuit impudicæ si unquam fui.
Sic dixit. hunc. senex admirabatur locutusq; est.
O beate Atride fortunate diues
Certe multi interfecti sunt iuuenes Achiuorum
Iam & Phrygiam uenerunt uitiferam.
Illic uidi plurimos Phryges uiros ueloces equos habentes
Populos Otrei & Myndonis diuini,
Qui tunc militabant apud ripas Sangarij.
Etenim ego auxiliator existens cum his electus sum
Die illo, quando uenerunt Amazones uiris resistentes.
Sed non hi tot erant, quot circumspecti Achiui
Secundo, rursus Vlyssem uidens, interrogauit senex,
Dic age mihi & hunc dilecta filia quicunq; hic est
Minor quidem capite Agamemnonis Atridæ,
Latior autem humeris & pectoribus ad uidendum.
Arma quidem iacent in terra multos uiros pascente.
Ipse autem aries sicut inuadit turmas uirorum
Arieti ipsum ego aßimilo densam lanam habenti,
Qui ouium magnum gregem percurrit albarum.
Vlysses describitur — Huic respondit postea Helena Iouis nata.
Hic autem rursus Laërtiades prudens Vlysses,
Qui nutritus est in populo Ithacæ sterilis existentis,
Sciens omnes dolos & consilia prudentia.
Huic autē rursus Antenor prudens contra locutus est.
O mulier certe ualde hoc uerbum uerum dixisti.

Iam enim & huc quando uenit diuinus Vlysses
Tui causa nunciationis cum bellicoso Menelao.
Hos ego hospitatus sum,& in domibus dilexi:
Amborum & naturam didici & consilia prudentia.
Sed quando iam Troianis congregatis misti sunt:
Stantes quidem Menelaus superabat latos humeros
Ambo autem sedentes:uenerabilior erat Vlysses.
Sed quando uerba & consilia omnibus texebant,
Certe quidem Menelaus succincte dicebat.
Pauca quidē,sed ualde acute,quoniā nō multorū uerborū:
Neq; in uerbis peccans,quamuis & ætate posterior erat.
Sed quando prudens surgeret Vlysses
Stetit sub autem uidebat in terram oculos figens:
Sceptrum autem neq; retro,neq; ante mouebat:
Sed firmum tenebat,imperito uiro similis.
Diceres iracundum aliquem esse,dementemq; sic.
Sed quando uocem magnam ex pectore mittebat
Et uerba niuibus similia hyemalibus:
Non postea Vlyßi contendebat homo alius.
Non tunc sic Vlyßis admirati sumus figuram uidentes.
Tertium rursus Aiacem uidens interrogabat senex.
Quis hic alius Achiuus bonusq; magnusq;
Eximius Argiuorum capite & latis humeris.
Huic Helena extēsas uestes hn̄s rn̄dit diuina mulierū.
Hic Aiax est ingens propugnaculum Græcorum.
Idomeneus aūt ex altera parte in Cretēsibus Deus tāquā
Stetit:circū aūt ipsum Cretēsiū ductores cōgregabantur.
Sæpe ipsum hospitatus est bellicosus Menelaus
Domo in nostra,quando ex Creta ueniebat.
Nunc autem alios omnes uideo perpulchros Achiuos.

Menelaus & Vlysses Helenam repetitū ueniunt.

Menelai oratio qualis.

Vlyßis oratio qualis.

Quos bene cognoscerem,& nomen dicerem.
Duos autem non possum uidere principes populorum,
Castoremq; equitatorem,& pugnis bonum Pollucem,
Fratres,quos mihi una genuit mater.
An non secuti sunt Lacedæmone ex amabili?
An huc quidem secuti sunt nauibus in per mare eūtibus,
Nunc nolunt pugnam in ire uirorum,
Dedecora timētes et reprehēsiões multas quæ mihi sunt?
Sic dixit.hos autem iam tenuit uiuificans terra
In Lacedæmone illic dilecta in patria terra.
Præcones aūt à ciuitate deorū ferebāt iuramēta fidelia,
Agnos duos & uinum lætum fructum terræ
Vtre in caprino.ferebat autem cratera lucidum
Præco Idæus,& aureos cyatos.
Excitabat autem senem astans uerbis.
Excitare iam Laomedontiade,uocant optimi
Troianorumq; bellicosorū,et Achiuorū æreā loricā hñtiū
In campum descendere ut iuramenta fidelia feriamus
Sed Alexander & bellicosus Menelaus
Longis lanceis pugnabunt propter mulierem,
Et uincentem mulier & opes sequentur.
Et alij amicitiam & iuramenta fidelia ferientes
Habitemus Troiam fertilem.hi autem eam
Argū in equos pascēs & Achaida pulchras mulieres ha
Sic dixit.timuit autem senex.iussit aūt socios (bentem
Equos iungere.hi autem cito obtemperarunt.
Et ascendit Priamus:habenas extenderat retro.
Apud autē ipsum Antenor perpulchrū ascendit currum.
Hi autem per scæas in campū impellebāt ueloces equos
Sed quando uenerunt ad Troianos & Græcos

Castor equorū domitor

Helena fratres suos ad Troiam desyderat

Alexāder decernitur cum Menelao pugnari.

Priamus in campū uenit ad percutiendum fœdus.

Ex equis descendẽtes in terram multos uiros pascentem:
In medium Troianorum & Græcorum iuerunt.
Motus est autem statim postea rex uirorũ Agamemnon
Simul & Vlysses prudens. sed præcones splendidi
Iuramenta fidelia Deorũ cõtulerũt. in cratere aũt uinũ
Miscuerunt, & regibus aquam in manus fuderunt.
Atrides autem trahens manibus gladium,
Qui apud ensis magnam uaginam semper pendebat,
Agnorum ex capitibus incidit pilos. sed postea
Præcones Troianorum & Achiuorũ dederunt optimis.
His autem Atrides ualde orauit manus eleuans.
Iupiter Pater ab Ida imperans gloriosißime maxime.
Solq; qui omnia uides, & omnia audis,
Et fluuij & terra & qui subter laborantes
Homines punitis quicunq; periurium iurauit.
Vos testes sitis obseruateq; iuramenta fidelia.
Si quidem Menelaum Alexander interfecerit:
Ipse postea Helenam habeat & opes omnes:
Nos autem in nauibus eamus per mare transeuntibus.
Si autem Alexandrum interfecerit flauus Menelaus:
Troiani postea Helenam & opes omnes reddant,
Honorem & Argiuis reddant quem decet,
Quiq; & posteris hominibus erit.
Si autem mihi honorem Priamus Priamiq; filij
Reddere nollent Alexandro cadente:
Sed ego & postea pugnabo causa ultionis
Hic manens, quousq; finem belli accipiam.
Dixit, & iugulos agnorum abscidit crudeli ense.
Et hos quidem deposuit in terra palpitantes
Animo priuatos enim animum abstulit gladius.

Fœderis rum pendi ritus.

Fœdus feritur.

Vinum autem ex cratere exhaurientes poculis
Effundebant,& ſupplicauerunt Deis ſemper genitis.
Sic autem aliquis dixit Achiuorumq; Troianorumq;.
Iupiter glorioſiſsime maxime & immortales Dei alij
Vtri priores ſuper iuramenta peccauerint,
Sic ipſorum cerebrũ in terram fluat,ſicut hoc uinum
Ipſorum & filiorum,uxoresq; alijs miſceantur.
Sic dixerunt:neq; adhuc ipſis perficiebat Saturnius
His autem Dardanides Priamus poſt uerbum dixit.
Audite me Troiani & fortes Græci
Certe ego uado ad Troiam uentoſam
Cito:quia nullo modo tolerabo in oculis uidere
Pugnantem dilectum filium bellicoſo menelao.
Iupiter quidem hoc ſcit,& immortales Dei alij.
Vtri mortis finis fatalis ſit.
Dixit,& in currum agnos poſuit diuinus uir,
Et aſcendit ipſe ualde,& habenas trahebat retro.
Apud autem ipſum Antenor perpulchrũ aſcẽdit currũ.
Hi quidem retrogradi ad Troiam abierunt
Hector autem Priami filius,& diuinus Vlyſſes
Locum quidem prius menſurabant,& poſtea
Sortes in galea ærea mouebant accipientes:
Vter prius mitteret æream haſtam.
Populi autem ſupplicabant Deis,& manus eleuabant.
Sic autem aliquis dicebat Achiuorumq; Troianorumq;.
Iupiter pater ex Ida imperans glorioſiſsime maxime
Vter hæc opera inter utroſq; compoſuit:
Hunc da corruptum ire domum inferni intra:
Nobis autem rurſus amicitiã & iuramẽta fidelia fieri.
Sic dixerũt.mouebat ãt magnus galeã ornatã hñs He-
(ctor

Retrouidens:Paridis autem cito ſors exiuit.
Hi quidem poſtea ſedebant ad ordines:ibi unicuiq;
Equi in altumpedes leuãtes & uariegata arma iacebãt.
Sed hic circa humeros induit arma pulchra
Diuinus Alexander Helenæ maritus pulchricomæ:
Tibialia quidem primum circa tibias poſuit
Pulchra argenteis fibulis adaptata.
Secundo rurſus thoracem circa pectora induit
Sui fratris Lycaonis:adaptauit autem ipſi.
Circa aũt humeros poſuit enſem argẽteos clauos habẽtẽ
Aereum.ſed poſtea ſcutum magnumq́; fortemq́;.
Capite autem in forti galeam bene factam poſuit
Cauda equina ornatã:grauiter aũt criſta deſuper nutabat
Accepit autẽ fortẽ lanceã quæ ipſi manibus cõgruebat.
Sic autẽ eodem modo Menelaus bellicoſus arma induit.
Hi aũt poſtquã igitur utrinq; multitudinis armati ſunt:
In medium troianorum & Græcorum iuerunt
Grauiter aſpicientes:ſtupor autem habuit inſpicientes
Troianosq́; equitatores,& bene ocreatos achiuos.
Et prope ſteterunt menſurato in loco
Quatientes lanceas adinuicem irati.
Prius autem Alexander proiecit longam haſtam:
Et percuſſit Atridæ ſcutum undiq; æquale:
Neq; rupit æs:reflexus eſt enim eius cuſpis
Scuto in forti.hic autem ſecundus excitatus eſt ferro
Atrides Menelaus ſupplicans Ioui patri.
Iupiter Rex da puniri qui me prior mala fecit
Diuum Alexandrum,& meis ſub manibus doma.
Vt aliquis timeat & poſterorum hominum
Hoſpitantem mala facere,qui autem amicicia præbet.

Dixit,& uibrans proiecit longam lanceam,
Et percußit Priamidæ scutum undiq; æquale.
Per quidem scutum penetrauit lucidum fortis lancea,
Et per thoracem ualde ornatam firmata est.
Contra autem apud ile scidit camisiam
Lancea.hic autẽ inclinatus est,& euitauit mortẽ nigrã.
Atrides autẽ trahens ensem argenteos clauos habentem
Percußit eleuatus galeæ conum:circum autem ipsum
Tripliciterq; & quadrupliciter fractus excidit manu,
Atrides autem plorauit uidens in cælum latum.
Iupiter Pater nullus Deorum perniciosior alius
Certe dixi puniri Alexandrum maliciæ.
Nũc aũt mihi ĩ manibus fractus est ensis,aũt mihi lãcea
Emissa est manu uana,neq; percußit ipsum.
Dixit.& irruens mihi galea apprehendit equina
Traxit & uertens ad fortes Græcos.
Suffocabat aũt ipsum acu pictum lorũ tenerã sub gulam:
Quod ipsius sub mento lorum extensum erat galeæ.
Et traxisset,& magnam accepisset gloriam,
Nisi cito intellexisset Iouis filia Venus,
Quæ ipsius rupit lorum bouis fortiter occisi.
Vacua autem galea simul sequebatur manu pingui.
Hanc quidem postea heros inter fortes Achiuos
Iecit uolens:portauerunt autem amabiles socij.
Sed hic retro irruit interficere iratus
Lancea ærea:hunc rapuit Venus
Facile ualde tãquã Dea:cooperuit ãt obscuritate multa:
Sedere fecit in cubiculo odorifero fumigato.
Ipsa rursus Helenam uocatura iuit.hanc autem inuenit
Turri in alta:circa autem Troianæ abunde erant.

Menelai oratio ad Iouem.

Venus Alexãdrũ liberat.

Manu autem immortalis uestis quatijt accipiens:
Anui autem ipsam similis antiquæ allocuta est
Lanam trahenti:quæ ipsi Lacedæmone habitanti,
Exercebat lanas bene:ualde enim ipsam diligebat.
Huic ipsam similis allocuta est diua Venus.
Huc ueni,Alexander te uocat domum uenire.
Ille hic in cubiculo,& uersatilibus lectis,
Pulchritudineq; splendens & uestibus:neq; diceres
Viro pugnantem hunc uenire:sed à tripudio
Venire:uel à tripudio cessantem sedere.
Sic dixit.huic autem animum in pectoribus cõmouit,
Et postquam igitur cognouit Deæ pulchrum collum,
Pectoraq; suauia,& oculos splendentes,
Stupuitq; postea,uerbumq; dixit,& denominauit.
Felix cur me hæc cupis decipere?
An alicubi me ulterius ciuitatum bene habitatarum
Duces uel Phrygiæ uel Meoniæ amabilis:
Siquis tibi & illic amicus diuersilinguium hominum:
Quoniam nunc diuinum Alexandrum Menelaus
Vincens,uult odiosam me domum ducere?
Propter hoc iam nunc huc dolum cogitans aduenisti?
Sede apud ipsum uadens,Deorum autem relinque uias
Neq; tuis pedibus uerses cælum:
Sed semper circa illum in ærumnas sis,& ipsum serua,
Donec te uel uxorem faciet,uel hic seruam.
Illuc autem ego non ibo(uituperabile enim esset)
Illius parans lectum:Troianæ autem me postea
Omnes uituperabunt:habebo aũt dolores multos animo.
Hanc autem irata allocuta est diuina Venus.
Ne me irrites misera:ne irata te relinquam.

Grea anus Helenæ fidißima comes.

Venus ad Helenam.

Sic autem te odio habebo, sicut nunc mirabiliter dilexi.
Medio autem utrorumq; consultabo odia perniciosa
Troianorum & Danaorũ: tu autem malã mortẽ peribis.
Sic dixit. timuit autem Helena Iouis filia.
Iuit autem cooperta ueste candida splendida
Silentio: omnes autem Troianas latuit: præibat aũt Dea:
Quæ quando Alexandri domum pulchram uenerunt,
Ancillæ quidem postea uelociter ad opera uertebantur.
Hæc autem in altum cubiculum ibat diua mulierum.
Huic autem sedem capiens amans risum Venus
Contra Alexandrum Dea deposuit, ferens.
Vbi sedebat Helena filia Iouis Aegiochi
Oculos retro inclinãs, maritum autem increpauit uerbo.
Venisti ex bello, utinam debuisses illic perire
Viro interfectus forti, qui meus prior maritus fuit.
Certe quidem antea gloriabaris bellicoso Menelao
Tua ui, & manibus, & lancea fortior esse.
Sed ualde nunc prouoca bellicosum Menelaum
Rursus pugnare contra: sed te ego
Cessare iubeo: neq; flauum Menelaum
Contra bellum bellare, & pugnare
Stulte: ne cito ab ipso lancea interfectus sis.

Paris respondet Helenæ.

Hanc autem Paris uerbis respondens allocutus est.
Non me mulier difficilibus accusationibus animũ lædas.
Nunc quidem enim Menelaus uincit cum Minerua:
Illum autem rursus ego: nam Dei adsunt & nobis.
Sed age amicitia gaudeamus dormientes.
Non enim unquam me sic amor mentes complexus est:
Neq; quando te prius Lacedæmone ex amabili
Nauigabam in per portum transeuntibus nauibus,

Insula in Cranea, mistus sum amicitiaq; & lecto
Sicut te nunc amo, & me dulce desyderium capit.
Dixit, et præibat in lectũ: iens simul aũt sequebatur uxor.
Hi quidem in pulchris dormiebant lectis.
Atrides autem in multitudinem ibat feræ similis,
Sicubi uideret Alexandrum diuinum:
Sed nullus poterat Troianorũ inclytorumq; auxiliatorũ
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao.
Non quidem enim amicitia abscondisset, siquis uidisset.
Aequaliter enim ipsis omnibus odio erat morte nigra,
His autem locutus est Rex uirorum Agamemnon.
Audite me Troiani & Dardani, & auxiliatores:
Victoria quidem uidetur bellicosi Menelai:
Vos autem candidam Helenam, & opes cum ipsa
Extra date, & honorem reddite quem decet.
Quiq; & futuris in hominibus erit.
Sic dixit Atrides: laudabant autem alij Achiui.

Helena ad Paridem in cubiculũ introire coacta à Venere.

Agamẽnonis oratio ad Troianos.

ARGVMENTVM. Δ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Visum est Dijs vt Ilium caperetur. Quapropter Minerua quidem Menelaum iaculis peti a Pandaro fecit. Et sic confusis fœderibus, Machaon quidem medetur Menelao. Agamēnon autem abiens exercitum hortatur ad bellum. Cōcilio autem facto multi vtrinq; trucidantur.

ILIADIS .Δ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Delta Deorũ cõcio, iuramẽtorũ fuſio, Martis principiũ.

Ei autem apud Iouem ſedentes concionabantur — Deorũ cõcio.
Aureo in pauimẽto: in ipſis autem ueneranda Hebe — Hebe deorũ pincerna.
Nectar miniſtrabat: hi autem aureis poculis
Excipiebant ſeſe mutuo, Troianorũ ciuitatẽ inſpiciẽtes.
Continuo conabatur Saturnides irritare Iunonem
Mordacibus uerbis, deceptoriè loquens.
Duæ quidem Menelao adiutrices ſunt Dearum,
Iunoq́; Argiua, & potens Minerua. — Iupiter cum dijs iocatur.
Atqui ipſæ ſeorſum ſedentes inſpicientes
Gaudete. huic autem rurſus amans riſum Venus
Semper adeſt, & ipſius mortes repellit:
Et tunc ſaluauit putantem mori.
Sed uictoria quidem bellicoſi Menelai.
Nos autem conſultabimus quomodo erunt hæc opera:
Vel rurſus bellumq́; malum & pugnam grauem
Excitabimus: uel amiciciam cum utriſq; faciemus.
Si autem ſic hoc omnibus gratum & iucundum ſit:
Omnino quidem habitetur ciuitas Priami Regis:
Retro autem Argiuam Helenam Menelaus abducat.
Sic dixit. hæ aũt ſubſannauerunt Mineruaq́; & Iuno:
Propinquæ hæ ſederũt, mala aũt Troianis excogitabant,
Certè Minerua tacita erat, neq; aliquid dixit
Irata Ioui patri: ira autem ipſam grauis tenebat.

Iuno autem nõ continuit in pectore irã:sed allocuta est.
Molestißimie Saturnide quale uerbum dixisti?
Quomodo uis uanum facere laborem,& imperfectum
Sudorem quem sudaui labore?labor auerũt & mihi equi
Populum congreganti Priamo mala huiusq; filijs
Fac.sed nequaquã omnes laudabimus Dei alij.

Iunonis cũ Io ue altercatio

Hãc aũt ualde suspirãs allocutus est nebularũ cõgrega-
Infelix,quid te Priamus Priamiq; filij (tor Iupiter
Tantis malis afficiunt,ut continue irascaris
Troiæ deprædari bene ædificatam urbem?
Si autem tu intrares portas,& muros longos,
Crudum comederes Priamum Priamiq; filios,
Aliosq; Troianos.tunc demum iræ matereris.
Fac quomodo uis.non hæc contentio imposterum
Tibi & mihi magna lis cum ambobus erit.
Aliud autem tibi dico.tu autem in mentibus pone tuis,
Quando & ego promptus ciuitatem depopulari
Quam uolo ubi tibi dilecti uiri nati sunt,
Ne detineas meam iram,sed me sine.
Etenim ego tibi dedi uolens nolenti animo.
Quæ enim sub soleq; & cælo stellifero
Habitantur ciuitates terrestrium hominum,
Harum à me præcipue & corde honoratur Troia sacra
Et Priamus & populus bellicosi Priami.
Non enim mihi unquã altare indiget conuiuio æquali
Libamẽtoq; nidoreq;.hũc enim sortiti sumus honorẽ nos
Huic ãt rñdit postea bouios oculos hñs uenerãda Iuno

Iuno quas urbes maxime dilexerit.

Certe mihi tres quidẽ multo dilectißimæ sunt ciuitates,
Argusq; Sparteq; & latas uias habens Mycena:
Has destrue quando tibi odio erunt in animo.

Has non ego ante sto neq; inuideo.
Quamuis enim inuideremq́;,& non sinerem destruere,
Nihil perficiam inuidens,quoniam multo potentior es.
Sed oportet & meum ponere laborem non imperfectũ.
Nam & ego dea sum.genus autẽ mihi illinc unde tibi.
Et me uenerandam genuit Saturnus uersutus.
Vtrunq; generationemq́;,& quoniam tua uxor
Sum uocata.tu autem omnibus immortalibus imperas.
Sed certe quidem hæc cedamus adinuicem,
Tibi quidem ego,tu autem mihi.nam insequẽter Dij alij
Immortales.tu autem quamprimum Mineruæ iube
Ire in Troianorum & Achiuorum pugnam grauem,
Tentareq; ut Troiani inclytos Aciuos
Incipiant priores super iuramenta lædere.
Sic dixit.neq; nõ persuasus est pater uirorũq; deorũq;.
Statim Mineruam uerba uelocia allocutus est.
Cito ualde in exercitum uade ad Troianos & Achiuos
Tentare,ut Troiani gloriosos Achiuos
Incipiant priores super iuramenta lædere.
Sic dicens concitauit ante promptam Mineruam.
Descendebat autem ab olympi summitatibus promicans.
Qualem autem stellam misit Saturni filius uersuti,
Vel nautis signum uel exercitui lato populorum
Splendidam:huius autem multæ scintillæ mittuntur.
Huic similis emicauit in terram Pallas Minerua.
Desilijt autẽ in medium.stupor autẽ tenuit inspiciẽtes
Troianosq́; equorũ domitores et bene oceratos Achiuos.
Sic autem aliquis dixit intuens in propinquum alium
Vel rursus bellumq́; malum & pugna grauis
Erit.uel amiciciam cum ambobus statuit

Pallas suadet ruptionẽ fœderum.

Iupiter, qui hominum custos belli factus est.
Sic aliquis dixit Achiuorumq; Troianorumq;.
Hæc aũt uiro similis Troianorũ deuenit ad multitudinem
Laodoco Antenoridæ forti bellicoso
Pandarum diuinum quærens sicubi inueniret:
Inuenit Lycaonis filium irreprehensibilemq; fortemq;
Stantem: circa autem ipsum fortes turmæ scutatorum
Populorũ, qui ipsum secuti fuerãt ab Aesepi fluctibus.
Prope autem stans uerba uelocia allocutus est.
Certè mihi credas Lycaonis fili prudens,
Si tolerares Menelao mittere uelocem sagittam,
Ab omnibus utiq; Troianis gratiam & gloriam auferres
Ex omnibus autem maxime ab Alexandro Rege
Ab eo sanè omnium prima splendida dona ferres,
Si uiderit Menelaum bellicosum Atrei filium
Tuo telo interfectum pyram conscendentem dolorosam.
Sed age iaculo pete Menelaum gloriosum,
Voue autem Apollini in Lycia nato glorioso in arcu
Agnorũ primogenitorũ sacrificare gloriosam hecatõbẽ
Domum rediens sacræ in ciuitate Zeliæ.
Sic dixit Minerua. huic autẽ mentes stulto persuasit.
Pãdarus fœdus uiolat. Statim eduxit arcum bene politum in altum cũtis capræ
Agrestis, quam quondam ipse sub pectore offendens
Petra exeuntem obseruans in insidijs (tram
Vulnerauit ad pectus. hæc autẽ supina cecidit supra pe=
Huius cornua ex capite sexdecim palmorũ nata erant.
Et hæc quidem fabricans cornua poliens coaptauit faber
Totum autem bene poliens aureã apposuit extremitatẽ:
Et hunc quidem bene deposuit intendens, ad terram
Inclinans: ante autem scuta tenebant boni socij

Ne prius cõsurgerent bellicosi filij Achiuorum, (uorũ
Quàm uulneraretur Menelaus bellicosus princeps Achi
Sed hic extraxit operculũ pharetræ:accepit aũt sagittã
Nouam,pennatam,nigrorum sustentaculum dolorum.
Statim autem in neruo aptauit amarum sagittam.
Supplicauit autẽ Apollini in Lycia nato inclyto in arcu
Agnorũ primogenitorũ sacrificare gloriosam hecatõbẽ
Domum rediens sacræ in ciuitate Zeliæ.
Traxit aũt simul cõcauitatẽ sagittæq; accipiẽs & nerua
Neruũ quidẽ mãmæ admouit:arcui aũt ferrũ. (bouina
Sed postquam circularem magnum arcum tendit,
Sibilauit arcus,neruum aũt ualde resonuit.saltauit aũt sa
Acuta ad multitudinem cadere promptam. (gitta
Neq; tui Menelaë Dij beati obliti sunt
Immortales:prima autem Iouis filia prædatrix
Quæ ante stans sagittam mortiferam repreßit:
Quæ tantũ quidẽ prohibuit à corpore,quantũ qñ mater
A filio prohibet muscam quando dulci dormit somno.
Ipsa autem rursus direxit ubi cinguli fibulæ
Aureæ coniungebantur,& duplex iacebat thorax,
Cecidit autem in cingulo bene compacto amara sagitta.
Per quidem cingulum transiuit pulchrum,
Et per thoracem ualde pulchrum adhæsit, (hastarum
Balteũq; quẽ portabat custodiã corporis propugnaculũ
Qui ipsum plurimũ custodiebat.fixa aũt est et per ipsũ.
Extremum autem sagitta perstrinxit corpus uiri.
Statim autem fluxit sanguis niger ex uulnere.
Sicut autem qñ aliqua ebur mulier purpura tingit
Meonia uel caria frenum futurum equorum,
Iacet autem in thalamo,multiq; ipsum optarunt

Equites portare. Regi autem iacet ornamentum.
Vtrunq; ornatusq; equo, aurigæq; gloria.
Talia tibi Menelae tincta erant sanguine crura
Bene nata tibiæ & tali pulchri subter.
Horruit autem deinde Rex uirorum Agamemnon,
Postquā uidit nigrum sanguinem defluentem ex uulnere.
Horruit autem & ipse bellicosus Menelaus:
Postquā aūt uidit neruumq; & cuspidē extra existentē,
Iterum ei animus in pectoribus congregatus est.
His autē grauiter suspirans locutus est Rex Agamemnon
Manu tenens Menelaum: suspirabant & socij.
Dilecte frater, in mortem certe tibi fœdera percußi
Solū statuens pro Achiuis cum Troianis pugnare. (runt.
Sic te percusserūt Troiani, & iuramēta fidelia cōculcaue
Nō quidē aliquo mō uanū erit iuramētū sanguisq; agno-
Libaminaq; imperfecta & dextræ quibus cōfidimus. (rū
Si quidem enim & statim cælestis non perficit
Et tarde perficiet, cumq; magnitudine dabunt pœnas
Cum proprijs capitibus uxoribusq; & filijs.
Bene enim ego hoc scio secundū mentē & secūdū animū.
Erit dies quando aliquando peribit Ilium sacrum,
Et Priamus, & populus bellicosi Priami.
Iupiter aūt ipsis Saturnides altisedens in æthere habitās
Ipse quatiet letalem ægida omnibus,
Hac deceptione iratus, hæc quidem erunt nō imperfecta.
Sed mihi grauis dolor tui erit ô Menelae
Si moriaris, & fatum adimpleueris uitæ,
Et redarguendus desyderabile Argos petam.
Statim enim recordabuntur Achiui patriæ terræ:
Et iactationem Priamo & Troianis relinquemus

Argiuam

Argiuam Helenam.tui autem ossa putrefaciet terra
Iacentis in Troia imperfecto in opere.
Et aliquis sic dicet Troianorum superborum
Sepulchro insultans Menelai gloriosi.
Vtinam sic in omnibus iram perficiat Agamemnon,
Sicut & nunc uanum exercitum duxit huc Achiuorum.
Et iam iuit domum dilectam in patriam terram
Cum uacuis nauibus relinquens bonum Menelaum.
Sic aliquando aliquis dicet.tunc mihi hiscat lata terra.
Hunc autem confortans allocutus est flauus Menelaus
Confide,ac ne quid perterrefacias populũ Achiuorum.
Non in lætali loco acuta fixa est sagitta,sed ante
Custodiuit cingulumq; uarium & subter
Loricaq; & balteus quem fabri ærarij fecerunt uiri.
Huic autẽ respondens interfatus est rex Agamemnon.
Si enim iam sic esset dilecte ô Menelaë,
Vulnus autem medicus tractabit,& imponet
Medicamina,quæ sedabunt nigros dolores.
Dixit,& Talthybium diuinum præconem allocutus est.
Talthybi quamuelocissime Machaonem huc uoca
Virum Aesculapij filium irreprehensibilis medici,
Vt uideat Menelaum bellicosum principem Achiuorum,
Quem aliquis sagittans percussit arcuum bene sciens
Troianorũ uel Lyciorũ.huic quidẽ gloria:nobis ãt dolor.
Sic dixit:neq; ei præco nõ obediuit audiẽs, (habentiũ,
Incedebat aũt ut iret ad populũ Achiuorũ æreã loricam
Circumspiciẽs heroa Machaonem. hunc autem cognouit Machaõ medicus
Stantem.circum autem ipsum fortes turmæ scutatorum
Populorũ,qui ipsum secuti sunt Trice ex equos pascẽte.
Propè autem stans uerba uelocia allocutus est.

Surge Aesculapiade, uocat rex Agamemnon.
Ve uideas Menelaum bellicosum Atrei filium:
Quem aliquis sagittans percussit arcuum bene sciens
Troianorũ uel Lyciorũ. huic q̃dẽ gratia, nobis aũt dolor.
Sic dixit. huic autem animum in pectoribus cõmouit.
Incedebãt ãt ut irẽt ad turmã p exercitũ latũ Achiuorũ.
Sed quando iam uenerunt ubi flauus Menelaus (optimi
Percussus erat, circũ aũt ipsum congregati erant quiq;
Circũquaq;. hic aũt in medijs astitit aequalis Deo uir.
Machaõ Menelaũ curat. Statim autem ex cingulo bene cõpacto traxit sagittam.
Huius autem tractae retro fractae sunt acutae auriculae.
Soluit autem ipsius cingulum uarium & subter
Loricamq; & baltheum, quẽ fabri aerarij fecerunt uiri.
Sed postquã uidit uulnus ubi cecidit amara sagitta
Sanguinem abstergens, mitia medicamina sciens
Sparsit: quae eius quondã patri dilecta doctus praebuit
Donec hi circũ laborabãt uocẽ bonũ Menelaum, (Chirõ
Interim Troianorũ turmae irruerũt bellicosorum.
Hi autem rursus arma aggressi sunt. recordati sunt autẽ
Tũc nõ dormitantẽ uideres Agamẽnona diuum, (Pugnae
Neq; timentẽ, neq; uolentem pugnare,
Sed ualde properantem pugnam in gloriosam.
Equos quidem enim dimisit & currus uarios aere,
Et hos quidem seruus seorsum tenebat flantes
Agamennon suos partim laudans partim increpãs in bellũ hortatur. Eurymedon filius Ptholemaei Piridae.
Huic ualde multa iussit iuxta tenere quando ipsum
Membra acceperit labor multos gubernantem.
Sed hic pedester existẽs uersabatur per turmas uirorum,
Et quos quidem properantes uidebat Danaorũ uelocium
Hos ualde hortabatur assistens uerbis.

Argiui nullo modo dimittite strenuam fortitudinem.
Non enim in mendacijs pater Iupiter erit auxiliator.
Sed qui priores fœdera læserunt,
Horum certe ipsorum tenerũ corpum uultures comedẽt.
Nos autem rursus uxoresq́; dilectas & infantes filios
Ducemus in nauibus postquã urbem ceperimus.
Quos rursus dimittentes uidebat odiosum bellum,
Hos ualde obiurgabat iratis uerbis.
Argiui ĩ sagittis fatigati,opprobriosi,nõ erubescitis?
Cur sic statis stupidi sicut cerui?
Qui postquam fessi sunt multo campo currentes
Steterunt,neq; aliqua ipsis in mentibus fit fortitudo.
Sic uos statis stupidi,neq; pugnatis.
An expectatis Troianos prope uenire ubi naues
Tractæ sunt bonas puppes hñtes albi in littore maris,
Vt uideatis si uobis porrigat manum Saturnius?
Sic hic imperans uersabatur per turmas uirorum.
Venit autem ad Cretenses iens per cohortes uirorũ.
Hi autem circa Idomeneum sapientem armabantur.
Idomeneus aũt in prima pugna apro similis fortitudinẽ.
Meriones autem ei ultimas mouebat acies.
Hos autem uidens lætatus est rex uirorũ Agamemnon.
Statim autem Idomeneum allocutus est mellifluis.
Idomenee supra quidẽ te honoro Danaos celeres equos
Et quidem in bello,& alio in opere, (habentes
Et in conuiuio quando honoratum nigrum uinum
Argiuorum qui optimi in crateres miscent.
Siquidem enim alij comati Achiui
Diuisum bibunt,tuum autem plus poculum semper
Stetit,sicut mihi bibere quando animus iubet.

Sed surge in bellum qualis antea iactabaris esse.

Idomeneus Agamẽnoni. Hũc rursus Idomeneus Cretẽsiũ ductor cõtra allocut⁹
Atride ualde quidem tibi ego cõiunctus socius (est.
Ero.sicut prius promisi & annui.
Sed alios moue comatos Achiuos
Vt uelocißime pugnemus,quoniã iuramenta confuderunt
Troiani quibus rursus mors,& dolores in futurum
Erunt,quoniam priores iuramenta læserunt.
Sic dixit.Atrides autem abiuit lætatus cor:
Venit autem ad Aiaces iens per cohortes uirorum.
Hi aũt armabãtur.simul aũt nubes sequebatur pedestriũ
Sicut quando à specula uidit nebulam caprarius uir
Venientem à mari à Zephyri flatu:
Huic autem longè existenti nigra,sicut pix
Videtur ueniens à mari, ducit autem procellam multam,
Riguitq; uidens,subq; speluncam impulit oues.
Tales simul Aiacibus diuinorum iuuenum
Hostile in bellum densæ mouebantur phalanges
Nigræ scutisq;,& lanceis horrentes.
Et hos quidem lætatus est uidens rex Agamemnon:
Et ad ipsos uociferans uerba uelocia allocutus est.
Aiaces Argiuorum ductores æream loricã habentium
Vos quidem(non enim decet)commouere non iubeo.
Ipsi enim ualde populum iubetis fortiter pugnare.
Vtinam enim Iupiterq; pater & Minerua & Apollo
Talis omnibus animus in pectoribus esset.
Hoc cito caderet ciuitas Priami regis
Manibus nostris captaq; destructaq;.
Sic dicens hos quidem reliquit illic.iuit autẽ ad alios,
Vbi hic Nestorẽ inuenit sonorũ Pyliorũ concionatorem,

Suos socios cōponentem & concitantem ad pugnandum.
Circum magnum Pelagonda Alastoraq; Chromiumq;
Emonaq; Crionta,Bianteinq; pastorem populorum.
Equites quidem primum cum equis, & curribus.
Pedites autem à tergo constituit,multosq; & fortes
Vallum esse belli:debiles autem in medio inclusit,
Vt & non uolens aliquis necessitate pugnaret.
Equitibus quidem primum iussit.hos enim iussit
Suos equos tenere,neq; turbari in multitudine,
Ne autem quis equitatuq;,& uirilitate confisus
Solus ante alios promptus sit cum Troianis pugnare.
Neq; recedat.imbecilliores enim eritis.
Quicūq; aūt uir à suis curribus alios currus perueniret,
Lancea pugnet,quoniam multo melius sic.
Sic & antiquiores ciuitates & muros destruxerunt,
Hanc mentem,& animum habentes in pectoribus.
Sic senex excitabat,diu bellorum bene sciens.
Et hunc quidem lætatus est uidens rex Agamemnon.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
O senex utinam sicut animus est pectoribus amicis,
Sic tibi genua sequerentur:uis autem tibi firma esset.
Sed te senectus conterit,quam deberet aliquis
Virorum alius habere:tu autem iunioribus participare.
Huic respondit postea honoratus eques Nestor.
Atride ualde quidem ego uellem & ipse
Sic esse,ut quando diuum Ereuthalionem interfeci.
Sed non simul omnia Dei dederunt hominibus.
Si tunc iuuenis fui,nunc rursus me senectus cepit.
Sed & sic equitibus interero & iubebo
Consilio & uerbis.hic enim honor est senum.

Nestor suos ad prælium instruit, & quid faciendum eis sit, edocet.

Nestor Agamēnoni.

Dij non omnia simul dederunt hominibus.

Senū est,cōsilio & uerbis iuuare.

Hastas autem iaculantur iuniores: qui me
Iuniores nati sunt confiduntq; potentia.
Sic dixit. Atrides autem abiuit lætus cor,
Inuenit filium Pethei Menestheum percussorem equorũ
Stantem, circũ autem Athenienses periti belli.
Sed hic prope stabat prudens Vlysses.
Apud autem Cephaliẽsium circum turmæ nõ imbecilles
Stabant: non enim ipsis audiebat populus belli.
Sed nuper concitatæ mouebantur phalanges
Troianorũq; bellicosorũ & Græcorũ. hi aũt expectantes
Stabant, quando turma Achiuorũ alia ueniens
Troianorum concitaret & inciperet bellum.
Hos autem uidens accusauit rex uirorum Agamemnon:
Et ipsos uociferans uerba uelocia allocutus est.
O' filij Petei à Ioue nutriti regis.
Et tu malis dolis ornate astute
Cur trepidantes longe statis? expectatis & alios?
Vobis quidem conuenit inter primos existentes
Stare, & pugnæ ardenti occurrere.
Primi enim & conuiuij auditi estis mei,
Quando conuiuium optimatibus paramus Achiui,
Tunc amicas aßatas carnes comedere, & pocula
Vini bibere dulcis, ut uolebatis,
Nunc autem libenter uidetis, ac si decẽ turmæ Achiuorũ
Vos ante pugnarent forti ære.
Hũc aũt torue aspiciẽs allocutus est prudẽs Vlysses.
Atride quale te uerbum fugit septum dentium?
Quomodo dicis bellum negligere quando Achiui
In Troianos equorũ domitores cõcitamus acutũ martẽ,
Videbis si uolueris, & si tibi hæc curæ sunt

Telemachi dilectum patrem in prima acie uersantem
Troianorum bellicosorum.tu autem hæc uana dicis.
Hunc autem ridens allocutus est rex Agamemnon.
Postquā cognouit iratum.rursus aūt hic cœpit uerbum.
Generose Laërtiade ingeniose Vlysses,
Neq; te accuso ualde,neq; iubeo.
Scio enim quòd tibi animus in pectoribus amicis
Mitia consilia scit.hæc enim sapis,quæ ego.
Sed uade,hæc aūt in futurū cōciliabimus siquid malum
Dictum est.hæc autē omnia Dij uana faciant. (nunc
Sic dicens,hos quidem liquit illic:iuit autem ad alios,
Inuenit autem Tydei filium magnanimum Diomedem
Stantem inq; equis,& curribus coniunctis.
Apud autem ipsum stabat Sthenelus Capanei filius:
Et hunc quidem accusauit uidens rex Agamemnon.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Heu Tydei fili prudentis equorum domitoris.
Cur times?cur & aspicis belli transitus? Agamēnō ad Diomedem.
Non quidem Tydeo sic amicum timere erat.
Sed multum ante dilectos socios inimicis pugnare.
Sic dixerunt qui ipsum uiderunt laborantē.non.n.ego
Interfui,neq; uidi:supra autem alios dicunt fuisse.
Certe quidem enim sine bello intrauit Mycenas
Hospes cum diuino Polynice populum congregans.
Qui tunc militabant sacros ad muros Thebæ.
Et ualde supplicabant dare gloriosos adiutores.
Hi autem uolebant dare & laudabant sicut iubebant,
Sed Iupiter uertit monstruosa signa ostendens:
Hi autē postquam igitur iuerunt,& uiam confecerunt
Asopum aūt uenerunt profundos iuncos hntē herbosum

Tunc rursus nuncium ad Tydeum miserunt Achiui.
Sed hic iuit.multos autem inuenit Cadmienses
Conuiuantes in domo potentiæ Eteocleæ.
Tunc neq; hospes existens equitator Tydeus
Timebat solus existens multis cum Cadmiensibus.
Sed hic ad certandum prouocabat.omnia autem uincebat
Facile.talis ei auxiliatrix erat Minerua.
Hi autem irati Cadmei stimulatores equorum
Retro redeunti densas insidias iuerunt ducentes
Iuuenes quinquaginta.duo autem ductores erant
Mæon Aemonides similis immortalibus
Filiusq; Autophoni Meneptolemus luporum occisor.
Tydeus quidem,& his indecentem mortem immisit.
Omnes interfecit.unum autem solum sciuit domũ redire:
Meona utique præmisit Deorum signis persuasus.
Talis erat Tydeus Aetolius,sed filium
Generauit seipso peiorem pugna,cõcione aũt meliorem.
Sic dixit.hunc nihil allocutus est fortis Diomedes
Verecundatus regis increpationem uenerandi.
Huic autem filius Capanei respondit gloriosi.
Atride,ne mendacia sciens aperta dicas.
Nos patribus te meliores gloriamur esse.
Nos & Thebæ sedem cepimus septem portarum
Pauciorem populum ducẽtes sub murum Marti sacrum
Confisi signis Deorum,& Iouis auxilio.
Illi autem proprijs stultitijs perierunt.
Quãobrẽ ne meis patrib⁹ unq̃ similẽ imponas honorẽ.
Hunc autem toruè uidens allocutus est fortis Diomedes
Hem silentio sede,meoq; acquiesce sermoni:
Non enim ego succenseo Agamemnoni pastori populorũ

Commouenti ad pugnandum bene ocreatos Achiuos.
Huic quidem enim gloria simul sequetur, si Achiui
Troianos debellauerint, acceperintq; Ilium sacrum.
Huic autem rursus magnus dolor Achiuis destructis.
Sed age & nos curam habeamus strenuæ fortitudinis.
Dixit. & ex curribus cum armis saltauit in terram.
Grauiter autem sonuit æs in pectoribus Regis
Excitati quo generosum etiam timor cepit.
Sicut aũt quando in littore multum sonantis unda maris
Consurgit densa Zephiro submouente.
Ponto quidem primum attollitur, sed postea
Terra fracta multum sonat, circa autem extremitates
Gibbosa existẽs eleuatur: expuit autem salis aspergine.
Sic tunc densæ Danaorum mouebantur phalanges
Incessanter ad bellum. iubebat autem suis unusquisq;
Ductorum. alij autem quietè ibant: neq; diceres
Tantum populum sequi habẽtem in pectoribus uocem
Silentio timentes Duces. circum autem omnes
Arma ornata splendebant, quæ induti ordine ibant.
Troiani autem sicut oues locupletis uiri in aula
Infinitæ stant, mulctæ lac album,
Indesinenter balantes audientes uocem agnorum.
Sic Troianorum clamor per exercitũ latum eleuabatur.
Non enim omnium erat unus rumor: neq; una uox: (uiri
Sed linguæ mistæ erant. ex multis locis: cõuocati aũt erant
Instigabat aũt hos quidẽ Mars, illos aũt cæsios oculos hñs
Terrorq; et timor et cõtẽtio ĩsatiabiliter furẽs (Minerua
Martis homicidæ soror sociaq;.
Quæ parua quidem primum attollitur: sed postea
Cælo firmauit caput, & in terra ambulat.

Comparatio undarũ & torrentis

Comparatio ouium.

Contentionis descriptio.

Quæ ipsis & tunc litem similē iniecit in medio
Veniens per turmam augens suspirium uirorum.
Hi autem qñ iã in locum unum coeuntes uenerunt,
Coniecerunt scuta simul & lanceas & robora uirorum
Aeream thoracem habentium. sed scuta umbilicata
Admouebãtur inter ipsos: multus aũt tumult⁹ eleuabatur
Tunc autem simul gemitusq; & exultatio fuit uirorum
Percutiẽtiũq; & percußorũ. fluebat aũt sanguine terra.
Sicut qñ torrentes fluuij à montibus fluentes
In mistionem simul mittunt fortem aquam
Fontibus ex magnis concauam intra uallem:
Horum aũt procul sonum in montibus audiebat pastor.
Sic horum mixtorum fuit clamorq; timorq;.
Prim⁹ ãt Antiloch⁹ Troianorũ interfecit uirũ armatũ
Bonum inter primas acies Thalysiadem Echepolum:
Quẽ percussit primus galeæ in cono equinos crines dẽsos
In aũt frõte fixit. penetrauit aũt os intra (habentis
Cuspis ærea. hunc aũt tenebræ in oculis cooperuerunt.
Cecidit autem sicut quando turris in forti pugna.
Hunc autem cadentem pedibus accepit Rex Elephenor
Chalcodonciades magnanimorum princeps Abantium.
Extraxit autem ex sagittis promptus ut cito
Arma prædaretur, paululum autem ei fuit cupiditas.
Mortuum.n. trahentem uidens magnanimus Agenor
Latera, quæ ei inclinanti apud scutum manifesta erant,
Vulnerauit hasta ærea: soluit autem membra.
Sic hũc quidẽ reliquit aĩus. circa ipsum autẽ pugna facta
Difficilis Troianorũ & Achiuorũ. hi ãt lupi sicut (est
Inter ipsos irruerunt. uir autem uirum occidebat.
Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Aiax

Iuuenem florentem Simoisium,quem quondam mater
Ab Ida descendens apud ripas Simoëntis
Genuit,cum parentes simul secuta esset oues ut uideret.
Huius gratia ipsum uocauerunt Simoisiū.neq; parētibus
Alimenta charis reddidit:paucum aūt ei tempus
Fuit,ab Aiace magnanimo lancea interfecto.
Primū.n.ipsum uenientē percussit pectore apud mămillă
Dextram:ex aduerso autem per humerū ærea lancea
Iuit.hic autem in pulueribus humū cecidit alnus tanquā,
Quæ in humiditate paludis magnæ nata est
Plana:sed eius rami excelso nati sunt:
Hanc quidem carpentarius uir micanti ferro
Excidit,ut circūferentiā inclinet perpulchro currui.
Hæc quidem siccanda iacet fluuij apud ripas.
Talem Anthemidem Simoisium interfecit (racē
Aiax generosus.hunc aūt Antiphus habens pulchrā tho-
Priamides in multitudine iaculatus est acuta lancea.
Hunc quidem præterijt.hic aūt Leucū,Vlyssis bonū sociū
Interfecit,inguine mortuū ex altera parte trahentē.
Cecidit aūt circa ipsum.mortuus autē eius excidit manu.
Hoc autē Vlysses ualde animum interfecto iratus est.
Iuit autem per primas acies armatus micanti ære.
Stetit autē ualde prope iens iaculatus est lancea splēdenti
Circū ipsum aspiciens.Troiani autem perteriti fugerunt
Viro iaculante,hic autem non uanum telum misit:
Sed filium Priami nothum percußit Democoonta,
Qui ei ex Abydo uenit ab equis uelocibus.
Hunc Vlysses propter amicum iratus percussit lancea
In tempore,quæ alterum per tempus penetrauit
Cuspis ærea.hunc autem obscuritas oculis texit.

Aiax telamonius Simoisiū occidit.

Sonuit autem cadens:resonuerunt & arma in ipso,
Recesseruntq; primi pugnatores & illustris Hector.
Argiui autem ualde strepebant,trahebant aũt mortuos.
Processerunt multo prius:iratus est aũt Apollo (ferãs.
Apollo Troianos ad rein tegrãdũ præliũ hortatur. Ex pergamo despiciens:Troianos aũt adortatus est uoci=
Moueamini equorũ domitores Troiani:neq; subijciamini
Argiuis,quoniã nõ ipsis lapis corp⁹ neq; ferrũ, (pugna
Vt lanceam tolerare poßint corpus incidentẽ percußi.
Atqui neq; Achilles Thetidis filius bene comatæ
Pugnat,sed in nauibus iram tristem digerit.
Sic dixit ab urbe potens Deus:sed Achiuos
Commouit Iouis filia gloriosißima Minerua
Veniens in multitudinem,ubi neglıgentes uidit.
Tunc amarincidem Dioreum parca ligauit:
Saxo enim percussus est apud talum aspero
Tibia dextera.percußit autem Thracum dux uirorum
Pirus imbrasides,qui ex Aeno uenerat.
Ambos autem neruos & ossa lapis asper
Prorsus percußit.hic autem supinus in pulueribus
Decidit,ambas manus dilectis socijs extendens.
Animum expirans.hic autem cucurrit qui percußit
Pirus,uulnerauit aũt lãcea apud umbilicum:at uero oĩa
Effusa sunt in terrã interiora.hũc aũt tenebræ oculis cõ
Hũc aũt Thoas Aetolus irruẽtẽ pcußit lãcea (texerũt.
Pectore super mamillam.fixa est aũt in pulmone lancea.
Prope autẽ ipsum uenit Thoas:grauem autem lanceam
Thraces longas comas habent. Extraxit pectore:traxit autem ensem acutum,
Quo hic uentrem percußit medium:abstulit aũt animũ
Arma aũt nõ expoliauit.circumstabãt enim socij
Thraces lõgas comas hñtes,lõgas lãceas manib⁹ tenẽtes,

Qui ipsum magnum existentem & fortem & clarum
Expulerunt ab ipsis. hic autem recedens concussus est.
Sic hi duo in pulueribus propè inter se extensi sunt.
Certe hic quidē Thracum, ille aūt Epeiorum bellicosorū
Ductores. multi autem extensi sunt & alij.
Tunc non pugnam uir uituperaret pertransiens
Quisquis etiā impercussus & inuulneratus acuta lancea
Vagaretur per mediū. duceret aūt ipsum Pallas Minerua
Manu accipiēs postquā sagittarum prohibuisset impetū.
Multi enim Troianorum & Achiuorum die illo
Proni in pulueribus propè inter se extensi sunt.

ARGVMENTVM. E. HOMERI COMPOSITIONIS.

Diomedes (Mineruæ ei auxiliante) optime agit & multos interficit hoſtium. Vulnerat autem Venerem in manu: & Martem in ventre. Aeneam autem ab ipſo percuſſum lapide Apollo ſaluat. Tlepolemus autem a Sarpedone interficitur. Martem autem Iupiter obiurgat, ſanat autem ipſum Pæon Deorum medicus.

ILIADIS .E. HOMERI COMPOSITIONIS

E psylon, percutit uenerem, Martemq; Tydei filius.

Vnc rursus Tididæ Diomedi Pallas Minerua
Dedit robur, & audaciam, ut illustris supra omnes
Argiuos fieret, & gloriam bonam acciperet.
Lucebat ei ex galeaq;, & ex scuto inceßabilis ignis,
Stellæ autumnali similis, quæ maxime
Splendide lucet lota in Oceano.
Talis ei ignis lucebat à capiteq;, & humeris.
Mouit autẽ ipsum in mediũ, ubi plurimi tumultuabãtur
Erat aũt quidã inter Troianos Dares locuples irreprehẽsibilis
Sacerdos Vulcani. duo aũt ei filij erant, Dares sacerdos Vulcani,
Phegeus, Idæusq;, pugnæ bene scientes omnis.
Hi ei separati ex aduerso moti sunt.
Hi quidem ab èquis, hic autẽ à terra motus est pedester.
Hi aũt quando iam propè erant inter se contra euntes,
Phegeus prior præmittit longam lanceam:
Tydidæ super humerum sinistrum uenit cuspis
Lanceæ, neq; percußit ipsum. posterior autẽ motus est lãcea
Tydides. huius non uanum telum fugit ex manu,
Sed percußit pectus intra mamnillas: expulit ab equis.
Idæus autem irruit linquens pulchrum currum,
Neq; tolerauit protegere fratrem interfectum
Neq; enim neq; ipse effugisset mortem nigram,
Sed Vulcanus traxit, seruauitq; nocte tegens,

Vt propter eum non penitus senex tristis esset.
Equos autem expellens magnanimi Tydei filius
Dedit socijs,ut deducerent cauas in naues.
Troiani aūt magnanimi,postq̃ uiderūt filios Daretis,
Hunc quidē fugiētem,illum aūt interfectū apud currus,
Omnibus mot⁹ est animus:sed glaucos oculos hñs Miner
Manu apprehēdens,uerbis allocuta est furentē Martē (ua
Mars,Mars homicida inquinate cæde muros quatiens,
Num iam Troianos sinemus,& Achiuos
Pugnare?utris pater Iupiter gloriam dabit.
Nos autem secedamus,Iouis & fugiamus iram.
Sic dicēs,pugna eduxit impetuosum Martem.(mādro
Hūc q̃dē postea sedere fecit in magnas ripas habēte Sca-
Troianos aūt declinauerunt Danai: interfecit aūt uirum
Ductorū primus q̃dē Rex uirorū Agamēnon (unusq̃sq;
Ducem Alyzonum Odium magnum eiecit è curru.
Primo enim uerso dorso hastam infixit
Humerorum in medio,per autem pectora traiecit:
Sonuit autem cadens,sonuerunt & arma super ipso.
Idomeneus autem Phæstum interfecit Meonis filium
Mori,qui ex Tarne fertili uenit.
Hunc quidem Idomeneus lancea inclytus hasta longa
Punxit equos ascendentem,iuxta dextrum humerum.
Cecidit autem ex curribus:odiosæ aūt ipsum tenebræ ce-
Hunc quidem Idomenei prædati sunt serui. (perunt.
Filium aūt Strophij Scamādrium cruentū uenatione
Atrides Menelaus interfecit hasta acuta,
Bonum uenatorem:docuit enim Diana ipsa
Percutere syluestria omnia,quæ nutrit in mōtibus sylua.
Sed neq; ipsum tunc iuuit Diana sagittis gaudens:

Scamādrius uenator præstāns.

Neque

Neq; iaculationes,quibus prius ornatus est.
Sed ipsum Atrides lancea inclytus Menelaus
Ante se fugientem dorso uulnerauit lancea
Humerorum in medio:per autem pectora traiecit.
Cecidit autem pronus:sonuerunt aũt arma super ipso.
Meriones aũt Phæreclum interfecit fabri lignarij filiũ
Harmonidæ,qui manibus sciebat ingeniosa omnia
Facere,egregie enim ipsum diligebat Pallas Minerua:
Qui & Alexandro fabricauit naues rectas,
Autores malorũ,quæ oĩbus malũ Troianis factæ sunt,
Sibiq; ipsi:quoniam non Deorum monita sciebat.
Hunc quidem Meriones quando iam cepit insequens
Percußit iuxta clunem dextrum:omnino autem
E' regione iuxta uesicam sub osse uenit cuspis:
Genu flexo autem cecidit plorans:mors aũt ipsum circũ-
Pedæum aũt interfecit Meges Antenoris filiũ, (texit.
Qui nothus quidẽ erat:ornate ãt nutriuit diua Theano,
Aeque dilectis filijs gratificans marito suo.
Hunc quidem Phylides lancea inclytus propè ueniens
Percußit capitis iuxta ceruicem acuta lancea:
Contra autem dentes sub linguam incidit æs.
Cecidit autem in puluere,frigidũ aũt accepit æs dẽtibus.
Eurypilus autem Euæmonides Hypsenora diuum
Filium magnanimi Dolopionis,qui Camandri
Sacerdos factus erat.Dei autem instar honorabatur à po
Hunc quidẽ Eurypilus Euæmonis splẽdidus filius (pulo.
Ante se fugientem cursim percußit in humero
Ense impetum faciens:abscidit autem manum grauem.
Sanguinolenta aũt manus in campo cecidit. hũc autẽ in
Accepit nigra Mors,& parca fortis. (oculis

Phæreclus fabricator nauiũ Paridis.

Sic hi quidem laborabant circa fortem pugnam.
Tydidem autem non agnosceres utris nam cum esset:
Num cum Troianis uersaretur, an cum Achiuis:
Currebat enim per campum fluuio magno similis
Torrenti, qui uelociter fluens dissipauit pontes:
Hunc autem neq; pontes impedientes retinent,
Neq; septa retinent uinearum uirescentium
Venientem ex improuiso, quando aggrauat Iouis imber.
Multa autẽ ab ipso opera dissipata sunt bona iuuenum.
Sic à Tydide densæ turbabantur turmæ
Troianorũ: neq; ipsum expectabãt multæ quãuis exñtes.
Hunc aũt postquã cognouit Lycaonis splẽdidus filius
Ruentem in campum ante turbantem turmas,
Statim contra Tydidem extensi sunt curui arcus,
Et percussit ruentem assequens iuxta dextrum humerum
Thoracis extremitatem: peruolauit autem amara sagitta.
Contra autem diuisit, perfusus est autẽ sanguine thorax.
Quare ualde clamabat Lycaonis splendidus filius:
Surgite Troiani magnanimi stimulatores equorum:
Percussus est enim optimus Achiuorũ: neq; ipsum cẽseo
Diu toleraturum fortem sagittam. si uere me
Mouit rex Iouis filius motum ex Lycia.

Diomedes uulneratur a Pandaro.

Sic dixit gloriabũdus. hũc ãt nõ sagitta uelox ĩterfecit:
Sed secedens ante equos & currus
Stetit, & Sthenelum allocutus est Capanei filium.
Surge amice Capanide descende curru,
Vt mihi ex humero trahas amaram sagittam.
Sic dixit. Sthenelus autem ex equis saltauit in terram:
Apud autẽ stans sagittam uelocẽ utrinq; traiectam extra-
Sanguis autem exilijt per fibulam loricæ. (xit ex humero

Iam tunc postea precatus est uocem bonus Diomedes.
Audi me Aegiochi Iouis filia indomita,
Si unquam mihi, & patri dilecta studiosa astitisti
Inimico in bello: nunc rursus me dilige Minerua.
Da autẽ me uirũ interficere, & in impetũ lãcea uenire,
Qui me percußit præueniens, & gloriatus est:
Neq; me dicit diu amplius uisurũ splẽdidũ lumen Solis.
Sic dixit precans. hunc aũt exaudiuit Pallas Minerua.
Membra autem fecit leuia, pedes & manus insuper.
Propè autem stans uerba uelocia allocuta est.
Audens nunc Diomedes contra Troianos pugnare:
Tibi enim in pectoribus robur paternum misi
Intrepidum, quale habuit clypeũ quatiens eques Tydeus.
Caligimẽ aũt rursus tibi ab oculis abstuli, q̃ prius inerat,
Vt bene cognoscas & Deum quidem, ac etiam uirum.
Quare nunc si Deus tentans huc ueniat
Ne quid tu immortalibus Dijs contra pugna
Alijs. sed si Iouis filia Venus
Veniet in bellum: hanc uulnera acuta lancea. (ua.
Hæc qdẽ, sic dicẽs, discesit glaucos oculos hñs Miner=
Tydides autem rursus iens inter primas acies mixtus est.
Et prius q̃uis aĩo prõptus aduersus Troianos pugnare:
Iam tunc ipsum ter tantum cœpit robur instar Leonis,
Quem pastor in agro inter habentes uellera innexa oues
Sauciauit, ouile super saltantem, neq; interfecit.
At huius quidem fortitudinẽ excitauit, postea aũt nõ tu=
Sed per caulas ingreditur, & solitaria timet. (tatur
Hæ quidem condensæ inter se confunduntur:
Sed hic uictor profunda saltat ex ouili.
Sic promptus Troianis mixtus est fortis Diomedes.

Pallas Diomedẽ cõsolatur.

Hominũ oculi nube obducti, ut Deos ab hominib⁹ discernere nequeant.

Comparatio Leonis.

Diomedes palladis auxilio multos interficit.

Tūc ĩterfecit Astynoū,et Hypenora pastorē populorū.
Hunc quidem super mammillam percutiēs ærea lancea,
Alterum autem ense magno in iunctura apud humerum
Percußit,ab ceruice aūt humerum abscidit,& à dorso.
Hos quidē reliquit.hic aūt Abantem adiuit,& Polydum
Filios Eurydamantis somniorum interpretis senis.
His non reuersuris senex interpretatus est somnia:
Sed ipsos fortis Diomedes obtruncauit.
Iuit autem ad Xanthumq; Thoonaq; Phænopis filios
Ambos unicos.hic autem confectus erat senectute tristi.
Filium aūt non generauit alium in possessionibus relin= (quere.
Tūc hic hos interfecit,dilectūq; abstulit animū
Ambobus:patri autem luctum,& dolores tristes
Reliquit, quoniam non uiuos ex pugna redeuntes
Suscepit:hæredes autem per possessiones diuisi sunt.
Tunc filios Priami duos interfecit Dardanidæ,
In uno curru existentes,Echemonaq;,Chromiumq;.
Sicut autem Leo in bobus saltans ceruicem educit
Vitulæ,uel bouis campum pascentium.
Sic hos ambos ex equis Tydei filius
Deturbauit male nolētes.postea autem arma spoliauit:
Equos autem suis socijs dedit ad naues ducere.
Hunc uidit Aeneas dißipantem turmas uirorum:
Perrexit autem ire ad pugnā,& in turbationē lācearum
Pandarum diuinum perquirens sicubi inueniret,
Inuenit Lycaonis filium irreprehensibilemq;,fortemq;.

Aeneas & Pādarus Diomedē ĩuasuri colloquūtur.

Stetit aūt ante ipsum,uerbūq;,ipsum contra locutus est.
Pandare,ubi tibi arcus,& ueloces sagittæ?
Et gloria,qua non aliquis tibi contendit hic uir,
Neq; aliquis in Lycia te gloriatur esse melior.

Sed age huic immitte uiro sagittam Ioui manus eleuans.
Quicũq; hic sit, qui uincit, & iam malis multis affecit
Troianos, quoniã multorumq́;, et bonorũ genua soluit.
Nisi aliquis Deus est iratus Troianis,
Sacrificijs. DIFFICILIS autem Dei est ira.
Hũc aũt rursus allocutus est Lycanois splẽdidus filius.
Aenea Troianorum consultor bellicosorum,
Tydidæ ipsum ego prudenti circa omnia aßimilo,
Scuto cognoscens, galeaq́;, conoq́;,
Equos inspiciẽs. manifeste aũt nõ cognosco nũ Deus sit,
An autem hic uir, quem dico prudens Tydei filius.
Non hic sine Deo hæc facit, sed aliquis prope
Stetit immortalium nebula contectus humeros.
Qui huius sagittam, uelociter euntem uertit aliò.
Iam enim immisi sagittã, & ipsum percußi in humero
Dextro, econtra per thoracis extremitatem:
Et ipsum ego affirmabam ad inferos præmisisse.
Attamen non occidi. Deus aliquis est iratus.
Equi autem non adsunt & currus, quos ascendam,
Sed in domibus Lycaonis undecim currus
Pulchri primo conglutinati, nuper facti, circũ aũt uelamĩ
Extensa sunt: apud autẽ ipsos unicuiq; bini equi (na
Stant hordeum album comedentes, & siligines,
Certe quidẽ mihi ualde multa senex iaculator Lycaon
Venienti iußit domibus in factis:
Equos me iußit & currus conscendentem
Imperare Troianis, in fortes pugnas.
Sed ego non persuasus sum. certe multo utilius fuisset
Equis parcens ne mihi indigeant pabulo.
Viris captis assueti comedere multum.

Dei ira difficilis est.

Pandarus Aeneæ

Sic reliqui,& pedester in Troiam ueni
Arcubus confisus.hi autē me nō erant futuri iuuare.
Iam enim duobus optimis immisi,
Tydidæq; & Atridæ,ex autem ambobus
Verū sanguinē fluere feci percutiēs,suscitaui aūt magis.
Ideo mala Fortuna à clauo curuos arcus
Die hoc accepi,quando Troiam apud desyderatam
Præfui Troianis ferens auxilium Hectori diuino.
Si autem redibo,& uidebo oculis
Patriam meam,uxoremq;,& altam magnam domum,
Statim postea à me caput incidat alienus uir,
Nisi hos arcus splendido in igne ponam
Manibus frangens:uani enim me sequuntur.

Aeneas Pādaro.

Hūc aūt rursus Aeneas Troianorū princeps cōtra allocutus est.
Non sic loquere:prius autem non erit aliter
Quàm nos aduersus hunc uirū cum equis,& curribus
Occurrere uenientes cum armis experiamur.
Sed age,meos currus ascende ut scias
Quales Troiani equi scientes campo
Velociter huc,& illuc insequi,& fugere.
Ideo & nos ad ciuitatem saluabunt,si rursus
Iupiter aduersus Tydidem Diomedem gloriam dabit.
Sed age,nunc flagellum,& habenas pulchras
Suscipe,ego autem equos ascendam,ut pugnem:
Vel tu hunc excipe.curæ erunt autem mihi equi.
Hūc aūt rursus allocutus est Lycaonis splēdidus filius.
Aenea tu quidem ipse tene habenas,& tuos equos:
Magis sub auriga consueto curuum currum
Portabunt,siquidem rursus fugiemus Tydei filium:
Ne hi quidem timentes pigrescant,neq; uelint

Efferre bello tuam uocem desyderantes.
Nos autem insequens magnanimi Tydei filius
Ipsos interficiat, et abducat integrã ungulã hñtes equos.
Sed tu ipse impelle tuos currus, & tuos equos.
Hunc autem ego contrauenietẽtem excipiam acuta lancea.
Sic uociferantes in currus pulchros euntes,
Promptiq; contra Tydidem impellebant ueloces equos.
Hos autem uidit Sthenelus Capanei splendidus filius,
Statim autem Tydidem uerba uelocia allocutus est.
Tydide Diomedes meo charißime animo,
Viros uideo fortes contra te desyderantes pugnare,
Fortitudinẽ immẽsam habẽtes. hic quidẽ arcuũ bñ sciens
Pandarus. filius autem rursus Lycaonis dicitur esse,
Aeneasq; filius quidem magnanimi Anchisæ
Gloriatur esse natus: mater autem ipsius est Venus.
Sed age retrocedamus in equis, neq; mihi sic
Propera in primis pugnis, ne dilectum cor perdas.
Hũc aũt toruè aspiciẽs allocutus est fortis Diomedes. Diomedes cũ Sthenelo auriga.
Ne timorem prædica: quoniã non te persuasurum puto.
Non enim mihi generosum fugienti pugnare,
Neq; timere, etiam mihi uires ualidæ sunt:
Pigresco autem equos ascendere. sed & sic
Contra uado ipsos: timere me non sinit Pallas Minerua.
Hos autem non iterum retro auferent ueloces equi
Ambos à nobis: nisi alter sanè fugiat.
Aliud autem tibi dico, tu autem in mentibus pone tuis,
Si mihi prudens Minerua gloriam dederit
Ambos interficere: tu cito hos quidem ueloces equos
Illius trahere ex curru habenas corripiens
Aeneæ incita recordatus equorum.

Abduc autem ex Troianis ad fortes Achiuos.
Huius enim generis sunt, cuius Troi altisonans Iupiter
Dedit filij solutionem Ganymedis, quoniam optimi
Equorum quicunq; sunt sub Auroraq; Soleq;.
Huius generis furatus est rex uirorum Anchises
Clam Laomedonte supponens fœminas equas,
Ex his sex generati sunt in domibus generatione.
At quatuor quidem ipse habens nutriuit in præsepio.
Hos autem duos Aeneæ dedit peritos timoris.
Si hos acceperimus, abstulerimus gloriam bonam.
Sic hi quidem talia mutuo dicebant.
Hi autem cito propè uenerunt impellẽtes ueloces equos.
Hunc prior allocutus est Lycaonis splendidus filius.
Fortißime prudens splendidi Tydei fili

Pãdarus Diomedi.

Certe decẽter te nõ telum uelox interfecit amara sagitta.
Nunc rursus lancea tentabo si felicior ero.
Dixit, & uibrans præmittit elongam lanceam,
Et percußit Tydida iuxta scutum: huius autem per totum
Cuspis ærea uolans thoraci admota est.
Huic aũt in longum clamauit Lycaonis splẽdidus filius,
Percussus es uentrem utrinq;, neq; te puto
Diu amplius toleraturũ, mihi aũt magnã gloriã dedisti.
Hunc autẽ non territus allocutus est fortis Diomedes.

Diomedes Pãdaro.

Errasti, & non assecutus es, sed non quidem uos puto
Ante cessaturum, quàm saltem alter cadens
Sanguine satiet Martem fortem bellicosum.
Sic fatus, iaculatus est. telum autem direxit Minerua

Diomedes Pãdarum occidit.

In nasum apud oculum: albos autem penetrauit dentes.
Huius autẽ quidẽ linguam ultimã abscidit ferrũ magnũ.
Cuspis autem exiuit apud ultimum mentum.

Cecidit autem è curribus,sonuerũt autẽ arma super ipso
Versicoloria late lucentia.conterriti sunt autẽ eius equi
Velocipedes,huius autẽ rursus soluta est animaq; roburq;.
Aeneas autem irruit cum scuto lanceaq; longa,
Timens ne eum eriperent mortuum Achiui.
Circum autem ipsum iuit leo tanquã fortitudine confisus:
Ante aũt ipsum lanceãq; tenebat,et scutũ undiq; æquale
Hunc interficere paratus quicunq; huic obuius ueniret
Terribiliter uociferans.hic autem saxum accepit manu
Tydides magnum opus,quod non duo uiri portarent,
Quales nunc hoĩes sunt:hic autẽ ipsum facile mouebat,
Hoc percußit Aeneæ uertebrum,ubi coxa (& solus:
Vertebro inuertitur(uertebrum autem ipsum uocant).
Cõfregit aũt ipsius uertebrũ,ambos aũt abrupit neruos:
Detraxit autem pellem asper lapis,sed hic heros
Stetit genu flexo cadens:& firmatus est manu magna
Terræ,circum autem oculos nigra nox cooperuit.
Et certe tunc perditus esset Rex uirorum Aeneas,
Nisi cito intellexisset Iouis filia Venus
Mater,quæ ipsum sub Anchisa peperit bubulco:
Circum autẽ suũ dilectum filiũ extẽdit lacertos candidos
Ante autem ipsam pepli lucidi plica cooperuit,
Septũ ut esset telorũ:ne quis Danaorũ ueloces equos habẽ
Ferrũ in pectoribus immitens animum auferret. (tium
Quæ quidem suum dilectum filium subduxit è prælio,
Neq; filius Capanei oblitus est mandatorum
Horum,quæ iußit uocem bonus Diomedes.
Sed hic hos quidẽ suos inhibuit ĩtegras ungulas habẽtes
Longe à turba,ex curru habenas extendens: (equos
Aeneæ aũt inuadens pulchros crines habentes equos

Diomedes Aeneam uulnerat.

Aeneas à matre liberatur, ne diome.manu intereat.

Abduxit à Troianis ad fortes Achiuos.
Dedit autem Deypilo socio dilecto,quem supra omnem
Honorabat coætaneorum cœtũ,quod ei mẽtibus æqualia
Naues in concauas abducere:sed hic heros (sciebat
Suos equos ascendens sumpsit habenas splendidas.
Statim autẽ Tydidem consecutus est fortes ungulis equos
Promptus.hic autẽ Venerẽ aggressus est infesto ferro,
Cognoscens quòd impotens esset Dea:neq; Dearum
Earum,quæ uiris bellum administrant.
Neq; Minerua,neq; urbium populatrix Bellona.
Sed quando inuenit multam inter multitudinẽ insequẽs,
Tunc super adueniens magnanimi Tydei filius
Extremam uulnerauit manum saltans acuta lancea
Imbecillem,statim autem lancea corpus transfixit
Immortalem per peplũ,quẽ ei Gratiæ laborauerunt ipsæ
Vltimũ super palmæ,fluebat aũt ĩmortalis sanguis Deæ,
Humor qualis fluit beatis Dijs.
Non enim cibum comedunt,neq; bibunt ardens uinum:
Ideo exangues sunt,& immortales appellantur.
Hæc autem ualde clamans ab se deiecit filium,
Et hunc quidem in manibus suscepit Phœbus Apollo
Nigra nebula,nequis Danaorum ueloces equos habentiũ
Ferrum in pectoribus inijciens animum auferret.
Hanc autẽ contra longe clamauit uocem bonus Diomedes
Vade Iouis filia in bello & pugna.
An non satis quod mulieres impotentes decipis?
Si autem tu in bello uersaberis,certe te puto
Rigere bello,etsi alibi didiceris.
Sic dixit.hæc ãt dolẽs abijt:cõsumebatur aũt grauiter.
Hanc quidẽ Iris accipiens pedibus uelox duxit extra mul (titudinem.

Venus à Diomede uulneratur.

Dij exangues et ĩmortales.

Dolentẽ doloribus,nigreſcebat autem corpus pulchrũ.
Inuenit poſtea pugnæ in ſiniſtra impetuoſum Martem
Sedentẽ.caligine aũt lancea declinata erat,& ueloces eq.
Hæc autem genu flexo procidens fratrem dilectum
Multa precans aurea frena habentes petijt equos.
Dilecte frater aſporta me,da autem mihi equos,
Vt in olympum uadam,ubi immortalium ſedes eſt.
Valde doleo uulnere,quo me mortalis uulnerauit uir
Tydides,qui nunc & aduerſus Iouem patrem pugnaret.
Sic dixit.huic aũt Mars dedit aurea frena hñtes equos.
Hæc autem in curru aſcendit dolens dilectum cor,
Apud aũt ipsã Iris aſcẽdit,et habenas accepit manibus,
Verberauit aũt ut impelleret.hi aũt non inuiti uolabãt:
Statim aũt poſtea iuerunt Deorũ in ſedẽ,altũ Olympũ.
Tunc equos ſtare fecit pedibus celeres uelox Iris,
Soluens ex curribus,atq; immortalem appoſuit eſcam.
Hæc aũt in genibus cecidit Diones diua Venus
Matris ſuæ:hæc aũt cum ulnis accepit filiam ſuam,
Manuq; ipſam demulcebat:uerbũq; dixit,et denominauit
Quis tibi talia fecit dilecta filia cælicolarum
In uanum?tanquam aliquod malum facienti manifeſte?
Huic autem reſpondit poſtea amans riſum Venus.
Vulnerauit me Tydei filius magnanimus Diomedes,
Quoniam ego dilectum filium ſubduxi è prælio
Aeneam,qui mihi omnium longe dilectiſsimus eſt.
Nõ enim amplius Troianorũ, et Achiuorũ pugna grauis
Sed iam Danai & cum immortalibus pugnant. (eſt:
Huic autem reſpondit poſtea Dione diua Dearum.
Suffer filia mea, & tolera dolens quamuis.
Multi enim iam tolerauimus cæleſtes domos habentes.

Venus ſaucia à Dione matre conſolatur.

Dij plures uulnerati ab hominibus.

Ex uiris graues dolores inter se facientes.
Tolerauit quidē Mars q̄n ipsum Otus fortisq; Ephialtes
Filij Aloei ligauerunt forti in uinculo
Aereo,& in carcere ligatus est tredecim menses:
Et tunc perijsset Mars insatiabilis belli,
Nisi nouerca perpulchra Eriboëa
Mercurium admonuisset:hic aūt furatus est Martem
Iam consumptū,graue autē ipsum uinculū domauerat,
Tolerauit aūt Iuno q̄n ipsā fortis filius Amphitryöis,

Iuno uulneratur.

Dexteram iuxta mammillam sagitta trisulca
Percußit:tunc ipsam immedicabilis accepit dolor.
Tolerauit & Pluto in his magnus uelocem sagittam,

Pluto uulneratur.

Quando ipsum idem uir filius Iouis Aegiochi
In Pilo inter mortuos percutiens doloribus dedit.
Sed hic iuit ad domum Iouis,& magnum Olympum,
Animum dolens doloribus transfixus,sed sagitta
Humero in forti transfixa est:tristem effecit aūt animū.
Hunc aūt Pæon doleres expellētia medicamina spargens
Curauit.non quidē enim aliquid iuxta mortalis fuit
Infestus grauia operans,qui non aduertit iniusta faciens
Qui,arcubus dolere fecit Deos,qui Olympum habitant.
Te aūt in hunc cōmouit Dea glaucos oculos hñs Miner
Stultus neq; hoc scit iuxta mentem Tydei filius, (ua,
Qui ualde nō longæuus est,qui cū īmortalibus pugnat.
Neq; ipsum filij unquam ad genua patrem appellabunt
Venientem ex bello,& graui pugna.
Itaq; nunc Tydides & si ualde fortis est,
Consyderet nequis aduersus ipsum maior te pugnet.
Ne diu Aegialea perprudens Adrastine
Ex somno lugens amicos domesticos suscitet,

Iuuenem desyderans maritum optimum Achiuorum:
Potens uxor Diomedis bellicosi
Dixit,& ambabus saniem manus abstersit.
Medicata est manus,dolores & mitigati sunt graues.
Hæ autem rursus inspicientes Mineruaq; & Iuno,
Mordacibus uerbis Iouem Saturnidem irritauerunt.
His aūt uerbis ĩcepit Dea glaucos oculos hñs Minerua.
Iupiter pater nunquid mihi succensebis ob id,quod dicã
Certe ualde aliquam Venus Acheidarum persuadens
Troianos simul sequi,quos nunc mirabiliter diligit:
Harum aliquam subornãs Acheidarum bene uestitarum
Ad auream fibulam lacerauit manum teneram.
Sic dixit.subrisit autem pater uirorumq; Deorumq;.
Et uocans,allocutus est auream Venerem.
Non tibi filia mea concessa sunt bellicosa opera:
Sed tu mitia exerce opera nuptiarum.
Hæc autem Marti ueloci,& Mineruæ oĩa curæ erunt.
Sic hi quidem talia inter se dicebant.
In Aeneam autem irruit uocem bonus diomedes,
Cognoscens quòd ei ipse super habebat manus Apollo.
Sed hic neq; Deũ magnũ uenerabatur:cupiebat aũt semp
Aeneam interficere,& inclyta arma spoliare.
Ter quidem postea irruit ad interficiendum promptus:
Ter autem ei euertit lucidum scutum Apollo. Aeneas ab Apolline morti subducitur
Sed quando quarto concitatus est Deo similis,
Grauiter minans allocutus est longe iaculans Apollo.
Consydera Tydide,& retrocede,neq; Dijs
Aequalia uelis scire:quoniam nunquam genus simile
Immortaliumq; Deorum,humi ambulantiumq; hominũ.
Sic dixit.Tydides autem cessit paululum retro,

Iram euitans longe iaculantis Apollinis:
Aeneam autem seorsum à turba posuit Apollo
Pergamo in sacro, ubi ipsi templum factum erat:
Certe hunc Latonaq́;, & Diana sagittis gaudens,
In magno adyto medicabantq́;. glorificabantq́;.
Sed hic Simulachrũ fecit argẽteum arcũ habẽs Apollo,
Ipsiq́; Aeneæ simile, & armis tale.
Circum autem idolum Troiani, & diui Achiui
Incidebant inter se circa pectora bouina
Scuta rotunda, scutaq́; parua agilia.
Iã tũc impetuosum Martẽ allocutus est lucidus Apollo.
Mars Mars hoĩm pestis, ꝯquinatę cæde ꝑmurorũ ꝑcussor,
Non hunc uirum ex pugna trahes accedens
Tydidem, qui nunc certe & cum Ioue patre pugnaret:
Venerẽ quidẽ primũ propè uulnerauit manũ in palma
Sed postea ipsi mihi concitatus est Deo similis
Sic dicens, ipse sedit in pergamo excelso.
Troianorũ aũt turmas ꝑniciosus Mars cõcitauit accedẽs
Similis Acamanti ueloci ductori Thracum.
Filios autem Priami à Ioue nutritos adhortatus est.
O filij Priami à Ioue nutriti Regis,
Quousq; interfici sinetis populum ab Achiuis?
An donec circa portas bene factas pugnent?
Iacet uir, quem æqualem honorabamus Hectori diuo,
Aeneas filius magnanimi Anchisæ.
Sed age ex tumultu liberemus bonum socium.
Sic dicens cõcitauit fortitudinẽ, & animũ uniuscuiusq;.
Tunc rursus Sarpedon ualde incusauit Hectora diuum,
Hector, quo tibi fortitudo iuit quam prius habebas?
Dicebas sine populis ciuitatẽ defendere, et adiutoribus,

Solus cum affinibus fratribusq; tuis.
Horum nunc nullum ego uidere possum, neq; cognoscere.
Sed timent canes tanquam circum leonem.
Nos autem rursus pugnamus qui socij sumus.
Etenim ego socius existens de longinquo uenio:
Longe enim Lycia Xantho in uorticibus pleno,
Vbi uxoremq; dilectam reliqui, & infantem filium,
Et possessiones multas, quas desyderat quicunq; indigens.
Sed & sic Lycios commoueo, & paratus sum
Cum uiro pugnare. sed nihil mihi hic tale,
Quale uel ferrent Achiui, uel ducent.
Tu autem stas, ac non alijs iubes
Populis manere, & auxiliari mulieribus:
Ne tanquam uinculis lini capti retis
Viris inimicis laceratio, & præda efficiamini:
Qui cito destruent bene habitatam ciuitatem uestram.
Tibi autem opus est hæc omnia curare, noctesq; & dies
Principes precanti inclytorum sociorum
Firmiter perdurare, & minacē execrari increpationem.
Sic dixit Sarpedon. momordit āt mētes Hectori sermo.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit humum,
Vibrans autem acutas lanceas per exercitū ibat quolibet
Cōmouens ad pugnandum, suscitauit aūt pugnā grauem.
Hi autem congregati sunt, & cōtrarij steterunt Achiuis.
Argiui autem expectabant congregati, neq; timebant.
Sicut autem uentus paleas fert magnis in areis
Viris uentilantibus, quando flaua Ceres
Discernit urgentibus uentis fructumq; & paleas,
Et albescunt acerui palearum. sic tunc Achiui
Albi super facti sunt puluere quem per ipsos

Cælum usq; solidum excitarunt pedes equorum
Iterum commistorum,reuersi autem sunt aurigæ
Qui fortitudinẽ manuũ recte ferebant.circũ aũt caliginẽ
Impetuosus Mars offudit pugnæ Troianis auxiliator,
Vndiq; discurrens:perficiebant autem mandata
Phœbi Apollinis ensem aureũ habentis,qui ipsum iußit
Troianis animum excitare,quoniam uidit Pallada Miner (uam
Discurrentem,quæ erat Danais auxiliatrix.
Ipse autem Aeneam ualde pingui ex adyto
Extulit,& in pectoribus fortitudinẽ iecit pastori popu (lorũ.
Aeneas autem cum socijs stetit,hi autẽ gauisi sunt
Postquam uiderunt uiuumq; & incolumem aduenientẽ,
Et fortitudinẽ bonã habentẽ,interrogauerũt quidẽ nihil
Nõ enim sinebat labor alius,quẽ argenteũ arcũ hñs susci (tauit
Marsq; hoĩm pestis,cõtẽtioq; ĩsatiabiliter prõpta.
Hos autem Aiaces duo & Vlysses,& Diomedes
Concitabant Danaos ad pugnandum,hi autem & ipsi
Neq; uiolentias Troianorum timebant,neq; clamores,
Sed expectabant nebulis similes quas Saturnius
Tranquillitate sistit in altis montibus,
Paulatim quousq; cessat robur Boreæ,& aliorum
Fortium uentorum,qui nebulas obscuras
Spirationibus stridulis dißipant flantes.
Sic Danai Troianos expectabant firmiter,neq; timebant
Atrides autem ad multitudinem ibat multa iubens.

Agamemnon suos hortari non desistit.

O amici,uiri estote,& fortem animum accipite,
„ Adinuicemq; uerecundamini per fortes pugnas.
„ Verecundãtiũ aũt uirorũ plures salui,quã ĩterficiũtur.
„ Fugiẽtiũ autẽ nõ gloria insurgit,neq; aliqua fortitudo.
Dixit,et iaculatᵘ ẽ lãcea uelociter pcußit ãt ppugna (torem uirum

Aeneæ socium magnanimi Deicoonta
Pergasidem, quem Troiani æquè ac Priami filios
Honorabant, quoniam uelox erat in primis pugnare.
Hunc in scuto lancea percußit rex Agamemnon.
Hoc non lanceã impediuit: prorsus enim ĩtrauit & ipsum
Vltimo in uentre per balteum transiuit.
Sonuit autem cadens, sonuerunt & arma in ipso.
Tunc rursus Aeneas Donaorum interfecit uiros opti
Filios Dioclei, Crethonaq́;, Orsilochumq́;. *(mos*
Horum pater quidem habitabat bene ædificata in Phera,
Diues uictus, genus autem erat ex fluuio
Alpheo, qui late fluit Pyliorum per terram.
Hic peperit Orsilochum multis uiris Imperatorem.
Orsilochus autem peperit Diocleum magnanimum.
Ex Diocleo autem gemini filij geniti sunt,
Crethon, Orsilochusq́; pugnæ bene scientes omnis.
Hi quidem pubescentes nigris in nauibus
Ilium ad bonos equos habens simul Argiuos secuti sunt,
Honorem Atridis Agamemnoni, & Menelao
Comparantes, hos autem rursus finis mortis cooperuit.
Quales Leones duo montis in cacuminibus
Nutriti sunt sub matre profundæ in densitatibus syluæ.
Hi quidem rapientes boues, & pingues oues
Stabula hominum scindebant, quousq; & ipsi
Virorum in manibus interfecti sunt acuto telo.
Tales manibus ab Aeneæ interfecti
Deciderunt, abietibus similes altis.
Horũ autẽ cadentiũ misertus est uocẽ bonus Menelaus:
Iuit autem per primos pugnatores armatus ardẽti ferro,
Quatiẽs lanceã, huius aũt concitabat fortitudinem Mars,

Hæc sciens, ut manibus ab Aeneæ interficeretur.
Hūc aūt uidit Antilochus magnanimi Nestoris filius,
Iuit aūt p prīos pugnatores, ualde.n.tīebat pastori ppl'orū.
Neqd pateretur, ualde aūt ipsos aberrare faciebat labore.
Hi quidem iam manusq;, & lanceas acutas
Contra inter se tenebant parati ut pugnarent.
Antilochus autē ualde propè astabat pastori populorū.
Aeneas aūt nō expectauit, uelox quāuis existens bellator,
Postquam uidit duos uiros propè inter se manentes,
Hi aūt postquā mortuos traxerunt ad populū Achiuorū,
Hos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum:
Ipsi autem reuersi cum primis pugnabant.
Tunc Pylæmeneum interfecerunt æqualem Marti,
Principem Paphlagonum magnanimorum bellicosorū.
Hunc quidem Atrides lancea gloriosus Menelaus
Stantem lancea percußit in humero consequens.
Antilochus autem Mydona percußit aurigam famulum
Bonū Atymniadē (hic aūt auertebat integrā ungulā ha-
Saxo cubitū cōsequēs mediū.at ex manibus (bētes equos)
Habenæ albæ ebore humum ceciderunt in pulueres.
Antilochus autem ruens ense percußit tempus.
Sed hic anhelans accurate fabricato cecidit ex curru
Supinus in pulueres in caput & humeros:
Diu ualde stetit, consecutus est enim harenam profundā,
Donec eq agitati humū pcecerūt ī pulueres. (Achiuorū.
Hos aūt uerberauit Antilochus, ad exercitū autem duxit
Hos āt Hector cognouit īter turmas: irruit aūt ī ipsos
Vociferans. simul autē Troianorū secutæ sunt phalanges
Fortes, præerat autem ipsis Mars, & casta Bellona.
Hæc quidem habens tumultum immanem pugnæ,

Mars autem in manibus magnam lanceam quatiebat:
Ibat autem aliqñ quidem ante Hectorem, aliqñ aūt post.
Hunc autem uidens timuit uocem bonus Diomedes.
Sicut aūt quando uir timidus iens per ingētem campum
Stetit ad rapidum fluuium in mare profluentem,
Spuma feruescentem uidens recucurrit retro.
Sic tunc Tydides retro cessit, dixitq; populo.
O amici qualem tandem admiramur Hectora diuum *Diomedes ob stupefactus suos alloquitur.*
Bellicosum esse, & audacem bellatorem?
Huic autē semper adest unus Deorū, qui pestē expellit.
Et nunc ei adest ille Mars mortali uiro similis.
Sed ad Troianos uersi semper retro
Ite, neq; aduersus Deos prompti sitis fortiter pugnare.
Sic dixit. Troiani autem ualde propè uenerunt ipsos.
Tunc Hector duos uiros interfecit bene scientes pugnæ
In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumq;.
Horū āt cadētiū misertus est magnus Telamonius Aiax:
Stetit aūt ualde propè iens, & iaculatus est lācea lucida,
Et percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæsso
Habitabat multas possessiones hñs, multos cāpos hñs: sed
Duxit auxiliantē ad Priamumq;, & filios. (ipsum fatū
Hunc in balteo percussit Telamonius Aiax.
Inferiori in uentre defixa est longa lancea,
Resonuit autem cadens. hic autem irruit illustris Aiax
Arma prædaturus. Troiani autem tela fuderunt
Acuta perlucida, scutum autem suscepit multa.
Sed hic cum calcibus adiens ex mortuo æream lanceam
Euulsit, neq; item alia potuit arma bona
Humeris auferre, obrutus est enim telis.
Timuit aūt hic circuitionē fortē Troianorū strenuorū,

Qui multiq; & boni resistebant lanceas tenentes.
Qui ipsum magnũ quãuis existentẽ & fortẽ,& clarum
Expulerunt ab ipsis.hic autem cedens reuersus est.
Sic hi quidem laborauerunt circa fortem pugnam.
Tlepolemum autem Herculidem bonumq́; magnumq́;
Commouit aduersus diuum Sarpedontem Fatum dirum.
Hi autẽ quãdo iam propè erant alter in alterũ euntes,
Filiusq́; nepo sq́; Iouis nebularum congregatoris,
Hunc & Tlepolemus prior uerbum allocutus est.
Sarpedon Lyciorum princeps quæ tibi necessitas
Timere huc uenienti pugnæ imperito uiro?
Mendaces autem te dicunt Iouis filium Aegiochi
Esse,cum multum ab illis absis uiris,
Qui ex Ioue nati sunt in prioribus hominibus,
Sed magnum quoddam dicunt robur herculeum,
Esse meum patrem,audacem animum leonis habentem:
Qui quondam huc ueniens gratia equorũ Laomedontis
Sex solis cum nauibus & uiris pauculis,
Ilij destruxit ciuitatem,uiduauit autem uias.
Tibi aũt malus qdẽ animus.interficiuntur enim populi,
Neq; te Troianis puto auxilium fore,
Venientẽm ex Lycia,tametsi ualde fortis es.
Sed à me interfectum ad portas inferni peruenturum.
Huic aũt rursus Sarpedon Lyciorũ ductor cõtra locu-
Tlepoleme,certe ille destruxit Ilium sacrum (tus est.
Viri stultitijs clari Laomedontis,
Qui ipsum beneficientem malo increpauit uerbo.
Neq; restituit equos,quorum gratia à longe uenit.
Tibi autem ego hic dico cædem,& mortem nigram
Ex me comparaturum,mea autem à lancea interfectum

Gloriã mihi daturũ,animã aũt inferno inclytos equos ha
Sic dixit Sarpedõ,hic ãt eleuabat fagineã lãceã (bẽti.
Tlepolemus:& horum quidem simul lanceæ longæ
Ex manibus ibant.hic quidẽ percußit ceruicem mediam
Sarpedon,cuspis autem utrinq; uenit dolorosa:
Hunc autem circa oculos obscura nox cooperuit.
Tlepolemus autem crus sinistrum lancea longa
Percußit.cuspis autem mota est prompta
Oßi propinqua.pater autem mortem coërcuit.
Hi quidem diuum Sarpedontem diui socij
Extulerũt ex prælio:grauabat autem ipsum lãcea longa
Tracta.id quidem nullus consyderauit,neq; intellexit
Crure extrahere lanceam fagineam,ut iret
Cum festinãtibus:talẽ enim habebãt laborẽ gubernãtes.
Tlepolemum autem ex altera parte bene ocreati Achiui
Exportabant prælio.intellexit autem diuus Vlysses
Miserabilẽ animũ habẽs.prõptũ erat aũt ei dilectũ cor.
Cogitabat autem postea in mente,& in animo,
An prius Iouis filium ualde sonantis insequeretur,
An hic plurium Lyciorum animum auferret.
Neq; Vlyßi magnanimo fatatum erat
Fortem Iouis filium interficere acuta lancea.
Huic ad multitudinem Lyciorũ uertit animũ Minerua.
Tunc hic Cœranum interfecit,Alastorẽq; Ghromiumq;,
Alcandrumq;,Haliumq;,Noëmonaq;:Prytanemq;,
Et item plures Lyciorum interfecisset diuus Vlysses,
Nisi statĩ intellexisset magnus galeã ornatã hñs Hector,
Iuit autem per primas acies armatus fulgenti ære,
Terrorem inferens Danais,gauisus est autẽ eo accedente
Sarpedon Iouis filius.uerbum autem luctuosum dixit.

Sarpedõ uulneratus Hectora inclamat.

Priamide ne me laceramentum Danais relinquas
Iacere, sed auxiliare. postea me & linquat æuum
In ciuitate uestra, quoniam non futurus sum ego
Rediens domum dilectam in patriam terram,
Ad lætificandũ uxoremq; dilectam, & infantem filium.
Sic dixit. hũc aũt nõ allocutus est galeã ornatã habẽs
Sed perrexit promptus, ut cito (Hector,
Expelleret Argiuos, multorumq; animum auferret.
Hi quidem diuum Sarpedontem diui socij
Sedere fecerunt sub Aegiochi Iouis perpulchra Fago:
Ex autem ipsius crure lanceam fagineam extraxit foras
Fortis Pelagon, qui eius dilectus erat socius.
Hunc aũt reliquit aĩa, & circa oculos diffusa est caligo.
Rursus autem respirauit. circum autem aura Boreæ
Recreauit spirans male suspirantem animum.
Argiui aũt propter Martem, & Hectorem armatum,
Neq; reuertebantur nigras ad naues,
Neq; ferebantur in pugnam, sed semper retro
Cedebant, postquam audiuerunt cum Troianis Martem.
Tunc quem primum, quem ultimum interfecit
Hectorq; Priami filius, & æreus Mars?
Eximiumq; Teuthramq;, & domitorẽ equorũ Orestem,
Trechumq; bellatorem Aetolium, Oenomaumq;,
Oenopidemq; Helenum, & Oresbiũ ornatã mitrã hñtẽ,
Qui in Hyla habitabat ualde diuitias quærens
Lacu circumdatus Cephisida: apud autem ipsum alij
Habitabant Bœotij ualde pinguem populum habentes.
Hos aũt postquã intellexit Dea albas ulnas habẽs Iuno,
Argiuos interficientes in forti pugna,
Statim Mineruam uerba uelocia allocuta est.

Heu Aegiochi Iouis filia indomita,
Certe uanum uerbum promiſimus Menelao — Iuno cũ Pal-
Ilium deſtruente bene muratum redire, — lade.
Si ſic furere ſinamus pernicioſum Martem.
Sed age iam & nos curemus impetuoſam fortitudinem.
Sic dixit.neq; nõ pſuaſa ẽ glaucos oculos hñs Mĩerua.
Hæc quidẽ percurrẽs aureas habenas hñtes aptauit equos
Iuno antiqua Dea filia magni Saturni. — Hebe currũ
Hebe autem circa currus uelociter poſuit curuas rotas — adaptat.
Aereas octo radios habentes ferreum axem circa.
Harum aureus orbis incorruptibilis,ſed deſuper
Aereæ cincturæ congruæ mirabile uiſu,
Modioli autem argento ſunt circundati undique.
Sella autem aureis & argenteis loris
Extenſa eſt,duo autem circundati ambitus ſunt.
Huius autem argenteus temo erat,ſed in ſummo — Iunonis cur-
Ligauit aureum pulchrum iugum,in eo capiſtra — rus deſcriptio
Pulchra poſuit aurea,ſub autem iugum duxit Iuno
Equos ueloces pedes habẽtes prompta cõtentione & uoci
Sed Minerua filia Iouis Aegiochi (ſeratione.
Peplum quidem depoſuit ſubtilem patris in pauimento
Pulchrum,quem ipſa fecit & laborauit manibus.
Hæc autẽ loricam induta Iouis nebularum cõgregatoris, — Armorũ Pal-
Armis in bellum armata eſt lachrymoſum. — ladis deſcri-
Circum autem humeros poſuit ægidam fimbriatam — ptio.
Grauem,quam circum undiq; timor cinxerat.
In ea contentio,in ea fortitudo,in ea horribiles minæ, — Aegidis de-
In eaq; Gorgonium caput grauis timoris. — ſcriptio
Horribiliſq;,terribiliſq; Iouis monſtrum Aegiochi.
In capite aũt cuneatã galeã poſuit quatuor clauos hñtẽ:

Auream centum ciuitatum militibus congruam.
In autē currus lucentes pedibus aſcēdit,accepit aūt lāceā
Grauem,magnā,ualidam,qua proſternet turmas uirorum
Heroum,quibus iraſcitur fortem patrem habens.
Iuno autem flagello uelociter agitabat equos.
Spōte aūt portæ apertæ ſunt cæli,quas cuſtodiebāt Horæ,
Quibus commiſſum eſt magnum cælum,olympusq;,
Et reducere denſam nebulam,& inducere.
Eà per ipſas ſtimulatos impellebant equos.
Inuenerunt autem Saturnidē à Dijs ſeorſum ſedentē alijs
Summo uertice eminentis Olympi:
Tunc equos firmans Dea albas ulnas habens Iuno,
Iouem eximium Saturnidē interrogauit,& allocuta eſt.
Iupiter,an nō uitio uertes Marti iſthæc grauia opera?
Quantumq;,& qualem deſtruxit populum Achiuorum
In vanū,ſed nō ſecūdū decēs,mihi aūt dolor,hi uero quieti
Delectantur Venusq;,& argenteum arcū habēs Apollo,
Stultum hunc dimittētes,qui non aliquā nouit iuſtitiam.
Iupiter pater nunquid mihi ſuccenſebis,ſi Martem
Grauiter percutiens pugna expellam? (Iupiter
Huic autē rñdens allocutus eſt nebularū cōgregator
Age,aduerſus ipſum incita Mineruam prædatricem,
Quæ ipſi maxime conſueuit malos dolores admouere.
Sic dixit.neq; nō pſuaſa eſt Dea albas ulnas hñs Iuno.
Verberauit autem equos:hi autem non inuiti uolauerunt
In medio terræq;,& cæli ſtellati.
Quantum obſcure uir uidit oculis
Sedens in ſpecula aſpiciens in nigrum pontum:
Tantum ſaltant Deorum altiſonantes equi.
Sed quando iam Troiam uenerunt,fluuiosq; fluentes,

Horæ deæ cuſtodiunt portas cæli.

Iuno cū Minerua in prælium proficiſcitur.

Qua fluctus Simois commiſcebant,& Scamandrus,
Tunc equos firmauit Dea albas ulnas habens Iuno,
Soluens ex curribus:circum autẽ nebulã multam fudit.
His autẽ ambroſiam Simois producebat ad paſcendum.
Hæ autem iuerunt timidis columbis paſſus ſimiles,
Viris Argiuis auxiliari promptæ.
Sed quando uenerunt ubi plurimi,& optimi
Stabant,circa potentiam Diomedis equorũ domitoris
Congregati Leonibus ſimiles cruda comedentibus,
Vel ſuibus caſtratis.horum robur non impotens.
Tunc ſtans uociferauit Dea albas ulnas habens Iuno,
Stentori ſimilis magnanimo æream uocem habenti, Stentoris uocalitas
Qui tantum uociferabat,quantum alij quinquaginta.
Pudor ò Argiui malæ reprehenſiones ſpecie admirabiles.
Quandiu quidem in bello uerſatus eſt diuus Achilles,
Nunquam Troiani ante portas Dardanias
Venerunt,illius enim timuerunt fortem lanceam.
Nunc aũt longe à ciuitate concauas apud naues pugnant.
Sic dicẽs,commouit robur & animum uniuscuiusq;.
Tydidem autẽ adiuit Dea glaucos oculos habẽs Minerua. Minerua cũ Diomede.
Inuenit autem hunc Regem apud equos,& currus
Vulnus recreantẽ,in quo ipſum uulnerauit Pandarus ſagitta.
Sudor enim ipſum affligebat ſub lato loro
Scuti rotundi,quo conſumebatur: defiticauit aũt manum
Eleuans lorum,nigrum ſanguinem abſtergebat.
Equinum autem Dea iugum tetigit,uociferauitq;.
Certe parum ſibi filium ſimilem genuit Tydeus.
Tydeus paruus quidem erat corpore,ſed bellator: Tydeus qualis.
Adeo ut quamuis ipſum ego pugnare non ſinebam,
Neq; irruere quando uenit ſine Achiuis.

Legatus ad Thebas multos ad Cadmienses,
Conuiuari ipsum iusserunt in domibus quietum.
Attamen hic animum habens suum fortem sicuti prius
Iuuenes Thebanorũ prouocabat,ĩ omnibus aũt uincebat
Facile, talis ego adiutrix eram.
Tibi autem certe quidem ego aßistoq́; & obseruo,
Et te prompte iubeo aduersus Troianos pugnare.
Sed tua uel labor impetuosus membra ingressus est,
Vel te certe timor occupat impotentem, neq; tu postea
Tydei filius es prudentis Oenidæ.
Huic autem respondens allocutus est fortis Diomedes.
Cognosco te Dea filia Iouis Aegiochi:
Ideo ingenue dico uerbum, neq; cælabo.
Non me aliquis timor tenet ĩpotentẽ, neq; aliqua ignauia
Sed adhuc tuorũ recordor mandatorum, quæ iußisti.
Non me sinebas immortales Deos contra pugnare
Alios, sed si Iouis filia Venus
Venisset in bellum, hanc uulnerare acuta lancea.
Huius autem gratia nunc ipse retrocedo, atq; alios
Argiuos iußi congregari hic omnes.
Cognosco enim Martem pugnam supra imperantem.
Huic aũt respondit postea Dea glaucos oculos habens
Tydide Diomedes meo charißime animo, (Minerua.
Neq; tu Martem hunc time, neq; aliquem alium
Immortalium, talis ego adiutrix sum. (equos
Sed age in Martẽ primũ impelle integras ungulas hñtes
Verbera autem propè. neq; uereare impetuosum Martem
Hunc furentem, curantem malum mutabilem:
Qui ante quidem mihiq́;, & Iunoni promisit, dicens
Aduersus Troianos pugnaturũ, sed Argiuis auxiliaturũ:

Nunc aūt cū Troianis cōuersatur,horū autē oblitus est.
Sic dicens,Sthenelum quidem ab equis impulit humū
Manu à tergo trahens,hic autem confestim desilijt.
Hæc uero in currum ascendit apud diomedem diuum
Prompta Dea,ualde autem resonuit fagineus axis,
Grauitate,grauem enim ducebat Deā uirumq; optimū.
Accepit autem flagellum & habenas Pallas Minerua:
Statim in Martem primū impulit integrā ungulā hñtes
Certe hic quidē Periphātē excelsum interfecit, (equos
Aetolorum eximie optimum Ochesij illustrem filium.
Hūc quidē Mars interfecit inquinatus cæde.sed Minerua
Induit inferno galeā,ne ipsam uideret potens Mars. Plutonis galea.
Postquā aūt uidit hominū pestis Mars Diomedem diuū,
Certe hic quidem Periphantem magnum illic permisit
Iacere,ubi primum interficiens abstulerat animum.
Sed hic iuit aduersus Diomedem bellicosum.
Hi aūt quādo iam propè erant alter contra alterū eūtes,
Prius Mars porrexit super iugum habenasq; equorum
Lanceam æream:promptus animum perdere;
Et tūc manū accipiens Dea glaucos oculos hñs Minerua
Impulit subter ex curru uanam moueri.
Secundus rursus motus est uocem bonus Diomedes Martem uulnerat Diomedes.
Lancea ærea,firmauit autem Minerua armipotens
Vltimum in uentrē,ubi cingebat balteum, (lacerauit
Eo ipsum uulnerauit cōsequens,corpus uero pulchrū di-
Verū lāceā extraxit rursus.hic aūt resonuit fortis Mars
Quantumq; nouem millia resonabant,uel decem millia Martis à Diomede uulnerati clamor terribilis
Virorum in bello contentionem congregantium Martis.
At uero timor excepit Achiuosq;,Troianosq;,
Timentes,tantum resonuit Mars insatiabilis belli.

Qualis autem ex nebulis tenebricosus apparet aër,
Ex calore uenti grauiter spirantis,
Talis Tydidi Diomedi fortis Mars
Apparuit simul cum nebulis iens in cælum latum.
Statim autem uenit Deorũ in pauimẽtũ altũ Olympũ,
Apud autem Iouem saturnidem sedit animum dolens,
Ostendit aũt immortalẽ sanguinem defluẽtẽ ex uulnere,
Elugens uerba uelocia allocutus est.
Iupiter pater non irasceris uidens hæc fortia opera,
Semper sanè horrenda Dij tolerantes sumus
Inter nos, gratiam autem hominibus ferentes.
Tibi omnes pugnamus, tu enim peperisti dementẽ filiã
Perniciosam, cui semper iniusta opera curæ sunt.
Alij quidẽ enim omnes quicunq; Dij sunt in Olympo,
Tibiq; obediunt, & subiecti sumus unusquisq;,
Hanc autem neq; uerbo coerces, neq; opere.
Sed indulges quoniam ipse genuisti filiam malam,
Quæ nunc Tydei filium magnanimum Diomedem
Furere persuasit in immortales deos.
Venerẽ quidẽ primũ propè uulnerauit manũ in palma,
Sed postea in ipsum me irruit dæmoni similis:
Sed me portauerunt ueloces pedes, certe diu
Ipsius detrimẽta passus fuissem ĩ grauibus cadauerũ acer
Vel uiuus imbecillis fuissem æris percußionibus. (uis,
Hũc aũt torue uidẽs allocutus est nebularũ cõgregator
Ne mihi mutabilis aßidens luge: (Iupiter
Inimicißimus aũt mihi es Deorũ, qui Olympũ habitant:
Semper enim tibi contentioq; amica, bellaq;, pugnæq;:
Matri tuæ uis est irretentibilis, neq; subdita
Iunoni, quam quidem ego sedulo castigo uerbis.

Mars Ioui infortuniũ suũ q̃rulus exponit.

Idcirco te puto illius hæc pati consilijs.
Sed nõ quidem te amplius diu tolerabo dolores habẽtem. Martis parẽtes.
Ex enim me genus es, mihi autem te genuit mater.
Si autem aliquo ex alio Deorum genere ita perniciosus,
Iandiu fuisses inferior cælicolis.
Sic dixit, & Pæonem iubet medicare.
Huic aũt Pæon dolorem pellentia medicamina spargens Mars a Pæone curatur.
Sanauit, non quidẽ enim aliquid secundum mortalis fuit.
Sicut aũt quãdo caogulũ lac album festinans congelauit
Molle existẽs. ualde aũt ueIociter circũ uertitur miscẽti. Deorum corpora citius sanantur.
Sic statim sanauit Impetuosum Martem.
Hunc autem Hebe lauit, gratiosaq; indumẽta induit.
Apud autem Iouem Saturnidem sedit honore gaudens.
Hæ autem rursus ad domum Iouis magni redierunt
Iunoq́; Argiua, & potens Minerua,
Sedantes homicidam Martem à uirorum cædibus.

ILIADIS.

ARGVMENTVM. Z. HOMERI COMPOSITIONIS.

Diis absentibus a pugna Græci multos interficiunt Troianorum. Heleno autem consulente, Hector in ciuitatem vadit, & matri iubet Hecubæ precari Mineruam: & promittere ei duodecim boum sacrificium, vt diomedem abesse faciat a pugna. Interim autem existentibus ipsis in campo Glaucus, & Diomedes recognoscentes paternam amiciciam mutant arma inter se. Hector autem loquens matri Hecubæ, & vxori Andromachæ, cum fratre Alexandro in bello exeunt.

ILIADIS. Z. HONMERI COMPOSITIONIS.

Zita autem, Andromachæ & Hectoris est colloquium.

Roianorum autē sola erat, & Achiuorum pugna grauis.
Multum autem huc & illuc ferebatur pugna per campum,
Inter se iacientibus æreas lanceas,
In medio Simoëtis, et Xāthi fluctuū.
Aiax aūt primus Telamonius propugnaculū Achiuo
Troianorum rupit phalangem, lumenq; socijs fecit, (rum
Virum interficiens qui optimus in Thracibus erat,
Filium Eussori Acomanta bonumq; magnumq;.
Hūc percußit primus galeæ in cono ex equinis crinibus
In autem fronte fixit, penetrauit aūt os intra (densæ,
Cuspis ærea, hunc autem tenebra oculos cooperuit.
Axylum autem interfecit uocem bonus Diomedes
Teuthranidem, qui habitabat bene ædificata in Arisba,
Diues uictu, amicus autem erat hominibus.
Omnes enim amabat uia in domo habitans.
Sed ipsum nullus horū tunc adiuuauit grauē in mortem
Ante succurrens: sed ambos in animum priuauit
Ipsum & seruum Calesium, qui tunc equorum
Erat auriga. hi autem ambo terram ingreßi sunt.
Dresum autem Euryalus, & Opheltium interfecit.
Iuit autē ad Aesepū, & Pedasum quos quondam nympha
Nais Abarbarea peperit eximio Bucolioni.
Bucolion autem erat filius splendidi Laomedontis,

Antiquißimus generatione,obscurũ autẽ peperit mater.
Pascens autem in ouibus mistus est amicitia,& lecto.
Hæc autem grauida gemellos peperit filios.
Et quidem horũ dissoluit fortitudinẽ,& splẽdida mẽbra
Mecistiades,& ab humeris arma prædatus est.
Astyllum autem interfecit fortis in bello Polypœtes.
Pyditem uero Vlysses Percosium interfecit
Lancea ærea.Teucrus autem Aretaonem diuum.
Antilochus autem Ablerum interfecit lancea lucida
Nestorides.Elatum uero Rex uirorum Agamemnon.
Habitabat autem Satnioëntis late fluentis apud ripas
Pedasum altam,Phylacum autem interfecit Leitus heros
Fugientem,Eurypylus autem Melanthium interfecit.
Adrestum autem postea uocem bonus Menelaus
Viuum cepit.equi enim fugientes per campum
Ramo in læsi myricino curuum currum
Fregerunt in primo timone,ipsi quidem iuerunt
Ad ciuitatem,ubi alij fugientes timebant.
Ipse autem ex curru apud rotam reuolutus est
Pronus in pulueribus in os,apud autem ipsum stetit
Atrides Menelaus tenens longam lanceam.
Adrestus autem postea accipiens precatus est genua.
Viuum cape Atrei fili.tu autem digna accipe præmia.
Multæ autem in diuite patre opes iacent,
Aesq;,aurumq;,multilaborisq; ferrum:
Horum tibi donabit pater infinita dona,
Si me uiuum audiuerit in nauibus Achiuorum.
Sic dixit,huic autem animum in pectoribus persuasit,
Et iã ipsum cito futurus erat ueloces in naues Achiuorũ,
Vt daret suo seruo deducere:sed Agamemnon

Obuius uenit currens,& simul uocãs uerbũ allocutus est.
O timide,ô Menelaë,cur autem tu misereris sic
Virorum,certe tibi optima facta sunt in domo
A Troianis, horum neq; aliquis fugiet grauem mortem
Manusq; nostras,neq; aliquem uentre mater
Puerum existentẽ feret,neq; aliquis fugiet,sed simul oẽs
Cum Ilio deperditi erunt,neglecti,& obscuri.
Sic dicens,uertit fratris mentes heros
Decentia admonens:hic autem à se expulit manu
Heroẽm Adrestum:hunc autem rex Agamemnon
Vulnerauit in uentre,hic aũt collapsus est:Atrides autem
Calce in pectoribus iens euulsit fraxineam lanceam.
Nestor autem Argiuis iußit longe uocans,
O amici heroẽs Danai famuli Martis,
Nullus nunc exuuijs insistens postea retro
Maneat:ut plurima ferens ad naues eat:
Sed uiros interficiamus:postea autem & hæc quieti
Cadauera per campum prædabimini mortua
Sic dicens,concitauit fortitudinẽ,& aĩum uniuscuiusq;
Tunc rursus Troiani bellicosis ab Achiuis
Ilium ascendissent impotentijs domiti,
Nisi Aeneæq;,& Hectori dixisset astans
Priamides Helenus augurium eximie optimus.
Aeneaq; & Hector,quoniam labor uobis maxime
Troianorum,& Lyciorum impositus est:quoniã optimi
Omnem in gubernationem estis bellareq; scireq;:
State illic & populum inhibete ante portas
Quoquo uersum euntes potius quã in manibus mulierũ
Fugientes cadere,inimicis autem gaudium fieri.
Sed postquã phalanges moueritis omnes:

Nestor socios admonet.

Nos quidē aduerſus Danaos pugnabimus rurſus, manētes
Quamuis ualde conſumpti. neceſſitas enim urget.
Hector ſed tu ciuitatem ingredere, dic autem poſtea
Matri tuæ & meæ. hæc autem conduces ſacrificia
Templo Mineruæ glaucos oculos habētis in arce ſumma
Aperiens claue portas ſacræ domus,
Veſtem quæ ei uidebitur gratioſiſſima & maxima
Eſſe in domo, & ei longe chariſſima ipſi,
Ponere Mineruæ in genibus pulchras comas habentis:
Et ei promittere duodecim boues in templo
Iuuencos indomitos ſacrificare: ſi miſerta fuerit
Ciuitatiq; & Troianorum uxoribus, & paruulis filijs,
Si Tydei filium remoueat Ilio ab ſacro
Sæuum bellicoſum fortem peritum timoris:
Quem iam ego fortiſſimum Achiuorum dico eſſe.
Neq; Achillem unquā ſic timuimus principem uirorum,
Quem dicunt ex Dea eſſe. ſed hic ualde
Furit: neq; aliquis ei poteſt robore eſſe ſimilis.
Sic dixit: Hector autem nihil à fratre nō perſuaſus eſt.
Statim autem ex curribus cum armis ſaltauit humum
Vibrans acutas lanceas per exercitū iuit quoquouerſum
Concitans ad pugnandum. ſuſcitauit autē pugnā grauem.
Hi autem reuerſi ſunt & contrarij ſteterunt Achiuis:
Argiui autem retroceſſerunt, ceſſarunt autem à cæde.
Dixerunt autem aliquem immortalem ex cælo ſtellato
Troianis auxiliaturum deſcendiſſe. ſic uerſi ſunt.
Hector autem Troianis iuſſit longe loquens.
Troiani magnanimi longe uocatiq; ſocij
Viri eſtote amici: recordamini autem ſtrenuæ fortitudinis,
Donec ego uadam ad Ilium, & ſenibus

Dicam consultatricibus & nostris uxoribus
Dæmones orare, promittereq; hecatombas.
Sic dicens abijt galeam pulchram habens Hector.
Circũ ãt ipsum talos uerberabat & ceruicẽ coriũ nigrum
Circuitus qui ultimus currebat scuti umbiculosi.
Glaucus autem Hippolochi puer & Tydei filius
In medium amborum conuenerũt prompti ad pugnandũ.
Hi autem quãdo iam propè erant contra inter se euntes
Hunc prior allocutus est uocem bonus Diomedes.
Quis autem tu es fortissime mortalium hominum?
Non enim unquam uidi pugna in gloriosa
Prius. sed quidem nunc multum processisti omnium
Tua confidentia: quia meam longam lanceam sustines.
Infelicium autem filij meæ fortitudini obuiant.
Si autem aliquis immortalium à cælo uenisti
Non ego Deis cælestibus pugnabo.
Neq; enim neq; Driantis filius fortis Lycurgus
Diu fuit qui Deis cælestibus contendebat.
Qui aliquando furiosi Dionysij nutrices
Concitabat in sacro Nisseo: quæ simul omnes
Sacra humum defuderunt ab homicida Lycurgo
Verberatæ stimulo. Dionysius autem terrefactus
Ingressus est maris in undam: Thetis autẽ suscepit sinu
Timentem. fortis enim tenebat tremor uiri uociferatione.
Huic quidem postea irati sunt Dei facile uiuentes:
Et ipsum cæcum fecit Saturni filius. neq; item diu fuit:
Quoniam immortalibus odio erat omnibus Deis.
Neq; ego beatis Deis uolo pugnare.
Si autem aliquis es mortalium qui campi fructũ comedũt,
Propè ueni ut cito mortis fines uenias.

Diomedes et Glauci congressus

Diomedes Glauco.

Lycurgus à dijs excæcatus.

Glaucus Diomedi.

Hinc aūt rursus Ippolochi allocutus est illustris filius.
Tydide magnanime cur generaiionem interrogas?
Qualis filiorum generatio, talis & uirorum.

Homines frōdibus ac folijs similes.

Folia quidē uentus humū fundit. alia autem sylua
Virescens producit. ueris autem succrescūt tempore,
Sic uirorū generatio. hæc quidē nascitur: illa aūt desinit.
Si autem uis & hæc intelligere, ut bene scias
Nostram generationem: multi autem ipsam uiri sciunt.
Est ciuitas Ephyra secessu Argi equos pascentis.
Hic autem Sisyphus fuit, qui ditissimus fuit uirorum,
Sisyphus Aeolides, qui Glaucum generauit filium.

Bellerophontis fabula.

Sed Glaucus peperit eximium Bellerophontem.
Huic autē Dei pulchritudinēq;, & fortitudinē desyderabilē
Dederunt. sed ei Prœtus mala cogitauit animo:
Qui ex populo expulit, quoniam multo melior erat
Argiuis, Iupiter enim eius sub sceptro domuit.
Huic autem uxor Prœti insaniuit diuina Andia
Occulta amicitia misceri. sed hunc non
Persuasit bona scientem, prudentem Bellerophontem.
Hæc autem falsa Prœtum regem allocuta est.
Morieris ô Prœte, uel interfice Bellerophontem,
Qui mihi uoluit amicitia misceri nolenti.
Sic dixit. hunc autē regem cholera cepit quale audiuit
Interficere quidem fugiebat. uenerabatur enim animo,
Misit ipsum Lyciam. præbuit aūt hic literas perniciosas,
Scribens in tabula plicata perniciosa multa.
Ostendere autem iussit suo socero ut periret.
Sed hic iuit Lyciam Deorum sub bona missione.
Sed quando iam Lyciam uenit Xanthumq; fluentem,
Prompte ipsum honorauit rex Lyciæ latæ:

Nouem diebus hospitatus est,& nouẽ boues sacrificauit.
Sed q̃n iã decima apparuit roseos digitos hñs Aurora,
Et tunc ipsum interrogauit,& petijt literas uidere:
Quas eius genero à Prœto ferebat.
Sed pòstquã literas malas suscepit generi.
Primum quidem Chimeram inexpugnabilem iussit Chimera.
Interficere,hæc autem erat diuinum genus neq; hominũ.
Ante leo,post autem dracho,media autem capra,
Grauem spirans ignis fortitudinem ardentis.
Et hanc quidem interfecit Deorum signis confisus.
Secundo iterum Solymis pugnare gloriosis.
Fortissimam hanc pugnam dicebat fecisse uirorum.
Tertio rursus interfecit Amazonas uiragines.
Huic redeunti densum dolum alium texuit
Secernens ex Lycia lata uiros optimos
Collocauit insidias.hi autem non rursus domũ redierunt:
Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes.
Sed quando iam cognouit genus bonum existentem,
Illic ipsum detinuit.dedit autem hic filiam suam,
Dedit & ei honoris regni dimidium omnis.
Et quidem Lycij agrum diuiserunt eximium aliorum
Bonum plantatione,& aruo ut coleret.
Hæc autem peperit tres filios prudenti Bellerophonti
Ixandrumq́;,& Ippolochum,& Laodomiam.
Laodomiæ quidem accubuit consiliarius Iupiter.
Hæc autem peperit diuinum Sarpedona bellicosum.
Sed quando iam & ille odio fuit omnibus Deis,
Hic in campo erratico solus errabat
Suum animum corrodens,consortium hominum fugiens.
xandrum eius filium Mars insatiabilis belli

Pugnantem Solymis interfecit gloriosis.
Hanc autẽ irata aureas habenas habens Diana interfecit.
Hippolochus autẽ me genuit:& ex hoc dico genus esse,
Misit autẽ me ad Troiã,& mihi ualde multa iussit.
Semper optima facere & eximium ex se aliorum
Neq; genus patrum dedecorare qui ualde optimi
Inq; Ephyra geniti sunt & in Lycia lata.
Huius generationiis & dicor sanguinis esse.

Glaucus & Diomedes cõgressuri sese agnoscũt, ac sine cõflictu discedunt.

Sic dixit.lætatus est autem uocem bonus Diomedes.
Lanceã quidem defixit in terra multa pascente.
Sed hic suauibus allocutus est pastorem populorum.
Certe mihi hospes paternus es antiquus.
Oeneus enim aliquãdo diuinus eximium Bellerophontem
Hospitatus est in domibus uiginti diebus detinens.
Hi autem & inter se dabant dona bona.
Oeneus quidem cingulum dedit rubedine lucidum.
Bellerophontes autem aureum poculum rotundum.
Et ipsum ego dereliqui proficiscens in domibus meis.
Tydeũ aũt non recordor,qm̃ me adhuc paruulũ exñtem
Reliquit,quãdo in Thebis perijt populus Achiuorum.
Quare nunc tibi quidẽ ego hospes amicus Argo medio
Sum,tu autẽ in Lycia qñ harum ad populum ueniemus.
Lanceis autem inter nos euitemus & per pugnam.
Multi quidem enim mihi Troiani inclytiq; socij
Interficere quẽ Deus præbeat & pedibus inueniam.
Multi autem rursus tibi Achiui interficere quem poteris
Arma autem inter nos mutabimus,ut & hi
Cognoscant quòd hospites paterni dicimur esse.
Sic uociferans ab equis descendentes,
Manusq; mutuo acceperunt,& fidem dederunt.

Tunc Glauco Saturnides mentes abstulit Iupiter, Diomedis & Glauci permutatio.
Qui ad Tydidem Diomedem arma mutauit
Aurea æreis centum ducatorum nouem ducatorum.
Hector aūt postq̄ scæasq; portas & turrim peruenit,
Circa ipsum Troianorū mulieres currebant & filiæ
Interrogantes filiosq; fratresq; sociosq; Hector è prælio ueniēs, cū matre et uxore colloquitur.
Et uiros.hic postea Deis supplicare iussit
Omnes ordinatim.multis autem curas dedit.
Sed quando iam Priami domum perpulchram uenit
Politis porticibus factam.sed in ipsa
Quinquaginta inerant thalami politi lapidis
Propè adinuicem ædificati.Illic autem filij
Iacebant Priami apud sponsas uxores.
Sororum autem ex alia parte contrarij intra aulam
Duodecim erant cooperti thalami politi lapidis,
Propinqui adinuicem ædificati.Illic autem generi
Iacebant Priami apud uerecundas uxores.
Tunc ei mitis obuia uenit mater
Laodicen inducens filiarum specie optimam
In Ipsius manu.uerbumq; dixit & denominauit.
Fili cur relinquens bellum temerarium uenisti?
Certe ualde iam consumunt mali filij Achiuorum
Pugnantes circa ciuitatem.te autē huc animus remisit
Venientem,ex summa arce Ioui,manus eleuare.
Sed mane paulisper,dum tibi dulce uinum afferam,
Vt sacriefices Ioui patri,& alijs immortalibus
Primum:postea autem iuuaberis,si biberis.
" Viro autem defatigato robur magnum uinum auget.
" Quia tu laborasti adiuuans tuos socios. Vini uirtus.
Huic āt rn̄dit postea magn⁹ galeā pulchrā hn̄s Hector

Ne mihi uinum afferas dulce casta mater,
Ne me debilites,roboris fortitudinisq; obliuiscar,
Manibusq; illotis Ioui libare ardens uinum.
Pudet me neq; aliquo modo licet nubicogæ Saturnio
Sanguine & puluere pollutum preces fundere.
Sed tu quidem ad templum Mineruæ prædatricis
Vade cum sacrificijs congregans fœminas.
Vestis autem quæ tibi charissima,& maxima
Est in domo,& tibi dilectissima ipsi,
Hanc pone Mineruæ in genibus pulchram comã hñtis.
Et ei promitte duodecim boues in templo
Iuuencos indomitos sacrificare,si miserebitur
Ciuitatiq;,& Troianorum uxoribus,& infantibus filijs
Si Tydei filium arceat Ilio sacro
Sæuum bellicosum fortem peritum timoris.
Sed tu quidem ad templum Mineruæ prædatricis
Vade.ego autem Paridem adibo ut iubeam,
Si uoluerit dicentem audire.utinam ei
Terra aperiatur.magnũ.n.ipsum cælestis nutriuit nocu-
Troianisq;,& Priamo magnanimo eiusq; filijs. (mentũ
Si illum uidero descendentem infernum intra,
Dicam mentem iniocundæ ærumnæ oblitam esse.

Hector p matrem spondet sacrificia Mineruæ.

Sic dixit.hæc autem iens ad domos anci llis
Iussit.hæ autem congregauerunt in ciuitate fœminas.
Ipsa autem in thalamum descendit odoratum,
Vbi erant uestes pulchræ opera mulierum
Sidoniarum,quas ipse Alexander speciosus
Duxit de Sidonia nauigans latum pontum,
Per uiam,per quam Helenam reduxit bono patre natam.
Harum unam accipiens Hecuba tulit donũ Mineruæ

Hecuba cum cæteris fœminis primarijs Palladẽ placatura templum accedit

Quæ optima erat uarietatibus & maxima.
Stella aũt tanquã splendebat:iacebat autẽ ultima aliarũ.
Perrexit aũt ire:multæ autem secutæ sunt fœminæ.
Hæ aũt qñ in tẽplũ uenerũt Mineruæ in arce summa.
His portas aperuit Theano pulchras genas habens
Cisseis,uxor Antenoris bellicosi.
Hanc.n.Troiani fecerant Mineruæ sacerdotem.
Hæ autem ululatu omnes Mineruæ manus eleuauerunt:
Hæc aũt uestem accipiens Theano pulchras genas hñs
Posuit Mineruæ in genibus pulchricomæ:
Vouens precabatur Iouis filiam magni.
Pudica Minerua patrona ciuitatis diua Dearum,
Frange iam lanceam Diomedis,ac & ipsum
Pronum da cadere scæas ante portas:
Vt tibi statim nunc duodecim boues in templo
Iuuencos indomitos sacrificemus,si misereberis
Ciuitatiq; & Troianorũ uxorib⁹,& infantib⁹ paruulis.
Sic dixit precans,abnuit autẽ Minerua armipotens.
Sic hæ quidem supplicabant Iouis filiæ magni.
Hector autem ad domos Alexandri iuit
Pulchras quas ipse ædificauit cum uiris,qui tunc optimi
Erant in Troia fertili fabri uiri:
Qui ei fecerunt thalamum & domum & aulam,
Propeq; Priamum & Hectorem in arce summa,
Illuc Hector intrauit Ioui dilectus,& in manu
Lanceã gerebat decẽ cubitorũ.ante aũt splẽdebat lanceæ
Cuspis ærea:circa autem aureus currebat circulus.
Hunc aũt inuenit in thalamo pulchra arma ordinantem:
Scutum & thoracem,& curuos arcus abstergentem.
Argiua autem Helena cum ancillis mulieribus

Pallas preces Troianarum fœminarum auersatur.

Sedebat,& famulabus inclyta opera iubebat.
Hunc autẽ Hector increpuit uidens turpibus uerbis.
Infelix nõ quidẽ ualde inclinationem hãc imposuisti aĩo:
Populi quidẽ corrumpũtur circa ciuitatẽ, altumq; murũ
Pugnantes.tui aũt gratia clamorq; bellumq;
Ciuitas hæc circũ cõburitur.tu aũt pugnares & cũ alio
Siquem dimittentem uideres odiosum bellum.
Sed surge ne cito ciuitas igne cõbustiuo comburatur.
Hunc autem allocutus est Alexander speciosus.
Hector qm̃ me secũdũ decẽs ĩcrepuisti:neq; præter æquũ:
Propter hoc tibi dico.tu aũt compone,& me audi.
Nõ ego Troianorũ tantũ indignatione neq; accusatione
Sedebam in thalamo.uolebam autem dolorem mitigare.
Nunc autem me admonens uxor suauibus uerbis
Concitauit bellum:uidetur autem mihi sic & ipsi
Melius esse.uictoria autem mutat homines.
Sed age nunc expecta,donec martia arma induam.
Vel uade:ego autem sequar:assequi autem te puto.
Sic dixit.hunc aũt nõ allocutus est bellicosus Hector.
Hunc autem Helena uerbis allocuta est dulcibus.
Leuir mei catellæ malæ inuentionis crudelis
Vltimã me debuisset die illo,qñ me primũ peperit mater
Helena Hectori. Perdere,proferens malus uenti turbo
In montem uel in undam resonantis maris,
Illic me corrupisse ante hæc opera facta esse.
Sed quoniam hæc sic Dei mala perfecerunt,
Viri postea debuissem melioris esse mariti,
Qui cognosceret accusationẽq; et turpia multa hominũ
Huic autẽ neq; nunc mentes firmæ,neq; in futurum
Erunt: propter hoc ipsum suscipere puto.

Sed age nunc intra,& sede hac in sede
Leuir,quoniam te maxime labor mentes circuit
Gratia mei catellæ,& Alexandri gratia principij:
Quibus Iupiter imposuit malā mortē:sic & in futurum
Hominibus erimus decantabiles futuris. (ctor
Huic aūt rñdit postea magnus galeā pulchrā hñs He=
Ne me sedere facias Helena diligēs quāuis,neq; me psua=
Iam.n.mihi animus ruit,ut auxiliar (debis
Troianis,qui ualde mei desyderium absentis habent.
Sed tu concita hunc.festinet autem & ipse,
Vt me intra ciuitatem assequatur existentem.
Etenim ego domum ibo ut uideam
Domesticos uxoremq; dilectam & infantem filium.
Non.n.scio si amplius uobis rediens ueniam rursus,
An nunc me sub manibus Dei domabunt Achiuorum.
Sic dicens abiuit galeam pulchram habens Hector.
Statim autem postea iuit domos bene habitatas.
Neq; inuenit Andromachē albas ulnas hñtē in domibus
Sed hæc cum puero & ancilla bene induta
Turrim instabat plorans lugensq;.
Hector autem postq̃ non intus eximiam inuenit uxorem
Stetit in uiam iens,cum & ancillis locutus est.
Eia age mihi ancillæ uera loquimini:
Quó iuit Andromache albas ulnas habens ex domo?
An aliquò in sorores fratrum,an uxores fratrū bene indu
An in Mineruam exiuit ubi aliæ (tas
Troianæ pulchros crines habētes immanē Deā placant.
Huic autem rursus propera famula uerbū allocuta est.
Hector posstq̃ ualde iussisti uera loqui, (dutas
Neq; aliquò in sorores fratrū,neq; uxores fratrū bñ in=

Neq; in Mineruam exiuit, ubi aliæ
Troianæ pulchros crines habentes immanẽ Deã placant.
Sed in turrim iuit magnam Troiæ, quoniam audiuit
Consumi Troianos, magnum & robur esse Achiuorum:
Hæc quidem ad murum festinans uadit
Insanienti similis. portat autem simul puerum nutrix.
Dixit mulier famula. hic autem abiuit domo Hector
Eadem uia rursus bene factas per plateas.
Et portas iuit discurrens magnam summitatem
Scæas. eà enim debebat prodire in campum.
Tunc uxor multa donans obuia uenit currens
Andromache filia magnanimi Eetionis.
Eetion est qui habitabat Hypoplaco syluoso
Thebe Hypoplaciæ Ciliciensibus uiris imperans.
Huius nunc filia habebatur Hectori bellicoso,
Quæ ei postea obuiauit, simulq; famula ibat cum ipsa
Puerum in sinu habens tenerum infantem frustra,
Hectoridem dilectum, similem stellæ pulchræ.
Hunc Hector nominauit Scamandrium:
Sed alij Astianacta: solus. n. tutabatur Troiam Hector.
Hic quidem arrisit in puerum taciturnitate.
Andromache autem ipsum propè astabat lachrymans,
Inq; eius appropinquauit manu uerbumq; dixit & deno (mĩauit.
Felix corrũpet te tũa fortitudo, neq; misereris
Puerumq; infantem & me infelicem, quæ cito uidua

Andromaches querula oratio ad Hectorem.

Tui ero. cito enim te interficient Achiui
Omnes irruentes. mihi autem melius esset
Te perdenti terram ingredi. non enim amplius aliud
Erit solamen postq̃ tu mortem attraxeris:
Sed dolores. neq; mihi sunt pater & ueneranda mater.

Nam patrem meum interfecit diuinus Achilles,
Et ciuitatem deuastauit Cilicorum bene habitatam
Theben altas portas habentem.interfecit autẽ Ectionẽ.
Neq; ipsum expoliauit (religiosum.n.putabat hoc ani=
Sed ipsum combußit cum armis pulchris: (mo:)
Et sepulchrum fecit.circum autem ulmos plantauerunt
Nymphæ Orestiades filiæ Iouis Aegiochi.
Mihi autem septem fratres erant in domibus.
Hi quidem oẽs sagitta iuerunt die infernum intra.
Omnes.n.interfecit ueloces pedes habẽs diuinus Achilles
Bobus incuruantibus pedes in eundo & albis ouibus.
Matrem autem quæ regnabat Hypoplaco syluoso.
Hanc postquã huc duxit cum alijs opibus,
Statim hic liberauit accipiens infinita dona.
Patris autẽ in domibus percußit Diana sagitta gaudens.
Hector sed tu mihi es pater & ueneranda mater,
Et frater:tu autem mihi iocundißimus uir.
Sed age nunc miserere,& illic mane in turre,
Ne puerum pupillum facies,uiduamq; mulierem.
Populum autem statue apud Caprificum ubi maxime
Peruia est ciuitas & circum cursibilis est murus.
Ter enim eà euntes tentauerunt optimi
Circa Aiaces duos & perinclytum Idomeneum,
Et circum Atrides,& Tydei fortem filium.
Vel aliquis ipsis dixit uaticiniorum bene sciens,
Vel & ipsorum animus commouit & iußit. (Hector.
Hãc ãt rursus allocutus est magnus galeã pulchrã hñs
Certe & mihi hæc oĩa curæ sunt mulier,sed ualde graui
Erubesco Troianos & Troianas trahẽtes uestes, (ter
Si malus tanquam eminus fugio bellum.

Neq; me animus iubet, quoniam didici esse bonus
Semper, & primis cum Troianis pugnare
Suscipiens patrisq; magnam gloriam & meam ipsius.
Bene quidē.n.hoc scio secūdū mentē & secundū aīum,
Erit dies quando peribit Troia sacra,
Et Priamus & populus bellicosi Priami.
Sed nō mihi Troianorum tm̄ curæ est dolor in futurum,
Neq; ipsius Hecubæ, neq; Priami regis,
Neq; fratrum qui multiq; & boni
In pulueribus ceciderunt sub uiris inimicis,
Quantum tui: quando aliquis Achiuorum bellicosorum
Lachrymantem ducet libero die
Auferens & in Argo existens ante alias telam texes,
Et aquam ferens meridie uel prima luce,
Multum nolens. fortis autem incumbet necessitas.
Et aliquando aliquis dicet uidens lachrymas fundentem,
Hectoris hæc mulier qui optimus fuit pugnare
Troianis bellicosis, quando Troiam circa pugnabant.
Sic aliqñ aliquis dicet. tibi autē rursus nouus erit dolor
Priuatione talis uiri expellere seruilem diem.
Sed me mortuum fusibilis terra cooperiat
Ante tuumq; clamorem tuiq; captiuitatē audire.
Sic dicens suum puerum petijt illustris Hector.
Statim autē puer ad sinum pulchræ in cinctura nutricis
Inclinatus est clamans, patris dilecti aspectum fugiens,
Timens æsq; & conum equinas setas habentem
Terribilem à capite galeæ nutantem intelligens.
Risit autem paterq; dilectus & pudica mater,
Statim à capite galeam sustulit illustris Hector:
Et hanc quidem deposuit in terra undiq; lucidam.

Sed hic suum dilectũ filium postq̃ osculatus est mouitq;
Dixit precans Iouemq; aliosq; Deos. (manibus
Iupiter aliiq; Dei date iam & hunc fieri
Puerum meum sicut & ego honoratum Troianis:
Sic fortitudineq; bonum & Troiæ fortiter imperare,
Et aliquando aliquis dicat patre aũt hic multo melior,
Ex bello redeuntem ferat autem spolia cruenta
Interficiẽs splendidũ uirũ gaudeat aũt mentibus mater.
Sic dicens uxoris dilectæ in manibus posuit
Puerum suum. hæc autem ipsum odorifero suscepit sinu
Lachrymanter ridens. uir autem misertus est intelligens,
Manuq; ipsam contrectabat, uerbũq; dixit & denomina-
Felix ne mihi ualde tristeris animo, (uit.
Non enim aliquis me ultra fatum uir inferno præmittet.
Fatum autem non aliquem dico fugientem esse uirorum: Moriendũest omnibus.
Non malũ neq; bonum, quoniã in principio genitus est.
Sed in domum iens tui ipsius opera cura,
Telamq; columq;: & ancillis iube
Opus adire. bellum autem uiris curæ erit
Omnibus. mihi autem maxime qui in Troia nati sunt.
Sic dicens galeam accepit illustris Hector
Equinam caudam habentem. uxor autẽ dilecta domũ iuit
Retro uertens teneram lachrymam fundens.
Statim autem postea iuit domos bene habitatas
Hectoris homicidæ: inuenit autem intus multas
Ancillas. his autem luctum omnibus commouit.
Hæ quidẽ adhuc uiuũ lugebant Hectora sua in domo:
Non ipsum amplius dicentes redeuntem ex bello
Venire fugientem robur & manus Achiuorum.
Neq; Paris moratus est in altis domibus.

Sed hic postq̃ induit inclyta arma uaria ære,
Ruit postea per ciuitatem pedibus uelocibus confisus.
Sicut autẽ quando aliquis stans equus hordeo pastus in
Vinculũ abrũpens currit campo pulsans (præsepio
Consuetus lauari late fluenti fluuio
Exultans, alte caput tenet, circum autem iubæ
Humeris mouentur. hic autem lætitia confisus.
Facile ipsum genua portãt ad cõsueta et pabulũ equorũ.
Sic filius Priami Paris de pergami arce
Armis undiq; lucens tanquam sol uenit
Gaudens: ueloces aũt pedes ferebant. statim aũt postea
Hectora diuinum inuenit fratrem, beneq; futurus erat
Verti ex ciuitate ubi suæ locutus est mulieri.
Hunc prior allocutus est Alexander speciosus
Frater certe ualde iam te & festinantem detineo
Morans. neq; ueni celere ut iußisti.
Hunc autẽ respondens allocutus est galeã pulchrã hñs
Felix non aliquis tibi uir qui bonus sit (Hector.
Opus uituperabit pugnæ, quoniam fortis es.
Sed uolens dimittis & non uis, meum autem cor
Dolet in animo, quando de te turpia audio
A Troianis, qui habent multum laborem gratia tui.
Sed eamus. hec aũt postea mitigabimus siqñ Iupiter
Dabit cælestibus Deis semper genitis
Crateram statuere liberam in domibus
Ex Troia expellentes bellicosos achiuos.

ARGVMENTVM

ARGVMENTVM. H. HOMERI COMPOSITIONIS.

HEctor cum Alexandro fratre descendens in pugnam auxilia tur Troianis laborantibus iam. Et consult nte Heleno fratre vate existente prouocauit ipse quis ipsi vellet Græcorum solus pugnare. Multis autem eligentibus Aiax Telamonius forte electus congreditur. Pugnantes autem ipsos præcones sedauerunt, & nox dissoluit pugnam: & hi quidem inter se dona dant. Annunciantibus autem Troianis de mortuorum susceptione eadem fiunt ab ambobus exercitibus. Græci autem sepulchrũ multorum virorum fecerunt, & murum naualis: propter quod Neptunus indignatus est: Iupiterq; ipsis per noctem signa non propitia futurorum ostendit.

ILIADIS. H. HOMERI COMPOSITIONIS.

Ita autem, Aiax pugnauit soli solus Hectori diuo.

Hector cum Paride ĩ prælium urbem egreditur.

Ic dicens portas egressus est illustris Hector,
Cum hoc simul Alexander iuit frater: in autem animo
Ambo prompti erant bellare & pugnare.
Sicut autem Deus nautis desyderantibus dedit
Ventum, postquam laborauerunt politis remis
Pontum impellentes: labore autẽ sub mẽbra soluta sunt.
Sic hi Troianis desyderantibus apparuerunt.
Tunc interfecerunt, hic quidem filium Areithoi regis
In Arna habitantem Menesthium, quem clauiger
Genuit Areithous & Philomedusa pulchros oculos hñs,
Hector autem Eioneum interfecit lancea acuta
Ceruice sub galea boni æris: soluit autem membra.
Glaucus autẽ Hippolochi filius Lyciorũ ductor uirorum
Iphinoum interfecit lancea in forti pugna
Dexiadem equos insidentem ueloces (membra
Humero. hic aũt ex equis humũ cecidit: soluta sunt autẽ
Hos aũt postquam igitur intellexit dea glaucos habẽs
Argiuos interfectos in forti pugna, (Minerua
Venit de olympi summitatibus ruens
Ilium in sacrum. huic autem obuius ruit Apollo
Pergamo ex inspectans: Troianis aũt uolebat uictoriam.
Inter se autem hi obuiauerunt apud fagum.
Hanc prior allocutus est rex Iouis filius Apollo.

Cur tu prompta Iouis filia magni
Venisti ab olympo? magnus autem te affectus trahit.
An ut iam Danais pugnæ alienam uictoriam
Des? quoniam non Troianis consumptis misereris,
Sed si mihi obtemperabis: hoc multo melius erit.
Nunc quidem sedamus bellum & pugnam
Hodie, postea rursus pugnabunt, donec finem
Troiæ inuenerint: quoniam sic dilectum est animo
Vobis immortalibus destruere hanc ciuitatem.
Hũc rursus allocuta est Dea glaucos oculos hñs Minerua.
Sic sit Apollo. hæc enim cogitans & ipsa
Veni ab olympo ad Troianos & Achiuos.
Sed age aliquo modo sis prõptus prælium sedare uirorũ.
Hanc rursus allocutus est rex Iouis filius Apollo.
Hectoris commoueamus forte robur bellicosi.
Si quem Danaorum prouocabit singulariter solus
Obuium pugnare in graui pugna.
Hi autem admirantes bellicosi Achiui
Solum concitabunt pugnare Hectori diuo.
Sic dixit, neq; nõ persuasa est Dea glaucos oculos hñs Minerua.
Horũ aũt Helenus Priami dilectus filius intellexit animũ
Consilium quod Deis placuit consultantibus.
Stetit aũt apud Hectora iens & ipsum uerbũ allocutus est.
Hector fili Priami Ioui consilio æqualis
Certe mihi ausculta. frater enim tibi sum.
Alios quidem sedere facias Troianos & omnes Achiuos.
Ipse autem prouoca Achiuorum quicunq; optimus
Obuium pugnare in graui pugna.
Non enim tibi fatum mori & mortem accipere.
Sic enim ego uocem audiui Deorum sempiternorum.

Apollinis uerba ad Palladem.

Sic dixit. Hector āt rursus gauisus ē aīo uerbū audiēs:
Et in medium iens Troianorum cohibuit phalanges.
Mediam lanceam capiens. hi autem sederunt omnes.
Sed Agamemnon sedere fecit bellicosos Achiuos.
Et Minerua, & argenteum arcum habens Apollo
Sederunt, auibus similes uulturibus
Fago in alta patris Iouis Aegiochi
Viris delectantes. horum autem acies sedebant densæ
Scutis & galeis & lanceis terribiles.
Qualis autem Zephyro fusus est pontum in motus
Mouente pauloante: denigrat autem pontum ab ipso.
Tales turmæ sedebant Achiuorumq́; Troianorumq́;
In campo: Hector autem cum ambobus locutus est.
Audite me Troiani & fortes Achiui,
Vt dicam quæ mihi animus in pectoribus iussit.
Fœdera quidem Saturnides altisedens non perfecit:
Sed male excogitans perficit ambobus.
Donec uel uos Troiam bene turritam capiatis,
Vel ipsi apud naues sitis domiti per pontum transeuntes.
Vobis quidem enim sunt optimi quiq; Græcorum:
Horum nunc quem animus mihi pugnare iussit,
Huc ueniat ex omnibus primus esse Hectori diuino.
Sic autem dico. Iupiter autem nos inter testis sit.
Si quidem me ille interficiat lata lancea,
Arma expolians ferat concauas in naues.
Corpus autem domum meum det rursus ut igne me
Troiani & Troianorum uxores disponant mortuum.
Si autē ego hūc interfecero, det autē mihi gloriā Apollo,
Arma expolians portabo ad Ilium sacrum,
Et suspendam ad templum Apollinis longe iacientis.

Hector eū q̄ fortissim⁹ sit inter Græcos ad singulare certamē prouocat.

Hunc autem mortuum ad naues bene tabulatas reddam,
Vt ipsum sepeliant comati Achiui:
Corpusq́; ei fundant in lato Hellesponto.
Et aliquando aliquis dicet & posterorum hominum
Naue multas sedes habēte nauigans in nigrum pontum.
Viri quidem hoc sepulchrum diu mortui:
Quē aliqñ optime se gerētē interfecit illustris Hector.
Sic aliqñ aliquis dicet.hæc aūt mea gloria nūquā peribit
Sic dixit.hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
Erubescebant quidem recusare timebāt autem suscipere.
Tandem autem iam Menelaus surrexit & dixit
Contentione uituperans.ualde autem suspirauit animo.
Heu minaces Achiuæ,neq; amplius Achiui.
Certe quidem iam dedecus in his erit ex graui grauiter,
Si nullus Danaorum nunc Hectori contrarius sit.
Sed uos quidem omnes aqua & terra fiatis
Sedentes istinc singuli ignaui inglorij inaniter.
Ideo autem ego ipse armabor.sed desuper
Victoriæ fines habentur in immortalibus Deis.
Sic uociferans indutus est arma pulchra.
Tunc tibi Menelae illusisset uitæ finis
Hectoris in manibus,quoniam multo fortior est,
Nisi surgentes accepisset reges Achiuorum.
Ipseq́; Atrides late dominans Agamemnon
Dextera accepit manu,uerbumq́; dixit & denominauit.
Insanis Menelae diuine,neq; te decet
Huiusmodi insipientia,abstineas dolens quamuis.
Neq; uelis ex contentione te meliori uiro pugnare,
Hectori Priamidæ,quem timent & alij.
Et Achilles huic pugna in gloriosa

Menelaus cū Hectore congredi uult, sed nō pmittitur à fratre.

Timebat obuiare qui multo fortior.
Sed tu quidem sede iens ad multitudinem sociorum:
Huic autem primum alium surgere facient Achiui,
Si intrepidus sit,& si belli sit insatiabilis,
Dico ipsum libenter genu flectere,si fugerit
Hostili ex bello & graui pugna.
Sic dicens dissuasit fratris mentes heros
Iuxta admonens.hic aũt persuasus est.huius quidẽ postea
Læti famuli ab humeris arma tulerunt.
Nestor autem Argiuis surrexit & dixit.

Nestor Græcis.

Papè certe ualde luctus Achaidem terram peruenit,
Certe ualde plorabit senex equitator Peleus
Bonus Mirmidonum consiliator & concionator:
Qui aliqñ me interrogans ualde lætabatur sua in domo
Omniũ Argiuorũ inquirens generationemq; parentesq;.
Hos nunc si timentes ab Hectore omnes audiet,
Sæpe immortalibus dilectas manus eleuabit
Animum à membris ire domum inferni intra.
Vtinam enim Iupiterq; pater & Minerua & Apollo
Essem iuuenis sicut quando in Ociro clamoso pugnabãt
Congregati Pilijq; & Arcades bellicosi,
Pheæ apud muros Iardini circum fluenta.
His autem Ereuthalium primus stetit diuinus uir
Arma habens humeris Areithoi regis,
Diuini Areithoi,quem cognomento Clauarium
Viri uocabant pulchræq; in cinctura mulieres,
Quoniam non arcubus pugnabat lanceaq; longa,

Lycurgus Areithoum interfecit.

Sed ferrea claua rumpebat agmina.
Hunc Lycurgus interfecit dolo,non fortitudine,
Angusta in uia ubi non claua ei morte

Profuit ferrea.ante enim Lycurgus præueniens
Lancea mediū perforauit.hic āt supinus pauimēto firma
Arma autē spoliauit quæ ei dedit æreus Mars: (tus est.
Et hæc quidem ipse postea gestabat in bello Martis.
Sed postquam Lycurgus in domibus senuit,
Dedit Ereuthalioni dilecto seruo portare:
Huius hic arma habens prouocabat omnes optimos.
Hi autē ualde tremebāt & timebāt,neq; aliquis tolerauit.
Sed me animus misit multa tolerans bellare (omnium
Cōfidētia propria,generatione aūt maximè iuuenis eram
Et pugnarem ei ego:dedit aūt mihi audaciam Minerua:
Hunc iam maximum & fortißimum interfecit uirum,
Magnus enim quidam iacebat extensus & hic.
Vtinam sic iuuenis essem:fortitudo autē mihi firma esset:
Ideo cito obuiaret pugnæ galeam pulchrā hñs Hector.
Vestrum autem hi sunt opthni Græcorum,
Neq; hi cito prompti sunt Hectori obuiam ire.
Sic increpauit senex.hi aūt nouē homines surrexerūt.
Motus est multo primus quidem rex uirorū Agamēnon.
Hunc autem post Tydides motus est fortis Diomedes:
Hos autem post Aiaces strenuam induti fortitudinem:
Hos autem post Idomeneus & famulus Idomenei
Meriones similis Egnyalio homicidæ.
Hos autem post Eurypilus Euemonis illustris filius.
Surrexit & Thoas Andremonides & diuinus Vlysses:
Omnes hi uolebant pugnare Hectori diuino.
His autem rursus dixit honoratus equitator Nestor.
Sortē nūc mouete per uniuersos:q sorte electus fuerit,
Hic enim iam iuuabit armatos Græcos.
Et ipse suum animum iuuabit,si fugerit

Græci sortiūtur quis ipsorum cū Hectore in singulare certamē descendat.

Hostili ex prælio,& graui pugna.
Sic dixit.hi autem sortem signauerunt unusquisq;,
In autem iecerunt galea Agamemnonis Atridæ.
Populi autem supplicabant Deis,& manus eleuabant.
Sic autem aliquis dicebat uidens in cælum latum.
Iupiter pater uel Aiacem sortiri,uel Tydei filium,
Vel ipsum regem multi auri Mycenæ.
Sic dixerũt,uibrabat autem honoratus equitator Ne=
Ex autem saltauit sors galea quã uolebant ipsi (stor.
Aiacis.præco autem ferens per multitudinem undiq;
Ostendit in dextra omnibus optimatibus Græcorum.
Hi autem non cognoscentes recusauerunt unusquisq;.
Sed quando iam ad ipsum peruenit ferẽs p turmã undiq;
Qui ipsam scribens in galea iecit illustris Aiax,
Porrexit manum:hic autem iniecit propè astans,
Cognouit autẽ sortis signũ uidens.gauisus est aũt animo.
Hanc quidem apud pedẽ suũ humũ iniecit uociferauitq;.
O' amici sors mea,gaudeo autem & ipse
Animo:quoniam uideor uincere Hectora diuum.
Sed age donec ego bellica arma induam,
Interim uos supplicate Ioui Saturnidæ regi
Silentio inter uos,ut non Troiani audiant,
Vel & palam:quoniam non aliquem timemus tamen.
Non enim aliquis me potẽtia uolens inuitum compellat,
Neq; item imperitia,quoniam neq; me imperitum sic
Spero in Salamine genitum esse,nutritumq; esse.
Sic dixit.hi autem supplicabant Ioui Saturnidæ regi.
Sic autem aliquis dixit aspiciens in cælum altum.
Iupiter pater ex Ida imperans optime maxime,
Da uictoriam Aiaci,& splendidam gloriam accipere.

Aiaci Telamonio sorte obuenit, ut singulari certamine cõgrediatur cũ Hectore.

Si & Hectora diligis,& curas ipsum,
Aequalem ambobus fortitudinem & gloriam da.
Sic dixerunt. Aiax autem armatus est splendido ære.
Sed postquam omnia circa corpus indutus est arma,
Ruit postea qualis magnus uenit Mars,
Qui uadit in bellum ad uiros,quos Saturnides
Animum rodentis cōtentionis robore commisit pugnare.
Talis Aiax motus est magnus uallum Achiuorum
Subridens terribili uultu:sub autem pedibus
Ibat longe iens uibrans longam lanceam.
Hunc autem & Argiui ualde lætati sunt inspiciētes.
Troianos aūt tremor grauis ingressus est mēbra singulū
Hectoriq; ipsi animus in pectoribus motus est.
Sed non amplius poterat subterfugere,neq; redire
Retro populorum in turbam,quoniā prouocauit pugnæ.
Aiax autem propè uenit ferens scutum tanquam turrem
Aereum septem boum,quod Hœtichius laborauit faciens
Sutor ualde optimus Hyla in domo habitans,
Qui ei fecit scutum uarium septem boum
Taurorum bene nutritorum:octauum autem induxit æs.
Hoc ante pectus ferens Telamonius Aiax,
Stetit ualde Hectora propè,minans autem allocutus est.
Hector nunc quidē iam manifeste cognosces singulariter
Qualis & Danaos optimi inter sunt, (solus Aiax Hectori
Et præter Achillem fortem animum leonis habentem.
Sed hic quidē in nauibus rostratis per pōtū trāseūtibus
Iacet iratus Agamemnoni pastori populorum.
Nos autem sumus tales qui tibi obuiabimus
Et multi:sed incipe pugnam & prælium. (Hector,
Hūc āt rursus allocutus est magnus galeā pulchrā hñs

Hector Aiaci. *Aiax diuine Telamonie princeps populorum:*
Ne me tanquam puerum imbecillem tenta,
Vel mulierem, quæ nescit bellica opera.
Sed ego bene scio pugnasq; cædesq;,
Scio in dextera, scio in sinistra mouere scutum
Aridum: hoc mihi est consuetum pugnare.
Scio autem mouens bellum equorum uelocium.
Scio autem in stadio hostili delectari marte.
Sed non enim te uolo percutere talem existentem
Clam aspiciens, sed manifeste, si consequar.
Dixit & uibrans iecit longam lanceam,
Et percussit Aiacis graue scutum septem boum
Vltimum iuxta æs quod octauum erat in ipso,
Sex & per plicas uenit sinens æs indomitum:
In octaua autem pelle detenta est, secundus rursus
Aiax diuinus iecit longam lanceam,
Et percussit Priamidæ circa scutum undiq; æquale,
Per quidem scutum uenit lucidum fortis lancea,
Et per thoracem pulchram firmata est.
Contra autem iuxta uentrem scidit loricam
Lancea. hic autem inclinatus est & uitauit mortē nigrā.
Hi autem euellentes longas lanceas manibus sicut ambo
Concurrerunt leonibus similes cruda comedentibus,
Vel suibus non castratis: horumq; robur non imbecille.
Priamides quidē postea mediū scutum percussit lancea,
Neq; rupit æs: reflexa est autem ei cuspis.
Aiax autem scutum percussit insurgens, & totaliter
Iuit lancea, concussit autem ipsum promptum:
Cæsim aūt ceruicē ingressa est, niger aūt fluebat sanguis.
Sed non sic cessauit à pugna galeam pulchrā hñs Hector:

Sed retro cedens lapidem accepit manu forti
Iacentem in campo nigrum,asperumq́; magnumq́;:
Hoc percußit Aiacis graue scutum septem boum
Medium in umbone:circum sonuit autem æs.
Secundus autem Aiax multum maiorem lapidē eleuans
Misit uertens:firmauit autem fortitudinem magnam:
Intra autem scutum fregit percutiens rotunda petra.
Offendit aūt ei dilecta genua.hic aūt supinus extēsus est
Scuto implicatus.hunc autem statim detexit Apollo:
Et iam ensibus propè uulnerassent,
Nisi præcones Iouis nuncij & uirorum
Venissent:hic quidē Troianorū,ille aūt Achiuorū bellico
Talthybiusq́; & Idæus prudentes ambo (sorum
In medio amborum sceptra tenuerunt,dixitq́; uerbum
Præco Idæus prudentia consilia sciens:
Ne amplius pueri dilecti pugnetis,neq́; bellate,
Ambos enim uos diligit nebularum congregator Iupiter,
Ambo autem bellatores.hoc iam & scimus omnes.
,,Nox iam adest,bonum & nocti parere.
Huic autem respōdens allocutus est Telamonius Aiax.
Idæe Hectora hæc iube loqui.
Ipse enim pugnæ prouocauit omnes optimos.
Incipiat,& ego ualde parebo siquidem ipse. (Hector
Hūc aūt rursus allocutus est magnus galeā pulchrā hn̄s
Aiax postquam tibi dedit Deus magnitudinemq́; uimq́;
Et prudentiā:circa aūt lanceā Achiuorum optimus es:
Nunc cessemus à prælio & pugna
Hodie:postea rursus pugnabimus donec fortuna
Nos dijudicet,det autem alteri uictoriam,
,,Nox iam adest bonum & nocti parere.

Dirimitur certamē īter Hectorem & Aiacem.

Idæus præco Troianorū.

Vt tu lætifices omnes apud naues Achiuos
Tuosq; maxime coætaneos, & socios qui tibi sunt.
Sed ego in ciuitate magna Priami Regis
Troianos lætificabo, & Troianas trahentes uestes,
Quæq; mihi supplicantes diuinũ ingressæ sunt certamẽ.
Dona autem age mutuo inclyta demus ambo,
Vt aliquis sic dicat Achiuorumq; Troianorumq;,
Certe quidẽ pugnabant contentionẽ circa animũ uorãtẽ:
Et iterum in amicicia diuisi sunt concordes.
Sic uociferãs dedit ensem argenteũ capulum habentẽ,
Cum uaginaq; portans & bene facta zona.
Aiax autem balteum dedit rubedine splendidum.
Qui autem digreßi hic quidem ad populum Achiuorũ
Ibat. hic aũt in Troianorũ multitudinẽ iuit. hi aũt gauisi
Postquã uiderũt uiuũq; & incolumẽ aduenietẽ, (sunt
Aiacis profugientem fortitudinẽ & manus innocuas:
Et duxerunt ad ciuitatem non sperantes saluum esse.
Aiacemq; rursus ex altera parte fortes Achiui
Ad Agamemnonem diuinum duxerunt lætãtẽ uictoria.
Hi autem quando iam tentorijs in Atridæ fuerunt,
His autem bouem sacrificauit Rex uirorum Agamemnõ
Marem quinquennem potenti Saturnidæ
Hũc decoriauerũt, circũq; fusi sunt & ipsum diffuderũt
Inciderunttq; scienter, infixeruntq; uerubus, (omnia.
Assaueruntq; scienter, detraxeruntq; omnia.
Sed postquã cessauerunt à labore, feceruntq; conuiuium
Conuiuati sunt, neq; in aliquo animus indiguit conuiuio
Donisq; Aiacem magnis donauit (æquali
Heros Atrides late dominans Agamemnon.
Sed postquam potus & cibi desyderium eiecit,

Aiax & Hector mutuis se honorant muneribus.

His senex primus texere incepit consilium,
Nestor huius & ante optimum uidebatur consilium,
Qui ipsis bene sapiens concionatus est,& dixit.
Atrideq́; & alij optimi Achiuorum.
Multi quidem mortui sunt comati Achiui.
Horũ nunc sanguinem nigrum fluentẽ circa Scamandrũ
Diffudit atrox mars:animæ aũt ad infernũ descẽderunt.
Ideo te oportet bellũ quidẽ simul cũ die sedare Achiuorũ
Ipsi autem congregati uehemus huc mortuos
Bobus & mulis,& comburemus ipsos
Paululum longe ante naues,ut ossa filijs singulis
Domum ducat,q̃n iterum reuertemur in patriã terram.
Tumulum autem circa pyrã unũ fundemus extrahentes
Indiuisibilẽ ex cãpo:apud autẽ ipsum ædificabimus cito
Turres altas defensaculũ nauiũq́; & ipsorum.
In autem ipsis portas faciemus amplas,
Vt per ipsas equestralis uia sit:
Exterius autem profundam fodiemus propè fossam,
Quæ equum & populum prohibeat circum existens,
Ne aliquando aggrauet bellum Troianorũ superborum.
Sic dixit.hi autem omnes laudauerunt Reges.
Troianorum rursus cõcio facta est Troiæ in arce summa
Grauis aspera ante Priami portas.
His autem Antenor prudens incepit concionari.
Audite me Troiani & Dardani & socij,
Vt dicam quæ me animus in pectoribus iubet.
Eia age arguam Helenam & opes cum ipsa
Demus Atridis ducere:nunc autem iuramenta fidelia
Fallentes,pugnamus:ideo non melius nobis
Spero perfici,nisi faciamus sic.

Antenor Helenam reddẽdã censet.

Certe hic ſic dicens deſedit,his autem ſurrexit
Diuus Alexander Helenæ maritus pulchricomæ,
Qui ipſi reſpondens uerba uelocia allocutus eſt.
Antenor tu quidē nō adhuc mihi dilecta hæc dixiſti.
Scis & aliud uerbum melius hoc intelligere?
Si autem uere hoc diligentia locutus es,
Certe iam tibi poſtea Dei mentes ademerunt ipſi.
Sed ego Troianis cum bellicoſis concionabor,
Contraq́; dicam.mulierem quidem non reddam:
Opes uero quaſcunq; duxi ex Argo noſtram domum
Omnes uolo dare,& etiam ex domo alia adiungere.
Certe hic ſic dicens deſedit.his autem ſurrexit
Dardanides Priamus Deis conſiliarius ſimilis,
Qui ipſis bene ſapiens concionatus eſt & dixit.
Audite me Troiani,& Dardani,& ſocij,
Vt dicam quæ mihi in pectoribus iubet.
Nunc quidem cœnam accipite in ciuitate ſicut prius,
Et cuſtodiæ mementote,& uigilate unuſquiſq;.
Mane autem Idæus eat concauas in naues
Dicere Atridis Agamemnoni,& Menelao,
Verbum Alexandri,cuius gratia contentio mota eſt.
Et hoc dicere prudens uerbum,ſi uelint
Ceſſare à bello male ſonanti,donec mortuos
Comburamus:poſtea iterum pugnabimus donec fortuna
Nos dijudicet,det autem alteri uictoriam. (ſunt
Sic dixit.hi aūt hūc ualde quidē audiuerūt,& pſuaſi
Cœnam poſtea acceperunt in exercitu perfectionibus.
Mane autem Idæus iuit concauas in naues.
Hos autem inuenit in concione Danaos ſeruos Martis
Nauem apud in puppi.ſed hic his

Stans in medijs uociferatus est resonans praeco.
Atrideq; & alij fortes Graeci,
Iubet Priamusq; & alij Troiani splendidi
Dicere, si uobis dilectum & suaue est
Verbum Alexandri, cuius gratia contentio mota est.
Opes quidem quascunq; Alexander concauis in nauibus
Duxit Troiam (utinam prius debuisset perire)
Omnes uult dare, & item ex domo alia adiungere:
Puellam autem uxorem Menelai gloriosi
Non dicit dare, certe ipsum Troiani iubent.
Et hoc iußit dicere uerbum. si uultis
Cessare à bello malesonanie, donec mortuos
Comburemus: postea iterum pugnabimus, donec fortuna
Nos diiudicet, det autem alteri uictoriam.
Sic dixit. hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
Tandem autem dixit uocem bonus Diomedes.
Ne aliquis nunc opes Alexandri suscipiat,
Neq; Helenam: cognitum autem & qui ualde infans est
Quòd iam Troianis perniciei fines imminent.
Sic dixit. hi aũt omnes succlamabant filij Achiuorum
Verbum admirantes Diomedis equitatoris:
Et tunc Idaeum allocutus est Rex Agamemnon.
Idaee certe uerbum Achiuorum ipse audis
Quomodo tibi respondeant. mihi autem placet sic.
Circa autem mortuos comburere non inuideo,
Neq; aliquod odium cadauerum mortuorum *Mortuis non*
Est: postquam mortui sunt, igne mitigemus cito. *inuidendum.*
Iuramenta autẽ Iupiter sciat ualde sonans cõiux Iunonis.
Sic dicens sceptrum porrexit omnibus Deis,
Retro autem Idaeus iuit ad Ilium sacrum.

Hi autem ſedebant in concione Troiani & Dardani,
Omnes congregati, expectantes quando ueniat
Idæus. hic autem uenit, & legationem renunciat,
Stans in medijs. hi autem parati ſunt ualde uelociter
Ex utraq; parte mortuosq; ducere, alij autem ſyluam.
Argiui autem ex altera parte bene tabulatis à nauibus
Comati ſunt mortuosq; ducere, alij autem ſyluam.
Sol quidem poſtea nuper iuit ad arua
Ex quiete fluente profunde fluente Oceano
Cælum ingrediens. hi autem obuiauerunt inter ſe.
Tunc dignoſcere difficulter erat uirum unumquenq;:
Sed aqua lauantes ſaniem ſanguinolentam
Lachrymas calidas fundentes curribus in eleuarunt.
Neq; ſiuit lugere Priamus magnus. hi autem ſilentio
Mortuos in pyra congregauerunt dolentes cor.
In autem igne comburentes iuerunt ad Ilium ſacrum.
Sic autem eodem modo ex altera parte fortes Achiui
Mortuos in pyra congregauerunt dolentes cor.
In autem igne comburentes iuerunt concauas in naues.
Quando autem nondum Aurora item & matutina nox:
Tunc circa pyrā electus congregatus eſt populus Achiuo
Tumulum aūt circa ipſam unū fecerunt exeuntes (rum:
Cōmunem ex campo: apud aūt ipſum murū ædificauerūt
Turres altas ſuſtentaculum nauium & ipſorum:
In autem ipſis portas fecerunt bene aptas,
Vt per ipſas equeſtris uia ſit.
Exterius autem profundam in ipſo foſſam foderunt
Latam magnam, in autem palos defixerunt.
Sic hic quidem laborabant criniti Achiui.
Hi autem Dei apud Iouem ſedentes fulminatorem

Induciæ factæ propter cadauera occiſorum.

Mortuos ſuos ſepeliūt Troiani & Græci.

Græci caſtra ſua muro ſeſſa & uallo muniunt.

Viderunt magnum opus Achiuorum bellatorum.
His autem uerbum incepit Neptunus quatiens terram.
Iupiter pater certe aliqs est mortaliũ supra nigrã terrã,
Quicunq; adhuc ĩmortalibus mentẽ & cõsiliũ scrutetur.
Non uides quod comati Achiui
Murum ædificauerunt naues circa,circum autem uallum
Extruxerunt:neq; Deis dederunt inclytas hecatombas?
Huius autem gloria erit quantum sparsa erit aurora.
Huius autem obliuiscentur,quãdo ego & lucidus Apollo
Heroi Laomedonti ciuitatem ædificauimus certantes.
Hũc aũt ualde iratus allocutus est nebularum cõgregator Iupiter.
Heu Neptune fortis quid dixisti?
Alius aliquis hanc Deorum timuisset cogitationem,
Qui te multo imbecillior manusq; roburq;.
Tua autem tibi gloria erit quantum spargitur Aurora.
Agedum quando rursus comati Achiui
Venient cum nauibus dilectam in patriam terram,
Murum scindens hunc quidem in mare omne diffunde:
Rursus autem littus magnum harenis cooperi,
Vt magnus murus non appareat Achiuorum.
Sic hi quidem talia inter se concionati sunt.
Occidit autem sol,perfectumq; est opus Achiuorum.
Boues aũt mactauerunt in tentorijs,& cœnã acceperũt,
Naues autem ex Lemno astiterunt uinum ducentes
Multæ,quas præmisit Eisolides Euneus:
Quem peperit Hypsipyle sub Iasone pastore populorũ.
Separatim autem Atridis Agamemnoni & Menelao
Dedit Iasonides ducere uini mille lagenas,
Hinc uinum emebant comati Achiui,
Alij quidem ære,alij autem ardenti ferro.

Murus Græcorũ à Dijs destruitur.

Mercatura exercetur rerum permutatione.

Alij autem pellibus:alij autem ipsis bobus.
Alij aũt captiuis rebus.posuerunt aũt conuiuiũ abũdans.
Nocturni quidem postea comati Achiui
Conuiuati sunt.Troiani autem in ciuitate & socij.
Nocturnus autẽ ipsis mala cogitauit consiliarius Iupiter
Terribiliter sonans.hos autem recens timor cepit.
Vinũ autem ex poculis humũ fundebant.neq; aliquis tolerabat
Ante bibere quàm libare potenti Saturnidæ.
Dormierunt autem postea & somni donum acceperũt.

Iupiter quãtum cæteris Dijs potentior.

ARGVMENTVM. Θ. HOMERI COMPOSITIONIS.

IVpiter interdicens Deis neutri auxiliari exercituum, in Idam descendit: & prius æqualiter pugnantes Græcos, inferiores Troianis statuit. Iunonem autem & Mineruam in auxilium Græcis exeũtes detinuit Iris, Ioue iubente. Vespere autem facto Hector concionatus est in campo vt castrameterentur, & ignem per totam noctem incenderent.

ILIADIS .Θ. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Thita, Deorũ cõcio, Troianorũ fortitudo, Hectoris iactatio

Vrora quidem rubeam uestem habẽs dispersa est omnem in terrã.
Iupiter autem Deorum conciliũ fecit gaudens fulmine
Summa arce multa cacumina habentis olympi:
Ipse aũt ipsis cõcionatus est, Dij aũt simul oẽs audiebãt.
Iouis oratio ad oẽs Deos Deasq́;. Audite me omnes Dij, omnesq́; Deæ,
Vt dicam quæ mihi animus in pectoribus iubet.
Neq; aliqua igitur fœmina Dea hoc, neq; aliquis mas
Tentet rumpere meum uerbum: sed simul omnes
Laudate, ut cito perficiam hæc opera.
Quem ego seorsum à Dijs uolentem intellexero
Venientem, uel Troianis auxiliari, uel Græcis,
Verberatus non secundum decens ibit ad olympum:
Vel ipsum accipiens iaciam in tartarum obscurum
Lõge ualde, ubi profundißimũ sub terra est barathrum,
Vbi ferreæq; portæ & æreum pauimentum:
Tantum sub inferno, quantum cælum est à terra.
Cognoscetis postea quãtũ sum Deorũ fortißimus omniũ.
Eia age experimini Dij, ut uideatis omnes
Funem aureum ex cælo suspendentes.
Omnes detrahite Dij omnesq́; Deæ:
Sed non trahetis ex cælo in terram
Iouẽ eximiũ consiliariũ: neq; si ualde multũ laborabitis.
Sed quando iam & ego promptus uelim trahere,

In ipſam terram traham ipſumq́; mare:
Funem quidem poſtea circa ſummitatem olympi
Ligabo:hæc autem rurſus ſuſpenſa omnia fiunt.
Tantum ego ſupraq́; ſum Deos,ſupraq́; ſum homines.
Sic dixit.hi autem omnes quietè facti ſunt ſilentio
Verbum admirantes.ualde enim fortiter concionatus eſt.
Tãdẽ aũt iã locuta eſt Dea glaucos oculos hñs Minerua.
O pater noſter Saturnide rex regum,
Bene & nos ſcimus quod potentia non ſubdita.
Sed tamen Danais dolemus bellicoſis,
Si iam malam mortem perficientes peribunt.
Sed certe bello quidem abſtinebimus,ſi iubes.
Conſilium autem Argiuis præbebimus quod iuuabit,
Vt non omnes perdantur irato te.
Hanc aũt ſubridens allocutus eſt nebularũ congrega- (tor Iupiter.
Confide Tritonia dilecta filia,non aliquid animo
Prompto loquar.uolo autem tibi mitis eſſe.
Sic dicens ſub curribus iuſsit æripedes equos
Veloces aureis capillis comatos.
Aurum aũt ipſe induit circa corpus:accepit aũt ſcuticã
Auream bene factam:ſuum autem aſcendit currum.
Verberauit autẽ impellere:hi autem nõ inuiti uolauerũt
In medio terræq́; & cæli ſtellati.
In Idam autem uenit multarum fontium matrem ferarũ
Garganum:ubi autem hi templum altareq́; ſacrum.
Ibi equos ſtitit pater Deorumq́; uirorumq́;,
Soluens ex curribus:circa autẽ nebulam multam fudit.
Ipſe autem in uerticibus ſedit gloria lætus,
Inſpiciens Troianorum ciuitatem & naues Achiuorum.

Pallas ſola Ioui reſpondet, cæteris Dijs præ timore ſilentibus.

Hi autem cœnam acceperunt comati Achiui
Celeriter in tentorijs: post autem ipsam armati sunt.
Troiani aũt rursus ex altera pte in ciuitate armabantur
Pauciores. prompti autem erãt & sic pugna pugnare,
Opportuna necessitate proq; filijs, & pro uxoribus.
Omnes autem apertæ sunt portæ: exiuit autem populus
Pedestrisq; equestrisq;. multus autẽ tumultus motus est.
Hi autem quando iam in locum unũ simul eũtes iuerũt,
Cõiecerunt scuta simul & lãceas & fortitudines uirorũ
Aeream thoracam habentiũ, & scuta umbonem habẽtia
Propĩquata erãt inter se. multus aũt tumultus ortus est.
Tunc autem simul luctusq; & exultatio erat uirorum
Perdẽtiumq; & perditorũ. fluebat aũt sanguine terra.
Quãdiu quidem Aurora erat, & augebatur purus dies:
Tandiu ualde utrorũq; tela tãgebantur: cadebat aũt po=
Quando autem sol mediũ cælum circuibat, (pulus.
Et tunc iam aureas pater extendit bilances.

Iupiter fata Græcorũ & Troianorum in lãcibus posita examinat

Intus autem posuit duo fata asperæ mortis
Troianorumq; equitatorũ, & Achiuorum armatorum.
Traxit ãt in medio accipiẽs: inclinatus est aũt fatalis dies
Hæc qdẽ Achiuorũ in terrã multa pascẽtẽ (Achiuorũ.
Sederunt. Troianorũ autem ad cælũ latũ eleuata sunt.
Ipse autem ex Ida ualde resonuit ardens
Misit fulmen ad populum Achiuorum. hi aũt uidentes
Stupuerunt: & omnes nouus timor accepit.
Tunc neq; Idomeneus tolerauit manere, neq; Agamẽnon,
Neq; duo Aiaces remanserunt famuli Martis.
Nestor aũt solus remãsit honoratus custos Achiuorum.
Neq; uolens, sed equus consumebatur, quẽ pcußit sagitta
Diuus Alexander Helenæ uir pulchram comam habẽtis

Summo in uertice, ubi primi crines equorum
Capite innaſcuntur, maxime autem letale eſt.
Dolens autem reſiliebat: telum autem in cerebrum iuit.
Simul autem equos turbabat uolutus circa æs.
Donec ſenex equi uincula incidebat
Gladio inſurgens. interim Hectoris ueloces equi
Venerunt in turbam audacem dominum portantes
Hectora: & tunc ſenex animum perdidiſſet,
Niſi cito intellexiſſet uocem bonus Diomedes,
Fortiter autem clamauit commouens Vlyſſem.
Diuine Laërtiade multæ inuentionis Vlyſſes
Quò fugis terga uertens malus tanquam in turba?
Ne quis tibi fugienti dorſo in lanceam figat:
Sed mane, ut à ſene expellamus trucem uirum.
Sic dixit. neq; exaudiuit multa tolerans diuus Vlyſſes:
Sed iuit concauas ad naues Achiuorum.
Tydides aũt ſolus exiſtens propugnatoribus miſtus eſt.
Stetit autem ante equos Neleïadæ ſenis.
Et ipſum uociferans uerba uelocia allocutus eſt.
O' ſenex certe ualde iam te iuuenes conſumunt bellatores.
Tua aũt fortitudo ſoluta eſt. difficilis aũt te ſenectus inſequitur.
Debilis aũt tibi famulus: tardi autem tibi equi.
Sed age, meos currus aſcende, ut uideas
Quales Troiani equi ſcient per campum
Velociter ualde huc & illuc impellere, & fugere,
Quos quidem ab Aenea cepi magiſtros timoris.
Hos quidem famuli regant: hos autem nos
Troianos contra equitatores gubernemus, ut & Hector
Videat, ſi & mea lancea furit in manibus.
Sic dixit, necnon perſuaſus eſt honoratus equitator Neſtor.

Græcorum fuga.

Nestoreos quidem postea equos famuli gubernabant
Fortes Sthenelus & Eurimedon uiros amans
Hi autem ambo Diomedis currum ascenderunt.
Nestor autem in manibus accepit habenas rubeas: (rũt.
Scuticauit autẽ equos:uelociter aũt Hectora propè uene-
Huic aũt contrarius prompto iaculatus est Tydei filius.
Et hoc quidem aberrauit.hic autem aurigam famulum
Filium magnanimi Thebei Eniopeum
Equorũ habenas habẽtẽ percußit pectore apud mãmillã.
Cecidit autem ex curribus supra iuerunt autem equi
Veloces:huic autem rursus animaq́; roburq́;.
Hectora autem grauis dolor tetigit mentibus aurigæ.
Hunc quidem postea dimisit & dolens socio
Iacere.hic aũt aurigã quærebat audacẽ, neq; amplius di
Equi indigebant gubernatore:statim enim inuenit
Iphitidem Archeptolemum audacem,quem tunc equos
Veloces ascendere fecit:dedit autem ei habenas manibus.
Tunc pestis esset,& immensa opera fuissent,
Et stabulati fuissent ad Ilium tanquam agni,
Nisi cito intellexisset pater uirorumq́; deorumq́;:
Tonans autem grauiter misit splendidum fulmen,
Et iuxta anteq́; equos Diomedis uenit infra:
Grauis autem flamma commota est sulfuris ardentis.
Hi autem equi timentes conciderunt sub curribus:
Nestoris autem ex manibus fugerunt habenæ splendidæ.
Timuit autem hic in animo:Diomedẽ autẽ allocutus est.
Diomedes quãquam inuitus in fugã uertitur.
Tydide age autẽ rursus ad fugam impelle solungulo:
An nõ cognoscis quòd à Ioue nõ sequitur auxiliũ?(equos.
Nunc quidẽ enim huic Saturnides Iupiter gloriã præbet
Hodie:postea rursus & nobis,si uoluerit,

Dabit.uir autem non Iouis mentem trahit,
Neq; ualde fortis,quoniam multo fortißimus est.
Huic autem respődit postea uocem bonus Diomedes.
Ita hæc omnia senex secundum decens locutus es.
Sed grauis dolor cor & animum aduenit.
Hector enim aliquando dicet in Troianis concionans:
Tydides à me fugatus adiuit naues.
Sic quando gloriabitur,tunc mihi dehiscat ampla terra.
Huic aũt respődit postea honoratus equitator Nestor.
Heu Tydei fili prudentis quale dixisti.
Siquidem te Hector malum & imbellem dicet,
Tamen non credent sibi Troiani & Dardani,
Et Troianorum uxores magnanimorum clypeosorum,
Quarum in pulueribus interfecisti iuuenes maritos.
Sic uociferans ad fugam uertit solungulos equos
Retro in turbam:contra autem Troianiq; & Hector
Sonitu magno tela suspirantia fundebant.
Huic aũt in longum clamauit magnus galeatus Hector.
Tydide ualde quidem te honorabant Danai ueloces equos
Sedeq;,carnibusq;,& multis poculis: (habentes
Nunc autem te inhonorabunt:mulieris loco factus es.
Pereas mala palpebra:quoniam non cedente me
Turres nostras ascendes:neq; mulieres
Duces in nauibus.prius tibi mortem dabo.
Sic dixit.Tydides autem dupliciter cogitauit,
Equosq; uertere,& contra pugnare.
Ter quidem cogitauit in mente & in animo.
Ter & ab Ideis montibus sonuit consiliarius Iupiter,
Signũ faciens Troianis pugnæ ex alterius potentia uicto-
Hector aũt Troianis clamauit longe uociferans. (riam,

Hector Diomedi & Græcis insultat.

Troiani,& Lycij,& Dardani propè pugnatores
Viri este amici,mementote autem strenuæ fortitudinis.
Cognosco enim quod mihi promptus annuit Saturnius
Victoriam,& magnam gloriam:sed Græci exitium.
Infantes qui hos muros fabricati sunt
Impotentes neq; cogitandos,hi nõ robur meũ detinebunt.
Equi autem facile uallum super salient defossum.
Sed quando iam nauibus in concauis erimus:
Memoria aliqua postea ignis combustiui sit,
Vt igne naues comburam:interficiam autem & ipsos
Argiuos apud naues domitos à fumo.

Hector equos suos alloquitur, & corũ nomina.

Sic dicens equis iußit clamauitq;.
Xanthe & tu Podarge,& Aethon,Lampeq; diuine,
Nunc mihi curam reddite quàm ualde multam,
Andromache filia magnanimi Eetionis
Vobis prioribus suaue triticum apposuit,
Vinumq; miscens bibere,quando animus iubebat,
Quàm mihi,qui ei iuuenis maritus dicor esse.
Sed sequimini & festinate,ut accipiamus
Scutum nestoreum,cuius nunc gloria cælo ascendit
Totum aureum esse manubriaq; & ipsum.
Sed ab humeris Diomedis equitatoris
Pulchram thoracem,quam Vulcanus fecit laborans.
Si hos ceperimus,sperabo Achiuos
Hac nocte naues ascendere ueloces.
Sic dixit iactans.irata est autem casta Iuno:
Commota est autem in sede:cõmouit & longũ Olympũ.
Et Neptunum magnum Deum contra allocuta est,

Iuno cũ Neptuno

Heu Neptune late potens,non tibi
Euntibus Danais plorat in mentibus animus?

Hi autem tibi in Helicenq́;, & Aegas, dona adducunt
Multaq́; & grata. tu autem ipsis uelis uictoriam.
Siquidem uoluerimus quot Danais auxiliatores
Troianos repellere, & detinere latioculum Iouem:
Illic & tunc tristabitur sedens solus in Ida.
Hanc autẽ ualde iratus allocutus est Rex Neptunus.
Iuno intrepida quale uerbum dixisti?
Non ego uolo Ioui Saturnidæ pugnare:
Nos alios quoniam longe fortißimus est.
Sic hi quidem talia inter se concionabantur.
His autem quantum ex nauibus à turre uallũ continet,
Repletum est simul equorumq́; & uirorum scutatorum
Clausorum, clausit autem ueloci similis Marti
Hector Priamides, quando ei Iupiter gloriam dedit.
Et combußisset igne combustiuo naues æquales,
Nisi in mentibus posuisset Agamemnoni casta Iuno,
Ipsi occupato uelociter insequi Troianos
Perrexit autem ire anteq́; tentoria & naues Achiuorũ
Rubeum magnum uestimentum habens in manu forti.
Stetit autem in Vlyßis magna naui nigra,
Quæ in medio erat ad audiendum utrinq́;.
Et in Aiacis tentorio Telamoniadæ
Et in Achillis: qui ultimi naues æquales
Traxerant uirilitate confisi & fortitudine manuum.
Locutus est autem ualde Danais exclamans,
Pudor Argiui & reprehensiones aspectu admirabiles.
Quò iuerunt uota quando dicebamus esse optimi, Agamemnon
Quæ aliqñ in Lemno inaniter iactãtes concionabamini: suis.
Comedentes carnes multas boũ longum cornu habentiũ,
Bibentes crateras coronatas uino:

Troianis pro centumq́; ducentis unusquisq;
Stare in bello.nunc autem neq; uno digni sumus
Hectore,qui cito naues comburet igne combustiuo.
Iupiter pater certe quem nunc potentium regum
Tali nocumento læsisti,et ipsum magna gloria priuasti:
Non quidẽ unquam dico tuum & perpulchrum altare
Naue multas sedes habente relinquere hic corrumpens.
Sed in omnibus boum pinguedinem & coxas combußi,
Desyderans Troiam bene muratam destruere.
Sed iupiter hoc mihi perfice desyderium.
Ipsos dimitte fugere & euadere:
Neq; sic Troianis sinas consumi Achiuos.
Sic dixit.huius autẽ pater misertus est lachrymantis.
Annuit autem ei populum sanum esse,nec perire.
Statim autem aquilam misit perfectißimam uolucrum
Hinnulum habentem unguibus filium ceruæ uelocis:
Penes autem Iouis altare pulchrum demisit hinnulum:
Vbi panumphæo Ioui sacrificabant Achiui.
Hi autem postquã igitur uiderũt qđ ex Ioue uenit auis
Magnis in Troianis,ruebant:recordati sunt aũt pugnæ.
Agamemnon prælium instaurat.
Tunc nullus prior Danaorum multorum existentium
Iactabatur Tydide ante tenere ueloces equos
Curruq́; expellere,& contra pugnare.
Sed longe primus Troianorum interfecit uirũ armatum
Phradmonidẽ Agelaũ.hic quidẽ ad fugã uertit equos.
Huic autem uerso dorso in lanceam fixit
Humerorum in medio:per autem pectora penetrauit.
Cecidit autẽ à curribus:resonuerunt aũt arma sup ipso.
Hunc autem post Atridæ Agamemnon & Menelaus.
Hos autem post Aiaces audacem induti fortitudinem.

Hos autem post Idomeneus & minister Idomenei
Meriones similis Marti homicidæ.
Hos autem post Eurypylus Euemonis illustris filius.
Teucer autem nonus uenit reflexos arcus tendens.
Stetit autem sub Aiacis scuto Telamonidæ,
Tunc Aiax quidem subducebat scutum.sed hic heros
Aspiciens postquam aliquem sagittans in multitudine
Percußit.hic quidem rursus cadens animum perdebat.
Sed hic rursus iens puer tanquã sub matrẽ ingrediebatur
In Aiacem:hic autem ipsum scuto cooperuit splendido.
Tunc quẽ primũ Troianorũ interfecit Teucer eximius?
Orsilochum quidem primum,& Ormenũ,et Ophelestẽ,
Dætoraq́;,Chromiumq́;,& diuinum Lycophontem,
Et Polyæmonidem Amopaonem,& Menalippum.
Omnes eximios admouit terræ multa pascenti.
Hunc autem uidens lætatus est Rex uirorũ Agamemnõ,
Arcu cum forti Troianorum perdentem phalanges.
Stetit autem apud ipsum iens,& ipsum ad uerbũ dixit.
Teucre dilectum caput Telamonie princeps populorũ
Percute sic,siquidem lumen Danais fies,
Patriq́; Telamoni,qui te educauit paruulũ existentem,
Et te nothũ quãuis existentẽ suscepit propria in domo,
Hunc & longe existentem in gloriam ascendere fac.
Tibi autẽ ego promitto sicut & perfectum erit.
Si mihi dabit Iupiter Aegiochus & Minerua
Troiæ destruere bene ædificatam urbem,
Primo tibi post me præmium in manu ponam,
Vel tripoda,uel duos equos ipsis curribus,
Vel mulierem,quæ tibi unum lectum ingrediatur.
Hunc autem respondens allocutus est Teucer eximius.

Teucri calliditas

Teucer sub fratris scutũ delitescẽs plures occidit.

Atride illustrißime cur me festinantem & ipsum
Concitas? non quidem tibi quanta potentia adest
Cesso. sed ex quo ad Troiam repulimus ipsos,
Ex eo iam arcubus uidens uiros interficio.
Octo iam præmisi extensas cuspides habentes sagittas:
Omnes autem in corpore fixæ sunt bellicosorũ iuuenũ.
Hunc autem non possum percutere canem rabidum.
Dixit, & aliam sagittam à neruo misit
Hectorẽ cõtra: percutere aũt ipsum desyderabat animus.
Et hic quidem aberrauit. hic autem eximiũ Gorgythionẽ
Filium bonum Priami in pectore percußit sagitta.
Hunc ex Aesymo nupta peperit mater
Pulchra Castianira corpore similis deabus.
Comparatio papaueris. Papauer autẽ sicut ex una parte caput iacit qđ in horto
Fructu graue humiditatibusq; uernis.
Sic ex una parte inclinauit caput galea grauatum.
Teucer autem aliam sagittam à neruo misit
Hectora cõtra: percutere autẽ ipsum desyderabat animus
Sed hic & tunc aberrauit (auertit enim Apollo)
Sed Archeptolemum audacem Hectoris aurigam
Euntem ad bellum percußit pectore apud mammillam.
Cecidit autem ex curribus. recesserunt autem equi
Veloces. huius autem rursus soluta est animaq; roburq;.
Hectora autem grauis dolor cooperuit mentibus aurigæ:
Hunc autem postea dimisit & tristis socio:
Cebrionẽ autem iußit fratrem propè existentem
Equorũ habenas accipere. hic aũt neq; nõ ꝑsuasus est. au
Ipse autẽ ex curru humũ desilijt splendido (diens.
Teucrum Hector cõpescit. Terribiliter uociferans. hic autem saxum accepit manu.
Iuit ãt aduersus Teucrũ, ꝑcutere aũt ipsũ aĩus iubebat.

Hic autem pharetra excepit amaram sagittam:
Posuit aũt in neruo.hunc aũt rursus galeã pulchrã hñs
Retro trahẽtẽ apud humerũ ubi iũctura cepat (Hector
Ceruicemq́; pectusq́;,maxime autem letale est.
Ea in eius promptum percußit lapide aspera.
Rupit autẽ eius neruũ.inclinata est aũt manus in uola.
Stetit aũt genu flexo cadẽs.arcus autẽ eius excidit manu.
Aiax autem non neglexit fratrem cadentem.
Sed currens adiuit,& eius scutum cooperuit.
Hunc quidem postea adiuerunt duo socij
Mecisteus Echi filius,& diuinus Alastor
Naues in concauas portarunt grauiter suspirantem.
Postea aũt iterũ Troianis cælestis in fortitudinẽ cõcitauit.
Hi autem uersus uellum profundum impulerũt Achiuos.
Hector autem in primis ibat fortitudinẽ superbiens.
Sicut autem qñ aliquis canis aprum syluestrẽ uel leonem
Insequitur retro pedibus uelocibus confisus,
Coxasq́; crures uersusq́; uidet.
Sic Hector insequebatur comatos Achiuos
Semper interficiens ultimum:ipsi autem perterrebant.
Sed postquam per uallum defic[i]ssam iuerunt
Fugiẽtes,multi aũt domiti sunt Troianorũ sub manibus.
Hi quidem iam apud naues firmati sunt manentes
Inter seq́; hortantes,& omnibus Deis
Manus eleuantes ualde supplicabant unusquisq́;.
Hector autem circũuertebat pulchros crines hñtes equos
Gorgonis oculos habens,& sanguinarij martis. *Iuno misera-*
Hos autẽ uidens miserta est Dea albas ulnas habens Iuno. *ta casũ Græc.*
Statim autem Mineruam uerba uelocia allocuta est. *Palladẽ allo-*
Heu Aegiochi Iouis filia,non nos *quitur.*

Interfectis Danais dolebimus ultimo?
Hi autem iam malam mortem perficientes pereunt
Viri unius impetu:hic autem furit,neq; toleranter
Hector Priamides,& iam mala multa fecit.
Hanc aũt rursus allocuta est Dea glaucos oculos hñs
Et ualde hic fortitudinem animumq; perdet (Minerua.
Manibus sub Argiuorum corruptus in patria terra.
Sed pater meus mentibus furit non bonis,
Impius semper,iniustus,mearũ fortitudinum impeditor.
Neq; aliquid horum recordatur quod ei ualde sæpe filium
Consumptum saluaui sub Eurysthei certaminibus.
Certe hic quidem flebat ad cælum.sed me Iupiter
Huic auxiliantem à cælo misit.
Si enim ego hæc sciuissem in mentibus prudentibus,
Quando ipsum in inferni portas bene factas habẽtis misi
Ex erebo ducentem canem odiosi inferni,
Non utiq; fugisset stygis aquæ fluenta.
Nunc aũt me quidẽ odit:Thetydis aũt perficit consilia,
Quæ genua osculata est,& accepit manu barbam,
Supplicans honorare Achillem urbis populatorem.
Erit quidem quando rursus dilectam Glaucopidem dicet,
Sed tu quidem nunc nobis para unius ungulæ equos.
Donec ego iens Iouis domum Aegiochi
Armis in bellum armabor,ut uideam
Si nobis Priami filius galeæ discoloris Hector
Lætabitur spectantibus super belli transitus:
An aliquis & Troianorum saturabit canes & aues
Pinguedine & carnibus cadens in nauibus Achiuorum.
Sic dixit.neq; non persuasa est Dea albas ulnas habẽs
Hæc quidẽ iens aureas habenas habẽtes equos (Iuno.

Hercules ab inferis redit beneficio Palladis.

Iuno

Iuno antiqua Dea filia magni Saturni,
Sed Minerua filia Iouis Aegiochi
Velum quidem deposuit subtile patris in pauimento
Pulchrum, quod ipsa fecerat & laborauerat manibus.
Hæc autē loricam induens Iouis nebularum cōgregatoris
Armis in bellum armabatur lachrymosum.
In aūt currū splendidū pedibus iuit. accepit aūt lanceā
Grauem, magnam, fortem: hac domabat turmas uirorum
Heroum quibusq; irasceretur fortem patrem habens.
Iuno autem flagello uelociter concitabat equos.
Sua sponte autē portæ apertæ sunt cæli, quas custodiunt
Quibus est curæ magnum cælum olympusq;, (Horæ:
Et declinare obscuram nebulam & imponere.
Eà per ipsam ueloces impellebant equos.
Iupiter autē pater ab Ida postq̄ uidit, iratus est grauiter.
Irim autem cōmouit aureas pennas habentē nunciam.
Vade age Iris uelox, iterum uerte, neq; sine coram
Venire: non enim bene coibimus in bellum.
Sic enim dico: hoc & perfectum erit.
Infringam quidem ipsis sub curribus ueloces equos,
Ipsas autem ex curru iaciam, & currus frangam.
Neque in decem perfectos annos
Vlcera sanabunt, quæ ceperit fulmen,
Vt cognoscat Glaucopis quando suo patri pugnabit.
Iunonem autem non tantum accuso, neque irascor.
Semper enim mihi cōsueta est impedire q̄cquid intelligo.
Sic dixit. mota est autem Iris uelox nuncia. Iris mittitur
Iuit autem ab Idæis montibus in magnum olympum. ad Iunonem
Primis autem portis fortis olympi & palladē.
Obuians detinuit. Iouis autem ipsis dixit uerbum.

Quò promptæ estis? cur uobis in mentibus furit cor?
Non sinet Saturnides auxiliari Argiuis.
Sic enim minatus est Saturni filius si perficiat
Frangere quidem uobis sub curribus ueloces equos,
Ipsas autem ex curru iacere, & currum frangere,
Neque in decimos perfectos annos
Vulnera sanabitis quæ tanget fulmen.
Vt scias Minerua quando tuo patri pugnabis.
Iunoni autem non tantum succenset, neq; irascitur:
Semper enim ei consueuit impedire quicquid intelligit.
Sed tu grauißima canis intrepida, si uere
Audebis Iouem contra magnam lanceam eleuare.
Hæc quidem sic dicens discesßit pedibus uelox Iris.
Sed Mineruam Iuno uerbum allocuta est.
Heu Aegiochi Iouis filia, non amplius ego
Nobis sino Iouem contra mortalium gratia pugnare:
Quorum alius quidem corrumpatur, alius autem uiuat
Qui contingat. ille autem hæc quæ sapiens in animo
Troianisq; & Danais iudicet sicut decens.
Sic dicens retro uertit unius unguiæ equos:
Quibus Horæ quidē soluerunt pulchros crines habentes
Et hos quidē ligauerūt in splēdidis præsepibus, (equos,
Currus autem acclinauerunt ad parietes splendidos.
Ipsæ autem aureis in sedibus sederunt
Simul cum alijs Dijs dilectum tristes cor.

Iupiter cum Pallade et Iunone.

Iupiter autē pater ex Ida pulchras rotas hñtem currū &
Ad cælum impulit: Deorum autem iuit sedes, (equos
Huic autem & equos quidem soluit inclytus Neptunus:
Currus autem circa altaria posuit uestimenta extendens.
Ipse autem auream in sedem late sonans Iupiter

Sedit.huic aūt sub pedibus magnus motus est olympus.
Hæ autem solæ Iouem circum Mineruaq; & Iuno
Sederunt:neq; ipsum alloquebantur, neq; interrogabant.
Sed hic cognouit suis in mentibus,locutus estq;.
Cur sic tristes estis Minerua & Iuno,
Non quidem laborastis pugna in gloriosa
Destruere Troianos,quibus iram grauem posuistis.
Omnino quæ mea potentia & manus intangibiles
Non me uerterent quot Dei sunt in olympo.
Vobis autem prius tremor accepit splendida membra,
Quam bellumq; uidere,belliq; curiosa opera.
Sic enim edico:hoc & perfectum erit.
Non in uestris curribus percussæ fulmine
Retro in olympum ibitis ubi immortalium sedes est.
Sic dixit.hæ aūt suspirauerunt Mineruaq; & Iuno.
Propinquæ hæ sedebant, mala autē Troianis cogitabant.
Certe Minerua tacita erat,neq; aliquid dixit
Irata Ioui patri:dolor autem ipsam magnus tenebat,
Iuno autem non tenuit pectore iram,sed allocuta est. Iunonis cum Ioue altercatio.
Grauissime Saturnide quod uerbum dixisti?
Bene & nos scimus quod tibi fortitudo non subdita.
Sed tamen Danais lugemus bellicosis,
Qui iam malam mortem perficientes pereunt.
Sed bello quidem abstinebimus,si iubes.
Consilium autem Argiuis dabimus,quod iuuabit,
Vt non omnes pereant irato te.
Hanc aūt respōdens allocutus est nebularū cōgregator
Aurora iam & magis potentem Saturnidem (Iupiter.
Videbis,si uolueris, pulchros oculos hīs ueneranda Iuno
Perdentem Argiuorum magnum exercitū bellicosorum.

Non enim prius à bello cessabit fortis Hector,
Quàm concitare apud naues uelocem pedibus Pelidem
Die illo,quando hi quidem in puppibus pugnabunt
Angustia in grauissima circa Patroclum cadentem.
Sic enim fatatum est,te autem ego non curo
Iratam,neque si ultimos fines adires
Terræ & maris:ubi Iapetusq́; Saturnusq́;
Sedentes,neque splendore supereuntis solis
Delectantur neq; uentis:profundus.n.tartarus circum.
Neque si hinc abires errans:neque te ego
Iratam curo:quoniam non te peius aliud.
Sic dixit.hūc āt nō allocuta est albas ulnas hñs Iuno.
In autem cecidit Oceano splendidum lumen solis
Trahens noctem nigram in fertilem terram:
Troianis quidem inuitis occidit lumen,sed Achiuis
Grata multum rogata uenit nox.
Troianorum autem concionem fecit illustris Hector
Seorsum à nauibus ducens fluuio in uorticibus pleno
In puro,ubi mortuorum apparebat locus.
Ex equis autē descendentes in terram uerbum audiebant,
Quod Hector concionatus est Ioui dilectus.in aūt manu
Lanceam tenebat undecim cubitorum.ante aūt splēdebat
Cuspis ærea.circum autem aureus erat anullus.
Hac hic firmatus uerba uelocia allocutus est.
Audite me Troiani & Dardani & auxiliatores.
Nunc dicebam naues destruens & omnes Achiuos
Retro redire ad Troiam uentosam:
Sed antea obscuritas uenit,quæ nunc saluauit maxime
Argiuos & naues in littore maris.
Sed nunc quidem pareamus nocti nigræ.

Cœnas præparemus. sed pulchrorum crinium equos
Soluite sub curribus: apud autem ipsos ponite cibum.
Ex ciuitate autem ducite boues, & pingues oues
Statim. uinum autem suaue emite
Panemq; ex domibus, & ligna multa colligite.
Vt per totam noctem usque ad Auroram matutinam
Comburamus pyras multas: splēdor autem in cælum eat.
Ne aliquo modo & per noctem comati Achiui
Fugere ruant in lata dorsa maris:
Ne quidem sine cura naues ascendant taciti.
Sed ut aliquis uulnere & domi cadat
Percussus, uel sagitta, uel lancea acuta
Nauem ascendens ut aliquis oderit & alius
Troianis equestribus inferre lachrymosum bellum,
Præcones autem in ciuitatem Ioui dilecti annuncient
Filios pubescentes, canosq; senes
Diligere circa ciuitatem à Deo ædificatis in turribus.
Molles autem mulieres in domibus unaquæq;
Ignem magnum incendant. custodia aūt aliqua firma sit,
Ne insidiæ intrent ciuitatem populis absentibus.
Sic sit Troiani magnanimi, ut dico.
Verbum autem quod quidem nunc sanum dictum sit.
Hoc autem mane Troianis post equestribus dicam.
Dico sperans Iouiq; alijsq; Dijs
Expellere hinc canes à Parcis agitatos,
Quos Parcæ duxerunt nigris in nauibus.
Sed in nocte seruemus nos ipsos.
Mane autem sub Aurora cum armis armati
Nauibus in concauis congregabimus uelocem Martem.
Videbo si me Tydides fortis Diomedes

A' nauibus ad murum repellet.an ego hunc
AEre confodiens spolia cruenta feram.
Cras suam potentiam uidebit,si meam lanceam
Expectabit uenientem.sed in primis puto
Iacebit uulneratus.multi autem circa ipsum socij
Sole ascendente cras utinam enim ego sic
Sim immortalis & insenescens dies omnes,
Honorarer,& sicut honoratur Minerua & Apollo,
Quoniam nunc dies hæc malum fert Argiuis.

Sic Hector cõcionat⁹ est.Troiani aũt uociferati sunt.
Hi autem equos quidem soluerunt sub iugo sudantes.
Ligauerunt aũt capistris apud currus suos unusquisq;.
Ex ciuitate autem duxerunt boues & pingues oues
Statim.uinum autem suaue emerunt:
Panemq; ex domibus:ligna autem multa collegerunt.
Fumum autem ex campo uenti ferebant cælum intra.
Hi autem ualde exultantes in belli transitu
Sedebant nocturni.pyra autem eis comburebatur multa.
Sicut autem quando in cælo stellæ lucidam circa Lunam
Apparent manifestæ,quando est sine uento aer.
Apparentq; omnes speculæ uertices alti,
Et ualles:ex cælo autem ruptus est multus aer:
Omnia aũt uidentur astra:lætatur aũt mentibus pastor.
Tot in medio nauium & Xanthi fluctibus
Troianorum comburentium pyræ apparebant ab Ilio.
Mille aũt in cãpo pyræ cõburebãtur:apud aũt unãquãq;
Sedebant quinquaginta:splendor ignis combustiui.
Equi autem hordeum album comedentes,& auream
Stãtes apud currus bonã sedẽ hñtem Aurorã expectabãt.

ARGVMENTVM. I. HOMERI COMPOSITIONIS.

AGamemnone consultante Græcis fugere, stant contrariam demonstrantes sententiam Diomedes & Nestor. Consultante autem Nestore, ad Achillem mittuntur legati: & precantibus ipsis renuit Achilles. Hi autem annunciant, & post hæc in somnum vertuntur.

ILIADIS. I. HOMERI COMPOSITIONIS.

Ex legatione autem Achillis non persuasi, est Iota.

Sic hi quidem Troiani custodias agebant, sed Achiuos
Multa tenebat fuga timoris frigidi socia.
Dolore autem intolerabili perculsi sunt omnes optimi.
Sicut autem uenti duo pontum commouent piscosum
Boreas & Zephyrus: hiq; ex Thracia spirant
Venientes repente: simul autem & unda nigra
Attollitur: multam autem extra mare fundunt.
Sic diuidebatur animus in pectoribus Achiuorum.
Atrides autem dolore magno perculsus cor
Ibat præconibus stridulis iubens
Nominatim in concionem uocare uirum unumquemq;.
Non autem clamare. ipse autem cum primis laborabat.
Sedebant autem in concione tristes. Agamemnon autem

Surrexit lachrymas fundens, sicut fons nigræ aquæ,
Qui ab excelsa petra obscuram fundit aquam.
Sic hic grauiter suspirans uerba Argiuis locutus est.

Agememnon suis fugã suadet,

O amici Argiuorum ductores & principes.
Iupiter me ualde Saturnides detrimento ligauit graui
Impius, qui ante quidem mihi promisit & annuit
Troiam destruenti bene muratam redire:
Nunc autem malam deceptionem cõsultauit, & me iubet
Inglorium Argos ire, postquã multum amisi populum.
Sic Ioui futurum est potenti dilectum esse,
Qui iam multarum ciuitatum dissoluit summitates,
Ac item & soluet. huius enim potentia est maxima.
Sed age sicut ego dico sequamur omnes,
Fugiamus cum nauibus dilectam in patriam terram.
Non enim amplius Troiam capiemus latas uias habẽtem.
Sic dixit. hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
Diu autem multi erant tristes filij Achiuorum.

Diomedes Agamẽnoni.

Tandem autem iam locutus est uocem bonus Diomedes.
Atride tibi primum pugnabo inscienti,
Sicut iustum est Rex in concione. tu autem ne irascaris.
Potentiam quidem mihi primus improperasti in Danais
Dicens esse imbellem & impotentem. hæc autem omnia
Sciunt Argiuorum & iuuenes, & senes.
Tibi autem dupliciter dedit Saturni filius uersuti,
Sceptro tibi dedit honorari supra omnes,
Fortitudinem autem non dedit, quæ potentia est maxima
Infelix. sic ualde sperabas filios Achiuorum
Imbellesq; esse, & impotentes dicis?
Si autem tibi ipsi animus ruit ad redeundum
Abi, adest tibi uia. naues autem tibi propè mare

Stant, quæ te secutæ sunt ex Mycenis ualde multæ.
Sed alij manebunt comati Achiui,
Donec Troiam destruxerimus. si autem & ipsi
Fugiant cum nauibus dilectam in patriam terram,
Nos autem ego Sthenelus pugnabimus, donec finem
Troiæ inuenerimus. cum enim Deo uenimus.
Sic dixit. hi aūt omnes succlamauerūt filij Achiuorū
Verbum admirantes Diomedis equestris.
His autem assurgens allocutus est equitator Nestor.
Tydide ualde quidem bello in fortis es, — Nestoris uerba.
Et consilio inter omnes coætaneos es optimus.
Nullus tibi uerbum uituperabit quotquot Achiui,
Neq; iterū interrogabit, sed nō ad finē uenisti uerborum.
Certe quidem & iuuenis es, meus autem & filius esses
Iunior generatione, sed sapientia dicis
Argiuorum Regibus, quoniam secundum decens dixisti.
Sed age ego qui te senior dicor esse,
Dicam & omnia finiam: neque aliquis mihi
Verbum uituperabit, neque Rex Agamemnon.
,, Sine cognatione iniustus sine domo est ille,
,, Qui bellum amat intestinum asperum.
Sed nunc quidem pareamus nocti nigræ
Cœnasq; præparemus. custodes autem singuli
Deligant ad uallum defossum murum extra.
Iuuenibus quidem hæc iniungo, sed postea
Atride tu quidem incipe. tu enim maximus Rex es.
Præbe conuiuium senibus. decet te. non aliquid indecens.
Plena tibi uino tentoria, quod naues Achiuorum
Quotidianæ ex Thracia in latum pontum ducunt.
Omnis tibi est susceptio: multis autem imperans,

Multorum congregatorum alicui obedies qui optimum
Consilium ualde autem oportet omnes Achiuos
Bono & prudenti, quòd inimici propè naues
Comburunt pyras multas. quis in his lætabitur?
Nos autem hæc uel uastabit exercitum, uel saluabit.
Sic dixit. hi aũt huic ualde quidẽ audiuerunt & obedi
Custodes autem cum armis ruerunt, (uerunt.
Circaq; Nestoridem Thrasymeda pastorem populorum,
Et circa Ascalaphum & Ialmenum filios martis,
Circaq; Merionem Aphareumq; Deipyrumq;
Et circum creantis filium Lycomedeum diuinum.
Septem erant ductores custodum. centum autem unicuiq;
Iuuenes simul ibant longas lanceas habentes.
In autem medio ualli & muri sedebant euntes.
Tunc aũt ignẽ incẽderunt. posuerunt cœnã unusquisq;.
Atrides autem senes cõgregatos duxit Achiuorum
In tentorium: apud autẽ ipsos posuit sufficiens cõuiuium.
Hi autem in cibos paratos præpositos manus mittunt.
Sed postquam potus & cibi desiderium eiecerunt,
His senex primus facere cœpit consilium
Nestor, cuius & antea optimum apparuit consilium,
Qui ipsis bene prudens concionatus est, & dixit.
Atride gloriosissime Rex uirorum Agamemnon,
In te quidem finiam, à te autem incipiam: qm̃ multorum
Populorum es Rex, & tibi Iupiter dedit
Sceptrumq; & iura, ut cæteris consulas.
Propter hoc oportet ualde quidẽ dicere uerbũ, & audire:
Perficere autem & alij quando aliquem animus iubet
Dicere in bonum: tui aũt habebitur quicquid imperabit.
Sed ego dicam (sic mihi uidetur esse) optima.

Ascalaphus & Ialmenus Martis filij.

Nestor rursũ Agamem.

Non enim aliquis sententiam alius meliorẽ hac cogitabit,
Qualem ego cogito,& diu,& item nunc,
Ex quo huius quando diuine Briseida puellam
Irati Achillis iuisti à tentorio auferens,
Non secundum nostram cogitationem.ualde enim tibi
Multa dissuasi.tu autem tuo magno animo
Obediens uirũ optimum,quẽ immortales honorauerunt,
Inhonorasti.accipiens.n.habes præmiũ.sed etiã & nunc
Cogitemus ut ipsum placantes persuadeamus
Donisq; splendidis,uerbisq; suauibus.

Hunc rursus allocutus est Rex uirorũ Agamemnon.
O' senex nõ in aliquo mẽdacio meas offensiones numera
Offendi,neq; ipse renuo:pro multis (sti.
Populis est uir,quem Iupiter corde diligit.
Valde nunc hunc honorauit:cõsumpsit aũt populũ Achi
Sed postq̃ offendi mẽtibus perniciosis cõfisus. (uorum,
Iterum uolo placare,dareq; infinita dona.
Vobis autem omnibus inclyta dona nominabo.
Septem sine igne tripodas,decem autem auri talenta,
Splendidas autem lebetes uiginti,duodecim autem equos
Pingues præmium portantes,qui præmia pedibus repor-
Neque pauper esset uir,cui tot essent. (tant.
Neque inops pretiosi auri,
Quot mihi tulerunt præmia solunguli equi.
Dabo autem septem mulieres præstantes opera scientes
Lesbides,quas quando Lesbũ bene ædificatã accepit ipse,
Delegi,quæ pulchritudine uincũt generationes mulierũ.
Has quidem ei dabo.post autem erit quam tunc abstuli
Puellam Brisei,& in magnum iusiurandum iuro
Nunquam lectum ascendisse,& mistam esse.

Suadet Nestor reconciliationem Achillis.

Agamẽnon uult placare Achillem.

Sicut ius hominum est uirorum & mulierum.
Hæc quidem statim omnia aderunt. si autem rursus
Ciuitatem magnam priami Dei dabunt destruere,
Nauem sufficienter ære & auro impleat
Ingrediens, quando diuidemus prædam Achiui,
Troianas autem mulieres uiginti ipse deligat,
Quæ post Argiuam Helenam optimæ sint.
Si autem Argos ueniemus Achaidum abundans campo,
Gener mihi sit, honorabo autem ipsum æqualiter Oresti,
Qui mihi unicus nutritur delitijs in multis.
Tres autem mihi sunt filiæ in domo bene facta
Chrysothemis, Laodice, & Iphianassa,
Harum quam uelit dilectam indotatam ducat
Ad domum Pelei. ego autem dotes dabo
Multas ualde, quot nullus suæ dedit filiæ.
Septem autem ei dabo bene habitatas urbes:
Cardamylem, Enopemq;, & Hiram arbosam,
Pherasq; diuinas, & Antheam multorum pratorum,
Pulchramq; Aepeam, & Pedasum circundatam uineis.
Omnes autem propè mare habitantur Pyli harenosi.
In eis autē uiri habitant multorū agnorū, multorū boum,
Qui ipsum dolis Deum tanquam honorabunt,
Et qui sub sceptro abundantes perficient iustitias,
Hæc ei perficiam cessanti ab ira.
Domitus sit Pluto tibi implacabilis, & indomitus,
Quoniam & hominibus Deorum inimicissimus omniū,
Et mihi subijciatur quanto maior Rex sum.
Et quanto generatione antiquior dicor esse.
Huic aūt respōdit postea honoratus equitator Nestor.
Atride gloriosissime Rex uirorum Agamemnon.

Dona quidem non adhuc accusabilia das Achilli Regi.
Sed age inclytos concitemus, qui uelocissime
Eant in tentorium Pelidæ Achillis.
Eia age hos ego uidebo. hi autem obediant.
Phenix quidem primum Ioui dilectus sit Dux,
Sed postea Aiaxq; magnus, & diuinus Vlysses.
Præconum autẽ Odiusq; & Euribates simul sequebãtur.
Ferte autem manibus aquam, precariq; iubete,
Vt Iouem Saturnidem placemus, si misereatur.
Sic dixit. his autem omnibus placitum uerbum dixit.
Statim præcones quidem aquam in manus fuderunt.
Iuuenes autem crateras coronauerunt potu,
Diuiserunt autem omnibus incipientes populis.
Sed postq̃ libauerunt biberuntq; quantũ uoluit animus,
Ruunt ex tentorio Agamemnonis Atridæ.
His autem multa iussit honoratus equitator Nestor
Innuens in unumquenq;, Vlyssi autem maxime
Tentare, ut persuadeat eximium Pelidem.
Hi autem iuerunt ad littus resonantis maris Mittuntur legati ad Achillem.
Multa ualde supplicantes Neptuno terram quatienti
Facile persuadere magnas mentes Aeacidæ.
Myrmidonum autem inq; tentoria & naues iuerunt:
Hunc aũt inuenerunt mentẽ delectantẽ cythara canora, Achilles cythara canit, & cuius sit.
Pulchra, uaria: argenteum autem iugum erat,
Quam accepit ex spolijs ciuitatem Aetionis destruens.
Hac aũt hic animũ delectabat: canebat aũt laudes uirorũ.
Patroclus autem ei solus contrarius sedebat silentio
Expectans Aeacidem quando finiret canens.
Hi autẽ iuerunt ante: antecedebat aũt diuinus Vlysses,
Steterunt autem ante ipsum. admiratus autem ruit

Ipsa cum cythara, linquens sedem ubi sedebat.
Sic aũt eodẽ modo Patroclus, postq̃ uidit uiros surrexit,
Hos & ostendens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Saluete certe amici ueri uenistis: erat ualde opus:
Qui mihi irato Achiuorum amicissimi estis.
Sic uociferans anteduxit diuus Achilles.
Sedere autem fecit in sedibus, tapetibusq; purpureis,
Statim autem Patroclum allocutus est propè existentem.
Maiorem autem crateram Menecij fili appone.
Meracius autem misce: poculum autem para unicuiq;.
Hi enim charissimi uiri mea sub sunt domo.
Patroclus cõuiuiũ parat legatis. *Sic dixit. Patroclus autem dilecto obediuit socio.*
Sed hic cacabum magnum posuit in ignis splendore:
In ipso autem tergum posuit ouis & pinguis capræ:
In ipso aũt porci pinguis lumbumq; tenerũ pinguedine.
Huic aũt tenebat Automedõ. incidebat aũt diu⁹ Achilles.
Et alia qdẽ bñ minutatim incidebat, et in uerub⁹ trãsfige (bat.
Ignẽ aũt Meneciades accẽdebat magnũ diuus uir.
Sed postquam ignem accendit, & flamma extincta est,
Prunam sternens uerua desuper posuit:
Sparsit autem sale admirabili petris imponens.
Sed postquam assauit & in mensis posuit:
Patroclus quidem panem accipiens distribuit in mensa
Pulchris in canistris: sed carnem distribuit Achilles.
Ipse autem econtrario sedit Vlyssis diuini
Pariete altero: Deis autem sacrificare iussit
Patroclum suum socium. hic autẽ in igne iecit libamẽta.
Hi autem in cibos paratos præiacentes manus miserunt.
Aiax Phœnici. *Sed postquam potus & cibi amorem eiecerunt,*
Innuit Aiax Phœnici: intellexit autem diuinus Vlysses.

Implens autem uino poculum excepit Achillem.
Salue Achilles,conuiuij quidem æqualis non indigentes, Vlysses Achilli.
Et in tentorio Agamemnonis Atridæ
Ac & hic nunc:adsunt enim placita multa
Comedere:sed non conuiuij desiderati opera sunt curæ.
Sed ualde magnum exitium diuine inspicientes
Timemus:in dubio autem saluari uel perire
Naues bene tabulatas:nisi tu induas fortitudinem.
Propè enim & murum castra posuerunt
Troiani magnanimi gloriosiq; auxiliatores,
Accẽdentes pyras multas in exercitu:neq; adhuc dicunt
Cohiberi,sed in nauibus nigris cadere.
Iupiter autem ipsis Saturnides bona signa ostendens
Fulgurat:Hector autem ualde robore superbiens
Furit terribiliter,confisus Ioue,neq; honorat
Viros neq; Deos:fortis autem ipsum rabies induit.
Optat autem citissime apparere Auroram diuinam,
Firmauit enim nauium abscindere alta rostra,
Ipsasq; urere corruptiuo igne.
Sed Græcos interficere apud ipsas turbatos à fumo.
Hæc ualde timui in mente,ne ei minas
Perficiant Dei:nobis autem iam fatatum est
Corrumpi in Troia longe ab Argo equos nutriente.
Sed surge si distulisti,& tarde filios Achiuorum
Consumptos libera à Troianorum tumultu.
Ipsi tibi postea dolor erit:neq; excogitatio
Facti mali est medelam inuenire:sed multo prius
Considera,ut Danais expellas malum diem.
O' amice certe quidem tibi pater iussit Peleus
Die illo,quando te ex Phthia Agamemnoni misit.

Fili mi fortitudinem quidem Mineruaq; & Iuno
Dabunt, si uoluerint. tu autem magnum animum
Tene in pectoribus. amicicia enim melior.
Desine autem ab ira malæ cogitationis, ut te magis
Honorent Argiuorum & iuuenes.
Sic iußit senex. tu autem oblitus es, sed etiam & nunc
Cessa, linque & iram animi doloris. tibi aũt Agamemnon
Digna dona dabit cessanti ab ira.
Eia tu quidem me audi: ego autem & tibi numerabo
Quot tibi in tentorijs promisit dona Agamemnon.
Septem nõ admotas igni tripodes, decẽ autem auri talẽta,
Splendidas autem lebetes uiginti, duodecim autem equos
Pingues præmiũ portantes: qui præmia pedibus portarũt.
Non pauper esset uir, cui tot essent,
Neque inops pretiosi auri,
Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportarunt.
Dabit aũt septem fœminas præstantißimas opera sciẽtes
Lesbides, quas, quãdo Lesbum bene ædificatã cepisti ipse,
Delegit, q̃ tũc pulchritudine uicebãt gñationes mulierũ.
Has quidẽ tibi dabit. postea autẽ erit quam tunc abstulit
Puella Brisei: & magnum iusiurandum adiurat
Nunquam lectum ascendisse, & mistam esse,
Sicut ius est Rex & uirorum, quodq; fœminarum.
Hæc quidem statim omnia aderunt. si autem rursus
Ciuitatem magnam Priami dabunt destruere,
Naues abunde auro & ære oneret
Ingressus, quando diuidemus prædam Achiui.
Troianas autem fœminas uiginti ipse capiat,
Quæ post Arginam Helenam pulcherrimæ sunt.
Si autem Argos ibit Achaicum abundans auro,

Gener

Gener ei sis:honorabit autem te æqualiter Oresti,
Qui ei unicus educatur delitijs in multis.
Tres autem ei sunt filiæ in domo bene compacta,
Chrisothemis,& Laodice,& Iphianassa,
Harum quam uolueris dilectam indotatam ducat
Ad domum Pelei:hic autem dotes dabit
Multas ualde,quot non aliquis suæ dedit filiæ.
Septem autem tibi dabit bene ædificatas urbes,
Cardamilem,Enopemq;,& Hirem herbosam,
Pherasq; diuinas,& Antheam pratosam,
Pulchramq; Epeam & Pedasum uitis plenam.
Omnes autem propè mare habitantur Pyli harenosæ.
In ea aũt uiri habitant multorum agnorũ, multorũ boũ,
Qui te donis Deum tanquam honorabunt:
Et tibi sub sceptro abundantes perficient iustitias.
Hæc tibi perficiet cessanti ab ira.
Si autem tibi Atrides quidem odio est corde magis
Ipse & eius dona,tu autem alios Græcos
Consumptos miserare in exercitu,qui Deum tanquam
Honorabũt:certe enim ipsis ualde magnã gloriã attolles.
Nũc enĩ Hectora interficies,quoniã ualde te propè uenit
Rabiem habẽs perniciosam,quoniã nõ aliquẽ dicit similẽ
Ei esse Danaorum,quos huc naues portarunt.
Hũc aũt rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Iouigena Laërtide prudentißime Vlysses, Achilles Vlysi.
Oportet quidem iam orationem aperte refutare.
Sicut iam cogitoq;,& sic perfectum erit.
Vt non mihi gematis aßidentes aliunde alius.
Inimicus enim mihi ille similiter inferni portis,
Qui aliud quidem occultat in mẽtibus,aliud autẽ dicit.

Sed ego dicam sicut mihi uidetur esse optima.
Neq; me Atridem Agamemnona persuadere puto,
Neq; alios Græcos:quoniam non aliqua gratia est
Pugnare inimicis cum uiris incessanter semper.
Aequalis portio manenti etsi ualde aliquis pugnet,
„ In autem æquali honore & malus ac & bonus,
„ Et moritur æqualiter,& ociosus uir,& multa faciens.
Neq; aliquid mihi superflue est,quoniã passus sum dolo-
Semper meam animã in periculo iaciẽs pugnare.(res aĩo,
Sicut autem auis in plumibus pullis affert
Escam postquam accepit:male autem ei est ipsi.
Sic & ego multis quidẽ insomnibus noctibus usus sum:
Dies autem cruentos pertransiui pugnans,
Viris prælians,fœminarum gratia uestrarum.
Duodecim aũt cum nauibus ciuitates destruxi hominum,
Pedester autem undecim dico circa Troiam fertilem.
His ex omnibus opes multas & bonas
Delegi,& omnia ferens Agamemnoni dedi
Atridæ.hic autem postea manens apud naues ueloces
Suscipiens,perpauca diuisit,multa autem tenuit.
Sed optimis dedit dona & regibus.
His quidem firma iacent:me autem à solo Achiuorum
Accepit:habet autem uxorẽ gratam,qua fruens
Delectetur.cur autem oportet bellare Troianis
Argiuos?cur autem populum duxit huc congregans
Atrides?an non Helenæ causa pulchros crines habentis?
An soli diligunt uxores mortalium hominum
Atridæ?quoniam quicunq; bonus & sapiens
Suam ipsius diligit & curat.sic & ego hanc
Ex animo diligebam captiuam quamuis existentem.

Nũc aũt postq̃ ex manibus donũ accepit, et me decepit,
Ne me tentet bene scientem. non enim me persuadebit.
Sed Vlysses tecumq́; & alijs regibus
Consultet nauibus expellere combustiuum ignem.
Certe quidem iam ualde multum laborauit sine me:
Et iam murũ ædificauit, & fabricauit uallũ apud ipsum
Latum magnum: in autẽ ipso palos defixit.
Sed neq; sic potest fortitudinem Hectoris homicidæ
Prohibere. donec autem ego cum Græcis pugnabam,
Non uoluit pugnam longe à muro mouere Hector.
Sed quantum in scæasq; portas & fagum uenit,
Hic aliqñ solum expectauit: uix aũt mei effugit impetũ.
Nunc autem: quoniam nolo pugnare Hectori diuino,
Cras sacra Ioui faciens & omnibus Dijs,
Congregans bene naues ad altum more protrahant:
Videbis, si uolueris, & si tibi hæc curæ sunt.
Mane ualde Hellespontum in piscosum nauigantes
Naues meas: in ipsis autem uiros remigare promptos.
Si autem bonam nauigationẽ dabit inclytus Neptunus,
Die tertio Phthiam fertilem ibo.
Sunt aũt mihi ualde multa, quæ liqui huc cũ corruptione (ueniens
Aliud autem hinc aurum, & æs rubrum,
Et fœminas graciles, albumq; ferrum
Ducam, quæ sortitus sum: præmium autẽ mihi qui dedit,
Rursus iniurians accepit rex Agamemnon
Atrides, propter hoc omnia concionare, ut iubeo
Aperte, ut & alij irascantur Achiui,
Siquem Danaorum adhuc sperat decipere,
Semper impudentiam indutus, neq; mihi
Tolerabit caninus quãuis existens in uultum uidere.

Neq; ei consilia consultabo,neq; opus.
Nam iam me decepit & peccauit,neq; item rursus
Decipiet uerbis.sat autem ei,sed tacitus
Corrũpatur.nam ei mẽtes abstulit consiliarius Iupiter.
Odiosa aũt mihi huius dona.honoro aũt ipsum in mor-
Neq; si mihi deciesq; & uicies tot daret, (tis parca.
Quot ei nunc sunt,& si unquam alia erunt,
Neq; quot in Orchomenũ inferuntur:neq; quot Thebas
Aegyptias,ubi multæ domibus possessiones iacent:
Quæ centum portarum sunt: ducenti autẽ in unaquaq;
Viri egrediuntur cum equis & curribus.
Neq; si mihi tot daret,quot harenaq; puluisq;.
Neq; sic adhuc animum meum persuadebit Agamẽnon
Ante omne mihi dare dolorosum nocumentum.
Puellã autem non ducã in uxorẽ Agamẽnonis Atridæ:
Neq; si aureæ Veneri pulchritudine contendat:
Operibus aũt Mineruæ glaucos oculos hñti sit æqualis:
Neq; ipsam ego uxorẽ ducã.hic ãt Achiuorũ aliũ eligat,
Qui ei conueniat,& qui ei maior rex sit.
Si enim iam me saluabunt Dij,& domum ibo,
Peleus mihi postea mulierem ducet in uxorem ipse.
Multæ autem Achaides sunt in Eledaq; Phthiamq;
Puellæ optimorum qui ciuitates custodiunt,
Quarum si uoluero dilectam faciam uxorem.
Illuc autem mihi ualde multum irruit animus magnus
Ducenti sponsam uxorem similem uxorem
Possessionibus delectari,quas senex acquisiuit Peleus.
Non enim mihi animæ contra dignum,neq; quot dicunt
Troiam posidere bene habitatam urbem
Ante in pace,quàm uenire filios Achiuorum:

Achilles dona Agamẽnonis aspernatur,nec recõciliari uult.

Neq; quot lapideum limen emissoris intra continet
Phœbi Apollinis Pytho in saxosa.
Prædabiles quidem enim boues & pingues oues
Possessi & tripodes,& quorum flaua capita.
Viri autem anima rursus uenire neq; prædabilis
Neq; acceptabilis postquã transiuit septum dentium.
Mater enĩ me dicit Dea Thetis argẽto similes pedes hĩs
Duplices parcas ferre mortis ad finem.
Si quidẽ illic manens Troianorũ ciuitatẽ circa pugnabo,
Peribit mihi reditus:sed gloria incorrupta erit.
Si autem domum ibo dilectam in patriam terram,
Peribit mihi gloria bona:super diu autem mihi ætas
Erit:neq; me celeriter finis mortis inueniet.
Et alios ego admonebo
Domum nauigare:postquã nõ amplius inuenitis finem
Troiæ altæ,ualde enim altesonans Iupiter
Manum suam super habere audent enim populi.
Sed uos quidem euntes optimis Achiuorum
Nuncium dicite,(hoc enim munus est senum)
Vt aliud consultent in mentibus consilium melius,
Quod ipsis nauesq; saluet & populum Achiuorum
Nauibus in concauis:quoniam non ipsis hoc aptum,
Quod nunc consultauerunt me irato.
Phœnix autem illic apud nos manens dormiat,
Vt me in nauibus dilectam in patriam sequatur
Cras si uoluerit:necessitate autem non ipsum ducam.
Sic dixit.hi autem omnes quiete facti sunt silentio,
Verbum admirantes:ualde enim fortiter negauit.
Tandem autem iam dixit senex equitator Phœnix
Lachrymis plenus,ualde enĩ timebat nauibus Achiuorũ.

Anima semel efflata nunquã remigrare potest.

Phœnicis ad Achillẽ oratio.

Siquidē iam reditum in mentibus illustrißime Achilles
Mittis,neq; omnino expellere nauibus uelocibus
Ignem uis nociuum:quoniam ira incidit animo
Quomodo postea à te dilecte fili hic relinquar
Solus?tibi autem me misit senex equitator Peleus
Die illo,quando te ex Phthia Agamemnoni misit
Infantem nondum scientem grauis belli,
Neq; concionum:illicq; uiri gloriosi fiunt.
Propterea me præmisit docere hæc omnia,
Verborumq; rhetorem esse factoremq; operum.
Ideo postea à te dilecte fili non uolo
Linqui:neq; si mihi promitteret Deus ipse
Senectutem abradens ponere iuuenem pubescentem,
Qualē,q̃n primū reliqui Hellada pulchras mulieres ha-
Fugiēs cōtentiones patris Amyntoris Ormenidæ, (bētē,
Qui mihi pellice iratus est pulchras comas habente,
Quam ipse diligebat:inhonorabat autem uxorem
Matrem meam.hæc autem semper me orabat genibus
Pellici misceri,ut fastidiret senem.
Huic obediui & feci.pater autem meus statim sciens
Multa execratus est:odiosas autem inuocauit Erinnes
Nunquam genibus suis sedere facere dilectum filium
Ex me genitum.Dei autem perfecerunt execrationes,
Iupiterq; infernalis & grauis Proserpina.
Tunc mihi non amplius omnino repressus est in menti-
Patris irati in domo uersari. (bus animus
Certe quidē multum amici & propinqui circa existētes
Ipsius precantes detinebant in domibus.
Multas aūt pingues oues & curuis pedibus nigras bo-
Mactabant:multi autem porci iuuenes unctione (ues

Inflammati extendebantur per flammam ignis.
Multum autem ex dolijs uinum bibebatur senis,
Nouem noctes autem me circa ipsum noctes uigilarunt.
Hi quidẽ mutati custodias habebãt:neq; unquã extinctus
Ignis.aliter quidem in fornice bene munitæ aulæ: (erat
Alius autem in uestibulo ante cubiculi ianuas.
Sed quando iam decima uenit nox obscura,
Et tunc ego cubiculi ianuas dense compactas
Rumpens exiui,& super salij septum aulæ
Facile latens,custodesq; uiros famulasq; mulieres
Fugiens postea longe per Hellada spatiosam
Ad Phthiam ueni fertilem matrem ouium,
Ad Peleum.hic autem promptus suscepit,
Et me dilexit tanquam pater suum filium diligit
Solum unicum multis in possessionibus,
Et me diuitem fecit,multum autem mihi dedit populum.
Habitabã aũt in extrema Phthia Dolopibus imperans.
Et te tantum fecit Deis similis Achilles
Ex animo diligens:quoniam nolebas cum illo,
Neq; in conuiuium ire,neq; in domibus comedere
Antea,quando iam te in meis ego genibus sedere faciens.
Obsonioq; satiaui præcidens & uinum præbens.
Sæpe mihi profudisti in pectoribus uestem
Vino singultans in infantia tristi.
Sic in te ualde multa passus sum,& multa laboraui:
Quæ cogitans quod mihi non Dei filium perfecerunt
Ex me:sed te filium deis similis Achilles
Feci,ut mihi aliquando indecentem mortem expellens.
Sed Achilles doma animum magnum:neq; te oportet
„ Sæuum cor habere.uertibiles autem & Dei ipsi

Quorum & maior uirtus honorq; potentiaq;.

Dij quamuis naturadignio res nobis,pla cantur.

Et quidem hos sacrificijs & supplicationibus mitibus
Libamentisq; fumoq; uertebant homines
Precantes,quādo aliquis transgrediebatur uel peccabat.
Etenim preces sunt Iouis filiæ magni,

Preces Iouis filiæ sunt.

Claudæq; rugosæq; strabæq; oculo,
Hæ & postea offensam curanti euntes.
Offensa autem robustaq; & integra.ideo omnes
Longe præcurrit:peragratur autem omnem in terram
Lædens homines.hæ autem tacitæ sequuntur retro.
Qui quidem uenerabitur filias Iouis propè euntes,
Hunc ualde iuuant,& exaudiunt precantem.
Qui autem renuit,& fortiter negat,
Precantur hæ Iouem Saturnidem euntes
Hunc offensam simul sequi,ut læsus puniat.
Sed Achille da & tu Iouis filias sequi
Honorem,qui aliorum flectit mentem bonorum.
Si quidē enim nō dona ferret hæc & in futurū nominaret
Atrides,sed semper contumaciter sæuiret.
Non ego te iram abijcientem iuberem
Argiuis auxiliari indigentibus quamuis tamen.
Nunc aūt simul statim multa dat.hæc aūt in futurū pro-
Viros autem precari præmisit optimos (mittit.
Eligens in populo Achaico,qui tibi ipsi
Amicissimi Argiuorum.horum non tu orationem.
Neq; pedes ante autem non reprehensibile iratum esse.
Sic & antiquorum audiuimus gloriam uirorum
Heroum,quando aliquem uehementer ira adiuit,
Donatiq; sunt oratiq; uerbis.
Memini hoc opus ego diu non nuper

Sicut erat,uobis autem dicam omnibus amicis.
Curetesq; pugnabant & Aetoli bellicosi Curetes.
Circa ciuitatẽ Calydona,& inter se interficiebant.
Aetoli quidem auxiliatores Calydonis desyderabilis.
Curetes autem deuastare prompti marte.
Etenim his malum aureæ sedis Diana mouit
Irata,quod ei non primitias fertilitate campi
Oeneus sacrificauit.alij aũt Dei cõuiuati sunt hecatõbas:
Soli autem non sacrificauit Iouis filiæ magni:
Vel oblitus est,uel non intellexit:læsa est ualde animo.
Hæc autem irata diuinum genus sagittis gaudens
Mouit contra aprum suam syluestrẽ splendidorũ dentiũ, Aper deuastans agrũ Calydonium.
Qui mala multa fecit consuetus Oenei campo:
Multa autem hic funditus humum iecit arbores magnas
Proprijs radicibus,& ipsis floribus pomorum.
Hunc autem filius Oenei interfecit Meleager Meleager aprũ occidit.
Multis ex ciuitatibus uenatores uiros congregans
Et canes.nõ quidẽ enim domitus esset paucis hominibus,
Tantus erat:multos autem ad pyram ire fecit tristem.
Hæc aũt circa ipsum posuit multam seditionẽ & præliũ
Circa suis caput & pellem pilosam
Curetumq; in medio,& Aetolorum magnanimorum.
Quandiu quidem igitur Meleager bellicosus pugnauit,
Tandiu autem Curetibus male erat,neq; poterant
Murum extra manere,multi quamuis existentes.
Sed qñ iam Meleagrum ingressa est ira,quæ & aliorum
Tumere facit ĩ pectoribus mẽtẽ prudẽtẽ quãuis sapiẽtiũ. Cleopatra uxor Meleagri.
Certe hic matri dilectæ Altheæ iratus cor
Iacet apud sponsam uxorem pulchram Cleopatram,
Filiam Marpissæ pulchræ Euenidos

Ideoq; qui fortißimus inter terrestres fuit uiros,
Eorum tunc & regem contra accepit arcum
Phœbi Apollinis pulchræ gratia sponsæ.
Hanc autem in domibus pater & casta mater,
Alcyonem uocabant cognomine.gratia ipsius
Mater Alcyonis multum dolentis luctum habens
Flebat,qn̄ ipsum longe iaciens rapuit Phœbus Apollo:
Cum hac hic dormiuit iram dolorosam digerens,
Ex imprecationibus matri iratus,quæ deis
Multum dolens precata est fratris cæde,
Multū autē & terrā multipabuli manibus percutiebat,
Vocans Plutonem & grauem Proserpinam,
Genibus sedens:perfundebantur autem lachrymis sinus,
Filio dare mortem.hanc autem aërea Erinnys
Exaudiuit ex erebo implacabile cor habens.
Horum aūt circa portas tumultus & sonitus mouebatur
Turribus percußis.hunc autem precati sunt senes
Aetolorum.miserunt autem deorum sacerdotes optimos
Exire,& iuuare,promittentes magnum donum.
Vbi pinguißimus campus Calydonis desyderabilis.
Illic iußit prædium pulchrum eligere
Quinquaginta passuum:dimidiū quidē uitibus cōsitum,
Dimidium autem altam arationem campi diuidere.
Multum aūt ipsum precatus est senex equitator Oeneus
Via iniens alti cubiculi,
Quatiens clausas tabulas genibus flexis.
Multum autem hunc fratres,& casta mater
Precati sunt.hic autem magis renuebat,
Multum aūt socij,qui ei prudētißimi & amicißimi erant
(omnium,
Sed neq; sic aīum in pectoribus persuasit.

Aetolorū prīcipes Meleagrum adeūt.

Añ qñ id thalamus frequẽter pcutiebatur.hi ãt ĩ turres
Venerũt Curetes,& destruebant magnam ciuitatem.
Et tunc iam Meleagrum pulchra uxor
Precata est lugens:& ei nunciauit omnes
Dolores,quot hominibus sunt,quorũ ciuitas capiebatur.
Viros q̃dẽ interficiũt,ciuitatẽ ãt ignis ĩ puluerẽ redigit.
Filios autem alij dicunt profunde cinctasq; mulieres.
Huius autem motus est animus audientis mala opera.
Perrexit ire:corpori aũt arma induit splendida.
Sic hic quidem Aetolis expulit malum diem,
Obediẽs suo aĩo.huic aũt non amplius dona perfecerũt,
Multaq; et gratiosa,malum autem expulit& in uanum.
Sed tu ne mihi hæc cogita mentibus:neq; te dæmon
Hic uertat amicus.peius autem esset
Nauibus combustis auxiliari.sed in donis
Veni:æqualiter enim deo honorabunt Achiui.
Si autem sine donis bellum perniciosum ingrederis,
Non item cum honore eris bellum quamuis expellens.
Hũc aũt rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Phœnix uenerande senex diuine,non mihi huius
Opus honoris.cogito autem honorari Iouis iudicio:
Quod me tenebit apud naues rostratas donec spiritus
In pectoribus manent,& mihi dilecta genua mouentur.
Aliud autem tibi dico,tu autem in mentibus pone tuis,
Ne mihi turba animum lugens & dolens
Atride heroi ferens gratiam:neq; te oportet
Hunc diligere,ut non mihi inimiceris diligenti.
Pulchrum tibi mecum hunc curare qui me curat.
Aequaliter mihi regna & dimidiũ sortire honorem.
Hi autem nunciant,tu autem hic domi manens

Achilles Phœnici.

Lecto in molli:simul autem Aurora apparente
Consultabimus,an redeamus in nostra,an maneamus.
Dixit,& Patroclo hic in supercilijs annuit silentio,
Phœnici sternere pulchrum lectum,ut cito
Ex tentorio reditum curet.his autem Aiax
Diuinus Telamonides uerbum dixit.
Diuine Laërtiade prudentißime Vlysses
Aiax Vlyßi & Achilli Eamus:non enim mihi uidetur uerbi finis
Huic uiæ perfici.nunciare autem uelocißime
Oportet uerbum Danais,& non bonũ quãuis existens:
Qui nunc sedent expectantes.sed Achilles
Syluestrem in pectoribus posuit superbum animum
Infestus,neq; uertitur amicitia amicorum
Hac,qua apud naues honorabamus eximium alium.
Impius,& quidem aliquis fratris cæde
Pœnam uel sui filij suscepit mortui.
Et hic quidem in populo manet multa soluens.
Huius autem sedatur cor & animus elatus
Pœnam suscipientis.tibi autem indesinentemq; malumq;
Animum in pectoribus Dei posuerunt gratia puellæ.
Solus nunc autẽ tibi septem præbemus eximie optimas,
Sed multa cum his:tu autem placabilem habe animum.
Venerare autem domum,hospites enim tibi sumus
Multitudine ex Danaorũ.prõpti sumus ãt tibi præcipue
Cupidißimiq; esse & amicißimi quot Achiui, (aliorũ,
Hũc aũt rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Achilles Aiaci. Aiax diuine Telamonie princeps populorum,
Omnia mihi secundum animum uisus es loqui.
Sed mihi tumet cor ira,quando illa
Recordor,quòd me imperitum in Argiuis fecit

Atrides,tanquam aliquem inhonoratum exulem.
Sed uos abite,& legationem renunciate.
Non enim ante bellum curabo sanguinolentum,
Quàm filium priami prudentis Hectora diuinum,
Myrmidonum inq; tentoria & naues uenire
Interficientem Argiuos,& comburere igne naues.
Circum autem meum tentorium & nauem nigram
Hectora & promptum pugnæ subsistere puto.
Sic dixit.hi aũt unusquisq; accipiens poculũ rotundũ
Sacrificantes iuerunt rursus:præibat autem Vlysses,
Patroclus autem socijs & ancillis iussit
Phœnici sternere pulchrum lectum quamuelocissime.
Hæ autem obedientes strauerunt lectum sicut iussit:
Pellesq;,culcitramq;,liniq; subtile opertorium.
Tunc senex dormiuit,& ad Auroram diuinam mansit.
Sed Achilles dormiuit,in conclaui tentorij bene facto.
Huic autem accubuit mulier,quam ex Lesbo duxit
Phorbantis filia Diomedæ pulchras genas habens.
Patroclus aũt ex altera pte dormiuit:apud aũt & ipsum
Iphis bñ cincta,quã ei præbuit diuinus Achilles,
Scyrum capiens altam Enyei urbem.
Hi autem quando iam tentorijs in Atridæ fuerunt,
Hos quidem aureis poculis filij Achiuorum
Susceperunt aliunde alius surgenter interrogabant.
Primus autẽ interrogauit Rex uirorum Agamemnon.
Dic age mihi multæ laudis Vlysses magna gloria Achiuorum
An uelit nauibus expellere inimicum ignem?
An negauit?ira autem adhuc habet superbum animum?
Hunc autẽ rursus allocutus est patiens diuinus Vlysses.
Atride gloriosissime Rex uirorum Agamemnon.

Legati ab Achille recedunt implacato.

Agamemnõ primus sciscitatur de rñso Achillis.

Vlysses Agamemnoni.

Ille autem non uult extingere iram:sed adhuc magis
Impletur ira.te autem renuit,& tua dona.
Ipsum te consultare Argiuis iußit.
Quomodo naues saluabis & populum Achiuorum.
Ipse autem minatus est cum Aurora apparente,
Naues bene tabulatas ad mare trahere circũuertibiles.
Et alijs dixit me admonere
Domũ adnauigare:quoniam non amplius inuenitis
Finem Troiæ altæ:ualde enim se altitonans Iupiter
Manum suam super habet.moriuntur autem populi.
Sic dixit.sunt & hi hæc dicere qui me sequebantur
Aiax & præcones duo prudentes ambo.
Phœnix autem illic senex dormiuit,sic enim iußit,
Vt ipsum in nauibus dilectam in patriam sequeretur
Cras si uoluerit:neceßitate autem ipsum non ducet.
Sic dixit.hi autem omnes tacite facti sunt silentio,
Verbum admirantes.ualde enim fortiter concionatus est.
Diu aũt multi erant tristes filij Achiuorum.
Tandẽ aũt iam locutus est uocem bonus Diomedes.

Diomedes ad Agamem.

Atride gloriosißime rex uirorum Agamemnon,
Non debebas precari eximium Pelidem,
Infinita dona dans.hic autem superbus est & aliter.
Nunc autem ipsum multo magis superbijs iniecisti.
Sed illum quidem sinamus,uel eat,
Vel maneat.tunc aũt rursus pugnabit quando ipsum
Animus in pectoribus iubebit,& deus mouebit.
Sed age sicut ego dico obediamus omnes.
Nunc quidem dormite delectati dilectum cor
Cibo & potu:hoc enim robur est & fortitudo.
Sed postq̃ appuerit pulchra roseos digitos hñs Aurora

Statim ante naues habe populumq; & equos,
Mouens & ipse in primis pugnet.
Sic dixit. hi autem omnes laudauerunt Reges,
Verbum admirantes Diomedis equitatoris.
Et tunc iam sacrificantes iuerunt ad tētoriū unusquisq;.
Tunc autem dormierunt, & somni donum acceperunt.

ARGVMENTVM. K. HOMERI COMPOSITIONIS.

AGamemnon vigilans excitat optimos Achiuorum ipseq; & Menelaus: & in vallo consultantes mittunt speculatores in Troianorum exercitum, Vlyssem & Diomedem: qui Dolona quidem obuiantes interficiunt. Audientes autem ab ipso Rhesum quendam & Thraces adesse vbi castrametati sunt, egrediētes dolo interficiunt: & equos abducentes in nauale vadunt.

ILIADIS. K. HOMERI COMPOSITIONIS.

Cappa, amborum ad speculam uenerunt uiri.

Agamemnon somnum capere non potest.

Lij quidem apud naues optimi Achiuorum
Dormiebant per totam noctem molli domiti somno.
Sed non Atridem Agamēnonem pastorem populorum
Somnus tenebat dulcis multa in sensibus commouentem.
Sicut quando fulgurat maritus Iunonis bene comatæ

Faciens uel multum hymbrem, immēsum uel grandinem,
Vel niuem quando nix albefacit arua,
Vel belli magnum os amari.
Sic frequenter in pectoribus suspirabat Agamemnon
Funditus ex corde: tremebant autem ei sensus intus,
Quando in campum Troianum aspiciebat.
Admirabatur ignes multos, qui ardebant Troiam uersus,
Tibiarum fistularumq; uocem, tumultumq; hominum.
Sed quando in nauesq; aspiciebat & populū Achiuorū,
Multos ex capite radicitus trahebat capillos
Alte existenti Ioui. ualde enim suspirabat gloriosum cor.
Hæc autem ei in animo optima uisa est sententia.
Nestorem in primum Neleium uenire uirorum,
Si quod eo cum consilium bonum fabricaret,
Quod expellens malum omnibus Danais fieret.
Erectus autem induit circa pectora uestem.
Pedibus autem sub pinguibus ligauit bona calciamenta:
Circum autem postea rubram induit pellem leonis
Calidi magni usq; ad pedes. accepit autem lanceam.
Sic aūt similiter Menelaū habebat tremor. neq; enim ipsi
Somnus in palpebris insedit, ne quid paterentur
Argiui, qui iam sui causa multum in mare
Venerunt, in Troia bellum forte mouentes.
Pelle pardi quidem primum humerum latum cooperuit
Varia. sed in galeam capite eleuans
Posuit æream: lanceam autem accepit manu forti.
Perrexit āt ire surgere facturus suū fratrē q ualde omniū
Argiuorum imperabat: Deus aūt tanquam honorabatur.
Hunc aūt inuenit circa humeros ponētem arma pulchra
Nauē apud puppem. hic autem gratus fuit ueniens.

Hunc prior allocutus est uocem bonus Menelaus.
Cur sic primogenite armaris? nunquid sociorum
Concitas Troianis speculatorem? sed ualde grauiter
Timeo, ne nullus tibi promittat hoc opus,
Viros inimicos speculari solus uadens
Noctem per obscuram: ualde aliquis audacis cordis erit.
Hunc aũt, respondens, allocutus est rex Agamemnon.
Indigentia consilij me & te diuine ô Menelaë
Prudentis: quod liberabit & saluabit
Argiuos & naues, quoniam Iouis uersa est sententia.
Hectoris ualde in mentem posuit sacrificijs.
Non sic dum uidi, neq; audiui loquentem
Virum unum tot curiosa in die consultasse.
Quot Hector fecit Ioui dilectus filios Achiuorum.
Sic neq; Deæ filius dilectus, neq; Dei,
Opera autem fecit quot dico curæ esset Argiuis
Diuq; & longum: tot enim mala operatus est Achiuis.
Sed age nunc Aiacem & Idomeneum uoca
Cito currens ad naues. ego autem ad Nestora diuinum
Vado, & concito surgere, si uoluerit
Venire in custodum magnum ordinem, & iubere.
Illi enim maxime obediunt. huius enim filius
Præest custodibus & Idomenei famulus
Meriones: his enim commisimus maxime.
Huic autem respondit postea uocem bonus Menelaus.
Quomodo enim mihi uerbo mandas & iubes? Menelaus fratri.
Illic maneam cum his expectans donec uenias?
An curram post te rursus postquã bene his imperauero?
Hunc aũt rursus allocutus est rex urorũ Agamẽnon.
Illic mane, ne aliquo modo erremus inter nos

Venientes:multæ enim in exercitu sunt uiæ.
Loquere autem si iueris,& sciscitari iube
A patre ex generatione nomina uirum unumquenq;
Omnes glorificans:neq; superbias animo:
Sed & ipsi laboremus.sic nobis
Iupiter post natis misit maliciam grauem.
Sic dicens,misit fratrem bene instruens.
Sed hic perrexit ire ad Nestorem pastorem populorum.
Hunc autem inuenit apudq; tentoriū & nauem nigram
Lecto in molli.apud autem arma uaria iacebant,
Scutum,& duæ lanceæ,splendidaq; galea.
Apud autem zona iacebat uaria,qua senex
Cingebatur,quando in bellum corrūpēs uiros armabatur
Populum ducens:quoniā non uersus erat senectute tristi.
Erectus autem in cubito caput sustentans
Atridem allocutus est,& interrogauit uerbo.
Quis autem sic ad naues per exercitum uenis solus,
Noctem per obscuram,quando dormiunt mortales alij?
An aliquem mulorum inquirens?an aliquem sociorum?
Loquere,neq; tacitus ad me uenias:quæ aūt te indigētia?
Huic respondit postea rex uirorum Agamemnon.
Agamemnon cum Nestore. O' Nestor Neleïade magna gloria Achiuorum.
Cognosces Atridem Agamemnona quem supra omnes
Iupiter immisit laboribus omnino,donec spiritus
In pectoribus maneat,& mihi dilecta genua moueantur.
Erro sic quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
Insedit.sed est curæ bellum & curæ Achiuorum.
Grauiter enim Græcis supertimeo.neq; mihi cor
Firmum:sed turbatus sum.cor autem mihi extra
Pectora saltat,tremunt fortia membra.

Sed ſiquid potes, quoniam neq; te ſomnus capit:
Eia ad cuſtodes deſcendamus, ut uideamus
Ne quidem labore uicti ac & ſomno
Dormiant, & cuſtodiæ omnino obliti ſint.
Inimici autem uiri propè ſedent, neq; ſcimus
Nē aliquo modo & pernoctem prompti ſint pugnare.
Huic aūt reſpōdit poſtea honoratus eqtator Neſtor.
Atride glorioſiſſime rex uirorum Agamemnon,
Non Hectori omnes cogitationes conſiliarius Iupiter
Perficiet quot nunc ſperat: ſed ipſum puto
Curis laborare & multis, an Achilles
Ex ira moleſta uertet dilectum cor.
Te aūt ualde ſequar ego rurſus autē & excitemus alios
Et Tydidem in lancea famoſum, & Vlyſſem,
Et Aiacem celerem & Phylei fortem filium.
Sed utinam aliquis & hos iens uocaret.
Diuinumq; Aiacem & Idomenea regem.
Horum enim naues ſunt longe, neq; ualde propè.
Sed amicū dilectū quāuis exītē & honorandū Menelaū
Increpabo: ſi quāuis mihi iraſceris, neq; celabo.
Sic dormit, tibi autem ſoli uertit laborare,
Nunc deberet circa omnes optimos laborare
Precans: indigentia enim uenit neq; tolerabilis.
Hūc aūt rurſus allocutus eſt rex uirorum Agamēnō.
O ſenex aliàs quidem te & accuſare iuſſi.
Sæpe enim negligenſq; fuit, & non uolebat laborare,
Neq; pigritiæ obediens, neq; imperitijs mentis.
Sed me reſpiciens & meum expectans motum.
Nunc aūt me prior ualde ſciſcitatus eſt, & me adiuit.
Hunc quidem ego præmiſi uocare quos tu inquiris.

Sed eamus:illos autem inueniemus ante portas
In custodibus,ubi ipsos consultaui congregari.
Huic aũt respõdit postea honoratus eqtator Nestor.
Sic nullus ei irascetur,neq; non obediet.
Argiuorum quando aliquem concitabit & iubebit.
Sic dicens induit circa pectora uestem:
Pedibus autem sub fortibus ligauit bona calciamenta:
Circa autem uestem fibula ligauit purpuream
Duplicem extensam.pretiosa autem erat lana.
Accepit autem fortem lanceam acutam acuto ferro.
Perrexit autem ire ad naues Achiuorum bellicosorum
Primum postea Vlyssem Ioui consilio similem
Ex somno excitauit honoratus equitator Nestor:
Loquens hunc autem statim circa mentes aduenit nox:
Exiuit autem tentorio,& ipsos uerbum allocutus est.
Cur sic ad naues per exercitum soli uagamini
Noctem per obscurã?quõ iam indigentia tantum uenit?
Huic aũt respõdit postea honoratus eqtator Nestor.
Diuine Laërtiade prudentißime Vlyßes,
Ne inculpes.talis enim dolo aduenit Achiuos.
Sed sequere,ut & alium excitemus quem deceat
Consilia consultare,uel fugere,uel pugnare.
Sic dixit.hic autem ex tentorio iens prudens Vlysses
Varium circa humeros scutum posuit:iuit autẽ cũ ipsis.
Iuerũt autem in Tydidem Diomedẽ:hũc aũt inuenerunt
Extra à tentorio cum armis circum autem socij
Dormiebant.sub capitibus aũt habebãt scuta.lãceæ autẽ
Erectæ in circulo fixæ erant.longe aũt ferrum (ipsis
Splendebat tanquam fulgur patris Iouis.
Sed hic heros dormiebat:sub aũt strauerat pellẽ bouis in
(agro pernoctãtis.

Sed sub capitibus tapes extensus erat splendidus.
Hunc apud stans excitauit honoratus equitator Nestor
Calce pedem mouens:concitauitq;,reprehenditq;.
Surge Tydei fili cur per totā noctē somnū suauē capis? Nestor Diomedem excitat è somno.
Non audis quod Troiani in tumulo campi
Sedent propè naues.paruus autem quidā locus cōtinet.
Sic dixit.hic aūt ex somno ualde ueelociter surrexit,
Et ipsum uociferans,uerba uelocia allocutus est.
Durus es senex,tu quidem labore nunquam cessas.
Non & alij sunt iuniores filij Achiuorum,
Qui postea singulum excitarent regum
Omnino euntes.tu autem inde fatigatus es senex.
Hūc āt rursus allocutus est honoratus eqtator Nestor Nestor facta sua prædicat.
Ita iam hæc omnia amice secundum decens dixisti.
Sunt quidem mihi filij egregij:sunt & populi:
Et multi quorum aliquis iens uocaret.
Sed ualde magna indigentia aduenit Achiuos.
Nunc enim iam omnibus in nouaculæ stat acie,
Vel ualde perniciosa mors Achiuis,uel uiuere.
Sed eia nunc Aiacem uelocem & Phylei filium
Excita:tu enim es iunior,si mei misereris.
Sic dixit.hic aūt circa humeros induit pellem leonis
Calidi magni usq; ad pedes:accepit autem lanceam.
Perrexit autem ire.hos aūt illinc excitans duxit heros.
Hi autem quādo iam custodibus in congregatis fuerunt,
Neq; quidē dormientes custodum ductores inuenerunt,
Sed uigilanter cum armis sedebant omnes.
Sicut autē canes circa oues difficulter custodiūt in ouili
Feram audientes fortem,quæ ad syluam
Venit per montes.multus autem tumultus in ipsam

Virorum & canum ab ipsisq; somnus perijt.
Sic horum dulcis somnus à palpebris perijt
Noctem custodientibus bonam, in campũ enim semper
Versi erant, quando Troianos audirent uenientes.
Hos autẽ senex lætatus est uidens, audaciamq; iniecit aĩo,
Et ipsos uociferans uerba uelocia allocutus est.
Nestor uigilibus. Sic nunc dilecti filij custodite, neq; aliquem somnus
Capiat, ne gaudium faciamus inimicis.
Sic dicens uallo egressus est. hi autẽ simul secuti sunt
Argiuorum reges quicunq; uocati sunt ad consilium.
His autem cum Meriones & Nestoris inclytus filius
Iuerunt: ipsi enim uocauerunt ad consultandum.
Vallum autem egredientes defossum consederunt
In puro. ubi iam mortuorum apparebat locus
Cadentium. unde rursus auersus est fortis Hector
Perdens Argiuos, quando iam nox cooperuerat:
Vbi sedentes uerba inter se loquebantur.
His autem uerbis cœpit honoratus equitator Nestor.
Agamemnon & Nestor noctu cõsultant. O' amici non aliquis uir confidit suo ipsius
Animo audaci ad Troianos magnanimos
Ire, siquem inimicorum capiat extremum,
Vel siquam uocem in Troianis audiat
Quæq; consultant inter ipsos uel prompti sunt
Illic manere apud naues contra uel ad ciuitatem
Retro recedant postquam interfecerunt Achiuos.
Hæc omnia si didiceris, & retro ad nos uenerit
Illæsus, magna ei sub cælo gloria erit
Omnes in homines: & ei remuneratio erit bona.
Quicunq; enim nauibus imperant optimi,
Horum omnium ei singulus ouem dabunt nigram

Fœminā agnū hñtē.huius quidem possessio nulla similis.
Semper autem in conuiuijs & compotationibus aderit,
Sic dixit.hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
His autem & post locutus est uocem bonus Diomedes.
Nestor me mouet cor & animus generosus
Virorum inimicorum ire exercitum propè existentem
Troianorum.sed siquis me uir simul sequatur & alius
Magis lætitia & audacius erit,
Simulq; duo euntes & ante hic hunc cogitat
Quomodo utile sit solus autem quamuis cogitet
Tamen ei tardior mens,tenue autem consilium.
Sic dixit.hi autem uolebant Diomedem multi sequi.
Volebant Aiaces duo famuli Martis,
Volebat Meriones,ualde autē uolebat Nestoris filius,
Volebat & Atrides in hasta gloriosus Menelaus,
Volebat & patiens Vlysses adire multitudinem.
Troianorum.semper enim ei in mentibus aīus fuit audax.
His autem post locutus est rex uirorum Agamemnon.
Tydide Diomedes meo charissime animo,
Hunc quidem iam socium eliges quem uolueris
Apparentium,postquam prompti sunt multi.
Neq; tu uerecundans tuis mentibus hunc quidē meliorē
Relinque.tu autem peiorē accipies uerecūdiæ obediens
In generationem aspiciens.neq; si maior rex sit.
Sic dixit.timuit autem de flauo Menelao.
His autem rursus post locutus est uocē bonus Diomedes.
Si quidem iam socium iubetis me ipsum eligere
Quomodo postea Vlyssis ego diuini obliuiscar?
Cuius ualde quidem prudens cor & animus generosus
In oībus laboribus.diligit autem ipsum Pallas Minerua.

Speculatores mittuntur ui sum qd agūt Troiani.

Agamemnon Diomedi.

Hoc sequente & ex igne ardenti
Ambo redibimus, quoniam ualde sit intelligere.
Hunc aũt rursus allocutus est multa patiẽs diuus Vlysses.
Tydide neq; me ualde lauda, neq; uitupera:
Scientibus enim hæc Argiuis loqueris.
Sed eamus, ualde enim nox perficitur. propè aũt Aurora.
Stellæ autem iam processerunt. præterijt aũt pluriũ nox
Duarum partium: tertia autem adhuc pars relicta est.
Sic dicentes armis in grauibus induti sunt.
Tydidæ quidem dedit bellicosus Thrasymedes
Ensem utrinq; acutum. suum aũt apud naues reliquerat
Et scutum. circa autem ei galeam caput posuit
Taurinam sine conoq; & sine crista, quæ caßis
Vocata est: custodit autem caput pubescentium iuuenũ.
Meriones autem Vlyßi dedit arcum & pharetram,
Et ensem: circa autem ei galeam caput posuit
Pelle factam, multis & intus loris
Extensa erat fortiter. exterius autem albi dentes
Albos dentes habẽtis suis frequentes erant hinc & illinc,
Bene & scienter, medio autem in pileus congrue erat.
Hanc quondam ex Eleone Amintoris Ormenidæ
Accepit Autolycus fortem domum fodiens:
Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti:
Amphidamas autem Molo dedit munus esse.
Sed hic Merione dedit suo filio portare.
Iam tunc Vlyßis cooperuit caput circum posita.
Hi autẽ postquam igitur armis in grauibus induti sunt
Contendunt ire. dereliquerunt autem illic oẽs optimos.
His autem propitium misit Erodium propè uiam
Pallas Minerua. hi autem non uiderunt oculis

Diomedes et Vlysses explo ratum eunt, quod parent Troiani.

Noctem per obscuram:sed resonantem audiuerunt.
Gauisus est autē aue Vlysses,precatus est aūt Mineruam.
Audi me Aegiochi Iouis filia,quæ mihi semper
In omnibus laboribus ades.neq; te lancea
Motus nunc rursus maxime me dilige Minerua.
Da autem rursus ad naues gloriosas abire
Facientes magnum opus quod Troianis curæ erit.
Secundus rursus precatus est uocem bonus Diomedes. Diomedes
Audi nunc & me Iouis filia Tritonia. Mineruā in-
Sequere me,sicut qñ patrem meū sequebaris Tydeū diuū uocat.
Ad Thebas:quando ab Achiuis nuncius iuit.
Hos autem in Asopo liquit bellicosos Achiuos.
Sed hic suaue uerbum portabat Thebanis
Illuc,sed retro abiens ualde curiosa fecit opera
Tecum diua Dea,quando ei prompta affuisti.
Sic nunc mihi uolens adsis,& me custodi.
Tibi aūt rursus ego sacrificabo bouē anniculā lati frontis
Indomitam,quam nondum sub iugum duxit uir:
Hanc tibi ego sacrificabo aurum cornua circunfundens.
Sic dixerunt precati.hos aūt audiuit Pallas Minerua.
Hi autem postquam precati sunt Iouis filiam magni,
Contendunt ire tanquam leones duo per noctem nigram,
Per cædem,per mortuos,per arma,& nigrū sanguinem.
Neq; quidem neq; Troianos generosus permisit Hector
Dormire,sed simul uocauit omnes optimos
Quicunq; erant Troianorum ductores & gubernatores.
Hos hic conuocans prudens parauit consilium.
Quis mihi hoc opus promittens perficiet Hector ad
Dono in magno?merces autem ei sufficiens erit. Troianos.
Dabo enim currumq; duosq; longe ceruicis equos,

Qui optime se gerũt uelocibus in nauibus Achiuorum!
Quicunq; tolerabit sibiq; ipsi gloria extolletur:
Naues ueloces propè ire & audire,
An custodiuntur naues ueloces sicut antea.
An iam manibus sub nostris domiti,
Fugam consultant inter ipsos:neq; uolunt
Noctem custodire labore fatigati graui.
Sic dixit.hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
Erat autem aliquis in Troianis Dolon Eumedis filius
Dolon Troianus. Præconis diuini multi auri multi æris.
Hic autem specie quidem erat malus,sed uelox.
Sed hic solus erat à quinq; fratribus.
Qui tunc Troianisq;,& Hectori uerbum dixit astans.
Hector me commouet cor & animus generosus,
Naues ueloces propè ire & intelligere.
Sed age mihi sceptrum eleua & mihi iura
Certe quidem equosq; & currus ornatos ære
Dare,qui portant eximium Pelidem.
Tibi aũt ego nõ uanus speculator ero,neq; præter opinio-
Tandiu enim in exercitũ uado perpetuo donec uadã (nẽ.
Ad nauem Agamemnoneam,ubi futuri sunt optimi
Consilia consultare,uel fugere,uel pugnare.
Hector Doloni. Sic dixit,hic aũt manibus sceptrũ iecit,& ei iurauit.
Sciat autẽ nũc Iupiter ipse ualde sonans maritus Iunonis
Vt non quidem equis uir inuehetur alius
Troianorum:sed te dico perpetuo honorari,
Sic dixit,& periurium falsò iurauit.hũc aũt mouebat.
Statim autem circa humeros iecit curuos arcus,
Induit & exterius pellem albi lupi
Capiteq; in hircinam galeam,cepit aũt acutum iaculum.

Perrexit aũt ire ad naues ab exercitu.neq; futurus erat
Veniens ex nauibus retro Hectori uerbum reportare.
Sed quãdo iam equorũq;& uirorũ reliquit multitudinẽ,
Iuit in uiam promptus,hunc aũt percepit aduenientem
Diuinus Vlysses,Diomedem & allocutus est.
Hic Diomedes ab exercitu uenit uir
Non scio an nauibus speculator nostris,
An aliquem prædans cadauerum mortuorum.
Sed sinamus ipsum primum præterire campum
Paululum:postea autem ipsum ruentes capiemus
Statim.si autem nos præueniet pedibus,
Semper ipsum ad naues ab exercitu uerte
Lancea insequens ne ad ciuitatem fugiat.

Dolõ in Vlysem & Diomedẽ ĩcidit.

Sic loquentes extra uiam in mortuis
Declinati sunt.hic aũt celeriter prætercurrit stultitijs.
Sed quando iam aberat quantum monimenta sunt
Mularum:hæ enim bobus meliores sunt
Trahere in terra profundo forte aratro.
Hi quidem accurrerunt.hic aũt stetit strepitum audiens,
Sperabat enim in animo auersos socios
Ex Troianis ire rursus Hectore concitante.
Sed quando iam aberant lanceæ iactu uel & minus,
Cognouit uiros inimicos:celeriter autem genua mouit
Fugere.hi autem statim insequi ruerunt.
Sicut ãt qñ curuos dẽtes hñtes duo canes periti uenatiõis
Vel ceruam uel leporem urgent incessanter
Locum in syluosum:hic autem procurrit curans,
Sic hunc Tydides & urbium populator Vlysses
Populo separantes impellebant incessanter semper.
Sed quando iam cito futurus erat misceri custodibus

Cõparatio canis uenatici.

Fugiens in naues:tunc iam fortitudinē iniecit Minerua
Tydide,ut non aliquis Achiuorum bellicosorum
Præueniret iactās percutere.hic autē secundus ueniret.
Lancea autem ruens allocutus est fortis Diomedes.
Vel mane,uel te lancea inueniam.ne te dico
Diu mea à manu fugere miseram mortem.
Dixit,& lanceam dimisit.uolens autem errauit à uiro.
Dexterum autem super humerum politæ lanceæ cuspis
In terra fixa erat.hic autem stetit timuitq;
Tremens:sonus autem per os factus est dentium

Dolon capitur.

Nouus sub timore.hi autem anhelantes accesserunt:
Manibus & capiunt.hic lachrymans uerbum dixit.
Cape uiuum,& ego me soluam.est enim intra
Aesq;,aurumq;,multiq; laboris ferrum.

Dolō explorator accessurus ad Græcorū castra, ab Vlysse & Diome.intercipitur.

Horum uobis donabit pater infinita dona,
Si me uiuum audiuerit in nauibus Achiuorum.
Hunc aūt respondens allocutus est prudens Vlysses,
Confide,neq; tibi mors in animo sit.
Sed age mihi hoc dic & uere narra.
Quo sic ad naues ab exercitu uenis solus
Noctem per obscuram,quando dormiunt mortales alij.
An aliquem prædans mortuorum cadentium:
An te Hector præmisit speculari singula
Naues in concauas.an te ipsum animus persuasit?
Huic aūt respōdit postea Dolō:sub aūt tremuit mēbra
Multis me nocumentis præter spem duxit Hector,
Qui mihi Pelidæ illustris solungulos equos
Dare pollicitus est,& currus uarios ære.
Iußit autem me euntem uelocem per noctem nigram
Viros inimicos propè uenire & audire,

An custodiuntur naues ueloces sicut prius,
An iam manibus à nostris domiti
Fugam consultatis cum ipsis, neq; uultis
Noctem custodire labore confecti graui.
Hunc autem subridens allocutus est prudens Vlysses.
Certe tibi magna dona concupiuit animus
Equos Aeacidæ prudentis. hi autem impatientes
Viris mortalibus domari & uehi
Alij quàm Achilli quem immortalis peperit mater.
Sed age mihi hoc dic, & uerè narra.
Vbi nũc huc ueniẽs reliquisti Hectora pastorẽ populorum?
Vbi & eius arma iacent bellicosa? ubi & eius equi?
Quomodo autem aliorũ Troianorũ custodiæq; & lecti?
Quæq; consultant inter se? an prompti sunt
Illic manere apud naues coram? an ad ciuitatem
Retro redeunt postquã interfecerunt Achiuos.
Hunc autẽ rursus allocutus est Dolon Eumedis filius:
Certe enim ego tibi hæc ualde uere narrabo.
Hector quidem cum his quicunq; consultores sunt
Consilia consultat diuini apud sepulchrum Ili,
Seorsum à turba. custodias autẽ quas interrogas heros
Nulla diuisa custodit exercitum, neq; obseruat.
Quicunq; enim Troianorum ignis foci quibus necessitas
Hi uigilant, obseruareq; hortantur
Inter se. sed rursus longe uocati auxiliatores
Dormiunt. Troianis autem curæ tradunt obseruare.
Non enim eis filij propè sedent neq; mulieres.
Hunc aũt respondens allocutus est prudens Vlysses.
Quomodo? nunc Troianis misti bellicosis
Dormiunt? an seorsum? aperte dic mihi, ut intelligam.

Huic autem respondit postea dolon Eumedis filius
Tibi enim ego & hæc ualde uerè narrabo,
Apud quidē mare Cares & Pæones curuos arcus hñtes,
Et Leleges,& Caucones,diuiniq; Pelasgi,
Apud Thymbrā aūt sortiti sunt Lycij Myßiq; superbi,
Et Phryges equitatores,& Meones galeati.
Sed cur me hæc disquiris singula?
Si.n.iam prompti estis Troianorū adire multitudinē:
Thraces(hi aūt à longe nuper uenientes)ultimi aliorum,
Inter autem ipsos Rhesus rex filius Eionei.
Huius pulcherrimos equos uidi & magnos,
Albiores niue:currere autem uentis similes.
Currus autem ei auroq; & argento bene laboratus est.
Arma autem aurea magna mirabile uisu
Venit habens.hæc quidem non mortalibus conuenit
Viris portare,sed immortalibus deis.
Sed me nunc nauibus admouete uelocibus,
Aut me ligantes relinquite hic forti ligamine,
Vt ueniatis & tentetis me,
An secundum ueritatem dixi uobis,an & non.
Hunc aūt torue aspiciēs allocutus est fortis Diomedes.
Ne iam mihi fugam Dolon inijce mente,
Bona quamuis nuncians,postquā uenisti manus in meas.
Siquidem enim te nunc absoluemus & dimittemus,
Certe & postea uenies ueloces in naues Achiuorum
Vel speculans uel contra pugnans.
Si autem meis à manibus domitus animum perdes,
Non amplius postea tu nocumentū aliqñ eris Argiuis.
Dixit.et hic quidē ipsum erat futurus barba manu forti
Tangēs precari,hic autem ceruicem mediam percußit

Rhesus à Dolone proditur.

Dolonis mors.

Ense ruens, ambos autem incidit neruos:
Loquentis autem huius caput pulueribus mistum est.
Huius autem miluinam galeam à capite acceperunt,
Et lupinam, & arcus retro curuos, & lanceam longam,
Et hæc Mineruæ prædatrici diuinus Vlysses
In altum eleuauit manu, & precans uerbum dixit.
Gaude Dea, his te enim primam in olympo.
Omnium immortalium inuocabo. sed & rursus
Mitte in Thracum uirorum equosq; & lectos.
Sic dixit, & à se in altum eleuans
Posuit supra miricam. manifestum autem signum fecit
Colligens calamos miricæq; uirides ramos,
Ne lateret rursus euntem uelocem per noctem nigram.
Hi autem iuerunt ante per arma & nigrum sanguinem.
Statim autem in Thracũ uirorum turmã uenerũt euntes:
Hi autem dormiebant labore confecti. arma autem ipsis
Pulchra apud ipsos in terra declinata erãt bñ secũdũ or-
Triplici ordine: apud aũt ipsos unicuiq; bijugi eq. (natũ
Rhesus aũt in medio dormiebat. apud aũt ipsum ueloces
Ex parte currus ultima loris ligati erant. (equi,
Hunc autem Vlysses ante uidens Diomedi ostendit.
Hic Diomedes uir. hi & equi,
Quos nobis dixit Dolon quem interfecimus nos.
Sed age profer forte robur: neq; te oportet
Stare in uanum cum armis: sed solue equos,
Vel tu uiros interfice. erunt autem curæ mihi equi.
Sic dixit. huic aũt inspirauit robur cæsia Minerua,
Interficiebãt aũt cõuersim horũ aũt suspiriũ mouebatur
Ense uerberatorũ: rubebat aũt sanguine terra. (indecens. Comparatio
Sicut autem leo ouibus incustoditis contra iens leonis.

Capris uel pecudibus mala cogitans ruit.
Sic quidem Thraces uiros contra ibat Tydei filius.
Donec duodecim interfecit:sed prudens Vlysses
Quencunq; Tydides ense interficiebat astans,
Hunc Vlysses à tergo capiens pede extrahebat.
Hæc cogitans in animo ut pulchros crines habentes equi
Facile transirent,neq; tremerent animo
Rhesus occiditur et equi abducuntur. *Mortuos supra euntes.desueti erant enim adhuc eorum.*
Sed quando iam regem inuenit Tydei filius,
Hunc tertiumdecimum dulci animo priuauit
Anhelantem:mortifer enim somnus capiti præsto fuit
Nocte Oenidæ filius per consilium Mineruæ.
Interea autem patiens Vlysses solungulos equos:
Cum autem eleuabat loris & ducebat multitudime
Arcu percutiens,quando non scuticam splendidam
Pulchro ex curru cogitauit manibus suscipere.
Sibilauit autem loquens Diomedi diuino.
Sed hic cogitabat manens quid forte faceret,
An hic currum capiens ubi pulchra arma iacebant
Temone extrahere:an efferret in altum eleuans.
An adhuc multorum Thracum animum auferret.
Quousq; hic hæc mouebat in mēte,interim aūt Minerua
Propè stans allocuta est diomedem diuinum.
Reditum iam recordare magnanimi Tydei fili
Naues in concauas,ne & præteritus uenias:
Ne aliquis & Troianos suscitet Deus alius.
Sic dixit.hic autem intellexit Deæ uocem loquentis.
Statim autem equos ascendit.uerberabat autem Vlysses
Arcu.hi autem uolabant ueloces in naues Achiuorum.
Neq; cæcam explorationem argenteū arcū hīs Apollo.

Vt uidit Mineruam cum Tydei filio ſequentem.
Huic iratus Troianorum adiuit multam turbam.
Excitauit autem Thracum conſultorem Hippocoonta
Rheſi patruelem bonum.hic autem ex ſomno ſurgens
Poſtquam uidit locum deſertum,ubi ſtabant ueloces equi,
Viroſq; palpitantes in moleſtis cædibus,
Plorauit:poſtea amicumq́; nominauit ſocium.
Troianorum aũt clangorq́; & multus ortus eſt tumultus
Currentium ſimul.admirabantur autem crudelia facta,
Quot uiri faciẽtes iuerunt cõcauas in naues. (terfecerũt,
Hi aũt qñ iam peruenerunt ubi ſpeculatorẽ Hectoris in-
Tunc Vlyſſes quidem retinuit Ioui dilectus ueloces equos.
Tydides autem humum deſiliens exuuias cruentas
In manibus Vlyßi poſuit.inſilijt autem equos.
Verberabat autem equos:hi autem non inuiti uolabant
Naues in concauas.illic enim dilectum fuit animo.
Neſtor autem primus ſonum audiuit,dixitq́;.
O' amici Argiuorum ductores & curatores,
Mentior?an uerum dico?inclinat autem me animus.
Equorum me uelocium circum ſonitus auribus percutit.
Vtinam enim iam Vlyſſesq́;,& fortis Diomedes
Huc ſtatim ex Troianis abegerint ſolungulos equos.
Sed ualde timui in mente nequid paßi eſſent
Argiuorum hi optimi à Troianorum tumultu.
Nondum omne dictum eſt uerbum, quãdo uenerunt ipſi.
Et hi quidem deſcenderunt in terra.hi autem gaudentes
Dextris amplexi ſunt uerbiſq́; ſuauibus.
Primus autem interrogauit honoratus equitator Neſtor.
Dic age mihi multũ laudate Vlyſſes magna gloria Achi- *Vlyſſes Græcorũ gloria.*
Quõ hos equos accepiſtis exeuntes multitudinẽ (uorũ,

Troianorum? an aliquis uobis præbuit Deus obuians?
Valde radijs similes Solis.
Sēper quidē cū Troianis in prælio uersat⁹ sum: neq; dico
Manere apud naues senex quamuis existens bellator:
Sed nondum tales equos uidi, neq; intellexi.
Sed aliquem uobis puto dedisse Deum obuiantem.
Ambos .n. uos diligit nebularum congregator Iupiter,
Filiaq; Aegiochi Iouis glaucos oculos habens Minerua.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Vlysses.
O' Nestor Neleide magna gloria Achiuorum:
Facile Deus uolens & meliores quàm hi
Equos daret, quoniam multo potentiores sunt.
Equi autem hi senex nuper aduenientes quos interrogas
Threicij. ipsis autem dominum bonus Diomedes
Interfecit: apud autem socios duodecim omnes optimos,
Hunc tertiumdecimum speculatorē interfecimus propè
Quem speculatorem exercitus esse nostri (naues
Hectorq; præmisit & alij Troiani illustres.
Sic dicens uallum peregit solungulos equos
Cachinnans, simul autem alij ibant gaudentes Achiui.
Hi autem quando Tydidæ tentorium insigne aduenerunt,
Equos quidem ligauerunt decoris capistris
Præsepio in equino, ubi Diomedis equi
Stabant ueloces electum panem edentes.
Nauis autem in puppim exuuias cruentas Dolonis
Posuit, ut sacrificium præpararet Mineruæ.
Ipsi autem sudorem multum abluerunt mare
Intrantes tibiasq; & collum circumq; crura.
Sed postquam ipsis unda maris sudorem multum
Lauit à corpore, & refrigeratum est dilectum cor

In balnea euntes bene fabricata loti sunt,
Hi autem loti & uncti pingui oleo
Ad cœnam iuerunt. ab autem cratera Mineruæ
Plena exhaurientes libauerunt optimum uinum.

ARGVMENTVM. Λ. HOMERI COMPOSITIONIS.

AGamemnon ipseque armatus & alios armans Græcos educit in prælium. Hector autem Ioue iubente secedit a pugna: interim Agamemnon in nauali saluatur. Post hæc Vlysses circundantibus ipsum Troianis expellit ipsos, Aiace & Menelao auxiliantibus ipsi. Vulnerantur quidem Græcorum optimi: Agamemnon quidem a Coone, Vlysses a Soco. ab autem Alexandro sagittantur Diomedes & Eurypylus & Machaon: quem redeuntem cum Nestore videns Achilles mittit patroclum ad discēdum quis esset vulneratus, hic autem abiens & discens Machaona esse, a Nestore exhortabatur vel Achillem persuadere pugnare cum Græcis, vel ipse accipiens armaturam Achillis exire in pugnam. Rediens autem cum incidisset in Eurypylum portans ad naues curat.

ILIADIS. A. HOMERI COMPOSITIONIS.

Lãbda ãt optimates Græcorũ uulnerauerũt Hectoris uiri

Vrora autem ex lectis splẽdidi Tithonis
Surrexit, ut immortalibus lumen ferret,
& mortalibus.
Iupiter autem litem præmisit ueloces in naues Achiuorum
Difficilem, belli signum in nauibus tenentem.
Stetit autem in Vlyßis magna naue nigra,
Quæ in medio erat audiri utrinq;,
Et in Aiacis tentorio Telamonidæ,
Et in Achillis. hi aũt in extremas partes naues æquales
Traxerant uirilitate confisi, & robore manuum.
Tunc stans clamauit Dea ualdeq; grauiterq;
Rectã Achiuis: magnam aũt fortitudinẽ iniecit unicuiq;
Corde incessanter bellare & pugnare.
His autem statim bellum dulcius fuit, quàm redire
In nauibus concauis dilectam in patriam terram.
Atrides clamauit, & armari iußit
Argiuos: ipse autem indutus est splendidum æs.
Tibialia quidem primum circa tibias posuit
Pulchra, argenteis fibulis coniuncta.
Secundo rursus thoracem circa pectora induit:
Quem aliquando ei Cinyres dedit donum esse.
Audiebatur. n. usq; in Cypro magna gloria: qm̃ Achiui
Ad Troiam nauibus innauigare debebant.
Ideo ei hunc dedit gratificans regi.

Peruicacia. i. Iris Dea, ad castra græcorũ mittitur.

Agamemnonis apparatus ad bellũ.

Cinyres rex Cypri.

Huius quidem decem uiæ erant nigri metalli,
Duodecim autem auri,& uiginti stanni:
Cærulei & dracones extensi erant ad collum:
Tres aliunde Iribus similes,quas Saturnius
In nube firmauit miraculum mortalibus hominibus.
Circa autem humeros posuit ensem:ei autem claui
Aurei splendebant:sed circa uaginam erat
Argenteus Aureis loris coniunctus.
Accepit autem magnum uarium scutum impetuosum
Pulchrum,quod circa quidem circuli decem ærei erant.
Ei autem umbilici erant uiginti stanni
Albi:in autem medijs erat nigri metalli.
Huic autem quidem Gorgo terribilis coronata erat
Terribiliter aspiciens.circa autem terrorq́; timorq́;.
Huic autem argenteum lorum erat.sed in ipso
Cæruleus uertebatur draco.capita autem ei erant
Tria coronata unius ceruicis nata.
Capiti aũt cuneatam galeam imposuit quadruplici crista
Equinam,grauiter autem crista desuper annuebat.
Accepit autem fortes lanceas duas armatas ære
Acutas:longe autem æs ab ipsis cælum intra
Splendebat.sonuerunt autem Mineruaq́; & Iuno
Honorantes regem multiauri Mycenes.
Aurigæ quidem postea suo præcipit unusquisq;
Equos bene secundum ornatum tenere illic ante fossam.
Ipsi autem pedites cum armis armati
Ruebant:inextinguibilis autẽ uox fiebat Auroram ante.
Peruenerunt equites in uallum armati.
Equites autem parum transierant:sed tumultum
Concitauit malum Saturnius:ab alto demisit rores

Sanguine madefactas ex æthere: quoniam debebant
Multa fortia capita inferno præmittere.
Troiani autẽ rursus ex altera parte in tumulo campi,
Hectoraq; circa magnum & eximium Polydamanta,
Aeneáq;, qui à Troianis Deus tanq̃ honorabatur ĩ populo:
Tresq; Antenoridas, Polybum, & Agenora diuinum,
Cælibemq; Acamanta similem immortalibus.
Hector autem in primis portabat scutum undiq; æquale.
Qualis autem ex nebulis apparet perniciosa stella
Splendens, qñ autẽ rursus ingreditur nebulã umbrosam.
Sic Hector aliquando quidem cum primis apparebat:
Aliquando autem in ultimis iubens. totus autem ære
Splendebat tanquam fulgur patris Iouis Aegiochi.
Hi autem sicut messores contrarij inter se
Ordinem impellunt uiri beati in aruo
Triticorum uel hordeorũ, manipuli aũt frequẽtes cadant.
Sic Troiani & Achiui inter se ruentes
Bellabant, neq; alteri recordabantur perniciosi timoris.
Aequalia aũt in pugna capita habebant. hi aũt lupi tanq̃
Currebant. Iris aũt gaudebat multa suspira faciens inspi-
Sola enim Deorum aderat pugnantibus. (ciens.
Alij autem non ipsis aderant Dei: sed taciti
Suis in domibus sedebant, ubi unicuiq;
Domus pulchræ fabricatæ erãt in summitatibus olympi.
Omnes aũt reprehẽdebãt nigras nubes habẽtẽ Saturniũ:
Quoniam Troianis uolebat gloriam dare.
Hos quidem non curabat pater. hic autẽ seorsum diuisus
Ab alijs longe sedebat gloria gaudens,
Inspiciens Troianorumq; ciuitatẽ & naues Achiuorum,
Aerisq; splendorem perdentesq;, perditosq;.

Comparatio messorum. Pugna initur inter Troianos & Græcos.

Quandiu quidem Aurora erat & crescebat almus dies,
Tandiu ualde amborũ tela tangebãtur: cadebat aũt popu
Quando autem quercus incisor uir præparat cœnã (lus.
Montis in radicibus, postea satiauit manus
Incidens arbores magnas, satietasq; ipsum accepit animũ,
Cibumq; dulcem, circa mentes desiderium capit.
Tunc sua uirtute Danai rumpebant phalanges,
Iubentes socijs in ordinibus. extra autem Agamemnon
Primus ruit. interfecit aũt uirũ Bienora pastorẽ populo-
Ipsum. postea aũt sociũ Oilea percussorẽ equorum. (rum
Certe hic ex equis saltans contrarius stetit.
Hunc autem recta promptum in fronte acuta lancea
Percußit: neq; corona lanceam ipsius tenuit ære grauis:
Sed per ipsam uenit & os: cerebrum autem
Intus totum sparsum est: interficit aũt ipsum prõptum.
Et hos quidem reliquit illic rex uirorum Agamemnon
Pectoribus radiantes postquam spoliauit uestes.
Sed hic iuit Isumq; & Antiphum interficiens,
Filios duos Priami, nothum & legitimum ambos
In uno curru existentes. hic quidem nothus aurigabatur.
Antiphus rursus socius erat inclytus: quos quondã Achil
Idæ in radicibus ligauit teneris uiminibus, (les
Pascentes in ouibus accipiens, & soluit donis.
Iam tunc Atrides late dominans Agamemnon
Hunc quidẽ super papillã iuxta pectus percußit lancea.
Antiphũ aũt iuxta aurẽ percußit ense, ex aũt iecit equis.
Festinans autem ab his prædatus est arma pulchra
Cognoscens: etenim ipsos antea apud naues ueloces
Vidit: quando ex Ida duxit pedes uelox Achilles.
Sicut autem leo ceruæ uelocis infantes filios

Agamemnon plures occidit.

Comparatio ceruæ.

Facile scidit, accipiens fortibus dentibus
Veniens in cubile, tenerumq; ipsis cor abstulit.
Hæc autem si interfuit ualde propè non potest ipsis
Auxiliari: ea enim ipsam sub tremor grauis intrauit.
Statim autem ruit per quercus densas & syluam
Festinans, sudans fortis feræ ab impetu.
Sic his nullus potuit auxiliari mortem
Troianorum. sed & ipsi sub Argiuos fugiebant.
Sed hic Pisandrumq; & Hippolochum bellicosum
Filios Antimachi prudentis (qui maxime
Aurum Alexandri suscipiens splendida dona,
Non permisit Helenam dare flauo Menelao.)
Huius duos filios interfecit rex Agamemnon
In uno curru existentes, simul aũt habebãt ueloces equos.
Ex enim ipsorum manibus fugerant habenæ splendidæ.
Hi autem turbati sunt. hic autem cõtra ruit leo tanquam
Atrides. hi autem rursus ex curru supplicabant
Viuos cape, Atrei fili: tu autem digna suscipias dona:
Multæ autem in diuitis patris opes iacent.
Aesq;, aurumq;, multiq; laboris ferrum.
Harum tibi donabit pater infinita dona,
Si nos uiuos audiuerit in nauibus Græcorum.
Sic hi flentes allocuti sunt regem
Mitibus uerbis: immitem autem uocem audiuerunt.
Si quidem iam Antimachi prudentis filij estis,
Qui aliquando in Troianorum cõcione Menelaum iußit
Nuncium uenientem cum diuino Vlysse
Illic interficere, neq; dimittere retro in Achiuos,
Nunc quidẽ iam patris indecentem soluite contumeliam.
Dixit, & Pisandrum quidem ab equis deiecit humum,

Lãcea pcutiẽs ad pect⁹.hic aũt ſupin⁹ in terra firmat⁹ ẽ.
Hippolochus aũt deſilijt.hunc rurſus humi interfecit,
Manus enſe abſcindens,& ceruicem abſcindens.
Mortarium autem tanquam impulit uolui per turmam.
Hos quidẽ dimiſit:hic aũt,ubi plurimæ turbabãtur phalã
Illuc ruit.ſimul & alij fortiſſimi Achiui. (ges
Pedites quidem,pedites perdebant,fugientes neceſſitate:
Equites autem equites, (ſub autẽ ipſis mouebatur puluis
Ex campo,quẽ concitauerant reſonantes pedes equorum)
Aere interfectos.ſed rex Agamemnon
Semper interficiens ſequebatur Argiuis iubens.
Sicut autem quãdo ignis nociuus in lignoſa incidit ſylua:
Vndiq; uoluens uentus fert,arbuſcula autem
Cum radicibus cadunt,impulſa ignis impetu.
Sic ab Atride Agamemnone cadebant capita
Troianorum fugientiũ.multi autẽ fortium ceruiciũ equi,
Vacuos currus ſtrepere faciebant per belli tranſitus,
Aurigas deſiderantes eximios,hi autem in terra
Iacebant,uulturibus meliores quàm uxoribus.
Hectora autem ex telis ſubduxit Iupiter,exq; puluere,
Exq; cæde,exq; ſanguine,exq; tumultu.
Atrides autem ſequebatur terribiliter Danais iubens.
Hi autem apud Ili ſepulchrum Dardanidæ,
Medio in campo apud ficum ruerunt,
Cupidi ciuitatis:hic uocans ſequebatur
Atrides,ſanguine autem fœdauit manus intangibiles.
Sed quando iam Scæasq; portas & fagum uenerunt:
Tunc iam ſteterunt,& inter ſe expectabant.
Hi autẽ adhuc in medio campo timebant boues tanquam,
Quas leo terruit ueniens in noctis medio

Omnes.sed uni apparuit perniciosa mors.
Huius autem ceruicem fregit accipiens fortibus dentibus
Primum.postea autē sanguinem & uiscera oīa deuorat.
Sic hos Atrides insequebatur rex Agamemnon,
Semper interficiens ultimum.hi autem fugiebant.
Multi autem proniq; & supini excidebāt equis
Atridæ à manibus:circum ante enim lancea currebat.
Sed quando iam cito debebat sub ciuitatē altumq; murum
Ire,tunc iam pater uirorumq; deorumq;
Idæ in cacuminibus resedit fontosæ
Ex cælo descendens.tenebat autem fulgur in manibus.
Irim autē concitauit aureas pēnas habentē nunciaturam.
Vade age Iris uelox:hoc Hectori uerbum dic,
Quandiu uidet Agamemnona pastorem populorum
Ruentem in primis pugnis interficiētem acies uirorum:
Tandiu recedat.alium autem populum iubeat
Pugnare inimicis in forti pugna.
Sed postquam uel lācea uerberatus uel percussus sagitta,
In equos saltat:tunc ei robur præbebo
Interficere,donec naues bene tabulatas adueniat,
Occidatq; sol & in tenebram sacram cat.
Sic dixit,nec non persuasa est pedibus aēreis uelox Iris.
Iuit autem ab Ideis montibus in Troiam sacram.
Inuenit filium Priami prudentis Hectora diuinum
Stantem in equis & curribus coniunctis.
Propè autem stans allocuta est pedibus uelox Iris.
Hector fili Priami Ioui consilio similis,
Iupiter me pater misit tibi dicere,
Quandiu uidens Agamemnona pastorem populorum
Ruentem in primis pugnis interficiētem acies uirorum,

Tandiu recede à pugna.alium autem populum iube
Pugnare inimicis in forti pugna.
Sed postquam uel lancea uerberatus uel percussus sagitta
In equis saltat:tunc tibi robur præbebit
Interficere:donec naues bene tabulatas adeas,
Occidatq; sol & in tenebram sacram eat.
Hæc quidem sic dicens abiuit pedibus uelox Iris.
Hector autem ex curribus cum armis saltauit humum.
Vibrans autem acutas lanceas in exercitum iuit undiq;
Incitans pugnare.suscitauit autem pugnam grauem.
Hi autem uersi sunt,& contrarij stabant Achiuis.
Argiui autem ex altera parte fortificauerunt phalanges:
Parata est aũt pugna.stabãt aũt cõtrarij:sed Agamemnon
Primus ruit:uoluit autẽ maxime primo pugnare omnũ.
Dicite nunc mihi Musæ cælestes domos habentes.
Quis iam primus Agamemnoni contrarius iuit,
Vel ipsorum Troianorum,uel inclytorum auxiliatorum.
Iphidamas Antenorides bonusq; magnusq;,
Qui nutritus est in Thracia fertili matre ouium.
Cisseus hunc nutriuit domibus in paruulum existentem
Auus matern9 qui peperit Theanã pulchras genas hñtẽ.
Sed postquam ubertatis gloriosæ peruenit ad mensuram,
Illic quidem detinuit.dedit autem hic filiam suam,
Nuptus autẽ ex thalamo post gloriam uenit Achiuorum
Cum duodecim nauibus rostratis,quæ ipsum secutæ sunt.
Has quidem postea in Percope reliquit naues æquales.
Sed hic pedester iens ad Troiam uenit.
Hic tunc Atridæ Agamemnoni obuius uenit.
Hi autem tunc iam propè erant adinuicem uenientes.
Atrides quidẽ errauit,præter spem eius uersa est lancea.

Iphidamas autem in zona thoracem subter
Percußit:in aũt ipse firmatus est:graui manu confidens.
Neque transiuit balteum pulchrum:sed multo prius
Argento obuians plumbum tanquam uersus est cuspis.
Et hanc manum accipiens late dominans Agamemnon,
Traxit in ipsum promptus tanquam leo:ex autem manu
Euulsit,hunc aũt ense percußit ceruice:soluit aũt mẽbra.
Sic hic quidem illic cadens,dormiuit æreum somnum:
Miserabilis longe à desponsata uxore ciuibus auxilians
Puella cuius nullã gratiam cognouit:multa autem dedit.
Primum centum boues dedit,postea autẽ mille promisit
Capras,simul & oues,quæ ei multa pascebantur.
Iam tunc Atrides Agamemnon interfecit.
Iuit autẽ portans ad turmam Achiuorum arma pulchra.
Hunc autem postquam igitur Coon gloriosus uirorum
Primogenitus Antenorides fortis,ipsum dolor
Oculis cooperuit fratris cadentis.
Stetit aũt ex obliquo cũ lãcea,latẽs Agamẽnona diuinũ.
Percußit autem ipsum in manu media,cubitum infra.
Contra autem exiuit splendidæ lanceæ cuspis.
Timuit autem postea rex uirorum Agamemnon.
Sed neque sic cessauit à pugna & bello.
Sed irruit Cooni habens fortem lanceam.
Certe hic Iphidamanta fratrem & auum
Trahebat pede promptus,& clamabat omnes optimos.
Hunc aũt trahentẽ ad multitudinẽ:sub scuto umbiculoso
Vulnerauit lancea ærea,soluit autem membra.
Huius autem in Iphidamante caput abscidit astans
Illic Antenoris filij ab Atride rege
Mortem complentes,iuerunt domum inferni intra.

Agamemnon Iphidamanta occidit.

Sed hic aliorum inuersus est acies uirorum,
Lanceaq;,enseq;,magnisq; saxis:
Quandiu ei sanguis adhuc calidus exiuit ex uulnere.
Sed postq̃ hoc quidẽ uuln⁹ siccatũ est,cessauitq; sanguis:
Acuti autem dolores adiuerunt fortitudinem Atridæ.
Sicut autẽ quando dolentẽ habet telum acutum mulierem
Acute.hoc autem præmittunt laborem facientes Ilithyiæ
Iunonis filiæ amaros dolores habentes.
Sic acuti dolores adiuerunt fortitudinem Atridæ,
In currum autem ruit, & aurigæ præcepit
Nauibus in concauis ducere:tristatus est enim cor.
Clamauit autem ualde Danais iens.
O' amici Argiuorum,principes & primores:
Vos quidem nunc naui expellite ponto transeuntibus
Pugnam molestam:quoniam non me consiliarius Iupiter
Permisit Troianis toto die pugnare.
Sic dixit.auriga ãt uerberauit pulchrorũ criniũ equos,
Naues in concauas.hi autem non inuiti uolauerunt.
Spumabant aũt pectora,spargebantur aũt subter puluere
Consumptum regem à pugna seorsum portantes.
Hector aũt postq̃ intellexit Agamẽnona seorsum euntẽ,
Troianisq; & Lycijs iußit,longe clamans.
Troiani,& Lycij,& Dardani bellicosi
Viri este amici.recordamini autem strenuæ fortitudinis.
Iuit autem uir optimus.mihi aũt magnam gloriam dedit
Iupiter Saturnides,sed rectà impellite solungulos equos
In fortißimos Danaos:ubi magnam gloriam accipietis.
Sic dicens concitauit robur & animum uniuscuiusq;,
Sicut autẽ quando aliquis uenator canes alborũ dentium
Instigat in syluestri porco,capro,uel leoni.

Agamemnon saucius è pugna excedit.

Sic contra Achiuos instigauit Troianos magnanimos
Hector Priamides homicidæ æqualis Marti.
Ipse autem inter primos ualde cogitans iuit.
Incidit pugnæ supra fluenti æqualis turbini
Qui desiliens nigrum pontum commouet.
Tunc quem primum, quem ultimum interfecit
Hector quos interemit. Hector Priamides, quando ei Iupiter gloriam dedit?
Asseum quidem primum & Antonoum & Opitem,
Et Dolopen, Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
Esymnumq́;, Orumq́;, & Hipponoum bellicosum.
Hos hic principes Danaorum interfecit: sed postea
Multitudinem. sicut quando Zephyrus nebulas cōmouet
Procellosi Noti profundo turbine uerberans,
Multa aūt uolubiliter unda mouetur, in altum aūt spuma
Spargitur ex uenti multum errantis flatu.
Sic multa capita ab Hectore domata sunt populorum.
Tunc pestis erat, & crudelia opera fiebant.
Et in nauibus cecidissent fugientes Achiui,
Nisi Tydidæ Diomedi iußisset Vlysses.
Tydides quid paßi obliti sumus strenuæ uirtutis?
Sed age, hic amice apud me sta. iam enim ignominia
Erit si naues accipiet galeatus Hector.
Hunc autem respondens allocutus est fortis Diomedes.
Certe ego manebo & tolerabo: sed paululum
Nostrū erit lætitia, quoniā nebularū cōgregator Iupiter
Troianis iam uult dare potentiam quàm nobis.
Dixit, & Thymbræum quidem ab equis deiecit humum,
Lancea percutiens in papilla sinistra: sed Vlysses
Diuinum famulum Moliona huius regis.
Hos quidem postea dimisit, quoniam à bello cessauerant.

Hi autẽ in multitudinẽ euntes turbabant.sicut qñ capri
In canibus uenaticis ualde scientes incidunt.
Sic interficiebant Troianos iterum ruentes.sed Achiui
Libenter fugientes respirabant Hectora diuinum.
Tunc acceperunt currumq́; & uiros populi optimos
Filios duos uiri Percosij,qui supra omnes
Sciebat uaticinia,neq; suos filios sinebat
Ire in bellum corruptiuum uirorum.hi autem ei non
Obediuerunt:Parcæ enim ducebant nigræ mortis.
Hos quidem Tydides lancea inclytus Diomedes
Animo & anima priuans inclyta arma abstulit:
Hippodamum autem Vlysses & Hypirochum interfecit.
Tunc eis æqualiter pugnam extendit Saturnius,
Ex Ida deorsum aspiciens:hi autẽ inter se interficiebant.
Certe Tydei filius Agastrophum uulnerauit
Lancea Pæonidem heroem in coxa,non enim ei equi
Propè erant fugere:læsus est autem ualde animo.
Hos quidem.n.famulus longe habebat.sed hic pedestris
Ruebat per primos pugnatores,quousq; dilectã perdidit
Hector aũt cito intelligẽs in turmis irruit ĩ ipsos (aĩam.
Resonans:simul autẽ Troianorũ sequebantur phalanges.
Hunc autem uidens timuit uocem bonus Diomedes.
Statim autem Vlyssem allocutus est prope existentem.
Nobis autem hoc nocumentum uoluit fortis Hector.
Sed age iam stemus,& iuuemus manentes.
Certe & uibrans præmittit longam lanceam,
Et percußit(neq; errauit obseruans)in capite
Extremam iuxta galeam:errauit autem ab ære æs:
Neque iuit ad corpus malum:liberauit enim galea
Triplex acuta,quam ei præbuit Phœbus Apollo.

Hector autem cito cucurrit, mistusq; est in multitudine:
Stetit aũt genuflexo cadens, & firmatus est manu forti
Humi: circum autem populos nigra nox cooperuit.
Quandiu autem Tydides ad lanceæ iuit impetum
Longe inter propugnatores, ubi eius iacebat in terra,
Tandiu Hector resipuit: & iterum in currum ruens
Duxit ad multitudinem, & euitauit mortem nigram.
Lancea autem ruens allocutus est fortis Diomedes.
Nunc effugisti mortem canis: certe tibi propè
Venit malum: nunc te liberauit Phœbus Apollo,
Cui debes precari iens in sonitum iaculorum.
Certe te expediam, & posterius obuians:
Sicubi aliquis & mihi deorum adiutor est.
Nunc rursus alios persequar quemcunq; inueniam.
Dixit, & Peonidem lancea inclytum spoliauit.
Sed Alexander Helenæ maritus pulchros crines habentis
Tydide arcus intendit pastori populorum,
In columna inclinatus uiri dormitorio in sepulchro
Ili Dardanide, antiqui in populo senis.
Certe hic quidem thoracem Agastrophi fortißimi
Abscidit à pectoribus pulchrum, parmamq;, ab humeris,
Et galeam fortem, hic autem arcus ulnam retraxit,
Et percußit (neq; ipsum uana sagitta effugit manu)
Plantam dextri pedis, totaliter autem sagitta
In terra fixa est. hic autem ualde suauiter ridens
Ex insidijs saltauit: & gloriabundus uerbum dixit.
Percussus es, neq; uanũ telũ effugit: utinã debuißẽ tibi
Vltimum in uentrem percutiens animam abstulisse.
Sic & Troiani quieuissent à malo,
Qui te timent leonem tanquam mugientes capræ.

Diomedes Hectori attonito insultat.

Paris Diomedẽ ex insidijs uulnerat

Hunc autẽ non timens allocutus est fortis Diomedes.
Sagittarie nociue capitis splendide proce,
Siquidem iam contra cum armis tentabis,
Non te iuuabit arcus & multæ sagittæ.
Nũc aũt me supra radẽs plantã pedis gloriaris inaniter:
Nõ curo tãquã si me mulier percußisset,uel puer insciẽs.
Insensibile enim telum uiri impotentis nullius ualoris.
Certe aliter à me:& si paululum tanget,
Acutum telum est,& mortalem statim faciet:
Hunc autem uxoris quidem circa laceratæ erunt genæ:
Pueri autem orphani.hic aũt sanguine terrã rubefaciens
Putrescet.aues autem plures quàm mulieres.
Sic dixit hũc aũt Vlysses lãcea inclytus propè ueniẽs
Stetit ante.hic autem à tergo sedens telum acutum
Ex pede traxit:dolor autem per corpus uenit molestus.
In currum autem ascendit,& aurigæ iußit
Nauibus in concauis dirigere cursum.dolebat autem cor.
Solus erat aũt Vlysses lancea inclytus,neq; aliquis ipsum
Argiuorum apud manebat:quoniã timor accepit omnes.
Dolens autem dixit ad suum magnum animum.
Hei mihi quid patior,ualde enim malum si fugiam
Multitudinem timens.hoc autem molestum,si captus ero
Solus.alios autem Danaos terruit Saturnius.
Sed quid mihi dilectus consultat animus.
Scio enim quòd mali quidem recedunt à pugna.
Quicunq; autẽ optime agit pugna in,hũc ualde opus est
Stare fortiter,uel feriatur,uel feriat alium.
Dum hic hæc uersat in mente & in animo,
Interim ad Troianos cohortes ueniebant clypeatos:
Impellebant aũt in medijs inter ipsos nocumẽtũ ponẽtes.

Diomedes à Paride Vulneratus pugna excedit.

Sicut autem qn̄ aprum circa canes pubeſcenteſq; iuuenes
Ruunt.hic autem uenit profundo ex ſaltu
Acuens album dentem cum circūflexis maxillis.
Circa autem ruunt,ſub autem ſtridor dentium
Fit.hi autem manent cito grauiter exiſtentem.
Sic tunc circa Vlyſſem Ioui dilectum ruunt
Troiani.hic autem primum quidem eximium Deiopitem
Vulnerauit humerum ſuper ſaltans acuta lancea.
Sed poſtea Thoonem & Ennomum interfecit:
Cherſinanta autem poſtea in equos ruentem
Lancea in umbilicum ſub ſcuto umboſo
Percuſsit.hic aūt in pulueribus cadēs tetigit terrā cubito.
Hos quidē reliquit.hic aūt Hippaſidē Charopē uulnera-
Fratrem generoſi Soci. (uit lancea
Huic autem auxiliaturus Socus iuit diuinus uir.
Stetit aūt ualde propè iens,& ipſum uerbū allocutus eſt.
O' Vlyſſes clariſsime inſidiarum rurſusq; & laboris,
Hodie uel duobus gloriaberis Hippaſidis
Tales uiros interficiens,& arma auferens:
Vel mea à lancea uerberatus animum perdes.
Sic dicens uulnerauit ſcutum undiq; æquale.
Per quidem ſcutum tranſiuit ſplendidum fortis lancea,
Et per thoracem pulchrum firmata eſt.
Omnem autem à lateribus cutem ſeparauit,neq; ſiuit
Pallas Minerua miſceri uiſceribus uiri.
Cognouit autem Vlyſſes quod ei non telum letale uenit.
Retro cedens Socum uerbum allocutus eſt.
O' miſer certe ualde iam te inuenit grauis mors
Certe quidem me remouiſti contra Troianos pugnare.
Tibi autem ego hic dico cædem & mortem nigram

Vlyßis in pugna uirtus.

Dic hoc fore mea autem à lancea interfectum,
Gloriã mihi dare,animã aũt inferno inclytos equos hñti.
Dixit,& hic quidem ad fugam retro uersus abiuit.
Huic autem uerso dorso in iaculum confixit,
Humerorum in medio,per autem pectora transiuit.
Sonuit autem cadẽs.hic autẽ gloriatus est diuus Vlysses.
O' Soce Hippasi fili prudentis equi domitoris,
Cepit te finis mortis inueniens,neq; aufugisti.
O' miser non quidem tibi pater & honoranda mater
Oculos claudent morienti.sed aues
Cruda comedentes circum pennas densas iacientes.
Sed postq̃ ego mortuus fuero,sepeliẽt me diuini Achiui.
Sic dicens Soci prudentis impetuosam lanceam
Extraq; corpus traxit & scutum umbosum.
Sanguis autem ei euulsa profluebat.dolebat aũt animo.
Troiani aũt magnanimi postq̃ uiderũt sanguinẽ Vlyßis,
Cohortantes in multitudinem contra ipsum oẽs iuerũt.
Sed hic retro cedebat,uocabat autem socios.
Ter quidem postea uocauit quãtum caput capiebat uiri,
Terq; audiuit clamantem bellicosum Menelaum.
Statim autem Aiacem allocutus est propè existentem
Aiax diuine Telamonie princeps populorum
Circa me Vlyßis prudentis uenit uox,
Huic similis tanquam si ipsum uiolarent solũ existentem
Troiani diuidentes in forti pugna.
Sed eamus in multitudinem.iuuare enim melius.
Timeo nequid passus sit in Troianis solus
Bonus existens magnum aũt desyderiũ Danais fiet. (uir
Sic dicẽs,hic q̃dẽ præibat,hic ãt simul seq̃batur diuin⁹
Inuenerunt postea Vlyssem Ioui dilectũ.circũ aũt ipsum

Troiani sequebantur. sicut crudi lynces in montibus
Circa ceruum cornutũ percußum existentẽ percußit uir
Sagitta à corda. hunc quidem fugit pedibus
Fugiens donec sanguis calidus & genua mouentur.
Sed postquam hunc domuit uelox sagitta,
Cruda comedentes ipsum lynces in montibus laniant
In nemore umbroso. leonem autem induxit fortuna
Nociuum. lynces quidem fugiunt, sed hic deuorat.
Sic tunc circa Vlyssem prudentem consultorem
Troiani sequebantur multiq; & fortißimi: sed hic heros
Ruens sua lancea expellebat sæuum diem.
Aiax autem propè uenit ferens scutum uelut turrim:
Stetit autem apud. Troiani autem fugerunt aliò alius.
Certe hunc Menelaus bellicosus eduxit multitudine
Manu tenens: donec famulus propè duxit equos.
Aiax autem Troianos contra saltans interfecit Doriclũ
Priamidem nothũ filiũ. postea aũt Pãdocum uulnerauit.
Vulnerauit & Lysandrum & Pyrasum & Pylatem.
Sicut autem quando plenus fluuius in cãpũ descendit
Torrentes à montibus præbens Iouis hymbre:
Multas autem quercus aridas, multas autem & pinus
Infert, multam & frondem in mare iacit.
Sic insequebatur turbans in campum illustris Aiax
Interficiens equosq; & uiros. neq; dum Hector
Audierat, quoniam pugnæ in sinistra pugnabat omnis
Ripas apud fluuij Scamandri: qua maxime (batur
Virorũ cadebant capita. uox aũt inextinguibilis moue-
Nestoraq; circa magnũ & bellicosum Idomeneum.
Hector quidem inter ipsos uersabatur magna faciens,
Lãceaq; equitatuq;, iuuenũ aũt populabatur phalanges.

Vlysses è pugna uulneratus excedit.

Comparatio amnis.

Neq; dum receßiſſent à uia diuini Achiui:
Niſi Alexander Helenæ maritus bene comatæ
Ceſſare feciſſet optimum Machaonē paſtorē populorum
Sagitta triſulci percutiens in dextero humero.
Hunc circa timuerunt fortitudinem ſpirantes Achiui,
Ne aliquo modo ipſum bello declinato interficerent.
Statim autē Idomeneus allocutus eſt Neſtora diuinum.
Ὦ neſtor Neleïde magna gloria Achiuorum,
Age tuos currus inſcende,apud autem Machaon
Aſcendat.in naues autem uelocißime impelle ſolīgulos
Medicus enim uir multis pro dignus alijs (equos.
Sagittasq; p̄cidere inq; mitigabilia medicamēta ſpargere
Sic dixit.neq; nō pſuaſus ē honoratus eqtator Neſtor.
Statim aūt ſuos currus aſcendit:apud aūt Machaon
Aſcendit Aſclepij filius eximij medici.
Verberauit autē equos:hi autem non inuiti uolabant
Naues in concauas.eo enim dilectum erat animo.
Cebriones autem Troianos turbatos cognouit,
Hectora apud iens,& ipſum uerbum allocutus eſt.
Hector nos quidem hic uerſamur cum Danais
In extremitate belli maleſonantis.ſed iam alij
Troiani tumultuantur mixtim equiq; & ipſi.
Aiax āt tumultuatur Telamonius:bn̄ āt ipſum cognoui.
Spatioſum enim circa humeros gerit ſcutū.ſed & nos
Illuc equosq; & currum dirigamus,ubi maxime
Equeſtres pedeſtresq; malam contentionem anteponētes
Inter ſe interficiunt.uox aūt inextinguibilis mota eſt.
Sic dicens,uerberauit pulchros crines habentes equos
Flagello ſonanti:hi autem percußionē audientes,
Celeriter ferebāt ucloc ē currū ad Troianos & Achiuos,

Medicus multis alijs pollet.

Machaō e pugna digreditur ſaucius.

Calcantes mortuosq́; & scuta.sanguine autem axis
Subter totus perfusus est,& ambitus qui circa sellam
Quos ab equinis ungulis guttæ perfundebant,
Quiq́; à cantho.hic aūt pergebat ingredi multitudinem
Virilem perrumpereq́; saltans.in autem tumultum
Misit malum Danais.parum autem cessauit lancea.
Sed hic alios contra uersus est cateruas uirorum
Lanceaq́; enseq́; magnisq́; saxis.
Aiacis autem compescuit pugnam Telamonidæ.
Iupiter aūt pater Aiacem alte sedēs in timorē ,cōcitauit.
Stetit āt stupefactus.post tergū āt reiecit scutū septēpel=
Timuit āt aspiciēs ī multitudine feræ silis (liū bouinarū.
Retro uersus genu cum genu mutans.
Sicut autem fortem leonem boum à media mandria
Expellunt canesq́; & uiri agrestes.
Hiq́; ipsum non sinunt boum pinguedinem accipere
Tota nocte uigilantes.hic autem carnium cupidus
Ruit,sed nihil facit:frequentia enim iacula
Obuium expellunt fortibus à manibus
Incensæq́; faces.hasq́; timet uiolentus quamuis.
Mane autem à longe discedit tristis animo.

Aiax ob Hectoris interuētum in fugā uertitur.

Sic Aiax tum à Troianis dolens cor
Iuit multū inuitus.de enim timebat nauibus Achiuorū.
Sicut autem qñ asinus in aruum tens uiolatur à pueris
Segnis,quē iam multi circū baculi utrinq; infringūtur.
Tondetq́; ingressus profundum pratum.hi autem pueri
Vulnerant baculis ui puerili ipsorum.
Vixq́; expellunt postquam saturatus est pabulo.
Sic tunc postea Aiacem magnū Telamonium filium
Troiani magnanimi longeq́; uocati auxiliares

Comparatio asini.

Percutientes iaculis magnum scutum semper sequebātur.
Aiax aūt aliquādo quidem recordabatur strenuæ uirtutis
Retro conuersus,& cohibebat phalanges
Troianorū equidomitorū: aliquando autem reuertebatur
Omnes autem prohibebat ueloces in naues ire. fugere.
Ipse autem Troianorum & Achiuorum ruebat in medio
Stans,lanceæ autem fortibus à manibus
Aliæ quidem in scuto magno figebantur motæ ulterius:
Multæ autem & in medio ante corpus album auferre.
Interea steterunt cupientes corpori noceri.
Hunc autem postquam intellexit Euemonis illustris filius
Eurypylus densis obrutum telis
Stetit apud ipsum iens,& iaculatus est lancea splēdida.
Et percußit Phausiadem Apisaonem pastorē populorum
Hepar subter præcordia.statim autem genua soluit.
Eurypylus autem irruit,& abstulit arma ab humeris.
Hunc autem postquam cognouit Alexander diuinus,
Arma auferentem Apisaonis statim arcum
Traxit in Eurypylum,& ipsum percußit femore sagitta
Dextro.fracta est aūt harundo:grauauit autem femur.
Retro autem sociorum ingentem ceßit mortem fugiens.
Exclamauit autem ualde danais iens.
O' amici Argiuorum principes & primores
State uersi,& expellite miserum diem
Aiacem qui telis obruitur.neq; ipsum opinor
Fugere ex bello malo,sed ualde contra
State circa Aiacem magnum Telamonium filium.
Sic dixit Eurypylus uulneratus.hi autem apud ipsum
Propinqui steterunt scuta humeris inclinantes,
Lanceas eleuantes.his autem obuius iuit Aiax.

Stetit autem conuersus postquã uenit multitudo sociorũ.
Sic hic quidem pugnabat corpus igne urente.
Nestorem autem ex bello portabant Neleij equi
Sudantes.ducebant autẽ Machaonẽ pastorẽ populorum.
Hunc aũt uidẽs cognouit pedibus uelox diuus Achilles:
Stabat enim in puppi sublimi nauis,
Inspiciens laborem grauem,insecutionẽq; lachrymosam.
Statim autem socium suum Patroclum allocutus est,
Nomine uocans apud nauem hic aũt ex tentorio audiens
Exiuit similis Marti.mali autem ei fuit principium.
Hunc prior allocutus est Menœtij fortis filius.
Cur me uocas Achille,quid autem te opus est mei.
Hunc aũt rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Diuine Menœtiade meo charißime animo,
Nunc puto circa genua mea statum iri Achiuos
Supplicãtes.necesßitas enim uenit nõ amplius tolerabilis.
Sed age nunc Patrocle Ioui dilecte Nestorem interroga
Quem hunc ducit percussum ex bello.
Certe quidem à tergo Machaoni omnia similis est
Asclepiadæ.sed non uidi oculos utri:
Equi enim me transierant ulterius prompti.
Sic dixit.Patroclus autem dilecto obediuit socio.
Iuit autem currere apudq; tẽtoria & naues Achiuorum,
Hi autem quando iam ad tentorium Neleidæ peruenerũt:
Ipsi quidem descenderunt in terram multa pascentem:
Equos autem Eurimedon famulus soluit senis
Ex curribus.hi autem sudorem siccabant uestium,
Stantes ad auram apud littus maris,sed postea
In tentorium uenientes in sedibus sederunt.
His autẽ præparabat potionẽ pulchros crines hñs Heca-
(meda,

Achilles Patroclũ mittit ad Nestorẽ.

Quam accepit ex Tenedo senex,quãdo destruxit Achilles
Filiam Arsinoi magnanimi,quam ei Achiui
Elegerunt:quoniam consilio antecedebat omnes.
Hæc ipsis primum quidem apposuit mensam
Pulchram,nigris pedibus politam:sed in ipsam
Aeream lancem,in autem cepam potioni condimentum,
Et mel recens.apud autem farinæ sacræ cibum.
Apud autem poculum pulchrũ quod ex domo duxit senex
Aureis clauis transfixum:aures autem ipsius
Quatuor erant:duæ autem columbæ circum unamquãq;
Aureæ pascebantur:duo autem sub pedes erant,
Alius quidem laborans à mensa
Plenum existens.Nestor aũt senex sine labore eleuabat.
In quo ipsis miscuit mulier similis deabus,
Vino nigro.in autem caprinum triturauit caseum
Gratuosa ærea,in autem farinas albas miscuit.
Bibere autem iussit postquam præparauit potionem.
Hi autẽ postquã biberunt,abiecerunt multũ aridã sitim.
Sermonibus delectabantur inter se dicentes.
Patroclus autem ianuis astitit diuinus uir.
Hunc autem uidens senex,à sede surrexit splendida,
Introduxit autem manu accipiens,sedere autem iussit.
Patroclus autẽ ex altera parte renuebat:dixitq; uerbum,
Non sedes est senex diuine,neq; me persuadebis
Venerande:culpans qui me præmisit inquirere
Quem hunc ducis percussum,sed & ipse
Cognosco:uideo autem Machaona pastorem populorum,
Nunc autẽ uerbum dicens,iterum nuncius uado Achilli.
Bene autem tu scis senex diuine,qualis ille
Grauis uir,cito & insontem culpat.

Huic āt respondit postea honoratus equitator Nestor,

Nestor ad Patroclum.

Quid & sic Achilles tristificas filios Achiuorum
Quicunq; iam telis percußi sunt. neq; sit
Doloris quantum commouit in exercitum. nam optimi
In nauibus iacent percußi, uulneratiq;.
Percussus est quidem Tydides fortis Diomedes.
Vulneratus est & Vlysses lancea inclytus & Agamēnō.
Percussus est aūt & Eurypylus in femine sagitta.
Hunc autem alium ego nuper adduxi ex bello
Sagitta à chorda percussum sed Achilles
Bonus existens Danaorū non curā habet, neq; miseretur,
An cunctatur, donec iam naues ueloces propè mare
Argiuis inuitis igne hostili comburantur?
Ipsiq; interficiamur alij super alios. non enim mea uis
Est, qualis antea fuit inflexibilibus membris.
Vtinam sic pubescerem, uis & mihi firma esset,
Sicut quando Elidensibus & nobis contentio facta est
Circa boum prædam, quando ego interfeci Itimoneum
Bonum Hypirochidem qui in Elide habitabat
Credita expellens. hic autem auxilians suis bobus
Percussus est inter primos mea à manu iaculo,
Et cecidit. populi autem circa fugerunt agrestes.
Prædam autem ex campo abegimus ualde multam,
Quinquaginta boum armenta, totidem greges ouium:
Totidē porcorum greges, totidem greges laticaprarum:
Equas autem flauas centum & quinquaginta
Omnes fœminas, multis autem pulli inerant:
Et hæc quidem abegimus Pylum Neleium intra
Nocturni ad ciuitatem. lætatus est autē mentibus Neleus,
Quoniam mihi contigerunt multa iuueni militiā eunti.

Praecones autem edixerunt simul Aurora apparente
Hos ire quibus debitum debebatur in Elide diuina.
Hi autem congregati Pyliorum ductores uiri
Diuiserunt.multis enim Epij debitum debebant
Sed nos pauci male affecti in Pylo eramus.
Veniens enim male affecit uis herculea
Prioribus annis:interfecti sunt autem quicunq; optimi.
Duodecim enim Nelei egregij filij eramus,
Horum solus relictus sum.alij autem omnes perierunt,
His superbientes Epij Loricati
Nos iniuria afficientes iniusta excogitarunt,
Senex autem armentumq́; boum & gregẽ magnũ ouiũ
Accepit diuidens trecentos & pastores:
Etenim huic debitũ magnum debebatur in Elide diuina.
Quatuor certatores equi ipsis curribus
Venientes ad certamina,de tripode enim debebant
Currere.hos autem illic rex uirorum Augias
Detinuit.aurigam autẽ dimisit male affectum equorum.
Senex uerbis iratus ac & factis:
Accepit ualde multa:alia autem in populum dedit
Diuidere,nequis eius priuatus iret aequalitate.
Nos quidem singula dispensauimus circaq́; ciuitatem
Facimus sacra deis.hi autem tertio die omnes
Venerunt simul,ipsiq́; multi & solunguli equi
Omni impetu,cum autem ipsis Moliones armati sunt,
Pueri adhuc existẽtes,non ũ ualde sciẽtes strenuae fortitu
Est autem quaedam Thrioessa alta iugo (dinis.
Longe ab Alpheo ultima Pyli harenosi:
Hanc obsidebant expugnare prompti.
Sed qñ omnẽ campum transierant,nobis aũt Minerua,

Augias Epiorum rex

Nuncia uenit delapsa ab olympo armari
Nocturna,neq; inuitum Pylum in populũ congregauit:
Sed ualde promptos bellare.neq; Meneleus
Permisit armari:abscondit autem mihi equos.
Non enim dum me dicebat scire bellica opera.
Sed & sic cum equitibus exiuit nostris,
Et pedester exĩs,quoniã adducebat cõtẽtionẽ Mineruã.
Est autem quidem fluuius Minyeius in mare uadens,
Propè Arene,ubi expectabamus Auroram diuinam:
Equestres Pyliorum,hæ aũt profluxerũt gẽtes pedestriũ.
Inde impetualiter cum armis armati
Meridiani peruenimus sacrum fluxum Alphei.
Ibi Ioui facientes potenti sacrificia bona:
Taurum autem Alpheo,taurum & Neptuno.
Sed Mineruæ glaucos oculos habenti bouem indomitam:
Cœnam postea suscepimus,in exercitu in ordinibus.
Et dormiuimus in armis suis unusquisq;
Circa fluenta fluuij.sed magnanimi Epij.
Circumstabant ciuitatem,expugnare prompti.
Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis.
Quando enim sol splendidus super fuit terra,
Concurrimus pugna,Ioui supplicantes,& Mineruæ.
Sed quando iam Pyliorum & Epiorum fuit contentio:
Primus ego interfeci uirũ(exportaui autem solungulos
Muliũ bellicosum:gener autem erat Augiæ. (equos)
Seniorem autem filiam habuit flauam Agamedam:
Quæ tot medicamenta sciebat,quot nutrit lata terra.
Hunc quidem,ego accedentem percußi ærea lancea.
Cecidit autem in pulueribus.ego autem in currũ ruens
Steti inter primos.sed magnanimi Epij

Fugerunt alius alio postquã uiderunt uirum cadentem,
Ductorem equitum qui optimus erat pugnare.
Sed ego irruens nigro turbini similis,
Quinquaginta accepi currus.duo autem circa singulum
Viri mordicus acceperunt terrã mea à lancea interfecti.
Et Actoride Moliones filios perdidissem,
Nisi ipsos pater late dominans Neptunus
Ex bello seruasset cooperiens nebula multa.
Tunc Iupiter Pylijs magnam potentiam dedisset.
Tandiu enim insequimur per Aspideum campum
Interficientesq; ipsos,armaq; pulchra colligentes,
Donec in Buprasium multi frumenti ire fecimus equos,
Petramq; Oleniam & Alesium:tunc Colone
Vocata est unde retro uertit populum Minerua.
Tunc uirum interficiens ultimum reliqui.sed Achiui
Retro à Buprasio Pylum impellebant ueloces equos.
Omnes aũt palmam dabant deorũ Ioui Nestori uirorũ.
Talis fui, siquando eram inter homines.sed Achilles
Solus sua uirtute fruitur.certe ipsum puto
Multum imposterũ pœnitere,postquã populus peribit.
O amice nunquid quidem tibi Menœtius sic præcepit
Die illo,quando te ex Phthia Agamemnoni misit?
Nos autem intus existentes ego & diuinus Vlysses,
Omnia ualde in domibus audiuimus sicut præcepit.
Pelei autem iuimus domos bene habitatas,
Populum congregantes in Achaide fertili.
Illic autem postea heroa Menœtium inuenimus intus
Et te apud autem Achillem.senex equitator Peleus
Pinguia crura adolebat bouis Ioui gaudenti fulmine
Aulæ in cohorte.tenebat autem aureum Poculum

Libans nigrum uinum in ardentibus sacris.
Vos quidem circa bouis curabatis carnes.nos aūt postea
Stetimus in prostibulis.stupefactus aūt exilijt Achilles:
Intro aūt duxit manu accipiēs,deorsum aūt sedere iußit:
Hospitaliaq; bene apposuit quæ hospitibus æquum est.
Sed postquam delectati sumus cibo & potu,
Incepi ego uerbis iubens uos simul sequi.
Vos aūt ualde uolebatis.hi aūt ambo multa præceperūt.
Peleus quidem suo filio senex præcepit Achilli
Semper optima facere,& eximium esse aliorum.
Patroclus Achille senior. *Tibi autem rursus sic præcepit Menœtius Actoris filius:*
Fili mi generatione quidem superior est Achilles,
Antiquior autem tu es:ui autem hic multo melior.
Sed bene ei loquere sapiens uerbum,& admone,
Et ei iube.hic autem parebit in bonum.
Sic præcepit senex.tu autem oblitus es.sed item & nūc
Hæc dicas Achilli prudenti, si persuadebitur
Quis autem scit ei cum deo animum mouebis
Admonens.Bona autem admonitio est amici.
Si autem aliquod mentibus suis uaticinium fugit.
Et aliquod ei à Ioue dixit casta mater.
Saltem te præmittat,simul & alius populus sequebatur
Myrmidonum,si aliqua lux Danais fias:
Et tibi arma bona det ad bellum portare.
Si te huic aßimilantes abstineant bello
Troiani.respirent autem bellicosi filij Achiuorum
Consumpti,parua autem respiratio belli.
Facile autem indefeßi defessos uiros clamore
Expelletis ad ciuitatem nauibus ab & tentorijs.
Sic dixit.huic autem animum in pectoribus mouit

Perrexit autem currere ad naues ad Aeacidem Achillem.
Sed quando iam præter naues Vlyßis diuini
Ibat currens Patroclus,ubi ipsis concioq́; iusq́;
Erat.illic & ipsis deorum facta erant altaria,
Illic ei Eurypylus percußus obuiauit
Diuinus Euemonides in crure sagitta
Claudicans ex bello.ab autem humidus fluebat sudor
Humeris & capite,ab autem uulnere molesto
Sanguis niger scaturiebat,mens quidem firma erat.
Hunc autem uidens misertus est Menœtij fortis filius,
Et complorans uerba uelocia allocutus est.
O miseri Danaorum principes & primores.
Sic futuri estis procul ab amicis & patria terra
Satiare in Troia ueloces canes alba pinguedine.
Sed age mihi hoc dic diuine Eurypyle heros
Nunquid adhuc tolerant magnum Hectora Achiui,
An iam corrumpuntur ab ipsius lancea interfecti?
Huic āt rursus Eurypylus prudens contra locutus est.
Non amplius diuine Patrocle auxilium Achiuorum
Erit.sed in nauibus nigris cadent.
Hi quidem enim iam omnes quot ante erant optimi
In nauibus iacent percußi uulneratiq́;
Manibus à Troianorum:horū aūt robur augetur semper.
Sed me quidem tu bene serua ducens in nauem nigram:
Cruris autem incide sagittam:ab ipso aūt sanguinē nigrū
Laua aqua calida:in aūt mitigatoria medicamēta sparge
Bona:quæ te ab dicunt Achille doctum esse.
Quem Chiron docuit iustißimus Centaurorum,
Medici quidem enim Podalyrius & Machaon:
Hunc quidem in tentorijs puto uulnus habentem

Indigentem, & ipsum eximio medico
Iacere. hic aūt in campo Troianorū sustinet acutū martē.
Hunc autē rursus allocutus est Menœtij fortis filius.
Quomodo erunt hæc opera? quid faciemus Eurypile he-
Eo ut Achilli prudenti uerbum dicam (ros?
Quod Nestor præcepit senex custos Achiuorum.
Sed neq; sic te dimittam consumptum.
Dixit, & sub pectore accipiēs ducebat pastorē populorū
Ad tentoriū, famulus aūt uidēs substrauit pelles bouinas.
Illic ipsum extendens ex crure incidit gladio
Acutam sagittam: ab ipso autem sanguinem nigrum
Lauit aqua calida: in autem radicem iecit amaram
Manibus terens dolorem expellentem: quæ ei omnes
Expulit dolores, uulnus quidem siccatum est: cessauit &
sanguis.

ARGVMENTVM. M. HOMERI COMPOSITIONIS.

DEscendentes Troiani ab equis transierunt vallum: & infausto ipsis apparente aue, & in quinque ordines diuisi percutiunt murum Græcorum. Tunc Sarpedon propugnaculum deorsum vellit. Hector autem lapide percutiēs portas intrauit naues, & cum ipso omnes Troiani.

ILIADIS

ILIADIS. M. HOMERI COMPOSITIONIS.

My, Troianorum manibus decidit murus Achiuorum.

Ic quidem in tentorijs Menœtij fortis filius
Medebatur Eurypylum percussum. hi autem pugnabant
Argiui & Troiani mistim: neq; debebat
Vallum amplius custodire Danaorum & murus desuper
Latus. hunc fecerunt naues supra. circum autem uallum
Fabricauerunt (neq; Deis dederunt gloriosas hecatõbas)
Vt ipsis nauesq; ueloces & prædam multam
Intus habens custodiret. Deis autem inuitis factus est
Immortalibus. propter hoc & nõ multo tpe firmus fuit.
Quãdiu quidem Hector uiuus fuit & iratus est Achilles,
Et Priami regis inexpugnta ciuitas fuit,
Tandiu autem & magnus murus Achiuorũ firmus fuit.
Sed postquam Troianorũ mortui sunt quicunq; optimi,
Multi aũt Argiuorũ hi quidẽ interfecti sunt, illi aũt relicti sunt.
Destructa est aũt Priami ciuitas decimo anno.
Argiui autem in nauibus dilectam in patriam iuerunt.
Iam tunc consultarunt Neptunus & Apollo
Murum destruere, fluuiorum uiolentia introducentes,
Quicunq; ab Ideis montibus in mare profluunt,
Rhesusq;, Heptaporusq; Caresusq;, Rhodiusq;,
Grenicusq;, & Aesepus, diuinusq; Scamander,
Et Simois, ubi multa scuta & galeæ
Deciderunt in pulueribus, & semideorũ genus uirorum.

Horum omnium simul hostia mutauit illustris Apollo,
Nouē diebus autē in murū misit fluctū. pluit & Iupiter
Continue, ut citius in mari nauigantes muros faceret.
Ipse autem Neptunus tenens manibus tridentem
Præibat, & omnia fundamenta undis iecit
Troncorum, quæ posuerunt laborantes Achiui.
Plana autem fecerunt apud ualde fluentē Hellespontum,
Retro autem littus magnum harena cooperuit
Murum destruens: fluuiosq́; uertit redire
Iuxta fluxum, quò antea ibat pulchre fluens aqua.
Sic debebant in futurum Neptunus & Apollo
Facere. tunc autem circum pugna clamorq́; circuibat
Murū bñ ædificatū. resonabant aūt tabulamēta turrium
Percussa. Argiui autem Iouis flagello domiti
Nauibus in concauis clausi detinebantur,
Hectora timentes fortem peritum timoris.
Sed hic sicut prius pugnabat similis turbini.
Sicut autem quando in canibus & uiris uenatoribus
Caper uel leo uertitur fortitudine superbiens.
Hi autem instar turris seipsos præparantes
Obuij stant, & iaculantur frequentes
Lanceas ex manibus. huius autem nunquā gloriosum cor
Timet, neq; terretur. audacia autem ipsum interficit.
Frequenterq́; uertitur turmas uirorum tentans:
Quò uadit, illuc eunt turmæ uirorum.
Sic Hector per tumultum iens uertebat socios
Vallum incitans transcendere. neq; ipsi equi
Audebant ueloces. ualde aūt hinniebant in extremo
Labro instantes. longe enim terrebat fossa
Lata, neq; supersilire propè neq; transire

Facilis.præcipitia enim profunda circa omnem
Stabant utrinq;,desuper autem palis
Acutis firmata est.hos posuerunt filij Achiuorum
Densos & magnos inimicorum uirorum sustentaculum.
Illuc non facile equus politum currum trahens
Intrat.pedestres autem prompti sunt si perficiant.
Iam tunc Polydamas audaci Hectori dixit astans.
Hectorq; & alij Troianorum duces & sociorum.
Stulte per uallum impellimus ueloces equos,
Quod ualde molestum transire.pali enim in ipso
Acuti stant.circa autem ipsos murus Achiuorum.
Illuc non est descendere neq; pugnare
Equitibus.angustum enim ubi uulnerari puto.
Siquidem enim iam omnino mala cogitans destruit
Iupiter altitonans,Troianis autem uult auxiliari,
Certe ego uolo & statim hoc fieri
Ignobiles destrui longe ab Argo hic Achiuos.
Si autem uertentur.insecutio autem fiat
Ex nauibus,& in uallo cadamus profundo.
Non amplius postea puto neq; nuncium reuerti
Retrogradum ad ciuitatem circueuntibus ab Achiuis.
Sed agite sicut ego dico,persuadeamur omnes,
Equos quidem famulos teneant in uallo:
Ipsi autem pedestres cum armis armati
Hectorem omnes sequamur densi. sed Achiui
Non sustinent:siquidem ipsis mortis termini uenerunt.
Sic dixit Polydamas:placuit aũt Hectori uerbũ illæsũ.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit in terram.
Neq; quidem alij Troiani in equis pendebant,
Sed omnes descenderũt postquã uiderũt Hectora diuum.

Troiani uicto res castra græcorũ inuadunt.

Asij temeritas.

Aurigæ quidem postea suo præcepit unusquisq;
Equos bene secundum ornatum tenere illic in uallo.
Hi autem diuidentes seipsos præparantes
In quinq; ordines ordinati simul ductores sequebantur.
Hi quidem cum hectore ibant & eximio Polydamante,
Qui plurimi & optimi erant.prõpti aũt erãt maxime
Murum rumpentes concauis in nauibus pugnare.
Et ipsos Cebriones tertius sequebatur.apud autẽ currus
Alium Cebrione peiorem reliquit Hector.
Aliorũ autẽ Paris dux erat,& Alcathous & Agenor.
Tertiorum autem Helenus & Deiphobus diuinus,
Filij duo Priami.tertius autem erat Asius heros,
Asius Hyrtacides,quem ex Arisba portabant equi
Rubicundi magni fluuio Aseleente.
Quartorum autem dux erat bonus filius Anchisæ
Aeneas:cum hoc duo Antenoris filij
Archelochusq; Achamasq; pugnæ bene scientes omnis.
Sarpedon autem dux erat inclytorum sociorum.
Accepit autem Glaucum & bellicosum Asteropæum:
Hi enim ei uidebantur egregie esse optimi
Aliorum post ipsum.hic autem splendebat & per oẽs.
Hi autem postquã inter se coniuncti sunt factis pellibus
Iuerunt rectà ad Danaos prõpti:neq; amplius dicebant
Teneri,sed in nauibus nigris cadere.
Tunc alij Troiani longeq; uocati socij
Consilio Polydamantis immaculati obediuerunt.
Sed non Hyrtacides uoluit Asius præfectus uirorum
Illic relinquere equos & aurigam famulum.
Sed cum ipsis adiuit naues ueloces
Stultus:neq; debebat malam mortem fugiens

Equis & curribus gaudens à nauibus,
Retro redire ad Troiam altam.
Ante enim ipsum parca mala amplexa est
Lancea Idomenei illustris Deucalidæ.
Iuit enim nauium in sinistram partem,qua Achiui
Ex campo ibant cum equis & curribus.
Eà equosq; & currus immisit:neq; in portis
Inuenit clausas tabulas & longam seram:
Sed apertas habebant uiri siquem socium
Ex bello fugientem seruarent ad naues.
Eà rectà glorians equos impulit.hi aũt simul sequebãtur
Acute resonantes.dicebant enim non amplius Achiuos
Sustineri,sed in nauibus nigris cadere
Stulti.in autem portis duos uiros inuenerunt optimos
Filios magnanimos Lapitharum bellicosorum,
Hunc quidem Perithoi filium fortem Polypetem,
Illum autem Leonteum homicidæ similem Marti.
Hi quidem ante portas altas
Stabant:sicut quando quercus alta capita habentes,
Quæ uentum expectant dies omnes
Radicibus magnis longe coniunctæ.
Sic hi manibus freti & ui
Expectabant aduenietem magnũ Asium,neq; timebant.
Hi autem rectà ad murum bene ædificatum scuta arida
In altum eleuantes ibant magno clamore
Asium circa imperatorem,& Iamenum & Orestem,
Asiademq; Acamanta,Thoonemq;,Oenomaumq;.
Hi autem quousq; quidem fortes Græcos
Excitabant intus existentes auxiliari causa nauium.
Sed postquam murum irruentes intellexerunt

Troianos, Danaorum factus est clamorq; timorq;.
Hi autem ruentes portas ante pugnabant
Agrestibus porcis similes, qui in montibus
Virorum & canum expectant tumultum uenientem,
Obliquiq; ruentes circa ipsos frangunt syluam
Radicitus excidentes. ab autem sonitus dentium
Fit donec aliquis percutiens animam auferat.
Sic horum resonabat æs in pectoribus lucidus
Contra percussorum. ualde enim fortiter pugnabant.
Populis desuper fidentes & robori.
Hi autem lapidibus bene ædificatis à turribus
Iaciebant, sibiq; ipsis & tentorijs (humum
Nauibusq; uelociterq; trãseũtibus. niues aũt sicut cadũt
Quas uentus ualde flans nebulas umbrosas mouens
Comparatio niuis. Densas desudit in terra multa pascente.
Sic horum ex manibus tela fluebant & Achiuorum
Ac & Troianorum. galeæ autem circũ sicce resonabant
Percussæ lapidibus & scuta umbosa.
Iam tunc plorabatq; & suo percussus est humero
Asius Hyrtacides: & ægre ferens uerbum dixit.
Iupiter pater certe & tu amator mendacij factus es
Omnino ualde. non enim ego dicebam heroas Achiuos
Sustinere nostrum robur & manus intangibiles.
Hi autem sicut uespæ in medio uariæ, & apes
Domos facientes uia in puluerulenta
Neq; relinquunt concauam domum: sed expectantes
Viros uenatores expellunt circa filios.
Sic hi neq; uolebant portis & duo existentes
Recedere ante uel interfici uel capi.

Sic dixit,neq; Iouis persuasit mentem hæc dicens,
Hectori enim ipsius animus uolebat gloriam præbere.
Alij autem circa alias pugnam pugnabant portas.
Difficile autem me hæc Deum tanquam omnia dicere:
Vndiq; enim circa murum mouebatur diuinus ignis
Lapideum.Argiui autem & dolentes necessitate
Nauibus auxiliabantur:Dei autem dolebant animo
Omnes quot Danais pugnæ adiutores erant.
Coniecerunt autem Lapithæ bellum & pugnam.
Tunc rursus Perithoi filius fortis Polypetes
Lãcea percußit Damasum galeã p̃ æreas maxillas hñtẽ,
Neq; ærea galea prohibuit:sed totaliter
Cuspis ærea fregit os.cerebrum autem
Intus omne dißipatum est.interfecit aũt ipsum prõptũ.
Sed postea Pilonem & Ormenum interfecit.
Filium autem Antimachi Leonteus ramus belli
Hippomachum percußit lancea apud balteum assequẽs.
Retro autem ex uagina educens ensem acutum,
Antiphatem quidem primum irruens per multitudinem
Percußit cõminus.hic autẽ supinus in terra firmatus est.
Sed postea Menonem & Iamenum & Orestem
Omnes simul admouit terræ multa pascenti.
Donec hos spoliabant arma splendida,
Interim Polydamanta & Hectora iuuenes sequebantur
Qui plurimi & optimi erant.prompti erãt aũt maxime
Murumq; rumpere,& comburere igne naues.
Hi adhuc cogitabant instantes apud uallum.
Auis enim ipsis uenit transire promptis
Aquila alteuolans sinistrorsum populum impediens **Aquilæ augurium.**
Cruentum draconem ferens unguibus magnum

Viuum adhuc palpitantem:& nondũ oblitus est pugnæ.
Incidit enim ipsam tenentem in pectore circa iugulum
Reuolutus retro.hæc à se misit humum
Dolens doloribus,media autem in deiecit multitudine.
Ipsa autem resonans uolauit flatibus uenti.
Troiani autẽ timuerunt postquã uiderunt uariũ serpentẽ
Iacentem in medijs Iouis monstrum Aegiochi.
Iam tũc Polydamas audacẽ Hectorem allocutus est astans.

Polydamas Hectori & Troianis

Hector semper quidem me territas in concionibus
Bona dicentem:quoniam neq; quidem neq; decet
Ciuem existentem extra dicere,neq; in consilio,
Neq; unquam in bello.tuã autẽ fortitudinẽ semp augere.
Nunc autem rursus dicam,sicut mihi uidẽtur esse optima,
Non eamus Danais pugnaturi circa naues.
Sic enim perfectum iri puto,si uere
Troianis hæc auis uenit transire promptis
Aquila altiuolans sinistrorsum populum impediens,
Cruentum draconem portans unguibus magnum
Viuum,statim autem dimisit ante dilectas domos ire.
Neq; perfecit portans dare filijs suis.
Sic nos si etiam portas & murum Achiuorum
Rupérimus robore magno,cedent & Achiui.
Non ornatu à nauibus ibimus eisdem uijs.
Multos enim Troianorum relinquemus,quos Achiui
Aere uastabant expellentes à nauibus.
Sic & respondit Theopropus,qui aperte in animo
Norat portenta,& ipsi parebant populi.

Hector Polydamantis sententiæ refragatur.

Hũc ãt torue uidẽs allocutus ẽ galeã uariã hñs Hector.
Polydamas tu quidem non adhuc mihi amica hæc dicis:
Scis & aliud uerbum melius hoc intelligere?
Si autem uere iam hoc à iudicio dicis,

Iam tibi postea Dij mentes perdiderunt ipsi,
Qui iubes. Iouis quidem ualde sonantis oblitum esse
Consiliorum, quæ mihi ipse promisit & annuit:
Tu autem auibus extensas alas habentibus iubes
Obedire: horum nil moueor, neq; curo
Siue dextrorsum iuerint ad auroramq;, solemq;:
Siue sinistrorsum hæ ad obscuritatem aëream.
Nos autem magni Iouis obedimus consilio,
Qui omnibus mortalibus & immortalibus imperat.
„ VNVM *augurium optimum pugnare pro patria.*
„ *Cur tu times bellum & pugnam?*
Siquidem enim alij interficiemur omnes
Nauibus in Argiuorum. tibi autem non timor est perire.
Non enim tibi cor bellicosum, neq; pugnas.
Si autem tu pugna abstinebis, uel alium
Decipiens uerbis auertis bello,
Statim mea à lancea uerberatus animum perdes.
Ita fatus processit. hi autem sequebantur
Voce diuina. insuper autem Iupiter gaudens fulmine
Excitauit ab Ideis montibus uenti tempestatem,
Quæ rectà nauibus puluerem ferebat. sed Achiuorum
Obscurauit aĩum. Troianis aũt & Hectori gloriã præbe-
Huius iam numine confisi & uirtute sua (bat.
Perfringere manu murum Achiuorum nituntur.
Gradus quidẽ turriũ cõpellebant, & diruebãt propugna
Fundamẽtaq; proiecta uecte mouebãt, quæ Achiui (cula
Prima in terra posuerant esse sustentacula turrium.
Hæc illi rursus trahebant. sperabant aũt murũ Achiuorũ
Rumpere: neq; aliquo modo Danai cedebant à uia.
Sed hi pellibus boum cooperientes propugnacula
Arcebant ab ipsis hostes sub murum euntes,

Auguria Hector cõtẽnit.

Augurium optimum est pugnare pro patria

Ambo autem Aiaces iubentes in turribus
Vndiq; ibant robur concitantes Achiuorum.
Alium mollioribus, alium durioribus uerbis
Instigabant, quēcunq; oīno pugnæ negligētem uidissent.
O' amici Argiuorum quiq; eximius, quiq; mediocris,
Quiq; infirmus, quoniam non omnes similes
Viri in bello. nunc est opus omnibus
Et ipsi hoc cognoscitis. nullus retro
Vertatur ad naues minantem audiens.
Sed ulterius procedat, & mutuo iubete,
Si Iupiter dabit cælestis fulminator
Contentionem amouentes hostes ad ciuitatem persequi.
Sic hi proclamantes pugnam excitabant Achiuorum:
Horum autem sicut grumi niuis cadunt frequentes
Tempore hyemali quando motus est cōsiliarius Iupiter
Ningere hominibus inducens suas sagittas,
Sopiens autem uentos fundit firmiter ut cooperiat
Altorum montium summitates & promontoria alta.
Et campos umbrosos, & uirorum pinguia opera,
Et in maris albi funduntur portubus & littoribus:
Vndam autē ipsam ad errantem impediuntur aliaq; oīa,
Vestiuntur desuper, quando aggrauat Iouis hymber.
Sic horum utrinq; lapides uolitant frequentes,
Hi quidem in Troianos, hi aūt ex Troianis in Græcos
Iacientium aūt murum supra omnē strepitus ortus est.
Neq; tunc Troiani & illustris Hector
Muri perrupissent portas & longum repagulum,
Nisi filium suum Sarpedona consiliarius Iupiter
Excitasset in Argiuos leonem tanquam bobus nigris.
Statim autem scutum quidem ante tenebat undiq; æquale
Pulchrum aureum sex tergorum, quod faber

Aiaces græcis.

Sarpedonis uirtus in capiendis Græcorū castris.

Fecerat.intus autem pelles bouinas fuit spissas
Aureis loris continuis circa orbem.
Hoc hic ante tenens duas lanceas quatiens
Perrexit ire sicutq; leo in montibus nutritus,qui indigẽs
Diu carnium,iubet autem ipsum animus superbus
In oues penetrantes & in densam domum ire.
Siquidem enim inueniat apud ipsas pastores uiros
Cum canibus & lanceis custodientes circa oues
Non impenetrans promptus est ad stabulum ire.
Sed hic uel rapuit transiliens,uel & ipse
Percussus est in primis ueloci à manu iaculo.
Sic tunc diuinum Sarpedontem animus persuasit
Murum irruere,perq; rumpere propugnacula.
Statim autem Glaucum allocutus est filiũ Hippolochi.
Glauce,cur autem nos honorati sumus maxime
Sedéq;,carnibusq;,& plenis poculis
In Lycia.omnes autem Deos tanquam inspiciunt.
Et nemore fruimur magno Xanthi apud ripas
Bono plantabilis & arui frugiferi,
Propter hoc nunc oportet Lycijs cum primis existentes
Stare,& pugnæ ardenti obuiare.
Vt aliquis sic dicat Lyciorum ornate armatorum.
Non quidem inglorij Lycia in imperant
Nostri reges.edunt pingues oues
Vinum & electum suaue,sed & uis
Bona quoniam Lycijs cum primis pugnant.
O' amice siquidem enim bellum circa hoc fugientes
Semper iam debemus insenescentesq; immortalesq;
Fore,neq; ipse in primis pugnarem,
Neq; te mitterem pugnam in gloriosam.
Nunc autem tamen enim parce instans mortis.

Infinitæ: quas non est fugere hominem neq; euitare.
Eamus uel huic gloriam dabimus, uel aliquis nobis.
Sic dixit, neq; Glaucus auersus est, neq; impersuasus est.
Hi aũt recte ibant Lyciorũ magnã multitudinẽ ducẽtes.
Hos autem uidens timuit filius Petei Menestheus.
Huius enim iam ad turrem ibant malum ferentes.
Collustrabat aũt oculis è turri Achiuorum siquẽ uideret
Ductorum: quia ei nocumentum amicis expelleret.
Intus autem intellexit Aiaces duos belli insatiabiles
Stantes, Teucrumq; tunc ex tentorio uenientem
Propè. sed non aliquo modo ei erat clamanti exaudiri
Tantus enim strepitus erat, clamor & in cælum ibat
Percutientium scutorumq; & equicomatarum galearũ
Et portarum. omnes enim irruerant. hi autem in portis
Stantes nitebantur ui rumpentes intrare.
Statim autem ad Aiacem præmittit præconẽ Thootam:
Valde diuine Toota currens Aiacem uoca,
Ambos quidẽ magis. hoc enim præcipue optimũ omniũ
Esset, quoniam cito hic fit grauis pernicies.
Huc enim impetum fecerunt Lyciorũ ductores, q prius
Valde graues sunt in fortibus pugnis.
Si autem ipsis & illic labor & contentio mouetur,
Saltem solus ueniat Telamonius fortis Aiax:
Et eum Teucer simul sequatur arcuum bene sciens.
Sic dixit, neq; ei præco impersuasus est audiens.
Perrexit autem ire murum Achiuorum bellicosorum.
Stetit ãt apud Aiaces profectus. statim aũt allocutus est.
Aiaces Argiuorum ductores bellicosorum
Iubet Petei diuini dilectus filius
Illuc ire, ut labori paululum obuiatis.
Ambos quidẽ magis. hoc enim præcipue optimũ omniũ

Esset:quoniam cito illic fit grauis pernicies,
Huc enim impetũ fecerunt Lyciorum ductores,qui prius
Valde grauati sunt in fortibus pugnis.
Si autem & illic bellum & contentio mouetur:
Saltem solus ueniat Telamonius fortis Aiax:
Et eum Teucer simul sequatur arcuum bene sciens.
Sic dixit,neq; nõ psuasus est magnus Telamonius Aiax,
Statim Oileadem uerba uelocia allocutus est
Aiacem.uos quidem hic tu & fortis Lycomedes
Stantes Danaos urgete fortiter pugnare.
Sed ego illic uado & obuio bello.
Statim aũt ueniã retro postq̃ bene ipsis auxiliatus fuero.
Sic utiq; fatus abijt Telamonius Aiax,
Et eo Teucer cum ibat frater & eodem patre natus.
His autem cum Pandion Teucri portabat curuos arcus.
Quando Menesthei magnanimi ad turrim uenerunt
Murum intra euntes festinantibus & uenerunt.
Hi ãt ĩ propugnacula ascẽderũt obscuro turbini similes
Fortes Lyciorum ductores & primores:
Congressi sunt autem pugnare:motus est autem clamor.
Aiax autem primus Telamonius uirum interfecit
Sarpedontis amicum Epicleum magnanimum
Marmore rudi percutiens,qui murum intra
Iacebat magnus apud ꝓpugnaculũ supremus. neq; ipsum
Manu altera portaret uir neq; ualde iuuenis, (facile
Quales nũc homines sunt.hic ãt ex alto iniecit eleuans.
Fregit aũt quatuor cristarũ galeam:simul ãt ossa collisit
Omnia simul capitis.hic autem nati similis
Decidit ab alta turre:liquit autem ossa animus.
Teucer autem Glaucum fortem filium Hippodochi
Sagitta irruentem percussit murum altum:

Aiax Telamonius cũ Teucro & Pãdaro ad Menestheum.

Qua uidit nudata brachia.cessauit autem à pugnā.
Retro autem à muro saltauit furtim ut nullus Achiuorū
Percussum uideret & insultaret uerbis.
Sarpedonti autem dolor fit Glauco abeunte.
Statim postea intellexit.tamen neq; oblitus est pugnæ.
Sed hic Thestoridem Alcmaonem lancea assequens
Percußit.extraxit aūt lanceā.hic aūt sequēs cecidit lāceā
Pronus:circum autem ipsum sonuerunt arma uaria ære,
Sarpedō aūt propugnaculum accipiēs manibus fortibus
Traxit quod secutum est totum totaliter.
Sed desuper murus denudatus est.multis aūt fecit uiam.
Hūc āt Aiax & Teucer insecuti sunt.hic quidem sagitta
Percußit lorum circa pectora splendidum
Scuti magni.sed Iupiter fata expulit
Filij sui ne nauium in puppibus interficeretur.
Aiax autem scutum percußit insiliens,& totaliter
Intrauit lancea.concußit autem ipsum promptum,
Ceßit autem populo à propugnaculo,neq; hic omnino.
Ceßit:quoniam eius animus sperabat gloriam accipere.
Vocauit autem diuinos uersus Lycios.
O'Lycij cur sic dimittitis strenuam fortitudinem?
Sarpedonis exhortatio.
Difficile autem mihi est & fortißimo existenti
Soli rumpenti facere ad naues uiam:
Sed sequimini.multorum autem opus melius.
Sic dixit.hi autem regis timentes uociferationem
Magis iuerunt prudentem circa regem.
Argiui autem ex altera parte fortificabant phalanges
Murum intra.magnum autem ipsis uidebatur opus:
Neq; enim fortißimi Lycij Danaorum poterant
Murum rumpentes facere ad naues uiam,
Neq; bellicosi Danai Lycios poterant

A muro retro expellere, quoniã prius appropĩquauerãt.
Sed sicut circa terminos duo uiri rixantur,
Mensuras in manibus tenentes communi in aruo,
Hi paruo in loco rixantur circa æqualitatem.
Sic hos impediebant propugnacula, hi autem super ipsis
Vastabant inter se circa pectora pelles
Scuta rotunda telaq; uelocia.
Multi autem uulnerabantur in corpore crudeli ære,
Et cuicunq; uerso dorsa denudabantur
Pugnantium, multi autem per scutum ipsum.
Vbiq; iam turres & propugnacula sanguine uirorum
Spargebantur utrinq; à Troianis & à Græcis.
Sed neq; sic poterant timorem facere Achiuis.
Sed tenebant sicut statera mulier filatrix uera,
Quæ in mediam stateram tenẽs & lanam utrinq; trahit.
Aequans ut pueris indecentem mercedem sumat.
Sic quidem horum æqualis pugna extensa est bellumq;
Ante qñ iam Iupiter gloriam magnam Hectori dedit
Priamidæ, qui primus insilijt murum Achiuorum.
Clamauit autem ualde Troianis iens.
Mouemini equitatores Troiani: rumpite autem murum
Argiuorum, & nauibus immittite diuinum ignem.
Sic dixit concitans. hi autẽ auribus omnes audiuerunt. Græcorũ castra capiuntur.
Inuadunt autem in murum addensati. hi quidem postea
Scalas ascenderunt acutas lanceas tenentes.
Hector autem rapiens lapidem portabat, qui portas
Stetit ante deorsum crassius, sed insuper Saxum ingẽs una manu iaculatur Hector.
Acutus erat. hunc neq; duo uiri in populo optimi
Facile ad plaustrum à terra leuarent,
Quales nũc hoĩes sunt. hic aũt facile ipsum uibrabat &
Hunc ei leuem faciebat Saturni filius uersuti, (solus:

Sicut aũt quando opilio facile portat lanã masculæ ouis
Manu accipiẽs altera.paruũ aũt ipsum põdus aggrauat.
Sic Hector rectà ad tabulas portabat lapidẽ eleuans
Quæ portas fortificabant scienter fortiter coniunctas
Bifores altas.duæ autem intus seræ
Habebant una supra aliam una autem clauis claudebat,
Stetit aũt ualde propè iens,& firmatus percußit medias
Bene transiens,ut non ei debile telum esset.
Rupit autem ambos cardines.cecidit autem petra intus
Grauitate.ualde enim circa portæ apertæ sunt:neq; seræ
Tenebant:tabulæ autem diuisæ sunt alia aliò
Lapidis sub ictu.insilijt autem illustris Hector
Nocti ueloci similis aspectu.splendebat autem ære
Terribili quo indutus erat circa corpus.duas ãt manibus
Lanceas tenebat.non aliquis ipsum prohibuisset obuians
Exceptis deis:quando insilijt portas:igne aũt oculi arde(bant.
Iußit aũt Troianis uersus ad multitudinem
Murum transcendere.hi autem concitati obediuerunt.
Statim aũt hi quidẽ murũ transcẽderunt, illi aũt in ipsas
Factas infundebantur portas.Danai autem fugerunt
Naues ad concauas.tumultus autem magnus factus est.

ARGVMENTVM. N. HOMERI COMPOSITIONIS.

NEptunus victos miserãs Græcos assimilatur Calchãti:& ambos Aiaces cõcitat:postea autem alios. Post hæc Idomeneus optime agit:& interficit Otrioneum,& quosdam alios. Multi autem ipsorum interficiuntur. Vulnerantur autem Deiphobus & Helenus. Hos autem obedientes cõgregans Hector inducit hostibus & valde vtrinq; occiduntur.

ILIADIS

ILIADIS. N. HOMERI COMPOSITIONIS.

Ny autem, Neptunus Danais robur dedit clam.

Vpiter autem postquam igitur Troianosq; & Hectora nauibus appropinquauit,
Hos quidem reliquit apud ipsas labo remq; habere & aerumnam
Indesinenter. ipse autem retro uertit oculos splendidos
Longe in equos uertentium Thracum, despiciens terram
Mysiorũq; propè pugnãtiũ et Agauorũ equos mulgẽtiũ
Lacte uescẽtiũ de uitaq; nõ curãtiũ iustißimorũ hominũ.
In Troiã aũt nõ omnino amplius uertit oculos splẽdidos.
Non enim hic immortalium aliquẽ timebat suo in animo
Venientem, uel Troianis auxiliari, uel Danais.
Neque uanam speculationem habebat rex Neptunus:
Etenim hic admirans sedebat bellumq; pugnamq;
Alte in alto cacumine Sami syluosae
Thraciensis. hinc enim uidebatur tota quidem Ida:
Videbatur autem Priami ciuitas, & naues Achiuorum.
Illuc hic è mari sedebat iens. miserabatur autem Achiuos
Troianis domitos. Ioui autem grauiter irascebatur.
Statim autem ex monte descendit saxoso
Velociter pedibus procedens. tremebãt aũt montes magni (& sylua
Pedibus sub immortalibus Neptuni euntis.
Ter quidem promptus fuit iens, quarto autẽ uit signum
Aegas. illic autẽ ei inclytae domus profundi stibus stagni
Aureae resplendentes factae sunt incorru tibiles semper.

Illuc iens sub curribus iunxit æripedes equos
Celeriter uolantes, aureis comis comatos,
Aurum aūt ipse induit circa corpus: accepit aūt flagellū
Aureum bene factum: suum autem ascendit currum.
Iuit aūt impellere in undas. mouebātur aūt cete sub ipso
Vndique è fundis: neque ignorauerunt regem.
Lætum autem mare diuisum est. hi autem uolabant
Leuiter ualde, neque subter madefactus est æreus axis.
Hunc autem in Achiuorum naues celeres portabant equi.
Est aūt quædam spelunca lata profundi profunditatibus
In medio Tenedi & Imbri saxosæ. (stagni
Illic equos sistit Neptunus quatiens terram
Soluens ex curribus. apud autē diuinum posuit pabulum
Edere. circa autem pedes compedes posuit aureas,
Incorruptibiles, insolubiles, ut firmiter illic expectarent
Redeuntem regem. hic aūt in exercitū iuit Achiuorum.
Troiani autem flammæ similes condensati uel turbini
Hectorem Priamidem insatiabiliter prompti sequebātur,
Clamantes resonantes. sperabant aūt naues Achiuorum
Capere. interficere autem apud ipsas omnes Achiuorum.
Sed Neptunus terram continens quatiens terram
Argiuos concitabat profundo è mari ueniens,
Assimilatus Calchanti corpus & magnam uocem:
Aiaces priores allocutus est promptos & ipsos.
Aiaces uos quidem seruate populum Achiuorum
Fortitudinis memores, neque frigidæ fugæ.
Alibi quidem enim ego non timeo manus intangibiles,
Troianorum, qui ualde murum ascenderunt multitudine:
Expellent enim omnes fortes Achiui.
Hic iam grauissime timeo ne patiamur,

Neptunus auxilio uenit Græcis.

Neptunus Aiacibus.

Vbi hic rabiosus flammæ similis dux est
Hector:qui Iouis iactat maximi filius esse.
Vobis autem hic Deorum aliquis in mentibus patiar
Ipsos stare fortiter,& iubere alios
Ad hoc,& impulsum auertat à nauibus
Cito transeuntibus:si & ipsum cælestis ipse suscitat.
Dixit,& sceptro terram continens quatiens terram
Ambos percutiens impleuit robore forti:
Membra autem fecit leuia,pedes & manus desuper.
Ipse autē sicut accipiter celeriter uolās motus est uolare:
Qui ab excelsa petra longa eleuatus,
Proruit campo insequi auem aliam.
Sic ab his ruit Neptunus quatiens terram.
Horum autem cognouit prius Oileus uelox Aiax.
Statim autem Aiacem allocutus est Telamonium filium.
Aiax,quoniā aliqs nobis Deorū,qui olympū habitāt,
Vati assimilatus,iubet apud naues pugnare.
Neque hic Calchas est uaticinator augur.
Gradus enim à tergo pedum & tibiarum
Facile cognoui abeuntis.ualde noti autem Dei.
Et autem mihiipsi animus in pectoribus dilectis,
Magis irruit bellare & pugnare.
Prompti sunt autem subter pedes,& manus desuper.
Hunc aūt respondens allocutus est Telamonius Aiax.
Sic nunc & mihi circa lanceam manus intangibiles
Prōpti sunt: & mihi robur mouetur:subter aūt pedibus
Impellor ambobus:promptus sum autem & solus
Hectori Priamidæ fortiter prompto pugnare.
Sic hi quidem talia inter se dicebant
Pugna læti,quam eis Deus iniecit animo.

Dij facile ab hominibus dignoscuntur.

Interim autem post terram continens cōcitauit Achiuos:
Qui apud naues ueloces recreabant dilectum cor.
Horum simul molesto labore dilecta mēbra soluta sunt.
Et ipsis labor in animo factus est uidentibus
Troianos,qui magnū murum transcēderant multitudine.
Hos hi inspicientes sub cilijs lachrymas fundebant.
Non enim dicebant fugere à malo.sed quatiens terram
Facile aggrediens fortes concitauit phalanges.
Teucrum ad prius & Leitum uenit iubens.
Peneleumq; heroem,Thoantemq; Deipyrumq;,
Merionemq;,& Antilochum peritos belli.
Hos hic concitans uerba uelocia allocutus est.

Neptunus cæteros Græcorū princi- pes animat.

Pudor Argiui pueri iuuene,uobis ego
Pugnantibus confidebam seruare naues nostras.
Si autem uos bellum negligetis perniciosum,
Nunc iam uidetur dies à Troianis domari.
Heu certe magnam admirationem hāc oculis uideo
Grauem,quam nunquam ego finitum iri dicebam,
Troianos in nostras uenisse naues:qui prius
Timidis ceruis similes erant,quæ in sylua
Licopantheris,pardalisq;,lupisq; cibi fiunt.
Vane errantes,imbelles,neq; in pugna.
Sic Troiani prius robur & manus Achiuorum
Expectare nolebant contra,neq; paululum.
Nunc aūt longe à ciuitate concauis in nauibus pugnant,
Ducis malignitate negligentiaq; populorum,
Qui cum illo contendentes auxiliari nolebant
Nauibus uelocibus:sed interficiuntur in ipsis.
Sed si iam & omnino uere contrarius est
Heros Atrides late regnans Agamemnon,

Quoniam inhonorauit pedibus uelocem Pelidem,
Nos non aliquo modo est negligere bellum.
Sed medeamur cito.medicabiles mentes bonorum.
Vos aūt non amplius bene negligitis strenuā fortitudinē
Omnes optimi existentes in exercitu:neq; ego
Viro contenderem,qui bellum negligit
Malus existens.uobis autem accuso circa animam.
O' amici cito iam aliquod malum facietis maius
Hac negligentia.sed in mentibus ponite unusquisq;
Dedecus & indignitatē.iam.n.magna cōtentio mota est.
Hector iam apud naues uocem bonus pugnat
Fortis.rupit autem portas,& magnam seram.
Sic iubens Neptunus concitauit Achiuos.
Circum autem Aiaces duos stabant phalanges
Fortes,quas non Mars uituperaret interueniens:
Neq; Pallas populos expellens.nam optimi
Diuisi Troianosq; & Hectora diuinum expectant:
Cooperientes lanceam lancea,scutum scuto spisso,
Clypeus autem Clypeum firmat,galea galeam,uirū uir:
Tangebant aūt equorum criniū galeæ splendētibus conis
Annuentium,sic spißi instant,inter se.
Lanceæ aūt plicantur audacibus à manibus (pugnare,
Concussæ.hi autem recta mouentur.prompti sunt autem
Troiani aūt pri⁹ uerberauerūt cōdēsi.incepit aūt Hector
Contra promptus.rotundus sicut à petra,
Quem in uertice fluuius torrens expulit
Rumpent magno hymbre aspere retinacula petræ.
Alteq; subsiliens uolat.resonat autem sub ipso
Sylua.hic autem fortiter ruit,firmiter donec ueniat
In planicie cāpi.tunc aūt non uoluitur impulsus quāuis.

Sic Hector usq; quidem minatus est usque ad mare
Facile uenire ad tentoria & naues Achiuorum
Interficiens.sed quando iam densis incidit turmis,
Stetit ualde implicitus.hi aūt contrarij filij Achiuorum
Percutientes ensibusq; & lanceis utrinq; percutientibus
Expulerunt à se.hic autem cedens appropinquatus est.
Clamauit autem ualde Troianis iens.

Troiani & Lycij & Dardani bellicosi
Aßistite,non diu me sustinebunt Achiuorum
Et ualde instar:turris seipsos arctantes:
Sed puto cedent sub lancea,si uere me
Concitauit Deorū optimus ualde sonās maritus Iunonis.

Sic dicens commouit robur & animum uniuscuiusq;
Deiphobus autem in his ualde sapiens iuit
Priamides:ante autem tenebat scutum undique æquale,
Leuiter pedibus procedens, & scutiferos antegrediens.
Meriones autem ipsum obseruauit lancea lucida,
Et percußit,neq; aberrauit à scuto undiq; æquali
Taurino.hoc non transiuit:sed ualde prius
In corona crepuit longa lancea.Deiphobus autem
Scutum taurinum excußit à se:timuit autem animo
Lanceam Merionis prudentis.sed hic heros
Retro sociorū in multitudinē ceßit.irat⁹ est aūt grauiter
Bis uictoriaq; & lancea quam fregit.
Perrexit autem ire ad tentoria & naues Achiuorum
Portaturus lanceā longam quā eius in tētorijs reliquerat.
Hi autem alij pugnabant.clamor aūt pertinax insurgit.
Teucer autem primus Telamonius uirum interficit
Imbrium bellicosum multorum equorū Mentoris filium.
Habitabat autem Pedasum ante uenire filios Achiuorum.

Filiam autem Priami notham habuit Medesicastam.
Sed postquã Danaorum naues uenerũt utrinq; impulsæ,
Iterũ in Troiã uenit,præcipuus aũt erat inter Troianos.
Habitabat aũt apud Priamũ.hic ãt ipsũ honorabat æqua- (liter filijs.
Hunc filius Telamonis sub aure lãcea lõga
Percußit.euulsit aũt lãceã:hic aũt retro cecidit fraxinus
Quæ montis cacumine longe conspicuo (tanquam,
Aere incisa tenera terræ folia appropinquauit.
Sic cecidit.circũ aũt ipsius sonuerũt arma insignia ære.
Teucer autem ruit promptus arma spoliare.
Hector autem ruenti iaculatus est lancea lucida.
Sed hic quidem contra uidens euitauit æream lanceam
Paululum.hic aũt Amphimachũ diuitis filiũ Actorionis
Venientem ad bellum in pectore percußit lancea.
Sonuit autem cadens,sonuerunt & arma in ipso.
Hector autem ruit galeam capitibus aptam
Capite arripere magnanimi Amphimachi.
Aiax autem ruentem petijt telo lucido
Hectorem:sed neq; corpus transiuit:totus enim ære
Horrẽdo coopertus erat.hic aũt scuti umbilicũ percußit.
Impulit autem ipsum robore magno.hic aũt ceßit retrò
Ad mortuos utrosq;.hoc autem extraxerunt Achiui.
Amphimachum quidem Stichius diuinusq; Menestheus
Principes Atheniensiũ portauerũt ad populũ Achiuorũ.
Imbrium rursus Aiaces prompti strenuæ fortitudinis,
Sicut duo capram leones canum ab asperis dentibus Comparatio
Rapientes portant in nemora spissa leonis.
Alte super terra cum maxillis tenentes.
Sic hunc alte tenentes duo Aiaces armati
Arma spoliauerunt:caput autem tenero à collo

Incidit Oileus iratus Amphimacho:
Iecit autem ipsum rotanter uersus per multitudinem:
Hectoris autem ante pedes cecidit in pulueribus.
Et tunc iam circa animam Neptunus iratus est
Nepote cadente in graui pugna.
Perrexit autem ire ad tentoria & naues Achiuorum
Excitans Danaos. Troianis autem dolores fecit.
Idomeneus autem ei lancea inclytus obuiauit
Rediens à socio. hic ei nuper bello
Venit in poplite percussus acuta lancea.
Hunc quidē socij extraxerant: hic aūt medicis cōmittens
Ibat ex tentorio. adhuc enim bellum cupiebat
Obuiare. hunc autem allocutus est rex Neptunus,
Assimilatus uocem Andremonis filio Thoanti,
Qui in omni Pleurone & excelsa Calydone
Aetolis imperabat. Deus aūt tāq̃ honorabatur ī populo.
Idomenee Cretensium princeps, ubi minæ
Iuerunt quas Troianis minabantur filij Achiuorum?
Hunc aūt rursus Idomeneus Cretensiū ductor cōtra lo
O' Thoas nō aliquis uir nūc causa quātū ego (cutus est.
Intelligo. omnes enim scimus pugnare.
Neq; aliquem timor tenet imbecillē, neq; aliquis pigritia
Obediens recusat bellum malum. sed sic
Videtur dilectum esse potenti Ioui
Ignobiles perire ab Argo hic Achiuos.
Sed Thoas etenim ante bellicosus scis.
Incitas autem & alium ubi negligentem uides.
Propter hoc neq; desine, iubeq; uiro unicuiq;.
Huic aūt respondit postea Neptunus quatiēs terram.
Idomenee non ille uir amplius redeat

Ex Troia: sed illic canum ludibrium fiat,
Quicunque in die hoc uoluntarius dimittit pugnare,
Sed age arma huc accipiens ueni. hæc aũt pariter oportet
Festinare. si utilitas aliqua fiamus & duo existentes,
Coaugmentata. n. uirtus est uirorũ, & ualde infirmorum.
Nos autem & fortibus scimus pugnare. Vita hominũ coaugmẽtata pollet
Sic dicẽs. hic quidẽ retro iuit Deus in laborẽ uirorum.
Idomeneus aũt quãdo iam ad tẽtorium bene factum iuit,
Induit arma pulchra circa corpus: accepit autẽ lanceas.
Perrexit autem ire fulguri similis, quod Saturnius
Manu accipiens concußit ab illustri olympo,
Ostendensq; signũ hominibus. manifesti aũt eius splẽdores.
Sic huius æs splendebat circa pectora currentis.
Meriones autem eius famulus bonus obuiauit
Propè adhuc tentorium. nam lanceam æream ibat
Portaturus. hunc autem allocuta est fortitudo Idomenei.
Meriones Moli fili uelox amicißime sociorum,
Cur uenis præliumq; linquens & pugnam?
An in aliquo percussus es? teli autem te consumit cuspis?
An alicuius nuncius ad me uenis? neque ipse
Sedere in tentorijs cupio, sed pugnare.
Hunc aũt rursus Meriones prudẽs cõtra allocutus est.
Idomenee Cretensium princeps bellicosorum
Venio, si qua tibi lancea in tentorijs relicta est
Portaturus. hanc enim infregi, quam habui,
Scutum Deiphobi percutiens superbi.
Hũc aũt rursus Idomene⁹ Cretẽsiũ ductor cõtra allocutus est.
Lanceas si uolueris & unã & uiginti inuenies
Stantes in tentorio ante conspectum splendentes
Troianas, quas interfectis abstuli: non enim puto

Viris inimicis longe stans pugnare.
Ideo mihi lanceæ sunt & scuta umbilicosa,
Et galeæ & thoraces illustre splendentes.
Hunc aũt rursus Meriones prudẽs cõtra allocutus est.
Et mihi apud tentorium & nauem nigram
Multa spolia Troianorum.sed non propè est capere.
Neq; enim neque me dico oblitum esse fortitudinis.
Sed cum primis pugna in ancipiti
Sto,quando contentio mota est belli.
Alium aliquem magis Achiuorum bellicosorum
Obliuiscor pugnans.te autem scire ipsum puto.
Hũc aũt rursus Idomeneus Cretẽsiũ ductor cõtra allocutus est.
Scio uirtutẽ qualis es:q̃d te oportet hæc dicere?
Si enim nunc apud naues collegamur omnes optimi
In insidias,ubi maxime uirtus apparet uirorum.
Tunc quique timidus uir quiq; fortis apparet.
Huius quidem enim mali uertitur corpus alibi aliò.
Neque enim quiete sedere sedatur in mentibus animus,
Sed claudicat & in ambobus pedibus sedet.
Intus autem ei cor ne ualde pectoribus palpitat
Mortes cogitanti,sonus autem fit dentium.
Illius autem boni,neq; uertitur corpus,neque ualde
Timet,postquam primum insedit insidias uirorum:
Optat autem cito misceri prælio acri.
Neque hic tuam fortitudinem & manus uituperabit,
Si quidem enim feriaris dolens uel uerbereris,
Non in ceruice à tergo cadat telum,neque in dorso,
Sed uel pectoribus uel uentri obuiabit
Vlterius euntis ad primorũ pugnatorum cõuersationem.
Sed age ne hæc dicamus paruuli tanquam

Stantes ne aliquis superbe accuset.
Sed tu ad tentorium iens cape fortem lanceam.
Sic dixit, Meriones autem ueloci similis Marti
Statim à tentorio accepit æream lanceam.
Redijt autem ad Idomeneum ualde belli curam habens.
Qualis autem perniciosus Mars ad bellum accedit.
Hũc aũt timor dilectus filius simul Craterius & Atarbes
Sequuntur quiq; terreat fortem bellatorem:
Hi quidem ex Thracia Ephyros in armantur,
Vel in Phlegias magnanimos. neque hi
Exaudiunt ambos. alteris autem gloriam dant.
Tales Merionesq; & Idomeneus ductores uirorum
Ibant in bellum armati splendenti ære.
Hunc & Meriones prior uerbum allocutus est.
Deucalide quomodo promptus es ire in multitudinẽ?
An in dexteram totius exercitus, an in medium,
An in sinistram: quoniam non usquam existimo sic
Indigere belli comatos Achiuos.
Hũc aũt rursus Idomeneus Cretensiũ dux cõtra allocutus est.
Nauibus quidẽ in medijs auxiliari sunt & alij
Aiacesq; duo, Teucerq; optimus Achiuorum,
Sagittatione bonus autem & in stataria pugna.
Hi ipsum satis satiabunt & studiosum belli
Hectora Priamidem, etsi ualde fortis est.
Arduum ei erit ualde prompto pugnare
Illorum uincenti fortitudinem & manus intangibiles
Naues incendere: quando non ipse Saturnius
Injciat ardentem torrem nauibus uelocibus.
Viro autem non est similis magnus Telamonius Aiax,
Qui mortalis sit & comedat Cereris cibum.

Aereq; rumpibilis magnisq; saxis.
Neque Achilli forti cedet
In eadē statoria. pedib⁹ aūt nō aliquo modo est cōtēdere:
Nobis aūt huc in sinistra perge exercitus ut quamprimū
Videamus, an alicui gloriam dabimus, an aliquis nobis.
Sic dixit. Meriones autem ueloci similis Marti
Incepit ire quousq; puenerūt ad exercitū quò ipsū iussit.
Hi aūt postq̃ Idomeneū uiderūt flāmæ similē fortitudine
Ipsum & famulum cum armis uarijs,
Hortantes in multitudine in ipsum omnes iuerunt.
Horum autem una fuit contentio ad ultimas naues.
Sicut autem sub stridentibus uentis festinant turbines
Die illo, quando plurimus puluis circa uias,
Qui simul pulueris magnam faciunt nebulam.
Sic horum simul uenit pugna. prōpti aūt erant in animo
Inter se in multitudine interficere acuta lancea.
Inhorruit autem pugna corruptrix hominum lanceis
Lōgis, quas tenebāt incidētes corp⁹: oculos aūt obscurauit
Splendor ærearum galearum longe splendentium,
Thoracumq; nuper politorum, scutorumq; lucidorum
Venientium. simul ualde duri cordis esset,
Qui tunc gauderet uidens laborem, neq; tristaretur.
Hi autem seorsum cogitantes duo Saturni filij fortes
Viris heroibus fecerunt dolores difficiles.
Iupiter quidem Troianis & Hectori uolebat uictoriam
Glorificans Achillem pedibus uelocem, neq; hic omnino
Volebat populum perire Achaicum Troiam ante.
Sed Thetim glorificabant, & filium magnanimum.
Argiuos autem Neptunus concitabat adueniens
Clanculum prodiens albo è mari: dolebat enim

Troianis domitos.Ioui autem fortiter iratus erat.
Certe quidem ambobus una generatio & una patria.
Sed Iupiter prior generatus erat,& plura sciebat,
Propter hoc & manifestè quidem auxiliari fugiebat.
Clanculũ aũt semper cõgregabat in exercitũ uiro similis.
Hi autem contentionis fortis & similis belli
Finem permutantes in ambobus extendebant
Incorruptibilemq; insolubilemq; multorũ genua soluit.
Tunc semicanus quamuis existens Danais exhortans
Idomeneus Troianis insiliens in fugam incitauit, Idomeneus
Interfecit enim Othryoneum ex Cabeso intus ueniẽtem, Cretẽsiũ dux
Qui nuper belli ad gloriam uenit. Othrioneũ
Petijt autem Priami filiarum specie optimam occidit
Cassandram indotatam,promisit autem magnum opus
Ex Troia inuitos expellere filios Achiuorum.
Huic autem senex Priamus promisit,& annuit
Dare.hic autem pugnabat promißionibus confisus.
Idomeneus autem ipsum obseruauit lancea lucida
Et percußit sublimiter incedẽtem assequens,neq; iuuauit
Aereus quẽ ferebat.medio aũt in uentre fixit. (thorax
Sonuit autem cadens.hic gloriabatur exclamabatq;
Othryonee supra iam te mortales laudo omnes,
Si uere iam omnia perficies,sicut promisisti
Dardanidæ Priamo.hic autem promisit filiam suam,
Et tibi nos hæc promittentes perficiemus.
Dabimus autem Atridæ filiarum specie optimam
Argo ex ducentes nubere,si nobis cum
Troiam destrues bene ædificatam urbem.
Sed sequere ut in nauibus paciscamur p mare trãseũtib9
Circa nuptias:quoniam non tibi dotis datores mali sumus

Sic dicens pede traxit in fortem pugnam
Heros Idomeneus.huic autem Asius uenit auxiliator
Pedestris ante equos:hos autem spirantes in humeris
Sēper tenebat auriga famulus.hic aūt prōpt⁹ erat animo
Idomenea pcutere.hic aūt ipsū præueniēs percußit lācea
Guttur sub mento.totaliter autem lanceam impulit.
Cecidit aūt sicut qñ aliqua quercus cecidit,uel populus,
Vel pinus alta:quam in montibus fabri uiri
Inciderunt securibus acutis nauale esse.
Sic hic ante equos & currum iacebat extensus
Murmurans puluere inuolutus cruento.
Ipsi⁹ aūt auriga perculsus est mētib⁹ quas ante habebat:
Neque hic ausus est hostium manus uitans
Retro equos uertere.hunc autem Antilochus bellicosus
Lancea medium transfixit assequens:neq; iuuit thorax
Aereus quem portabat:medio autem in uentre fixit.
Sed hic anhelans bene facto excidit curru.
Equos autem Antilochus Magnanimi Nestoris filius
Abduxit Troianorum ad fortes Achiuos.
Deiphobus autem ualde propè uenit Idomeneum
Asio tristatus:& iaculatus est lancea lucida.
Sed hic quidem contra uidens euitauit æream lanceam
Idomeneus occultatus est enim sub scuto undiq; æquali,
Quod hic pellibus boum & splendido ære
Rotundum portabat duobus loris factum
Hoc sub tot⁹ tectus est.hoc autē superuolauit ærea lācea.
Resonanter autem eius scutum attingentis resonuit
Lancea:neque uanam graui manu emisit.
Sed percußit Hippasidem pastorem populorum
Iecur sub præcordijs:statim autem genua soluta sunt.

Deiphobus autem ualde gloriabatur longe clamans.
Non rursus inultus iacet Asius, sed ipsum dico
In infernum euntem portarum ualidarum fortem
Lætari in animo, quoniam ei dedi socio.
Sic dixit. Argiuis autem dolor factus est iactante.
Antilocho autem maxime prudenti animum commouit.
Sed neque tristans sui curam abiecit socij.
Sed ruens iuit & eius scutum circumtexit.
Hunc quidem postea subeuntes duo amicabiles socij
Mecistheus Aechij filius, & diuinus Alastor
Naues in concauas portabant grauiter lamentantem.
Idomeneus aũt non cessauit robore magno. cupiebat autẽ
Vel aliquẽ Troianorũ obscura nocte cooperire, (semper
Vel ipse cadere expellens exitium Achiuis.
Tunc Esiati diuini dilectum filium
Heroum Alcathoum, gener autem erat Anchisæ.
Seniorem autem duxit filiarum Hippodamiam.
Quam circa cor dilexit pater & pudica mater Hippodamia
In domo: omnem enim coæuitatem superauit Aeneæ filia
Pulchritudine & operibus & mentibus: ideo & ipsam
Duxit uir optimus in Troia lata.
Hunc tunc sub Idomeneo Neptunus domuit
Decipiens oculos lucidos. torpefecit aũt illustria mẽbra.
Neque enim retro fugere poterat, neq; gressum mouere.
Sed tanquam truncum uel arborem magnam
Quietè stantem pectus medium uulnerauit lancea
Heros Idomeneus. fregit autem ei dupliciter loricam
Aeream, quæ ei ante à corpore expellebat mortem.
Iam tunc ualde clamauit scissus ab lancea.
Resonuit autem cadens. lancea autem in corde fixa est,

Quod ipsi palpitans & ad cuspidem appropinquauit
Lanceæ: tunc autem postea dimisit robur fortis Mars:
Idomeneus autem ualde gloriabatur longe exclamans.
Deiphobe non tibi uidemur dignum esse
Tres uno p interfecisse: qm̃ tu gloriaris inaniter infelix?
Sed & ipse contrarius statue te mihi,
Vt uideas qualis Iouis semen huc uenio,
Qui primum Minoa genuit Cretæ custodem.
Minos aũt rursus genuit filium optimum Deucalionem.
Deucalio autem me genuit multis uiris imperatorem
Creta in alta. nũc autem huc naues portauerunt
Tibiq; malum & patri & alijs Troianis.
Sic dixit. Deiphobus autem dupliciter cogitauit
Vel aliquem Troianorum assumere magnanimorum
Retrocedens, uel experiretur & solus.
Sic autem et cogitanti uisum est conducibilius esse
Ire ad Aeneam, quem ultimum inuenit multitudinis
Stantem: semper enim Priamo iratus erat diuino:
Quoniam bonum existentem inter uiros non honorauit.
Propè autem stans uerba uelocia allocutus est.
Aenea Troianorum princeps nunc te ualde oportet
Genero auxiliari, si quid te cura tangit.
Sed sequere, Alcathoo auxiliemur, qui te antea
Gener existens nutriuit domibus in paruulum existẽtem.
Hunc autem idomeneus lancea inclytus spoliauit.
Aeneæ cum Idomeneo cõgreßus. Sic dixit. huic autẽ animum in pectoribus concitauit:
Iuit autem ad Idomeneum ualde belli cupidus.
Sed non Idomeneum timor accepit adolescẽtulũ tanquã:
Comparatio suis agrestis. Sed expectabat sicut qñ aliqua sus mõtibus robore cõfisa
Quæ expectat tumultum uenientem multum uirorum

Loco

Loco in deserto: horruit autem dorsum desuper.
Oculi autem ei igne splendebant, & dentes
Acuit expellere promptus canes, ac & uiros.
Sic expectabat Idomeneus lãcea ĩclytus (neq; retrocessit)
Aeneam aduenientẽ uoce uelocem. uocabat autem socios
Ascalaphũq; inspiciens, Aphareumq;, Deipyrumq;,
Merionemq;, & Antilochum peritos belli.
Hos hic concitans uerba uelocia allocutus est.
Venite amici, & mihi auxiliamini. timeo autem grauiter
Aeneam aduenientem pedibus uelocem, qui aggressus est:
Qui ualde fortis est pugna in uiros interficere.
Et autem habebat ætatis florẽ, quod potẽtia est maxima.
Si enim eodem tempore nati essemus: hoc in animo
Statim uel reportaret magnam gloriam, uel reportarem.
Sic dixit. hi aũt omnes unum mẽtibus animum hñtes
Propinqui steterunt, clypeos humeris declinantes.
Aeneas autem ex altera parte hortatus est suos socios:
Deiphobumq;, Paridẽq; inspiciẽs, & Agenorẽ diuinum.
Hi eo cum ductores Troianorum erant. sed postea
Populi sequebantur tanquã post arietem sequuntur oues Comparatio ouium.
Pingues ex herba. lætatur autem mente pastor.
Sic Aeneæ animus in pectoribus lætatus est.
Postquã uidit populorũ multitudinẽ sequẽtẽ eum ipsum
Hi autem circa Alcathoum propè ruerunt
Longis lanceis. circa pectora autem æs
Horrendum resonabat obseruantium in multitudine
Adinuicem. duo autem uiri bellicosi præter cæteros
Aeneasq; & Idomeneus similes Marti
Cupiebant inter se incidere corpus crudeli ære.
Aeneas autem primus iaculatus est Idomeneo.

Sed hic quidem contra uidens deuitauit æream lanceam.
Cuspis autem Aeneæ tremens in terram
Iuit,quoniam uana forti à manu ruit.
Idomeneus autem Oenomaum percußit uentre medio.
Rupit autem ei thoracis concauitatem.intestina autẽ æs
Lacerauit.hic autẽ in pulueribus cadens accepit terram
Idomeneus aũt ex quidẽ mortuo longã lanceam (cubito.
Euulsit,neq; item alia potuit arma pulchra
Humeris auferre:urgebatur enim telis.
Non enim amplius firma membra pedũ erant in citato,
Neq; irruere ad suam sagittam,neq; uitare.
Ideo & in stataria quidem auxiliatus est sæuus dies:
Fugere aũt non amplius celeriter pedes ferebant ex bello.
Huic autem sensim abeunti iaculatus est lancea lucida
Deiphobus.iam enim ei habebat iram perpetuã semper.
Sed hic & tũc errauit,hic aũt Ascalaphũ percußit lãcea
Filium Martis per humerum autem fortis lancea
Trãsiuit.hic ãt in pulueribus cadẽs accepit terrã cubito.
Neq; dum audiuerat late sonans fortis Mars
Filium suum cadentem in forti pugna.
Sed hic arduo olympo sub aureis nubibus
Sedebat Iouis consilijs prohibitus,ubi alij
Immortales Dei erant prohibiti bello.
Hi autem circa Ascalaphum propè ruerunt.
Deiphobus quidem ab Ascalapho galeam lucidam
Rapuit.Meriones autem ueloci similis Marti
Lancea brachium confixit insiliens.ex autem manu
Acuta galea humum resonuit cadens.
Meriones autem iterum insiliens uultur tanquam
Extraxit prono brachio fortem lanceam.

Retro aūt sociorū in multitudinē cessit. hūc aūt Polites
Germanus per medium manus extendens
Exportauit bello destructibili, donec iuit ad equos
Veloces, qui ei à tergo pugnæ & belli
Stabant: aurigamq; & currus ornatos habentes.
Hi hunc ad ciuitatem portabant grauiter lamentantem,
Consumptū, p aūt sanguis nup uulnerati fluebat manū.
Hi aūt alij pugnabāt: clamor aūt inextinguibilis moue-
Aeneas autem Aphareū Calctoridem irruens (batur. Aeneas Aphareū occidit.
Iugulo ferit in eum uerso acuta lancea.
Inclinatū est in alterā ptē caput. in aūt scutū cōtactū est
Et galea. circa autē eum mors fusa est animum destruēs.
Antilochus autem Theonem terga uertentem obseruans
Vulnerauit irruens. uenam autem omnem amputauit.
Quæ in dorsa currens totaliter ceruicem peruenit.
Hanc omnem abscidit. hic aūt supinus in pulueribus
Decidit ambas manus dilectis socijs extendens.
Antilochus autē accurrens & abstulit arma ab humeris
Accipiens. Troiani autem circūstantes aliunde alius
Pulsabant scutum latum pulchrum: neq; poterant
Intus radere tenerum corpus sæuo ære
Antilochi. ualde enim Neptunus quatiens terram
Nestoris filium trahebat, & inter multa tela.
Non quidē enim aliqñ sine inimicis erat, sed in ipsos
Vertebatur, neq; ei lanceā habebat quiete: sed ualde semp
Concussam uertebat. obseruabat autem mentibus suis
Vel alicui iaculari, uel propè ruere:
Sed non latuit Adamanta obseruans in multitudine
Asiadem, qui ei percussit scutum medium acuto ære
Propè ruens: debilitauit autem eius cuspidem

Cæruleorum crinium Neptunus uitæ inuidens.
Et hæc quidem illic mansit tanquam spina inita
In scuto Antilochi. hæc autem media iacet in terra.
Retro autē sociorū in multitudinē recessit mortē fugiēs.
Meriones autem abeuntem insecutus percussit lancea
Genitalium in medio & umbilici, ubi maxime
Fit mars tristis ærumnosis hominibus.
Illic eius lanceam defixit. hic aūt sequens circa lanceam
Palpitabat, sicut qñ bos quem in montibus bubulci uiri
Vinculis non uolentem ui ligantes ducunt.
Sic hic uerberatus palpitabat paululum, non ualde diu
Donec ei ex corpore lanceam reuulsit propè iens
Heros Meriones. hūc autem tenebra in oculis cooperuit.
Deipyrum autem Helenus ense propè percussit tēpore
Thraicio magno. galeam autem fregit.
Hæc quidē excussa humū decidit, & quidā Achiuorum
Pugnantium ad pedes reuolutam colligit.
Hunc autem in oculis æterna nox cooperuit.
Atridem autem dolor accepit uocem bonum Menelaum.
Menelai facinora aliquot.
Iuit autem minans Heleno heroi regi
Acutam lanceam uibrans. hic aūt arcus ulnam trahebat.
Hi autem sequebantur. hic quidem lancea acuta
Promptus erat iaculari. hic autem à neruis sagittam.
Priamides quidem postea circa pectus percussit sagitta
Thoracis conuexum: reuolauit autem amara sagitta.
Sicut autem quando à lata pala magna in area
Saliunt fabæ nigræ uel cicera
Flatu à stridulo & uentilatoris motu
Sic à thorace Menelai gloriosi
Multum percussa longe uolauit amara sagitta.

Atrides autem manum uocem bonus Menelaus
Hanc percußit,quæ tenebat arcum politum.in aūt arcu
Contra per manum fixa est ærea lancea.
Retro autem sociorū in multitudinē ceßit mortē fugiens
Manus suspendens.hǽc aūt trahebatur ærea lancea.
Et hanc quidem ex manu reuellit magnanimus Agenor.
Ipsam autem colligauit bene retorta ouis lana
Fundam quam ei famulus habebat pastori populorum.
Pisandrus autem rectà Menelao glorioso
Ibat.hunc autem ducebat fatum funestum mortis ad finē
Tibi Menelaë interfici in graui pugna.
Hi autem quando iam propè erant inter se euntes,
Atrides quidē errauit.præter aūt ipsum uersa est lācea.
Pisandrus autem scutum Menelai gloriosi
Percußit:neq; totaliter potuit æs transmittere.
Detinuit enim scutum latum.fracta est aūt circa ferrum
Lācea.hic aūt mētibus suis lætatus est,& sperabat uicto
Atrides autē extrahēs ensem argēteorū clauorū (riam.
Insilijt in Pisandrum.hic aūt sub scuto accepit bonam
Securim bene æratam oleaginum circa manubrium
Longum politum simul autem inter se inierunt.
Certe hic quidē galeæ conum percußit equinarū setarū,
Altam sub cristam ipsam.hic autem aduenientem frōte
Naso super ultimo.sonuerūt autem ossa,ipsius aūt oculi
Ante pedes cruenti humum deciderunt in puluerıbus.
Reuolutus est aūt cadēs.hic aūt calce in pectoribus iens
rmaq; expoliauit,& gloriabundus uerbū locutus est.
Relinquite sic naues Danaorum ueloces equos habētium
Troiani superbi grauis insatiabiles belli
Alio quidem nocumentoq; & turpidine non indigentes

Quo me uituperastis mali canes,neq; animo
Iouis ualde sonantis difficilem timuistis iram
Hospitalis:quia aliqñ uobis destruet ciuitatem excelsam:
Qui meam uirginem uxorem & opes multas
Sine cā uenistis abducētes:quoniā hospitati fuistis ab ipsa
Nunc rursus in nauibus furitis ponto transeuntibus
Ignē perniciosum iacere.interficere aũt heroas Achiuos
Sed alicubi abstinetis & studiosi martis.
Iupiter pater certe te dicunt supra montibus esse alios
Viros & Deos, te autem ex hæc omnia fiunt.
Quale iam uiris donas contumeliatoribus
Troianis,quorum robur debile,neq; possunt
Pugna satiari æqualis belli.
Omnium quidem satietas est & somni & Veneris,
Cantusq; dulcis,& irreprehensibilis choreæ.
Horum autem aliquis & magis cupit amorem expellere
Quàm belli.Troiani aũt pugnæ insatiabiles sunt.
Sic dicens hæc quidem arma à corpore cruenta
Detrahens socijs dedit Menelaus irreprehensibilis.
Ipse āt retro iterũ iens primis pugnatoribus īmistus est.
Tunc ei filius insilijt Pilæmenei regis
Harpalium,qui patrē dilectum sequebatur bellans
In troiam.neq; retro abijt in patriam terram.
Qui tunc Atridæ medium scutum percußit lancea
Propè,neq; totaliter potuit æs traijcere.
Retro autem sociorũ in multitudinē ceßit mortē fugiēs
Vndiq; aspiciens nequis corpus ære attingat.
Meriones abeuntis misit æream sagittam,
Et fixit coxam dexteram:sed sagitta
Contra in pubem subter os transiuit.

Sedens autem illic amicorum in manibus sociorum
Animũ exhalans tanquam uermis in terra (autẽ terram:
Iacebat extensus.extra ãt sanguis niger fluebat:madefecit
Hanc quidẽ Paphlagones magnanimi circum currebant.
In autem curru apponentes ducebant ad Troiam sacram
Dolentes.cum aũt ipsis pater ibat lachrymas fundens.
Vltio autem nulla filij facta est mortui.
Hoc autem Paris ualde animo interfecto iratus est.
Hospes enim ei erat cum Paphlagonibus.
Hoc hic iratus præmittit æream sagittam.
Erat autem quidem Euchenor Polyidi uatis filius
Diuesq; bonusq; Corinthi domos habitans:
Qui bene sciens mortem perniciosam in nauem iuit.
Sæpe enim ei dicit senex bonus Polyidus
Morbo sub atroci corrumpi suis in domibus,
Vel in Achiuorum nauibus à Troianis interfici.
Hoc simul molestum damnum fugit Achiuorum,
Morbumq; odiosum,ut non pateretur dolores animo.
Hũc percussit inter maxillã & aurem:celeriter aũt aĩus
Iuit à membris:odiosa autem ipsum tenebra accepit.
Sic hi quidem pugnabant corpus ignis ardentis.
Hector aũt non audiuerat Ioui dilectus,neq; sciebat
Quòd eius nauium in sinistra parte profligabantur
Populis ab Argiuorum.cito autẽ & gloria Achiuorum
Erat.talis enim terram quatiens Neptunus
Concitabat Argiuos.fortitudini autem ipse auxiliabatur.
Sed tenebat ubi primum portas & murum insilierat
Rumpens Danaorum densos ordines scutatorum,
Vbi erant Aiacisq; naues & Protesilai
Littore in cani maris tractæ:sed desuper

Murus ædificatus est fragilissimus, ubi maxime
Valde grauantes erant pugna ipsiq; & equi.
Illic autem Bœotij, & Iaones longarum uestium
Locri, & Phthij, & fortes Epij
Studio assilientem nauibus impellebant: neq; poterant
Expellere à se flammæ similem Hectora diuum.
Hi quidem Atheniensium primi numerati: in autem his
Dux erat filius Petei Menestheus: ipsum aũt simul seque
Phydasq;, Stichiusq;, Biasq; bonus. sed Epiorum (bantur
Phylides Meges Amphion Draciusq;.
Ante Phthiorumq; Medonq;, bellicosusq; Podarces:
Certe hic quidem nothus filius Oilei diuini.
Fuit Medon Aiacis frater: & habitabat
In Phylace terra à patria uirum interficiens
Fratrem nouercæ Eriopidis, quam habebat Oileus.
Sed hic Iphicli filius Phylacidæ.
Hi quidem ante Phthios magnanimos armati
Nauibus auxiliantes cum Bœotijs pugnabant.
Aiax autem non amplius omnino Oilei uelox filius
Stabat ab Aiace Telamonio neq; paululum.
Sed sicut in nouali boues nigri graue aratrum
Aequalem animum habentes trahunt, circa autẽ ipsorum
Prona cornua multus refluit sudor:
Hos quidem iugum solum politum diuisum continet
Promptos in sulco: inciditur autem profunditas campi.
Sic hi aduenientes stabant inter se.
Sed certe Telamoniadem multiq; & boni
Populi sequebantur, qui ei scutum detrahebant,
Quando ipsum laborq; & sudor genibus accipiebat.
Neq; Oiliadem magnanimum Locri sequebantur,

Non enim ipsis statariа pugna manebat dilectum cor.
Non enim habebant galeas æreas equinorum crinium.
Neq; habebant scuta rotunda & fraxineas lanceas.
Sed arcubus & bene retorta ouis lana
Troiam in simul secuti sunt confisi suis. postea
Frequentes iacientes Troianorum ruperunt phalanges.
Iam tunc hi quidem ante cum armis pulchris
Pugnabant, Troianisq;, & Hectori ære armato.
Hi autem à tergo iacientes latebant: neq; pugnæ
Troiani recordabantur. turbabant enim sagittæ.
Tunc ingloriose nauibus à & tentorijs
Troiani recessissent ad Troiam uentosam,
Nisi Polydamas audacem Hectorem dixisset apud stans.
Hector indocilis es admonitionibus obedire,
Quoniam tibi dedit Deus bellica opera,
Ideo & consilio uis supra scire alios,
Sed nullo modo simul omnia poteris ipse accipere.
Alij quidem enim tribuit Deus bellica opera,
Alij autem saltationem, alij cytharam & cantum,
Alij autem in pectoribus ponit mẽtem late sonãs Iupiter
Bonam. hoc autem multi fruuntur homines.
Et ciuitates seruauit. maxime autem ipse scit.
Sed ego dico sicut mihi uidentur esse optima.
Vndiq; enim te circum corona belli cinxit.
Troiani autẽ magnanimi postquã trans murum iuerunt,
Hi quidem cessant cum armis: hi autem pugnant:
Pauci multis uagantes circa naues:
Sed ingrediens uocat huc omnes optimos.
Hinc autem ualde omnem consultemus consilium
An in nauibus multarum sedium cadamus,

Polydamas Hectorem obiurgat.

Dij alijs alia conferunt.

Si uoluerit Deus dare uictoriam:an postea
A nauibus recedere innocui:certe enim ego
Timeo ne hesternum reddant Achiui
Debitum:quoniam apud naues uir insatiabilis belli
Expectat,quē non amplius omnino pugna cessare puto.
Sic dixit Polydamas.placuit aūt Hectori uerbū bonū.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit humum,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est:
Polydamas tu quidem hic contine omnes optimos,
Sed ego illuc uado,& occurro bello.
Statim autem ueniam retro postquā bene his imperauero.
Hector Polydamanti paret. Dixit,& abijt monti niuali similis
Inclamans.per autem Troianos uolabat & auxiliares.
Hi autem in Panthoedem amantem uiros Polydamanta.
Omnes irruerunt postquam Hectoris audiuerunt uocem.
Sed hic Deiphobumq; uimq; Heleni Regis
Asiademq; Adamanta & Asium Hyrtaci filiam
Ibat inter primos pugnatores quærens sicubi inueniret.
Hos aūt inuenit nō āplius omnino sospites neq; mortuos.
Sed hi quidem iam nauibus in puppibus Achiuorum
Manibus à Argiuorum iacebant animas perdentes.
Hi autem in muro erant percußi uulneratiq;.
Hunc autem forte inuenit pugnæ sinistrorsum flebilis
Diuinū Alexādrū Helenæ maritū pulchros crines hūtis,
Portantemq; socios,& incitantem pugnare.
Propè autem stans allocutus est turpibus uerbis.
Male Paris specie optime mulierose,deceptor,
Hector Alex. conuicijs incessit. Vbi Deiphobusq; uir Heleni Regis
Asiadesq; Adamas,& Asius Hyrtaci filius.
Vbi & Othrineus.nunc perijt omnis ab arce

Troia alta.nunc tibi saluum ultimum exitium.
Hunc aūt rursus allocutus est Alexander speciosus. *Alexāder Hectori respondet.*
Hector,quoniam tibi est animus insontem inculpare
Alias iam aliquando magis recedere bello
Possum,quoniā neq; me prorsus impotētē genuit mater.
Ex quo enim apud naues pugnam suscitasti sociorum
Ex eo,hic existentes pugnamus Danais
Indesinenter.socij autē interfecti sunt, quos tu inquiris.
Soli Deiphobusq; uisq; Heleni Regis
Ierunt longis numerati lanceis
Ambo in manu.cædem autem expulit Saturnius.
Nunc autem i præ quò te cor animusq; iubet.
Nos autem prompti simul sequemur.neq; dico
Strenuitatis indigere quanta potentia adest.
Præter potentiam non est & amittentem pugnare.
Sic dicens dissuasit fratris mentes heros.
Contendunt autē ire ubi maxime pugna & præliū erat,
Circumq; Cebrionem,& eximium Polydamanta,
Phalcem,Ortheumq;,& diuinum Polyphœtem
Palminq;,Ascaniumq;,Morinq; filios Hippotionis,
Qui ex Ascania fructifera uenerunt redeuntes
Die priori.tunc autem Iupiter coëgit pugnare.
Hi autem ibant molestorum uentorum similes procellæ.
Quæ cum tonitruo patris Iouis uadit in terram.
Magno autem strepitu mari miscetur,in autem multæ *Comparatio procellæ.*
Vndæ crepitantes resonantis maris
Curuæ spumosæ:ante quidē aliæ,& postea aliæ.
Sic Troiani ante quidem alij instructi,& postea alij
Ferro fulgentes simul duces sequebantur.
Hector autem præibat homicidæ similis Marti

Priamides,ante se aũt habebat scutum undiq; æquale
Pellibus factum:multum autẽ super fabricatum erat æs:
Circa autẽ ipsum tẽporibus splendida mouebatur galea.
Vndiq; autem circum phalanges penetrauit ante iens,
Siquo modo ei cederent scutiferi præeunti,
Sed non confundit animum in pectoribus Achiuorum.
Aiax autem primus prouocauit longe iens.
Infelix propius accede.cur terres ita
Aiax Hectori & contra. Argiuos:non pugnæ imperiti sumus,
Sed Iouis flagello malo domiti sumus Achiui.
Certe tibi animus desyderat destruere
Naues.statim autem manus auxiliari sunt & mea.
Certe multo præueniet bene habitata ciuitas uobis
Manibus à nostris captaq; destructaq;
Tibi autem ipsi dico propè esse,quando ne fugiens
Supplicabis Ioui patri,& alijs immortalibus.
Velociores accipitribus esse pulchrorum criniũ equos,
Qui te ad ciuitatem portabunt puluerantes per cãpum.
Sic ei dicenti uolauit dextera auis
Aquila altiuolans,subclamauit aũt populus Achiuorum
Confisus augurio.huic autem respondit illustris Hector.
Aiax nugator iactator quid dixisti.
Vtinam enim ego sic Iouis filius Aegiochi
Essem dies omnes:peperisset autem me pudica Iuno.
Honorarer autem,sicut honoratur Minerua & Apollo.
Sicut nunc dies hæc malum portabit Argiuis
Oĩbus ualde.in aũt tu quibus interficieris,si sustinebis
Expectare meã lanceã longam,quæ tibi corpus floridum
Lacerabit,& Troianorum satiabis canes & aues
Pinguedine & carnibus,cadens in nauibus Achiuorum.

Sic uociferans præceßit.hi autem ſimul ſequebantur.
Clamore magno:reclamauerunt autem populus à tergo.
Argiui autem uicißim reclamauerũt,neq; obliti ſunt
Strenuitatis.ſed expectabant Troianorum aduenientes.
Clamor aũt utrorunq; iuit ad æthera & Iouis lãpadas.

ARGVMENTVM. Ξ. HOMERI COMPOSITIONIS.

AGamemnon aſſumens uulneratos & Neſtorem cum ipſis exiuit in bellum.Iuno autem cingulum accipiens a Venere deſcendit:& ſomnum tenens ſoporauit Iouem. Neptunus autem Græcis auxiliatur:& multa cædes fit Troianorum. Aiax autem lapidem iaciens Hectora percutit.hic autem extrahens ſanguinem exanimatur.

ILIADIS . Ξ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Xi Iouem ſomno, lectiſq; decepit Iuno.

Eſtora autem non latuit clamor bibentem quamuis tamen.
Sed Aeſculapiadæ uelocia uerba dixit.
Conſydera diue Machaon quomodo erunt hæc opera.
Magnus iam apud naues clamor fortium iuuenum
Sed tu quidem nunc bibe ſedens nigrum uinum,
Donec calidas aquas pulchrorum crinium Hecameda
Calefaciat,& abluat ſaniem cruentam,
At ego iens actutum cognoſcam in ſpeculam.
Sic dicens,clypeum accepit paratum filij ſui
Iacentem in tentorio Thraſymedis bellicoſi,
Aere totum lucidum.hic autem tenebat ſcutũ patris ſui.
Accepit autem fortem lanceam acutam acuto ære.
Statĩ ãt extra tẽtoriũ.protinus aũt inſpexit rẽ indignã.
Hos quidem turbatos.hos autem turbantes à tergo
Troianos magnanimos.dirutus eſt murus Achiuorum.
Sicut autem quando nigreſcit pelagus magnũ unda leui
Videns ſtridulorum uentorum celeres uias
Inaniter neq; uoluitur,neq; in alio loco
Ante aliquem,donec aliquẽ dimiſſum deſcendere ex Ioue (uentum.
Sic ſenex cõmouebatur diuiſus in animo
Dupliciter,utrũ ad multitudinẽ iret Danaorũ uelociũ,
An ad Atridẽ Agamẽnona paſtorẽ populorũ. (equorũ,
Sic autem ei cogitanti uiſum eſt melius eſſe

Comparatio maris.

Ire ad Atridem:hi autem inter se interficiebant
Pugnantes:resonabat aūt eis circa corpus æs indomitum
Percussorum:ensibusq́; & lanceis utrinq; incidentibus.
Nestori autem obuiauerunt diuini Reges
A nauibus uenientes,quot uulnerati erant ære,
Tydides,Vlyssesq́;,& Atrides Agamemnon.
Multum enim seorsum à pugna tractæ erant naues
Littore in maris albi,has enim primas in terram
Traxerant:sed murum in ultimis ædificarunt.
Neq; enim neq; latum existens poterat omnes
Littus naues capere:arcti fuissent autem populi:
Ideo unam propè aliam traxerant,& impleuerāt totius
Littoris oram longam quātam collegerant extremitates.
Ideo hi desyderantes uidere clamorem & bellum
Lanceæ firmati ibant congregati:tristabatur autē ipsis
Animus in pectoribus.hic autem obuiauit
Nestor.terruit autem animum in pectoribus Achiuorū.
Hunc & uociferans allocutus est Rex Agamemnon.
O' Nestor Neleide magna gloria Achiuorum,
Cur linquens prælium corruptibile huc uenis?
Timeo ne iam mihi perficiat uerbum fortis Hector
Sicuti quidam minatus est in Troianos concionans:
Non prius à nauibus ad Troiam redire,
Quàm igne naues comburere,interficere autem & ipsos.
Ille sic dixit.iam tunc omnia perficiuntur.
Heu amici certe & alij fortißimi Achiui
In animo ponunt mihi iram,sicut Achilles,
Neq; uolunt pugnare in ultimis nauibus.
Huic aūt respōdit postea honoratus equitator Nestor.
Certe hæc prompta facta sunt:neq; aliter

Nestor ad Agamēnonem pergit.

Iupiter altitonans ipſe parauit.
Murus quidem enim iam dirutus eſt,cui confidebamus
Incorruptibilem nauiumq́; & ipſorum tutelam fore.
Hi autem ad naues ueloces pugnam atrocem habent
Inceſſanter:neq; adhuc cognoſceres ualde ſpeculans
Vtranq; in partem Achiui commoti turbantur.
Sic miſti interficiuntur:clamor autem in cælum uadit.
Nos autem diſpiciamus,quomodo erunt hæc opera,
Siquid mens fecerit.ad bellum non nos ſuadeo
Saucius prælio inutilis. Ingredi.non enim uulneratum eſt pugnare.
Hunc aũt rurſus allocutus eſt rex uirorũ Agamẽnon.
Neſtor quoniam iam nauibus in ultimis pugnant:
Murus autem neq; iuuat fabricatus,neq; foſſa,
Qua in multa paßi ſunt Danai.ſperabant autem animo
Incorruptibilem nauiumq́; & ipſorum tutelam fore.
Sic Ioui debebat potenti placitum eſſe,
Sine nomine perire longe ab Argo hic Achiuos.
Scio quidẽ enim quando promptus Danais auxiliatus eſt.
Scio autem nunc quòd hos quidem ſimul cum beatis deis
Glorificat:noſtrum autem robur & manus ligauit.
Sed age ſicut ego dico,perſuadeamur omnes.
Naues quæcunq; primæ ſubductæ ſunt propè mare
Trahamus.omnes autem deducamus in mare humidum:
Alte ab anchoris proruamus,donec ueniat
Nox diuina,ſi & ea abſceſſerint à bello
Troiani:poſtea autem deducemus naues omnes.
Vlyſſes Agamẽnoni fugã ſuadẽti refragatur. Non enim aliqua uituperatio fugere malũ neq; in nocte.
Melius qui fugiens profugit malum,quàm capiat.
Hunc aũt torue reſpiciens allocutus eſt prudens Vlyſſes.
Atride quale à te uerbum fugit è ſepto dentium
Pernicioſe

Perniciose.utinam deberes abiecto exercitui alteri
Imperare.non autem nobis imperare,quibus Iupiter
A iuuentute dedit & in senectutem ministrare
Grauissima bella,ut corrumpamur unusquisq;.
Ita iam promptus es Troianorũ ciuitatẽ latarũ uiarum
Derelinquere,cuius gratia toleramus mala multa.
Tace,ne quis alius Achiuorum hoc audiat
Verbum,quod non uir per os omnino duceret,
Quicunq; sciat suis mentibus conuenientia dicere,
Rexq; esset,& ei obedirent populi
Tot,quot tu inter Argiuos imperas.
Nunc autẽ tui uituperauerim oĩno mẽtes.quale dixisti:
Qui iubes bello stante & clamore
Naues bene tabulatas ad mare deducere:ut item magis
Troianis quidem optabilia fiant uincẽtibus propè tamẽ.
Nobis aũt grauis pernicies inclinatur.non enim Achiui
Sustinebunt bellum nauibus ad mare deductis,
Sed respicient recedente & à pugna.
Tunc tuum consilium nocebit princeps populorum.
Huic aũt respondit postea rex uirorum Agamemnon,
O' Vlysses ualde me defixisti animo increpatione
Molesta.sed non quidem ego inuictos impellebam
Naues bñ tabulatas ad mare deducere filios Achiuorum.
Nunc autem sit,qui hac meliorem sententiam dicat,
Vel iuuenis,uel senex:mihi autem libenti erit.
His autem & locutus est uocem bonus Diomedes.
Propè uir,non diu inquiremus,si uultis
Obedire,& non ira indignamini unusquisq;: Diomedes genus suum exponit.
Quoniam iam natu minimus sum post uos:
Patre autem ex bono & ego genus glorior esse

Tydei,quem Thebis sepulchralis terra cooperuit.
Ex Portheo enim tres filij egregij generati sunt.
Habitabat autem in Pleurone & excelsa Calidone
Agrius & Melas:tertius autem fuit equitator Aeneus
Patris mei pater:uirtute autem fuit eximius ipsorum.
Sed hic quidē illic mansit.pater aūt meus Argi habitauit
Errans ita enim Iupiter uoluit,& Dei alij.
Adrasti autem duxit uxorem filiarum:habitabat domum
Locupletem uictus.satis autem ei erant campi
Frugiferi:multi autem plantarum erant ordines utrinq;:
Multæ autem ei oues fuerunt.ornauit autem oēs Achiuos
Lancea.hæc autem futura erant,sicut uerum.
Ideo non me genere malum,& impotentem dicentes
Verbum inhonorate dictum,quod bene dicam.
Age eamus ad bellum,etsi uulnerati,necessitate.
Tunc autem postea ipsi quidem simus pugnæ
Extra tela,ne aliquis uulnere uulnus accipiat.
Alios autem placantes adhortemur,qui antea
Animo certe elati cessant,& non pugnant.

Diomedes etiam saucios in præliū ire uult necessitate cogente.

Sic dixit.hi autem ualde audiuerunt,& persuasi sunt.
Pergunt aūt ire.præcessit aūt ipsis rex uirorū Agamēnon
Neq; uanam speculationem habuit inclytus Neptunus.
Sed inter ipsos uenit seni uiro similis.
Dexteram autem accepit manum Agamemnonis Atridæ.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.

Græci, etsi saucij,tamen in præliū redeunt.

Atride nunc iam Achillis perniciosum cor
Lætatur pectoribus cædem,& fugam Achiuorum
Videntis:quoniam non ei sunt mentes neq; paruæ.
Sed hic quidem pereat.Deus autem ipsum lædat.
Tibi autem non ita omnino Dei beati irascuntur.

Sed etiam Troianorum duces & principes
Latum puluerabunt campum.tu autem uidebis ipsos
Fugientes ad ciuitatem nauibus à & tentorijs.
Sic dicens ualde exclamauit ruens campo
Quantum nouem millia exclamant,uel decem millia
Virorum in bello contentionem congregantes martis.
Tantum ex pectoribus uocem rex Neptunus
Misit.Achiuis autem ualde robur iniecit unicuiq;
Corde indesinenter bellare & debellare.
Iuno autem inspexit auream sedem habens oculis
Stans ex olympo à summitate.statim autem cognouit
Hunc quidem operantem pugnam circa gloriosam
Fratrem & leuirum.lætata est autem animo.
Iouem autem in summo cacumine multarũ fontium Idæ
Sedentem inspexit.odiosus autem ei erat animo.
Cogitauit autẽ postea pulchros oculos hñs honesta Iuno,
Quomodo deciperet Iouis mentem Aegiochi.
Hoc autem ei in animo optimum uisum est consilium,
Venire in Idam bene ornantem seipsam
Siquo modo desyderaret propè dormire amicitiæ
Sua specie:huic autem somnum altumq; mollemq;
Funderet in palpebris,& mentibus prudentibus.
Perrexit autem ire in thalamum,quẽ ei dilectus filius fe-
Vulcanus.solidas aũt ianuas liminibus coaptauit (cerat
Claui arcana.hanc autem non Deus alius iussit.
Illic hæc intra ianuas clausit fulgentes
Immortalitate quidem primum à corpore amœno
Sordes omnes purgauit.iuncta est autem pingui oleo
Diuino suaui,quod ei odoriferum erat.
Huius & moti Iouis ad solidam domum

Neptuni clamor.

Iuno Iouem accessura sese exornat.

Tamen in terramq; & cælum ibat odor.
Eo hæc corpus pulchrum ungens & crines
Pectens manibus capillos plicauit fulgidos
Pulchros diuinos ex capite immortali.
Circa autem immortalem uestem induit,quã ei Minerua
Poliuit laborans.posuit autem inuarietates multas.
Aureis autem fibulis supra pectus substringebat.
Cinxit autem cingulum centum fibris factum.
In autem laminas posuit perforatis summitatibus auriũ
Tergeminas laboratas.uenustate aũt resplẽdebat multũ:
Reticulo autem desuper uelauit diua Dearum
Eximio recenti.candidum autem erat sol sicut.
Pedibus autem sub diuinis induit pulchra calciamenta.
Sed postquã omnem circa corpus posuit ornatum,
Perrexit ire ex thalamo:uocans autem Venerem
Ab alijs seorsum uerbum allocuta est.
Certe mihi obedies dilecta filia quicquid dicam,
Vel negabis irato hoc animo:
Quoniam ego Danais,tu autem Troianis auxiliaris.

Aphroditam alloquitur Iuno.

Huic autem respondit postea Iouis filia Venus.
Iuno antiqua Dea filia magni Saturni
Loquere quod cogitas.perficere autem me animus iubet,
Si possum perficere,& si perfectibile est.
Hanc autem dolosa allocuta est casta Iuno.
Da nunc mihi amorem,& Cupidinem,quo tu omnes
Domas immortales,& mortales homines:
Vado enim uisura multa nutrientis fines terræ
Oceanumq;,Deorum generationẽ & matrem Tethym.
Hi me in suis domibus nutriuerunt & educauerunt
Suscipientes à Rhea qñ Saturnum late sonans Iupiter

Iuno Venerẽ blãdis mendacijs decipit.

Iuno à Tethyde studio se educata.

Terram subter iecit & indomitum mare.
Hos uado uisura, & ipsis acerbas contentiones soluam.
Iam enim longo tempore inter se abstinent
Lecto & amicicia, postquam ira incidit animo.
Si illos uerbis decipiens dilecto corde
In lectum imponam misceri amicicia,
Semper eis dilectaq; & ueneranda uocabor.
Hanc autem rursus allocuta est ridens Venus.
Non est neq; decet tuum uerbum abnuere.
Iouis enim optimi in ulnis dormis.
Dixit, & à pectoribus soluit cestum balteum
Varium. illic autem ei mulcimenta omnia facta sunt. *Cestus Veneris cuius efficaciæ.*
Illic est quidem amor, & Cupido, & colloquium,
Deceptio, quæ furatur mentem prudenter cogitantium.
Hunc ei iniecit manibus, uerbumq; dixit, & nominauit.
Accipe nunc hunc balteum, tuo autem impone sinu *Amorum lenocinia ĩ balteo Veneris.*
Varium, quo in omnia facta sunt, neq; te dico
Non factibile fieri quod mentibus tuis cogitas.
Sic dixit. risit aũt pulchros oculos habens casta Iuno. *Venus decepta Iunoni balteũ ĩ quo amores insunt tradit.*
Ridens autem postea suo imposuit sinu.
Hæc quidem iuit ad domum iouis filia Venus.
Iuno autem festinans liquit cacumen olympi.
Pieriam autem insiliens Emathiam amœnam,
Ruitq; in bellicosorum Thracum montes niuosos
Vltimos uertices: neque terram tangebat pedibus.
Ex Athoo in pontum iuit undosum.
Lemnum autem in peruenit ciuitatem diuini Thoantis,
Vbi Somno obuiauit fratri mortis.
In aũt eius appropinquauit manũ, uerbumq; dixit, & no *Iuno ad somnũ Deum.*
Sõne rex omniũq; Deorũ omniũq; hominũ (minauit.

Certe quidē iam aliqñ meū uerbū exaudisti,ac itē & nō
Audi: ego autem & tibi habebo gratiam dies omnes.
Sopora mihi Iouis sub supercilijs oculos splendidos
Statim,postquam ego apud dormiam in amore.
Dona autē tibi dabo pulchrū soliū incorruptibile semp
Aureum:Vulcanus autem meus filius claudus
Fecit laborans.sub autem scabellum pedibus ponet.
Hoc tenebis delicatos pedes conuiuans.
Hanc autem respondens allocutus est dulcis Somnius.
Iuno primigenia Dea filia magni Saturni,
Alium quidem ego Deorum sempiternorum
Facile soporauerim,etsi fluuij fluenta
Oceani,qui generatio omnibus factus est.
Iouem autem non ego Saturnium propè ibo,
Neq; soporabo,mihi quando non ipse iubet.
Iam enim me,& aliàs tuum admonuit præceptum
Die illo,quando ille magnanimus Iouis filius
Nauigauit ex Ilio Troianorum ciuitatem destruens.
Certe ego quidem soporaui Iouis mentem Aegiochi
Dulcis circunfusus.tu autem ei mala consultasti animo,
Mouens molestorum uentorum in mare procellas.
Et ipsum postea Coum bene habitatam misisti
Seorsum ab amicis omnibus.hic autē surgens iratus est,
Proijciens in domo Deos:me autem maxime omnium
Quærebat:& me inscium ab æthere iniecisset ponto,
Nisi Nox domatrix Deorum seruasset & uirorum:
In qua iui fugiens.hic autem cessauit iratus quamuis.
Timuit enim ne nocti ueloci tristia mala faceret,
Nūc rursus hoc me iubes periculū aliud perficere. (Iuno
Hūc āt rursus allocuta ē pulchros oculos hñs ꝑudica

Iuno Herculi tēpestatē immittit.

Nox Sōnum liberat ab ira Iouis.

Somne cur autem tu hæc in mentibus tuis cogitas?
An dicis sic Troianis auxiliari late sonantem Iouem,
Sicut Herculem circa iratus est filium suum,
Sed ualde ego autem & tibi Gratiarum unam iuniorum
Dabo nubere, & tuam uocari uxorem
Pasitheam, quam semper desyderas dies omnes.
Sic dixit. gauisus ẽ ãt Somnus. r̃ndẽs aũt allocutus est.
Age nunc mihi iura innocuam stygis aquam.
Manu autem altera quidem accipe terrã multa pascẽtem.
Altera autem mare album: ut nobis omnes
Testes sint subter dei Saturnum circa existentes.
Certe quidem mihi dare Gratiarum unam
Pasitheam, quam ego desydero dies omnes.
Sic dixit, neq; abnuit Dea albas ulnas habens Iuno.
Iurauit autem sicut iußit. Deos autem nominauit omnes.
Hos subtartareos qui Titanes appellantur.
Sed postquam iurauitq; perfecitq; iuramentum,
Hi iuerunt Lemnumq; & Imbrum ciuitatẽ relinquẽtes
Aëre induti cito transeuntes uiam,
In Idam uenerunt multarum fontium matrem ferarum,
Lectum ubi primum liquerunt mare. hi autem in terram
Iuerunt. summa autem pedibus sub mota est sylua.
Illic Somnus quidem mansit ante Iouis oculos uideri
In abietem ascendens ualde altam, quæ tunc in Ida
Altißima nata per obscurum æthera ibat.
Illic sedit ramis coopertus abiegnis,
Aui stridulæ similis, quam in montibus
Chalcida uocant Dei: uiri autem Cyminda.
Iuno autem cito adiuit Gargarum altum
Idæ altæ: uidit autem nebularum congregator Iupiter:

Pasithea Chateũ una, Sõno Deo ab Iunone desponsdetur.

Somnus ab Iunone exoratus Iouem soporat.

Postquã ãt uidit statim ipsum amor prudẽtibus mẽtibus
Qualiter qñ primum misti sunt amicitia (persuasit.
In lectum euntes dilectos oblitos parentes.
Stetit autem ipsam ante, uerbumq; dixit, & nominauit.
Iuno quo prompta ab olympo huc uenis?
Equi autem non adsunt, & currus quos ascendas.
Hunc autem dolosa allocuta est casta Iuno.
Venio uisura multa nutrientis fines terræ,
Oceanumq;, Deorum generationem, & matrẽ Tethym:
Hi quidem in suis domibus erudierunt & nutriuerunt.
Hos uado uisura, & ipsis magnas contentiones soluam.
Iam enim longo tempore inter se abstinent
Lecto & amicitia, postquam ira incidit animo.
Equi autem in radice multarum fontium Idæ
Stant, qui me portabant supra terram & mare.
Nunc autem tui gratia huc ab olympo in hunc ueni,
Ne aliquo modo mihi postea irascereris, si silentio
Iuissem ad domum profunde fluentis Oceani.
Hãc aũt rñdens allocutus est nebularũ cõgregator Iu-
Iuno illuc quidem est & posterius ire. (piter.
Nos autem age in amicitia delectemur dormientes.
Non enim unquam sic Deæ amor neq; mulieris
Animum in pectoribus profusus domuit. *Adulteriorũ Iouis catalogus*
Neq; unquam amaui Ixioneam uxorem,
Quæ peperit Peritheum Deis peritum similem,
Neq; quãdo Danaen pulchra calcanea hñtem acrisionea
Quæ peperit Perseum omnium clarum uirorum,
Neq; quando Phœnicis filiam inclytam,
Quæ peperit mihi Minoumq; & diuinũ Rhadamanthẽ
Neq; quando Semelen neq; Alcmenam in Theba,

Quæ Herculem fortem genuit filium
Dionysium autem Semele peperit gaudium mortalibus.
Neq; quando Cererem pulchræ comæ reginam,
Neq; quando Latonam gloriosam.neq; te ipsam
Sicut te nunc amo,& me dulcis cupido tenet.
Hunc autem dolosa allocuta est casta Iuno.
Grauißime Saturnie quale uerbum dixisti:
Si nunc in amore cupis dormire
Idæ in summitatibus.hæc autem manifestantur omnia,
Quomodo esset siquis nos deorum semper existentium
Dormientes uideret,deis autem omnibus adiens
Diceret.non ego tuam ad domum irem
Ex lecto surgens.uituperabile autem esset.
Sed si uis,& tibi placitum est animo,
Est tibi thalamus,quem tibi dilectus filius fecit
Vulcanus,frequentes autem ianuas liminibus coaptauit.
Illuc eamus dormituri postquam tibi placet coitus.
Hãc rñdẽs allocutus est nebularũ cõgregator Iupiter.
Iuno ne deorum in hoc time neq; aliquem uirorum
Videre.talem tibi ego nebulam circum effundam
Auream.neq; nos uidebit sol,
Cuius & acutißimum est lumen ad uidendum.
Dixit.& ulnis accepit Saturni filius suam uxorem:
Quos subter terra diuina procreauit nouam herbam,
Lotumq; roscidam,& crocum,& hyacinthum
Densum & tenerum,qui à terra alte tenebat,
Quo in dormierunt.supra autem nebulam obduxerunt
Pulchram.auream.splendidi autem cadebant rores.
Sic hic quidem quiete dormiebat in Gargaro summo
Somno & amore domitus.tenebat aũt in ulnis uxorem.

Iupiter cum uxore coiens somno opprimitur

Perrexit autē currere in naues Achiuorū dulcis Somnus
Nuncium dicens terram continenti Neptuno:
Propè autem stans uerba uelocia allocutus est.
Promptus nunc Græcis Neptune auxiliare,
Et ipsis gloriam præbe paululum,dum adhuc dormit
Iupiter,quoniam ipsi ego mollem soporem offudi.
Iuno autem in amore decepit dormire.
Sic dicens hic quidem iuit ad inclytos cœtus hominū.
Hunc autem magis persuasit auxiliari Danais.
Statim autem ad primos ualde procurrens iussit.
Argiui & rursus dimittimus Hectori uictoriam
Priamidæ,ut naues capiat & gloriam auferat.
Sed hic quidem sic dicit,& gloriatur, quoniam Achilles
Nauibus in concauis manet iratus corde.
Illius autem non multum desyderium erit,si alij
Nos excitemur auxiliari inuicem
Sed age sicut ego dicam.assentiamur omnes
Scuta quod optima in exercitu & maxima
Induti capitaq; lucentissimis galeis
Tecti manibus longissima tela tenentes,
Eamus:sed ego præibo.neq; dico
Hectora Priamidem expectare ualde quāuis animosum.
Qui uir bellator,habet autem paruum scutum humero,
Minori uiro det.hic autem in scuto maiori induatur.
Sic dixit.hi aūt huic libē:er quidē assensi sunt,et obtē
Hos aūt ipsi Reges ornauerūt uulnerati quāuis (perarūt.
Tydides,Vlyssesq;,& Atrides Agamemnon.
Euntes autem ad omnes bellicosa arma mutabant.
Bona quidē bonus induebatur:peiora autē peiori dabat.
Sed postquam induti sunt circa corpus splendidum æs.

Somnus Nept. nunciat ut Græcos tutetur.

Neptunus Ioue dormiente adiuuat Græcos.

Pergunt ire,præibat autem eis Neptunus quatiēs terrā
Grauem ensem prælongum tenens in manu forti
Similem fulmini.huic autem non fas est misceri
In pugna perniciosa.sed timor detinet uiros.
Troianos aūt rursus ediuerso disposuit illustris Hector.
Ac tunc grauißimam contentionem belli intenderunt
Cæruleam comam habens Neptunus & illustris Hector,
Scilicet hic quidē Troianis,ille autē Argiuis auxilians.
Inundauit autem mare ad tentoriaq; nauesq;
Argiuorum.hi autem concurrerunt magna iubilatione.
Neq; maris unda tantum boat ad terram
E Ponto propulsa flatu Boreæ truci.
Neq; ignis tantus crepitus ardentis Comparatio marini fluctus.
Montis in cacuminibus,quando ruit urere syluam.
Neq; uentus tantus in,quercuum arduis comis
Insanit,qui maxime ualde resonat sæuiens.
Tantus Troianorum & Achiuorum fuit clamor
Vehementer uociferantium,quando inter se ruerunt.
Aiaci autem primus iaculatus est illustris Hector
Lancea:postq̄ uersus est ad ipsum obuiās.neq; aberrauit
Quà duo baltei circa pectora extensi erant.
Certe hic quidē scuti,ille aūt ensis argēteos clauos hñtis.
Hi ei custodierūt tenerum corpus. ægre tulit aūt Hector
Quòd ei telum uelox in uanum effugit manu.
Retro autem sociorū in multitudinē iuit mortē fugiens.
Hunc quidē postea abeuntē magnus Telamonius Aiax
Saxo,qualia multa uelocium retinacula nauium
Inter pedes pugnantiū proiecta erant,horū unū eleuans Aiax Hectorē uulnerat.
Pectore percußit supra scutum propè iugulum. (tus.
Trochū aūt sicut impulit pcutiēs,circū āt cucurrit peni

Sicut autem quando ab iactu patris Iouis cadit quercus
Radicitus:grauis autem sulfuris fit odor
Ex ipsa:hunc non habet audacia qui uiderit
Prope existens:(dirum autem Iouis magni fulmen.)
Sic cecidit Hectoris celeriter humũ robur in pulueribus
Manu ãt eiecit lanceã.super ipso aũt scutũ inclinatũ est
Et galea.circa aũt ipsum sonuerũt arma uaria ære.
Hi autem ualde exclamantes accurrerũt filij Græcorum
Sperantes seruare:iaculabantur autem frequentes
Hastas.neq; aliquis potuit pastorem populorum
Vulnerare,neq; pcutere.prius enim circũuenerũt optimi
Polydamasq; & Aeneas & diuinus Agenor,
Sarpedonq; princeps Lyciorum,& Glaucus eximius.
Aliorum autem nullus bene neglexit.sed ante
Scuta rotunda tenebant ipsum.hunc autem socij
Manibus eleuãtes asportarunt ex labore ut iret ad equos
Veloces,qui ei retro à pugna & bello
Stabant,aurigamq; & currus pulchros habentes,
Qui hunc ad ciuitatem portabant grauiter gementem.
Sed quando iam uadum peruenerunt bene fluentis fluuij
Xanthi flexuosi,quem immortalis genuit Iupiter,
Tunc ipsum ex equis deposuerũt in terrã,circa ãt ipsum
Fuderũt.hic aũt respirauit & aspexit oculis. (aquam
Sedens autem in genua nigrum sanguinem euomuit.
Iterum autem retro lapsus est in terram,eius aũt oculos
Nox cooperuit nigra:telum autem animum domuerat.
Argiui ãt igitur postquã uiderũt Hectora seorsum eũtẽ
Magis contra Troianos cucurrerunt.meminerũt ãt pu-
Tunc longe primus Oileus uelox Aiax (gnæ
Statnium uulnerauit lancea saltantem acuta

Hector uulneratus ab Aiace è pugna excedit.

Enopidem quem nympha peperit Nais eximia
Enopi bubulco apud ripas Satnieontis.
Hunc quidem Oiliades lancea gloriosus propè iens
Vulnerauit apud uterum.hic autem reuersus est.
Circa autē ipsum Troiani & Danai cõmouerũt asperam
Hũc ad Polydamas hastã uibrans uenit adiutor (pugnã
Panthœdes.traiecit ãt Prothœnora dextero humero
Filium Areilycij.per humerum autem fortis lancea (to.
Traiecta ē,hinc ãt ī pulueribꝰ cadēs accepit terrã cubi=
Polydamas ãt insolēter insultabat uehementer clamans.
Non quidem rursus puto Panthœdæ
Manu à forti uanum saltasse telum:
Sed aliquis Argiuorũ accepit in corpore & ipsum puto
Cum ipso irruentem descendere domum inferni intra.
Sic dixit.Argiuis aũt dolor factus est iactantis.
Aiaci autem maxime prudenti animum mouit
Telamonidæ.hunc enim cecidit propè maxime.
Statim autem abeuntem iaculatus est lancea lucida.
Polydamas autem ipse quidem uitauit mortem nigram
Obliquus ruens:accepit autem Antenoris filius
Archelocus:huic enim dei uoluerunt cædem.
Hunc percußit capitisq́; & ceruicis in coniunctione
Circa ultimã cõiuncturam.ambos aũt amputauit neruos.
Huius autem multo prius caput osq́; naresq́;
In terram deciderunt,quàm crura & genua cadentis.
Aiax autem rursus locutus est prudenti Polydamanti.
Animaduerte Polydamas,& mihi uerum dic.
Nunquid non hic uir Prothœnore pro interfectus esse
Dignus?non quidem mihi malus uidetur neq; malis ex.
Sed frater Antenoris equidomitoris

Vel filius.ipsi enim genus propè aßimilatur.
Dixit bene cognoscēs.Troianos ãt dolor accepit animo.
Tunc Acamas Promachum Bœotium uulnerauit lancea
Circa fratrem iens,hic autem trahebat pedibus.
Ideo Acamas terribiliter gloriabatur longe clamans.
Argiui ignaui,minarum insatiabiles.
Non solis dolorq́; erit & luctus
Nobis,sed aliquando sic mactamini,& uos
Inspicitis sicut uobis Promachus domitus dormit
Lancea mea ut non fratris pœna
Diu inulta sit,ideo & aliquis glorietur uir
Fratre in domibus Martis adiutorem reliquisse.

Frater fratris necem ulciscitur.

Sic dixit.Argiuis autem dolor factus est iactantis,
Peneleo autem maxime prudenti animum commouit.
Ruit autem in Acamanta.hic autem expectauit impetũ
Penelei Regis:hic autem uulnerauit Ilioneum
Filium Phorbantis multas oues habentis.hunc maxime
Mercurius Troianorũ diligebat,& possessionem dedit.
Huic autem mater solum peperit Ilioneum,
Quẽ tũc subter supercilitũ uulnerauit iuxta oculũ funda
Expulit aũt pupillã.lancea aũt oculũ totaliter (mentũ.
Et per neruum iuit.hic autem sedit manus extendens
Ambas,Peneleus autem trahens ensem acutum
Ceruicem mediam percußit:deiecit autem humum
Ipsa cum galea caput.adhuc autem fortis lancea
Erat in oculo:hic autem tanquã caput papaueris eleuãs.
Dixit autem Troianis & glorians uerbum locutus est.
Dicite mihi Troiani illustris Ilionei
Patri dilecto & matri lugere in domibus.
Neq; enim Promachi uxor Alegenoride

Viro dilecto uenienti lætabitur, quando
Iam ex Troia cũ nauibus reuertemur iuuenes Achiuorũ.
Sic dixit. hos autem omnes nouus timor accepit.
Videbat autẽ unusquiſq; quò fugeret pernicioſam mortẽ.
Dicite nunc mihi muſæ cæleſtes domos habitantes,
Quis iam primus cruenta ſpolia Achiuorum
Accepit, poſtquã inclinauit pugnam inclytus Neptunus.
Aiax primus Telamonius Hyrcium uulnerauit
Gyrtiadem Myſorum ducem præſtantiſſimorum.
Phalcem autem Antilochus & Mermerum interfecit.
Meriones autem Morimq; & Hippotiona interfecit.
Teucer autem Prothoonaq; interfecit & Periphetem.
Atrides autem poſtea Hyperenora paſtorem populorum
Vulnerauit in uentrem. per autem uiſcera æs exhauſit
Incidens. anima autem per uulneratum uulnus
Exiuit adacta: hunc autem tenebra in oculis cooperuit.
Multos autem Aiax interfecit Oilei uelox filius.
Non enim ei aliquis ſimilis ſequi pedibus
Viros fugientes quando Iupiter in fugam compuliſſet.

ARGVMENTVM. O. HOMERI COMPOSITIONIS.

IVpiter ſurgens, & videns Troianos victos, Iunonem increpat, & Irim mittit ad Neptunum, iubens abſtinere a pugna: Apollinem autem vt fortificet Hectora: qui eleuans ægida, Græcos in fugam vertit, & vſq; ad naues expulſorum Aiax Telamonius multos interfecit pugnatorum, nauibus ignem ferentes.

ILIADIS. O. HOMERI COMPOSITIONIS.

O micron, Saturnius iratus est Neptuno & Iunoni.

T postquam perq; stipites & fossam iuerunt
Fugiẽtes: multi autem interfecti sunt Danaorum à manibus.
Hi quidem iam apud currus cohibiti sunt manentes.
Noui à timore trepidi. experrectus est autem Iupiter
Idæ in uerticibus ab auream sedem habente Iunone.
Stetit autem surgens. uidit & Troianos & Achiuos,
Hos quidẽ turbatos, illos autẽ turbantes à tergo Argiuos,
Cum autem ipsis Neptunum regem.
Hectora autem in campum uidit iacentem. circũ ãt socij
Sedebãt, hic ãt molesto tenebat anhelitu corde stupefact⁹
Sãguinẽ uomẽs, quoniã nõ ipsum inualidißimus percußit
Hũc ãt uidẽs misertus ẽ pr̃ uirorũq; deorũq;. (Achiuorũ.
Valde autem torue uidens Iunonem uerbum allocutus est.
Certe ualde iam malignus callida tuus dolus Iuno
Hectora diuinũ cessare fecit à pugna, terruit et populos.
Non quidem scio si rursus mali consilij tristis
Prima frueris, & te percußionibus uerberabo.
An non recordaris qñ pependisti ab alto, ex aũt pedibus
Incudes posui duas. circa manus aũt uinculum extendi
Aureum incorruptibile. tu autem in æthere & nebulis
Pependisti. ægre tulerunt autem Dei in magno olympo.
Soluere aũt nõ potuerũt pñtialiter. quem autem accepit,
Proiecit extendens à cælo ut iret

Iupiter Hectorem abegit à pugna.

Iupiter Iunonẽ in uincula cõijcit & in altum suspendit.

Iupiter deos è cælo eijcit.

In terram

In terram male uiuens.me autem neq; sic animus remisit
Indesinens dolore Herculis diuini,
Quem tu cum Borea uento persuadens procellas
Misisti in indomitum pontum mala cogitans,
Et ipsum postea ad Coum bene habitatam impulisti.
Hunc quidem inde ego eripui,& reduxi iterum
Argos in equos pascens & multa patientem.
Hęc tibi rursus in memoriā redigo, ut desistas à deceptio
Vt intelligas si tibi iuuerit amorq́; & lectus (nibus,
Quem mista es ueniens Deis à,& me decepisti.'
Sic dixit.timuit aūt bouinos oculos habēs uenerāda Iuno.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocuta est.
Sciat nunc hoc terra & cælum latum desuper,
Et subter labens stygis aqua,quod maximum
Iuramentum grauissimumq́; est beatis Deis.
Tuumq́; sacrum caput,& noster lectus ipsorum
Iuuenis,quem quidē nō ego unquam in uanum iurarem.
Non per meum consilium Neptunus quatiens terram
Lædit Troianosq́; & Hectora.his autem auxiliatur.
Sed ipsum animus incitauit & iussit.
Consumptos aūt in nauibus uidens misertus est Achiuos.
Sed tibi & illi ego consultabo
Lò ire quo iam tu denigrans nubes præis.
Sic dixit.risit autem pater uirorumq́; Deorumq́;,
Et ipsam,respondens, uerba uelocia allocutus est.
Si quidē iā tu postea bouinos oculos hñs uenerāda Iuno
Aequaliter mihi cogitans inter immortales sedebis,
Ideo Neptunus,etsi ualde uult aliò
Statim conuertet mentem ad tuam & meam uoluntatem.
Sed si ex animo,& uere dicis,

Iuno Apollini et Iridi nũciat ut ad Iouem accedat.

Vade nunc ad cœtus Deorum,& huc uoca
Irimq; uenire & Apollinem inclytum arcu,
Vt hæc quidem ad populum Achiuorum bellicosorum
Eat,& dicat Neptuno regi
Cessantem à pugna suas domos ire.
Hectora autem incitet pugna in clarus Apollo:
Iterum autem inspiret robur,obliuiscaturq; dolorum,
Qui nunc ipsum consumunt in mentibus,& Achiuos
Iterum auertat in potentem fugam incitans:
Fugientes autem in nauibus multarum sedium cadant
Pelidæ achiuis,qui surgere faciat suum amicum
Patroclum:hunc autem interficiet lãcea illustris Hector
Troiam ante multos perdentem iuuenes
Alios.postea autem filium meum Sarpedona diuinum.
Huic autem iratus interficiet Hectora diuus Achilles.
Ex hoc autem tibi postea insecutionem à nauibus
Semper ego faciam totaliter,donec Achiui
Troian excelsam capient Mineruæ per consilium.
Prius autem neq; ego cessabo iram,neq; aliquem aliorum
Immortalium Danais auxiliari hic sinam,
Quàm Pelidæ perficere desiderium:
Sicut ei promisi,prius meo & annui capite
Die illo,quando mei Dea Thetis tetigit genua
Supplicans honorare Achillem urbium destructorem.
Sic dixit.neq; nõ psuasa est Dea albas ulnas hñs Iuno.
Iuit autem ab Ideis montibus in altum olympum:
Sicut quando recusat mens uiri,qui in altam
Terram peragrans mentibus prudentibus cogitat
Huc eat an illuc,cogitatq; multa.
Sic celeriter prompta deuolauit casta Iuno:

Iuit autem in altum olympum congregatis aût peruenit
Immortalibus Deis Iouis domum.hi autem uidentes
Omnes assurrexerunt,& obuiam iuerunt poculis.
Hæc aût alios quidẽ reliquit,à Themide aût pulchras ge-
Suscepit poculũ.prima.n.obuiã iuit currens: (nas hñte
Et ipsam uociferans uerba uelocia allocuta est.
Iuno cur uenisti,attonita autem uideris.
Certe ualde iam te terruit Saturni filius,qui tibi maritus.
Huic aût respõdit postea Dea albas ulnas habẽs Iuno.
Ne me Dea Themis hæc interroga:scis & ipsa
Qualis illius animus superbus & crudelis.
Sed tu præsis Deis donubus in conuiuio æquali.
Hæc autem,& cum omnibus audies immortalibus
Qualia Iupiter mala opera dicit & agit.neq; dico
Omnibus similiter animum gratificari neq; mortalibus,
Neque Deis siquis nunc conuiuatur lætus.
Hæc quidem sic dicens desedit casta Iuno.
Conturbati sunt autem per domum Iouis Dei & riserũt
Labris:neque frons supercilijs nigris
Lætata est.omnes autem arguens allocuta est.
Infantes qui Ioui irascimur uecordes,
Vel item ipsum prompti sumus sedere propè euntes
Vel uerbo uel ui.hic longè sedens neque curat,
Neque aduertit.dicit enim in immortalibus Deis
Fortitudineq; potentiaq; separatim esse optimus.
Ideo habetis quodcunq; uobis malum mittit unicuiq;.
Iam enim nunc opinor Marti nocumentum factum esse.
Filius enim ei occisus est pugna in dilectissimus uirorum
Ascalaphus,quem dicit suum esse fortis Mars.
Sic dixit.Sed Mars fortia feriebat crura

Themis Iunoni paterã porrigit.

Mars filij Ascalaphi mortem dolet.

Manibus pronis.lugens autem allocutus est.
Ne nunc mihi reprehendatis cælestes domos habentes
Vlcisci cædem filij euntem ad naues Achiuorum,
Si etiam mihi & fatum Iouis percusso fulmine
Iacere simul mortuis cum sanguine & pulueribus.
Sic dixit,& equos iußit metumq; terroremq;
Iungere.ipse autem arma indutus est fulgentia.
Tunc quædam maiorq; & atrocior alia
A Ioue immortalibus turba & indignatio facta esset,
Nisi Minerua omnibus timens Deis
Mota esset ex uestibulo,reliquisset aūt soliū ubi sedebat.
Huius aūt à quidē capite galeā accepisset & scutū humeris.
Lanceam autem firmauit forti ex manu accipiens
Aeream quæ uerbis castigat impetuosum Martem.
Pallas Martē obiurgat.
Furiose mentibus stolide utinam perires.an tibi frustra
Aures audire sunt?mens autem perijt & pudor?
Non audis quæ dicit Dea albas ulnas habens Iuno,
Quæ iam nunc à Ioue cælesti uenit.
An uelis ipse quidem accumulans mala multa
Retro ire ad olympum & dolens quamuis necessitate?
Sed hic alijs malum magnum omnibus faciet,
Statim enim Troianos quidem magnanimos & Achiuos
Linquet.hic nos ueniet turbans in olympum.
Puniet autem deinceps quæq; causa quæq; & non.
Ideo te rursus nunc iubeo sedare turbationē filij proprij.
Iam enim aliquis hoc potentia & manibus fortior
Vel interfectus est,& postea interficietur.
Difficile aūt omniū hominū liberare gñationē & partū.
Sic dicens sedere fecit solio in impetuosum Martem.
Iuno autem Apollinem uocauit domum extra

Irimq́;,quæq; Deis internuncia immortalibus.
Sed ipsos uociferans uerba uelocia allocuta est.
Iupiter uos in Idam iubet ire ualde cito.
Sed postquam iueritis,Iouemq́; in conspectum uideritis,
Facite quicquid ille iniunxerit & præceperit.
Hæc quidem sic dicens retro iuit casta Iuno.
Sedit autem in solio.hi autem ruentes uolauerunt,
Idamq́; peruenerunt multarum fontium matrē ferarum.
Inuenerunt aūt late sonantē Saturniū in Gargaro excelso
Sedentem.circum aūt ipsum odorifera nubes uoluta erat.
Hi autem ante uenientes Iouem nebularū congregatorem
Steterunt.neq; ipsis uidens iratus est animo,
Qm̄ eius celeriter uerbis dilectæ uxoris obtemperarunt.
Irim autem priorem uerba uelocia allocuta est.
Vade age Iris uelox Neptuno Regi
Omnia hæc nunciane autem falsa nuncia sis.
Cessantem ipsum iube à pugna & bello
Venire ad cœtus Deorum uel in mare diuinum.
Si autem mihi non obediet,sed spernet,
Consideret autem postea in mente & in animo
Ne me,neq; fortis quāuis existēs, cōtra uenientē sustineat
Expectare:quoniam se dicit ui multo melior esse
Et generatione prior.huius aūt nō mouebitur dilectū cor
Aequalem mihi dicere quem contremiscunt & alij.
Sic dixit.neq; nō persuasa est pedū uentorū uelox Iris.
Iuit autem ab ideis montibus in Ilium sacrum.
Sicut autem qn̄ ex nubibus uolat stilla niuea,uel grando
Gelida à iactu serenifici Boreæ.
Sic celeriter prompta deuolauit uelox Iris. Iris ad Neptunum.
Propè autem stans allocuta est inclytum Neptunum.

Nuncium aliquid tibi Neptune ceruleos crines habens
Veni huc ferens à Ioue Aegiocho,
Cessantem te iubet à pugna & bello
Venire ad cœtus Deorum, & in mare diuinum.
Si autem ei non uerbis obtemperabis, sed spernes,
Minatur ille contra pugnans
Huc uenire te autem fugere iubet
Manus, quoniam te dicit ui multo fortior esse
Et generatione prior. tuum aũt nõ mouebitur dilectũ cor
Aequalem ei dicere, quem contremiscunt & alij.
Hãc aũt ualde indignat⁹ affat⁹ est inclyt⁹ Neptunus.
Heu certe bonus quamuis existens superbe locutus est:
Si me æqualis honoris existentem ui inuitum detinebit.
Tres enim ex Saturno sumus fratres, quos peperit Rhea,
Iupiter & ego, tertius autem Pluto mortuis imperans.
Trifariam aũt oĩa diuisa sunt. unusquisq; aũt sortitus est
Certe ego sortitus sum albũ mare habitare semp(honorẽ.
Motorum. Pluto aũt sortitus est caliginem obscuram.
Iupiter aũt sortitus est cœlum latum æthere & nebulis.
Terra aũt adhuc communis omnium & lõgus olympus.
Ideo & non Iouis curo mentes: sed quietus
Et fortis existens maneat tertia in portione.
Manibus autem ne me omnino malum tanquam terreat.
Filiabus enim & filijs melius esset
Terrificis uerbis castigare, quos peperit ipse,
Qui ei iubenti parebunt & necessitate.
Huic aũt rñdit postea pedes uentorũ habẽs uelox Iris.
Sic enim iam Neptune cæruleos capillos habens
Hoc porto Ioui uerbum acreq; forteq;?
,, *An mutaberis. VERtibiles quidem mentes bonorum.*

Saturni filij tres, qui oĩa inter se diuiserunt.

Bonarũ mentiũ est retractare sententias.

Scis quod grandiores Erinnes semper sequuntur.
Hãc aũt rursus allocutus est Neptunus quatiẽs terrã.
Iris Dea ualde hoc uerbum secundum decens dixisti.
Bonum & hoc est, quando nuncius iusta scit.
Sed hic grauis dolor cor & animum lacerat.
Quando æqualis dignitatis & æquali fatatum parca
Contendere uult iratis uerbis.
Sed certe nunc quidem iratus cedam.
Aliud autem tibi dico, & minabor ex animo.
Si sine me & Minerua prædatrice
Iunone Mercurioq; & Vulcano rege
Troiæ altæ parcet, neque uolueris
Destruere, dare autem magnam uictoriam Argiuis.
Sciat hoc, quod nobis insanabilis iracundia erit.
Sic dicens relinquit populũ Achaicũ Neptunus. (ui.
Ingressus est aũt pontũ iens. desiderabãt aũt heroes Achi-
Et tũc Apollinẽ allocutus est Nebularũ cõgregator Iupi-
Vade nunc dilecte Phœbe ad Hectorẽ ære armatũ. (ter.
Iam quidem enim Neptunus quatiens terram
Iuit ad mare diuinum fugiens iram grauem
Nostram. ualde enim pugnam didicerunt & alij,
Qui inferiores sunt Dei Saturnum circa existentem.
Sed hoc & mihi multo melius & sibijpsi
Fuit quod ante iratus fugit
Manus meas. quoniam non sine sudore fuisset.
Sed tu in manibus accipe ægidam fibriatam.
Qua ualde minans terreas heroas Achiuos.
Tibi autem curæ sit Apollo illustris Hector.
Eatenus enim igitur ei excita uim magnam, dum Achiui
Fugientes nauesq; & Hellespontum ueniant.

Neptunus Iouis iussu è prælio discedit.

Apollini cõmittitur Hector.

Ibi autem ipse ego curabo opusq; uerbumq;
Vt & rursus Achiui respirent à labore.
Sic dixit.neque patri non obediuit Apollo.
Iuit autem ab Ideis montibus accipitri similis
Veloci phasianos occidenti,quiq; uelocißimus uolucrum,
Inuenit Priami prudentis Hectora diuum
Sedentē.neq; iacebat,iandudum aūt cōgregauerat animū,
Circa ipsum cognoscens socios.sed anhelitus & sudor
Cessauerat,postq̄ ipsum excitauit Iouis numē Aegiochi,
Propè autem stans allocutus est longe operans Apollo.
Hector fili Priami cur autem tu semote ab alijs
Sedes tenui ualitudine existēs.certe aliqs te dolor attigit.
Hūc aūt lāguēs allocut⁹ est galeā pulchrā hñs Hector.
Quis aūt tu es optime Deorum qui me interrogas corā?
Non audis quod me nauibus in puppialibus Achiuorum
Suos socios perdentem uocem bonus percußit Aiax
Petra ad pectus.cessare fecit aūt à strenua fortitudine.
Et iam ego dicebam mortuos & domos Plutonis
Die illo uisurum,quando dilectum audiuit cor.
Hunc autē rursus allocutus est longe operans Apollo.
Confide nunc,talem tibi adiutorem Saturnie
Ex Ida præmisit astare & auxiliari
Illustrem Apollinē aureā citharam habentē,qui te antea
Liberauit simul ipsumq; & altam urbem.
Sed age nunc equitibus iube multis
Naues in concauas immittere ueloces equos.
Sed ego anteiens equis uiam
Omnem faciam.uertam & heroas Achiuos.
Sic dicens inflauit robur magnū pastori populorum.
Sicut aūt qn̄ aliquis ociosus equus pastus in præsepio

Apollo Hectorē sauciū hortatur ut redeat ī prælium.

Comparatio equi.

Vinculum abijciens currit campum pulsans
Suetus lauari bene fluenti fluuio
Exultans, alte autem caput tenet, circa autem iubæ
Humeros insurgunt. hic autem pulchritudini confisus
Celeriter ipsum genu portabat ad domicilia & armētum
Sic Hector celeriter pedes & genua mouebat, (equarum
Concitans equites, postquam Dei audiuit uocem.
Hi aūt sicut uel ceruum cornigerum uel syluestrē capram
Concitant canesq; & uiri agrestes.
Hunc quidem alta petra & umbrosa sylua
Tutatur, neque ipsis adipisci fatatum est.
Horum autem sub clamore apparet leo uillosus
In uia. statim autem omnes auertit & animosos.
Sic Danai continue quidem turmati semper sequebantur
Percutientes ensibus & lanceis utrinque incidentibus.
Sed postq̄ uiderunt Hectora contra euntē turmas uirorū
Timuerunt. omnibus autem ad pedes decidit animus.
His autē postea concionatus est Thoas Andremonis filius
Aetolorum longe optimus sciens quidem iaculo,
Bonus autem in stataria, cōcione autē pauci Achiuorum
Vincebant, quando iuuenes contendebant circa uerba:
Qui ipsis bene peritus concionatus est & dixit.
O' socij certe magnam admirationem hanc oculis uideo.
Qualiter autem rursus iterum surrexit mortes fugiens
Hector certe ipsum ualde sperabat animus uniuscuiusq;
Manibus sub Aiacis mori Telamonidæ.
Sed aliquis rursus deorum liberauit & seruauit
Hectora. hic iam multorum Danaorum genua soluit.
Sic & nunc fore puto. non enim sine
Ioue ualde sonante primus stat sic promptus

Hector ab Apolli. pristinis uirib⁹ restitut⁹ ī prælium reuertitur.

Comparatio canis agrestis

Thoātis uerba.

Sed age sicut ego dico, obediamus omnes.
Multitudinem quidem ad naues iubeamus redire.
Ipsi autem quicunq; optimi in exercitu iactamur esse
Stemus, siquidem primum prohibeamus obuiantes
Lanceas eleuantes. hunc autem puto & promptum
Animo timere Danaorum descendere ad multitudinem.
Sic dixit. hi aũt huic ualde qdẽ audierũt et paruerũt,
Hi quidem circa Aiaces, & Idomeneum Regem
Teucrum Merionenq́;, Megemq́; similem Marti
Pugnam ordinauerunt præstantissimos conuocantes
Hectora & Troianos contra. sed retro
Multitudo ad naues Achiuorum redierunt. (Hector.
Troiani aũt primum uerberarunt cõgregati: præibat aũt
Longe iens. ante autem ibat ipsum illustris Apollo
Indutus humeris nebulam. tenebant aũt ægidã impetuo-
Grauem, circundensam, pulchram: quam faber (sam
Vulcanus Ioui dedit portare in timorem uirorum.
Quam hic in manibus tenens præibat populis.
Argiui autẽ expectabant cõgregati. motus est aũt clamor
Magnus utrinque. à neruis autem sagittæ
Saltabant: multæ autem lanceæ fortibus à manibus:
Aliæ quidem in terra figebantur bellicosorum iuuenum:
Multæ autem & in medio ante corpus pulchrũ tangere
In terra stabant, cupientes corpus lædere. (Apollo,
Quandiu quidẽ ægidam manibus tenebat quiete illustris
Tandiu ualde utrinq; tela tãgebãtur: cecidit aũt populus.
Sed postq̃ contra uultũ uidens Danaorũ uelociũ equorũ
Cõcussit, ipse ãt ĩclamauit ualde uehemẽter. his aũt aĩum
In pectorib⁹ extinxit. obliti sunt ãt strenuæ fortitudinis.
Hi aũt sicut uel boũ armentũ uel gregẽ magnum ouium

Græci ægida ab Apolline mota in fugã uertuntur.

Comparatio Leonis.

Feræ duæ turbant nigræ noctis medio.
Venientes repente magistro non aßistente.
Sic timuerunt Achiui impotentes.nam Apollo
Immisit timorem,Troianis aũt & Hectori gloriã dedit.
Tunc uir interficit uirum sparsa pugna. Troianorum uictoria.
Hector quidem Stichiumq; & Arcesilaum interficit.
Hunc quidem Bœotiorum Ducem bellicosorum.
Illum autem Melesthei magnanimi fidelem socium.
Aeneas autem Medonta, & Iasum interficit.
Certè hic quidem nothus filius Oilei diuini
Fuit.Medon Aiacis frater.sed habitabat
In phylace terra longe à patria uirum interficiens
Fratrem nouercæ Eriopidis,quam habebat Oileus.
Iasus autem rursus Dux quidem Atheniensium fuit,
Filius autem Sphelei uocatus est Bucolidæ.
Meciston aũt interficit Polydamas. Achium aũt Polites
Prima in pugna.Clonium aũt interficit diuinus Agenor.
Deiochum autẽ Paris percußit in extremo humero retro
Fugientẽ in primis pugnatoribus.totaliter aũt ferrũ trãs(misit
Quousq; hos spoliant arma.tunc autẽ Achiui
Vallo & palis percußi defosso,
Huc et illuc fugiebãt:ingrediebãtur ãt murũ neceßitate.
Hector autem Troianis iubebat longe uociferans
Naues irruere.omittere autem spolia cruenta.
Quemcunq; aũt ego lõge à nauibus seorsum animaduer(tero:
Hic ei mortem consultabo.neq; hunc
Fratresq; sororesq; igne sortiabuntur mortuum:
Sed canes trahent ante urbem nostram.
Sed dicens,flagello supra humeros percußit equos,
Iubens Troianis in ordines:hi autem cum ipso

Omnes clamantes impellebant trahentes currus equos
Voce magna:ante autem illustris Apollo
Facile ripas fossæ profundæ pedibus proruens
In medium deuoluebat:transibilem fecit autem uiam
Longam & latam,quantum hastæ iactus
Fit,quando uir fortitudinem experiens mittit.
Hanc hi infunduntur cum ph langis.ante autem Apollo
Aegidā tenēs ualde honoratā:deiecit aūt murū Achiuorū
Facile ualde,sicut qñ aliquis harenā puer propè mare,
Qui postquam igitur facit ludos stultitijs,
Retro iterum destruit,pedibus & manibus ludens.
Sic tu arcitenens Phœbe multum laborem & ærumnam
Fudisti Argiuorum:ipsis autem fugam mouisti.
Sic hi quidem apud naues prohibebantur manentes
Inter seq; iubentes:& omnibus Deis
Manus eleuantes ualde precabantur unusquisq;.
Nestor rursus maxime honoratus tutela Achiuorum
Precabatur manum porrigens in cælum stellatum.
Iupiter pater si unquā aliquis tibi in Argo frugifera
Vel bouis uel ouis pinguia crura comburens
Precatus est reuerti:tu autem promisisti & annuisti.
Horum memento & expelle cælestis crudelem diem.
Neq; sic Troianis sinas domari Achiuos.

Nestoris ad Iouem precatio.

Sic dixit precās.ualde aūt insonuit cōsiliarius Iupiter
Preces audiens Neleidæ senis.
Troiani autē postquam audiuerūt Iouis mentē Aegiochi
Valde contra Argiuos ruunt.recordabantur autē pugnæ.
Hi autem sicut magna unda maris latas uias habentis
Nauis super muros descendit,quando urget
Vis uenti,quæ maximas undas auget.

Sic Troiani magna uociferatione à muro ueniebant:
Equos autem impellentes in puppibus pugnabant,
Hastis utrinq; acutis cõminus. hi quidem ab equis,
Hi autem à nauibus altè nigris contra descendentes
Longis telis, quæ eis manibus iacebant
Naualia colligata ad os induta ære.
Patroclus autem quousq; quidem Achiuiq; Troianiq;
Murum circa pugnabant ueloces extra naues.
Interea hic in tentorio amantis uiros Eurypyli
Sedebatq;, & tunc oblectabat sermonibus: in aũt uulnere
Medicamẽta medelas spargebat nigrorũ dolorũ. (molesto
Sed postquam muro à ruentes intellexit
Troianos & Danaorum factus est clamorq; timorq;,
Ingemuitq; postea, & sua percußit crura
Manibus pronis lugens, & uerbum dixit.
Eurypyle non tibi possum indigenti quamuis tamen
Hic astare: iam enim magna contentio mota est.
Sed te quidem famulus delectet. sed ego
Festinabo in Achillem, ut concitem pugnare.
Quis autem scit si ei cum Deo animum mouero
Admonens, BONA autem admonitio est socij.
Hunc quidem sic dicentem pedes ferebant. sed Achiui
Troianos cõtra uenientes expectabant firmiter: neq; pote-
Pauciores quamuis existentes expellere à nauibus. (rant
Neq; aliquando Troiani Danaorum phalanges
Rumpentes in tentorijs misceri, neque nauibus:
Sed sicut regula lignum nauale dirigit
Fabri in manibus periti qui omnem
Bene scit sapientiam admonitionibus Mineruæ.
Sic quidẽ horũ æqualiter pugna extensa erat, præliumq;.

Græcorum naues oppugnantur.

Alij autem circa alias pugnam pugnabant naues.
Hector autem contra Aiacem apparuit gloriosum.
Hi autem unam circa nauē habebāt laborē:neq; poterant
Neque hic hunc expellere & inurere igne naues.
Neque hic hunc retro expellere, qm̄ appropinquauerat
Tunc filium Clytij Caletora illustris Aiax (Deus.
Ignem in nauem ferentem iuxta pectus percussit lancea:
Sonuit autem cadens:torris eunti ei excidit manu.
Hector autem postquam cognouit nepotem oculis
In pulueribus cadentem nauem ante nigram
Troianisq;,& Lycijs iussit longe clamans.
Troiani,& Lycij,& Danai bellicosi
Nondum recedite à pugna in strictura hac.
Sed filium Clytij saluateq; ne ipsum Achiui
Expoliant nauium in certamine cadentem.
Sic dicens Aiacem iaculatus est lancea splendida.
Ab hoc quidē errauit,hic aūt postea Lycophrona Masto
Aiacis famulū Cytherium,qui apud ipsum (ris filium
Habitabat,quoniā uirum interfecerat Cytheris gloriosis.
Hunc percussit in capite super aurem acuta lancea
Stantem propè Aiacem.hic aūt supinus in pulueribus
Nauis à puppe humum cecidit.soluta sunt aūt membra.
Aiax autem timuit fratrem & allocutus est.
Teucer socie iam nobis interfectus est fidelis amicus
Mastorides.quem nos ex Cytheris intus uenientem
Aequaliter dilectis parētibus honorabamus in domibus.
Hunc aūt Hector magnanimus interfecit.ubi tibi sagittæ
Cito interficiētes & arc⁹,quē tibi dedit illustris Apollo.
Sic dixit.hic aūt intellexit.currēs autē ei propè astitit
Arcum tenens in manu recuruum,& pharetram

Hector assidue unū Aiacem petebat.

Sagittiferã. ualde aũt uelociter sagittas Troianis immit-
Et percußit Cletum Pisenoris illustrem filium (tit.
Polydamantis socium clari Panthœdæ
Habenas manibus tenẽtẽ.hic q̃dẽ laborabat circa equos.
Eà.n.tenebat quà ualde plurimæ turbabantur phalanges
Hectori & Troianis gratificans.cito autem ipsi
Venit malum quod ei nullus prohibuit cupiẽti quamuis.
Ceruici enim ei à tergo multi gemitus incidit sagitta.
Cecidit autem ex curribus,retrocesserunt autem ei equi
Vacuum currum pulsantes. Rex aũt intellexit citißime
Polydamas:& primus contra uenit equos.
Hos quidem hic Astimoo Protiaonis filio dedit.
Multa autem iniunxit propè tenere inspicientem
Equós.ipse aũt rursus iẽs primis pugnatoribus mistus est.
Teucer autem aliam sagittam contra Hectorem armatum
Abstulit.et cessare fecisset à pugna cõtra naues Achiuorũ
Si ipsum optime agentem percutiens eripuisset animum.
Sed non latuit Iouis prudentem mentem, qui custodiebat
Hectorem.sed Teucrum Telamonium gloria priuauit
Qui ei bene uersum neruum in optimo arcu
Rupit contra hunc trahenti.errauit autem ei aliò
Sagitta ære grauis.arcus autem ei excidit manu.
Teucer autem timuit fratrem & allocutus est.
Pape certe iam omnino pugnæ consilia peruertit
Deus noster:hicq; mihi arcum eiecit manu.
Neruum autem discidit nuper tortum quod ei ligaui
Mane,ut toleraret frequenter saltantes sagittas.
Huic aũt respondit postea magnus Telamonius Aiax.
O` amice sed arcum quidem sine & multas sagittas
Iacere,quoniam perturbat Deus Danais inuidens.

Teucri arcus inutilis redditur.

Sed manibus accipiēs longam lanceā & scutum humero
Pugnaq; Troianis & alios excita populos,
Ne quidem indiligentia domiti perdant
Naues bene tabulatas, sed recordemur pugnæ.
Sic dixit. hic autem arcum quidem in tentorijs posuit.
Sed hic circa humeros scutum posuit quatuor tergorum.
Capite autem in forti galeam bene factam posuit
Ex cauda equina. grauiter aūt crista desup inclinabatur.
Accepit autem robustam lanceam præfixam acuto ære.
Perrexit aūt ire. ualde autem cito currens Aiaci astitit.
Hector autem postquam uidit Teucri læsas sagittas,
Troianisq;, & Lycijs iussit longe clamans.
Troiani, & Lycij, & Danai bellicosi
Viri estote dilecti: mementote autem strenuæ uirtutis
Naues supra concauas. iam enim uidi oculis
Viri optimi à Ioue debilitatas sagittas.
Facile autem ualde cognita Iouis uiris fit fortitudo.
Et quibus gloriam magnam dat,
Et quos diminuit, & non uult iuuare.
Sicut nunc Argiuorū minuit robur: nobis aūt auxiliatur.
Sed pugnate contra naues congregati, qui autem uestrum
Percussus uel cadens mortem & parcam accipiat
Moriatur. NON ei indecens auxilianti circa patriam
Mori. sed uxor saluaq; & filij retro
Et domus, & patrimonium incorruptum. si Achiui
Eant cum nauibus dilectam in patriam terram.
Sic dicens accendit ardorem & animum uniuscuiusq;.
Aiax autem rursus econtrario iussit suis socijs.
Pudor Argiui. nunc utilius uel perire
Vel saluari, & expellere mala nauium.

Mori pro patria pulchrū est.

An speratis

An speratis, si naues capiat galeam uariã habens Hector,
Pedibus ire in suam patriam terram unusquisq;.
An non incitantem auditis populum omnem
Hectora, qui iam naues incurere promptus est:
Non quidem ad tripudium iubet uenire, sed pugnare.
Nobis autem nulla hoc mens & consilium melius,
Quàm propè miscere manusq; roburq;.
Melius nunquid perire uno tempore, an uiuere,
An diu consumi in graui pugna,
Sic frustra apud naues sub uiris peioribus.
Sic dicens, accendit ardorem uniuscuiusq;.
Tunc Hector quidẽ percußit Schedium Perimedei filium
Ducem Phoceorum. Aiax autem percußit Laodamanta
Ductorem Prileorum Antenoris illustrem filium.
Polydamas autem Otum Cyllenium interfecit
Phylidæ socium magnanimorum ducem Epiorum
Hunc aũt Meges irruit uidens. hic oblique declinatus est
Polydamas. & huic quidem aberrauit (non enim Apollo
Sciuit Panthi filium in primis pugnatoribus domari).
Sed hic Crœsmi pectus medium uulnerauit lancea.
Sonuit aũt cadens. hic autem ab humeris arma spoliabat.
Interea autem hunc irruit Dolops pugnæ bene sciens
Lampetides, quem Lampus genuit optimus uirorum
Laomedonciades bene scientem strenuæ fortitudinis:
Qui tunc Phylidæ medium scutum uulnerauit lancea
Propè ruens. densus autem ei profuit thorax,
Quem portabat concauitatibus aptũ, quẽ quõdã Phyleus
Duxit ex Ephyre fluuio à Seleente.
Hospes enim ei dedit rex uirorum Euphetes
In bellum portare hostiæ uirorum tutamen.

Qui ei,& tunc filij à corpore expulit mortem.
Huius autem Meges galeæ æreæ equinarum setarum
Conum altum ferit lancea acuta,
Fregit autem equinam crista ipsius.totus autem humum
Decidit in pulueribus nuper rubedine fulgens,
Qũ hic huic pugnabat manẽs adhuc aũt sperabat victo
Interim aũt ei Menelaus bellicosus uenit adiutor: (riã.
Stetit aũt ex obliquo cũ lãcea latens percußit ãt humerũ
Cuspis autem pectus pertransiuit prompta, (retro.
Ante iens hic autem pronus solutus est.
Hi quidem iuerunt ærea arma ab humeris
Spoliare.Hector autem fratribus iußit
Omnibus ualde.primum aũt Hicetaonidẽ improperauit
Forte Menalippũ.hic aũt antea qdẽ curuus pedibus boues
Pauit in Percote inimicis ab seorsum existentibus.
Sed postquã Danaorũ naues uenerũt utriq; agitatæ filijs.
Retro in Troiam uenit:inter restabat aũt Troianos.
Hĩtabat ãt apud Priamũ.hic ãt ipsũ honorabat æqualiter
Hũc Hector improperauit,uerbumq; dixit,& denoĩauit.
Sic iam Menalippe negligemus,neq; tibi
Inuertitur dilectum cor nepote interfecto.
Non uides qualiter Dolopis circa arma sequuntur.
Sed sequere:non enim posthac est longe Argiuis
Pugnare ante,uel interficere,uel in arce
Troiam altam capere poßidereq; ciues. (diuinus uir.
Sic dicẽs.hic quidẽ præceßit.hic aũt simul sequebatur
Argiuos autem exhortabatur magnus Telamonius Aiax.
O amici uiri sitis,& pudorem ponite in animo.
„ Inuicemq; uerecundamini in fortes pugnas.
„ Verecũdãtiũ ãt uirorũ plures salui,quàm ĩterficiũtur

Fugiētiū aūt neq; gloria mouetur,neq; aliqua fortitudo.
Sic dixit hi autem & ipsi auxiliari prompti erant.
In animo autē posuerunt uerbum.uallauerunt & naues
Septo æreo.contra autem Iupiter Troianos excitabat,
Antilochum autem incitabat uocem bonus Menelaus.
Antiloche nullus te iunior alius Achiuorum,
Neq; pedibus uelocior,neq; fortis sicut tu pugnare.
Siquem Troianorum exiliens uirum percutis.
Sic dicens hic quidē rursus retro cessit.hunc āt cōcitauit.
Cucurrit aūt ex primis pugnatoribus,& iaculatus ē lā=
Circa se aspiciēs.sub āt Troiani duxerunt (cea splēdida
Viro iaculante.hic non uanum telum misit.
Sed Icetaonis filium magnanimum Menalippum
Euntem in bellum percussit in pectore apud papillam.
Sonuit autem cadens:sonuerunt & arma super ipso.
Antilochus autem irruit canis tanquā qui in hinnullo
Percusso ruit:hunc ē cubili prodientem
Venator assecutus est percutiens:soluit autē membra.
Sic contra te Menalippe currebat Antilochus bellicosus
Arma spoliaturus.sed non latuit Hectora diuinum,
Qui ei infestus uenit currens in pugnam.
Antilochus āt nō expectauit uelox quāuis exīs bellator.
sed hic timuit feræ malum facienti similis:
Quæ canem interficiens uel bubulcum circa boues
Fugit ante multitudinem congregari uirorum.
Sic timuit Nestorides:cōtra autem Troianiq; & Hector
Clamore magno tela suspirium facientia.
Stetit aūt uersus postquā aduenit multitudo sociorum.
Troiani autem leonibus similes crudelibus
Nauibus irruebant.Iouis autem perficiebant mandata.

Qui eis semper suscitabat robur magnũ:diminuebat autẽ
Argiuorũ & gloriã auferebat.hos aũt cõcitabat. (animũ
Hectori enim ei animus uolebat gloriam præbere
Priamidæ,ut nauibus rostratis diuinum ignem
Inijciat incessabilẽ.Thetydis aũt indecentẽ supplicationẽ
Omnem perfecit.nam expectabat consiliarius Iupiter
Nauis ardentis splendorem oculis uidere.
Post enim iam hoc debebat fugam à nauibus
Ponere Troianorum,Danais autem gloriam præbere.
Hæc cogitans naues contra concauas suscitauit
Hectora Priamidẽ ualde quamuis promptum & ipsum.
Currebat aũt,sicut qñ Mars lanceã uibrãs uel perniciosus
Montibus furit profundæ in densitatibus syluæ. (ignis
Spuma autem circa os fiebat.hi autem ei oculi
Splẽdebant terribilibus sub supercilijs.circum aũt galea
Terribiliter temporibus quatiebatur pugnantis
Hectoris.ipse enim ei ab æthere aderat auxiliator
Iupiter,qui ipsum pluribus in uiris solum existentem
Honorabat & glorificabat.parui temporis.n.debebat
Fore.iam enim ei mouebat fatalem diem
Pallas Minerua sub Pelidæ vi.
Et uolebat scindere ordines uirorum tentans.
Quà iam plurimã multitudinẽ uidebat & arma optima,
Sed neq; sic poterat scindere ualde quamuis promptus;
Ibant enim turris instar coniuncti ueluti petra
Alta magna album mare propè existens,
Quæ expectabat stridulorum uentorum celeres uias
Vndasq; uersas,quæ eructant ipsam,
Sic Danai Troianos expectabant firmiter neq; fugiebant,
Sed hic splendens igne undique saltauit in multitudinem,

Irrupit autem sicut quando unda ueloci in naui cadit
Vehemens à nubibus impetuosa.hæc autem tota
Spuma cooperitur.uenti autem grauis flatus
Vela inflauit.tremunt autem mentibus nautæ
Timentes:paulum enim à morte feruntur.
Sic diuisus animus in pectoribus Achiuorum.
Sed hic tāquā leo perniciosa cogitans bobus cōtra ueniēs
Quæ in amœnitate paludis magnæ pascuntur
Multæ;in autem his pastor nondum manifeste sciens
Feræ pugnare curuæ bouis circa cædes.
Certe hic quidem primis & ultimis bobus
Semper simul uadit.hic autem in medijs ruens
Bouem comedit.hæ autem oēs fugerunt.sic tunc Achiui
Valde territi sunt ab Hectore & Ioue patre
Omnes.hic aūt solū interfecit Mycenæum Periphetem
Corpei dilectum filium qui Eurysthei regis
Nuncius iuit ut Herculeæ.
Huius fuit ex parte multo peiore filius melior
Omnis generis uirtutibus & pedibus & pugnare.
Et mente in primis Mycenæorum fuit,
Qui tunc Hectori gloriam magnam præbuit.
Versus enim retro in scuti rotunditate saltauit,
Quod ipse portabat usq; ad pedes septum iaculorum.
Quo hic læsus cecidit supinus.circum autem galea.
Terribiliter resonabat circa tempora cadentis.
Hector aūt protinus intellexit,currēs aūt ei ꝓpè astitit.
Pectore aūt ī lācea fixa ē.dilectos āt ipsum propè socios
Interfecit.hi aūt nō potuerūt & dolētes quāuis socio
Auxiliari.ipsi enim ualde timebant Hectora diuinum:
Inspicientes aūt erāt naues.circa aūt tenebant extremæ.

Comparatio undarum.

Comparatio leonis

Naues quæcunq; primæ tractæ erãt.hi ãt infundebantur.
Argiui autẽ à nauibus quidem recedebant & necessitate
Primis.illic autem apud tentoria manebant
Cõgregati,neq; sparsi erãt p exercitũ.tenebat enĩ pudor,
Et timor continue enim adhortabantur inter se.
Nestor autẽ rursus maxime honoratus tutela Achiuorũ
Precatus est super filijs genu flexo uirũ unumquenq;.
O' dilecti uiri sitis,& pudorẽ ponite in animum
Aliorum uirorum.recordamini autem unusquisq;
Filiorum uxorum,& possessionis,& parentum,
Et cui uiuunt,& cui mortui sunt.
Hos propter hic ego precor non existentes
Stare fortiter,neq; uertamini ad fugam.
Sic dicens accẽdit ardorem & animum uniuscuiusq;.
His autem ab oculis nebulam caliginis sustulit Minerua
Magnam ualde ãt ipsis lumẽ factũ est in utrãq; partem
Et ad naues & æque molestum bellum.
Hectora autem animaduerterunt uocẽ bonum & socios,
Et quicunq; retro aberant,neq; pugnabant:
Et quicunq; apud naues pugnam pugnabant ueloces.
Neq; amplius Aiaci magnanimo placuit animo
Stare,ubi alij instabant filij Achiuorum.
Sed hic nauium transtra adiuit longe iens:
Mouebat autem hastam magnam nauale in manibus
Collatam clauis duo & uiginti cubitorum.
Sicut quando uir equis equitare bene sciens,
Qui postquã ex ciuitatibus quatuor congregauit equos
Ruens ex campo magnam ad ciuitatem impellit
Populo frequenter in uia,multiq; uident
Viri & mulieres.hic autem firmiter secure semper

Nestor socios animare nititur.

Saliens aliquando in alium mutatur. hi autem uolans.
Sic Aiax in multa uelocium transtra nauium
Ibat longe iens. uox autem ei in æthere ibat.
Semper autem terribiliter clamans Danais iubebat
Nauibus & tentorijs auxiliari. neq; quidem Hector
Manebat in Troianorum cœtu sapienter armatorum.
Sed sicut auium uolatilium aquila uelox
Multitudinem contra mouetur fluuium apud pascentiũ Comparatio
Anserum uel gruũ uel cignorũ longũ collũ habentium. Aquilæ.
Sic Hector rectà iuit ad nauem nigram puppē habentem
Contrarius ruens. hunc autem Iupiter concitabat à tergo
Manu ualde magna: concitabat autem populum cũ ipso.
Iterum autem magna pugna apud naues facta est.
Diceres indefessos & inconsumptos inter se
Contra ire bello. sic ruenter pugnabant.
His autem pugnantib. hæc erat mens. certe Achiui
Non dicebant fugere à malo. sed perire.
Troianis aũt sperabat animus ĩ pectoribus unius cuiusq;
Naues comburere, interficereq; heroas Achiuos
Hi quidem hæc cogitantes instabant inter se.
Hector autem puppim nauis tetigit ponto transeuntis
Pulchræ ueloces, quæ Protesilaum portauerat
In Troiam, neq; retro abduxit in patriam terram.
Huius iam circa nauem Achiuiq; Troianiq;
Vastabant inter se propè. neq; hi
Arcuum impetus utrinq; expectabant, neq; iaculorum.
Sed hi propè stantes unum animum habentes
Acutis securibus & bipennibus pugnabant
Et ensibus magnis, & lanceis utrinq; acutis.
Multi autem enses pulchri nigri capulati,

Alij quidem ex manu humũ cadebant.alij aũt ab humeris
Virorum pugnantiũ.fluebat autẽ sanguine terra nigra.
Hector autem è puppi postquam accepit non dimisit
Puppim cum manibus tenens:Troianis autem iussit
Portate ignẽ simul & ipsi cõgregati subleuate clamorẽ.
Nunc nobis omnium Iupiter dignum diem dedit
Naues capere,quæ huc Deis inuitis uenientes
Nobis nocumenta multa posuerunt malignitate senum,
Qui me uolentem pugnare in puppialibus nauibus
Ipsum detinuerunt,prohibueruntq; populum.
Sed si tunc lædebat mentes late sonans Iupiter,
Nostros nunc ipse concitat & iubet.
Sic dixit.hi autem magis contra Argiuos ruebant.
Aiax autem non amplius mansit:uiolabatur enim telis.
Sed retrocessit paulululum putans interfectum iri
Subsellium in septem pedũ.reliquit aũt amplustra nauis
Illic hic stabat obseruans.lancea autem semper (æqualis.
Troianos arcebat à nauibus quicũq; ferret cõbustiuũ ignẽ
Semper autem terribiliter clamans Danais iubebat.

Aiax uolẽtes inijcere nauibus ignẽ occidit.

O' dilecti heroes Danai famuli Martis,
Viri estote dilecti.recordamini autem strenuæ uirtutis.
An aliquos dicimus esse adiutores à tergo
Quàm murum optimum,qui nobis malum expellat.
Non quidem aliqua propè est ciuitas turribus munita,
Qua defendamur mutatum populum habentes.
Sed in eum Troianorum campo bene armatorum
Ponto clausi longe sumus à patria terra.
Ideo in manibus lux non remissio belli.
Dixit & promptus compescebat lancea acuta.
Quicunq; autem Troianorum cõcauas in naues ducebat

Cum igne nocuo gratiam Hectori concitanti
Hunc Aiax uulnerabat expectans acuto ære.
Duodecim autem ante naues propè uulnerauit.

ARGVMENTVM. Π. HO
MERI COMPO-
SITIONIS.

Patroclo roganti, Achilles sui ipsius armaturam concedit accipere, & Myrmidonas educere in bellum. Hi autem exeuntes verterunt Troianos. Patroclus autem Sarpedonem Iouis interfecit extra iugum existentem equum Achillis interficientem Pedasum. Postea autem Patroclum Hector interficit, percussum prius ab Euphorbo, Apolline au.erente armaturam ipsius.

ILIADIS. Π. HOMERI COMPOSITIONIS.

Pi, Patroclum interficit bellicosum Hectoris cuspis.

Ic hi quidem circa nauem bene tabulatam pugnabant.
Patroclus autem Achilli præstò fuit pastori populorum
Lachrymas calidas fundens tanquam fons nigram aquam habens:
Quæ ab alta petra tenebrosam fundit aquam.
Hunc autem uidens misertus est uelox diuinus Achilles.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Cur autem lachrymatus es Patrocle tanquam puella
Parua, quæ cum matre currens eleuari efflagitat
Vestem tangens, & festinantem detinet:
Lachrymans autem ipsam aspicit ut eleuetur.
Huic similis Patrocle teneram lachrymam effundis.
Nunquid aliquid Myrmidonibus dicis an mihi ipsi,
An aliquod nuncium Phthia audiuisti solus?
Viuere quidem adhuc dicunt Menœcium Actoris filium.
Viuit & Aeacides Peleus cum Myrmidonibus.
Quibus ualde ambobus doleremus mortuis.
An tu Argiuos luges, quia pereunt
Nauibus in concauis iniustitiæ gratia suæ.
Eloquere, ne celes mente, ut sciamus ambo.
Hũc grauiter suspirãs allocutus est Patroclus equitator.
Patroclus Achilli — O' Achilles Pelei fili multo fortißime Achiuorum
Ne accusa. talis enim dolor adiuit Achiuos.

Hi quidem enim iam omnes quicunq; ante erant optimi
In nauibus iacent percußi uulneratiq;.
Vulneratur quidem Tydides fortis Diomedes.
Vulneratur & Vlysses lancea inclytus & Agamemnon
Vulneratur autem Eurypylus in crure sagitta.
Hos quidē medici multas medicinas sciētes circa laborāt
Vulnera medicantes, tu autem implacabilis es Achilles.
Non me igitur hæc accipiat ira, quam tu seruas
Grauis uirtute. quis à te alius iuuabitur posterus,
Si non Arguis indignum exitium expellis?
Crudelis non pater erat eques Peleus,
Neq; Thetis mater. nigrum autem te peperit mare
Petræq; altæ, quia tibi mens est sæua.
Si autem aliquam mentibus tuis uaticinationem
Et aliquam tibi à Ioue dixit ueneranda mater.
Saltem me mitte cito. simul autem alium populū cōcede
Myrmidonum, si lux Danais fiam.
Da autem mihi humeris tua arma armari.
Si me tibi aßimilantes abstineant bello
Troiani, respirabunt autem bellicosi filij Achiuorum
Consumpti pauca autem respiratio belli.
Facile autem non defeßi defessos uiros clamore
Repellemus ad urbem nauibus à & tentorijs.
Sic dixit precans ualde demens. certe curabat
Sibijpsi mortemq; malam, & parcam præcari,
Hūc aūt uehemēter turbatus allocutus est pedibus uelox
Hei mihi generose Patrocle, quid dixisti? (Achilles.
Neq; oraculum curo quod scio.
Neq; mihi à Ioue dixit ueneranda mater.
Sed hic grauis dolor cor & animum tenet.

Miserā Græcorū cladem nunciat.

Quando iam similem uir uult priuare
Et donum retro auferre quod potestate antecellit.
Grauis dolor hic mihi est, quoniã passus sum dolores aĩo.
Puellam, quam mihi donum elegerunt filij Achiuorum:
Lancea aũt mea possedi ciuitatẽ bene muratã expugnãs.
Hanc retro ex manibus accepit Rex Agamemnon
Atrides tanquam aliquem inhonoratum exulem.
Sed quæ hactenus acta sunt omittamus: neq; est
Perenniter irasci in mentibus. certe dixi
Non prius iram deponere. sed quando iam
Naues meas peruenisset clamorq; bellumq;.
Tu autem humeris quidem mea inclyta arma indue:
Impera autem Myrmidonibus bellicosis pugnare
Siquidem nigra Troianorum nubes circumiuit
Nauibus in fortiter. hi autem in littore maris
Inclinantur loci paruam adhuc partem habentes
Argiui. Troianorum autem ciuitas contra omnis iuit
Audax. non enim meæ galeæ uident frontem
Propè radiantis, cito fugientes fluuios
Impleuissent cadaueribus: si mihi Rex Agamemnon
Blandia sciuisset. nunc autem exercitum circũ pugnant.
Non enim Tydidæ Diomedis in manibus
Fuit lancea Danaorum pestem expellere.
Neq; Atridem uocem exaudiunt hortantis
Inuiso ex capite: sed Hectoris homicidæ
Troianis iubentis frangitur. hi uociferatione
Omnem campum detinent pugna uincentes Achiuos.
Sed & sic Parocle nauibus à exitium expellæ,
Irrue strenue, ne iam igne combustiuo
Naues comburant. amicum autem reditum auferant.

Patroclus armatur ĩ Troianos.

Græcorũ nauibus ignis inijcitur.

Persuadearis aūt sicut tibi ego uerbi summā in mētibus
Vt mihi honorem magnum & gloriam capias (ponā
Apud omnes Danaos.sed hi pulchram puellam
Retro reddent,& splendida dona præbebunt.
Ex nauibus expellens ueni retro.si autem rursus tibi
Dederit gloriam accipere ualde sonans maritus Iunonis.
Ne tu sine me cupias pugnare
Troianis bellicosis,ignominiosum autem me facies.
Neq; tu gaudens bello & pugna
Troianos interficiens ad Troiam dux eas.
Nequis ab Olympo Deorum sempiternorum
Descendat.ualde hos diligit longe operans Apollo.
Sed retro uertaris postquam lumen in nauibus
Posueris.hoc autem sinas in campo pugnare.
Vtinam enim Iupiterq; pater,& Minerua,& Apollo.
Nequis igitur Troianorū mortē effugiet quicunq; sunt.
Neq; aliquis argiuorum à nobis egrediatur mortem
Vt soli Troiæ sacra mœnia soluamus.
Sic hi quidem talia adinuicem loquebantur,
Aiax aūt nō amplius expectabat.cogebatur enim à telis.
Domabat enim Iouisq; mens & Troiani illustres
Iacientes.magnum autem circa tempora splendida
Galea percussa sonum fecit:percutiebantur aūt sine fine
Ornamenta bene facta.hic aūt sinistro humero laborabat
Firmiter:semper tenens scutum uarium,neq; poterant
Circa ipsum appropinquare firmati telis.
Sēper āt molesto tenebatur anhelitu.circa āt ipsū sudor
Vndiq; ex membris multus fluebat.neq; poterat
Respirare:penitus autem malum malo firmabatur.
Dicite nunc mihi musæ,cælestes domos habitantes.

Quomodo primo ignis incidit nauibus Achiuorum.
Hector autem Aiacis lanceam fraxineam propè astans
Percußit ense magno, ferri iuxta cuspidem retro:
Coram autem amputauit: hanc quidē Telamonius Aiax
Vibrabat frustra in manu mutilatam lanceam.
Longe autem ab ipso cuspis aerea humum sonuit cadens.
Cognouit autem Aiax in animo egregio, timuitq́;
Opera Deorum. hic omnino pugnæ consilia incidit
Iupiter altisonans. Troianis autem uolebat uictoriam.
Ceßit autem è telis. hi autem iniecerunt ardētem ignem
Naui ueloci. huius āt statim inextinguibilis fusa ē flāma.
Sic quidem puppim ignis circūsequebatur. at Achilles
Femora percutiens Patroclum allocutus est.
Moueare generose Patrocle bellicose
(Video iam apud naues ignis ardentis impetum)
Ne iam naues capiant, & non amplius fugibilia sint.
Induere arma cito. ego autem populum congregabo.
Sic dixit. Patroclus autem armatus est splendido ære.
Tibi alia quidem primum circa tibias posuit
Pulchra argenteis fibulis fabrefacta.
Secundo autem thoracem circa pectora induit
Discolorem sydereum uelocis Aeacidæ.
Circa autem humeros posuit ensem argentei capuli
Aereum, & postea scutum magnumq́; graueq́;.
Capite autem in forti galeam bene factam posuit
Equinæ caudæ. grauiter autē conus desup inclinabatur.
Accepit autē fortes lanceas, quæ ei manibus congruerent
Lanceam autem non accepit solam egregij Achillis
Grauē, magnā, fortē: quā quidē nō poterat alius Achiuorum
Vibrare. sed ipsam solus sciebat mouere Achilles

Troiani ignes coniiciūt in naues Græcorum.

Pelia hasta.

Peliadem fraxineam:quam patri dilecto dedit Chiron
Pelij ex uertice cædem esse heroibus.
Equos autem Automedontem propere iungere iussit, Automedon.
Quem post Achillem fortem honorabat maxime.
Fidelissimus autē ei erat in pugna expectare tumultum. Achil.eq.& eorum nomina.
Huic aūt & Automedon subduxit iugum ueloces equos
Xanthum & Balium.hi simul flatibus uolabant.
Hos peperit Zephyro uento rapidissima Podarga Podarga equa.
Pascens in prato apud fluxum Oceani.
In autem loris eximium Pedasum mi[illegible]t,
Quē quondā Eetionis accipiens ciuitatē duxit Achilles,
Qui & mortalis existens sequebatur equos immortales.
Myrmidonas autem adiens armauit Achilles
Omnia in tentoria cum armis.hi autem lupi tanquam Comparatio luporum.
Crudeles,quibus circa mentes magna audacia,
Qui ce[illegible]uum cornigerum magnum in montibus laniātes
Comedunt.omnibus autem maxilla sanguine cruenta.
Et gregati ueniunt à fonte nigræ aquæ
Lambentes linguis subtilibus:nigram aquam
Magnam eructantes,cædem sanguinis in autem animus
Pectoribus intrepidus est gemit autem uenter.
Tales Myrmidonum ductores,& principes
Circa bonum famulum uelocis Aeacidæ Achilles myrmid. in belliū hortatur.
Confluebant.inter autem hos bellicosus stetit Achilles
Vrgens equosq;,& uiros scutatos.
Quinquaginta erant naues ueloces,quibus Achilles
In Troiam ductus fuerat Ioui dilectus.in autem unaquaq; Achilles exercitū in quīq; ordines distribuit.
Quinquaginta erant uiri in transtris socij.
Quinq; autem ductores fecerat,quibus confisus erat
Imperare.ipse autem ualde dominans imperabat.

Huius quidem unius ordinis Dux erat Menestheus
Variũ thoracẽ hñs filius Sperchij ex Ioue fluctis fluuij.
Hunc peperit Pelei filia pulchra Polydora
Sperchio indefesso mulier cum Deo dormiens,
Sed cognomento Boro Perieris filio,
Qui palam uxorem duxerat,præbens infinita dona.
Alterius autem Eudorus bellicosus Dux erat
Virginalis,quem peperit in tripudio pulchra Polymela
Phylandis filia:hanc autem fortis Arginecator
Amauit oculis uidens inter modulantes
In tripudio Dianæ auream sagittam habentis clamantis,
Statim autẽ in cœnaculũ conscendens apud dormiuit clã
Mercurius bonus:præbuit autem ei illustrem filium
Eudorum:circa quidem currere uelocem & bellatorem.
Sed postquam hunc laborans in partu Lucina
Eduxit ad lucem,& solis uidit splendores,
Hanc quidem Echeclei forte robur Actoridæ
Duxit ad domos,quoniam præbuit infinita dona:
Hunc autem senex Phylas bene nutriuit,& educauit,
Amans tanquam suum filium existentem.
Tertij autem Pisandrus bellicosus Dux erat
Memalides,qui omnibus antecellebat Myrmidonibus
Lancea pugnare post Pelidæ socium.
Quarti autem Dux erat senex equitator Phœnix.
Quinti autem Alcimedon Laercei filius præstantißimus.
Sed postquam omnes conductoribus Achilles
Stare fecit,bene separans,forte autem uerbum iußit.
Myrmidones nemo mihi minarum obliuiscatur,
Quas in nauibus uelocibus minabamini Troianis
Omnem sub iram,& me accusabatis unusquisq;:

Polymela à Mercurio cõpressa.

Alcimedon.

Dure

Dure Pelei fili ira te nutriuit mater
Sæue,qui apud naues inuitos tenes socios.
Domum cũ nauibus reuertamur per mare transeuntibus
Retro,quoniam tibi sic mala ira incidit animo.
Hæc mihi cõgregati frequẽter dicebatis.nũc aũt ostẽdunt
Pugnæ magnum opus,quam prius amabatis.
Hic aliquis forte cor habens Troianis pugnet.
Sic dicens commouit robur,& animum uniuscuiusq;.
Magis aũt casernæ densatæ sunt,postquã regẽ audiuerũt.
Sicut autem quãdo murum uir coniũgit densis lapidibus
Domus altæ,incursus uentorum fugiens.
Sic densatæ erant galeæq;,& scuta umbilicosa:
Scutum autẽ scutum firmabat,galea galeã,uirũ aũt uir.
Tangebantur aũt equinorũ crimiũ galeæ fulgẽtibus conis
Annuentium.sic densi supra stabant inter se.
Omnes autem ante duo uiri armabantur
Patroclusq;,& Automedon,unum animum habentes
Ante Myrmidonas bellare.sed Achilles
Perrexit ire in tentorium:arca autẽ ab operculũ aperuit
Pulchra uaria,quam ei Thetis argenteos pedes habens
Posuit in naue duci,implens uestibus
Chlænis àuentotectis,uillosisq; tapetibus.
Illic autem ei poculum erat paratum,neq; aliquis alius
Neq; uirorum bibebat cum ipso nigrum uinum. *Scyphus, siue poculum Achillis.*
Neq; alicui libabat Deorum quãdo non Ioui patri.
Hoc autem ex arca accipiens purgauit sulfure
Primum.postea autem lauit aquæ liquidis fluxibus.
Lauit autem ipse manus.hausit autem nigrum uinum.
Precabatur postea stans medio septo. libauit autẽ uinum
Cœlũ suspiciens.Ioue autẽ non latuit gaudentem fulmine.

Achillis oratio ad Iouem.

Iupiter oro Dodonee Pelasgice longe habitans
Dodonæ curam habens tempestuosæ.circum autem Seli
Te habitant uates illoti pedibus humi dormientes.
Certe quidem iam aliqñ mihi uerbũ exaudisti præcantis.
Honorasti quidẽ me.ualde aũt læsisti populũ Achiuorũ.
Et adhuc,& nunc mihi hoc perfice desyderium.
Ipse quidem enim ego maneo nauium in certamine.
Sed socium mitto cum Myrmidonibus
Pugnare.huic gloriã simul præmitte altitonans Iupiter.
Inspira autem ei cor in mentibus,ut & Hector
Intelligat.certe & solus scit pugnare
Noster famulus,uel ei tunc manus intangibiles
Furiunt,quando ego eo ad bellum Martis.
Sed postquam à nauibus pugnam clamoremq; expulerit:
Illæsus mihi postea ueloces in naues ueniat
Armisq; cum omnibus,& bellicosis socijs.
Sic dixit precãs.hũc aũt exaudiuit cõsiliarius Iupiter.
Huic autẽ alterum quidẽ dedit pater,alterũ aũt negauit.
Nauium quidem ei expellere bellumq; puguamq;
Dedit.saluum autem negauit à pugna redire.
Certe hic quidem libansq;,& supplicans Ioui patri
Retro tentoriũ ingressus est.poculũ autẽ reposuit ĩ arca.
Stetit autem ante ueniens tentorium.itẽm aũt uoluit aĩo
Inspicere Troianorum & Achiuorum pugnam grauem.
Hi autem cum Patroclo magnanimi armati
Ordine ibant,donec Troianos ualde exultantes irruerent.
Statim autem uespis similes effundebantur
In uia habitantibus,quas pueri incitant consueti
Semper uexantes,uia in domos habentes
Infantes:commune autem malum multis faciunt.

Has si apud aliquis iens homo uiator
Mouebit nolens, hi autem forte cor habentes
Ante omnis uolat, & auxiliatur suis filijs.
Harum tunc Myrmidones cor & animum habentes
Ex nauibus effundebantur: uox āt inextĩguibilis mota ẽ.
Patroclus autem socijs iussit longe clamans.
Myrmidones socij Pelidæ Achillis,
Viri este amici (recordamini autẽ uiuidæ uirtutis.
Vt Pelidem honoremus, qui ualde optimus
Argiuorum apud naues,) & bellicosi famuli.
Cognoscat autem & Atrides late dominans Agamẽnon
Suam offensam, qui optimum Achiuorũ non honorauit.
Sic dicens accendit ardorem, & animũ uniuscuiusq;.
Contra āt ruunt Troianos congregati: circum aũt naues
Terribiliter resonabant clamantibus ab Achiuis.
Troiani autem postquã uiderũt Menœtij fortem filium,
Ipsum & famulum cum armis resplendentes,
Omnibus motus est animus, motæ sunt & phalanges,
Sperantes apud naues uelocem Pelidem
Iram quidam abiecisse, amicitiam autem accepisse.
Circumspicit autẽ unusquisq; quo fugiat grauẽ mortẽ.
Patroclus autem primus iaculatus est lancea splendida,
Corãm in medio, ubi multi tumultuabantur
Nauis circa puppim magnanimi Protesilai,
Et percussit Pyræchmen, qui Pæonas galeatus
Duxit ex Amydone ab Axio late fluente.
Hũc percussit in dextero humero. hic supinus in pulueri
Cecidit gemẽs. socij aũt ipsum circa timuerunt: (bus
Pæones in enim Patroclum fugam misit omnibus
Ductorem interficiens, qui optimus erat pugnare.

Patroclus Troianos ĩuadit plurimos q; occidit.

Ex nauibus autem expulit,& extinxit ardentem ignem.
Semiusta autem nauis relicta est illic.hi autem timuerũt
Troiani magno tumultu.Danai autem infundebantur
Naues in concauas.tumultus autem multus factus est.
Sic autem quando ab alto cacumine montis alti
Mouet densam nubem fulgoris congregator:
Apparent autem omnes speculæ,& uertices promi ñtes
Et saltus:de cælo fractus est magnus æther.
Sic Danai à nauibus quidem expellentes cõbustiuũ ignẽ
Paululum respirant.belli autem non fit impetus:
Non enim aliquo modo Troiani bellicosis ab Achiuis
Conuersim fugerunt nigris à nauibus:
Sed adhuc contrastabãt.à nauibus ãt recesserũt necessita
Ibi autem uir interficiebat uirum:sparsa pugna (te.
Dudum.primum autem Menœtij fortis filius
Statim auersi Areilicij percußit femur
Lancea acuta.totaliter autem ferrum traiecit.
Fregit autem os lancea.hic autem supinus in terram
Cecidit.sed Menelaus bellicosus uulnerauit Thoantem
Pectore nudo à scuto.soluit autem membra.
Phylides autem amphiclum irruentem uidens
Præuenit percutiens ultimum crus,ubi pinguißima
Junctura hominis est.circa autem lanceæ cuspidem
Nerui disciß sunt.hũc aũt tenebræ oculis cooperuerũt.
Nestoridæ aũt hic qdẽ uulnerauit Atymnuũ acuta lãcea
Antilochus.ille autem traiecit ærea lancea.
Cecidit autem corãm maris autem propè lancea
Antilocho irruit fratre iratus
Stans ante mortuum.huic autẽ contrarius Thrasymedes
Præuenit percutiens ante uulnerare(neq; aberrauit)

Humerum statim.ultimum autē brachiū lanceæ cuspis
Lacerauit à coniuncturis:ad autem os usq; collisit.
Sonuit autem cadens.iuxta aūt tenebra oculos cooperuit.
Sic hi quidem à duobus fratribus interfecti
Iuerunt in erebum Sarpedonis boni socij
Filij iaculatores Amisodari,qui chimæram
Nutriuit indomitam multis malum hominibus.
Aiax autem Cleobolum Oileus irruens
Viuum cepit lædentem in turba.sed ei rursus
Soluit robur percutiens ense ceruicem capulato.
Totus āt calefactus est ensis sanguine.hūc aūt in oculis
Accepit nigra mors & parca potens.
Peneleus autē Lycoq; concurrerūt:lanceis quidē enim
Errarunt:incassum iaculati sunt ambo.
Hi aūt rursus ensibus concurrerunt,tunc Lycon quidem
Equinarū iubarū galeæ conū pcußit.circū autē summū
Ensis fractus est.hic autem sub aure ceruicem percußit
Peneleus:oīs aūt intro ingressus est ensis.tenebat āt sola
Pellis,pendebat autē caput.soluta sunt autem membra.
Meriones aūt Acamanta inueniens pedibus uelocibus
Percußit equos ascendentem in dextero humero:
Cecidit aūt ex curru: in oculis autem fusa est tenebra.
Idomeneus autem Erymanta in ore crudeli ære
Percußit.hoc autem contraria lancea ærea transiuit
Subter sub cerebro.scissa sunt autem ossa alba.
Concußi sunt autem dentes.impleti sunt autem ambo — Troianorū
Sanguine oculi.hoc autem circa os & circa nares — occisorū numerus.
Flauit hians.mortis autem nigra nebula circū operuit.
Hi ductores Danaorum interfecerunt uirū unusquisq;. — Comparatio
Sicut autem lupi agnos contra uadunt uel hœdos — luporum.

Nocui latenter ex ouibus rapientes, qui in montibus
Pastoris stultitijs diuisi sunt. hi autem uidentes
Statim rapiunt impotentem animum habentes.
Sic Danai Troianos inuadebant. hi autem timoris
Malesonantis meminerũt obliti sunt ãt strenuæ uirtutis.
Aiax autem magnus semper in Hectorẽ ære armatum.
Cupiebat iaculari. hic autem scientia belli
Scuto taurino coopertus latos humeros
Obseruabat, sagittarũq; impetum, & sonitum iaculorũ.
Certe quidem iam cognouit pugnæ cõuersam uictoriam.
Sed & sic remansit. seruauit autem amicabiles socios.
Sicut autem quando ab olympo nebula uadit cælum
In æthere ex dio, quandoq; Iupiter procellam extẽdit.
Sic horum ex nauibus fit clamorq; fugaq;.
Neq; secundum decens iuerunt retro. Hectora autẽ equi
Efferebant ueloces cum armis. liquit autem populum
Troicum, quos inuitos depressa fossa prohibebat.
Multi autem in fossa trahentes currus ueloces equi
Ruptos in primo timone liquerunt currus imperatorũ.
Patroclus autem sequebatur terribiliter Danais iubens
Troianis mala cogitans. hi autem clamoreq; timoreq;
Oẽs impleuerunt uias postq̃ diuisi sunt alte aũt procella
Spargebatur sub nebulis. ruebãt ãt solas ũgulas hñtes eq
Retro ad ciuitatem nauibus ab & tentorijs.
Patroclus aũt qua plurimum ruentem uidebat populũ,
Eà ibat turbans. sub axibus uiri cadebant
Proni ex curribus. currus autem resonabat.
Contra autem subter uallum saltabant ueloces equi,
Immortales quos Peleo Dei dederunt præclara dona
Ant · cupientes. contra autem Hectora iubebat animus.
Cupiebat enim pcutere. hũc aũt efferebãt ueloces equi.

Hector fuga salutẽ quæsiuit.

Troiani à nauibus repulsi fugiunt.

Patroclus Troianos in fugã conuertit.

Sicut autem à procella omnis nigra perstrepit terra
Die autumnali,quando magnam fundit aquam
Iupiter,quando iam uiris iratus sæuit,
Qui uiolentia in foro obliquas iudicant iustitias.
Iustitiam autẽ expellũt,Deorum religionẽ non curantes,
Horum autem omnes quidem fluuij implens fluentes,
Multas autem decliuitates tunc diuidunt torrentes.
In autem mare nigrum ualde resonant fluentes
Ex montibus à uertice.minuit autem opera uirorum.
Sic equæ Troianæ suspirabant currentes.
Patroclus autẽ postquã primas dißipauit phalanges,
Retro ad naues impediuit retrouerse,neq; ciuitatem
Sinebat cupientes ire.sed in medio
Nauium,& fluuij,& muri alti,
Interficiebat ruẽs.multorum autem reddidit ultionem.
Tunc Pronoum primum percußit lancea splendida
Pectore nudum à scuto,soluta sunt autem membra.
Sonuit autem cadens.hic aũt Thestorem Enopis filium,
Secundum ruens,hic quidem bene polita in sella
Sedebat cõtractus.nã pcussus est mentes.ex autẽ manibus
Habenæ ruerunt.hic autem lancea percußit astans
Maxilla dextera,per autem ipsius transiuit dentes.
Traxit aũt cũ lãcea capiẽs sup curru.sicut qñ aliqs uir
Petra in proiecta sedens magnum piscem
Ex ponto foras lino,& splendido ferro.
Sic traxit ex curru hiantem lancea lucida.
Per autem os expulit.cadentem aũt ipsum liquit animus.
Sed postea Euryalum irruentem percußit saxo
Medio in capite,quod dupliciter omne scissum est
n galea forti:hic autem pronus in terra

Comparatio ĩbris & pluuiæ.

Decidit: circa autem ipsum mors fusa est animũ destruẽs.
Sed postquã Erymanta, & Amphoterum, & Epaltem,
Tlepolemumq; damestoridem, Ethiumq;, Pyrrhemq;,
Ipheaq;, Euippumq; & Argeadem Polymelum,
Omnes sparsos admouit terræ multapascenti.
Sarpedon autem postquam uidit spoliatos socios
Manibus à Patrocli Menœtiadæ domitos,
Iußit diuinis imperans Lycijs.
Pudor ô Lycij quò fugitis nunc celeres estis.
Occurram enim ego huic uiro, ut intelligam,
Quicunq; hic dominatur, & iam malis multis affecit
Troianos, quoniã multorumq; & bonorũ genua soluit.
Dixit, & ex curribus cum armis saltauit humum.
Patroclus autẽ è contrario postquã uidit, saltauit è curru.
Hi aũt sicut uultures ungues curuos hñtes rostrũ curuum
Petra in alta ualde clamantes pugnant. (habentes
Sic hi clamantes inter se irruebant.
Hos autem uidens miseratus est Saturni filius uersuti.
Iunonem autem allocutus est sororem uxoremq;.
Hei mihi qñ quidem mihi Sarpedonẽ amicißimũ uirorũ
Fatum à Patroclo Menœtiade interfici.
Dupliciter autem mihi cor promptum est mẽtibus ruẽti,
Vel ipsum uiuum existentem pugna à lachrymosa
Ponam rapiens Lyciæ in pingui populo,
An iam sub manibus Menœtiadæ.
Huic aũt rñdit postea pulchros oculos hñs uenerabilis,
Augustißime Saturnie quale uerbum dixisti. (Iuno.
Virum mortalem existentem diu destinatum morti
Iterum uis à morte malesonante liberare.
Fac, tamen non te omnes laudabimus Dei alij.

Iupiter de futura filij sui Sarpedonis morte dolet.

Aliud autem tibi dico.tu autem in mentibus pone tuis.
Si uiuum mitte, Sarpedonem suam ad domum,
Considera nequis postea Deorum uelit & alius
Mittere suum dilectum filium à forti pugna.
Multi enim circa ciuitatem magnam Priami pugnant
Filij immortalium, quibus iram grauem immittes.
Sed si tibi dilectus est tuumq; luget cor,
Certe quidem ipsum finito in forti pugna
Manibus sub Patrocli Menœciadæ interfici.
Sed postquam iam hunc reliquerit animaq;, & æuum,
Mitte ipsum mortemq; portare, & dulcem somnum,
Donec Lyciæ latæ ad populum eant.
Tunc ipsum sepelient fratresq; propinquiq;.
Sepulchroq; tituloq;.hic enim honor est mortuorum.
Sic dixit:neq; renuit pater uirorumq; Deorumq;.
Cruentas autem guttas defudit humum
Filium dilectum honorans, quem ei Patroclus debebat
Corrumpere in Troia fertili longe à patria.
Hi autem quando iam propè erant inuicem euntes,
Tunc certe Patroclus ualde inclytum Thrasymedem
Qui bonus auriga Sarpedonis erat Regis,
Hunc percußit ultimum iuxta uentrē soluit autē mēbra.
Sarpedon autem ipsi quidem aberrauit lancea splendida
Secundus ruens hic autem Pedasum uulnerauit equum
Lancea dextero humero.hic autē gemuit animū expirās.
Decidit autē in pulueribus mugiēs:lōge aūt uolauit aīa.
Hi autem diuisi sunt.stridit aūt iugum.habenæ autē ipsis
Implicitæ sunt, postquam iacebat extēsus in pulueribus.
Huius quidem Automedon eximius inuenit finem
Trahens longum ensem pingui à crure

Insurgens amputauit iacentem,neq; errauit.
Hi autem rectà iuerunt.in autem habenis extensi sunt.
Hi aũt rursus coibant contentionẽ circa animũ uorãtem.
Tunc rursus Sarpedon quidem aberrauit lancea lucida,
Patrocli super humerum sinistrum uenit cuspis
Lãceæ,neq; pcußit ipsum.hic ãt secundus motus est ære
Patroclus.huius autem non uanum telum effugit manu, — Patroclus Sarpedonem occidit.
Sed percußit,ubi mentes fingunt circa prudens cor.
Cecidit autẽ sicut qñ aliqua quercus cecidit, uel populus,
Vel pinus alta,quam in montibus fabri uiri
Exciderunt securibus longis nauale esse.
Sic hic ante equos & currum iacebat extensus
Fremens puluerem apprehendens cruentam, — Comparatio tauri
Veluti Taurum interfecit leo armentum adiens
Ardentem magnanimum in tortorum pedum bobus,
Periiq; gemens sub maxillis leonis.
Sic sub Patroclo Lyciorum ductor scutatorum
Interfectus gemebat:amicum autem nominauit socium.
Glauce amice bellator ĩter uiros,nũc te ualde oportet
Bellicosumq; esse,& audacem bellatorem.
Nunc tibi desyderetur bellum malum,si uelox es.
Primum quidem concita Lyciorum duces uiros
Vndiq; iens Sarpedona circùm pugnare,
Sed postea & ipse me propter pugna ære.
Tibi enim ego & postea tristitia & infamia
Ero dies omnes totaliter,si mihi Achiui
Arma spoliabunt nauium in certamine cadentis,
Sed teneàris fortiter.excita & populum omnem.
Sic ipsum dicentem finis mortis cooperuit
Oculis,naribusq;.hic autem calce in pectoribus iens

Ex corpore traxit lanceã:ante autẽ mentes ipsum secutæ,
Taliter ãt simul animãq; & lãceæ terruit cuspidẽ. (sunt
Myrmidones autem illic retinuerunt equos efflantes
Cupientes fugere,postquã reliquerunt currus regum.
Glauco autem grauis dolor factus est uocem audienti. Glaucus uulneratur.
Motum est autem ei cor quòd non potuit auxiliari.
Manu aũt accipiẽs premebat brachiũ.cõsumebat enĩ ual
Vulnus,qđ iã ipsum Teucer irruentẽ pcußit sagitta (de
Mari alti nocumentum socijs expellens.
Precans autem dixit longe iacienti Apollini.

Audi Imperator,qui Lyciæ in pingui populo
Es uel in Troia:potes autem undiq; audire
Virum dolentem,sicut nunc me dolor accipit.
Vulnus quidẽ enĩ teneo hoc forte.circa aũt mihi manus
Acutos dolores extensa est:neq; mihi sanguis
Siccari potest.grauatur autem mihi sub ipso.
Lanceam autem nõ possum tenere firmiter,neq; pugnare
Veniens amicis.uir autem optimus perijt
Sarpedon Iouis filius.hic neq; suo filio auxiliatur.
Sed tu mihi Imperator hoc forte uulnus medica:
Mitiga autem dolores.da & mihi fortitudinem ut socijs
Iubens Lycijs concitem pugnare,
Ipseq; circa mortuum interfectum pugnem.

Sic dixit precans.hũc autem audiuit lucidus Apollo.
Statim sedauit dolores:ab autem uulnere molesto
Sanguinẽ nigrum abstersit.fortitudinẽ aũt ei iniecit aĩo.
Glaucus autem cognouit suis in mentibus, Lætatusq; est,
Quòd ei cito audiuit magnus Deus præcantem.
Primum quidem concitauit Lyciorum ductores uiros
Vndiq; iens cum Sarpedone propter pugnare.

Sed poſtea ad Troianos longe uadens
Polydamanta in Panthidem,& Agenora diuinum.
Iuit & ad Aiaces,& Hectora ære armatum.
Propè autem ſtans uerba uelocia allocutus eſt.
Hector nunc iam omnino oblitus es auxiliariorum,
Qui tui gratia longe ab amicis,& à patria terra
Animum abſumunt.tu autem non uis auxiliari.
Iacet Sarpedon Lyciorum ductor ſcutatorum,
Qui Lyciam cuſtodiuit iuſtitijs & fortitudine ſua.
Hunc ſub Patroclo interfecit lancea æreus Mars.
Sed amici adeſte,accuſamini autem animo,
Ne arma auferant,inhonorent & mortuum
Myrmidones Danais irati quot perierunt:
Quos in nauibus uelocibus interfecimus lanceis.
Sic dixit.Troianos autem in capite accepit dolor
Intolerabilis,neq; ſupportabilis:qm̃ eis p̃ſidiũ ciuitatis
Erat,& alienigena quãuis exiſtens.multi enim cũ ipſo
Populi ſequebãtur:inter aũt ipſe optimus erat pugnare.
Ibant autem rectà Danaorũ prompti.Dux aũt erat ipſis
Hector iratus Sarpedone,ſed Achiuos
Excitabat Menœciadæ Patrocli prudens cor.
Aiaces primos allocutus eſt promptos & ipſos.
Aiaces nunc uobis auxiliari dilectum ſit,
Quales antea eratis cum uiris,uel & meliores.
Iacet uir qui primus proruit murum Achiuorum
Sarpedon.ſed ſi ipſum deturbabimus accipientes
Armaq; humeris auferemus,& aliquem ſociorum
Ipſi auxiliantium interfecerimus ſæuo ære.
Sic dixit.hi autem & ipſi auxiliari prompti erant.
Hi autem poſtquam utrinq; fortificauerunt phalanges

Troiani,& Lycij,& Myrmidones,& Achiui
Concurrerunt circa mortuum interfectum pugnare
Vehemēter clamātes ualdè aūt sonuerunt arma uirorū.
Iupiter aūt noctem perniciosam extendit in forti pugna
Vt dilectum circa filium pugnæ pernitiosus labor esset.
Reiecerunt autē priores Troiani circūspectos Achiuos
Percussus est enim nō ī aliquo peßimus uir inter Myrmi
Filius Agaclei magnanimi diuinus Epegeus, (dones
Qui in Budeo bene habitata imperabat
Antea.sed tunc bonum nepotem interficiens
Ad Peleum iuit,& ad Thetim argenteos pedes habentē.
Hi autem simul cum Achille forti miserunt sequi
Ilium in pulchros equos habens,ut Troianis pugnent.
Hunc tunc tangentem mortuū percußit illustris Hector
Saxo in capite,quod dupliciter totum diuisum est
In galea forti.hic autem pronus in mortuum
Decidit circa autem ipsum mors fusa est pernitiosa.
Patroclo autem dolor factus est interfecto socio.
Iuit autem rectà per primos pugnatores accipitri similis
Veloci,qui terruit Coliosq;,Psterasq;.
Sic rectà in Lycios Patrocle equis uiam facienti
Ruisti,& in Troianos.irata est autem anima socio,
Et percußit Peneleum Ithemenei dilectum filium
In ceruice saxo rupit autem ab eo neruos.
Cesserūt aūt retro primi pugnatores,& illustris Hector.
Quantus autem iaculi iactus extensi fit,
Quod uir emittit tentans uel in certamine
Vel & in bello hostium animum scindentium.
Tantum cesserunt Troiani.expellebant autem Achiui.
Glaucus autem primus Lyciorum ductor scutatorum

Versus est. interfecit autem Vathyclea magnanimum
Chalconis dilectum filiũ, qui in Græcia domos habitans
Opibusq́; diuitijsq́; inter præstabat Myrmidones.
Hunc quidem Glaucus pectore medio uulnerauit lancea
Versus repente, quando ipsum assecutus est insequens.
Sonuit autem cadens. densus aũt dolor accepit Achiuos.
Sic cecidit bonus uir. ualde autem Troiani gauisi sunt.
Steterunt aũt circa ipsum euntes cõgregati. neq; Achiuĩ
Fortitudinis obliti sunt. robur ãt rectà portabãt ipsorũ.
Tũc rursus Meriones Troianorũ interfecit uirũ armatũ
Laogonum audacem filium Onetoris, qui Iouis sacerdos
Idei factus erat. Deus autẽ tanquã honorabatur populo.
Hunc percußit sub maxilla & aure. statim autẽ animus
Disceßit à membris. odiosa autẽ ipsum tenebra accepit.
Aeneas autem in Merionem lanceam æream misit.
Sperabat enim assequi sub scutum prosedentem.
Sed hic quidem contrauidens euitauit æream lanceam.
Ante enim declinatus est. hanc aũt à tergo lanceã longã
Terram infixa est. ultima autem pars passa est
Lanceæ. tunc autẽ postea amisit fortitudinẽ fortis Mars.
Cuspis autem Aeneæ mota in terram
Iuit, quoniam uana forti à manu ruit.
Aeneas autem animo iratus locutusq́; est.
Merione cito te & saltatorem quamuis existentem
Lãcea mea compescuisset imperpetuũ. si te percußissem.
Hũc ãt rursus Meriones lãcea inclytus cõtra locutus est.
Aenea arduum te & fortem quamuis existentem
Omnium hominum extinguere robur quicunq; te cõtra.
Venerit repugnans: mortalis autem & tu factus es.
Si & ego te percutiam nãciscens medium acuto ære

Statim aũt & fortis quãuis existens, & manibus fidens.
Gloriam mihi dabis,animã aũt Plutoni famosoine quis.
Sic dixit.hũc aũt castigauit Menœtij fortißimus filius
Meriones cur tu hæc & bonus existens dicis?
O' amice,non Troiani uituperabilibus uerbis
A cadauere submouebuntur,ante aliquẽ terra detinebit:
I N enim manibus finis belli,Verborum autẽ in consilio:
Ideo nõ oportet uerbum augere,sed pugnare.(diuinus uir
Sic dicens hic quidẽ præceßit.ille aũt simul secutus est
Horũ ãt tãquã lignorũ ĩcisorũ uirorũ tumultus mouetur
Montis in concauitatibus.longe autem facta est auditio.
Sic horum mouebatur sonitus à terra latas uias habente
Aerisq; scutiq;,scutorumq; benefactorum,
Ferientium ensibusq; & lanceis utrinq; incidentibus.
Neq; adhuc solers quamuis uir Sarpedona diuinum
Cognoscebat,quoniam telis & sanguine & pulueribus
A uertice uolutus erat totaliter ad pedes extremos.
Hi autẽ semper circa mortuũ uersabãtur,sicut qñ muscæ
Mandria in resonant lacteas in mulctras.
Tempore in uerno,quando lac uasa madefacit.
Sic hi circa mortuum uersabantur.nunquã autẽ Iupiter
Flectebat à forti pugna oculos splendidos,
Sed in ipsos semper aspiciebat,& considerabat animo.
Multa ualde de cæde Patrocli cogitans,
Num iam illum in forti pugna
Illic supra diuinum Sarpedona illustris Hector
Aere interficiat,absq; humeris arma ferat.
An adhuc pluribus augeat iam dolorem grauem.
Sic autem ei cogitanti uisum est melius esse,
Vt bonus famulus Pelidæ Achillis

Molimẽtum prælij in manibus cõsilij aũt in uerbis.

Comparatio muscarum.

Patroclũ ubi interfici uelit,se cũ deliberat Iupiter.

Iterum Troianosq; & Hectora bellicosum
Repelleret ad ciuitatem,multorũ autẽ animum auferret.
Hectori autem in primis timidum animum iniecit.
In currũ aũt cõscẽdẽs ad fugã cõuersus est.iußit autẽ alios
Troianos fugere.cognouit enim Iouis sacras bilances.
Tunc neq; fortißimi Lycij manserunt,sed fugerunt
Omnes postquam Regem uiderunt percussum corde,
Iacentẽ in mortuorũ congregatione. multi enim sup ipso
Deciderunt,quãdo contentionẽ fortẽ extendit Saturnius.
Hi autem ab humeris Sarpedonis arma auferebant
Aerea splendentia:quæ quidem concauas in naues
Dedit portare socijs Menœcij fortis filius.
Et tunc Apollinem allocutus est nebularum cõgregator.
Eia age nunc dilecte Phœbe nigro sanguine purga
Iens ex uulneribus Sarpedona,& ipsum postea
Valde longe ante ferens lana fluminis fluxibus:
Inungitoq; ambrosia,circaq; immortales uestes induito:
Mitte autem ipsum comitibus cum uelocibus ferre
Somno,& morte gemellis,qui ipsum cito
Ponant Lyciæ latæ in pingui populo.
Illic ipsum sepelient fratresq; cœuiq;,
Sepulchroq; tituloq;.hic enim honor est mortuorum.
Sic dixit.neq; patri non obediuit Apollo.
Iuit autem ab Ideis montibus in pugnam grauem.
Statim autem è telis Sarpedonem generosum tollens
Multum proferens lauit fluminis fluxibus.
Vnxit autẽ ambrosia:circũ aũt immortales uestes induit.
Misit autem ipsum comitibus cum celeribus portare
Somno & morte gemellis,qui ipsum statim
Deposuerunt in Lyciæ latæ pingui populo.

Sarpedonis cadauer fertur in Lyciã.

Patroclus

Patroclus autem equitibus, & Antomedonti iubens,
Troianos & Lycios insequebatur. & ualde læsus est
Stultus. si autem uerbum Pelidæ seruasset,
Certe subterfugisset Parcam malam nigræ mortis,
„ SED semperq; Iouis potentior mens quàm uirorum.
Quiq; fortem uirum terret, & abstulit uictoriam
Facile, quando ipse iubeat pugnare,
Qui ei & tunc animum in pectoribus immisit.
Vbi quem primum, quem & postremum interfecisti
Patrocle, quando te Dei ad mortem uocauerunt.
Adrastum quidem primum, & Antonoum, & Echeclū,
Et Perimum Megadem, & Epistora, & Menalippum,
Et postea Elasum, & Mulium, & Pilartem.
Hos īterfecit. hic aūt alij ad fugā recordabātur unusqsq;.
Tunc altas portas hñtē Troiā accepissent filij Achiuorū
Patrocli sub manibus, ualde ante enim lancea ruebat.
Nisi Apollo Phœbus bene ædificata in turri
Stetisset, huic perniciosa cogitans, Troianis aūt auxilians.
Ter quidem in cubito iuit muri alti
Patroclus, ter autem ipsum expulit Apollo
Manibus immortalibus lucidum scutum feriens.
Sed quando iam quarto irruit Deo similis,
Grauiter minans allocutus est longe iaciens Apollo,
Recede generose Patrocle. non tibi fatum
Tua sub lancea ciuitatem destruere Troianorū supborū:
Neq; ab Achille, qui te multo melior.
Sic dixit. Patroclus autem cessit longe retro
Indignationem deuitans longe iaculantis Apollinis.
Hector aūt in scæa porta tenebat unicam ungulam hñtes
Dubitabat .n. an pugnaret in turma iterū īpellēs, (equos.

Patroclus neglecto mādato Achillis. Troianos ad urbem persequitur.

Patroclus Troiā cepisset nisi obstitisset Apollo.

An populos in murum simul uocaret fugere.
Hæc ei cogitanti astitit illustris Apollo,
Viro similis iuueniq; fortiq;
Asio, qui auunculus erat Hectoris equitatoris
Frater Hecubæ: filius autem Dymantis:
Qui Phrygiam habitabat fluxibus in Sangarij.
Huic ipsum similis allocutus est illustris Apollo.
Hector cur pugna à cessas, neq; te oportet.
Vtinam quanto minor sum, tanto te potentior essem.
Ideo forte odiose à bello recederes.
Sed age Patroclo impelle fortes ungulas habẽtes equos:
Si aliquo modo ipsum ĩterficias. det ãt tibi gloriã Apollo
Sic dicẽs hic quidẽ rursus iuit Deus in laborẽ uirorũ
Cebrioni autem iußit prudenti illustris Hector
Equos ad bellum flagellare, sed Apollo
Ingressus est multitudinem iens. in aũt tumultũ Argiuis
Misit miserũ: Troianis aũt & Hectori gloriam præbuit.
Hector aũt alios quidẽ Danaos omisit, neq; interficiebat.
Sed hic Patroclo impellebat fortes ungulas hñtes equos.
Patroclus aũt ex altera parte ab equis saltauit in terram,
Sinistra habens lanceam, altera autem accepit petram
Marmor asperum, quam ei manus cooperuit.
Misit autem firmatus, neq; diu receßit à uiro:
Neq; uanum fecit telum. percußit aũt Hectoris aurigam
Cebrionem nothum filium gloriosi Priami
Equorum habenas tenentem in fronte acuta petra.
Ambo autem supercilia confregit lapis, neq; ei impediuit
Os, oculi autem in terram ceciderunt in pulueribus
Ipsius ante pedes. hic autem natatori similis
Decidit à bene facto curru. reliquit autem ossa animus.

Asius Hecubæ frater.

Cebriones frater et auriga Hectoris.

Cebrionẽ Patroclus occidit.

Hunc autem conuiciãs allocutus ẽ Patroclus equitator.
Pape, certe ualde agilis uir, quia facile saltat:
Sicubi & ponto in piſculento eſſet,
Multos ſatiaret uir hic oſtrea inquirens
Naue à ſaltans, ſi & tempeſtas eſſet,
Quia nunc in campo ex equis facile ſaltat
Certe & in Troianis ſaltatores ſunt.
Sic dicens in Cebrionem heroem iuit,
Impetum leonis habens qui ſtabula ſcindens
Percuſſus eſt ad pectus: ſuaq; ipſum perdidit fortitudo. Comparatio leonis.
Sic in Cebrionem Patrocle ſaltaſti promptus.
Hector ãt rurſus ex altera pte ab equis ſaltauit humũ.
Hi circa Cebrionem, leones ſicut, contendebant,
Sicut in montis ſummitatibus circa interremptã ceruam
Ambo exurientes ualde cogitantes pugnant.
Sic circa Cebrionem duo periti belli
Patroclusq́; Menœtiades & illuſtris Hector,
Deſyderarabant inter ſe incidere corpus duro ferro,
Hector quidem ex capite poſtquã accepit non dimiſit
Patroclus autem ex altera pte tenebat pede. alij autem
Troiani & Danai congregarunt fortem pugnam.
Sicut autem Eurusq́; Notusq́; contendunt inter ſe
Montis in radicibus profundam inflectere ſyluam, Comparatio
Fagumq́;, fraxinumq́; magnumq́; corticẽ hñtem cornũ uentorum.
Quæq́; inter ſe iecerunt extenſos ramos
Sono magno. ſonus autem fractarum.
Sic Troiani & Achiui inter ſe ſaltantes
Bellabant. neq; alteri recordabantur pernicioſæ fugæ.
Multa autem Cebrionem circa acuta tela fixa ſunt,
Sagittæq́; uolatiles à neruis ſaltantes.

Multa & saxa magna clypeos quatiebant
Pugnantium circa ipsum.hic āt in cōuersione pulueris,
Iacebat magnus maxime oblitus equitatuum,
Quandiu quidem sol medium cælum circuibat:
Tādiu ualde utrorūq; tela tangebantur.cadebat āt popu
Quando autem sol transiuit ad uesperam (lus.
Et tunc iam supra modum Achiui potentiores erant.
Ex quidem Cebrionem telis heroēm traxerunt
Troianorum,ex acclamatione,& ab humeris arma acce
Patroclus aūt Troianis mala cogitans irruit. (perunt.
Ter quidem postea irruit ueloci similis Marti
Terribiliter uociferans.ter autē nouem uiros interfecit,
Sed quando iam quarto irruit dæmoni similis,
Tunc tibi Patrocle apparebat uitæ finis.
Occurrit enim tibi Phœbus in forti pugna
Terribilis,hic quidē hunc euntē in pugnā nō cognouit,
Caligine enim multa coopertus obuiauit.
Stetit autem à tergo.pcußit & dorsum latosq; humeros
Manu obliqua conuertit.conuersi sunt ei oculi.
Huius aūt à quidē capite galeā discußit illustris Apollo,
Hæc autem uoluta crepitū fecit pedibus sub equorum
Galea triumcristarum.fœdatæ sunt comæ
Sanguine & pulueribus.antea quidem non fas erat
Equinarum comarum galeam fœdari pulueribus.
Sed uiri diuini caput gratiosumq; fortem
Custodiebat Achillis.tunc autem Iupiter Hectori dedit
Suo capite portare,deprope aūt ei erat mors.
Tota autem ei in manibus fracta est longa lancea
Grauis,magna,crassa ferrata,sed ab humeris
Scutum cum loro humum cecidit usq; ad pedes,

Soluit ãt ei thoracẽ rex Iouis filius Apollo. (membra.
Hũc ãt nocumẽtũ mẽtibus accepit.soluta sũt ãt illustria
Stetit autẽ stupefactus à tergo aũt dorsum acuta lancea
Humerorum in medio cominus confixit Dardanus uir
Panthœdes Euphorbus,qui coætaneos ornabat
Iaculoq;,equitatuq;,pedibusq; uelocibus.
Etenim iam aliquàdo uiros uiginti deturbauit ab equis,
Primo iens cum curribus doctus belli,
Qui tibi primus immisit telum Patrocle equitator.
Neq; interfecit.hic qdẽ iterũ retro cucurrit.mistus ẽ et ĩ
E corpore rapiẽs lãceã fraxineã.neq; expectauit (turma
Patroclum nudum quàuis existentem in pugna.
Patroclus autem Dei plaga & lancea domitus
Retro sociorum in multitudinem cessit mortem fugiens.
Hector autẽ postquã uidit Patroclum magnanimum
Retro cedentem percussum acuta lancea,
Depropè ei uenit ad cateruas.uulnerauit autem lancea
Extremum in latus,totaliter autem lanceam traiecit:
Sonuit autẽ cadẽs.ualde autem tristitia affecit populum
Sicut qñ aprũ fortẽ leo uiolauit pugna: (Achiuorum.
Hiq; montis summitatibus ualde cogitantes pugnant
Fontem circa paruum.uolunt autem bibere ambo.
Multum aũt anhelantem leo domuit fortitudine.
Sic multorum interfectorem Menœtij fortem filium
Hector Priamides propè lancea animo abstulit.
Et ei glorians uerba uelocia dixit.
Patrocle certe dicebas ciuitatem euertere meam,
Troianas & mulieres libero die auferens
Ducere in nauibus dilectam in patriam terram.
Stulte.has autem ante Hectoris ueloces equi

Euphorbus patroclũ uulnerat.

Hector Patroclũ sauciũ occidit.

Hectoris ad Patroclũ humi stratum uerba.

Pedibus ruunt pugnare.lancea autem ipse
Troianis bellicosis antecello:qui ipsis expello
Diem necessarium.te autem hic uultures comedent
O' miser:neq; tibi bonus existens auxiliatus est Achilles,
Qui tibi ualde multum promptus iußit proficiscenti.
Non mihi ante uenias Patrocle bellicose
Naues in concauas,quàm Hectoris homicidæ
Sanguinolentam uestem circa pectora scindere.
Sic tibi locutus est.tibi autem mentes dementi persuasit.

Patrocli strati ad Hectorẽ uerba.

Hunc autẽ parum potẽs allocutus es Patrocle equitator.
Iam nunc Hector ualde gloriaris.tibi enim dedit
Victoriam Saturnides,& Apollo qui me interfecerunt
Facile ipsi enim ab humeris arma detraxerunt.
Tales autem si mihi uiginti occurrissent,
Omnes illic perijssent mea sub lancea interfecti.
Sed me parca perniciosa & Latonæ interfecit filius.
Virorũ aũt Euphorbus.tu autem me tertius interfecisti.
Aliud autem tibi dico.tu & in mentibus iace tuis.
Non diu neq; ipse multum uiues.sed tibi iam
Propè adest mors,& Parca potens
Manibus interfectum Achillis inuicti Aeacidæ.
Sic ipsum dicentem finis mortis cooperuit.
Anima autem à membris uolans ad infernum iuit
Suam mortem lugens,linquẽs uiriditatẽ & pubertatem.

Hector Patroclũ mortuum alloquitur.

Hunc & mortuum allocutus est illustris Hector.
Patrocle cur mihi uaticinaris grauem mortem?
Quis autem scit si Achilles Thetidis filius pulchræ
Interficietur mea sub lancea uerberatus animũ perdere?
Sic dicens lanceam æream ex uulnere
Traxit calce ante iens.hũc aũt supinũ expulit à lancea.

Statim autem cum lancea in Automedonta iuit,
Diuinum aurigam uelocis Aeacidæ.
Cupiebat.n.interficere.hunc aũt abstulerãt ueloces equi
Immortales,quos Peleo Dei dederant splendida dona.

ARGVMENTVM. P. HOMERI COMPOSITIONIS.

DE Patrocli corpore fortis constituitur pugna,in qua & Euphorbus interficitur a Menelao.Hector autem Achillis induitur armatura,& contrastat Græcis.Qui autem circa Menelaum, Antilochum mittunt ad Achillem, Patrocli mortem annunciantem. Subingredientes autem & eleuantes corpus humeris portant.Eleuantes autem præpugnant & prohibent hostes.

ILIADIS. P. HOMERI COMPOSITIONIS.

Rho, Danai Troianiq; super mortuum circũ pugnabant.

Eq; latuit Atrei filium fortem Menelaum,
Patroclus Troianis interfectus in pugna.
Iuit autem per primos pugnatores fulgenti ære.
Circa autem ipsum iuit sicut aliqua pro uitula mater
Primœnixa querula non prius sciens partus.
Sic pro Patroclo iuit flauus Menelaus.
Ante autem se lanceãq; tenebat, & scutũ undiq; æquale
Hunc interficere paratus quicunq; ei obuius ueniret.
Neq; Panthi filius strenuus neglexit
Patroclum cadentem egregium. propè autem ipsum
Stabat, & allocutus est bellicosum Menelaum.
Atride Menelaẽ generose princeps populorum
Recede. relinque & mortuũ. dimitte & spolia cruenta.
Non enim aliquis prior Troianorũ fortiũq; auxiliatorũ
Patroclum uulnerauit lancea in forti pugna.
Ideo me sine gloriam bonam in Troianis accipere:
Ne te percutiam, neq; dulcem animum auferam.
Hunc autẽ ualde iratus allocutus est flauus Menelaus.
Iupiter pater non quidem bonum, superbe gloriari.
Neq; igitur pardi tanta uis, neq; leonis,
Neq; apri non castrati perniciosi, cuius maximus
Animus in pectoribus propter robur superbi,
Quantum Panthi filij benehasiati gloriantur.

Menelaus p morte Patrocli.

Neq; quidem neq; uis potentis Hippodamij
Sua iuuẽtute adiuta est, quñ ĩproperauit, et me expectauit,
Et me dicebat inter Danaos ignauum bellatorem
Esse: neq; ipsum dico pedibus suis euntem
Letificare uxorem'q; dilectam, amantißimosq; liberos.
Sic & tuam ego soluam fortitudinem, si me contra
Stabis. sed te ego recedentem iubeo
In multitudinem ire: neq; contrarius statuaris mihi
Ante aliquod malũ pati: factum autẽ demens cognouit.
Sic dixit. hũc ãt nõ persuasit rñdens aũt allocutus est.
Nunc quidem iam Menelaë generose certe ualde
Vlcisceris fratrẽ meũ, quẽ interfecisti. iactabũdus aũt dice(bas.
Viduasti aũt mulierem secessu thalami noui.
Incessabilem autem filijs luctum, & dolorem posuisti.
Certe ipsis miseris luctus fiam
Si ego caputq; tuum & arma ferens
Pantho in manibus iaciam & Phontidi diuinæ.
Sed non quidem adhuc diu sine experientia dolor erit,
Neq; sine pugna, neq; fortitudine, neq; timore.
Sic dicens, percußit scutum undiq; rotundum:
Neq; rupit æs: incuruata est autem eius cuspis
Scuto in forti. hic autem secundus motus est
Atrides Menelaus, supplicans Ioui patri.
Retro autem recẽs stomachi ima
Percußit, ipse autem firmatus est forti manu fretus.
Contra autem teneram per ceruicem uenit cuspis:
Sonuit autem cadens: sonuerunt & arma super ipso. Euphorbum Menelaus occidit.
Sanguine eius madefactæ sunt comæ gratijs similes,
Capilliq; qui auroq;, & argento stricti erant.
Qualiter autem nutrit ramum uir uirescentem oliuæ

Loco in ouium uersantium ubi satis scaturit aqua
Limpida longe fulgens, quamq; flatus mouent
Omnium uentorum, & emanat flore albo.
Veniens autem repente uentus cum turbine multo
Fundamento ex uertitur, & extenditur in terra,
Taliter Panthi filium bellicosum Euphorbum
Atrides Menelaus postquã interfecit arma spoliabat.
Sicut ãt qñ aliqs leo mõtibus nutritus fortitudini cõfisus
Pascentis armenti bouem rapuit, quæ optima.
Huius autem ceruicẽm fregit capiens fortibus dentibus
Primum: postea autem sanguinẽ & uiscera omnia sorbet
Lanians. circum autem hunc canesq; uiri pastores
Multum ualde clamant à longe. neq; uolunt
Contra ire. ualde enim nouus timor accepit.
Sic horum nulli animus pectoribus audebat
Contra ire Menelaum gloriosum.
Tunc facile tulisset arma Panthidæ
Atrides: nisi inuidisset clarus Apollo:
Qui ei Hectorem contra mouit ueloci similem Marti,
Viro similis Ciconorum ductori Mentæ.
Et ipsum clamans uerba uelocia allocutus est,
Hector nunc tu quidem sic curris, incessanter impellẽs
Equos Aeacidæ bellicosi, qui difficiles captu
Viris mortalibus domari, & aurigari
Alio quàm Achille, quem immortalis peperit mater.
Interim autem Menelaus bellicosus Atrei filius
Patroclum circa iens Troianorum optimum interfecit
Panthidẽ Euphorbũ. cessare fecit aũt ab ĩpetuosuo bello.
Sic dicẽs. hic quidẽ rursus iuit Deus in laborẽ uirorũ.
Hectorem aũt grauis dolor cepit mentes circa nigras.

Circunspexit autem postea.statim autem cognouit
Hunc quidem auferentẽ inclyta arma:hunc aũt in terra
Iacentem.fluebat autem sanguis in percusso uulnere.
Iuit autem per primos pugnatores armatus splẽdẽti ære
Acute proclamans flammæ similis Vulcani
Inextinguibili.neq; filium latuit Atrei acute uociferans.
Iratus autem dixit ad suum egregium animum.
Hei ego si relinquo arma pulchra
Patroclumq;,qui iacet mei gratia hic honoris.
Nequis me Danaorum quicunq; uidet,
Si Hectori solus existens,& Troianis pugno
Verecundans,ne me circumueniant unum multi.
Troianos autem omnes huc ducit bellicosus Hector.
Sed cur mihi hæc dilecta loquitur anima?
,, Quando uir uult cum diuino uiro pugnare,
,, Quẽ De⁹ honorat:cito ei magnũ nocumẽtũ uoluitur.
Ideo nemo Danaorum arguet,qui uiderit
Hectori cedentem,quoniam à Deo pugnat.
Si autem aiacis uocem fortis audiuero
Ambo rursus euntes recordabimur pugnæ.
Et contra Deum si quo modo trahemus mortuum
Pelidæ Achilli.malis & melius esset.
Dum hæc moueret in mente,& in animo,
Interim Troianorũ turmæ uenerũt:præibat aũt Hector.
Sed hic retrocessit,reliquit autem mortuum
Retrouersus.sicutq; leo generosus
Quem canesq;,& uiri longe à stabulo expellunt
Hastis & clamore:huius aũt in mẽtibus fortissimus aius
Tristatur:inuitus autem it à media mandria.
Sic à Patroclo ibat flauus Menelaus.

Stabat aūt cōuersus postquā ibat in multitudinē sociorū
Circunspiciens Aiacem magnum Telamonium filium,
Hūc autem ualde statim intellexit pugna in sinistra omni
Hortantemq́; socios, & concitantem pugnare:
Magnam enim eis formidinem iniecit lucidus Apollo.
Perrexit autem currere. statim autē astans uerbum dixit.
Aiax age amice circa Patroclum mortuum
Festinemus: si mortuum Achilli feramus
Nudum. sed arma habet galeam pulchram habens.
Sic dixit. Aiaci autem prudenti animum mouit.
Iuit āt p primos pugnatores simul & flauus Menelaus.
Hector quidem patroclū postq̄ in inclyta arma abstulit,
Trahebat ut ab humeris caput incideret acuto ære,
Et mortuum Troianis trahens canibus daret.
Aiax autem propè uenit portans scutum uelut turrim.
Hector autem retro in multitudinem iens cessit sociorū.
In currum autem ascendit. dedit autē hic arma pulchra
Troianis ferret ad ciuitatem. magnam galeam esse ipsi.
Aiax aūt circùm Menœciadem scutum latum cooperiēs
Stetit, sicut aliquis leo circa suos filios,
Cui filios ducenti obuiarunt in sylua
Viri uenatores hic autem fortitudine superbiens
Totum supercilium subtrahit oculos tegens
Sic Aiax pro Patroclo heroē iuit.
Atrides autem ex altera parte bellicosus Menelaus
Stabat magnum dolorem in pectoribus augens.
Glaucus autem Hippolochi filius Lyciorum ductor
Hectora torue uidens graui locutus est uerbo.
Hector specie optime, pugne ualde indigens
Certe uane gloria bona tenet fugitiuum existentem.

Considera nunc quomodo ciuitatem & urbem seruabis
Solus cum populis, qui Troiæ geniti sunt.
Non enim aliquis Lyciorum pugnaturus Danais
Ibit pro urbe, quoniam non aliqua gratia esset
Pugnare inimicis cum uiris aßidue semper:
Quomodo tu inferiorem uirum saluabis in pugna,
Timide: quoniam Sarpedona simul aduenam & socium
Reliquisti Argiuis tractum, & laniamentum fieri,
Qui tibi multum utilis fuit urbiq; & ipsi
Saluus existens. nũc aũt nõ ei expellere canes tolerasti.
Ideo nunc siquis mihi Lyciorum crederet uirorum
Domum ire: Troiæ autem appareret grauis pernities.
Si enim nunc Troianis robur multum audax inesset
Intrepidum quale uiros ingreditur qui pro patria
Viris inimicis laborem, & pugnam ponunt,
Statim patroclum traheremus Ilium intra.
Si autem hic ad ciuitatem magnam Priami Regis
Iret mortuus, & ipsum traheremus à pugna.
Statim Argiui Sarpedonis arma pulchra
Redderent, & ipsum duceremus Ilium intra.
Talis enim famulus ĩterfectus est uiri qui ualde optimus
Argiuorum apud naues, & bellicosi famuli.
Sed tu Aiacem magnanimum non tolerasti
Stare contra oculos uidens inimicorum in pugna,
Neq; rectà pugnare, quoniam te melior est.
Hunc aũt torue uidens allocutus est bellicosus Hector
Glauce cur autem tu talis existens superbe locutus es.
O' amice certe arbitror te supra mentes esse aliorum
Quicunq; Lyciam fœcundam habitant.
Nunc autem tui conqueror omnino mẽtes, quale dixisti?

Qui me dicis Aiacem magnum non expectasse.
Non ego timui certamen,neq; strepitum equorum.
Sed semper Iouis potentior mens Aegiochi:
Qui & fortem uirum terret,& aufert uictoriam
Facile.aliquando autem ipse compellit pugnare.
Sed age hic amice apud me sta,& uide opus
An toto die malus ero,ut dicis.
An aliquẽ & Danaorũ fortitudine ualde quãuis prõptũ
Impediam expellere circa Patroclum mortuum,
Sic dicens Troianis hortabatur longe clamans.
Troiani,& Lycij,& Dardani bellicosi
Viri,estote dilecti.recordamini autem bellicæ uirtutis,
Vt ego Achillis fortißimi arma induam
Pulchra,quæ Patrocli uim expoliaui interficiens.

Achillis arma capiũtur ab Hectore.

Sic clamans abijt gloriosus Hector,
Sanguineo ex bello:ruens autem inuenit socios
Cito ualde nondum longe pedibus uelocibus sequens.
Hi ad ciuitatem portabant gloriosa arma Pelidæ.
Stans autem longe à pugna tristi arma mutauit.
Serte hic quidem sua dedit portare ad Ilium sacrum
Troianis bellicosis.hic autem immortalia arma induit
Pelidæ Achillis:quæ ei Dei cælestes
Patri dilecto tradiderant.hic autem suo filio dederat
Donum,sed non filius in armis patris consenuit.
Hunc aũt postquã igitur procul uidit nubifer Iupiter
Armis Pelidæ armatum diuini,
Mouens caput ad suum locutus est animum.

Iupiter secũ de morte Hectoris.

O' miser,neq; tibi mors in animo est,
Quæ iam propè est.tu autem immortalia arma induis
Viri fortißimi:quem tremunt & alij,

Cuius socium interfecisti benignumq; fortemq;.
Arma autem non secundum decens à capiteq; et humeris
Accepisti.uerum tibi nunc magnam potentiam præbebo
Horum præmium quòd non pugna ex redeunti
Suscipiet Andromache inclyta arma Pelidæ.
Dixit,& cæruleis supercilijs annuit Saturnides.
Hectori aũt aptauit arma in corpore.induit autẽ ipsum
Terribilis inuictus.impleuit aũt eius mẽbra intus (Mars
Fortitudine & robore.ad autem inclytos auxiliarios
Iuit ualde clamans.uidebatur autem ipsis omnibus
Armis splendidus magnanimi Pelidæ.
Hortatus est autem unumquenq; iens uerbis.
Mesthlemq;,Glaucumq;,Medontaq;,Thersilochumq;,
Atreopeumq;,Desinoraq;,Hippothoumq;,
Phorcimq;,Chromiumq;,& Ennomum uatem.
Hos hic hortatus uerba uelocia allocutus est.
Audite innumeræ gentes uicinorum auxiliatorum,
Non enim ego multitudines quærens,neq; indigens
Huc à uestris ciuitatibus congregaui singulum:
Sed ut mihi Troianorum uxores & paruos filios
Prompte liberetis bellicosis ab Achiuis.
Hæc cogitans donis cogam & conuiuio
Populos.uestrum autem uniuscuiusq; animum excitabo.
Ideo aliquis nunc rectà uulneratus uel peribit
Vel saluabitur.hæc enim belli uirtus.
Qui autem Patroclum,& mortuum tamen
Troianos in bellicosos trahet.cedet autem ei Aiax.
Medium huic spoliorum diuidam.dimidium autẽ ipse
Habebo ego.hæc autem ei gloria erit quanta mihi.
Sic dixit.hi ãt rectà in Danaos impetũ faciẽtes iuerũt,

Patrocli mortui corpus a Græcis defenditur. ne Hector eo potiatur.

Lanceas eleuantes.ualde autem ipsi sperabat animus
Mortuum ab Aiace trahere Telamonio.
Stulti certe multis in ipso animum abstulit,
Et tunc Aiax allocutus est uocem bonum Menelaum.
O' amice ô Menelae generose non amplius nobis
Spero ipsi redire ex bello.
Non tantum mortuo de timeo Patroclo,
Qui forte Troianorum saturabit canes,& aues,
Quantum meo capite de timeo,nequid patiatur,
Et tuo:quoniam belli nebula omnia cooperuit
Hector.nobis rursus apparet grauis pernities.
Sed age optimos Danaorum uoca,si quis audiuerit.
Sic dixit.neq; nō persuasus est uocē bonus Menelaus.
Clamauit autem ualde Danais iens.
O' dilecti Argiuorum ductores & principes
Quiq; apud Atridas Agamemnona & Menelaum
Publica bibunt,& imperant unusquisq;
Populis.ex autem Ioue honor & gloria procedit.
Difficile autem mihi est speculari unumquemq;
Ductorum.tanta enim contentio belli apparet.
Sed aliquis ipse eat.accusetur autem in animo
Patroclum Troianis canibus ludos fieri.
Sic dixit.continuo audiuit Oileus uelox Aiax.
Primus autem contrarius uenit ruens in pugnam.
Hunc autem post Idomeneus & auriga Idomenei
Meriones similis Marti homicidæ.
Aliorum autem qui suis mentibus nomina diceret
Quotquot iā postea pugnā cōgregauerunt Achiuorum.
Troiani āt prius uerberarunt congregati. Dux aūt erat
Sicut aūt qn̄ in ostijs à Ioue fluentis fluuij (Hector.

Sonat

Sonat ualde unda ad fluxum.circa autem ultima
Littora resonant eructans mare extra.
Tantus Troianorum clamor erat.sed Achiui
Stabant circa Menœtiadem unum animum habentes
Sepientes scutis æreis.circa autem ipsis
Splendidas galeas Saturnius caliginem multam
Fundebat:quoniam neque Menœtiadem oderat antea,
Donec uiuus existens famulus fuit Aeacidæ.
Oderat autẽ ipsum inimicorum canibus adeptionẽ fieri
Troianis ideo,& eius auxiliari incitauit socios. (uos.
Expulerũt aũt priores Troiani nigros oculos hñtes Achi-
Mortuum aũt relinquẽtes fugerunt.neq; aliquẽ ipsorum
Troiani magnanimi interfecerunt lãceis cupiẽtes quãuis:
Sed mortuum trahebãt.paululum aũt & ab hoc Achiui
Futuri erant abesse,ualde enim ipsos cito uertit
Aiax:qui circa quidem speciem,circa autem opera erat
Aliorum Danaorum post eximium Pelidem.
Ruit ãt per primos pugnatores porco similis fortitudine
Apro,qui in montibus canes tenerosq; iuuenes
Facile sparsit uertens per concauitates.
Sic filius Telamonis clari illustris Aiax
Facile inter iens Troianorum sparsit phalanges,
Qui circa Patroclum iuerant.cogitabant aũt maxime
Ciuitatem ad suam trahere,& gloriam capere.
Certe hunc Lethi Pelasgi illustris filius
Hippothous pede trahebat in forti pugna,
Ligans loro apud talum circa neruos,
Hectori & Troianis gratificaturus.cito autem ipsi
Venit malum,quod ei nullus prohibuit cupienti quamuis.
Hunc autem filius Telamonis ruens per multitudinem,

Percußit ipse propè galeam per æream.
Scissa est aũt equinas setas hñs galea circa lanceæ cuspidẽ
Percussa lancea magna & manu forti:
Cerebrum autem apud ferrum hastæ cucurrit ex uulnere
Sanguinolentum.huius aũt rursus solutũ est robur.ex aũt
Patrocli pede magnanimi misit humum (manibus
Iacere.hic aũt propè ipsum cecidit pronus super mortuũ
Longe à Larissa fertili:neque parentibus
Nutrimenta dilectis reddidit.parui temporis aũt ei æuum
Fuit ab Aiace magnanimo lancea interfecto.
Hector aũt rursus Aiaci iaculatus est lancea splendida.
Sed hic quidem contra uidens euitauit æream lanceam
Paululum.hic autẽ Schedium magnanimũ Iphithi filium
Phocorum eximie optimum,qui in inclyta Panopea
Domos habitauit multis uiris imperans.
Hunc percußit sub iuncturã mediam.totaliter aũt ultima
Cuspis ærea apud ultimum humerum transiuit.
Sonuit autem cadẽs:resonuerunt autem arma super ipso.
Aiax autem rursus Phorcyna prudentẽ Phænopis filium
Hippothoi circum euntem medio in uentre percußit:
Rupit autem Thoracis concauitatem.per autẽ uiscera æs
Transiuit hic in pulueribus cadens accepit terrã cubito.
Recesserũt aũt sub primi pugnatores & illustris Hector.
Argiui autem ualde clamabant.trahebant autẽ mortuos,
Phorcymq; Hippothoũq;:soluerũt aũt arma ab humeris.
Tunc rursus Troiani bellicosis ab Achiuis
Ilium intrauerunt impotentijs domiti.
Argiui autẽ gloriam acceperunt, & præter Iouis fatum
Potentia & fortitudine propria.sed ipse Apollo
Aeneam concitauit corpore Periphanti similis

Preconi Epytidæ, qui ei apud patrem senem
Preconizans senuit dilecta mentibus consilia sciens.
Huic ipsum similis allocutus est Iouis filius Apollo.
Aenea, quomodo & præter Deos liberabitis
Ilium altum sic iam uident uiros alios
Fortitudineq́;, potentia, q́; confisos uirilitateq́;,
Multitudineq; sua, & intrepidum populum habentes.
Nobis aũt Iupiter quidẽ multum consultat quam Danais
Victoriam. sed ipsi timetis ualde. neque pugnatis.
Sic dixit. Eeneas aũt lõge iaculãtẽ Apollinẽ (cisfrãs.
Cognouit cõtra uidẽs. ualde aũt Hectora allocutus est uo-
Hectorq́; & alij Troianorum ductores & auxiliatorum,
Pudor quidem nunc hic bellicosis ab Achiuis
Ilium ire impotentijs domitos.
Sed adhuc aliquis dixit Deorum mihi propè astans,
Iouem magnum peritum pugnæ auxiliatorem esse.
Ideo rectà in Danaos eamus, ne hi quieti
Patroclum nauibus appropinquent mortuum.
Sic dixit, & multo ante pugnatores saltans stetit.
Hi autem uersi sunt & contrarij steterunt Achiuis.
Tunc rursus Aeneas Leocritum interfecit lancea
Filium Arisbantis Lycomedis bonum socium.
Hunc autem cadentẽ miseratus est bellicosus Lycomedes.
Stetit aũt ualde propè iens & iaculatus est lancea lucida,
Et percussit Hippasidem Amythaona pastorẽ populorũ
Epar sub præcordijs. statim autem genua soluit
Qui ex Peonia fœcunda uenerat:
Et post Asteropeum fortificauerat pugnare.
Hunc autem cadentẽ miseratus est bellicosus Asteropeus.
Irruit autem, & hic promptus Danais pugnare.

Apollo ad Aeneam

Sed nondũ adhuc poterat.scutis enim clausi erant undiq;.
Stantes circa patroclum.ante autem lanceas tenebant.
Aiax enim ualde omnes adiuit multa iubens:
Neque aliquem retro à mortuo recedere iubet.
Neq; aliquem pugnare Achiuorum égregie aliorum.
Sed ualde circa ipsum ire,propè autem pugnare.
Sic Aiax iußit magnus:sanguine autem terra
Madefacta est nigro.hi autem propè stantes cadebant
Mortui simul Troianorũ, & fortissimorũ auxiliatorum.
Et Danaorum:neq; hi enim sine sanguine pugnabant.
Pauciores aũt multũ corrũpebãtur:recordabãtur.n semp
Inter se in multitudine expellere laborem grauem.
Sic hi quidem pugnabant corpore ignis,neque diceres
Neque aliquando solem saluum esse,neque lunam.
Caligine enim detinebantur,pugna inq; quicunq; optimi
Stabant circa Menœtiadem interfectum.
Alij autem Troianiq; & fortes Achiui,
Taciti pugnabant sub aère.uolabat autem splendor
Solis acutus.nebula autem non apparebat in omni
Terra neq; montibus in.remißiores autem pugnabant
Inter se fugientes tela spirantia
Multum longe stantes hi aũt in medio dolores patiebãtur
Caligine & bello:consumebantur autem sæuo ære
Quicunq; optimi erant.duo autẽ nondum uiri audiuerãt
Viri gloriosi Thrasymedes Antilochusq;
Patroclum mortuum eximium.sed item dicebant
Viuum in primo tumultu Troianis pugnare.
Hi autem prospicientes mortem & fugam sociorum
Separatim pugnabant:quoniam sic iusserat Nestor
Concitans ad bellum nigris à nauibus.

His autem diurnis contentionis magnũ certamẽ motũ est
Difficilis.labore autem & sudore indesinenter semper
Genuáq; tibiæq;,pedes autem subter uniuscuiusq;
Manusq; oculiq; inquinati erant pugnantibus
Circa fortem famulum pedum uelocium Aeacidæ.
Sicut autem quando uir tauri bouis magni pellem Comparatio pellis tauri.
Populis det extendere inebriatam unctione.
Accipientes autem utique hi distantes extendunt,
Circum circa uerum humiditas iuit
Multorum trahentium,extenditur autem tota undiq;.
Sic hi huc & illuc mortuum paruo in spatio
Trahebant ambo.ualde enim ipsis fuit animus.
Troianis quidem trahere ad Ilium.sed Achiuis
Naues in concauas.circa autem ipsum bellum motum est
Crudele.neq; Mars populorum seruator,neque Minerua.
Hoc uidens uituperasset:neq; si ualde ipsum ira cepisset.
Talem Iupiter in patroclo uirorumq; & equorum
Die illo extendit malum laborem:neq; aliquo modo
Sciebat Patroclum interfectum diuus Achilles.
Multo enim longe à nauibus pugnabat uelocibus
Muro sub Troianorũ.hoc ipsum nunquam existimabat aio
Mori.sed uiuum applicantem ad portas
Retro redire:quoniam neque hoc sperabat omnino
Destruere urbem sine illo,neque cum ipso.
Sæpe enim hoc à matre rogauit separatim audiens:
Quæ ei nunciauit Iouis magni mentem.
Iam tunc non ei dixit malum tantum quantum factum est
Mater,quód ei multo dilectißimus periret socius,
Hi autem semper circa mortuum acutas hastas tenentes
Indesinenter implicabantur,& inter se interficiebant,

Sic autem aliquis dixit Achiuorum armatorum.
O' amici non quidem nobis gloria redire
Naues in concauas.sed hic terra nigra
Omnibus aperiatur.hoc nobis statim multo melius esset,
Si mortuum Troianis sinamus bellicosis
Ciuitatem ad suam trahere,& gloriam accipere.
Sic aũt aliquis rursus Troianorum magnanimorũ dixit.
O' amici si & fatum à uiro hoc mori
Omnes simul non aliquo modo aliquis recedat à bello.
Sic aliquis dicebat.robur autẽ excitabat uniuscuiusq;.
Sic hi quidem pugnabant.ferreus autem crepitus
Aereum cælum ibat per aërem infructuosum.
Equi autem Aeacidæ pugna à longe existentes
Flebant,postquam primum senserunt aurigam
In pulueribus lapsum ab Hectore homicida.
Certe quidem Automedon Diorei fortis filius
Multum quidem uerbere crebro concitabat uerberans.
Multa autem mitibus allocutus est, multa autem minis.
Hi autem non retro in naues in latum Hellespontum
Volebant ire,neque ad bellum ad Achiuos.
Sed sicut quando columna manet firmiter quæ in tumulo
Viri stat mortui uel mulieris.
Sic manebant secure pulchrum currum habentes
Pauimento inclinantes capita:lachrymæ autem ipsis
Calidæ per genas humum fluebant gementibus
Aurigæ desiderio.florida autem sordebat coma
Iugo ex cadens apud Iugum ambobus.
Gementes autem hos uidens miseratus est Saturnius.
Mouens autem caput ad suum locutus est animum.
O' miseri cur uos dedimus Peleo regi

Achillis equi dolẽt ac illachrymantur.

Mortali.uos autem estis insenescentesq; immortalesq;.
An ut infelicibus cum uiris dolores habeatis.
Non quidem enim aliquid est erumnosius uiro
Omnium quæ terram inspirant & serpunt.
Sed non quidem uobis & curribus uarijs
Hector Priamides inibit,neque aliquis alius.
An non satis quod & arma habet & gloriatur uane.
Vobis autem in genibus iaciam fortitudinē & in animo,
Vt & Automedonta saluetis ex bello
Naues in concauas item enim ipsis gloriam dabo
Interficere,donec in naues bene tabulatas reuertantur,
Ingrediaturq; sol & in crepusculum sacrum eat.
Sic dicens equis inspirauit robur bonum.
Hi autem à crinibus puluerem in terram iacientes
Statim portabant citum currū ad Troianos & Achiuos.
His autem in Automedon pugnabat tristis quamuis socio
Equis ruens tanquam uultur in anseres.
Facile quidem enim fugiebat à Troianorum impetu,
Facilè autem irruit multam in multitudinem insequens,
Sed non interficit uiros quando ruebat impellere.
Non enim aliquo modo erat solum eūtem sacro in curru
Lancea ruere,& impellere ueloces equos.
Serò autem iam ipsum socius uir uidit oculis
Alcimedon filius Laërcei Emonidæ.
Stetit aūt à tergo currus,& Audomedonta allocutus est.
Automedon quis tibi Deorum inutile consilium Automedon.
In pectoribus posuit,& abstulit mentes bonas?
Qualiter in Troianos pugnas prima in acie
Solus?sed tibi socius interemptus est.arma autem Hector
Ipse habens humeris iactatur Aeacidæ.

Hunc aūt rurſus Automedon allocutus eſt Diorei filius.
Alcimedon,quis enim tibi Achiuorum alius ſimilis
Equorum immortalium tenere domationemq́; roburq́;.
Niſi Patroclus Deis peritus ſimilis,
Viuus exiſtens.nunc autē rurſus mors & fatum accepit.
Sed tu quidem flagellum & habenas ſplendidas
Accipe.ego autem ab equis deſcendam ut pugnem.
Sic dixit.Alcimedon aūt uoce uelocē currum aſcendens
Statim flagellum & habenas accepit manibus.
Automedon autem deſilijt.intellexit aūt illuſtris Hector.
Statim autem Aeneam allocutus eſt propè exiſtentem.
Aenea Troianorum conſiliator bellicoſorum,
Equos hos aduerti uelocis Aeacidæ
In bellum prodeuntes cum aurigis malis,
Hos ſperarem captos iri,ſi tú modo animo
Tuo uelis,neque enim irruentibus nobis
Suſtinerent aduerſus ſtantes pugnare marte.
Sic ait.neque non paruit bonus filius Anchiſæ:
Hi autem rectà iuerunt corijs contecti humeros
Aridis,firmis:multum uero ſuper iacebat æs.
His autem ſimul Chromiusq́; & Aretus Deo ſimilis
Iuerunt ambo:ualde autem eorum ſperabat animus
Ipſosq́; interficere,agitareq́; lata colla habentes equos.
Stulti.nequaquam erant ſine ſanguine reuerſuri
Retro ab Automedōte.hic uero precatus Iouem patrem
Fortitudine & robore repletus eſt præcordia alta,
Statim autem Alcimedontem affatus eſt fidum ſocium.
Alcimedon nequaquam à me longe detineas equos:
Sed ualde ſpirantes in dorſum,neque enim ego
Hectorem Priamidem robur contenturum puto

Ante quàm Achillis pulchricomos conscendat equos
Nobis interfectis: teneat uero acies uirorum
Argiuorum, uel & ipse inter primos capiatur.
Sic fatus, Aiaces uocauit & Menelaum.
Aiaces Argiuorum Duces, & Menelaë,
Certe quidē huius mortui cura delata est, quotquot optimi,
Pro ipso ire, & propulsare acies uirorum:
A nobis uero uiuis auertite crudelem diem.
Hic nanq; aggrauauerunt bellum lachrymosum
Hector Aeneasq;, qui Troianorum sunt optimi,
Sed quidem hæc in Deorum genibus posita sunt.
Iaculabor enim & ego, hæc aūt Ioui omnia curæ erunt,
Dixit, & uibrās præmisit longā umbram habentē hastā,
Et iecit Areti contra clypeum undique æqualem.
Hic autem non hastam prohibuit, pertransijt autem æs:
Extremo autem in uentre per balteum transijt.
Quemadmodū uero qn̄ acutā habens securim iuuenis uir
Cædens post cornua bouis agrestis,
Vt incidat omnem, hic uero impetu facto cadat.
Ita hic impetu facto cecidit supinus. intra autē illi hasta
Viscera ualde acuta concussa soluit membra.
Hector uero Automedōtem iaculatus est lancea fulgenti.
Sed hi quidē ex aduerso cōspicatus declinauit æreā hastā,
In faciem enim procidit. retro autem lancea longa
Solo infixa est. extrema autem pars concussa est
Hastæ. tum deinde laxauit robur fortis Mars:
Et certe ensibus cominus decertassent,
Nisi ipsos Aiaces diremissent prompti:
Qui uenerunt per turmam socio uocante.
Hos autem ueriti cesserunt rursus retro

Hector Aeneasq; & Chromius Deo similis:
Aretum uero illic dereliquerunt diuisum cor
Iacentem. Automedon autem ueloci æqualis Marti,
Armisq; spoliauit, & gloriosum uerbum fatus est.
Certe paululum super Menœtiade mortuo
Cor à dolore deposui, deteriorem licet interfecerim.
Sic fatus in currum capiens spolia cruenta
Posuit. ipse autem ascendit pedes & manus desuper
Sanguinolentus, ceu quis Leo Taurum depastus.
Rursus autem super Patroclo aucta est fortis pugna,
Molesta, lachrymosa. suscitauit uero cōtentionē Minerua
De cælo descendens, præmisit enim latesonans Iupiter
Vt excitaret Danaos: namq; mens mutata est eius.
Quemadmodum purpureā Irim mortalibus cū extēderit
Iupiter ex cælo, prodigum ut sit uel belli
Vel etiam hiemis frigidæ: quæ quidem ab operibus
Homines recreat in terra, ouibus uero nocet.
Sic hæc uaria nebula contegens seipsam
Ingressa est Achiuorum gentē. excitauit aūt uirū quemq;.
Primum uero Atrei filium cum excitasset affata est
Fortem Menelaum: hic enim illi propius erat
Aßimulata Phœnici corpus & indefessam uocem.
Tibi quidem Menelaë mœror & opprobrium
Erit, si Achillis clari fidum sodalem
Muro sub Troianorum celeres canes distraxerint.
Sed sta fortiter. excita uero populum omnem.
Hanc autem affatus est clamore bonus Menelaus
Phœnix nutritie senex antique, si enim Minerua
Dederit fortitudinē mihi, telorū uero arcuerit impetum:
Sic ego sanè uelim adesse & opem ferre

Iouis sententia sæpe uariatur

Menelaus ad Phœnicem.

Patroclo:uehementer enim mihi moriēs offendit animū.
Sed Hector ignis graue habet robur,neq; cessat
Aere uastans.huic enim Iupiter gloriam præbet.
Sic ait.gauisa est aūt glaucos oculos habens Minerua,
Quoniam ipsam ante Deos præcatus est omnes:
Robur autem in humeris & genibus posuit:
Et illi muscæ audaciam in pectoribus immisit:
Quæ quamuis summota ualde à corpore humano
Cupit mordere,dulcisq; illi sanguis hominis est.
Tali ipsius,audacia repleuit præcordia alta.
Iuit aūt super Patroclum,& iaculatus est lancea fulgēti.
Erat autem inter Troianos Podes filius Ectionis
Diuesq; bonusq; , maxime autē ipsum honorabat Hector
Inter populares,quoniam illi sodalis erat charus conuiua,
Quem iuxta balteum percußit flauus Menelaus
Impetum facientem in fugam,æs autem transmisit.
Insonuit uero cadens.uerum Atrides Menelaus
Mortuum ex Troianis subtraxit post ordinem sociorum.
Hectorem autem propius stans instigauit Apollo
Phœnopi Asiade similis,qui illi omnium
Hospitum amicißimus erat in Abydo domo habitans:
Cui seipsum aßimulans affatus est longe iaculans Apollo.
Hector quis te amplius Achiuorum formidet
Qualem Menelaum subtremuisti,qui antea
Mollis pugnator:nunc autem abit solus sustollens
Mortuum ex Troianis:tuum uero interfecit fidū sodalem
Bonum inter propugnatores Podem filium Ectionis.
Sic ait.hunc uero doloris nebula contexit nigra.
Ibat autem per propugnatores armatus ardenti ære:
Et tunc Saturnius sumpsit ægidem fimbriatam

Splendentem,Idam uero nubibus occuluit,
Fulgurans aūt ualde magnū insonuit:hanc uero cōcußit.
Victoriam autem Troianis dedit:terruit uero Achiuos.
Græci fugiunt. Primus Peneleus Bœotius cœpit fugam:
Percussus enim erat humerū lancea ante uulneratus cōtinenter
In summitate leuiter,rasit autem illi os ad usq;
Cuspis Polydamantis.hic enim percußit propè ueniens.
Leitum.rursus Hector cominus ferijt manum in uola
Filium Alectryonis magnanimi,cessauit autem à pugnà.
Deterritus uerò est circūspiciens,qm̃ non amplius sperabat aīo
Lanceam tenēs in manu decernere cū Troionis.
Hectorem autē Idomeneus post Leitum impetū facientem
Percußit thoracem in pectore apud mamillam.
In summitate aūt fracta est.lōga lancea.hi aūt timuerunt
Troiani.hic autem Idomeneus iaculatus est Deucalidæ
Curru instanti.hoc quidem ab parum errauit.
Sed hic Merionis comitemq́; aurigamq́;
Cœranum,qui ex Lyto bene ædificato sequebatur ipsum,
Pedestris enim primus linquens naues utrinq; agitatas
Venit,& Troianis magnum robur iniecisset,
Nisi Cœranus statim pedum uelocium impulisset equos.
Et huic quidē lumen uenisset:expulisset aūt crudelē diem.
Ipse autem perdidit animum sub Hectore homicida.
Hunc percußit sub mamillam & aure.ex autem dentes
Pulit lancea ultima.per autem linguam fodit mediam.
Cecidit aūt ex curribus:de autē habenas fudit in terram.
Et has Meriones accepit manibus dilectis
Inclinatus è terra, & Idomeneum allocutus est.
Flagella nunc quousq; ueloces in naues eas:
Cognoscas aūt & ipse quòd nō amplius robur Græcorū.

Sic dixit. Idomeneus aũt flagellauit pulchrorũ criniũ
Naues in cõcauas. iã enim timor incidit animo. (equos
Neque latuit Aiacem magnanimum & Menelaum
Iupiter quãdo iam Troianis dabat alternatam uictoriam.
His autem uerbis incepit magnus Telamonius Aiax.
Pape iam quidem, & qui ualde stultus est
Cognoscit quod Troianis pater Iupiter gloriam præbet.
Horum quidem n. omnium tela tanguntur quicunq; iacit
Vel malus uel bonus. Iupiter autem tamen tela dirigit.
Nobis autem uane omnibus uana cadunt humum,
Sed age ipsi excogitemus consilium optimum.
Et quomodo mortuum trahemus, ac & ipsi
Gaudium dilectis socijs fiamus redeuntes:
Qui hic uidentes tristantur. neque item prædicant
Hectoris homicidæ robur & manus intangibiles
Tolerare, sed in nauibus nigris cadere.
Esset autem quicunque socius nunciet citißime
Pelidæ: quoniam non ipsum puto, neque audiuisse
Tristem nuncium quòd ei dilectus perijt socius.
Sed nondum possum uidere talem Achiuorum.
Caligine enim detinentur simul ipsiq; & equi.
Iupiter pater, sed tu libera à caligine filios Achiuorum.
Fac autem splendorem: da autem oculis uidere.
In autem luce perde postquam tibi placet sic.
Sic dixit. hunc aũt pater miseratus est lachrymantem.
Statim autem caliginem dispersit, & expulit nebulam.
Sol autem emicuit. pugna autem omnis patuit.
Et tunc Aiax allocutus est uocem bonum Menelaum.
Circunspice nunc Menelaè generose, an uideas
Viuum adhuc Antilochum magnanimũ Nestoris filium.

Concita autem Achilli prudenti cito euntem
Dicere, quòd ei quàm dilectißimus perijt socius.
Sic dixit. neq; non paruit uocem bonus Menelaus.
Perrexit autem ire. sicut aliquisq; leo à medio stabulo
Quiq; postquam fatigauit canesq; uirosq; irritans:
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem capere,
Tota nocte uigilantes. hic autem carnium cupidus
Rectà it, sed nihil facit. crebra enim iacula
Contraria ruunt ualidis à manibus:
Accensæq; faces quas formidat ruens quamuis.
Mane autem longe ab ipsis iuit tristi animo.
Sic à Patroclo uocem bonus Menelaus
Ibat ualde inuitus. ualde enim timuit ne ipsum Achiui
Nimio præ metu laniamentum hostibus relinquerent.
Multum autem Merioniq; & Aiacibus mandauit.
Aiaces Argiuorum duces Merionesq;,
Nunc aliquis beniuolus Patrocli miseri
Recordetur. omnibus enim sciebat suauis esse
Viuus existens: nunc autem mors & fortuna accepit.
Sic dicens abijt flauus Menelaus
Comparatio aquilæ. Vndique circumspiciens. sicutq; aquila quam dicunt
Acutißime cernere sub cœlo existentium uolucrum:
Quamq; & alte euntem pedibus uelox non latuit lepus
Fructice sub frondifero iacens, sed in ipsum
Ruit: & ipsum statim accipiens aufert animum.
Sic tunc tibi Menelaë generose oculi lucidi
Vndiq; uertebantur multorum in multitudine sociorum,
Sicubi Nestoris filium adhuc uiuentem uideres.
Hunc aũt ualde statim cognouit pugnæ in sinistra totius,
Hortantemq; socios, & excitantem pugnare.

Propè autem stans allocutus est flauus Menelaus.
Antiloche eia age huc generose, ut audias
Grauem nuncium quod non debuisset fieri,
Iam quidem & ipsum puto inspicientem
Cognoscere, quòd nocumentum Deus Danais deuoluit.
Victoria aūt Troianorū. occubuit aūt optimus Achiuorū
Patroclus. magnum autem desiderium Danais factum est.
Sed tu statim Achilli ruens in naues Græcorum,
Dic si celerrime mortuum ad naues seruabit
Nudum. sed arma habet bellicosus Hector.
Sic dixit. Antilochus autē obstupuit uerbum audiens.
Diu aūt ipsum taciturnitas uerborū accepit. ei⁹ aūt oculi
Lachrymis impleti sunt. iuuenilis aūt eius tenebatur uox,
Sed neq; sic Menelai præceptum neglexit.
Perrexit autem currere. sua aūt arma eximio dedit socio
Laodoco, qui ei propè uertebat integras ungulas habētes
Hunc quidē lachrymantē pedes ferebant ex bello (equos.
Pelidæ Achilli malum uerbum nunciantem.
Neque tibi Menelaë generose uoluit animus
Laborantibus socijs auxiliari. inde abiuit
Antilochus: magnum autē desiderium Pylijs factum est.
Sed hic his quidem Thrasymedem diuinum misit.
Ipse autem in Patroclum heroëm iuit.
Statim autem ad Aiaces iens. statim autem allocutus est.
Illum quidem iam nauibus in præmisi uelocibus
Ire ad Achillem pedes uelocem: neq; ipsum puto
Nunc ire ualde quamuis iratum Hectori diuino.
Non enim aliquo modo nudus existēs Troianis pugnaret.
Nos autem ipsi consultemus consilium optimum,
Et quomodo mortuum trahemus ac & ipsi

Troianorum ex clamore mortem & parcam fugiamus.
Huic aūt respondit postea magnus Telamonius Aiax,
Oīa secundum decens dixisti ualde gloriose ô Menelaë,
Sed tu quidem & Meriones subingredientes ualde cito
Mortuum eleuantes portate ex labore. sed à tergo
Nos pugnemus Troianisq;, & Hectori diuino,
Aequalem animum habentes eiusdem nominis qui prius
Expectabamus fortem Martem apud inuicem manentes.
Sic dixit. hi autem à terra ulnis acceperunt
Alte ualde magne: in autem sonuit populus à tergo
Troianis postquā uiderunt mortuum eleuantes Achiuos.
Rectà iuerunt autem canibus similes qui in apro
Percusso ruunt à iuuenibus uenatoribus:
Donec enim ruunt uastare prompti.
Sed quando iam in his conuertitur fortitudine confisus,
Retroq; cedunt & timent alibi alius.
Sic Troiani incessanter quidem turmatim sequebantur,
Percutientes ensibusq; & lanceis utrinq; acutis.
Sed quando iam Aiaces conuersi ipsos
Steterunt. horum aūt mutatus est color: neq; aliquis sustinuit
Ante ruens circa mortuum pugnare.
Sic hi prompti mortuum ferebant ex bello
Naues in concauas. in autem pugna extensa est ipsis.
Crudelis. uelut ignis qui irruens ciuitatem uirorum
Motus repente comburit, minuuntur autem domus
In splendore magno: hunc inconcrepat uis uenti.
Sic quidem his equorumq;, & uirorum bellatorum
Incessabilis tumultus ibat euntibus.
Hi autem tanquam muli forte robur circum iacientes
Trahunt ex monte per asperam uiam

Comparatio canis uenatici.

Comparatio ignis.

Vel trabem uel magnum nauale.in autem animus
Consumitur,simul laboreq;,& sudore festinantibus.
Sic hi prompti mortuum ferebant.at à tergo
Aiaces impediebant.sicut eminentia impedit aquam
Syluosa campi totaliter accidens,
Queq; & fortium fluuiorum difficilia fluenta
Impedit.statim autem omnibus fluxum ad campũ ponit
Errans,neq; ipsum fortitudine rumpunt fluentes.
Sic semper Aiaces pugnam impediebant à tergo
Troianorũ.hi autem simul sequebantur.duo aũt ĩ his maxime
Aeneasq; Anchisiades & illustris Hector.
Horum autem sicut sturnorũ nebula uenit uel graculorũ
Perniciose resonantes,quando ante uiderunt euntem
Accipitrem,qui paruis cædem portat auibus.
Sic ab Aeneaq; & Hectore iuuenes Achiuorum
Perniciose clamantes ibant.obliti sunt autem pugnæ.
Multa aũt arma pulchra cadebant circũq; circaq; fossam
Fugientium Danaorum.belli autem non fit cessatio.

Comparatio graculorũ et sturnorum.

ARGVMENTVM. Σ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Achilles Patrocli mortem sciens.luget:superueniens autem Thetis e mari consolatur ipsum, & admonet abstinere a bello,quousq; ei arma portaret a Vulcano.Iubente autem Iunone inermis adueniẽs in fossam apparet bellatoribus,et ipsum perterriti fugiunt,& in fuga multi corrumpuntur.Patrocli autẽ corpus seruantes Myrmidones lauant. Vulcanus autem Achilli armaturam præparat.

ILIADIS. Σ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Sigma, Thetis Achilli à Vulcano portat arma.

Sic hi quidem pugnabant corpore ignis ardentis,
Antilochus autē Achilli pedes uelox nuncius uenit.
Hunc inuenit ante naues rostratas
Ea cogitantem in animo, quæ iã perfecta erant.
Ingemiscens autem dixit ad suum generosum animum.
Hei mihi cur rursus comati Achiui
Nauibus in turbantur timentes campo?
Ne iam mihi perficiant Dei malas cogitationes animo,
Sicut aliquando mihi mater narrauit, & mihi dixit.
Myrmidonum optimum adhuc uiuente me
Manibus à Troianorum linquere lucem solis.
Certe ualde iam mortuus est Menœtij fortis filius
Miser: certeq; mandauit expellentem bellicum ignem
Retro in naues ire: neq; Hectori fortiter pugnare.
Dum hic hæc uoluebat in mente & in animo.
Interim eum propè uenit illustris Nestoris filius
Lachrymas calidas fundens, dixit & nuncium tristem.
Heu Pelei fili sapientis, certe ualde tristem
Audies nuncium, qui non debebat fieri.
Iacet Patroclus: mortuum autem iam circa pugnant
Nudum, & arma tenet galeatus Hector.
Sic dixit. hunc autem doloris nebula cooperuit nigra.

Antilochus Achilli nunciat mortem Patrocli.

Ambabus autem manibus capiens puluerem ardentem
Fudit in capite:gratiosam autem deturpauit faciem.
Mundam autem tunicam niger circa sedit cinis.
Ipse autem in pulueribus magnus magne extensus
Iacebat.dilectis aũt manibus comã deturpabat scindens.
Ancillæ autem quas Achilles prædatus est,Patroclusq;,
Animum tristes ualde eiulabant,& foras
Concurrerunt circa Achillem sapiẽtem.manibus aũt oẽs
Pectora pcutiebant.soluta sunt aũt mẽbra uniuscuiusq;.
Antilochus aũt ex altera pte lugebat,lachrymas fundẽs,
Manus tenens Achillis.hic ãt suspirabat gloriosum cor:
Timebat enim ne iugulum abscinderet ferrum
Terribiliter aũt plorabat.audiuit aũt uenerabilis mater
Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem.
Lamẽtata estq; postea.Deæ ãt ipsã circũ cõgregatæ sunt
Omnes quotquot in profunditate maris Nereides erant.
Illic erat Glauceq;,Thaliaq;,Cymodiceq;,
Nesæa,Spioq;,Thoaq;,Haliaq;,pulchros oculos habens
Cymothoaq;,& Acteaq;,& Limnoria,
Et Melita,& Iæra,& Amphitoe,& Agaue,
Dotoq;,Prothoq;,Pherusaq;,Dynameneq;,
Dexameneq;,& Amphinome,& Callianira,
Doris,& Panope,& pulchra Galatea,
Nemertesq;,& Apseudes,& Callianassaq;.
Illic & erat Clymene,Ianiraq;,& Ianassa.
Mera,& Orithya,& pulchros crines habẽs Amathia.
Alieq;,quæ in profunditate maris Nereides erant.
Harũ aũt & splendidũ ĩpletũ est antrũ.hæ aũt simul oẽs
Pectora percutiebant.Thetis autem incepit luctũ.
Audite sorores Nereides,ut bene omnes

Achilles ubi patroclũ mortuum didicit, cinere caput aspersit.

Achillis, & matris fletus ob mortẽ Patrocli.

Nereidũ nomina.

Sciatis audientes quęcunq; meo insunt dolores animo.
Hei mihi miserę, hei mihi infęliciter optimum enixa:
Quęq; postquã peperi filium bonumq; fortemq;
Egregium heroũ, hic autem creuit ramo similis.
Hunc quidem ego nutriens plantã tanquã fertilitatẽ cãpi
Nauibus pręmisi rostratis Ilium intra
Troianis pugnaturum hunc autem nõ suscipiam iterum
Domum redeuntem, domum peleïam intra.
Donec autem mihi uiuit, & uidet lumen solis
Tristatur, neq; in aliquo ei possum auxiliari iens.
Sed uado ut uideam dilectum filium & audiam,
Qui ipsum accepit luctus longe à bello manente.
Sic dicens reliquit speluncam, hę autem cum ipsa
Lachrymosę ibant. circa autem ipsas unda maris
Rumpebatur. hę autem qñ iam Troiam fœcũdã iuerũt
Littus ingressę sunt ordine, ubi frequentes
Myrmidonũ tractę erant naues uelocem circũ Achillẽ.
Huic autem suspiranti astitit uenerabilis mater,
Acute autem plorans caput accepit filij sui:
Et lugens uerba uelocia allocuta est.
Fili quid ploras? qui autẽ te mentibus accepit dolor?
Eloquere, non cęla. hęc quidem iam tibi finita sunt
A Ioue, sicut iam prius orasti manus eleuans
Omnes in puppibus errare filios Achiuorum
Tui egentes patiq; grauia opera.
Hanc autẽ grauiter suspirans allocutus est pedes uelox
Mater mea, hęc quidẽ mihi cęlestis pfecit. (Achilles.
Sed quę mihi horũ uoluptas. postq̃ dilectus perijt socius
Patroclus, quem ego supra omnes honorabam socios,
Aequalem meo capiti, quẽ perdidi. arma autem Hector

Bellans spoliauit superba, mirabile uisu
Pulchra, quæ quidē Peleo Dei dederūt splēdida dona
Die illo, quando te mortalis uiri iniecerunt lecto.
Vtinam debuisses tu quidem illic cum Deabus marinis
Habitare: Peleus autem mortalem duxisset uxorem.
Nunc autem, ut & tibi luctus in mentibus magnus sit
Filij corrupti, quem non suscipiens rursus
Domum redeūtem: quoniam neq; me animus persuadet
Viuere, neq; uiros inter esse: si non Hector
Primus mea sub hasta uerberatus animum perdet:
Patrocli autem laniamenta Menœtiadæ soluet.
Hunc autem rursus allocuta est Thetis lachrymans.
Cito moriturus mihi fili eris, sicut dicis,
Statim enim tibi postea post Hectora mors parata.
Hāc āt ualde suspirās allocutus ē pedes uelox Achilles.
Statim moriar, quoniam non debebam socio
Interfecto auxiliari, qui quidē ualde longe à patria
Occubuit: mei autem ligauit Mars auxiliatorem fieri.
Nunc quoniam non redeo dilectam in patriam terram,
Neq; in aliquo Patroclo fiam lux, neq; socijs
Alijs, qui iam multi domiti sunt Hectori diuino,
Sed sedeo apud naues frustra pondus terræ,
Talis existens, qualis nullus Achiuorum bellicosorum
In bello: concione autem meliores sunt & alij.
Vtinam contentio ex Deis, & ex hominibus pdita esset,
Et ira quæ immisit multum prudentem quāuis sæuire. Imperturbatrix omniū.
Quæq; multo dulcior melle sparso
Virorum in pectoribus augetur uelut fumus.
Sic me nunc irasci fecit rex uirorum Agamemnon.
Sed hæc quidem prius facta esse dolentes, quamuis

Animum in pectoribus dilectum cohibentes necessitate.
Nunc autem uado ut dilecti capitis perditorē inueniam
Hectora,mortem autem ego tunc suscipiam, quādo iam
Iupiter uult perficere,& immortales Dei alij.
Neq; enim,neq; fortitudo Herculis fugit mortem,
Qui dilectissimus fuit Ioui Saturnio regi:
Sed ipsum fatum domuit,& difficilis ira Iunonis.
Sic & ego si iam mihi simile fatum paratum est
Iacebo postq̄ mortuus fuero nūc āt gloriā bonā accipiā:
Et aliquā Troianorū & Dardanidarū profundū sinū ha
Ambabus manibus genarum tenerarum (bētium
Lachrymas siccantem abundantem suspirare sinam.
Intelliget autem q̄ diu ego à bello cessaui.
Neq; me extraxeris cupiēs quamuis,neq; me persuaseris.
Huic āt rn̄dit postea Dea Thetis pulchros pedes hn̄s
Ita iam hæc fili uere.non malum est
Laborantibus socijs expellere graue exitium.
Sed tibi arma pulchra à Troianis habentur,
Aerea splendida,que quidem bellicosus Hector
Ipse habens humeris gloriatur,neq; ipsum dico
Diu lætari:quia cædes propè ipsum.
Sed tu quidem hondum ingredere tumultum Martis,
Antequam me huc uenientem in oculis uideris.
Mane enim ibo,et simul sole ascendente
Arma pulchra ferens à Vulcano rege.
Sic dicens retro uersa est à filio suo.
Et uersa marinas sorores allocuta est.
Vos quidem nunc ite maris latum sinum
Visuræ senem marinum,& domos patris,
Et ei omnia referatis.ego autem in altum cælum

Thetis filio noua arma se ab Vulcano impetraturā pmittit.

Vado ad Vulcanum inclytum fabrum, si uoluerit
Filio meo inclyta arma dare undiq; splendida. (sunt
Sic dixit. hæ autem sub unda maris statim ingressæ
Hæc aūt iterum ad cælum dea Thetis pulchros pedes hñs
Iuit, ut dilecto filio inclyta arma portaret.
Hanc quidem ad cælum pedes tulerunt. sed Achiui
Magno tumultu ab Hectore homicida
Fugientes in naues & Hellespontum ibant:
Neq; Patroclum bellicosi Achiui
Ex telis liberarunt mortuum comitem Achillis.
Iterum enim iam hunc abstulerunt populusq; & equi
Hectorq; Priami filius flammæ similis fortitudine.
Ter quidē ipsum à tergo pedibus accepit illustris Hector
Trahere promptus. ualde autem Troianis minatus est.
Ter autem duo Aiaces impetuosam induti fortitudinem
Mortuum expulerūt. hic aūt firmiter fortitudini cōfisus
Aliquādo irruebat in pugnam, aliquando autem rursus
Stabat ualde clamitans. retro autem neq; cedebat oīno,
Sicut autem à corpore non leonem furibundum possunt
Pastores agrestes ualde famelicum expellere.
Sic hunc non poterant duo Aiaces armati
Hectora Priamidem à mortuo expellere.
Et traxissetq;, & magnam accepisset gloriam,
Nisi Pelidæ pedes uenti habentibus uelox Iris
Nuncia iuisset, ruens ab olympo armari
Clam Ioue alijsq; Deis. ante enim misit ipsam Iuno.
Propè autem stans uerba uelocia allocuta est.
Mouere Pelide omnium terribilissime uirorum,
Patroclo auxiliare cuius gratia pugna grauis
Stat ante naues. hi autem inter se perdunt.

Patrocli corpus ab Hectore rapitur.

Iris mittitur ad Achillem.

Hi quidem auxiliantes cadauer circa mortuum.
Hi autem trahere ad Ilium altum
Troiani irruunt.maxime autem illustris Hector
Trahere promptus erat.caput autē ipsum animus iussit
Figere supra pilos incidentem tenero à collo.
Sed surge ne iaceas(honor aūt te animum accipiat)
Patroclum Troianis canibus ludibria fieri,
Tibi contumelia,si cadauer infamatum eat.
Huic aūt respondit postea pedes uelox diuus Achilles.
Iris Dea quis te Deorum mihi nuncia misit?
Hunc āt rursus allocuta est pedes uēti hn̄s uelox Iris.
Iuno præmisit Iouis charissima uxor,
Neq; scit Saturnides altisedens,neq; aliquis alius
Immortalium,qui olympum ualde niualē circū habitant.
Hanc aūt respōdens allocutus est pedes uelox Achilles.
Quomodo uado in pugnam.habent aūt arma illi.
Mater autem non me dilectam ante sinit armari
Quàm ipsam uenientem oculis inspiciam.
Promisit enim Vulcano à portare arma pulchra.
Alterius autem non scio alicuius inclyta arma induo,
Nisi Aiacis scutum Telamonidæ.
Sed & ipse hic credo in primis conuersatur,
Lancea pugnans circa Patroclum mortuum.
Hunc rursus allocuta est pedes uenti habēs uelox Iris,
Bene & nos scimus quod inclyta arma possidentur.
Sed sic in fossam iens Troianis appare.
Si timentes recedant à bello
Troiani.respirent autem bellicosi filij Achiuorum
Consumpti.pauca autem respiratio belli.
Hæc sic dicens abijt pedes uelox Iris.

At Achilles cõmotus est Ioui dilectus,circũ aũt Minerua
Humeris fortissimis iecit ægida fimbriatum.
Circũ aũt eiusdẽ caput nebulã circũdedit diuina dearum
Auream,ex autem ipso diuisit flammam undiq; lucẽtem.
Sicut autem quando fumus iens ex urbe in æthera uadit
Longe ab insula quam hostes oppugnant,
Quiq; toto die odioso diuiduntur bello
Ciuitate ex sua,simul autem Sole occidente
Flammæq; accenduntur frequentes,alte autem splendor
Fit ruens uicinis uideri,
Si quomodo cum nauibus belli auxiliatores ueniant.
Sic ab Achillis capite splendor in æthera iuit.
Stetit autem in fossa iens procul à muro,neq; in Achiuos
Mistus est.matris enim prudens obseruauit præceptum.
Illic stans exclamauit.de longe aũt bellicosa Minerua
Locuta est:& Troianis magnum excitauit tumultum.
Sicut autem quando manifesta uox qñq; per strepit tuba
Ciuitatẽ obsidentibus inimicis ab animum destruentibus.
Sic tunc manifesta uox fuit Aeacidæ.
Hi autem postquam audiuerunt uocem æream Aeacidæ,
Omnibus motus est animus,sed pulchros crines hñtes eq
Retro currus uerterunt.uidebant enim dolores animo.
Aurigæ autem stupuerunt postquã uiderũt magnũ ignem
Grauem super capite magnanimi Pelidæ
Accensum,quẽ accenderat Dea glaucaoculos Minerua.
Ter quidem super fossa ualde clamauit diuinus Achilles,
Ter autẽ perturbati sunt Troiani,gloriosiq; auxiliarij.
Illic autem & tunc perierunt duodecim uiri optimi — Patroclus ad
Iuxta suos currus & lanceas,sed Achiui — Achillẽ affer
Alacriter Patroclum extra sagittas auferentes — tur,

Deposuerunt in lectus.dilecti autem circumstabant socij
Lugẽtes. post at ipsos pedibus uelox sequebatur Achilles
Lachrymas calidas fundes,postquã inspexit fidum amicũ
Iacentem in pheretro saucium acuto ære:
Quem certe quidem misit cum equis & curribus
Ad bellum,neq; rursus suscepit redeuntem.
Solem aũt infatigabilẽ pulchros oculos hñs uenerabilis
Misit in Oceanu fluctus nolentem ire. (Iuno
Sol quidem occidit.recreati sunt autem diuini Achiui
A pugna forti & æquali bello.
Troiani autem rursus ex altera parte à forti pugna
Recedentes soluerunt à curribus ueloces equos.
In autem concionem cõgregati sunt ante cœnam curare.
Rectis aũt stantibus cõcio facta est,neq; aliquis ausus est
Sedere:omnes enim habebat tremor,quoniam Achilles
Apparuit:diu autem à pugna cessauerat tristi.
His autem Polydamas prudens incepit concionari
Panthœdes:hic enim solus uidebat ante & retro.
Hectori autem erat socius:eadẽ autẽ in nocte nati erant.
Sed hic quidem uerbis,ille autem lancea multũ uincebat,
Qui ipsis bene prudens concionatus est,& dixit.
Circũm ualde considerate amici.iubeo enim ego
In ciuitatem nunc ire,non expectare diem diuinum
In campo apud naues:longe autem à muro sumus.
Quãdiu quidẽ hic uir Agamemnoni irascebatur diuino,
Tandiu autem faciliores pugnari erant Achiui.
Lætabar enim ego ueloces in naues uigilans,
Sperans naues capere utrinq; uersatiles.
Nunc autem ualde timeo pedibus uelocem Peliden,
Qui illius animus superbus non ualet

Patroclus ab Achille defletur.

Achille p sossam uiso Troianis timor incutitur.

Polydamãtis sententia ut urbem repetant.Troiani.

Manere in campo ubi Troiani & Achiui
In medio ambo fortitudinem martis diuidunt.
Sed de ciuitate pugnabit & mulieribus.
Sed eamus ad ciuitatem.credite mihi,sic enim erit.
Nunc quidem nox cessare fecit pedibus uelocem Pelidē
Immortalis.si autem nox inueniet hic existentes,
Cras ruens cum armis bene aliquis ipsum
Cognoscet,alacriter enim abibit Ilium sacrum:
Qui fugerit,multos autem canes & uultures comedent
Troianorum,utinam enim iam mihi ab aure sic sit.
Si autem meis uerbis credemus diligentes,
Noctem quidem in concione habebimus,in ciuitate aūt
Altæq; portæ ianuæq; bene compactæ (turres
Longæ bene politæ coniunctæ custodientur.
Mane autem sub Aurora cum armis armati
Stabimus supra turres.huic autem dolorosum,si uoluerit
Veniens ex nauibus circa murum nobis pugnare:
Retro iterū ibit ī naues postq̄ altas ceruices hn̄tes equos
Vario cursu satiabit sub ciuitatem fugiens.
Videbo autem,non ipsum animus irruere sinet.
Nunquam uastabit.ante ipsum canes albi comedent.

Hector Polidamātis sententiā refutat.

Hunc aūt toruè uidens allocutus est galeatus Hector.
Polydamas tu quidem non adhuc mihi dilecta hæc dicis
Qui iubes ad ciuitatem fugere retro euntes.
An nondum satiati estis clausi intra turres?
Antea quidem enim Priami ciuitatem mortales homines
Omnes prædicant multi auri,multi æris.
Nunc autē iam perierūt domorū supellectilia preciosa.
Multa autem iam in Phrigiam & Meoniam amabilem
Supellectilia uēdita iuerūt postq̄ magn⁹ iratus ē Iupiter

Nunc autem quando mihi dedit saturni filius uersuti
Gloriã consequi apud naues ad mare expulisse Achiuos
Stulte neq; hæc consilia manifeste in populo.
Nõ enim aliqs Troianorũ persuadebitur.non enim sinã.
Sed age sicut ego dicam,persuadeamur omnes.
Nunc quidem cœnam accipite in exercitu in ordinibus:
Et custodiæ recordamini,& uigilate unusquisq;.
Troianorum autem qui opibus abunde sollicitat
Colligens populis det ualde publice consumi.
Horum aliquem melius est frui quàm Achiuos.
Mane autem sub die cum armis armati
Naues ad concauas excitemus fortem martem.
Si autem uere à nauibus surrexit diuinus Achilles.
Dolorosum si uoluerit ipsi erit.non ego
Fugiam ex bello tristi.sed ualde contra
Stabo.uel feret magnam gloriam,uel feram
Communis mars,& interficientem interfecit.
Sic Hector cõcionatus est.ualde ãt Troiani clamauerũt
Stulti,nam ipsorum mentes abstulerat Pallas Minerua.
Hectori quidem enim laudauerunt mala consulenti.
Polydamanti autem nullus,qui bonum dixit consilium.
Cœnam postea acceperunt in exercitu.sed Achiui
Tota nocte Patroclum suspirabant lugentes.
His autem Pelides abundantem incepit luctum
Manus in uiros occidentes ponens pectoribus socij
Frequenter ualde suspirans.sicutq; leo iubatus
Cuiq; latenter catulos ceruorum uenator rapuit uir
Sylua ex densa.hic autem tristatur ultimus ueniens.
Multas autẽ ualles intrauit post uiri uestigia inquirens
Sicut inueniat.ualde enim fortis ira accepit.

Sic hic grauiter suspirans allocutus est Myrmydonibus.
Amici, certe uanum uerbum ieci die illo,
Hortans heroëm Menœtium in domibus.
Dixi autem ei in Opunta clarum filium abducere,
Ilium destruentem sortientemq; prædæ partem.
SED *non Iupiter uiris cogitationes omnes perficit.* *Iupiter non omniū cogitatiões ratas facit.*
Ambos enim fatatum erat eandam terram rubefacere,
Hic in Troia, quoniam neq; me redeuntem
Accipiet in domibus senex equitator Peleus.
Neq; Thetis mater: sed hic terra detinebit.
Nūc aūt postq̄ igitur Patrocle te posterior uado sub terram,
Non te prius sepeliā quā Hectoris huc portare
Arma & caput magnanimi tui interfectoris,
Duodecim autem ante rogum truncauero
Troianorum inclytos filios te interfecto iratus.
Interim autem mihi naues rostratas iacebis sic.
Circum aūt te Troianæ, & Dardanides amplarū uestiū
Plorabunt noctesq; & dies lachrymas fundentes,
Quas ipsi labore portauimus uiq; teloq; magno,
Locupletes destruentes ciuitates diuersarū linguarū hominum.
Sic dicens amicis iussit diuinus Achilles
Circum ignem ponere lebetem magnum,
Vt quamprimū à Patroclo lauarent saniem cruentam.
Hi aūt aquā habentē lebetē posuerūt in igne cōbustiuo.
In ipso autem aquam fuderunt.
Sub autem ligna combusserunt accipientes.
Ventrē quidē lebetis ignis amplectebatur, calefaciebat āt aqua
Sed postquā calefacta est aqua in sonanti lebete,
Et tunc iam lauarunt, & unxerunt pingui oleo:
Vulnera autem impleuerunt unguento nouenni.
In lectis autem ponentes subtili panno cooperuerunt,

In pedes ex capite, desuper autem ueste alba:
Myrmidones Patroclũ cõplorant. Nocturni quidem postea pedes uelocem circũ Achillem
Myrmidones Patroclum suspirabant lugentes.
Iupiter autem Iunonem allocutus est sororem uxoremq;.
Fecisti & postea pulchros oculos habẽs uenerabilis
Excitans Achillem pedibus uelocem. certe te (Iuno
Ex ipsa nati sunt comati Achiui.
Huic aũt respõdit postea pulchros oculos hñs uenerabilis Iuno
Grauißime Saturnide quale uerbum dixisti?
Et quidem iam aliquis debet uir uiro perficere,
Qui mortalis est & non tot consilia nouit.
Quomodo iam ego dico Dearum esse optima
Dupliciter genereq;, & quoniam tua uxor
Vocor. tu autem omnes inter Deos imperas:
Non debebam Troianis irata mala machinari.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Vulcani autem iuit domum Thetis pedes argẽteos habẽs
Incorruptibilem stellatam decentem inter immortales,
Aeream quam ipse facit Vulcanus.
Hunc autem inuenit sudantem uersum circa folles
Properantem. lebetes enim uiginti omnes fabricauerat
Stare circa parietem firmæ domus.
Aureas autem ipsis sub rotas unicuiq; fundo posuerat,
Vt ei per se diuinum ingrederentur certamen,
Et iterum ad domum redibant miserabile uisu.
Hi aũt certe tantã quidem habebant finẽ, ansas ãt nõdum
Varias aptauerat. quas cõdiderat. inciderat aũt clauos.
Gratia cõtubernalis Vulcani. Dum hic hæc laborabat scientificis industrijs.
Interim ipsũ propè uenit Dea Thetis argẽteos pedes hñs
Hãc ãt uidit accedẽs Gratia hñs pulchras uestes ĩ capite.

Pulchra, quam uxorem duxit inclytus Vulcanus
Ei ãt appropinquauit manu, uerbũq; dixit & deñauit.
Cur Thetis habens longam uestem accedis nostrã domum
Venerabilisq; amicaq; antea quidem non frequentabas.
Sed sequere ulterius ut tibi epulas ponam.
Sic locuta ante duxit diuina Dearum.
Hãc quidẽ postea sede efecit in solio argẽteorũ clauorum
Pulchro uario. sub autem scabellum pedibus erat.
Vocauit antẽ Vulcanũ optimum fabrum, dixitq; uerbum.
Vulcane, uenit huc Thetis, tui indiget.
Huic autem respondet postea inclytus Vulcanus.
Certe mihi mirabilisq; & reuerenda Dea intus,
Hæc me saluauit, quando me dolor accepit ex alto cadente
Matris meæ consilio inuerecondæ, quæ me uoluit
Abscondere claudũ existentem: tunc passus essem dolores
Nisi me Eurenomeq; Thetisq; suscepisset sinu, (animo,
Eurenome filia refluentis Oceani,
Quas apud nouem annos fabricaui uaria multa,
Fibulasq;, incuruosq; pampinos, rosasq; & littora
In specu profundo: circum autem fluctuus Oceani
Spuma murmurans fluebat magnus, neq; aliquis alius
Nouit neq; Deorum, neq; mortalium hominum.
Sed Thetisq; & Eurenome fuerunt, quæ me saluarunt.
Hæc nunc nostram domum uenit. ideo me ualde opus
Quoniam Theti pulchrium comarum præmia soluere.
Sed tu quidem nunc ei appara epulas pulchras.
Donec ego folles deponam armaq; omnia.
Dixit. & ab incude monstrum ingens surrexit
Claudicans. sub autem tibiæ fluebant minutæ.
Folles quidem seorsum posuit ab igne instrumenta omnia

Vulcanũ Thetis ab interitu liberat.

Vulcanus nouẽ annis apud Thetidem & Eurẽ. moratur.

Arculam in argenteam composuit.his defatigatus erat:
Spongia autem circa faciem & ambas manus absterſit,
Ceruicemq; fortem,& pectora uilloſa.
Induit aũt tunicam.accepit aũt ſceptrũ craſſum.iuit aũt
Claudicans.ſub autem ancillæ fluunt Regi (foras
Aureæ uiuis puellis ſimiles:
Quibus in quidẽ prudẽtia eſt in mentibus:in aũt & uox
Et uirtus.immortalium autem Deorum opera ſciebant.
Hæ quidẽ ex obliquo regis miniſtrabant,ſed hic accedens
Propè ubi Thetis in ſolio ſedebat lucido.
Inq; ei appropinquauit manui,uerbũq; dixit, & nomina
Cur Thetis lõgas ueſtes hñs accedis noſtrã domũ (uit.
Colendaq; dilectaq;.antea quidem non frequentabas.
Loquere quodcunq; uelis:perficere aũt me animus iubet
Si poſſum perficere,ſicq; perficiendum eſt.
Huic autem reſpondit poſtea Thetis lachrymabunda.
Vulcane num aliqua quotquot Deæ ſunt in cælo,
Tot in mentibus ſuis tolerant dolores triſtes,
Quot mihi ex oĩbus Saturnides Iupiter dolores dedit?
Ex quidem me alijs marinis uiro domuit
Aeacidæ Peleo,& tolerauit uiri lectum
Multum ualde non uolens.hic quidẽ iam ſenectute triſti
Iacet in domibus.alij autem mihi nunc
Filium poſtquam mihi dedit generareq; nutrireq;.
Eximium heroum.hic autem creuit ramo ſimilis,
Quẽ quidẽ ego nutriui plantã tanquã fertilitatem terræ.
Nauibus præmiſi roſtratis Ilium intra
Troianis pugnaturum.hunc autem non ſuſcipiã iterum
Domum redeuntem domum peleiam intra.
Donec autem mihi uiuit,& uidet lumen Solis.

Triſtatur

Tristatur: neq; ei possum auxiliari iens.
Puellam quam ei præmium elegerunt filij Achiuorum,
Hanc iterum ex manibus accepit rex Agamemnon.
Certe hic hac dolens mentibus consumitur. sed Achiuos
Troiani in puppibus clauserunt, neq; foras
Sinunt exire. hunc autem precantur senes
Argiuorum, & multa inclyta dona nominarunt.
Tunc ipse quidem postea negauit pestem expellere.
Sed hic Patroclum circum quidem sua arma induit.
Misit aũt ipsum ad bellũ. multũ aũt simul populũ dedit.
Toto autem die pugnarunt ad Scæas portas,
Et eadem die ciuitatem excidisset: nisi Apollo
Multa mala facientem Menœtij fortem filium
Interemisset in primis pugnatoribus, & Hectori gloriam (dedisset.
Huius gratia nunc tua genua capio si uolueris
Filio meo breui morituro dare clypeum & galeam,
Et pulchras ocreas fibulis compactas,
Et thoracem. hic enim erat ei perijt fidus amicus.
Troianis domitus. hic autẽ iacet in terra animum dolens.
Huic autem respondit postea inclytus Vulcanus. Vulcanus rogatu Thetidis Achilli arma cudit.
Confide, non tibi hæc in mentibus tuis curæ sint.
Vtinam enim ipsum à morte infœlici sic possem
Longe abscondere, quando ipsum mors grauis accipiet,
Sicut ei arma pulchra aderunt, qualia aliquis rursus
Hominum multorum admirabitur quicunq; uidebit.
Sic dicens hanc quidem liquit illic, iuit autem ad folles,
Quas in ignem uertit, iussitq; operari.
Folles autem in fornacibus uiginti omnes suspirabant,
Omnem bene combustiuum flatum emittere,
Aliquando quidem properanti adesse, aliqñ autem retro,

Achillis arma noua a Vulcano facta.

Achillis clypeus qualis.

Vt Vulcanus uolebat,& opus perficiebat.
Aes autem in ignem iecit praedurum stannumq;,
Et aurum pretiosum,& argentum.sed postea
Posuit in ligno magnam incudem. accepit autem manu
Malleum grauem:altera autem accepit forcipem.
Fecit autem primum clypeum magnumq;,grauemq;,
Vndiq; uarians.circum autem circulum iecit lucidum
Triplicem splendentem.extra autem argenteum lorum,
Quinq; autem ipsius erant clypei plicae.sed in ipso
Fecit iniuria multa doctis artibus.
In quidem terrã effinxit,in autem cælũ,in autem mare,
Solemq; infatigabilem,lunamq; plenam.
In autem astra omnia quibusq; cælum coronatur.
Pleiadasq;,hyadasq;,roburq; Orionis,
Vrsamq; quam & plaustrum cognomine uocant,
Quae illic uertitur & oriona obseruat.
Sola autem expers est lauationum Oceani.
In autem duas fecit ciuitates uariae linguae hominum
Pulchras:in una quidem nuptiaeq; erant,conuiuiaq;,
Nymphas autem ex thalamis thedis sub accensis
Ducebãt ad ciuitatem.multus aũt hymeneus mouebatur.
Iuuenes autem saltatores uertebantur.in autem his
Tibiae citharaeq; uocem emittebant.sed mulieres
Stantes admirabantur in uestibulis unaquaeq;.
Pop li autem in concione erant densi.illic aũt contentio
Mouebatur.duo autem uiri contendebant gratia mulctae
Viri interfecti.hic quidem gloriabatur omnia reddere
Populo nuncians,hic quidem negabat nihil accepisse.
Ambo autem ad iudicem finem accipere.
Populi aũt ambobus clamabant separatim,auxiliatores.

Praecones autem populum continebant. sed seniores
Sedebant super politis lapidibus sacro in circulo:
Sceptra ãt praeconũ in manibus gestabant ualde clamantium.
His postea ruebant. uicißim autem iudicabant.
Iacebant autem in medijs duo auri talenta
Huic dare qui inter hos iustitiam rectißimam diceret.
Alterã ãt ciuitatẽ circũ duo exercitus sedebãt populorũ
Armis cõspicui. dupliciter autẽ ipsis placebat consilium
Vel diruere, uel bifariam omnem diuidere
Poßeßionem quantam oppidum optabile intus continet.
Hi aũt nondũ persuadebãtur, insidijs aũt subarmabãtur.
Murũ qdẽ cõiugesq; dilectae, & infantes filij senectus.
Custodiebant supra stãtes: inter hos ãt uiri quos tenebat
Hi ãt ibãt. dux aũt erat ipsis Mars & Pallas Minerua.
Ambo aurei aureas & uestes induti erant,
Pulchri & magni cum armis tanquam Dei.
Vtrinq; manifesti. populi autem minores erant.
Hi autem quando iam peruenerunt ubi ipsis insidiari
Apud fluuium ubi irrigatio erat omnibus armentis,
Ibi hi sedebant tecti ardenti aere.
Hostibus ãt postea lõge duo speculatores sedebãt populorum
Expectantes qñ oues uiderent & curuos boues.
Hi autem cito ibant. duo aũt simul sequebantur pastores
Delectati fistula: insidias autem neq; prouiderat.
Hi quidem haec prouidentes inuaserũt. statim aũt postea
Diuiseruntq; circum boum armẽta, & greges pulchros
Albarum ouium. interfecerunt autem pastores.
Hi ãt postq̃ igitur audiuerũt multũ tumultũ inter boues
Sacella ante sedentes, statim in equis
Euntes uelocibus transiuerunt: statim aũt peruenerunt.

Stantes autem pugnabant pugnam fluuij ante ripas.
Percutiebant autẽ inter se æreis lanceis. (tiosum fatum
Intra ãt cõtẽtio:ĩtra ãt tumultus uersabatur.intra ãt exi
Alium uiuum hñs nup uulneratũ,aliũ non uulneratum,
Alium interfectum in pugna trahebat pedibus:
Vestẽ ãt hẽbat circa humeros ualde cruẽtã sanguine ui-
Versabantur ãt tãq̃ uiui homines & pugnabãt. (rorũ.
Defunctos autem inter se trahebant.
Intra autem posuit nouale putre pinguem agrum
Latum ter uersum.multi autem aratores in ipso
Iuga uer tentes impellebant huc & illuc.
Hi autem qñ uertẽtes uenerunt in profunditate terræ,
His postea in manibus poculum dulcis uini
Dedit uir accedens hi autem uerterunt supra sulcos
Cupientes noualis profundi in profunditatem ire:
Et nigrescebat à tergo.arata autem apparebat
Aurea q̃uis existens.hoc aũt circa admirationẽ factũ est.
Inq; posuit templum altam segetem.ubi messores
Metebant,acutas falces in manibus habentes.
Sed collectores manipulorum in uinculis ligabant.
Manipuli autem alij quidem in sulcum densi cadebant,
Tres autem alligatores suprastabant.sed à tergo
Pueri manipulos suscipientes in gremijs portantes
Aßiduo porrigebant.Rex autem in his silentio
Sceptrum habens stabat in sulco lætus cor:
Precones aũt eminus sub quercu conuiuiũ præparabãt,
Bouem sacrificantes magnũ præparabant.mulieres autẽ
Cœnam operarijs albas farinas multas miscebant.
Inq; posuit uuis ualde grauatam uineam
Pulchram auream:nigri autem supra racemi erant.

Stabat autem palis totaliter argenteis.
Circum autem cæruleam fossam.circum autem sepe fecit
Stanno.una autem sola uia erat in ipsa,
Vbi eunt baiuli quando uindemiant uineam.
Virgines autem,& innupti puerliter sapientes
Plicitis in calathis portabant dulcem fructum.
His autem in medijs puer fistula sonora
Suauiter citharizabat:cantilenã ãt sub pulchrã canebat
Subtili uoce.hi autem rumpentes simul
Cantuq; clamoreq; pedibus saltantes sequebantur.
In autẽ armentum fecit boum recta capita habentium.
Hæ autem boues auro factæ erant,stannoq;.
Mugitu autem à stabulo irruebant ad pascua
Apud fluuiũ resonantem circa Rhodanũ calamos hñtẽ.
Aurei & pastores simul ordine ibant cum bobus
Quatuor:nouem ãt ipsos canes pedibus ueloces sequebã-
Terribiles & leones duo in primis bobus (tur.
Taurum mugientem tenebant.hic autem longe mugiens
Trahebatur.hunc quidem canes post ibant & iuuenes.
Hi quidem laniantes bonis magni pellem
Viscera & nigrũ sanguinem deuorabant.hi aũt pastores
Similiter ueniebant ueloces canes concitantes.
Hi autem certe mordere quidẽ auersi sunt leonibus.
Stantes autem ualde propè latrabant & effugiebant.
In autem pabulum fecit inclytus Vulcanus
In pulchra planicie magnum ouium albarum,
Stabulaq;,tentoriaq;,tecta,& mandrias.
In autem tripudium uariauit inclytus Vulcanus.
Huic simile quale aliquando in Gnossa lata
Dedalus condiderat pulchros crines habenti Ariadnæ

Illic quidem adoleſcentes,& uirgines Alphaſibœ
Tripudiabant inter ſe in uola manus tenentes.
Horũ ãt hæ quidẽ tenues ueſtes hãbebant.hi aũt tunicas
Induti erant bene laboratas quiete ſplendentes oleo.
Et hæ quidem pulchras coronas habebãt.hi aũt gladios
Habebant aureos ex argenteis loris.
Hi autem aliq̃n quidẽ inorbẽ mouebãtur doctis pedibus
Facile ualde.ſicut q̃n aliquis trochũ aptatũ in manibus
Sedens figulus experietur ſi uelis.
Aliquando autem rurſus mouebãtur in ordines inter ſe.
Multa autem ſuaue tripudium circum ſtabat multitudo
Delectati.duo autem ſaltatores inter ſe
Cantu incipientes uerſabantur in medijs.
In autem poſuit fluuij magnam robur Oceani
Margine in extrema ſcuti prudenter facti.
Sed poſtquam iam fecit ſcutum magnum.forteq̃,
Fecit ei thoracem clariorem ignis flamma.

Achillis caſſis et thorax.

Fecit & ei galeam temporibus accommodatam,
Pulchram,uariam:ſupra autem auream criſtam poſuit.
Fecit & ei ocreas tenui ſtanno.
Sed poſtquam omnia arma fecit inclytus Vulcanus,
Matrem Achillis poſuit ante eleuans.
Hæc accipiter ſicut ſaltauit ab olympo nimboſo
Arma ſplendida à Vulcano portans.

ARGVMENTVM. T. HOMERI COMPOSITIONIS.

THetide portante Achilli arma a Vulcano, congregans in cõcilium græcos. Heros abiectionem facit iræ, & accipit dona, quæ ipsi Agamemnon promiserat. Cibum autem accipientibus illis, ipse incibatus assistens armabatur: & exercitum ducit ad bellum. Vltimus autem equorum ipsius Xanthus futurũ ipsi interitum diuinat, quem & increpat.

ILIADIS. T. HOMERI COMPOSITIONIS.

Tau autem, cessauit ab ira, & exilijt diuus Achilles.

Vrora quidem purpurea ab Oceani fluctibus
Mouebatur, ut immortalibus lucem ferret & mortalibus.
Hæc autem ad naues uenit Dei apud dona ferens.
Inuenit autem Patroclo adiacentem suum dilectũ filium
Flentem alte. multi autem circa ipsum socij
Lugebant. hæc autem in his astitit diua Dearum,
Inq; eum apprehendit manũ, uerbũq; dixit & noĩauit.
Fili mi. hunc quidem sinamus dolentes quamuis
Iacere, postquã ĩ rincipio Deorũ uolũtate ĩterfectus est.

Tu autem Vulcano ab inclyta arma suscipe
Pulchra ualde, qualia nōdū aliquis uir humeris portauit.
Sic dicens Dea arma deposuit
Ante Achillem. hæc autem sonuerunt ingeniosa omnia.
Myrmidonas aūt oēs accepit timor, neq; aliquis sustinuit
Contra inspicere: sed timuerunt. sed Achilles
Postquā uidit multo magis ingressa est ira. in aūt ei oculi
Grauiter sub palpebris tanquam lampas apparebant.
Delectabatur autem in manibus tenens splendida dona.
Sed postquā mētibus suis delectatus ē ingeniosa aspiciēs,
Statim matrem suam uerba uelocia allocutus est.

Achilli arma noua afferuntur a matre.

Mater mea hæc quidē arma Deus præbuit, qualia decēs
Opera esse immortalium: neq; mortalē uirum perficere.
Nunc aūt certe quidem ego armabor. sed ualde grauiter.
Timeo, ne mihi interim Menœtij fortem filium
Muscæ descendant ad ærepercussa uulnera,
Vermes generans deturpent & mortuum,
Et medulla appareat: in autē corpore omnia putrescant.
Huic aūt rñdit postea Dea Thetis argēteos pedes hñs.
Fili non tibi hæc in mentibus tuis sit curæ,
Huic quidē ego tentabo expellere syluestres generationes
Muscas, quæ uiros bellonecatos edunt.
Si enim iacet usq; ad finem in annum,
Semper huic erit corpus firmum, uel & melius.
Sed tu in concionem uocans heroas Achiuos,
Iram expellens Agamemnoni pastori populorum,
Statim ualde ad bellū armeris, induearis & fortitudinem.
Sic dicens robur multæ audaciæ immisit.
Patroclo autem rursus ambrosiam & nectar rubrum
Instillauit in naribus, ut ei corpus firmum esset.

Patrocli naribus instillatur nectar et ambrosia.

Sed hic iuit ad littus diuinus Achilles
Terribiliter clamans:excitauit autem heroas Achiuos.
Et hi apud naues in globo manebant.
Quiq; gubernatores & qui tenebant temones nauium,
Et dispensatores apud naues erant cibi datores.
Et quidem hi tunc in concionem ibant,quoniam Achilles
Apparuit.diu enim à pugna abstinuerat difficili.
Hi autem duo claudicantes ibant martis famuli
Tydidesq; bellicosus,& diuinus Vlysses
Lanceis innitētes(adhuc enim habebant uulnera grauia)
In autem prima concione sederunt uenientes.
Sed hic secundus uenit Rex uirorum Agamemnon
Vulnus habens.etenim hunc in forti pugna
Vulnerauit Coon Antenorides aerea lancea.
Sed postquam omnes congregati sunt Achiui
His assurgens locutus est pedes uelox Achilles.
Atride certe hoc ambobus melius
Fuisset tibi & mihi,quando nos dolentes cor
Perniciosa contentione irati fuimus gratia puellæ:
Hanc debuisset in nauibus interficere Diana sagitta
Die illo,quando ego cepi Lyrnesum diruens.
Ideo non oēs Achiui mordicus cepissent multam terram
Hostium sub manibus me irato.
Hectori quidem & Troianis hoc melius.sed Achiuos
Diu meæ & tuæ contentionis recordari puto,
Sed hæc quidem esse facta sinamus dolentes quamuis
Iram in pectoribus dilectam domantes necessitate. Achillis cum
Nunc autem certe quidē ego depono iram,neq; me decet Agamēnone
Assidue semper irasci,sed age cito recōciliatio.
Concita in pugnam comatos Achiuos,

Vt adhuc & Troianos experiar obuius iens
Si uelint in nauibus uigilare. sed aliquem puto
Libenter ipsorum genu flectere qui effugerit
Aspera ex pugna sub hasta nostra.

Græci reconciliato Achille, maiorē in modum lętantur.

Sic dixit. hi autem lætati sunt fortes Achiui
Iram abijciente magnanimo Pelide.
His autem & post locutus est Rex uirorum Agamemnon
Illinc à solio, neq; in medijs surgens.
O' dilecti heroes Danai famuli Martis
Stantem quidem bonum audire, neq; decet
Contradicere. perdifficile enim expertē licet existentem
Virorū autem in multa congregatione, quō aliquis audiet
Vel dicet? læditur āt stridulus licet existens concionator.
Pelidæ quidē ego respondebo. sed nos alij
Audite Argiui uerbumq; intelligite unusquisq;.
Sæpe iam mihi hoc Achiui uerbum dixerunt,
Et mecum contenderunt. ego autem non causa sum,
Sed Iupiter, & fatum, & in tenebris agens Erinnis.
Hi mihi in cōtione mētibus iniecerūt crudele nocumentū
Die illo, quando Achillis præmium abstuli.
Sed quid facerem? Deus omnia perficit.

Ate Iouis nūcia

Antiqua Iouis filia Ate quæ omnes lædit
Perniciosa. huius quidē molles pedes, nō .n. in pauimento
Ambulat, sed in uirorum capita uadit,
Lædens homines: igitur alterum ligauit.

Herculis ærūnæ unde cœperit hoc est quæ erarū fuerit origo.

Etenim iam aliquando Iouem læsit, quem optimum
Virorum, & Deorum dicunt esse: sed & hunc
Iuno fœmina existens dolosa decepit
Die illo, quando debebant uim Herculeam.
Alcmena parere bene coronata in Thebe.

Certe hic iactabundus locutus est omnibus Deis.
Audite me omnesq; Dei,omnesq; Deæ,
Vt dicam quæ me animus in pectoribus iubet.
Hodie uirum ad lucem laboratrix in partu Lucina
Extra ostendens (qui omnibus uicinis dominabitur)
Horum uirorũ generatione quiq; sanguine ex meo sunt.
Hunc autem dolosa allocuta est ueneranda Iuno.
Mentieris.neq; rursus finem uerbo pesuadebis.
Eia age nunc mihi iura cælestis forte iuramentum
Certe quidem hunc omnibus uicinis dominatum iri,
Qui in die hoc cadet in pedibus mulieris
Virorum,qui tuæ ex sanguine sunt generationis.
Sic dixit,Iupiter autem non astutiam intellexit.
Sed iurauit magnũ iuramẽtũ.postea aũt multũ læsus est.
Iuno autem ruens liquit summitatem Olympi.
Statim aũt iuit Argum Achaicum . illic igitur cognouit
Iphthimem uxorem Stheneli persciadæ, (erat mensis
Hæc aũt portabat in uentre dilectũ filiũ.hic ãt septimus
Extra autem duxit ad lucem & abortiuum existentem.
Alcmenæ autem prohibuit partum,tenuit & Lucinam.
Ipsa autem nuncians Iouem Saturnium allocuta est.
Iupiter pater albũ fulmẽ hñs uerbũ aliqd' tibi ĩ mẽtib9
Iam uir natus est bonus qui Argiuis imperabit (ponã.
Euristheus Stheneli filius persciadæ
Tuum genus non ei indecens imperare Argiuis.
Sic dixit.hũc aũt dolor acutus in mẽte uerberauit pfun
Statim ãt accepit Aten capite pulchros crines hñte (da.
Iratus mentibus suis,& iurauit forte iuramentum
Nunquam in Olympumq; & cælum stellatum
Rursus ire Aten quæ omnes lædit.

Iuno Iouẽ fallit.

Sic dicens iecit à cælo stellato
Manu circumuertens,cito autem uenit in homines.
Ipsam semper suspirabat qñ suũ dilectum filium uidebat
Opus indecens habentem sub Eristhei certaminibus.
Sic & ego(qñ aũt rursus magnus ornatã hñs galeã He-
Argiuos perdidit in puppatis nauibus) (ctor
Non potui euitare nocumentum,quo læsus sum.
Sed postq̃ læsus sum & mei mentes abstulit Iupiter,
Iterum uolo placere,dare plurima dona.
Sed mouere ad bellum & alios adhortare populos.
Dona autem ego hic omnia præbere quæcũq; tibi ueniẽs
Hesternus in tentorijs promisit diuinus Vlysses.
Si uis expecta festinans quamuis martis.
Dona autem tibi ministri mea à naue accipientes
Portabunt,ut intelligas in quo tibi placabilia dabo.
Hũc aũt respõdẽs allocutus est pedes uelox Achilles.
Atride clarissime Rex uirorum Agamemnon,
Dona quidem si uis præbe,ut decens,
Siue habe apud te.nunc autem recordabimur pugnæ
Statim ualde.non enim oportet differre hic existentes,
Neq; remorari,adhuc enim magnum opus imperfectum
Sicut aliquis rursus Achillem cum primis uiderit
Lancea ærea Troianorum perdentem phalanges.
Sic aliquis uestrum admonitus uiro pugnet.
Hũc aũt respõdens allocutus est multi cõsilij Vlysses
Neq; sic fortissimus existens diuine Achille
Ieiunos prouocas ad ilium filios Achiuorum
Troianis pugnaturos:quoniam non paruo tempore erit
Prælium,quando primum uersabuntur turmæ
Virorum.in autem Deus spirauit robur ambobus.

Sed ſaturari iube uelocibus in nauibus Achiuos
Cibo & uino.hoc enim robur eſt & fortitudo.
Non enim uir toto die uſq; ad ſolem deſcendentem
Eſuriens cibo poterit contra pugnare,
Siquidem enim animo promptus ſit pugnare,
Sed clam membra grauantur,& perueniunt
Sitisq́;,& fames læduntur autem genua eunti.
Quicunq; autem uir uino ſaturatus & cibo,
Viris inimicis diurnus pugnabit:
Audens ei animus in mentibus.neq; genua
Prius defatigantur,quàm omnes diſcedere pugna.
Sed age populum quidem dimitte,& cœnam iube
Parare.dona autem Rex uirorum Agamemnon
Ferat in mediam concionem,ut omnes Achiui
Oculis uideant.tu autem mentibus proprijs læteris.
Iuret autem tibi iuramentum in Argiuis aſſurgens,
Nunquam lectum aſcendiſſe & miſcuiſſe,
Sicut ius eſt Rex certe uirorum & mulierum.
Et autem tibi ipſi animus in mentibus hilaris ſit.
Sed poſtea te conuiuio in tentorijs placet
Pingui,ut non quid iuſtitiæ indigens ſis.
Atride tu autem poſtea iuſtior & in alium
Eris.non quidem enim aliquid accuſabile regem
Virum reconciliari,quando aliquis prior ſæuit.

Regũ eſt ut affectus cohibeant.

Hũc aũt rurſus allocutus eſt Rex uirorũ Agamẽnon.
Gaudeo tui Laërtiade uerbum audiens.
Indecenti enim omnia narraſti & connumeraſti.
Hæc autem ego uolo iurare.iubet autem me animus:
Neq; peierabo apud Deum.ſed Achilles
Maneat hic interea feſtinans licet martis

Manete autem alij omnes congregati, donec dona
Ex tentorijs ueniant, & iuramenta fidelia incidamus.
Tibi autem ipsi hoc ego impero & iubeo,
Eligens iuuenes optimos omnium Achiuorum
Dona mea à naue portent quæcunq; Achilli
Heri promißimus dare, ducere & mulieres.
Talthybius autem mihi cito in exercitu lato Achiuorũ
Caprum præparet interficere Ioui soli.
Hũc aũt respondẽs allocutus est pedes uelox Achilles.
Atride gloriosißime Rex uirorum Agamemnon
Aliasq; & magis debetis hæc facere,
Quando aliqua cessatio belli fiet,
Et robur non tantum erit in pectoribus meis.
Nunc autẽ hi quidem iacent imperfecti quos interfecit
Hector Priamides, quando ei Iupiter gloriam præbuit.
Vos autem in cibum incitatis. certe ego
Nunc quidem iuberem pugnare filios Achiuorum
Ieiunos esurientes, simul & sole occidente,
Facere magnam cœnam postquam ulti erimus damnum.
Ante autẽ non aliquo modo mihi dilectũ in guttur ueniet
Non potus, neq; cibus amico mortuo:
Qui mihi in tentorio interfectus acuto ære
Iacet in uestibulo uersus circum autem socij
Lugent hoc mihi non in mentibus hæc curæ sunt.
Sed cedesq;, & sanguis, & amarus fletus uirorum.
Hunc aũt rñdẽs allocutus est mullti consilij Vlysses.
O Achilles Pelei fili longe fortißime Achiuorum
Melior es me & potentior non parum
Lancea: ego autem te sapientia supero
Multum: quoniam prior natus sum, & plura uidi.

Vlysses ad Achillem reconciliatum.

Hoc tibi in toleret cor uerbis meis,
Statimq; pugnæ fit satietas hominibus,
Quaq; plurimum quidem stipulam interram æs fudit,
Messis autem parua postquam declinauit bilances
Iupiter,qui hominum custos belli factus est.
Ventri autem nõ aliquo mõ est mortuũ lugere Achiuos.
Valde enim multiq;,& densi diebus omnibus
Cadunt:quando aliquis cessabit labore.
Sed oportet hunc quidem sepelire quicunq; mortuus sit
Fortem animum habentes in die lachrymantes.
Quicunq; autem bello ab odioso relinquuntur,
Recordari potus & cibi,ut in futurum magis
Viris inimicis pugnemus incessanter semper
Induti corpore æs indomitum:neq; aliquis aliam
Populorum exhortationem expectans teneatur.
Hæc enim hortatio malum erit quicunq; relinquetur
Nauibus in Argiuorum.sed congregati impetũ facientes
Troianos contra equorum domitores excitemus uelocem
Dixit,& Nestoris filios comitatus est clari (Martem.
Phylidemq;,Megeta,Thoantaq;,Merionemq;
Et Crionciadem Lycomedeum,& Menalippum.
Perrexerunt autẽ ire in tentoriũ Agamemnonis Atridæ.
Statim aũt postea simul uerbũ fuit,perfectũ est & opus.
Septem quidem ex tentorio tripodas.quos ei promiserat **Munera A-**
Splendentes,& lebetes uiginti,duodecim equos, **chillis ab Aga**
Eduxerunt autem statim mulieres eximias opera scientes **mẽnone data.**
Septem:sed octaua Briseida pulchrarumgenarum.
Auri autem ponderans Vlysses decem omnia talenta
Iuit.simul autem alij dona ferebant iuuenes Achiuorum.
Et hæc quidẽ ĩ media cõciõe posuerũt,sursũ ãt Agamẽnõ

Surrexit. Talthybius autem Deis similis uocem,
Verrem tenens manu astitit pastori populorum.
Atrides autem trahens manibus gladium,
Qui ei apud ensem in magna uagina semper pendebat.
Verris à setis capiens Ioui manus eleuans
Precabatur. hi autem omnes illic sedebant silentio
Argiui secundum decens audientes regem.
Precans autem igitur dixit aspiciens in cælum latum.
Sciat nunc Iupiter primum Deorũ eximius & optimus,
Terraq;,& Sol &,Erinnes quæq; sub terram
Homines puniunt,quicunq; periurium iurauit.
Non quidem ego puellæ Briseidi manum intulisse,
Neq; lecti occasione usus,neq; alicuius alterius,
Sed esse incorrupta in tentorijs meis.
Agamẽnonis iuramentum. Si autem aliquid horũ periurium mihi Dei dolores dent
Multa ualde quæcunq; dant quicũq; ipsis peccat iurans.
Dixit,& iugulum Verris aperuit infesto ferro.
Hunc quidem Talthybius spumãtis maris magnũ fluctũ
Iecit in uertens escam piscibus.sed Achilles
Assurgens,Argiuos bellicosos allocutus est.
Iupiter pater certe magna nocumenta uiris das,
Nunquam animum in pectoribus meis
Atrides mouisset totaliter:neq; puellam
Duxisset me inuito improuisus.sed alicubi Iupiter
Voluisset Achiuis mortem multis fieri.
Nunc autem uenite ad cœnam,ut conducemus martem.
Sic exclamauit.soluit autem concionem subitam.
Hi quidem sparsi sunt suam in nauem singulus.
Dona autem Myrmidones magnanimi curabant.
Iuerunt autem in nauem portantes Achillis diuini

Et hec

Et hæc quidẽ in tẽtorijs posuerũt.sedere fecerunt aũt mu
Equos aũt in armẽtum impulerunt serui alacres: (lieres.
Briseis autem postea similis aureæ Veneri,
Vt uidit Patroclum saucium acuto ferro
Circa ipsum fusa stridule lamẽtabatur.manibus aũt lania-
Pectoraq;,& molle collum,& pulchram faciem. (bat
Dixit autem flens puella similis Deabus.

Briseis reddita Achilli, Patroclum deflet.

Patrocle mihi miseræ plurimum grate animo,
Viuum quidem te reliqui ego ex tentorio discedens:
Nunc autem te mortuum inuenio princeps populorum
Retro ueniens.sic mihi suscipitur malũ ex malo semper.
Virum quidẽ cui dederunt me pater & ueneranda mater
Vidi ante ciuitatem saucium acuto ære,
Tresq; fratres quos mihi una generauit mater
Dilectißimos,qui omnes exitialem diem secuti sunt.
Neq; quidẽ neq; me sinebas qñ uirũ meũ uelox Achilles
Interfecit:diruit & urbem diuini Menetæ,
Flere:sed me dicebas Achillis diuini
Puellam uxorem facere:ducere & in nauibus:
In Phthiam conuiuari & nuptijs cum Myrmidonibus.
Hoc te insatiabiliter fleo mortuum iucundum semper.
Sic dixit flens.supra autem suspirabant mulieres
Patroclum oratione,sui autem ipsorum dolores singulæ.
Ipsum autem circum senes Achiuorum congregati sunt
Precantes cœnare : hic autem negabat suspirans,
Supplico siquis mihi charorum paret sociorum
Non me ante cibo iubete,neque potu
Satiari dilectum cor:quoniam me dolor grauis accepit
Occidentem ad solem permanebo & tolerabo tamen.
Sic dicens alios quidem dimisit reges

Duo autem Atridæ remanserunt, & diuus Achilles,
Nestor, Idomeneusq;, senexq; equitator Phœnix
Consolantes aßidue tristantem, neq; animo
Delectabatur ante belli os ire sanguinolenti.
Recordatus autem ualde eleuatus est, exclamauitq;.
Certe aliqñ & tu dura morte interempte dilectißime
Ipse in tentorio cœnam apposuisti (amicorum
Statim & diligenter, quando festinabant Achiui
Troianos contra eq domitores ferre lachrymabilẽ mortẽ.
Nunc autem tu quidem iaces exanimis. sed meum cor
Esuriens potus & cibi intus existentium
Tuo desiderio. non quidem enim quid peius aliud passus
Neq; si patrem interfectum audirem, (fuissem,
Qui nunc Phthiæ teneram lachrymam fundit,
Priuatione talis filij, qui alienum inter populum
Gratia exitiosæ Helenæ Troianis bello.
Vel hunc qui Scyro mihi in educatur dilectus filius.
Sicut adhuc uiuit Neoptolemus pulcher.
Antea quidem enim mihi animus in pectoribus sperabat
Solum me mori longe ab Argo equos pascente
Hic in Troia. te autem ad Phthiam redire.
Vt mihi filium ueloci cum naue nigra
A Scyro educeres, & ei extendere singula.
Possesßionem meam, seruosq;, & altam magnam domum.
Nunc enim Peleum puto uel omnino
Mortuum esse, uel paululum adhuc uiuentem mœrere,
Senectuteq; odiosa & meum expectantem semper
Tristem nuntium, quando me mortuum audiet.
Sic dixit flens, post autem suspirauerunt seniores,
Recordantes quæ unusquisq; in domibus reliquerat.

Lugentes aũt igitur hos uidens miseratus est Saturnius.
Statim autem Mineruam uerba uelocia allocutus est.
Filia mea iam omnino abijsti uiro bono,
Certe non amplius omnino in mentibus curæ est Achilles
Ille, qui ante naues alta capita habentes,
Sed lugens socium dilectum: alij autem
Iuerunt ad cœnam. hic autem esuriens & ieiunus,
Sed uade ei nectar & ambrosiam amabilem
Stilla in pectoribus, at non ipsum fames accipiat.
Sic dicens persuasit antea promptam Mineruam.
Hæc aũt harpæ similis extẽsas pẽnas habẽti argutæ uocis
Cælo ex desilijt per æthera sed Achiui
Statim armabantur in exercitu. hæc autem Achilli
Nectar in pectoribus, & ambrosiam desiderabilem
Instillauit, ut nõ ipsum fames iniucunda genua accipiat.
Ipsa autem ad patris ualde fortis solidam domum
Redijt. hi autem longe à nauibus fundebantur uelocibus.
Sicut autem quando densæ niues Iouis exuolant
Concretæ sub robore serenifici boreæ.
Sic tunc densæ caßides splendidæ corruscantes
Nauibus exibant, & scuta umbicolosa,
Thoracesq; fortes incurui, & fraxineæ lanceæ.
Splendor aũt cælum ibat. ridebat aũt omnis ualde terra
Aeris sub splendore. sub autẽ sonitus mouebatur pedibus
Virorum. in autem medijs armatus est diuus Achilles.
Huius & dentium quidem crepitus erat. huic aũt oculi
Ardebant tanquam ignis splendor. in aũt ei cor (iratus
Greßus est dolor intolerabilis. hic autem igitur Troianis
Indutus est dona Dei, quæ ei Vulcanus excuderat faber.
Tibi alia quidem primum circum tibias posuit

Achillem Pallas nectare cõfirmat.

Pulchra argenteis malleis fabricata:
Secundo rursus thoracem circa pectora induit:
Circa aũt humeros apposuit ensem argenteorũ clauorum
Aereum,sed postea clypeum magnum solidumq;
Cepit:huius autem longè splendor erat tanquam lunæ.
Comparatio nautarum. Sicut autem quando ex ponto fulgor nautis apparet
Ardentis ignis:hic autem uritur alte montibus
Stabulo in ouili:hos autem non uolentes procellæ
Pontum in pisciferum ab amicis longe portant.
Sic autem ab Achille scuti splendor in æthera ibat
Pulchri uarij.circum autem caßidem eleuans
Capiti posuit grauem.hæc autem stella ut splendebat.
Equinam comã habẽs galea,circũ aũt quatiebãtur crines
Aurei,quos Vulcanus misit cristam circum frequentes.
Experiebatur autem sibi illic in armis diuus Achilles,
An ei accommodata essent,& mouerentur clara dona.
Huic tanquã pennæ erãt.extulit aũt pastorẽ populorum.
Ex autem igitur armamentario patriã depromit hastam
Grauẽ,magnã,firmã:quã quidẽ non potuisset alius Achi-
Mouere.sed ipsam solus sciebat uibrare Achilles (uorũ
Peliam fraxineam,quam patri dilecto inciderat Chiro
Pelij ex uertice cædem esse heroibus.
Equos autem Automedonq; & Alcius circum laborantes
Iungebant.circum autem firma lora erant.in autẽ frena
Maxillis iecerunt.deorsum aũt habenas extẽderunt retro
Compactum ad currũ.hic aũt igitur flagellũ splendidum
Manu capiens aptum in equis irruit
Automedon. Automedon.inde autem armatus iuit Achilles
Armis conspicuus tanquam sol super iens.
Terribiliter autem equis imperitabat patris sui.

Xanthe'q; & Balie præclare progenies Podarges.
Aliter iam considerate seruare aurigas
Iterum Danaorum in globum postquam iuerimus belli,
Neque ut Patroclum relinquatis illic
Mortuum.hūc aūt à iugo allocut⁹ est pedes uarius equus
Xanthus.statim autem inclinatus est capite.oīs aūt iuba
Collari ex cadens à iugo in terram iuit.
Loquentem autem fecit Dea albas ulnas habens Iuno.
Et ualde te adhuc nunc liberabimus fortißime Achille.
Sed tibi propè letalis,neque in aliquo nos
Causæ,sed Deusq; magnus & fatum potens.
Neque enim nostra tarditate segnitieq;
Troiani ab humeris Patrocli arma acceperunt.
Sed Deorum optimus quem pulcherrima peperit Latona
Interfecit in primis pugnatoribus, & Hectori gloriā de-
Nos autem & cum spiritu Zephyri cucurrimus (dit.
Quem leuißimum dicunt esse.sed tibi ipsi
Fatale est Deoq; & uiro forti domari.

Xanthus equus Achillis ipsi domino loquitur.

Sic igitur uociferātis Erinnes prohibuerūt uocē. (les.
Hūc ualde indignatus allocutus est pedibus uelox Achil-
Xanthe quid mihi mortem uaticinaris? neq; in aliquo te
Bene scio & ipse quod mihi fatum hic perire (decet.
Procul à dilecto patre & matre.sed & tamen
Non cessabo ante Troianos ualde fugare à prælio.
Dixit et in primis clamās īpulit unius unguiculæ equos.

Achilles Xāthum suū alloquitur.

ARGVMENTVM. Y. HOMERI COMPOSITIONIS.

IOue mandante descenderunt adiuuaturi Dei omnes. Græcis quidem Iuno & Minerua & Neptunus & Vulcanus & Mercurius. Troianis autem Venus & Apollo. Item autem & Diana & Latona Marsq; & Scamander. Aeneam autem contristantem Achilli saluat Apollo nebula cooperiens: Achilles autem aliosq; interfecit, & Polydorum Priami filium. Hector autem contrastans ipsi fugit Apolline seruāte ipsum: alios autem Achilles in ciuitatem fugientes vrgebat.

ILIADIS. Y. HOMERI COMPOSITIONIS.

Ypsilon, beatorum lis orta est: affert autem fortitudinem Achiuis.

Ic hi quidem apud naues rostratas armabantur,
Circum te Pelei fili pugnæ insatiabiles Achiui.
Troiani autem rursus ex altera parte in loco eminenti campi.
Iupiter autem Themisti *iußit* Deos *ad* concilium *uocare* — Deos in concilium uocat Iustitia.
Vertice ab olympi multorū ordinum. hæc igitur *omnino*
Iens imperauit Iouis ad domum ire.
Neque *aliquis fluuiorum abfuit præter* Oceanum:
Neq; *igitur nympharum quæ nemora pulchra habitant,*

Et fontes fluuiorum,& loca irrigua.
Euntes autem in domum Iouis nebularum congregatoris
Politis sedibus insederunt,quas Ioui patri — Deorum concilium.
Vulcanus fecit scientificis artibus.
Sic hi.quidem Iouis intra cõgregati sunt.neq; Neptunus
Obaudiuit deæ:sed ex mari uenit ad ipsos.
Sedit autem in medijs.Iouis autẽ interrogauit consilium.
Cur iterum albi fulminis Deos ad concilium uocasti? — Neptuni in concilio uerba ad Iouem.
An circa Troianos & Achiuos cogitas?
Horum enim nunc propè pugna bellumq; ardet.
Hũc rñdẽs allocutus est nebularũ cõgregator Iupiter.
Scis Neptune meam in pectoribus uoluntatem:
Quorũ gratia cõgregaui:curæ sunt mihi perituri quãuis.
Sed certe quidem ego maneo in summitate olympi
Sedens:ubi uidens mentem delecto.hi autem iam alij
Venistis ut eatis ad Troianos & Achiuos.
Ambobus autẽ auxiliamini ubi animus est uniuscuiusq;.
Si enim Achilles solus contra Troianos pugnat,
Neq; paululum habebunt pedes uelocem Pelidem:
Et autem ipsum tremunt uidentes.
Nunc aũt quando iam & animũ socij iratus est grauiter,
Timeo ne & murum contra debitum destruat.
Sic dixit Saturnides,bellum autẽ magnum suscitauit. — Deorum diuersa studia erga Troianos & Græcos.
Perrexerũt aũt ire bellũ aũt Dei dupliciter animũ hñtes.
Iuno quidem ad certamen nauium,& Pallas Minerua,
Et Neptunus terram continens,& ualde utilis
Mercurius,qui in mentibus prudentibus ornatus est:
Vulcanus autem cum his ibat fortitudine superbiens,
Claudicans:sub autem tibiæ fluebant inualidæ.
In autem Troianos bene armatus,sed cum ipso

Phœbus intensus & Diana sagittis gaudens
Latonaq; Xanthusq;,amans risumq; Venus.
Quandiu quidem longe Dei mortalibus stabant uiris,
Tandiu Achiui quidē ualde gloriabantur,quoniā Achilles
Apparuit.diu autem pugnæ abstinuerat molestæ.
Troianos aūt tremor grauis intrauit membra singulum,
Timentes quando uiderunt pedibus uelocem Pelidem
Armis conspicuum hominibus,pernitioso similem Marti.
Sed postq̄ in partes Dei uenerūt uirorū (aūt Minerua
Dij alij alijs fauent.
Mota est aūt pugna fortis populorū excitatrix.clamabat
Stans aliquando quidē apud fossam cauatam murū extra,
Aliquando à littoribus sonantibus longe clamabat.
Clamabat autē Mars ex alia parte nigræ procellæ similis
Acute à propugnaculis ciuitatis Troianis iubens,
Aliquando apud Simoenta Deorum à sacro loco,
Sic ambos beati Dei excitantes
Deorum alij contra alios sunt in prælio.
Coniecerunt.in autem ipsis pugnam ruperunt grauem.
Grauiter autem intonuit pater uirorumq; Deorumq;
Ex alto.sed subter Neptunus concußit
Terram immensam,montiumq; alta cacumina.
Omnes autē intremuerunt radices multarum fontiū Idæ
Et cacumina,Troianorumq; ciuitas & naues Achiuorū.
Timuit subter rex umbrarum Pluto.
Timens autem ex solio saltauit,& clamauit,ne ei desuper
Terram scinderet Neptunus quatiens terram,
Domus autem mortalibus & immortalibus apparerent
Terribiles latæ,quasq; oderunt Dei quamuis.
Tātus utiq; sonus motus est Deorū cōtētione cōueniētiū
Certe quidem enim contra Neptunum Regem
Stabat Apollo Phœbus habens sagittas pennatas.

Contra aũt Martem Dea glaucos oculos habẽs Minerua,
Iunonem aũt contra stabat auream colum habẽs clamosa
Diana sagittis gaudens, soror Apollinis:
Latonam aũt contra stabat saluator perutilis Mercurius.
Contra aũt Vulcanũ magnus fluuius profundos uortices
Quem Xanthum uocãt Dei, uiri aũt Scamandrũ. (hñs,
Sic hi quidem Dei contra Deos ibant. sed Achilles
Hectorem contra maxime cupiebat ire in aciem
Priamidem: huius enim maxime animus sperabat
Sanguine satiare Martem fortem.
Aeneam autem rectà populorum excitator mouit Apollo
Contra Pelidem; immisit autem ei fortitudinem bonam.
Filio autem Priami Licaoni similis erat uocem.
Huic ipsum similis allocutus est Iouis filius Apollo.
Aenea Troianorum consiliator, ubi tibi minæ,
Quas Troianorum Regibus promisisti
Pelidem Achillem contra pugnare.
Hunc rursus Aeneas respondens allocutus est.
Priamide cur me hæc & non uolentem iubes
Contra Pelidem magnanimum pugnare.
Non quidẽ n. iam primũ pedes ueloces habentẽ Achillem
Stabo: sed iam me & aliàs lanceam formidauit:
Ex Ida, quando boues contra iuit nostras.
Diruit autem Lyrnesum & Pedasum: sed me Iupiter
Liberauit, qui mihi dedit fortitudinem ueloci aq; genua.
Certe occubuissem sub manibus Achillis & Mineruæ,
Quæ ei ante iens ponebat lumen: & iubebat
Lancea ærea Lelegas & Troianos interficere.
Ideo non est Achillem contra uirum pugnare.
Semper enim adest unus Deorum qui periculum expellit.

Et autem aliter huius rectà telum uolat, neq; desinit
Ante corpus humanum transire. si autem Deus
Aequalem præberet belli finem, non me ualde facile
Vinceret: neq; si totus armatus glorietur esse.
Hunc rursus allocutus est Rex Iouis filius Apollo.
Heros, sed & tu Deos sempiternos
Precare, & autem te dicunt Iouis filia Venere
Ex natum esse. ille autem inferiori ex Deo est.
Hæc quidem enim Iouis est. hæc autem ex marino sene
Sed rectà feras indefessum, neq; te omnino
Terribilibus uerbis auertat & minis.

Aeneas suasu Apollinis in Achillem tēdit.

Sic dicēs inspirauit fortitudinē magnā pastori populorum.
Iuit autem inter primos armatus fulgenti ære.
Neq; latuit Anchisæ filius albas ulnas habentē Iunonem
Contra Pelidem iens per turmas uirorum.
Hæc simul conuocans Deos uerbum dixit.
Considerate iam uos Neptune, & Minerua
In mentibus uestris quomodo erunt hæc opera.
Aeneas hic iuit armatus fulgenti ære
Contra Pelidem. immisit autem Phœbus Apollo.
Sed age nos ipsum auertamus retro:
Illinc aliquà postea & nostrûm Achilli
Aßistat. det aūt fortitudinē magnā, neq; in aliquo animo
Deficiat, ut sciant quòd ipsum diligunt optimi
Immortalium. hi autem rursus stulti, qui à principio
Troianis auxiliabantur in bello & pugna.
Omnes autem ab Olympo descendimus obuiantes
Huic pugnæ. ut non aliquid à Troianis patiatur
Hodie. postea autem hæc patietur quæcunq; ei parca
Nato neuit lino, quando ipsum peperit mater.

Si autem Achilles non hæc Deorum ex didicerit uoce,
Timebit postea, quando aliquis contra Deus ueniet
In bello, graues autem Dei uideri manifesti.
Huic respondit postea Neptunus quatiens terram.
Iuno ne irascaris præter mentem, neq; te decet.
Non ego uolo Deos ad contentionem trahere
Nos alios, quoniam fortiores sumus.
Sed nos quidem postea sedeamus euntes
Ex uia in speculam, bellum autem uiris curæ erit.
Si autem Mars inceperit pugnam, & Phœbus Apollo,
Vel Achillem tenebunt, & non sinent pugnare,
Statim postea & nobis cum his contentio mouebitur
Pugnæ. ualde autem celeriter diuisos puto
Retro ire ad cælum Deorum in congregationem aliorum
Nostris à manibus neceßitate fortiter coactos.
Sic igitur clamans procedebat nigra cæsarie
Murum in undiq; fossa munitum Herculis diuini
Altum. quem utiq; ei Troiani, & bellicosa Minerua
Condiderant, ut cœtum fugiens euitaret,
Quando ipsum sequebatur à littore in campo.
Illic Neptunus sedebat, & Dei alij:
Circum autem crassa nebula humeris induti erant.
Hi autem ex altera parte sedebant in frontibus colliculi
Circùm Arcigerũ Apollinẽ, & Martẽ urbiũ euersorem.
Sic hi quidem utrinq; sedebant consultantes
Consilia, ordiri autem grauißima pugna
Dubitabant utrinq;. Iupiter aũt sedens alte præcipiebat.
Horum aũt omnis impletus est campus, & fulgebat ære,
Virorum & equorum. cõmouebatur autem terra pedibus
Irruentium simul. duo autem uiri ualde optimi

Herculis murus à Troianis extructus quo se reciperet, cætum fugiens.

In medium utrorumq; properabant promptiq; pugnare
Aeneasq; Anchisiades, & diuinus Achilles.
Aeneas autem primus minabundus irruit
Nutans galea firma, sed clypeum strenuum
Ante habebat pectus. uibrauit autem ferratam lanceam.
Pelides autem ex altera parte contra ruit leo tanquam
Pernitiosus, quem uiri interficere prompti sunt
Venantes omnis populus. hic autẽ primũ quidẽ spernens
Venit. sed quando aliquis ad bellum currentium iuuenum
Lancea percußit uersus estq; hians: circumq; spuma dẽtes
Fit: in autem ei cor suspirat fortem animum,
Caudaq; lateraq; & dorsa utrinque
Verberat, se autem ipsum irritat pugnare:
Exasperatus aũt rectà fertur fortitudine siquẽ interficiat
Virorum, uel ipse interimatur prima in turma.
Sic Achillis prouocabat robur & animus superbus
Contra ire magnanimum Aeneam.
Qui autẽ, quando iam propè erant contra inter se euntes
Hunc prior allocutus est pedibus sufficiẽs diuinus Achilles.
Aenea cur tu tanta multitudine multum abiens
Stas? ante te animus mihi pugnare iubet
Sperantem Troianis imperare equi domitoribus
Honore Priami. sed si me interfeceris,
Non tibi propterea Priamus præmiũ in manibus ponet.
Sunt ei filij. Iupiter autem constans, neque amens.
An aliquod tibi Troiani templum facient eximiũ aliorum
Pulchrum plantationis & arationis ut habites
Si me interfeceris. difficulter autem te spero facere.
Iam quidem te dico & aliàs lancea terrui.
An non recordaris, quando te bobus procul solũ existẽtẽ

Achillis cum Aenea congressus.

Insecutus sum per Idea iuga uelocibus pedibus
Statim? tunc autem non uersus es fugiens.
Illinc autem in Lyrnesum fugisti: sed ego hanc
Dirui cum impetu ruens cum Minerua & Ioue patre.
Prædatas autem mulieres libero die auferens
Duxi: sed te Iupiter liberauit & Dei alij.
Sed non nunc te liberari puto, ut in animo
Ponis. sed te ego recedentem iubeo
In multitudinem ire, neque contrarius siste te mihi,
Ante aliquod malum pati. factum aũt etiam stultus nouit
Huic rursus Aeneas respondit, locutusq; est.
Pelide ne iam me uerbis saltem dementem tanquam
Speres perterreri: quoniam manifeste noui, & ipse
Et conuitia & iniusta loqui.
Scimus autem inuicem generationem. scimus & parẽtes
Ante audita audientes uerba mortalium hominum.
Visu aũt neq; utiq; aliquo modo tu meos uidisti, neq; utiq;
Dicunt te quidẽ Pelei præclari filium esse. (ego tuos.
Matre autẽ ex Thetide pulchrum crinẽ habente marina:
At ego filius magnanimi Anchisæ
Glorior natus esse: mater autem mihi est Venus.
Horum iam nunc alteri dilectum filium plorabunt
Hodie: non enim dico uerbis infantilibus.
Sic diuisos à pugna redire.
Si autem uis & hæc discere ut bene scias
Nostrum genus: multi autem ipsum uiri norunt.
Dardanũ iterũ primũ genuit nubiũ cõgregator Iupiter,
Condidit autẽ Dardaniam, quoniã nondum Ilium sacrum
In capo erat cõdita ciuitas diuersarũ linguarũ hominum
Sed adhuc radices habitabant multarum fontium Idæ.

Factum quid est, nouit & stultus

Aeneas genus ac genealogiam suam explicat.

Dardano filio Iouis tria millia equarum.

Dardanus rursus genuit filium Erichthonium Regem,
Qui iam ditißimus fuit mortalium hominum.
Huius mille equæ paludem circa pascebantur
Fœminæ, pullis lætæ teneris.

Equæ Dardani, ex Borea uento grauidæ.

Has Boreas amauit pascentes,
Equo autem similis dormiuit nigros crines habenti.
Hæ autem grauidæ pepererunt duodecim pullos.
Hæ autem aliquando quidem saltabant in fertili agro,
Summitate in culmorū fructuū currebāt, neq; frāgebant.
Hæ autem quando saltabant in lata dorsa maris,

Erichthonius.

Summitate in littoris maris albentis currebant.
Troëm Erichthonius genuit Troianis Regem,
Troë autem rursus tres filij optimo ex geniti sunt,

Ilus
Assaracus
Ganymedes.

Ilusq;, Assaracusq;, & diuinus Ganymedes,
Qui iam pulcherrimus fuit mortalium hominum,
Quem & sustulerunt Dei Ioui propinare
Pulchritudinis gratia suæ, ut mortales interesset.
Ilus autem rursus genuit filium præclarum Laomedonta.
Laomedon autem certe Titonum genuit Priamumq;,
Lampumq;, Clitiumq;, Hicetaumq; ramum Martis.

Capys.
Anchises

Assarachus autē capym. hic aūt Anchisem genuit filium.
Sed me Anchises. Priamus aūt genuit Hectora diuinum.

Dij pro uoluntate augēt uires minuuntq;

Huius generationisq; & sanguinis glorior esse.
Iupiter autem uirtutem uiris augetq; minuitq;
Vt uult. hic enim potentißimus omnium.
Sed age non amplius hæc dicamus amentes, ut

Homines alij alijs inuicem multa poßūt obijcere.

Stantes in medio tumultu pugnæ:
Sunt enim ambobus opprobria loqui
Multa ualde, neq; nauis centum sedium onus eleuaret.
VOLVbilis aūt lingua hominum. Multa aūt sunt uerba

Diuersigena. Verborum autẽ multa copia hinc & hinc.
Quale dixisti uerbum, tale contra audies.
Sed cur lites & contentiones nobis necessitas
Contendere mutuo contra, ut mulieres,
Quæ iratæ ira ualde animi perturbatrice
Contendunt mutuo mediam in uiam euntes,
Multa uéraq; & non. ira autem & hæc dicere iubet.
A pugna autem non me uerbis amouebis alacrem,
Ante ære pugnare contra. sed age cito,
Experiamur mutuo æreis lanceis.
Dixit, & in graui clypeo impulit æream hastam
Terribiliter. ualde circa clypeum soluit hastæ cuspis.
Pelides autem scutum quidem à se manu forti
Tenuit timens, dicebat enim eminus iactum telum
Facile autem ire magnanimi Aeneæ.
Stultus neq; intellexit in mente, & in animo,
Quôd non facile est Deorum clarissima dona
Viris mortalibus proscissum iri & cessurum esse.
Neq; tunc Aeneæ prudentis fortis lancea
Rupit clypeum. aurum enim liberauit dona Dei:
Sed duas quidem transiuit per plicas: hæ autẽ adhuc tres
Erant. quoniam quinq; plicas excuderat Vulcanus,
Has duas æreas, duas autem intus stanni,
Vnam autem auream, ubi detenta est ærea lancea.
Secundus rursus Achilles præmisit longam lanceam,
Et percussit Aeneæ clypeum undiq; æqualem
In orbe sub primo, ubi tenuissimum currebat æs,
Tenuissimum autẽ inerat corium bouis hæc aũt totaliter
Pelias transiuit fraxinea: resonuit aũt scutum sub ipsa.
Aeneas autem contractus est, & à se scutum tenebat

Hominũ lingua uolubilis, uerba aũt multa.

Qualia dixisti, talia audies.

Achilles Aeneam aliquando in fugam uertit.

Timens:lancea autem ſupra dorſum in terra
Stetit delata,per autem ambos tranſiuit orbes
Clypei cooperientis hominē:hic aūt deuitans lanceā lon-
Conſtitit:dolor autem fuſus eſt multus in oculis, (gam
Timens quòd eum propè fixum eſt telum.ſed Achilles
Promptus irruit tracturus enſem acutum
Terribiliter clamans.hic ſaxum accepit manu
Aeneas magnum opus,quod non duo uiri extuliſſent
Quales nunc homines ſunt.hic aūt ipſum facile uerſabat
Tunc Aeneas irruentem percuſsit petra (& ſolus.
Et in galea & in ſcuto,quod eum iuuit à dura morte.
Hunc autem Pelides propè enſe animum abſtuliſſet,
Niſi acute intellexiſſet Neptunus quatiens terram:
Statim autem immortales Deos ad uerbum locutus eſt.
Heu certe mihi dolor magnanimi Aeneæ
Qui cito Pelide domitus ad infernum deſcendet
Perſuaſus uerbis Apollinis longè iacientis,
Stultus:neque eum iuuabit à triſti morte.
Sed cur hic innocens dolores patitur
In uanum gratia alienorum dolorum.grata autem ſemper
Munera Deis exhibet,qui cælum latum habitant.
Sed agite nos ipſum è morte ſubducamus,
Ne aliquomodo & Saturnides iraſcatur,ſi Achilles
Hunc interimat.fatale autem ei eſt euitare,
Vt non inſeminata generatio & obſcura pereat
Dardani,quem Saturnides præ omnibus dilexit liberis,
Qui ſe ex generati ſunt mulieribus mortalibus.
Iam enim Priami generationem odit Saturnius:
Nunc autem iam Aeneæ potentia Troianis imperitabit,
Et filij filiorum qui poſtea naſcentur.

Aeneam cum Achille congreſſū Nept. liberat.

Aeneam Troiano excidio ſupereſſe fato decretum erat.

Huic aũt rñdit postea pulchra oculos ueneranda Iuno.
Neptune ipse tu in mentibus tuis consydera,
Aeneam an ipsum saluabis,an sines
Pelidæ Achilli interfici bonum existentem.
Certe quidem enim nos multa iurauimus iuramenta,
Omnes inter mortales ego & Pallas Minerua
Nunquam in Troianos expellere malum diem,
Neq; quando Troia ustiuo igne omnis uretur
Vsta.urent autem bellicosi filij Achiuorum.
Sed postquam hoc audiuit Neptunus quatiens terram,
Perrexit ire inq; pugnam,& in strepitũ hastarum.
Iuit autem ubi Aeneas,& inclytus erat Achilles.
Statim huic quidem postea in oculis fudit caliginem
Pelidæ Achilli.hic autem fraxineam bene ferratam
Scuto extraxit magnanimi Aeneæ.
Et hoc quidem ante pedes Achillis posuit.
Aeneam autem ruere fecit à terra alte eleuans.
Multas autem turmas heroum,multas autem & equorũ
Aenas super saltauit Dei à manu ruens:
Iuit autem in ultimam impetuosi belli,
Vbi autem Caucones bellum ad armabantur.
Hanc autem ualde propè uenit Neptunus quatiẽs terrã,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Aenea quis te sic Deorum tristem persuasit
Contra Achillem bellare & pugnare?
Qui te simul melior,& dilectior immortalibus.
Sed recede quando obuiaueris ipsi,
Ne & præter fatum domum inferni ingrediaris.
Sed postquàm Achilles mortẽ & fatum assecutus fuerit,
Audens autem postea cum primis pugnare.

Non quidē enim aliquis te alius Achiuorum interficiet.
Sic dicens reliquit illic postquam dixit omnia.
Statim autem postea Achillis ab oculis fugauit nebulam
Densam.hic autem postea ualde uidit oculis:
Egreferēs autem dixit ad suum magnanimum animum.
Pape,certe magnum miraculum hoc oculis uideo:
Lancea quidem hæc iacet in terra,neq; uirum
Video,quem iaculatus sum interficere promptus:
Certe & Aeneas dilectus immortalibus Deis
Erat:sed ipsum dicebam uane sic gloriari.
Abierit,non ei animus me amplius tentare.
Erit,qui & nunc fugit alacer à morte.
Sed age,iam Danais bellicosis imperans
Alios Troianos experiar contrarius iens.
Dixit,& in ordines saltauit.iußit autem uiro singulo.
Nequid nunc à n troianis procul state diui Achiui.
Sed ege uir contra uirum ito.promptus sit aūt pugnare.
Difficile autem mihi est,& forti licet existenti,
Tot autem homines insequi & omnibus pugnare.
Neq; Mars qui Deus immortalis,neq; Minerua,
Tantæ autem pugnæ insequeretur hos & laboraret.
Sed quantum quidem ego possum manibusq; pedibusq;.
Et robore,non me amplius dico dimittere neq; minimum.
Sed ualde ad ordinem uado pœnitus:neq; aliquem puto
Troianorum lætari quicunq; propè hastam uenerit.
Sic fatus incitans,Troianos autem illustris Hector
Iußit uocans(dixit autem ire contra Achillem)
Troiani magnanimi ne timete Achillem.
Etenim ego uerbis & immortalibus pugnarem:
Lancea autem difficile:quoniam longe fortiores sunt

Difficile est pugnare cum multis uni.

Neq; Achilles omnibus perfectionem uerbis imponet.
Sed hoc quidẽ perficiet,hoc aũt imperfectum turbabit.
Huic ãt ego cõtrarius uado etsi igni manus similis esset,
Si igni manus similis esset,robur autem ardenti ferro.
Sic dixit proruẽs.hi aũt cõtrarij lanceas eleuauerunt
Troiani,horũ ãt simul mistũ est robur,exortus ẽ ãt cla-
Et tũc Hectora allocutus ẽ astãs Phœbus Apollo. (mor.
Hector nec adhuc oĩno Achilli cõgrediare ĩ pría pugna,
Sed in multitudinem & à tumultu suscipiaris,
Ne te uel iaculetur & propè ense uerberet.
Sic dixit.Hector ãt rursus ingressus est globũ uirorũ
Timens quando audiuit Dei uocem clamantis.
In ãt Achilles Troianos saltauit mẽtibus indutus fortitu
Terribiliter clamãs.primũ ãt ĩterfecit Iphitiona (dinẽ
Strenuum Otritidem multorum ductorem populorum:
Quem nympha peperit Nais Otriteo urbium domitori
Tmolo sub niuoso Idæ in pingui populo.
Hunc autem rectà prõptũ pcußit lancea diuus Achilles
Medium in caput quod in duas partes totũ diuisum est.
Increpuit ãt cadẽs.hic ãt cõtra gloriabatur diuus Achil
Iaces Otritide omnium terribilißime uirorum. (les
Hic autem tibi mors:genus autem tibi est in stagno
Gygæo:ubi tibi templum patrium est
Hyllo in pisculento,& hermo undoso.
Sic dixit iactabũdus.hũc aũt tenebræ oculi cooperuit.
Hunc quidem Achiuorum equi rotis contriuerunt
Prima in acie.hic post ipsum Demoleonda
Bonum adiutorem pugnæ Antenoris filium
Percußit in tempore galeam per ferream:
Neq; utiq; ærea galea prohibuit.sed per ipsum

Hector ab Apolline deterretur, ne congrediatur cũ Achille.

Cuspis iens rupit os.cerebrum autem
Intus omne sparsum est.interfecit autem ipsum pro̅ptu̅.
Hippodamanta autem postea ab equis ruentem
Ante se fugientem dorsum uulnerauit lancea.
Sed hic animum spirauit,& mugiuit quando taurus
Mugiebat tractus Heliconium circa regem,
Iuuenibus trahentibus.gaudet autem his Neptunus.
Sic igitur hu̅c mugiente̅ reliquit ossa animus su̅pbus.
Sed hic iuit cum lancea in diuum Polydorum
Priamidem.hunc autem non pater permisit pugnare:
Quoniam et inter filios nouissimus erat generatione,
Et ei charissimus erat:pedibus autem omnes uincebat,
Iam tunc infantijs pedu̅ uirtutem ostende̅s. (dit animu̅.
Currebat inter primos pugnatores quousq; dilectu̅ pdi-
Hu̅c percussit mediu̅ iaculo pedibus uelox diuus Achilles
Terga apud ruentis ubi balteum fibulæ
Aureæ alligant,& duplex suspendebatur thorax.
Contra autem transiuit per umbilicum lanceæ cuspis.
In genu a̅t procu̅bit ingemens.nebula a̅t ipsum coopuit
Nigra.ad se autem accepit uiscera manibus declinatus.
Hector autem postquam cognouit fratrem Polydorum
Viscera manibus tenentem cadentem ad terram,
In eius oculis fusa est tenebra,neq; tolerabili
Diu longe uerti.sed contrarius uenit Achilli
Acutam lanceam uibrans flammæ simile̅.sed Achilles
Postqua̅ uidit ualde saltauit,& iactabu̅dus uerbu̅ dixit.
Prope uir qui meum ualde intus comedit animum,
Qui mihi amicum interfecit honoratum,neq; item diu
Mutuo formidamus in belli ponte.
Dixit,& torue uidens allocutus est Hectora diuum.

Propè accede,ut celeriter mortis fines uenias.
Hũc nõ timẽs impterritus allocutus ẽ bellicosus Hector.
Pelide ne me uerbis stultum tanquam
Speres terreri:quoniam manifeste noui & ipse
Et cauillationes & iniurias loqui.
Scio autem ꝙ tu qdẽ fortis,ego autẽ te multo inferior.
Sed certe quidem hæc Deorum in genibus iacent.
Si te imbecillior existens animum auferre
Hasta percutiẽs,quoniam & meum telum acutum ante.
Dixit,& uibrans præmittit lanceam,& hanc Minerua
Spiritu Achillis retro uertit gloriosi
Cito ualde frigesaciẽs.hæc ãt retroiuit ĩ Hectora diuum:
Ipsius autem ante pedes cecidit.
Sed Achillos promptus irruit interficere promptus
Horrendm clamans.hunc autem eripuit Apollo
Facile ualde tanquam Deus:operuit aũt nebula multa.
Ter qdẽ postea irruit pedibus uelocibus diuus Achilles
Lancea ærea,ter autem nebulam uerberauit profundam.
Sed quando iam quarto irruit Deo similis
Grauiter clamans uerba uelocia allocutus est.
Extra rursus nunc fugisti mortem canis:certe te propè
Venit exitium:nunc rursus te liberabit Phœbus Apollo,
Quem debes præcari iens insolitum iaculorum.
Certe diu te perficio & aliàs obuians
Sicubi aliquis & mihi Deorum adiutor est.
Nunc aũt alios Troianorũ insequor quẽcũq; inuenero.
Sic dicẽs Dryopẽ uulnerauit in ceruice media iaculo:
Cecidit autem ante pedes.hic autem hunc qdẽ reliquit.
Demachum autem Philetoridem bonumq; magnumq;
In genu lancea percutiens detinuit.hunc quidem postea

Hector cum Achille congressus ab Apolline morti subtrahitur.

Achilles erepto sibi Hectore,cõplures alios occidit.

Vulnerans ense magno abstulit animum.
Sed hic Laogonum & Dardanum filios Biantis
Ambos ruens ex equis impulit humum.
Hunc quidẽ lãcea pcutiẽs, illũ aũt propè ense uerberans.
Troianũ ãt Alastoridẽ: hic qdẽ cõtrarius uenit ad genua,
Si aliquo modo parceret capiens, & uiuũ dimitteret
Neq; interficeret coæuitatem miseratus.
Stultus, neq; hoc sciuit quod non crediderat.
(Non enim in aliquo benignus uir erat, neq; mittis
Sed ualde ferox) hic quidem tetigit manibus genua
Cupiens placare hic autem ense uulnerauit iecur.
Extra aũt ei iecur lapsum est, & niger sanguis ex ipso
Simum impleuit. hũc autem tenebræ in oculis cooperuit
Animo indigentem. hic autem Muliũ uulnerauit astans
Lancea in aure, statim autem iuit per aurem alteram
Cuspis ærea. hic autem Agenoris filium Echeclum
Medio in capite ense percussit capulato.
Totus aũt calefactus est ensis sanguine. hũc aũt in oculis
Accepit nigra mors & fatum potens.
Deucaliona postea ubi continent nerui
Cubitum: illic hunc dilectam per manum penetrauit
Cuspis ærea. hic ãt ipsum expectabat manũ grauatus
Ante uidens mortem. hic autẽ ense ceruicem uerberans
Longe ipsi galeæ caput iecit, cerebrum rursus
Internodijs spinæ exaltauit. hic ãt ĩ terra iacuit extẽsus.
Sed hic perrexit ire in strenuum Pirei filium
Rhigmum, qui è Thracia fertili profectus est.
Hunc percussit medium telo, fixũ est ãt in uentre ferrũ
Decidit autem è curru. hic autem Areithoum seruum
Retro equos uertentem in dorso acuta lancea

Percußit: ab autem curru ĩpulit, turbati ſunt ãt eius equi.
Sicut autem promptus eſt profundas ualles magnus ignis
Montis aridi. profunda autem comburitur ſylua,
Vndique quatiens uentus flammam circumuoluit.
Sic hic undiq; currebat cum lancea Deo ſimilis
Interfectos inſequens, fluebat aũt ſanguine terra nigra.
Sicut autẽ qñ aliquis iunxit boues maſculos latæfrontis
Terere hordeum album bene ædificata in area,
Citoq; tenuia fiunt boum ſub pedibus ualde mugiẽtium.
Sic ſub Achille magnanimo uniuſunguis equi
Calcabãt ſimul mortuoſq; & clypeos, ſanguine aũt axis
Subter oĩs coinquinatus eſt, & rotæ exñtes circa currum,
Quas ab equorum ungulis guttæ ſpargebant,
Quæq; à ferro rotarum. hic aũt cupiebat gloriã accipere
Pelides. cruore autem maculabat manus euitandas.

Comparatio ignis.

Comparatio Boũ.

ARGVMENTVM. Φ. HOMERI COMPOSITIONIS.

TRoianis in duas diuiſis partes, hos quidem in ciuitatem, illos autem in Scamandrum, Achilles impellebat: & duodecim iuuenes viuos cepit in vltionem Patrocli. Ipſe autẽ Lycaonem filium Priami, & Aſteropeum interfecit. Poſtea fluuio inundante periclitantem ipſum ſaluat Vulcanus, comburens fluuium & campum. Poſt hæc Deorum pugna fit inter ſe. Achillem autem Apollo impedit Agenori aſſimulatus: & fugiens decipit, donec Troiani ſaluentur in ciuitatem.

ILIADIS. ф HOMERI COMPOSITIONIS.

Phi, bellum Aeacidæ apud littera fluuij.

Xanthus fluuius a Ioue genitus.

T quando ad transitum peruenerũt lati fluuij
Xanthi uorticosi, quem Immortalis genuit Iupiter
Illic diuidens, hos quidem per campum insequebatur
Ad ciuitatem, quà alij trepidi fugerant
Die superiori, quando furebat illustris Hector,
Illac profundebantur fugientes, tenebram autem Iuno
Effudit ante densam inhibere. medij autem
In fluuium uertuntur profundi fluxu argentei uorticis.
In aũt ceciderũt magno strepitu. resonuerũt ãt alta fluẽta
Rubæ ripæ aũt circũ circa ualde ĩsonuerũt. hi ãt clamore
Ibant huc & illuc reuoluti per uortices.
Sicut autem quando sub iactu ignis locustæ pendent
Fugientes ad fluuium. hoc aũt cõburit infatigabilis ignis
Mo'us repente, hæ autem cadunt in aquam.
Sic ab Achille Xanthi profundorum uorticum
Implebatur fluctus resonans mixtim equorũq; & uirorũ.
Sed hic magnanimus lanceã quidẽ reliquit illic in ripis,
Iacentem in myricis. ipse uero insilijt Deo similis
Ensem solum habens. mala aũt mẽtibus cogitabat opera.
Verberabat aũt cõuersim. horũ ãt suspiriũ mouebatur in
Ense uerberatorũ, rubescebat aũt sanguine aqua. (decens
Sicut autem à delphino magno pisces alij

Comparatio piscium minorum.

Fugientes implent cauernas portus benefacti
Timentes(ualde enim deuorat quencunq; assequitur.)
Sic Troiani fluuij in impetuosi fluenta
Cadebāt in præcipitia.hic āt postquā defatigauit manus
Viuos ex fluuio duodecim delegit iuuenes, (interficiens
Pœnam Patrocli Menœtiadæ mortui.
Hos eduxit foras stupefactos tanquam hinnulos,
Ligauit autem à tergo manus honoratis uinculis,
Quæ ipsi portabant in flexibilibus sagulis.
Tradidit autem socijs deducere concauas ad naues.
Sed hic iterum irruit interficere promptus,
Illic filio Priami obuiam factus est Dardonidæ
Ex fluuio fugienti Lycaoni:hunc autem aliquando ipse
Duxit,capiens ex patris terra non uolente
Nocturnus procedens.hic autem caprifico ense æreo
Incidebat nouos ramos,ut currus radij essent.
Huic in opinatum malum uenit diuinus Achilles.
Et tūc quidē ipsum Lemnū bene ædificatam trāsire fecit
Nauibus ducens:sed filius Iasonis prætium dedit.
Illinc autem amicus ipsum liberauit.multa autem dedit
Imbrius Eetio:misit autem ad diuinam Arisbem.
Hinc latenter fugiens paternam in domum,
Vndecim autem dies animum delectatus est suis amicis,
Veniens ex Lemno:duodecimo autem die ipsum rursus ali
Manibus Achillis Deus iniecit,qui ipsum debebat (quis
Mittere in inferni & non uolentem ire.
Hūc āt postquā igitur cognouit pedes uelox diuus Achil
Nudum sine galeaq; & scuto,neq; habebat hastam. (les
Sed hæc quidē retro oīa humum iecit:cōsumebat.n. sudor
Fugientem ex fluuio,labor autem sub genua domauit.

Achilles mactat duodecī Troianos, ut ulciscatur Patroclū defunctum.

Lycaon Priami filius.

Egreferens autem utiq; dixit ad suum ingenuum animũ,
Papè, certe magnum miraculum hoc oculis uideo,
Certe ualde iã Troiani magnanimi, quos quãuis interfeci,
Rursus resurgent à caligine obscura,
Qualem iam & hic uenit fugiens sub crudelem diem,
Lemnum in claram profectus: neq; ipsum detinuit
Pontus maris albi, qui multos inuitos coërcet.
Sed age iam & hastæ spiculum nostræ
Gustet, ut uideam in mentibus & intelligam,
An similiter & illinc ueniet, an ipsum retinebit
Terra alma, quæ fortem quamuis coercet.
Sic mouebat manens. hic autẽ eum propè uenit trepidus
Genua contingere promptus: ualde aũt uolebat animo
Effugere mortemq; malam & parcam nigram.
Certe hic quidẽ lanceam longã eleuauit diuus Achilles
Vulnerare prõptus. hic aũt latenter cucurrit & accepit
Declinans: hasta autem super dorsum in terra (genua
Stetit prompta corporis sauciare uirilis.
Sed hic altera quidem capiens supplicauit genua,
Altera autem tenebat lanceam acutam, neq; dimittebat:
Et ipsum precans uerba uelocia allocutus est.
Oro te Achilles, tu autem me uenerare, et mei miserere.
Coram te sum supplicator è Ioue nutrite uerecondi.
Apud enim te primum comedi cereris cibum
Die quo, quando me cepisti bene ædificato in
Et me transtulisti procul ducens patre
Lemnum in
N

Fatum pernitiosum.debeo odio esse Ioui patri,
Qui me tibi iterum dedit,parui temporis aũt me mater
Peperit Laothoe filia Altæ senis,
Altæ qui Lelegis bellicosis imperitat,
Pedasum altam tenens sub Satnionte.
Huius autem habuit filiam Priamus,multas aũt et alias.
Ex hac autem duo nati sumus.tu autem ambos trũcabis
Certe hunc primos inter pedites domans
Diuinum Polydorum,quoniam percußisti acuta lancea.
Nunc autem iam hic mihi malum erit.non enim puto
Tuas manus fugere,quoniam appropinquauit fatum.
Aliud autem tibi dico,tu autem in mentibus pone tuis.
Ne me interfice,quoniam non uterinus Hectoris sum,
Qui tibi socium interemit mansuetumq́; fortemq́;.
Sic igitur ipsum Priami allocutus est illustris filius,
Precans uerbis,immitem autem uocem audiuit.
Stulte ne mihi dona dicas,neq; concioneris.
Ante quidem enim Patroclum assequi fatalem diem,
Aliqñ aliquid mihi misereri in mentibus dilectius fuit
Troianorum,& multos uiuos cepi,& uendidi,
Nunc autem non est qui mortẽ fugiat,quemcunq; Deus
Ilium ante meis in manibus ponet
Omnium Troianor[illegible]utẽ rursus Priami filiorũ.
Sed amice morere [illegible] frustra?
Occubuit & P[illegible] multo præstantior.
Nonne uides [illegible]herq́; magnusq́?
Patris a[illegible] autem me peperit mater?
[illegible]d po[illegible] parca fortis
[illegible]usculo,uel medio die,
[illegible] Mars animum auferet,

Vel hic lancea percutiens uelam neruis sagitta.
Sic dixit.huius ãt illic soluta sunt genua,& letũ cor,
Lanceam quidẽ à se misit.hic autẽ sedit manus extẽdens
Ambas,Achilles aũt trahens ensem acutum
Verberauit in coniunctura apud ceruicẽ:totus aũt intro
Iuit ensis anceps.hic autem pronus in terra
Iacet extensus:extra autem sanguis niger
Fluebat:madefecit autem terram.
Hũc aũt Achilles in fluuiũ capiẽs ex pede misit portari:
Et gloriatus uerba uelocia allocutus est.
Istic nunc iaceas cum piscibus,qui tibi uulneris
Sanguinem absorbeant incuratum,neq; te mater
Imposita lectis deflebit:sed Scamander
Portabit torrens intra maris latum sinum:
Saltans aliquis in undam nigrum motum fugiet
Piscis,qui comedet Lycaonis albam pinguedinem.
Corrumpimini,donec ciuitatem capiamus Ilij sacri
Vos quidem fugientes.ego autem retro premens:
Neq; uobis fluuius bene fluens altos uortices habens
Iuuabit,cui iam diu multos sacrificatis tauros:
Viuos autem in uorticibus dimittite solungulos equos.
Sed hic peribitis mala morte,donec omnes
Solueritis Patrocli cædem,& pestem Achiuorum,
Quos in nauibus uelocibus interfecistis sine me.
Sic dixit.fluuius autem indignatus est animo magis,
Agitauit autem in animo,ut cessaret à labore
Diuinum Achillem,Troianis autem pestem expelleret.
Interim autem Pelei filius tenens longam lanceam
Asteropeum contra saltauit interficere promptus
Filium Pelegonis,quem Axius latéfluens
Genuit & periboea Acesameni filiarum

Antiquißima:huic aũt miſtus ẽ fluuius ꝓfundi uorticis.
Huic Achilles irruit:hic autem contrarius ex fluuio
Stetit tenens duas lãceas:robur aũt ei in mẽtibus poſuit
Xanthus,quoniam iratus erat interfectis iuuenibus.
Quos Achilles interfecerat in fluctu,neq; miſertus eſt.
Hi autem quando iam propè erant inter ſe euntes, (les.
Hunc prior allocutus eſt uelocibus pedibus diuus Achil-
Quis unde es uirorũ,qui mihi audes contrarius uenire?
Infœlicium autem filium me fortitudini obuiant.
Hũc aũt rurſus Pelegonis allocutus eſt illuſtris filius,
Pelide magnanime,cur generationem interrogas?
Sum ex Phœonia fertili longe exiſtente,
Pœones uiros ducens longas lanceas habentes.
Hæc autem mihi nunc dies undecima,q̃ñ in Ilium ueni.
Sed mihi generatio ax Axio late fluente,
Axio,qui pulcherrimam aquam in terram mittit,
Qui genuit Pelegona inclytũ lãcea,hunc aũt me dicunt
Genuiſſe.nunc autem pugnemus illuſtris Achilles.
Sic dixit iactabũdus.hic aũt eleuauit diuinus Achilles
Peliadem haſtam.hic autem ſimul haſtis ambabus
Heros Aſteropeus(quia ambidexter
Erat)& altera quidẽ lancea ſcutũ ꝑcußit,neq; totaliter
Rupit ſcutum(aurum enim prohibuit dona Dei.)
Altera aũt ipſum in cubitũ ĩ ſuperficie ꝑcußit in manu
Dextra. fluxit autem ſanguis niger & ſuper ipſius
Terra infirmata eſt cupiens corpus ſaturare.
Secundus rurſus Achilles fraxmeam rectà uolantem
Aſteropeo immiſit interficere promptus.
Hoc quidem aberrauit.hic autem altam percußit ripam.
Ad medium autem poſuit in ripa fraxineam lanceam.

Achilles in Xantho flu. plurios Troianos occidit.

Pelides autem ensem acutum trahens à latere
Saltauit in eum promptus. hic autem fraxineā Achillis
Non poterat è ripa trahere manu forti:
Ter quidem ipsum appropinquauit trahere promptus,
Ter autem dimisit uis quarto autem uoluit animo
Frangere inflectens lanceam fraxineam Aeacidæ
Sed ante Achilles propè ense animum abstulit: (omnia
In uentre.n.ipsum uerberauit apud umbilicū:extra autē
Fusa sunt humi intestina.hūc aūt tenebræ in oculis coo
Anhelantem.Achilles autē in pectoribus ruens (peruit
Armaq; expoliauit,& gloriabundus uerbum dixit.
Iace sic,difficile tibi ualde potentis Saturnij
Filijs cont[...]dere fluuio ex nato.
Dicebas tu quidem fluuij genus esse late fluentis.
At ego generationem magni Iouis glorior esse.
Genuit me uir multis imperitans Myrmidonibus
Peleus Aacides.hic autem Aeacus ex Ioue fuit:
Ideo melior quidem Iupiter fluuijs in mare fluentibus:
Potentior autem rursus Iouis generatio fluuio facta est.
Etenim tibi fluuius adest magnus si potest aliquid
Iuuare.sed non est Ioui Saturnio pugnare:
Cui neq; Rex Acheloius æquatur,
Neq; profunde fluentis magna potentia Oceani,
Ex quo omnes fluuij & totum mare,
Et omnes fontes & putei profundi fluunt,
Sed & hic timet Iouis magnum fulmen
Graueq; tonitru,quando è cælo sonat.
Dixit certe,& ex ripa traxit æream lanceam.
Hunc autem illic reliquit postquam dilectū cor abstulit
Iacentem in harenis:abluebat autē ipsum magna aqua.

Hæc igitur quidē anguillæq; et pisces circùm sequebātur
Pinguedinem comedentes iecur incidentes.
Sed hic contendit persequi ad Pœones equites,
Qui adhuc apud fluuium fugiebant uorticosum,
Postquam uiderunt optimum in forti pugna
Manibus sub Pelidæ & ense fortiter interfectum.
Tunc interficit Thersilochumq;,Mylonaq;,Astypylūq;,
Mnesumq;,Thrasiumq;,& Aenium,& Opheleslem.
Et item plures interemisset Aeoles uelox Achilles,
Nisi iratus allocutus fuisset fluuius profundi uorticis,
Viro similis.profundo autem locutus est uortice.

O' Achilles ualde quidē potēs es.ualde āt īdigna facis
Virorum,semper enim tibi auxiliantur Dei ipsi.
Si quidem tibi Troianos dedit Saturni filius oēs perdere,
Ex me expellens campum in cogitata fac,
Implentur enim iam mihi mortuorum amica fluenta,
Neq; amplius possum profundere fluxū in mare humidū
Strictus mortuis.tu autem interficis perniciose.
Sed age iā et desiste,stupor me habet princeps populorū.

Xanthus flu. Achillē alloquitur.

Hūc aūt rn̄dens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Erunt hæc Scamandre diuine sicut tu iubes.
Troianos autem non ante desinam interficiens
Quàm impellere ad ciuitatem & Hectora tentare
Contra,uel me interficiet,uel ego ipsum.

Achillis ad Xanthū flu. responsio.

Sic dicens Troianis irruit demoni similis.
Et tūc Apollinem allocutus est fluuius profundiuorticis
O' amice arcitenens Iouis filij non tu consilia
Obseruasti Saturnij,qui ualde multa iußit
Troianis astare auxiliari,donec ueniret
Crepusculum sero ingrediēs obūbrare & fertilē agrum.

Dixit & Achilles quidem lancea inclytus insilijt medio
Ripa à ruens. hic autem contramotus est unda festinans.
Omnia autẽ mouit fluenta turbatus. abiecit autẽ mortuos
Multos, qui in ipso abunde erant, quos interfecerat Achil-
Hos eiecit foras mugiens tanquam taurus, (les.
In terram. uiuos autem saluauit in pulchris fluentis
Occultans in uorticibus profundis magnis.
Grauem autem circùm Achillem uoluta stabat unda.
Impellabat autem in scutum cadens fluctus, neq; pedibus
Poterat firmare. hic autem ulmum accepit manibus
Virentem magnam, hæc à radicibus cadens
Ripam omnem dispulit. detinuit autem pulchra fluenta
Ramis densis. ponte iunxit illam ipsam
Intus tota cadens, hic autem ex stagno ruens
Ruebat in campũ pedibus uelocibus uolare (contra ipsũ
Timens. neq; amplius cessauit magnus Deus: motus est ãt
In summitate nigrescens, ut ipsum cessare faceret à labore
Diuinum Achillem: Troianis autem pestem expelleret.
Pelides autem longe ruit quantumq; est lanceæ iactus
Aquilæ uiasq; tenens nigræ uenaticæ
Quæq; simul fortißimaq; & uelocißima alitum
Huic similis ruit. in pectoribus autem æs
Terribiliter insonuit: oblique autem ab hoc declinans
Fugiebat. hic ãt à tergo fluẽs sequebatur magno strepitu.
Sicut autem quando uir irrigator à forte nigræ aquæ
Plantas & hortos aquæ fluxum ducit
Manibus ligonem habens riuo ex obices iaciens.
Hoc quidemq; profluente ab calculi omnes
Turbantur. hæc autem cito defluens resonat
Loco in alto. præuenit autem & ducentem.

Sic semper

Xanthus flu. Achillis conatibus obstat.

Comparatio riui qui ĩ hortũ deducitur.

Sic semper Achilem premebat unda fluxus
Et celerem existentem.D E I autem potentiores uiris.
Quoties autem parabat pedibus uelox diuus Achilles
Stare contra,& intelligere si ipsum omnes
Immortales terrerent,qui cælum latum habitant,
Toties magna unda limpidi fluminis
Inuadebat humeros desuper:hic aũt in altũ pedibus sal-
Animo tristans:fluuius autem genuaq; domabat (tauit
Vehemens oblique fluens:solũ aũt subtrahebat pedibus.
Pelides autem ingemuit aspiciens cælum latum.
Iupiter pater quõo nullus me Deorũ miserabilẽ sustinet
Ex fluuio saluare?postea autem & quid patiar.
Alius autem nullus mihi tantum causa cælestium.
Sed dilecta mater quæ me mendacijs decepit,
Quæ me dicebat Troianorum sub muro armatorum
Velocibus perire Apollinis telis,
Vt me deberet Hector interficere,qui hic nutritus est,
Ideo fortis quidem interficeret,fortem autem expoliaret.
Nunc autem me molesta morte fatatum est capi
Detentum in magno fluuio tanquã filium bubulcum.
Quem torrens necat hyeme transeunte.
Sic dixit.huic aũt ualde cito Neptunus & Minerua
Steterũt propè ueniẽtes,corpore autẽ uiris similis erant.
Manu ãt manũ accipiẽtes ultrocitroq; fidẽdederit uerbis.
His autem uerbis incepit Neptunus quatiẽs terram.
Pelide ne ualde trepida,neq; time.
Tales enim tibi nos Deorum auxiliatores sumus,
Ioue consentiente,ego & Pallas Minerua.
Vt non tibi fluuio mori fatatum est.
Sed hic quidem cito quiescet:tu autem uidebis ipse.

Cuspis iens rupit os.cerebrum autem
Intus omne sparsum est.interfecit autem ipsum promptũ.
Hippodamanta autem postea ab equis ruentem
Ante se fugientem dorsum uulnerauit lancea.
Sed hic animum spirauit,& mugiuit quando taurus
Mugiebat tractus Heliconium circa regem,
Iuuenibus trahentibus.gaudet autem his Neptunus.
Sic igitur hũc mugientẽ reliquit ossa animus supbus.
Sed hic iuit cum lancea in diuum Polydorum
Priamidem.hunc autem non pater permisit pugnare:
Quoniam ei inter filios nouißimus erat generatione,
Et ei charißimus erat:pedibus autem omnes uincebat,
Iam tunc infantijs pedũ uirtutem ostendẽs. (dit animũ.
Currebat inter primos pugnatores quousq; dilectũ pdi-
Hũc percußit mediũ iaculo pedibus uelox diuus Achilles
Terga apud ruentis ubi balteum fibulæ
Aureæ alligant,& duplex suspendebatur thorax.
Contra autem transiuit per umbilicum lanceæ cuspis.
In genu ãt procũ bit ingemens.nebula ãt ipsum coopuit
Nigra.ad se autem accepit uiscera manibus declinatus.
Hector autem postquam cognouit fratrem Polydorum
Viscera manibus tenentem cadentem ad terram,
In eius oculis fusa est tenebra,neq; tolerabili
Diu longe uerti.sed contrarius uenit Achilli
Acutam lanceam uibrans flammæ similẽ.sed Achilles
Postquã uidit ualde saltauit,& iactabũdus uerbũ dixit.
Propè uir qui meum ualde intus comedit animum,
Qui mihi amicum interfecit honoratum,neq; item diu
Mutuo formidamus in belli ponte.
Dixit,& torue uidens allocutus est Hectora diuum.

Propè accede,ut celeriter mortis fines uenias.
Hūc nō timēs impterritus allocutus ē bellicosus Hector.
Pelide ne me uerbis stultum tanquam
Speres terreri:quoniam manifeste noui & ipse
Et cauillationes & iniurias loqui.
Scio autem ꝙ tu qdē fortis,ego autē te multo inferior.
Sed certe quidem hæc Deorum in genibus iacent.
Si te imbecillior existens animum auferre
Hasta percutiēs,quoniam & meum telum acutum ante.
Dixit,& uibrans præmittit lanceam,& hanc Minerua
Spiritu Achillis retro uertit gloriosi
Cito ualde frigefaciēs.hæc āt retroiuit ī Hectora diuum:
Ipsius autem ante pedes cecidit.
Sed Achillos promptus irruit interficere promptus
Horrendm clamans.hunc autem eripuit Apollo
Facile ualde tanquam Deus:operuit aūt nebula multa.
Ter qdē postea irruit pedibus uelocibus diuus Achilles
Lancea ærea,ter autem nebulam uerberauit profundam.
Sed quando iam quarto irruit Deo similis
Grauiter clamans uerba uelocia allocutus est.
Extra rursus nunc fugisti mortem canis:certe te propè
Venit exitium:nunc rursus te liberabit Phœbus Apollo,
Quem debes præcari iens insolitum iaculorum.
Certe diu te perficio & aliàs obuians
Sicubi aliquis & mihi Deorum adiutor est.
Nunc aūt alios Troianorū insequor quęcūq; inuenero.
Sic dicēs Dryopē uulnerauit in ceruice media iaculo:
Cecidit autem ante pedes.hic autem hunc qdē reliquit.
Demachum autem Philetoridem bonumq; magnumq;
In genu lancea percutiens detinuit.hunc quidem postea

Hector cum Achille congressus ab Apolline morti subtrahitur.

Achilles erepto sibi Hectore,cōplures alios occidit.

Vulnerans ense magno abstulit animum.
Sed hic Laogonum & Dardanum filios Biantis
Ambos ruens ex equis impulit humum.
Hunc quidẽ lãcea pcutiẽs,illũ aũt propè ense uerberans.
Troianũ ãt Alastoridẽ:hic qdẽ cõtrarius uenit ad genua,
Si aliquo modo parceret capiens,& uiuũ dimitteret
Neq; interficeret coæuitatem miseratus.
Stultus,neq; hoc sciuit quod non crediderat.
(Non enim in aliquo benignus uir erat,neq; mittis
Sed ualde ferox)hic quidem tetigit manibus genua
Cupiens placare hic autem ense uulnerauit iecur.
Extra aũt ei iecur lapsum est,& niger sanguis ex ipso
Sinum impleuit.hũc autem tenebræ in oculis cooperuit
Animo indigentem.hic autem Muliũ uulnerauit astans
Lancea in aure,statim autem iuit per aurem alteram
Cuspis ærea.hic autem Agenoris filium Echeclum
Medio in capite ense percußit capulato.
Totus aũt calefactus est ensis sanguine.hũc aũt in oculis
Accepit nigra mors & fatum potens.
Deucaliona postea ubi continent nerui
Cubitum:illic hunc dilectam per manum penetrauit
Cuspis ærea.hic ãt ipsum expectabat manũ grauatus
Ante uidens mortem.hic autẽ ense ceruicem uerberans
Longe ipsi galeæ caput iecit,cerebrum rursus
Internodijs spinæ exaltauit.hic ãt ĩ terra iacuit extẽsus.
Sed hic perrexit ire in strenuum Pirei filium
Rhigmum,qui è Thracia fertili profectus est.
Hunc percußit medium telo,fixũ est ãt in uentre ferrũ
Decidit autem è curru.hic autem Areithoum seruum
Retro equos uertentem in dorso acuta lancea

Percußit:ab autem curru ĩpulit,turbati ſunt ãt eius equi.
Sicut autem promptus eſt profundas ualles magnus ignis Comparatio ignis.
Montis aridi.profunda autem comburitur ſylua,
Vndique quatiens uentus flammam circumuoluit.
Sic hic undiq; currebat cum lancea Deo ſimilis
Interfectos inſequens,fluebat aũt ſanguine terra nigra.
Sicut autẽ qñ aliquis iunxit boues maſculos latæfrontis Comparatio Boũ.
Terere hordeum album bene ædificata in area,
Citoq; tenuia fiunt boum ſub pedibus ualde mugiẽtium.
Sic ſub Achille magnanimo uniusunguis equi
Calcabãt ſimul mortuosq; & clypeos,ſanguine aũt axis
Subter oĩs coinquinatus eſt,& rotæ exñtes circa currum,
Quas ab equorum ungulis guttæ ſpargebant,
Queq; à ferro rotarum.hic aũt cupiebat gloriã accipere
Pelides.cruore autem maculabat manus euitandas.

ARGVMENTVM. φ. HOMERI COMPOSITIONIS.

TRoianis in duas diuiſis partes,hos quidem in ciuitatem, illos autem in Scamandrum, Achilles impellebat: & duodecim iuuenes viuos cepit in vltionem Patrocli.Ipſe autẽ Lycaonem filium Priami,& Aſteropeum interfecit. Poſtea fluuio inundante periclitantem ipſum ſaluat Vulcanus,comburens fluuium & campum.Poſt hæc Deorum pugna fit inter ſe. Achillem autem Apollo impedit Agenori aſſimilatus:& fugiens decipit, donec Troiani ſaluentur in ciuitatem.

ILIADIS. Φ HOMERI COMPOSITIONIS.

Phi, bellum Aeacidæ apud littera fluuij.

Xanthus fluuius a Ioue genitus.

T quando ad transitum peruenerūt
lati fluuij
Xanthi uorticosi, quem Immortalis
genuit Iupiter
Illic diuidens, hos quidem per campum insequebatur
Ad ciuitatem, quā alij trepidi fugerant
Die superiori, quando furebat illustris Hector,
Illac profundebantur fugientes, tenebram autem Iuno
Effudit ante densam inhibere. medij autem
In fluuium uertuntur profundi fluxu argentei uorticis.
In aūt ceciderūt magno strepitu. resonuerūt āt alta fluēta
Rubæ ripæ aūt circū circa ualde īsonuerūt. hi āt clamore
Ibant huc & illuc reuoluti per uortices.
Sicut autem quando sub iactu ignis locustæ pendent
Fugientes ad fluuium. hoc aūt cōburit infatigabilis ignis
Mo'us repente, hæ autem cadunt in aquam.
Sic ab Achille Xanthi profundorum uorticum
Implebatur fluctus resonans mixtim equorūq; & uirorū.
Sed hic magnanimus lanceā quidē reliquit illic in ripis,
Iacentem in myricis. ipse uero insilijt Deo similis
Ensem solum habens. mala aūt mētibus cogitabat opera.
Verberabat aūt cōuersim. horū āt suspiriū mouebatur in
Ense uerberatorū, rubescebat aūt sanguine aqua. (decens
Sicut autem à delphino magno pisces alij -

Comparatio piscium minorum.

Fugientes implent cauernas portus benefacti
Timentes (ualde enim deuorat quencunq; assequitur.)
Sic Troiani fluuij in impetuosi fluenta
Cadebāt in præcipitia. hic āt postquā defatigauit manus
Viuos ex fluuio duodecim delegit iuuenes, (interficiens
Pœnam Patrocli Menœtiadæ mortui.
Hos eduxit foras stupefactos tanquam hinnulos,
Ligauit autem à tergo manus honoratis uinculis,
Quæ ipsi portabant in flexibilibus sagulis.
Tradidit autem socijs deducere concauas ad naues.
Sed hic iterum irruit interficere promptus,
Illic filio Priami obuiam factus est Dardonidæ
Ex fluuio fugienti Lycaoni: hunc autem aliquando ipse
Duxit, capiens ex patris terra non uolente
Nocturnus procedens. hic autem caprifico ense æreo
Incidebat nouos ramos, ut currus radij essent.
Huic in opinatum malum uenit diuinus Achilles.
Et tūc quidē ipsum Lemnū bene ædificatam trāsire fecit
Nauibus ducens: sed filius Iasonis pretium dedit.
Illinc autem amicus ipsum liberauit. multa autem dedit
Imbrius Eetio: misit autem ad diuinam Arisbem.
Hinc latenter fugiens paternam in domum,
Vndecim autem dies animum delectatus est suis amicis,
Veniens ex Lemno: duodecimo autem die ipsum rursus ali
Manibus Achillis Deus iniecit, qui ipsum debebat (quis
Mittere in inferni & non uolentem ire.
Hūc āt postquā igitur cognouit pedes uelox diuus Achil
Nudum sine galeaq; & scuto, neq; habebat hastam. (les
Sed hæc quidē retro oīa humum iecit: cōsumebat. n. sudor
Fugientem ex fluuio, labor autem sub genua domauit.

Achilles mactat duodecī Troianos, ut ulciscatur Patroclū defunctum.

Lycaon Priami filius.

Egreferens autem utiq; dixit ad suum ingenuum animũ,
Papè, certe magnum miraculum hoc oculis uideo,
Certe ualde iã Troiani magnanimi, quos quãuis interfeci,
Rursus resurgent à caligine obscura,
Qualem iam & hic uenit fugiens sub crudelem diem,
Lemnum in claram profectus: neq; ipsum detinuit
Pontus maris albi, qui multos inuitos coërcet.
Sed age iam & hastæ spiculum nostræ
Gustet, ut uideam in mentibus & intelligam,
An similiter & illinc ueniet, an ipsum retinebit
Terra alma, quæ fortem quamuis coercet.
Sic mouebat manens. hic autẽ eum propè uenit trepidus
Genua contingere promptus: ualde aũt uolebat animo
Effugere mortemq; malam & parcam nigram.
Certe hic quidẽ lanceam longã eleuauit diuus Achilles
Vulnerare prõptus. hic aũt latenter cucurrit & accepit
Declinans: hasta autem super dorsum in terra (genua
Stetit prompta corporis sauciare uirilis.
Sed hic altera quidem capiens supplicauit genua,
Altera autem tenebat lanceam acutam, neq; dimittebat:
Et ipsum precans uerba uelocia allocutus est.
Oro te Achilles, tu autem me uenerare, et mei miserere.
Coram te sum supplicator è Ioue nutrite uerecondi.
Apud enim te primum comedi cereris cibum
Die quo, quando me cepisti bene ædificato in agro,
Et me transtulisti procul ducens patreq; amicisq;
Lemnum in claram: hecatombœum autem tibi inueni,
Nunc autem soluam ter tot dans. dies autem mihi est
Hæc duodecima, quando in Ilium ueni
Multa perpessus: nunc autem me tuis in manibus posuit

Fatum pernitiosum.debeo odio esse Ioui patri,
Qui me tibi iterum dedit,parui temporis aũt me mater
Peperit Laothoe filia Altæ senis,
Altæ qui Lelegis bellicosis imperitat,
Pedasum altam tenens sub Satnionte.
Huius autem habuit filiam Priamus,multas aũt et alias.
Ex hac autem duo nati sumus.tu autem ambos trũcabis
Certe hunc primos inter pedites domans
Diuinum Polydorum,quoniam percußisti acuta lancea.
Nunc autem iam hic mihi malum erit.non enim puto
Tuas manus fugere,quoniam appropinquauit fatum.
Aliud autem tibi dico,tu autem in mentibus pone tuis.
Ne me interfice,quoniam non uterinus Hectoris sum,
Qui tibi socium interemit mansuetumq; fortemq;.
Sic igitur ipsum Priami allocutus est illustris filius,
Precans uerbis,immitem autem uocem audiuit.
Stulte ne mihi dona dicas,neq; concioneris.
Ante quidem enim Patroclum assequi fatalem diem,
Aliqñ aliquid mihi misereri in mentibus dilectius fuit
Troianorum,& multos uiuos cepi,& uendidi,
Nunc autem non est qui mortẽ fugiat,quemcunq; Deus
Ilium ante meis in manibus ponet
Omnium Troianorum,ualde autẽ rursus Priami filiorũ.
Sed amice morere,quid ingemis frustra?
Occubuit & Patroclus qui te multo præstantior.
Nonne uides qualis ego pulcherq; magnusq;?
Patris autem sum boni,Dea autem me peperit mater?
Sed post & mihi mors & parca fortis
Erit,uel Aurora,uel crepusculo,uel medio die,
Quando aliquis & mei Mars animum auferet,

Vel hic lancea percutiens uelam neruis sagitta.
Sic dixit.huius āt illic soluta sunt genua,& letū cor,
Lanceam quidē à se misit.hic autē sedit manus extēdens
Ambas,Achilles aūt trahens ensem acutum
Verberauit in coniunctura apud ceruicē:totus aūt intro
Iuit ensis anceps.hic autem pronus in terra
Iacet extensus:extra autem sanguis niger
Fluebat:madefecit autem terram.
Hūc aūt Achilles in fluuiū capiēs ex pede misit portari:
Et gloriatus uerba uelocia allocutus est.
Istic nunc iaceas cum piscibus,qui tibi uulneris
Sanguinem absorbeant incuratum,neq; te mater
Imposita lectis deflebit:sed Scamander
Portabit torrens intra maris latum sinum:
Saltans aliquis in undam nigrum motum fugiet
Piscis,qui comedet Lycaonis albam pinguedinem.
Corrumpimini,donec ciuitatem capiamus Ilij sacri
Vos quidem fugientes.ego autem retro premens:
Neq; uobis fluuius bene fluens altos uortices habens
Iuuabit,cui iam diu multos sacrificatis tauros:
Viuos autem in uorticibus dimittite solungulos equos.
Sed hic peribitis mala morte,donec omnes
Solueritis Patrocli cædem,& pestem Achiuorum,
Quos in nauibus uelocibus interfecistis sine me.
Sic dixit.fluuius autem indignatus est animo magis,
Agitauit autem in animo,ut cessaret à labore
Diuinum Achillem,Troianis autem pestem expelleret.
Interim autem Pelei filius tenens longam lanceam
Asteropeum contra saltauit interficere promptus
Filium Pelegonis,quem Axius latèfluens
Genuit & peribœa Acesameni filiarum

Antiquißima:huic aūt mistus ē fluuius pfundi uorticis.
Huic Achilles irruit:hic autem contrarius ex fluuio
Stetit tenens duas lāceas:robur aūt ei in mētibus posuit
Xanthus,quoniam iratus erat interfectis iuuenibus.
Quos Achilles interfecerat in fluctu,neq; misertus est.
Hi autem quando iam propè erant inter se euntes,
Hunc prior allocutus est uelocibus pedibus diuus Achilles.
Quis unde es uirorū,qui mihi audes contrarius uenire?
Infœlicium autem filium me fortitudini obuiant.
Hūc aūt rursus Pelegonis allocutus est illustris filius,
Pelide magnanime,cur generationem interrogas?
Sum ex Phœonia fertili longe existente,
Pœones uiros ducens longas lanceas habentes.
Hæc autem mihi nunc dies undecima,qn̄ in Ilium ueni.
Sed mihi generatio ax Axio late fluente,
Axio,qui pulcherrimam aquam in terram mittit,
Qui genuit Pelegona inclytū lācea,hunc aūt me dicunt
Genuisse.nunc autem pugnemus illustris Achilles.
Sic dixit iactabūdus.hic aūt eleuauit diuinus Achilles
Peliadem hastam.hic autem simul hastis ambabus
Heros Asteropeus(quia ambidexter
Erat) & altera quidē lancea scutū pcußit,neq; totaliter
Rupit scutum(aurum enim prohibuit dona Dei.)
Altera aūt ipsum in cubitū ī superficie pcußit in manu
Dextra. fluxit autem sanguis niger & super ipsius
Terra infirmata est cupiens corpus saturare.
Secundus rursus Achilles fraxineam rectà uolantem
Asteropeo immisit interficere promptus.
Hoc quidem aberrauit.hic autem altam percußit ripam.
Ad medium autem posuit in ripa fraxineam lanceam.

Achilles in Xantho flu. plurios Troianos occidit.

Pelides autem ensem acutum trahens à latere
Saltauit in eum promptus.hic autem fraxineã Achillis
Non poterat è ripa trahere manu forti:
Ter quidem ipsum appropinquauit trahere promptus,
Ter autem dimisit uis quarto autem uoluit animo
Frangere inflectens lanceam fraxineam Aeacidæ
Sed ante Achilles propè ense animum abstulit: (omnia
In uentre.n.ipsum uerberauit apud umbilicũ:extra autẽ
Fusa sunt humi intestina.hũc aũt tenebræ in oculis coo
Anhelantem.Achilles autẽ in pectoribus ruens (peruit
Armaq; expoliauit,& gloriabundus uerbum dixit.
Iace sic,difficile tibi ualde potentis Saturnij
Filijs cont· ·dere fluuio ex nato.
Dicebas tu quidem fluuij genus esse late fluentis.
At ego generationem magni Iouis glorior esse.
Genuit me uir multis imperitans Myrmidonibus
Peleus Aacides.hic autem Aeacus ex Ioue fuit:
Ideo melior quidem Iupiter fluuijs in mare fluentibus:
Potentior autem rursus Iouis generatio fluuio facta est.
Etenim tibi fluuius adest magnus si potest aliquid
Iuuare.sed non est Ioui Saturnio pugnare:
Cui neq; Rex Acheloius æquatur,
Neq; profunde fluentis magna potentia Oceani,
Ex quo omnes fluuij & totum mare,
Et omnes fontes & putei profundi fluunt,
Sed & hic timet Iouis magnum fulmen
Graueq; tonitru,quando è cælo sonat.
Dixit certe,& ex ripa traxit æream lanceam.
Hunc autem illic reliquit postquam dilectũ cor abstulit
Iacentem in harenis:abluebat autẽ ipsum magna aqua.

Hūc igitur quidē anguillæq; et pisces circùm sequebātur
Pinguedinem comedentes iecur incidentes.
Sed hic contendit persequi ad Pœones equites,
Qui adhuc apud fluuium fugiebant uorticosum,
Postquam uiderunt optimum in forti pugna
Manibus sub Pelidæ & ense fortiter interfectum.
Tunc interfecit Thersilochumq;,Mylonaq;,Astypylūq;,
Mnesumq;,Thrasiumq;,& Aenium,& Ophelestem.
Et item plures interemisset Aeoles uelox Achilles,
Nisi iratus allocutus fuisset fluuius profundi uorticis,
Viro similis.profundo autem locutus est uortice.
O' Achilles ualde quidē potēs es.ualde āt īdigna facis
Virorum,semper enim tibi auxiliantur Dei ipsi.
Si quidem tibi Troianos dedit Saturni filius oēs perdere,
Ex me expellens campum in cogitata fac,
Implentur enim iam mihi mortuorum amica fluenta,
Neq; amplius possum profundere fluxū in mare humidū
Strictus mortuis.tu autem interficis perniciose.
Sed age iā et desiste,stupor me habet princeps populorū.
Hūc aūt rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Erunt hæc Scamandre diuine sicut tu iubes.
Troianos autem non ante desinam interficiens
Quàm impellere ad ciuitatem & Hectora tentare
Contra,uel me interficiet,uel ego ipsum.
Sic dicens Troianis irruit demoni similis.
Et tūc Apollinem allocutus est fluuius profundiuorticis
O' amice arcitenens Iouis filij non tu consilia
Obseruasti Saturnij,qui ualde multa iussit
Troianis astare auxiliari,donec ueniret
Crepusculum sero ingrediēs obūbrare & fertilē agrum.

xanthus flu. Achillē alloquitur.

Achillis ad Xanthū flu. responsio.

Dixit & Achilles quidem lancea inclytus insilijt medio
Ripa à ruens. hic autem contramotus est unda festinans.
Omnia autē mouit fluenta turbatus. abiecit autē mortuos
Multos, qui in ipso abunde erant, quos interfecerat Achilles.
Hos eiecit foras mugiens tanquam taurus,
In terram. uiuos autem saluauit in pulchris fluentis
Occultans in uorticibus profundis magnis.
Grauem autem circùm Achillem uoluta stabat unda.
Impellabat autem in scutum cadens fluctus, neq; pedibus
Poterat firmare. hic autem ulmum accepit manibus
Virentem magnam, hæc à radicibus cadens
Ripam omnem dispulit. detinuit autem pulchra fluenta
Ramis densis. ponte iunxit illam ipsam
Intus tota cadens, hic autem ex stagno ruens
Ruebat in campū pedibus uelocibus uolare (contra ipsū
Timens. neq; amplius cessauit magnus Deus: motus est āt
Insummitate nigrescens, ut ipsum cessare faceret à labore
Diuinum Achillem: Troianis autem pestem expelleret.
Pelides autem longe ruit quantumq; est lanceæ iactus
Aquilæ uiasq; tenens nigræ uenaticæ
Quæq; simul fortißimaq; & uelocißima alitum
Huic similis ruit. in pectoribus autem æs
Terribiliter insonuit: oblique autem ab hoc declinans
Fugiebat. hic āt à tergo fluēs sequebatur magno strepitu.
Sicut autem quando uir irrigator à forte nigræ aquæ
Plantas & hortos aquæ fluxum ducit
Manibus ligonem habens riuo ex obices iaciens.
Hoc quidemq; profluente ab calculi omnes
Turbantur. hæc autem cito defluens resonat
Loco in alto. præuenit autem & ducentem.

xanthus flu. Achillis conatibus obstat.

Comparatio riui qui ī hortū deducitur.

Sic semper

Sic semper Achilem premebat unda fluxus
Et celerem existentem. D E I autem potentiores uiris.
Quoties autem parabat pedibus uelox diuus Achilles
Stare contra, & intelligere si ipsum omnes
Immortales terrerent, qui cælum latum habitant,
Toties magna unda limpidi fluminis
Inuadebat humeros desuper: hic aũt in altũ pedibus sal-
Animo tristans: fluuius autem genuaq; domabat (tauit
Vehemens oblique fluens: solũ aũt subtrahebat pedibus.
Pelides autem ingemuit aspiciens cælum latum.
Iupiter pater quõ nullus me Deorũ miserabilẽ sustinet
Ex fluuio saluare? postea autem & quid patiar.
Alius autem nullus mihi tantum causa cælestium.
Sed dilecta mater quæ me mendacijs decepit,
Quæ me dicebat Troianorum sub muro armatorum
Velocibus perire Apollinis telis,
Vt me deberet Hector interficere, qui hic nutritus est,
Ideo fortis quidem interficeret, fortem autem expoliaret.
Nunc autem me molesta morte fatatum est capi
Detentum in magno fluuio tanquã filium bubulcum.
Quem torrens necat hyeme transeunte.
Sic dixit. huic aũt ualde cito Neptunus & Minerua
Steterũt propè uenïẽtes, corpore autẽ uiris similis erant.
Manu ãt manũ accipiẽtes ultrocitroq; fidẽdederit uerbis.
His autem uerbis incepit Neptunus quatiẽs terram.
Pelide ne ualde trepida, neq; time.
Tales enim tibi nos Deorum auxiliatores sumus,
Ioue consentiente, ego & Pallas Minerua.
Vt non tibi fluuio mori fatatum est.
Sed hic quidem cito quiescet: tu autem uidebis ipse.

Sed te prudenter admonebimus, si credis
Non ante cessare manus æquali bello
Quàm ad Ilium inclytos muros populum impellere
Troicum, qui fugiat. tu autem Hectori animum auferens
Statim ad naues uade: damus aũt tibi gloriam accipere.
Hi quidem igitur sic dicentes ad immortales abierunt.
At hic iuit. ualde enim Deorum commouit præceptum
In campum hic autem totus plenus erat aqua effusa.
Multa autem arma pulchra interfectorum iuuenum
Fluitabant & mortui. huius autem alte genua
Ante fluxum fluentis in rectitudinẽ: neq; ipsum retinuit
Late fluens fluuius: magnam. n. potẽtiã iniecit Minerua.
Neq; Scamander desiuit suam fortitudinem, sed amplius
Iratus est Pelidæ: armauit autem undam fluctus (magis
In altum eleuatus, Simoenti autem iußit clamans.
Dilecte frater fortitudinem uiri ambo
Impediamus: quoniã cito ciuitatem magnã Priami regis
Destruet, Troiani autem in pugna non manent.
Sed auxiliare uelocißime, & imple fluenta
Aqua ex fontibus, omnes autem moue torrente:
Statue autem magnam undã, multũ aũt fragorẽ excita
Arborum & lapidum, ut impediamus uirum,
Qui iam nunc ualet: audet autem paria Deis.
Confirmo enim, neq; uires opitulari, neq; aliquã speciem,
Neq; arma pulchra, quæ ualde in ultimo portu
Iacent sub luto operta. secundum autem ipsum
Voluam harenis abunde luti circumfundens
Multum, neq; eius ossa suprastabunt Achiui
Colligere: tantam colluuiem desuper operiam:
Illic ei sepulchrum factum erit, neq; amplius ei opus

Xanthus Simoenta & ipsum flu. inuocat, ut adsit sibi in opprimẽdo Achille.

Erit monumentum,quando ipsum sepelient Achiui.
Dixit & irruit Achilli iratus in altum furens,
Murmurans spumaq; & sanguine & mortuis.
Nigra autem unda à Ioue fluentis fluuij
Stare fecit eleuata.in autem fluebat Pelidem.
Iuno autem ualde clamauit ualde timens Achilli,
Ne ipsum necaret magnus fluuius profundi uorticis.
Statim autem Vulcanum allocuta est dilectum filium.
Mouere claude mi fili,contra te enim
Xanthum uiolentũ pugna cogitamus esse.
Sed auxiliare citißime,accēde autem flammam multam.
Sed ego zephyri & procellosi Noti
Ibo è mari immensam excitatura procellam,
Quæ Troianorum capita & arma comburat,
Incendium graue ferens tu autem Xanthi apud ripas
Arbores combure,inq; ipsum mitte ignē,neq; te prorsus
Dulcibus uerbis auertat & minis.
Non autem ante cohibeas tuas uires.sed quando iam
Loquar ego clamans:tunc tene urentem ignem.

Iuno Vulcanũ excitat ad subueniēdum Achilli.

Sic dixit,Vulcanus autem extendit urentem ignem.
Primũ quidē in cāpo ignē urebat.cōbußit aũt mortuos
Multos q in ipso abũde erāt,quos interfecerat Achilles.
Omnis āt siccatus est cāpus.retenta est autē clara aqua.
Sicut autē qñ autumnalis borea nuper irrigat agrum,
Statim siccauit:gaudet aũt ipsum qcunq; habet cultum.
Sic exsiccatus campus omnis igitur mortuos
Comburebat.hic aũt in fluuiũ uertit flammam lucidam.
Vrebantur ulmiq; & populi & myrice,
Comburebatur autē Lotusq;,& Thryon,& Cypissus,
Quæ circum pulchra flucta abunde fluuis orta erant.

Vulcan⁹ Xāthum cōpescit,ne perse qui pergat Achillem.

Consumebātur anguillæq; & pisces, quæ in uorticibus,
Quæ in pulchris fluentis natabant huc & illuc.
Spiritu consumpti sapientis Vulcani.
Cōburebatur aūt uis fluuij. uerbumq; dixit, & noīauit.
Vulcane nullus tibi Deorum potest adequari,
Neq; ego tibi sic igne flagranti pugnarem,
Desine à cōtētiōe. Troianos āt & statim diuus Achilles
Ex ciuitate psequatur. quid mihi cōtentionis & auxilij?
Dixit igne æstuans. in autem feruebant pulchra fluenta.
Sicut autem lebes feruet intus solicitatus igne multo
Adipe liquefactus saginati porci,
Vndiq; erecte: sub autem ligna sicca iacent.
Sic hui⁹ pulchra fluēta igne urebātur. feruebat āt aqua.
Neq; uolebat profluere, sed tenebatur. cōsumebatur aūt
Vulcani ui multum prudentis sed hic Iunonem (aura
Multum precans uerba uelocia allocutus est.
Iuno cur tuus filius meum fluxum ruit torquere:
Xāthus flu. Iunoni supplicat. Ex alijs non quidem ego tantum tibi causa sum,
Quantum alij omnes quicunq; Troianis auxiliatores.
Sed certe quidem ego desistam si tu iusseris
Quiescat autem & hic. ego autem & hoc iuro
Nunquam à Troianis expellere malum diem.
Neq; quando Troia combustiuo igne tota comburēretur
Accensa: urent autem bellicosi filij Achiuorum.
At postq̄ hoc audiuit Dea albas ulnas habens Iuno,
Statim Vulcanum allocuta est suum filium.
Vulcane abstine fili ualde inclyte, non enim decet
Immortalem Deum sic mortalium gratia perturbari.
Sic dixit. Vulcanus autē extinxit combustiuum ignē.
Retroflua autem unda in ruit pulchra fluenta.

At postq̃ Xanthi domita est uiolentia, hi quidem postea
Cessarunt. Iuno enim prohibuit irata quamuis.
In autem alijs Deis contentio cecidit grauis, Deorũ inter se pugna & conflictus.
Difficilis. dupliciter aũt ipsis in mentibus aĩus spirabat
Concurrerunt autẽ magno strepitu. sonuit ãt lata terra.
Circùm autem sonuit magnum cælũ: audiuit aũt Iupiter
Sedens olympo. risit autem ei dilectum cor
Lætitia, quod uidebat Deos contentione congredientes.
Tunc hi nõ amplius diu abstinuerũt. incepit enim Mars
Clypeum concutiens: & primus Mineruæ irruit Martis et Mineruæ cõgressus.
Aeream lanceam habens, & opprobriosum uerbum.
Cur rursus ò impudentissima Deos cõtentione prouocas
Audaciam spirabilẽ habẽs? magnus autẽ te aĩus psuasit.
An nõ recordaris quãdo Tydidem Diomedem persuasisti
Vulnerare ipse aũt in omniũ conspectu lanceã accipiens
Rectà me impulisti: per autẽ corpus pulchrũ sauciasti.
Ideo te rursus nũc puto exoluere quæcũq; mihi fecisti.
Sic dicens uulnerauit in clypeum angulosum
Tremebundum, quem neq; Iouis scidisset fulmen.
Illic ipsum Mars uulnerauit homicida lancea longa.
Hæc autem retro cedens lapidem accepit manu forti
Iacentem in campo nigrum, asperumq;, magnumq;:
Quem uiri priores posuerunt esse terminum agri. (nua
Hoc pcussit bellicosum Martẽ scd'm ceruicẽ: soluit ãt ge
Septẽ aũt detinuit iugera cadens. puluere ãt ĩpleuit cri- Palas Martẽ uincit.
Armaq; circũ sonuerunt, risit ãt Pallas Minerua. (nes.
Et cum gloriabunda uerba uelocia allocuta est.
Stulte neq; aliquo modo nosti quanto melior.
Glorior ego esse quòd mihi fortitudinem æquiparas.
Sic matris furias exolues

Quæ irata mala consuluit:quoniam Achiuos
Reliquisti:sed Troianis periuris auxiliaris.
Sic igitur uociferans retro conuertit oculos nitidos,
Hunc autē ducebat manu capiens Iouis filia Venus
Frequēter ualde suspirātē.uix āt intus cōgregauit aīum.
Hāc āt postq̄ igitur cognouit Dea albas ulnas hn̄s Iuno,
Statim Mineruam uerba uelocia allocuta est.
Papè Aegiochi Iouis filia infatigabilis
Et autem rursus canina musca ducit perniciosum Martē
Combustiuo ex bello per tumultum.sed accede.
Sic dixit.Minerua aūt irruit.lætata est autem animo.
Et iniens ad pectora manu forti
Impulit.huius aūt illic soluta sunt genua et dilectū cor.
Hi quidem igitur ambo iacuere in solo uiridi.
Hæc autem glorians uerba u:locia dixit.
Tales nunc omnes quicunq; Troiani auxiliatores
Sint,quando Argiuis pugnabunt armatis,
Sicq̄; audaces & tolerantes sicut Venus
Venit Marti auxiliatrix,meæ fortitudini obuians.
Hoc iam pridem nos quieuissemus b:llo
Ilij destruentes munitißimam urbem.
Sic dixit.risit autem Dea albas ulnas habens Iuno.
Sed apollinem allocutus estRex quatiens terram,
Phœbe cur iam nos separati sumus,neq; decet
Incipientibus socijs.hoc quidē ualde turpe si sine pugna
Iuimus in cælum ad æream domum.
Incipe,tu autem generatione iunior non enim mihi
Honestum:quoniam prior natus sum,& plura noui.
Stulte sic sine mente quod habes,neq; horum
Recordari quæcunq; iam paßi sumus mala Ilium circa

Pallas Venerē humi sternit.

Neptunus Apollinē affatur.

Soli nunc Deorum, quando super bo Laomedonti
A Ioue uenientes seruiuimus in annum
Mercede indicta. hic autem significans iussit
Vel ego Troianis ciuitatem circa murum ædificaui,
Latūq; & ualde pulchrū, ut inexpugnabilis ciuitas esset,
Phœbe, tu aūt errabundas & curuas boues pauisti,
Idæ in radicibus iugosæ, syluosæ.
Sed qñ iam mercedis fidem multum ædificantes horæ
Attulerunt, tunc nos uiolauit mercedem omnem
Laomedon terribilis, minas autem dimisit,
Tibi quidem hic minatus est pedes & manus super
Ligare, & ire facere insulas in longinquas.
Promisit autem hic amborum incidere aures ære.
Nos autem retrogradi iuimus irato animo
Mercedem irati quam promittens non perfecit:
Hœc iam nunc populis refers gratiam, neq; nobiscum
Conaris. ut Troiani superbi pereant
Omnino male cum filijs & pudicis uxoribus.
Hunc autē rursus allocutus est rex arcitenens Apollo.
Neptune non me sapientem diceres
Esse, si iam tibi hominum gratia certauero
Miserorum, qui solijs similes aliquando quidem
Florentes sunt terræ fructum comedentes,
Aliqñ autem rursus corrūpuntur imbecilles. sed citissime
Desistamus à pugna, hi autem ipsi pugnent.
Sic igitur uociferans retro uersus est.
Verebatur enim patruo misceri in manibus.
Hunc autem soror ualde uituperauit casta ferarum
Diana uenatrix, & uituperosum dixit uerbum.
Fugis autem Arcitenens, Neptuno autem uictoriam
Omnē concedis, uanā aūt ei gloriam dedisti. gg iiij

Muri troiani a quibus extructi.

Apollo boues Laomedontis pascit.

Laomedontis perfidia.

Apollo cum Neptuno in singulare certamē prodire recusat.

Apollo a diana reprehensus nihil respondet.

Stalte cur arcum habes uanum inaniter?
Non te nūc amplius patris in domibus audiā gloriātem,
Sicut antea in immortalibus Deis
Contra Neptunum contrarium pugnare.
Sic dixit.hanc āt nō allocutus est lōge iaculās Apollo.
Sed irata Iouis uenerabilis uxor.
Increpabat sagitta lætantem opprobriosis uerbis.
Qūo aūt tu nunc prompta es canis intrepida contra me
Stare? difficilis ego fortitudine contraferri
Arcum ferenti existenti,quoniam te leonem mulieribus
Iupiter fecit,& dedit interficere quamuis.
Profecto melius est per montes feras interficere,
Agrestesq; ceruas,quàm cū mulieribus fortiter pugnare.
Si uis pugnam scire,ut bene scias
Quanto fortior sim,quòd mihi fortitudinem æquiparas
Dixit,& ambas in palma manus accepit
Sinistra,dextra autem ab humeris abstulit arcus.
Ipsis autem uerberauit aures ridens
Retro uersam,citæ autem exciderunt sagittæ.
Lachrymans autem postea Dea fugit tanquam columba,
Quæq; ab accipitre caua intrauolauit petra
Remota(neq; illic capi fatatum erat)
Sic hæc lachrymans fugit,reliquit autem illic arcus.
Latonam autem allocutus est Iouis nuncius Arginecator.
Latona ego autem non tibi pugnabo.difficile autem
Pugnare uxoribus Iouis nubiferi.
Sed ualde prompta contra immortales Deos
Gloriari me superare fortitudineq; uiq;.
Sic dixit.Latona autem collegit curuos arcus
Sparsos alibi alios in conuersione pulueris.

Mercurius Deorum nūcius Latonā alloquitur.

Hæc quidem arcus capiens iterum iuit ad filiam suam.
Hæc autem ad Olympum iuerat Iouis ad æream domum.
Lachrymans autem patris insedit genubus puella.
Circùm aũt ĩ corruptibile peplũ mouebatur. hãc ãt ad se
Accepit pater Saturnides, & interrogauit suauiter ridẽs.
Quis tibi talia fecit dilecta filia cælestium
Ab re tanquam si quid malum facientem palàm?
Hunc autem rursus allocutus est bene coronata eiulans.
Tua me uxor uerberauit pater albas ulnas habẽs Iuno:
Ex qua immortales contentio & lis interexarsit.
Sic hi quidem talia inter se colloquebantur.
Sed Apollo Phœbus petijt Ilium sacrum.
Curæ erat enim ei murus beneædificatæ ciuitatis,
Ne Danai occuparent præter fatum die illo.
Hi autem alij ad Olimpum Dei semper existentes,
Hi quidem irati, hi autem ualde exultantes.
Desederunt autem apud patrem nubiferum. sed Achilles
Troianos simul ipsos persequebatur, & solũgulos equos.
Sicut autem quãdo fumus iens in cælum latum peruenit
Vrbe ardente: Deorum autem ipsum ira misit:
Omnibus aũt posuit laborẽ, multis aũt tristitias immisit.
Sic Achilles Troianis laborem & curam posuit.
Stabat autem senex Priamus grandem super turrim,
Prospexit autem Achillem magnum. sed ab ipso
Troiani statim turbabãtur fugientes, neq; aliqua fortitudo
Erat. hic autẽ ingemens à turri descendit in terram,
Concitans apud murum ualde inclytos ianitores
Apertas in manibus portas habentes, donec populi
Venient ad ciuitatem fugientes. certe enim Achilles
Propè hic perturbans nunc puto clades fore

Comparatio fumi

Priamus in miranda turri Achillem prospectat

Sed postquam ad murum respirauerit fugientes
Iterum in post ponere postes bene compactos.
Timeo enim ne perniciosus uir in murum irrumpat.
Sic dixit. hi ascẽderuntq; portas & expulerunt seras.
Hæ autem apertæ fecerunt lumen. sed Apollo
Obuius exiliuit Troianorum ut exitium expelleret.
Hi autem rectà ad ciuitatem & murum altum
Siti aridi, puluere pleni, ex campo (autem ei cor
Fugiebant. hic aũt formidolose sequebatur lancea, rabiẽs
Semper habebat fortis: promptus erat aũt gloriã capere.
Tunc altarũ portarum Troiam cepissent filij Achiuorũ,
Nisi Apollo Phœbus Agenorem misisset,
Virum Antenoris filium strenuumq; fortemq;:
In quidem eius corde audaciam iecit. apud autẽ eum ipse
Stetit, ut mortis graues manus propelleret,
Fago innixus: opertus erat autem caligine multa.
Sed hic postquã cognouit Achillem urbiũ expugnatorẽ,
Stetit: multa autem ei cor cogitauit manenti.
Dolens autem igitur dixit ad suum uirilem animum.
Heu egò siquidem à forti Achille
Fugiam, quà alij fugiunt,
Capiet me, & tanquam imbecilli collum amputabit.
Si autem ego hos quidem perturbari sinam
Pelide Achilli: pedibus autem à muro alio
Fugiam ad campum Troianum, ut eam
Idæq; adq; densas syluas ingrediar.
Hesperus autem postea lotus fluuio
Sudorem refrigeratus ad Ilium redibo.
Sed cur mihi hæc dilectus disputauit animus?
Ne me eleuatum ciuitatis campo intelligat,

Et me irruens corripiat uelocibus pedibus:
Neq; amplius postea erit mortem & parcam fugere.
Valde enim fortis supra omnes est homines,
Si autem ipsi ante urbem obuiam uenero,
Etenim huic uulnerabile corpus acuta lancea.
In autem una anima.mortalem aũt ipsum dicunt hoĩes
Esse.sed ei Saturnides Iupiter gloriam præbet.
Sic dicẽs in Achillẽ conuersus stetit:in aũt eo animus
Fortis concitabatur bellare & pugnare,
Veluti pardus uenit profunda ex sylua
Virum uenatorem contra,neq; amplius
Animo dubitat neq; formidat,quoniã clamorẽ audiuit. Comparatio pardi.
Si enim præueniet ipsum uel uulnerauit uel percusserit,
Sedq; & circa lanceam transfixus non cessat
Fortitudinem ante uel interimere,uel interimi.
Sic antenoris filius generosi diuus Agenor Agenoris cũ Achille congressus
Non uoluit fugere antequã experiretur Achillem.
Sed hic enim clypeũ quidẽ ante tenebat undiq; rotundũ,
Lancea autem in ipso deferebatur,& ualde clamabat.
Certe iam nimium sperasti in mentibus clare Achilles
Die hoc ciuitatem excidere Troianorum strenuorum:
Stulte,adhuc multi fient dolores in ipsa.
In enim ea multiq; & fortes uiri sumus,
Qui ante clarißimos parentes uxoresq; & filios
Illium defendemus:tu uero mortem hic sequeris.
Sic formidolosus existens & audens bellator
Dixit,& acutum telum forti manu uibrauit:
Et percußit tibiam sub genu:neq; aberrauit:
Circa autem ipsum ocrea nuper facti stanni
Terribiliter insonuit.retro autem ferrum ruit

Percusso,neq; peruasit. Dei autem prohibuerunt dona·
Pelides autem inuadit Agenorem diuinum
Apollo Agenorē liberat ne occidatur Secundus.neq; siuit Apollo gloriam accipere.
Sed ipsum eripuit.operuit caligine multa.
Tacitum autem ipsum à certamine dimisit ire.
Sed hic Pelidem dolo auertit à populo.
Ipsi enim Apollo Agenori omnia similis
Stetit ante pedes.hic autem irruit pedibus persequi
Quousq; hic hunc percampun persequebatur fœcundū
Vertens ad fluuium uorticosum Scamandrum
Lente fugientem:dolo enim delectabatur Apollo.
Sic semper sperabat assequi pedibus suis.
Troiani ī urbem se recipiūt præ metu. Interim alij Troiani formidantes uenerunt multitudine
Alacres ad ciuitatē.ciuitas aūt implebatur reuertētibus.
Neq; sustinuerunt ciuitatem & murum extra
Expectare inter se,& cognoscere quiq; fugeret
Quiq; occubuisset bello.sed libenter infundebantur
In ciuitatē quęcunq; horū pedes & genua saluauerant.

ARGVMENTVM. X. HOMERI COMPOSITIONIS.

TRoianis inclusis in ciuitate solus Hector expectans Achillem,primum quidem fugit,postea autem contra stat, Minerua ipsi suadente,& interficitur:suspendens autem, ipsum in curru Achilles per campum in nauale trahit.:Hi autem in ciuitate lugent hæc videntes inclusi.

ILIADIS. X. HOMERI COMPOSITIONIS.

Chi aũt, ter circa murũ ducẽs ĩterficit Hectorẽ Achilles.

Ic hi quidem in urbem fugientes tanquam hinnuli
Sudorem ſiccabant, bibebantq́;, ſedabantq́; ſitim Comparatio hinnulorũ.
Incumbentes pulchris propugnaculis. ſed Achiui
Murum propè ibant clypeos humeris inclinantes.
Hector autem ibi manere exitioſum fatum ligauit
Ilij ante portasq́; Sceasq́;.
Sed Pelidem allocutus eſt Phœbus Apollo.
Cur me Pelei fili pedibus uelocibus inſectaris,
Ipſe mortalis exiſtens Deum immortalem? neq; dum me
Intellexiſti quòd Deus ſum. tu autem funditus iraſceris. Apollo Achillem ſe perſequentem.
An tibi nullo mõ eſt curæ Troianorũ labor quos fugaſti,
Qui iam in urbem reuerterunt: tu autem huc diuertiſti:
Non tamen me interficies, quoniam non fatalis ſum.
Hũc aũt ualde indignabũdus allocutus ẽ pedibus uelox
Læſiſti me Apollo Deorũ pnicioſiſsime omniũ (Achilles
Huc nunc uertiſti à muro ubi adhuc multi Achilles Apollinem uocat pernicioſiſsimũ deorum.
Terram mordicus accepiſſent ante Ilium intrare.
Nunc aũt me magna gloria priuaſti. hos autem ſaluaſti
Facile, quoniam non ultionem formidabas in futurum,
Qua te punirem ſi mihi poteſtas adeſſet.
Sic dicens ad ciuitatem ualde cogitans iuit
Ruens. ſicut autem equus uictor cum curribus Comparatio equi.

Qui facile ruit extensus campo.
Sic Achilles celeriter pedes & genua mouebat.
Hunc autem senex Priamus primus uidit oculis
Vndiq; fulgentem: sicutq; stellam irruentem campo,
Quæ autumno uadit. manifesti autē eius splendores
Apparent multa inter astra noctis medio.
Quemq; canem Orionis cognomine uocant
Splendidißima quidē hæc est: maiū aūt signū facta est,
Et fert multam febrem timidis mortalibus.
Sic huius æs splendebat circa pectora currentis.
Ingemuit autem senex, caput aūt hic pulsabat manibus,
In altum eleuatus, ualde autem ingemens ibat
Precans dilectum filium. hic autem ante portas
Stabat insatiabiliter promptus Achilli pugnare.
Hunc autē senex miserabilia allocutus est manus extēdēs
Hector ne mihi expecta dilecte fili uirum hunc
Solus sine alijs, ut non cito mortem assequaris
Ab Achille interfectus, quoniam multo fortior est
Impius: utinam Dijs charus tantum esset,
Quantum mihi cito cum canes & uultures comederent
Iacentem: certe mihi grauis curarum dolor abscederet:
Qui mihi filiorū multorūq; & fortiū priuationē posuit
Interficiens, & mittens insulas in longinquas.
Etenim nunc duos filios Lycaonem & Polydorum
Non possum uidere Troianorum in ciuitatē reuertentiū,
Quos mihi Laothoe peperit Regina mulierum,
Sed siquidem uiuunt in exercitu, certe postea
Aereq; auroq; liberabimus. est enim intus,
Multa enim dedit filiæ senex nomine inclytus Altes.
Si autem iam mortui sunt, & in Plutonis domibus,

Comparatio autumnalis stellæ.

Hectori neq; à patre, neq; à matre. psuaderi pōt, quo minus cū Achille congrediatur.

Dolor meo animoq; & matri, qui genuimus.
Populis autem alijs remißior dolor
Erit, si non moriaris Achilli interfectus.
Sed intra murum mu fili, ut salues
Troianos, & Troianas: ne autem magnã gloriã præbeas
Pelidæ: ipse autem dilecta uita priueris.
Ante autem mei miseri adhuc sapientis miserere
Infelicis, quem pater Saturnides in senectutis uia
Fata in graui corrumpet, multa mala inspicientem,
Filiosq; interemptos, raptasq; filias,
Et thalamos prostratos, & infantes filios
Proiectos ad terram in graui pugna:
Tractasq; nurus perniciosis à manibus Achiuorum.
Ipsum autem ultimum me canes primis ianuis
Sæui lacerent, postquam aliquis acuto ære
Verberans, uel percutiens membris ex animum capiat.
Quos nutriui domibus conuiuas ianitores
Qui meũ sanguinem bibentes superbientes circa animũ
Iacebunt in uestibulis. iuueni autem omnia conuenit
Bello interfecto scisso acuto ære
Iacere omnia aũt pulchra mortuo quodcũq; apparet.
Sed quando iam canum caput, canamq; barbam
Pudore deturpant canes interempti senis,
Hoc iam miserrimum est miseris hominibus.
Dixit senex, canos autẽ supra capillos trahebat manibus
Euellens è capite, neq; Hectori animum persuasit. — *Hecuba ostentans filio mamillam, rogat ut ab Achille discedat.*
Mater autem rursus ex altera parte lugebat lachrymans,
Sinum denudans, alteram mamillam eleuauit:
Et ipsum lachrymans uerba uelocia allocuta est.
Hector fili mi hæc uerere & miserere

Ipſius ſi unquam tibi obliuioſam mamillam tenui.
Horum recordare dilecte fili:fuge autē bellicoſum uirum
Mœnia intra iens:neq; primus ſtes huic.
Miſera ſi te interemerit,non te ego
Plorabo in feretro dilectum germen quem peperi ipſa,
Neq; uxor ditißima.procul autem te nobis
Argiuorum apud naues canes ueloces comedent.
Sic hi plorantes alloquebantur dilectum filium
Multa precantes.neq; Hectori animum perſuaſerunt.
Sed hic expectabat Achillem magnum cito uenientem.
Sicut autem draco in cubili montanus uirum expectat
Comparatio montani draconis.
Paſtus mala uenena.intrauit autem ipſum ira grauis:
Torue autem uidet uolutus circa cubile.
Sic Hector inextinguibile habens robur non cedebat
Turri in ante habenti lucidum clypeum firmans.
Indignabundus autem dixit ad ſuum ſtrenuum animum,
Hei mihi ſi quidem portas & muros intrabo
Polydamas mihi primus reprehenſionem faciet,
Qui me conſulebat Troianis ad ciuitatem ducem eſſe
Nocte ſub hāc exitioſam:quādo motus eſt diuus Achilles.
Sed ego non obediui,certe multo melius fuiſſet.
Nunc autem poſtquam amiſi populum ſtultitijs meis,
Verecondor Troianos.& Troianas trahētes lōgas ueſtes,
Ne quando aliquis dicat imbecillior alius me.
Hector certe uiribus fretus perdidit populum.
Sic dicet:mihi autem tunc melius eſſet
Contra uel Achillem interficientem ire,
Vel ab ipſo interfici glorioſe pro patria.
Age ſcutum deponam umbiculoſum
Et galeam fortem,haſtam autem ad murum firmans

Ipse iens Achilli strenuo contrarius ibo,
Et ei promittam & possessiones cum ipsa,
Omnia ualde quaecunq; Alexander concauis in nauibus
Duxit ad Troiam,quae fuit belli initium,
Dare Atridis ducere,simulq; separatim Achiuis
Alia diuidere quaecunq;,quae ciuitas haec occultat.
Troianis aũt rursus postea iuramẽtum honorabile capio
Non occultare sed bifariam omnia diuidere
Possessionem quamcunq; urbs optabilem intus continet.
Sed cur mihi haec dilectus differit animus,
Nõ ipsum ego quidẽ uadã iẽs.hic aũt mei nõ miserebitur
Neq; aliquid me uerebitur.interficiet aũt me nudũ ẽntem
Temere ut foeminam,postquam arma exuerem.
Non quidẽ aliquo modo nunc est à quercu,neq; à petra
Huic loqui tanquam uirgo adolescensq;,
Virgo adolescensq; effoeminate loquuntur inter se.
Melius rursus contentione confligere ut quamprimum
Videamus utri caelestis gloriam praebeat.
Sic mouebat expectans.hic aũt ipsum propè uenit Achil-
Similis Marti galeato bellatori, (les
Vibrans Peliam hastam in dextro humero
Grauem.circum autem aes splendebat simile splendori
Vel ignis ardentis,uel solis ascendentis.
Hectora aũt postq̃ cognouit cepit timor,neq; tolerauit
Illic manere:retro autem portas liquit:iuit autem timens. Hector ab
Pelides autem irruit pedibus celeribus fretus Achille fuga
Veluti accipiter in montibus leuißimus auium tur,
Facile uadit in timidam columbam
Haec ex obliquo fugit.hic autem de propè argute uocans
Frequenter irruit:capereq; ipsam animus persuadet.

Sic hic promptus rectà uolabat.fugiebat autem Hector
Murum sub Troianorum:uelocia autem genua mouebat.
Hi autem apud speculam & caprificum uentosam
Murum semper ultra in uia ruebant,
Fluentem autẽ deuenerunt pulchri fluxus, ubi aũt fontes
Duo scaturiunt Scamandri uorticosi.
Hæc quidem enim aqua calida fluit.circùm autem fumus
Fit ex ipsa tanquam igne ardenti.
Hæc autem altera æstate profluit similis grandini,
Vel niui frigidæ,uel ex aqua crystallo.
Illic autem in ipsis pelues amplæ sunt
Pulchræ lapideæ,ubi uestes nitidas
Lauabant Troianorum uxores pulchræ filiæ
Prius in pace ante uenire filios Achiuorum,
Huc cursu diuerterunt,fugiẽs,hic aũt à tergo persequens,
Ante q̃dẽ fortis fugit persecut9 est aũt ipsũ multo fortior
Celeriter:quoniam non uictimam, neq; pellem bouinam
Accipiebant,quæq́; pedibus certamina sunt uirorum.
Sed de anima currebant Hectoris bellicosi.
Sicut autem qñ certatores circa metas unius unguis equi
Leuiter ualde currunt.hoc autem ualde iacet præmium,
Vel tripes,uel mulier uiri demortui.
Sic hi ter Priami ciuitatem circùm mouebant
Velocibus pedibus.Dei autem omnes despiciebant.
His autem uerbis incepit pater uirorumq; Deorumq́;.
Papè certe dilectum uirum impulsum circa murum
Oculis uideo:meum autem angitur cor
Hectore,qui mihi multa boum crura concremauit
Idæ in iugis multos mõticulos habẽtis.interdũ aũt rursus
In urbe summa.nunc rursus ipsum diuus Achilles

Vrbem circa Priami pedibus uelocibus insequitur.
Sed age, considerate Dei & consulite,
An ipsum ex morte saluemus, an ipsum iam
Pelidæ Achilli interficimus fortem existentem.
Hũc aũt rurs⁹ allocuta est Dea glaucos oculos hñs Minerua.
O' pater albi fulminis nigrarũ nubiũ quale dixisti,
Virum mortalem existentem diu fatatum Parcæ,
Rursus uis morte graui ex liberare.
Fac, sed non omnes laudabimus Dei alij.
Hanc aũt respõdens allocutus est nebularũ cõgregator Iupiter.
Confide tritonia dilecta filia, nõ certe animo
Prudenti loquor: uolo autem blandus esse.
Fac ubi iam tibi animus fuit: neq; recedas.
Sic dicens impulit ante paratam Mineruam.
Venit autem de olympi summitatibus ruens.
Hectora aũt incessanter perturbans insequebatur uelox Achilles.
Sicut aũt hinnulũ mõtib⁹ canis ceruæ inseqtur
Mouens ex cubili per ualles & per saltus,
Hunc autem si lateat terrens sub frutice:
Sed inuestigans currit firmiter ut inueniat.
Sic Hector non latebat pedibus uelocem Pelidem
Quantum autem nitebatur portas Dardanias
Contra ruere bene fabricatas in turres:
Si quomodo ei desuper auxiliarentur sagittis,
Tantum ipsum ante auertebat astans
In campum, ipse autem ad urbem uolabat semper.
Sicut autem in somnio non potest fugientem insequi,
Neq; hic hunc potest fugere, neq; hic insequi.
Sic hic hunc nõ poterat capere pedibus, neq; hic fugere.
Quomodo autem Hector Parcas euasisset mortis,

Mineruæ auxilio Achilles Hectorem occidit.

Achilles Hectorem fugat circa urbem Troianam.

Nisi ei ultimoq; & extremo obuiasset Appollo
Propè, qui ei impulit robur uelociaq; genua,
Populis autem innuebat capite diuus Achiles:
Neq; sinebat mitere in Hectorem amaras sagittas,
Ne aliqs gloriā auferret pcutiēs. hic āt secūdus ueniret.
Sed quando iam quarto ad colles peruenerunt,
Et tunc aureas pater extendit bilances,
Imposuit autem duo fata aspera mortis,
Hoc quidē Achillis, illud aūt Hectoris belicosi, (dies.
Traxit aūt in medio capiēs, declinauit āt hectoris fatatus
Iuit āt in infernum: reliquit āt ipsum Phæbus Apollo,
Pelidē autem accepit Dea glaucos oculos hñs Mineruam
Propè autem stans uerba uelocia allocuta est.
Nunc iam nos speraui Ioui dilecte illustris Achille
Portare magnam gloriam Achiuis apud naues
Hectora interficientes pugnæ insatiabilem existentem.
Non ei nunc amplius est fugientem nos esse,
Neq; si ualde multa patiatur longeiaculans Apollo
Procumbens ante patrem Iouem Aegiochum.
Sed tu quidem nunc sta & respira, hūc autem ego tibi
Iens persuadebo contra pugnare.
Sic dixit Minerua. hic aūt psuasus est, gauisus est aīo,
Stetit autem in fraxinea firmatus.
Hec aūt igitur hunc quidē reliquit: iuit autem ad Hectora
Hector a Minerua decipitur. Deiphobo similis corpus & indomitam uocem. (diuū
Propè autē stans uerba uelocia allocuta est.
Euge, certe ualde iam te cogit uelox Achilles
Ciuitatem circa priami pedibus uelocibus impellens.
Sed age iam stemus & opitulemur manentes.
Hāc autē rursus allocutꝰ est magnꝰ bellicosus Hector.

Deiphobe certe quidē mihi antea multo chariβimus eras
Fratrum, quos Hecuba & Priamus genuit pueros.
Nunc autem item & magis intelligo mētibus honorare,
Qui sustinuisti mei gratia postquam uidisti oculis
Murum exire, alij autem intus manent.
Hunc aūt rursus allocuta est Dea glaucos oculos hñs
Euge, certe qdē multa pater et pudica mater (Minerua.
Precantur deinceps genuflexi. circum autem alij
Hic manere, talem enim tremunt omnes.
Sed meus intus animus augebatur mœrore graui.
Nunc aūt rectà prompti pugnemus, neq; quid lancearum
Sit cessatio, ut uideamus si Achilles
Nos interficiet, spolia sanguinolenta portet
Naues in concauas: an tua lancea interficiatur.
Sic dicens, & astutia præiuitq; Minerua.
Hi autem quando iam propè fuerunt inter se euntes,
Hunc prior allocutus est magnus bellicosus Hector.
Non te amplius Pelei fili formidabo, ut antea. (sus sum
Ter circa ciuitatē magnam Priami diuinā nunq̄ perpes-
Expectare contrauenientē. nunc rursus me aīus persuadet
Stare contra te. interimam, uel interimar.
Sed age hic Deos inspiciamus. hi enim optimi
Testes erunt & custodes pactorum.
Non enim ego te crudeliter ulciscar, si mihi Iupiter
Dabit uictoriam: tuam autem animam auferam.
Sed postquam te spoliauero pulchra arma Achille,
Mortuum Achiuis dabo iterum. sic autem tu fac.
Hūc aūt igitur torue uidēs allocutus est pedibus uelox
Hector ne mihi digne capi pacta dicas, (Achilles.
Sicut non est leonibus & uiris iuramenta fidelia,

Neq; lupiq; & agni concordem animum habentes
Sed mala cogitant penitus inter se.
Sic non est me & te diligere,neq; in aliquo nobis
Iuramenta erunt,antequam alterum cadentem
Sanguine satiare Martem fortem bellicosum,
Omnis uirtutis recordare:nunc te ualde oportet
Bellicosum esse & audacem bellatorem.
Non tibi est fuga:statim autem te Pallas Minerua
Lancea mea interficiet.nunc aūt cōgregatos oēs reddes
Dolores meorū sociorum,quos interfecisti lācea currens.
Dixit,& uibrans proiecit longam lanceam,
Et hanc quidem contra uidens euitauit illustris Hector:
Sedit enim prouidens.hæc autē superuolauit ærea lancea,
In terra autē fixa est.iterum aūt rapuit Pallas Minerua,
Iterum aūt Achilli dedit.latuit aūt Hectora pastorē populorum.
Hector autem allocutus est strenuum Pelidem.
Errasti,neq; aliquo modo Deis ualde similis Achille
Ex Ioue scis meam mortem:certe dixisti.
Sed aliquis præmeditatus fuisti uerborum,
Vt te timens roboris fortitudinisq; obliuiscar.
Non quidem mihi fugienti tergo in lanceam figes?
Sed rectā prompto per pectora impelle,
Si tibi dederit Deus.nunc rursus meam lanceam euita
Aeream,ut iam ipsam tuo in corpore totam portes,
Et leuius bellum Troianis fiet
Te interfecto.tu enim ipsis nocumentum maximum.
Dixit & uibrans proiecit longam lanceam,
Et percussit Pelidæ medium scutum:neq; aberrauit.
Longe autē aberrauit scuto hasta.iratus est aūt Hector
Quòd ei telum uelox uanum effugit manu.

Stetit aũt tristatus,neq; aliam habebat fraxineã lanceam.
Deiphobũ autẽ uocabat albũ scutũ habẽtẽ ualde clamãs.
Petebat ipsum lanceam longam.hic non eum propè erat.
Hector autem cognouit suis in mentibus,dixitq;.
Heu,certe ualde iam me Dei ad mortem uocauerunt.
Deiphobum enim ego dicebam heroëm adesse.
Sed hic quidem in muro:me autem decepit Minerua.
Nũc aũt iam propè me mors mala,neq; amplius seorsum
Neque fugit:certe enim diu hoc dilectius erat
Iouiq;,& Iouis filio Apollini,qui me antea
Prompti liberauerunt:nunc autem me fatum assequitur.
Non quidem sine cura,& in gloriose peribo.
Sed magnum faciens aliquid,& futuris audiri.
Sic locutus traxit ensem acutum,
Qui ei sub latere extensus erat,magnusq;,grauisq;,
Iuit autem contractus sicutq; aquila alte uolans,
Quæq; uadit ad campum per nubes obscuras,
Raptura uel agnam teneram,uel timidum leporem.
Sic Hector iuit quatiens ensem acutum.
Ruit autem Achilles,robore autem impleuit animum
Forti,ante autem scutum pectus cooperuit
Pulchrum uarium:galea autem mutabat lucida
Quatuor cristarum:pulchri autẽ circum mouebãt crines
Aurei,quos Vulcanus misit conum circa densos.
Qualis autem stella uadit in astra noctis medio
Hesperus qui pulcherrimus in cælo stat stella.
Sic cuspide à splenduit acuta,quam Achilles
Vibrauit dextera cogitans malum Hectori diuino,
Inspiciens corpus pulchrũ ubi cederet maxime: (arma
Huius aũt & aliud tantũ quidẽ habebat in corpore ærea

Pulchra quæ Patrocli uim spoliauit interficiens.
Apparebat aũt quà cõiuncturæ ab humeris ceruicẽ tenẽt
Colli ubique animæ citißima mors.
Eà in ipsum promptus irruit lancea diuus Achilles.
Contra autem teneram per ceruicem iuit cuspis,
Neque iugulum hasta abscidit ære grauis,
Vt aliquid ipsum alloquatur respondens uerbis.
Cecidit aũt in pulueribus.hic aũt iactabatur diuus Achil
Hector,sed ubi dixisti Patroclum interficiens (les.
Saluus fore:me autem neq; curasti longe existentem
Stulte.huius autem longe adiutor ualde melior
Nauibus in concauis ego retro relictus eram,
Qui tibi genua solui:te quidem canes & aues
Lacerabunt indecenter:hunc autem sepelient Achiui.
Hunc aũt parũ potens allocutus est bellicosus Hector.
Precor per animam & amorem tuorumq; parentum,
Ne me sine apud naues canes deuorare Achiuorum.
Sed tu quidem æsq; sufficienter aurumq; suscipe,
Dona quæ tibi dabunt pater & ueneranda mater.
Corpus autem domum meum da retro,ut igne me
Troiani & Troianorum uxores sortiantur mortuum.
Hũc aũt torue uidẽs allocut⁹ est pedes uelox Achilles.
Ne me canis auos precare,neq; parentes. (permitteret
Vtinam enim aliquo modo ipsum me robur & animus
Crudas scindentem carnes comedere qualia mihi fecisti.
Vt non sit qui tuo canes capiti expellat,
Neq; si deciesq; & uigeties magna dona
Statuam huc ducentes,promittant autem & alia.
Neq; si te ipsum auro liberari iuberet
Dardanides Priamus,neq; sic teq; honoranda mater

Hector ab Achille occiditur.

Imposita feretro lugebit quem peperit ipsa.
Sed canesq; & aues per omnia laniabunt.
Hunc autem moriens allocutus est bellicosus Hector.
Certe te bene cognoscens aspicio, neq; futurus eram
Persuadere. certe enim tibi fereus intus animus.
Considera nunc ne tibi in aliquo Deorum ira fiam
Die illo, quando te Paris & Phœbus Apollo
Fortem existentem interficient in Scæis portis.
Sic igitur ipsum dicentem finis mortis cooperuit.
Anima autem ex membris uolans ad infernum iuit,
Suam mortem lugens, linquens uirilitatem & iuuẽtutem.
Hunc & mortuum allocutus est diuinus Achilles.
Morere. mortem aũt ego tunc suscipiam, quando iam
Iupiter uoluerit perficere, & immortales Dei alij.
Dixit, & ex mortuo traxit æream lanceam.
Et hanc procul posuit. hic autem ab humeris spoliabat
Cruenta. alij autem accurrerunt filij Achiuorum,
Qui & admirati sunt indolem & speciem egregiam
Hectoris: neq; ei aliquis sine uulnere astitit. *Hectorẽ mortuum Græci hastis petũt.*
Sic autem aliquis dicebat uidens ad propinquum alium.
Pape, certe ualde iam mollior tactu
Hector, quàm quando naues combusit igne infesto.
Sic aliquis dicebat & uulnerabat astans.
Hunc autem postquam spoliauit pedibus sufficiens diuus
Stans in Achiuis uerba uelocia dixit. *(Achilles*
O dilecti heroes Danai ministri Martis,
Postq hunc uirum Dei occidendum dederunt
Qui mala multa fecit, quot non omnes alij.
Eia age circa ciuitatem cum armis experiamur:
Vt & adhuc intelligamus Troianorũ mentẽ quã habnet.

Vtrum relinquant ciuitatem altam hoc interempto.
An manere prōpti sunt & Hectore nō amplius existente.
Sed quid mihi hæc dilectus disserit animus?
Iacet apud naues mortuus,indefletus, insepultus,
Patroclus.huius autem non obliuiscar donec ego
Viuis in sum,& mihi dilecta genua mouentur.
Si autem mortuorum obliuiscuntur in inferno:
At ego & illic dilecti recordabor & socij.
Nunc autem age canentes Pœona iuuenes Achiuorum,
Nauibus in concauis eamus.hunc autem ducamus.
Suscipiemus magnā gloriam.interfecimus Hectora diuū,
Quem Troiani in ciuitate Deum tanquam admirabātur.
Dixit:& Hectori diuino indecentia curauit opera,
Amborum à tergo pedum perforauit neruos,
In talum à calcaneo.bouina autem suspendit lora.
Ex curru autem ligauit.caput autem trahi sinit.
In currum aūt ascendens,supraq; inclyta arma eleuans
Verberabat autem expellere:hi aūt non inuiti uolabant.
Huius autem erat tracti puluis,circùm autem capilli
Flaui pleni erant.caput autem omne in pulueribus
Iacebat,ante gratiosum.tunc autem Iupiter hostibus
Dedit deturpari sua in patria terra.
Sic huius quidē puluere plenū est caput totum.mater aūt
Euellebat comam:ab autem pretiosam iecit uestem
Longe:eiulabat autē ualde magnopere filium inspiciens.
Plorabat autem misere pater dilectus.circùm aūt populi
Lamentationeq; tenebantur & ululatu in ciuitate.
Huic autem maxime erat similiter tanquam tota
Ilius alta igne combureretur in summitate.
Populi quidem senem uix tenebant anhelantem

Achilles Hectorē currui alligatū trahit ad naues.

Priamus filium Hectorem deflet.

Exire promptum portas Dardanias.
Omnes autem precabatur uolutus in fimo
Nominatim nominans uirum singulum.
Tolerate dilecti:& me solum sinite soliciti quamuis
Exeuntem ciuitate ire in naues Achiuorum.
Precabor uirum hunc impium, fortem,
Si quomodo ætatem uerebitur,& miserabitur
Senectutem:& huic pater talis fuit
Peleus,qui ipsum genuit & nutriuit nocumentum fieri
Troianis.maxime aũt mihi supra omnes dolores posuit.
Tot enim mihi filios interemit iuuenes.
Hos omnes non tantum lugeo tristis,
Sicut unum:cuius me dolor acutus deportabit infernũ in
Hectorem.utinam debuisset mori in manibus meis.
Quo satiati essemus flentesq; lugentesq;,
Materq;,quæ ipsum peperit infelix & ego ipse.
Sic dixit flens.post autem suspirabant ciues.
Troianis autem Hecuba abundanti incepit luctu.
Fili ego misera quid uiuo grauia patiens
Te mortuo?qui mihi noctesq; & diem
Iactatio in ciuitate eras:omnibusq; utilitas
Troianisq;,& Troianis in ciuitate:qui te Deum tanquam
Suscipiebant.certe enim ualde magnopere gloria eras
Viuus existens.nunc autem mors & fatum occupauit.
Sic dixit flens.uxor autem nondum aliquid audiuerat
Hectoris.non enim ei aliquis uerus nuncius ueniens
Nunciauit,quòd ei maritus extra mansit portas.
Sed telam texebat conclaui domus altæ,
Duplicem,splendidam in aũt pigmenta uaria spargebat.
Iusserat autem ancillis bene comatis in domo

Hecubæ lamentatio

Circa ignem statuere lebetem magnum:ut essent
Hectori calida lauacra pugna ex redeunti.
Ignara,neq; intellexerat quòd ipsum ualde longe lauacris
Manibus Achillis interfecerat cæsia Minerua.
Lamentum autem audiuit,& ululatum à turri.
Huius uersa sunt mēbra:humum aūt ei excidit nauicula.
Hæc autem rursus ancillis bene comatis locuta est.
Agite duæ me sequimini,uideo quæ opera facta sunt.
Venerabilis Socrus uocem audiui.in autem mihiipsi
Pectoribus mouetur animus in ore.subter autem genua
Hærent,propè iam aliquid malum Priami filijs.
Vtinam enim ab aure sit mei uerbum.sed ualde grauiter
Timeo,ne iam mihi audacem Hectorem diuus Achilles
Solum longe uulnerans ciuitate per campum insequatur.
Et iam ipsum cessare faciat uirilitate sedula,
Quæ ipsum tenebat:qm̄ nunq̄ in multitudine manebat (uirorū.
Sed lōge præcurrebat suo robore nulli cedens.
Sic locuta domo egreditur furenti similis
Mota corde.simul autem ancillæ ibant ipsa.
Sed postquam turrimq; & uirorum peruenit cœtum,
Stetit aspiciens in muro.hunc autem cognouit
Tractum ante ciuitatem.ueloces autem ipsum equi
Trahebant sine cura concauas in naues Achiuorum.
Hanc autem in oculis obscura nox cooperuit.
Decidit autem retrorsum.ab autem animam expirauit
Longe autem à capite fudit ligamina pulchra,
Reticulum,fasciaq;,& plicatum uinculum,
Coronamq; quam ei dedit aurea Venus
Die illo,quando ipsam bellicosus duxit Hector
Ex domo Eetionis,priusquam præbuit infinita dona.

Circũ aũt ipsam mariti sororesq; et fratrũ cõiuges abũde
Quæ ipsam inter ipsas tenebãt timentẽ perire. (erant:
Hæc aũt postq̃ igitur respirauit, & in mentẽ animũ con=
Valde eiulans inter Troianas dixit. (gregauit,
Hector. ego infœlix: æquali nati sumus fato
Ambo tu quidem in Troia Priami in domo.
At ego Thebis sub Oplaco syluoso
In domo Eetionis, qui me educauit paruulam existẽtem
Infelix grauiter morituram. utinam non debuisset parere.
Nunc autẽ tu quidẽ inferni domus sub profunditatibus
Vadis. at me tristi in luctu linquis (terræ
Viduam in domibus. puer autem infans inaniter,
Quem genuimus tuq; egoq; infelices: neq; tu huic
Eris Hector utilitas, quoniam occubuisti: neq; tibi ipse.
Siquidem n. bellum fugerit lachrymosum Achiuorum,
Semper huic labor & curæ in posterum
Erunt. alij enim ei auferent agros.
Dies autem orbatiuus omnibus priuatum filium facit.
Omnia autẽ declinant. lachrymis impletæ sunt aũt genæ.
Priuatus autem ibit filius in patris socios.
Alium quidem sagum trahens, alium autem tunicam:
Horum aũt miserãtiũ cyathũ aliquis paruulũ præbebit,
Labra quidemq; madefaciet, palatum aũt non madefaciet.
Hunc autem & iuuenis è conuiuio abiget
Manibus uerberans & contumelijs insectans.
Pereas, sic non tuus pater conuiuatus est nobiscum.
Lachrymans autem ibit filius ad matrem uiduam
Astyanax: qui ante quidem sui in genibus patris
Medullam solam comedebat & ouium pinguem adipem.
At qñ somnus accipiebat, quiescebat tũc infantiã exercẽs

Andromache Hectorẽ mortuũ deplorat.

Astyanax patrem Hectorem occisum dolet.

Dormiebat in lectis in ulnis nutricis
Lecto in molli crescens impletus corde.
Nunc autem multa patietur charo à patre aberrans
Astyanax: quem Troiani cognomine uocant.
Solus enim ipsis liberasti portas & muros longos.
Nunc aũt te quidẽ apud naues rostratas procul parẽtib⁹
Varij uermes edent, quando canes saturati erunt
Nudum. sed tibi uestes in domibus iacent
Tenuesq; & gratiosæ factæ manibus mulierum.
Sed certe has omnes comburam igne combustiuo.
Neq; tibi utilitas, quoniam non iaces in ipsis.
Hector à suis lugetur. *Sed ad Troianorum, & Troianarum gloriam esse.*
Sic dixit flens. in autem suspirabant mulieres.

ARGVMENTVM. Ψ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Achilles consueta in mortuis tradit Patroclo tyrannidamnsq; & mactans in ipso duodecim Troianos adolescentulos; & canes, & equos, & alias victimas. Postea & certamen sepulchrale facit; in quo vincit equis quidem Diomedes. cursu autem Vlysses. alij autem aliter. & sic certamen dissoluitur.

ILIADIS. Υ. HOMERI COMPOSITIONIS.

Psi, Danais certamen dans perficit Achilles.

Ic hi quidem suspirabant in urbe, at Achiui
Postquam naues & hellespontum peruenerunt,
Hi quidem sparsi sunt suam in nauem unusquisq;.
Myrmidonas autem non sinit discedere Achilles.
Sed huic suis socijs bellicosis locutus est.
Myrmidones ueloces equos hñtes mihi amabiles socij,
Nondum à curribus soluamus solungulos equos:
Sed ipsis equis & curribus cito euntes
Patroclum comploremus (hic enim honor est mortuis)
At postquam tristi delectari fuerimus luctu:
Equos soluentes cœnabimus hic omnes.
Sic dixit. hi aũt plorabãt cõgregati: incepit aũt Achilles.
Hi aũt ter circa mortuũ pulchrium crinium egerunt equos — *Græci deplorant Patroclum.*
Eiulãtes. inter aũt ipsos Thetis luctus desid. riũ excitauit.
Madebant harenæ, madebant autem arma uirorum
Lachrymis. talẽ enim desiderabant consiliatorẽ timoris.
His autem Pelides magno orsus est luctu:
Manus in homicidas ponens pectoribus amici.
Lætare mihi ô Patrocle & in inferni domibus. — *Achilles Hectorẽ trahit circũ Patroclì sepulchrũ*
Omnia enim iam tibi perficio quæ antea pollicitus sum.
Hectora huc trahens dare canibus cruda edi.
Duodecim autem ante pyram truncare

Troianorum nobiles filios te interfecto iratus.
Dixit, & Hectori diuino indecentia curauit opera:
Resupinum apud lectos Menœtiade extendens
In pulueribus. hi autem arma exuerunt singuli,
Aerea, splendida. soluerunt autem solungulos equos.
Desederunt apud naues pedibus uelocis Aeacidæ
Infiniti. at hic his cœnam lautam præbuit.
Multi quidem boues albi extensi sunt circa ferrum
Mactati: multæ autem oues & mugientes capræ:
Multi autē alborum dentium sues uirescentes pinguedine
Vrendi extensi sunt per flammam ignis.
Vndiq; autem circùm mortuum multus fluebat sanguis.
At hunc regem pedibus uelocem pelidem
Ad Agamemnonem diuum duxerunt Reges Achiuorum
Studio suadentes socio iratum corde.
Hi autem qñ iam tabernaculū Agamēnonis peruenerunt
Statim præconibus argutis iußit (euntes:
Circùm ignē statuere lebetē magnū, si persuadere possent
Pelidem abluere tabem cruentam.
At hic negauit fortiter. in autem iuramētum iurauit.
Non per Iouem quiq; Deorum eximius & optimus,
Non ius est lauacra capitis citius ire,
Ante in Patroclum ponere igni signumq; fundere,
Secareq; comam: quoniam non me amplius secundò sic
Accipiet dolor corde, donec uiuis cum ero.
Sed certè quidem nunc odioso suadeamur conuiuio.
Mane autem concita Rex uirorum Agamemnon
Syluamq; ducere præbereq;, ut æquum
Mortuum habentem ire sub caliginem obscuram:
Vt certe hunc quidem comburat inceßabilis ignis
Cito

Cito ab oculis. populi autem in opera uertuntur.
Sic dixit. hi āt huic ualde quidē audiuerūt, & per sua
Ruenter autem cœnam parantes singuli (si sunt.
Conuiuati sunt, neq; amplius aīus egebat cōuiuio æquali.
At postquam potus & cibi desyderium iecerunt,
Hi quidem descendentes iuerunt ad tentoriū unus quisq;.
Pelides autem in littore fluctuantis maris
Iacebat grauiter ingemens multis cum Myrmidonibus,
In puro ubi undæ in littore scinduntur.
Quando hunc somnus cepit soluens curas animi
Dulcis circūfusus (ualde lassauerat formosa membra
Hectorem persequens circum Ilium altam,)
Venit autem anima Patrocli miseri
Omnia ipsi magnitudineq;, & oculis pulchris similis,
Et uoce, & tales circa corpus uestes indutus erat.
Stetit aūt supra caput, & ipsum ad uerbum locutus est.
Dormis? & mei oblitus es Achille?
Non quidem me uiuentem negligebas: sed mortuum.
Sepeli me quam citissime portas inferni transire.
Longe me abigunt animæ simulachra laborantium,
Neq; me aliquo modo misceri super fluuio sinunt:
Sed incassum erro per latas portas habētē inferni domū.
Et mihi da manum. lamentor. non enim amplius iterum
Veniam ex inferno postquam igne consumptum est.
Non quidem enim uiui dilectis sine socijs
Consilia sedentes consulemus. sed me quidem fatum
Absorbuit odiosum quod sortitum est natum.
Et autem tibi ipsi fatum Deis simile Achille
Muro sub Troianorum generosorum perire.
Aliud tibi dico, & letabor si obedies.

Patrocli umbra Achilli se ostendit.

Ne mea tuis seorsum ponas ossa Achille.
Sed simul sicut nutriti sumus in uestris domibus:
Quoniam me paruulum existentē Menœtius ex Opūte
Duxit ad uestrum cæde à perniciosa
Die illo, quando filium interfecit Amphidamantis
Stultus non uolens circa ludos iratus.
Hic me suscipiens in domibus eques Peleus,
Nutriuitq; accurate, & tuum famulum nominabat.
Sic autem & ossa nobis una urna cooperiat.
Aurea amphora, quam dedit uenerabilis mater.

Achilles Patrocli animā alloquitur.

Hunc aūt rñdēs allocutus est pedibus uelox Achilles.
Cur mihi diuinum caput huc uenisti?
Et mihi hæc singula mandas? at ego tibi
Omnia ualde perficiam & obediam, ut tu iubes.
Sed me propè sta paululum circùm iacientes
Vt inuicem pernicioso delectemur luctu.
Sic locutus extensus est manibus dilectis.
Neq; accepit. anima autem sub terram tanquam fumus
Iuit murmurans. stupefactus autem exsurrexit Achilles,
Manibusq; complausit: uerbum autem luctuosum dixit.
Papè certe aliqua est & inferni domibus
Anima & simulachrum, sed mentes non insunt omnino:
Pernox enim mihi Patrocli infelicis
Anima astitit ploransq; flensq;,
Et mihi singula mandauit: similis erat autem ualde ipsi.
Sic dixit. his āt omnibus desyderium excitauit luctus,
Lugentibus autem his apparuit purpurea Aurora
Circa mortuum miserabilem. at Rex Agamemnon
Mulosq; exciuit, & uiros ducere syluam,
Vndiq; è tabernaculis. insuper autem uir bonus mouetur

Meriones familiaris fortis Idomenei.
Hi autem iuerũt incæsiuas secures in manibus habẽtes,
Funesq; bene plicatas,ante autem muli ibant ipsos:
Multa ãt accliuia,decliuia,itineraq; trãsuersaq; properabant.
Sed quando iam saltus adiuerũt iugosæ Idæ:
Statim quercus altas acuto ære
Incidebant festini.hæ autem ualde sonantes
Cadebant.has quidem postea percutientes Achiui
Ligarunt mulis.hæ autem terram pedibus scindebant
Cupientes campi per arbusta densa.
Omnes autẽ incisores truncos ferebant.sic enim iusserat
Meriones famulus amantis uiros Idomenei.
De autem in littore posuerunt ordine.tunc Achilles
Fecit patroclo magnum sepulchrum,& sibijpsi.
At postquam undiq; apposuerunt magnam materiam,
Sederunt illic manentes congregati.at Achilles
Statim Myrmidonibus bellicosis iussit
Ferrum cingere.iungere autem sub curribus singulum
Equos hi autem paruerunt,& in arma iuerunt.
Ascenderunt autem in currus milites aurigæq;.
Ante quidẽ eqtes.post autẽ ut nubes sequebantur peditũ
Infiniti in autem medijs ferebant patroclum socij.
Capillis autem totum mortuum tegebãt quos iniecerant
Tonsi.retro autem caput tenebat diuus Achilles
Dolens.socium enim strenuum mittebat in infernum.
Hi aũt qñ in locum peruenerũt,ubi ipsis dixit Achilles,
Deposuerũt:statim ãt ei desyderatã cõgregarũt syluam.
Tũc rursus alia cogitauit pedibus sufficiens diuus Achilles:
Stans longe à pyra flauam incidit comam,
Quam sperchio fluuio nutrierat florentem,

Indignabundus autem dixit uidens in nigrum pontum.
Sperchi aliter tibi pater supplicauit Peleus,
Illic me redeuntem dilectam in patriam terram,
Tibiq; comam tondere, sacrificareq; sacrā hecatombem,
Quinquaginta autem masculas illic oues sacrificare
In fontes, ubi templum altareq; odoriferum.
Sic supplicauit senex. tu autem ei mentem non perfecisti.
Nunc autē postquā non redeo dilectam in patriā terrā,
Patroclo heroi comam præbeo portare.
Sic dicens in manibus comam dilecto socio
Posuit. his autem omnibus luctus desyderium mouit.
Et lugentibus occidisset lumen solis,
Nisi Achilles statim Agamemnoni dixisset astans.
Atride, tibi enim maxime populus Achiuorum
Obedient uerbis. luctus quidem est & satiasse.
Nunc autem à pyra dimitte, & cœnam iube
Parare hæc autem curemus quibus maxime
Curæ est mortuus. apud autem hi ductores nos maneant.
At postquā hoc audiuit Rex uirorum Agamemnon:
Statim populum quidē dimisit in naues æquales,
Curatores āt apud illic mā serūt, & cōgregauerūt syluā.
Fecerunt autem pyram centum pedum hinc & hinc.
In autem pyra alta mortuum posuerunt tristes cor.
Multas āt pingues oues, & camuras errabundas boues
Ante pyram excoriarunt, & mactauerunt. ex aūt oībus
Adipē accipiens operuit mortuū magnanimus Achilles
Ad pedes à capite. circum āt excoriata corpora cōgrega
In autem posuit mellis & olei amphoras (uit.
Ad lectos inclinans. quatuor aūt procera ceruice equos
Festinanter iniecit pyræ grauiter suspirans.

Achillis coma ab ipso incisa.

Patroclus crematur.

Nouem huic regi conuiuę canes erant:
Et quidem horum iniecit pyræ duos iugulans.
Duodecim aũt Troianorum magnanimorũ filios fortes
Aere scindens mala autem mentibus consultabat opera.
In autem igne robur misit ferreum ut pasceretur,
Luxitq; postea, dilectum autem nominauit amicum.
Salue ô Patrocle & in inferni domibus.
Omnia enim iam tibi perficio, quæ antea pollicitus sum.
Duodecim quidẽ Troianorũ magnanimorũ filios bonos,
Quos simul tibi oẽs ignis absumet. Hectora autẽ non in (aliquo
Dabo Priamidem igni lacerari, sed canibus.
Sic dixit minitabundus. hũc aũt non canes lacerarũt.
Sed canes quidem abegit Iouis filia Venus
Dies & noctes. rosaceo autem perfudit oleo
Diuino, ut non ipsum laceraret trahendo.
Huic autem in nigram nubem duxit Phœbus Apollo
Cælitus ad campum. operuit autem locum omnem
Quantum contin. bat mortuus, ne prius uis solis
Siccet circa corpus neruos & membra.
Neq; pyra Patrocli urebatur mortui.
Tunc rursus alia cogitauit pedibus fortis diuus Achilles
Stans procul pyra duos orauit uentos
Boream & Zephyrum, & promisit sacra pulchra.
Multum autem & libans aureo calice rogabat
Venire, ut citißime igne comburerent mortuum,
Syluaq; rueret comburi. uelox autem Iris
Preces audiens internuncia uenit uentis.
Hi quidem zephyri grauiter spirantis congregati intra
Conuiuium conuiuabantur. ruens autem Iris astitit
Limine in lapideo. hi autem postquã uiderunt oculis

Venus Hectoris corpus rosaceo & diuino oleo perfudit.

Iris ad uẽtos properat.

Omnes surrexerunt, uocaueruntq; ipsam ad se unusqsq;
Hæc autem illic sedere quidem abnuit. dixit aut uerbu
Non sedes. uado enim retro in Oceani fluenta
Aethiopum in terram. ubi sacrificant hecatombas
Immortalibus ubi iam & ego postea discumbam sacra.
Sed Achilles Boream, & zephyrum clamosum
Venire orat, & pollicetur sacra pulcra,
Vt pyram suscitetis comburi, qua in iacet
Patroclus, quem omnes complorant Achiui.
Hæc quidem sic dicens abijt. hi autem moti sunt
Sonitu magno nubes turbantes ante.
Statim autem pontu peruenerut spirare. mota est at unda
Flatu a uehementi: ad Troiam fœcundam uenerunt.
In aute igne ceciderunt. ualde aute sonuit diuinus ignis.
Tota nocte autem hi pyræ simul flammam fecerunt
Flantes acute. hic autem tota nocte uelox Achilles
Aureo ex cratere habens poculum rotundum
Vinu exhauriens humum fudit: madefecit autem terram
Animam uocans Patrocli infelicis.
Sicut autem pater sui filij lamentatur ossa comburens
Adolescentis, qui moriens misero tristificauit parentes.
Sic Achilles socij lamentatur ossa comburens
Iens ad pyram frequenter suspirans.
Quando autem lucifer mittit lumen fundens in terram,
Quem post purpurea super mare spargitur Aurora:
Tunc pyra tabescebat: cessabat autem flamma:
Venti autem iterum retro iuerunt domum redire
Thracium in pontum. hic aut sonabat inundam ruens.
Pelides autem a pyra ex altera parte separatus
Procubuit fessus. in autem dulcis somnus ruit.

Hi autem circa Atridem densi congregati sunt:
Horũ ipsum uenientiũ tumultus & strepitus suscitauit,
Sedit autem surgens,& ipsos ad uerbum locutus est. Achillis oratio ad Graecos prĩcipes.
Atrideq;,& alij optimi Achiuorum
Primum quidem rogum exstinguite nigro uino
Omnem quantum tenet ignis robur:at postea
Ossa Patrocli Menoetiadae colligamus
Bene discernentes.ualde manifeste autem ordinata sunt.
In media iacebant pyra.hi autem alij seorsum
In ultima urebantur mixtim equiq; & uiri.
Et ossa quidem in aurea phiala,& duplici adipe
Ponamus,donec ipse ego infernum accedam.
Sepulchrum autẽ non ualde multum ego laborari iussi.
Sed decens tale.postea autem & hoc Achiui
Latumq; altumq; ponere,qui mei
Secundi in nauibus multi remibus linquemini.
Sic dixit.hi autem paruerunt cito Achilli.
Primum quidem rogum extinxerunt nigro uino
Quantũ flamma uenit:profundus autem decidit cinis.
Flentes autem socij pij ossa alba
Collegerunt in auream phialam & duplicem adipem.
In tentorijs autem ponentes uelo subtili operuerunt.
Designarunt autem sepulchrum fundamentaq; iecerunt
Circum pyram.statim autem fusibilẽ in terrã fuderunt.
Flentes terram retro ibant.at Achilles Achilles ĩ honorem Patrocli ludos instituit.
Illic populum detinuit,& constituit latum certamen.
Ex nauibus autem tulit praemia lebetesq;,tripodasq;,
Equosq;,mulosq; boumq; fortia capita,
Et foeminas bene praecinctas,albumq; ferrum.
Equitibus quidem primum uelocibus clara praemia

Posuit mulierem ducere pulchram opera scientem.
Et tripodem ansatam duorum & uiginti metrorum
Primo.at ipsi secundo equam posuit
Sexennem indomitam,infantem mulum concipientem.
At tertio nouum deposuit lebetem
Pulchrũq; quatuor metra capientem album etiam sic.
Quarto autem posuit duo auri talenta.
Quinto autem utrinq; stantem phialam nouam posuit.
Stetit autem rectus,& uerbum inter Argiuos dixit.
Atridæq;,& alij fortissimi Achiui
Equites,hæc præmia expectantia iacent in certamine.
Si quidem nunc in alio certaremus Achiui,
Certe ego prima capiens ad tentorium portarem.
Scitis enim quantum mei uirtute induti sunt equi:
Immortalesq; enim sunt:Neptunus autem dedit ipsos
Patri meo Peleo.hic autem rursus mihi præbuit.
Sed certe quidem ego maneo,& unius unguis equi
Talis enim robur potens amiserunt aurigæ
Pij,qui ipsis ualde sæpe humidum oleum
Setis infudit lauans aqua alba.
Hunc hi stantes lugent.pauimento autem ipsis
Setæ pendent.hi autem stant tristes cor.
Alij autem ite in exercitum quisquis Achiuorum
Equis fidit,& curribus collatis.
Sic dixit Pelides.ueloces aũt equites congregati sunt.
Motus est multum primus quidem Rex uirorũ Eumelus — *Equestre certamẽ in honorẽ Patrocli.*
Admeti dilectus filius,qui equitatu ornatus erat.
Hunc post Tydides motus est fortis Diomedes.
Equos aũt Troianos subduxit iugũ quos quondã abstulit
Aeneæ.at ipsum liberauit Apollo.

Hunc autem post Atrides motus est flauus Menelaus
Inclytus: sub autem iugum duxit ueloces equos:
Aethen Agamemnoniam propriumq; Podargum.
Illam Agamemnoni dedit Anchisiades Echepolus
Dono, ut non eum sequeretur sub Ilium altam:
Sed illic delectaretur manens. magnas enim ei dederat
Iupiter diuitias. habitabat autem hic in ampla Sicyone.
Hanc hic sub iugum duxit ualde cursus potentem.
Antilochus aũt quartus pulchrorũ crinium parauit
Nestoris inclytus filius magnanimi Regis (equos,
Nelidæ. Pylij autem hi equi
Veloces pedibus portabãt currũ. pater aũt ipsum propè
Locutus est in bona sapiens intelligenti & ipsi. (astans
Antiloche certe quidẽ te iuuenẽ existentẽ dilexerunt
Iupiterq; Neptunusq;, & equestrem docuerunt
Omnem. ideo te docere non multum opus est.
Nosti enim circa metas uertere. sed tibi equi
Tardißimi currere. ideo puto mala fore.
Horum autẽ equi quidẽ sunt celeriores. neq; quidem ipsi
Plura sciunt te ipso consultare.
Sed age, iam tu amice consilium impone animo
Omne, ut non te fugiant præmia.
„ Prudẽtia incisor lignorum ualde melior quàm uiribus. **Prudentia**
„ Prudentia autem rursus gubernator in nigro ponto **quid poßit.**
Nauem uelocem dirigit iactatam uentis.
„ Prudentia autem auriga superat aurigam.
Sed qui tamen equis ex curribus suis fidens
Stultè in multum uagatur huc & illuc.
Equi autem errant in cursu: neq; detinet.
Qui autem & astutias scit agens imbecilliores equos

Semper metam uidens uertit deprope:neq; eum latet
Vt primum extendat bouinis loris:
Sed habet tute,& superantem obseruat.
Metam autem dicam ualde manifeste.neq; te latet.
Stat lignum aridum quantum ulna supra terram:
Vel quercus,uel tiliæ (quod quidem non fatiscit imbre)
Lapides autem huius utrinq; firmati sunt duo albi
In angustijs uiæ.planus autem Hippodromus circum.
Vel sepulchrum hominis iam pridem defuncti:
Vel carcer factus est à primis maioribus.
Et nūc terminū posuit pedibus sufficiens diuus Achilles.
Huic tu ualde applicans impelle propè currum et equos.
Ipse autem flectaris bene facto in curru
Tacite in sinistras his.at dexterum equum
Stimula clamans:daq; ei habenas manibus.
In meta autem tibi equus sinister propinquet:
Vt modiolus uideatur in extremitate ire
Circuli facti.lapidem autem fugæ capere.
Ne quomodo equosq; uulneres,deq; currus frinoes:
Lætitia autem alijs,reprehensio autem tibi ipsi
Erit.sed dilecte sapiens seruatus sis.
Si enim in termino prætereas impellens,
Non erit qui te capiat transaltans,neq; prætereat.
Neq; si à tergo Arionem diuinum impelleret
Adrasti uelocem equum,qui ex Dei genere erat,
Vel hos Laomedontis,qui hic nutrit sunt boni.
Sic dicens Nestor Neleius iterum in loco
Sedit postquam suo filio singuli transitus dixit.
Meriones āt quintus pulchrorū criniū parauit equos.
Ascenderunt autem in currus.in autem sortes iecerunt.

Mouebat Achilles.ex autem sors ilijt Nestoridæ
Antilochi.post hunc sortitus est Rex Eumelus.
Hunc autem post Atrides lancea inclytus Menelaus.
Hũc ãt post Meriões sortitus est ĩpellere.ultimus rursus
Tydides quã optimus existens sortitus est ĩpellere equos.
Steterunt autẽ cũ ordine.signauit aũt carceres Achilles
Procul in plano campo.apud aũt custodem sedere fecit
Diuinum Phœnicem assectatorem patris sui.
Vt memor esset cursus,& ueritatem diceret.
Hi autem simul omnes supra equos flagella eleuauerũt,
Percusseruntq; flagellis,uociferati suntq; uerbis
Ruenter.hi autem cito per ibant campum
Procul nauibus celeriter.sub autem pectoribus puluis
Stabat eleuata tanquam nubes uel turbo.
Crines autem fluebant à flatu uenti.
Currus autem aliqñ quidem terræ propinquabãt almæ.
Aliquando autem exhibant sublimia.hi autem aurigæ
Stabãt in sellis.percutiebat autem animus uniuscuiusq;.
Victoriæ cupientium.iubebat autem suis unusquisq;
Equis.hi autem uolebant festinantes campo.
Sed quando iã ultimũ perfecerunt cursum ueloces equi
Iterum ad mare album:tunc iam uirtus singulorum
Apparebat. Statim aũt equis extẽsus est cursus.cito aũt
Hæ pheretiadæ pedibus ueloces efferebãt equi. (postea
Has autem post efferebant Diomedis mares equi
Troiani.neq; multo longe erant:sed ualde propè.
Semper enim currum in ascensuris similes erant.
Afflatu autem Eumelij dorsum latiq; humeri
Calefiebant.in ipsum enim capita deponentes uolebant.
Et uel peruertisset.uel ambiguum posuisset

Nisi Tydei filio iratus fuisset Phœbus Apollo,
Qui ei è manibus excußisset flagellum splendidum.
Huius autem ab oculis fundebantur lachrymæ irati,
Quoniam has quidē uidebat adhuc multo magis euntes.
Hi autem eius læsi erant sine stimulo currentes.
Neq; Mineruam spe frustrans latuit Apollo
Tydidem: ualde autem cito in ruit Diomedē populorū,
Dedit autem ei flagellum: robur autem equis immisit.
Hæc autem ad Admeti filium irata iuit.
Equinum autem ei fregit Dea iugum. hæ autē eius equæ
In uia currebant. temo autem in terram solutus est.
Ipse autem ex sella apud rotam deuolutus est.
Cubitos autem allisus est, osq́;, maresq́;.
Trita est autem frons in supercilijs. hi autem eius oculi
Lachrymis impleti sunt. læta autem ei cohibita est nox.
Tydides autem aduertens impellebat solungulos equos
Multum alijs exaltans in enim Minerua
Equis misit robur, & in ipso gloriam posuit.
Huic autem Atrides impellebat flauus Menelaus.

Diomedes uictor in equestri certamine.

Antilochus autem equis iubebat patris sui.
Introite & uos, extendite quamuelocißime.
Certe quidem enim illis contendere non iubeo
Tydidæ equis prudentis, quibus Minerua
Nunc præbuit celeritatem, & in ipso gloriam posuit.
Equos autem Atridæ assequamini: neq; deficiatis
Celeriter, ne uobis dedecus defundat
Aetha fœmina existens. cur linquimini optimi.
Sic enim dico, & quidem perfectum erit.
Non uobis cura iam apud nestorem pastorem populorū
Erit statim autem uos interficiet acuto ære:

Si negligentes portabimus minus præmium.
Sed sequimini & festinate quam citißime.
Hæc autem ego ipse machinabor & intelligam
Angusta in uia ultro ire.neq; me latebit,
Sic dixit.hi autem regis timentes uociferationem
Magis cucurrerunt paruo tempore,statim autẽ postea þ
Angustiam uiæ cauæ uidit Antilochus bellicosus.
Scissura erat terræ,qua hyemalis currens aqua
Ex rupit uia,profundum fecit autem locum omnem.
Illic tenebat Menelaus orbitas uitans.
Antilochus aũt in circulũ uertẽs impellebat solungulos
Extra uiam,parum autem declinans impulit. (equos
Atrides autem timuit:& Antilocho locutus est.
Antiloche temere equos regis.sed retine equos.
Augusta enim uia.cito autem latiorem assequeris
Ne quomodo ambos lędas currui obuians.
Sic dixit.Antilochus ãt adhuc et multo magis ĩpelle-
Stimulo perseuerans tanquã non audenti similis. (bat
Quanti autem disci impetus in multitudine sunt
Quem iuuenis iecit uir experiens pubertatis:
Tantum ultra cucurrerunt.hæ aũt recesserũt post tergũ
Atridæ.ipse enim uolens dimisit impellere,
Ne aliquomodo obuiarent uia in solunguli equi
Currusq; prosternerent benefactos.de autem ipsi
In pulueribus caderent festinantes circa uictoriam.
Hunc & exprobrans allocutus est flauus Menelaus.
Antiloche nullus te hominum perniciosior alius.
Pereas,quoniam non uere dicimus prudentẽ esse Achiui
Sed nõ quidẽ,neq; sic sine iuramẽto portabis præmium.
Sic dicens equis iußit uociferatusq; est.

Antilochus equestri certamine uincit Menelaũ, nõ uirtute sed astu.

Ne mihi moremini, neq; estote tristes cor.
Deficient his pedes & genua fessa
An uobis. ambo enim priuantur iuuentute.
Sic dixit. hi autem regis timentes uocem
Magis cucurrerunt. cito autem ipso propè facti sunt.
Argiui autem in certamine sedentes inspiciebant
Equos. hi autem uolebant puluerizantes campo.
Primus aūt Idomeneus Cretensium ductor nouit equos.
Sedebat enim extra certamen altißimus in specula.
Huius autem longe existentis uocem rectoris audiens
Cognouit. cognouit autē equum ualde decentē altiorem,
Qui quidem alio tantum ruber erat. in autem fronte
Album signum erat rotundum tanquam luna.
Stetit autem rectus, & uerbum in Argiuis dixit.
O' dilecti Argiuorum Duces & Principes
Solus ego equos uideo? uel & uos,
Alij mihi uidentur ante transeuntes esse equi.
Alius autem auriga apparet. hæ autem ipsius
Læsæ sunt in campo, quæ illic meliores erant.
Certe enim has prius uidi ad metam euntes.
Nūc aūt nō aliquo modo possum uidere. undiq; aūt mihi
Troianum supra campum uident inspicienti. (oculi
Aut aurigam fugerunt habenæ: neq; potuit
Bene tenere ad metam: & non attigit uertens.
Illic ipsum cecidisse puto, simulq; currus fregisse.
Hæ autem exiuerunt, quoniam robur accepit animum.
Sed uidete & uos desuperstando. non enim ego
Bene discerno. uidetur autem mihi esse uir
Aetolus patria. inter autem Argiuos imperat,
Tydei equidomitoris filius fortis Diomedes.

Hunc autem turpiter allocutus est Oileus uelox Aiax.
Idomenee quid coràm garris? hæ autem adhuc longe
Equæ ueloces ciuitate campo insequuntur.
Neq; iuuenissimus es inter Argiuos tantum,
Neq; tibi acutissime capite è aspiciunt oculi:
Sed semper uerbis garris: neq; amplius te decet
Loquacem esse. sunt enim & meliores alij.
Equæ autem rursus sunt priores, quæ antea
Eumeli. in autem ipse tenens frena iuit.
Huic aũt iratus Cretensium ductor contra locutus est.
Aiax contentione optime male cogitans: sed omnia
Indiges Argiuis quòd tibi mens est immitis.
Age nunc, uel Tripodis demus, uel lebetis
Arbitrem autem Atridem Agamẽnonẽ ponamus ambo.
Vtræ ante equæ ut noscas soluens.
Sic dixit. motus est autem statim Oileus uelox Aiax
Iratus difficilibus respondere uerbis:
Et iam ulterius adhuc contentio facta fuisset ambobus,
Nisi Achilles. surrexisset, & dixisset uerbum.
Ne amplius nunc molestis respondeatis uerbis,
Aiax, Idomeneeq; malis: quoniam neq; decet.
Et alium reprehenderetis quicunq; talia faceret.
Sed uos in certamine sedentes inspicite
Equos. hi autem cito ipsi festini pro uictoria
Huc uenient. tunc autem cognoscetis unusquisq;
Equos Argiuorum, qui secundi, qui ante.
Sic dixit. Tydides aũt ualde propè uenit impellens:
Flagello aũt semper uerberabat humeros. hi aũt sibi equi
Alteeleuabantur leuiter percutientes uiam.
Semper autem aurigam pulueris guttæ percutiebant

Currus autem auro ornati stamnoq;
Equis uelocibus protrahebantur.neq; multa
Fiebat ferri rotarum.orbita à tergo
In tenui puluere.hi autem festinantes uolabant.
Stetit autem medio in certamine.multus aũt ibat sudor
Equorum exq; ceruice & à pectore humum.
Ipse autem è curru humum desilijt splendido.
Declinauit aũt igitur flagellũ ad iugũ : neq; impiger fuit
Fortis Sthenelus:sed festinanter accepit præmium.
Dedit autem ducere socijs magnanimis mulierem,
Et tripodem ansatam ferre.hic autem soluit equos.
Hunc autem post Antilochus Neleius impulit equos
Astutijs,non uelocitate,præueniens Menelaum.
Sed & sic Menelaus impulit propè ueloces equos.
Quantum autem rotæ equus distat qui regem
Trahit campo extensus cum curribus.
Huius quidem tangunt ferrum rotæ crines extremi
Caudæ:hic autem propè ualde currit.neq; multus
Locus in medio ciuitatis campi currentis.
Tantum autem Menelaus forti Antilocho
Linquebatur.sed prius & in disci relictus erat.
Sed ipsum statim assecutus esset(augebatur.n.robur bonũ
Equæ Agamemnoniæ pulchrorumcriniũ Aethes)
Si autem adhuc ulterius factus esset cursus ambobus,
Hoc ipsum præterijsset:neq; dubium posuisset.
Sed Meriones familiaris bonus Idomenei
Relictus est ualde glorioso Menelao hastæ iactu.
Tardißimi quidẽ enim eius erant pulchrorũ criniũ equi:
Minimus autem erat agere currum in certamine.
Filius autem Admeti ultimus uenit aliorum

Trahens

Trahens currus pulchros impellens ante equos.
Hũc aũt uidẽs miseratus est pedibus fortibus diuus Achil-
Stans aũt in Argiuis *uerba uelocia concionatus est.* (les.
Vltimus uir optimus impellit solungulos equos.
Sed age iam ei demus præmium sicut decens
Secundo at primum auferat Tydei *filius.*
Sic dixit. hi autem omnes laudauerunt sicut iussit.
Et ei dedisset equam (laudauerant enim Achiui,)
Nisi Antilochus *magnanimi* Nestoris *filius*
Pelidem Achillem *iure respondisset surgens.*
O' Achille *ualde tibi irascor si perficies*
Hoc uerbum: debes enim auferre præmium.
Hæc cogitans quòd ei læsi sunt currus & ueloces equi,
Ipseq; bonus existens: sed debuit immortalibus
Supplicare. hoc ut non ultimus ueniret impellens.
Si autem ipsum miseraris, & tibi dilectum est animo.
Est tibi in tentorio aurum multum. est autem æs
Et oues. sunt autem tibi ancillæ, & maius præmium.
Horum ipsi postea auferens dare & maius præmium:
Vel & statim nunc ut te laudent Achiui.
Hanc autem non dabo. de autem ipsa experiatur
Virorum quicunq; uult mihi manibus pugnare.
Sic dixit. risit autem pedibus fortis diuus Achilles,
Congratulatus Antilocho *quòd ei dilectus erat.*
Et ipsi respondens uerba uelocia allocutus est.
Antiloche *si quidem iam me iubes è domo aliud*
Eumelo *dare: ego autem & hoc perficiam.*
Dabo ei thoracem quem Asteropeum *expoliaui*
Aereum: quem circa fusio fulgentis stamni

Circumuoluitur: multi autem eo dignus erit.
Dixit, & Automedonti dilecto iußit amico
Portare è tabernaculo. hic autem iuit, & ei portauit:
Eumelo autem in manibus ponit. hic aũt suscepit lætus,
His autem & Menelaus surrexit animum dolens
Antilocho grauiter iratus. in autem præco
Manibus sceptrum posuit: tacereq́; iußit
Argiuos. hic autem postea allocutus est diuus uir.
Antiloche ante sapiens quid egisti?
Vituperasti quidẽ meam uirtutem. læsisti aũt mihi equos
Tuos ante impellens, qui multo inferiores erant.
Sed age, Argiuorum ductores & principes
In medium ambobus iudicate: neq; in auxilio
Ne aliquando quis dicat Achiuorum bellicosorum,
Antilochum uiolans mendacij Menelaus
Iuit equum ducens quod ei longe peiores erant
Equi. ipse autem melior uirtuteq́; uiq;,
Eia age ipse iudicabo, & me non aliquem dico
Alium increpare Danaorum. recta enim erit.
Antiloche eia age ueni generose sicut æquum est,
Stans equis in ante, & curru, & flagellum
Manibus tene subtile quo antea impellebas
Equos tangens: terræ continentem Neptunum,
Iurato, non quidem uolens meum dolo currum impedisse.
Hunc autem Antilochus prudens contra locutus est.
Tolera nunc. multo enim ego iunior sum
Te Rex Menelaë. tu autem prior & melior.
Scis quales iuuenis uiri audaciæ sunt,
Promptior quidem enim animus, imbecilleq́; consilium.

Ideo toleret cor. equam autem tibi ipse
Dabo quam accepi, si & è domo aliud
Maius peteres statim, tibi statim dare
Vellem quàm tibi strenue diebus omnibus
Ex animo cadere, & Deis esse iniustus.
Dixit. & equam ducens magnanimi Nestoris filius
In manibus posuit Menelai. huius autem animus
Lætatus est tanquam circa spicas ros
Prato crescente, quando horrent campi:
Sic tibi Menelaē in mentibus animus lætatus est.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Antiloche nunc quidem tibi ego cedam ipse
Iratus, quoniam non uanus, neq; stolidus
Eras ante. nunc rursus mentem uicit iuuentus.
Melius rursus fugere meliores decipere.
Non enim me forte alius uir persuasisset Achiuorum.
Sed tu enim iam multa passus es: & multa laborasti.
Tuusq́; pater bonus, & frater gratia mei.
Quo tibi precanti persuadebor, ac & equam
Dabo, meam licet existentem: ut intelligant & hi,
Quòd meus nunquam animus superbus & sæuus.
Dixit. & Antilochi intelligenti dedit socio
Equam ducere. hic autē postea lebetē accepit pulchrum.
Meriones autem eleuauit duo auri talenta
Quartus postq̃ impulit. quintū aūt relictū est præmium.
Stans omni parte phiala quam Nestori dedit Achilles.
Argiuorum in certamen ferens, & dixit astans.
Accipe nunc. & tibi hoc senex depositum sit
Patrocli sepulturæ memoriam esse. non. n. amplius ipsum

Videbis in Argiuis.do autem hoc tibi præmium
Gratis,non enim pugnis pugnabis,neq; luctaberis:
Neq; iaculationem ingrediéris,neq; pedibus
Curres.iam enim difficiliis senectus accepit.
Sic dicens in manibus posuit.hic autem suscepit lætus,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Ita iam hæc omnia filii secundum decens dixisti.
Non.n.amplius robusta membra dilectæ pedes neq; manus
Humerorum ex utraq; parte mouentur leues.
Vtinam sic uigerem,roburq; mihi firmum esset:
Sicut quando regnantem Amaryncea sepelierunt Epij
Buprasiæ.filij autem posuerunt regis præmia,
Vbi nullus mihi similis uir fuit,neq; Epiorum
Neq; ipsorum Pyliorum,neq; Aetolorũ magnanimorum.
Pugnis quidem uici Clytomedea Enopis filium.
Ancæum autem lucta Pleuronium:qui mihi assurrexit.
Iphiclum autem pedibus superaui fortem existentem.
Lancea autem superaui Phyleumq; & Polydorum.
Solis me equis superarunt Actoridæ
Multitudine ante iacientes admirati circa uictoriam.
Gratia huius iã maxima apud ipsos relicta sunt præmia.
Hi autem erant gemini.hic quidem firmiter aurigabatur.
Firmiter aurigabatur:ille autem flagello iubebat.
Sic quondam eram.nunc rursus iuniores obuient
Operibus talibus.me autem oportet senectæ difficili
Obedire.tunc autem rursus inter uersabar heroas.
Sed age & tuum amicum præmijs sepeli,
Hoc autem ego libens accipio.lætatur autem mihi cor,
Quod mei semper recordaris benigni:neq; te lateo

Honore quo me decet honorari inter Achiuos.
Tibi autem Dei his pro gratiam plurimam dent.
Sic dixit. Pelides autem ad cœtum Achiuorum
Iuit, postquam omnem laudem audiuit Nestoris.
At hic pugilum pugnæ difficilis proposuit præmium,
Mulam robustam ducens deligauit certamini
Sexennem indomitam, quæq; difficilis domari.
Huic autem uicto posuit poculum rotundum.
Stetit autem rectus & uerbum in Argiuis dixit.
Atrideq; & alij fortes Achiui. Pugilum certamen.
Viros duos de his iubeamus qui optimi
Cum pugnis ualde elatos percutere. cui Apollo
Dederit uictoriam (sciant autem omnes Achiui)
Mulam patientem operum ducens ad tentorium redeat.
At uictus poculum feret rotundum.
Sic dixit. prodijt autem statim uir, bonusq;, magnusq;
Sciens pugillum pugnæ filius Panopeus Epeus.
Tetigit autem mulam robustam, clamauitq;:
Propè ueniat quicunq; poculum feret rotundum.
Mulam autem non dico aliquem ducere Achiuorum
Cestu uincentem: quoniam iactor esse optimus.
An non satis quòd pugnæ absum: neq; aliquo modo est
In omnibus operibus doctum uirum fieri.
Sic enim dico, hoc autem & perfectum erit.
Contra corpus distraham, simulq; ossa confringam.
Curantes autem eius hic congregati hic maneant,
Qui ipsum efferent meis à manibus domitum.
Sic dixit. hic autem omnes quieti facti sunt silentio.
Euryalus autem ei solus assurrexit insignis uir

Mecistei filius Talaonidæ regis:
Qui quondam Thebas uenit cadente Oedipodæ
In funus.illic autem omnes uicit Thebanos.
Hunc quidem Tydides lancea inclytus gubernabat
Hortans uerbis.ualde autem ipsi uolebat uictoriam.
Cingulum autem ei primum adiecit.at postea
Dedit lora benefabricata bouis agrestis.
Hi autem accincti iuerunt in medium certamen,
Contra autem eleuati manibus fortibus.simul ambo
Congrediuntur.cum autē ipsis graues manus mistæ sunt.
Grauis aūt strepit⁹ maxillarū factus est.fluebat aūt sudor
Vndiq; ex membris.irruit autem diuus Epeus.
Percussit autem aspicientē in maxillam.neq; amplius diu
Stetit.ipsius enim succiderunt clara membra.
Sicut autem quando à stridente Borea remouetur piscis
Littore in algoso:nigra autem ipsum unda operuit.
Sic percussus saltauit.at magnanimus Epeus
Manibus accipiens erexit.dilecti aūt circum steterūt socij
Qui ipsum ducebant per certamen tractis pedibus
Sanguinē crassū expuentē,caput iacientē in alterā partē.
Alienatum mente autem cum ipsis ibant ducentes.
Ipsi autem euntes portabant poculum rotundum.
Pelides autem statim alia tertia posuit præmia,
Ostendens Danais palestræ ludi difficilis.
Huic quidē uincēti magnū tripodē igni accommodatum,
Hunc aūt duodecim boum pretio inter ipsos appretiarūt
Viro autem uicto mulierē in medium posuit. (Achiui.
Multa aūt sciebat opa.appretiabāt āt ipsā quatuor bob⁹.
Stetit autem rectus.& uerbum inter Argiuos dixit.

Epeus uictor inter pugiles.

Palestritarū certamen.

Surgite qui & huius præmij experimini.
Sic dixit prodijt aūt postea, magn⁹ Telamonius Aiax.
Vlysses autem astutus surrexit astutias sciens.
Accincti autem hi iuerunt in medium certamen.
Cum ulnis inter se acceperunt manibus ualidis,
Sicut aūt quando mutantes bonus coaptauit Architectus,
Domus altæ impetus uentorum cauens:
Turbabantur autem humeri fortibus à manibus
Taciti fortiter, deorsum autem humidus fluebat sudor.
Densi autem liuores per lateraq; & humeros
Sanguine rubescentes percurrebant. hi aūt ualde semper
Victoriam desiderabant tripode pro fabre facto.
Neq; Vlysses poterat mouere terræq; admouere.
Neq; Aiax poterat. fortis autem tenebat uis Vlyßis.
Sed quando iam tedio afficiebant fortes Achiuos,
Iam tunc allocutus est magnus Telamonius Aiax.
Generose Laërtiade sapientißime Vlysse
Vel me sursū tolle. uel ego te. hæc aūt rursus Ioui oīa curæ
Sic dicēs sustulit. doli aūt nō oblitus est Vlysses. (sunt.
Percußit à tergo poplitem assequens. soluit aūt genua.
Deiecit autem retro. in autem pectoribus Vlysses
Decidit populi aūt iterum admirabāturq; stupebantq;.
Secundus iterum sustulit multa tolerans diuus Vlysses,
Mouit autem paululum à terra: neq; sustulit.
In autem genu incuruauit. in aūt terra deciderunt ambo
Propinqui inter se. deturpati sunt autem puluere.
Et tertio rursus surgentes luctati fuissent,
Nihil Achilles ipse surrexisset & prohibuisset.
Non amplius contendite, neq; terrimini malis.

Aiax & Vlysses in palestram descēdunt.

Victoria aũt ambobus,præmia aũt æqualia accipientes
Ite,ut & alij certent Achiui.
Sic dixit.hi aũt huic ualde quidẽ audiuerunt & paruerunt:
Et abstergentes puluerem induerunt uestes.
Pelides autem iterum alia ponit uelocitatis præmia.
Argenteum cratera fabre factum,sex autem metra
Capiebat.at pulchritudine uincebat omnẽ supra terram
Valde,quoniam Sidones ingeniosi bene conflauerant.
Phœnices autem duxerunt uiri in obscurum pontum.
Steterunt in portibus, Thoanti autem donum dederunt.
Filius autem Priami Lycaonis pretium dedit
Patroclo heroi Iasonides Euneus:
Et hoc Achilles posuit præmium sui socij,
Qui leuißimus pedibus uelocibus esset.
Secundo aũt rursus bouẽ posuit magnũ & pinguẽ adipe.
Semitalentum autem auri ultimo posuit.
Stetit autem rectus & uerbum inter Argiuos dixit.
Surgite qui & huius certaminis experimini.
Sic dixit.Prodijt autem statim Oileus uelox Aiax.
Cum hoc Vlysses multi consilij.postea aũt Nestoris filius
Antilochus.hic.n.rursus iuuenes pedibus oẽs uincebat.
Steterunt aũt in ordine.ostendit aũt terminum Achilles.
His aũt à carcerib9 extẽsus est cursus.celeriter aũt postea
Exiuit Oiliades.post autem iuit diuus Vlysses,
Propè ualdè.sicut quando quædam mulieris pulchræ
Pectoris est nauicula quam bene ualde manu explicat
Subtegmen extrahens ad licium:propè autem tenet
Pectus.sic Vlysses currebat propè.at retro
Vestigia uerberabat pedibus ante puluerẽ circum fundi.

Certamẽ eorum qui pedũ cursu contẽdere uellẽt.

In autem eius capite fundebat flatum diuus Vlysses
Semper celeriter currens.acclamabant aūt omnes Achiui
Victoriæ incumbenti.ualde autem festinanti iubebant.
Sed qn̄ iam ultimum perficiebant cursum,statim Vlysses
Precatus est Mineruam glaucopidem suo in animo.
Exaudi Dea.fœlix mihi fautrix ueni pedibus.
Sic dixit precans hunc aūt exaudiuit Pallas Minerua.
Membra autem fecit leuia:pedes & manus super.
Sed quando iam cito debebant irruere certamen,
Tunc Aiax quidem lapsus est currens.nocuit.n.Minerua
Qua boū fusus erat fimus interfectorū ualde mugiētium
Quos in Patroclo mactauit pedes uelox Achilles.
Tunc fimo bouino impletus est oreq; naribusq;.
Cratera rursus eleuauit patientißimus diuus Vlysses
Postquam uenit præueniens.hic aūt bouē accepit illustris
Stetit cornu cum manibus tenens bouis agrestis (Aiax.
Fimum expuens inter autem Argiuos dixit.
Heu certe me læsit Dea pedes quæ ante
Mater tanquam Vlyßi astitit,& auxiliata est.
Sic dixit.hi autem omnes in ipso dulciter riserunt.
Antilochus autem iam ultimum exiuit certamen
Ridens:& uerbum in Argiuis dixit.
Sciētibus uobis dico oībus amici quod adhuc & nunc
Immortales honorant natu maiores homines.
Aiax quidem enim me paulo grandior est.
Hic autem prioris generationis,priorumq; hominum.
Morosum senem autem ipsum dicunt esse.difficile autem
Pedibus contendere Achiuis,præterquam Achilli.
Sic dixit.laudauit autem pedibus uelocem Pelidem

Hunc autem Achilles uerbis respondens allocutus est.
Antiloche non quidem tibi cantus dicetur laus.
Sed tibi semitalentum ego auri addam.
Sic dicens in manibus ponit.hic autem accepit lętus.
At Pelides ualde quidem longam lanceam
Posuit certamen ferens ualde scutum & galeam
Arma Sarpedontis,quæ ei Patroclus abstulerat.
Stetit autem rectus,& uerbum in Argiuis dixit.
Viros duos circa hæc iubeamus,qui optimi
Arma indutos incidens corpus æs capientes
Inuicem ante multitudinem experiri.
Vter corruptionem extendens corpus pulchrum
Tanget aūt in uolutionibus perq; arma & nigrū sanguinem.
Huic quidem ego dabo hunc ensem argenteum,(
Pulchrum,threicium:quo quidem Asteropæum priuaui.
Arma autem ambo communia hæc ferant.
Et eis conuiuium bonum apponemus in tentorijs.
Sic dixit.prodijt aūt postea magnus Telamoni⁹ Aiax.
Post autem Tydides prodijt fortis Diomedes.
Hi aūt postquā igitur utrinq; multitudinis armati sunt
In medium utrorunq; simul iuerunt prompti pugnare
Torue aspicientes.stupor autem accepit omnes Achiuos.
Sed quando iam propè fuerunt inuicem uadentes,
Ter quidem irruerūt, ter autē propè impetum fecerunt.
Tunc Aiax quidem postea in scutum undiq; æquale
Percussit:neq; corpus inuenit.impediuit.n.intus thorax.
Tydides autem postea super scuto magno
Semper in ceruice percussit splendidæ lanceæ cuspide.
Et tunc iam Aiaci timentes Achiui

Certamen telis certantiū.

Cessantes iusserat præmia æqualia accipere.
At Tydidæ dedit magnum ensem heros
Cum uagina ferens & bene inciso loro.
At Pelides posuit discum conflatum. *Certamẽ disco certantiũ.*
Quem antea proiecerat magnum robur Eetionis.
Sed certe hunc interfecit pedibus fortis diuus Achilles.
Hunc autem duxit in nauibus cum alijs possessionibus.
Stetit autem rectus, & uerbum in Argiuis dixit.
Surgite qui & huius præmij experimini.
Si ei & ualde multum à longe pingues agri
Habebit ipsum & quinq; existentes annos
Indigens. neq; enim eo indigens ferro
Pastor neq; arator ibit ad ciuitatem, sed præbebit.
Sic dixit prodijt autem postea bellicosus Polypœtes,
Cum hoc Leontei forte robur diuini,
Cum hoc Aiax Telamoniades, & diuus Epeus.
Deinceps aũt steterunt. discum aũt accepit diuus Epeus.
Misit autem uoluens. riserunt autem omnes Achiui.
Secundus rursus proiecit Leonteus ramus Martis.
Tertio rursus proiecit magnus Telamonius Aiax
Manu à forti, & supertransiuit signa omnia.
Sed quando iam discum accepit bellicosus Polypœtes
Quantum aliquis proicit uirgam bubulcus uir,
Quæ adhuc uoluta uolat per boues gregarias.
Tantum omne certamen superauit. hi autẽ clamauerunt.
Surgentes autem socij Polypœtæ fortis
Naues in concauas retulerunt regis præmium.
At hic sagittarijs ponit sagittarium ferrum. *Certamen sagittariorum.*
Deposuit aũt decem quidẽ secures, decem aũt securiculas.

Malum autem ſtatuit nauis nigræ proræ
Longe in harena.ex autem timidam columbam
Tenui filo ligauit pede,cui iußit
Sagittare.qui quidem percuteret timidam columbam
Omnes eleuans ſecures ad tentorium ferret.
Qui autem filium attingeret auis aberrans:
Minor enim iam ille.hic autem portabit ſecuriculas.
Sic dixit prodijt autem poſtea uis Teucri regis.
Simul autem Meriones comes bonus Idomenei.
Sortes autem in galea ærea mouebant accipientes.
Teucrus autem primus ſorti contigit.ſtatim aũt ſagittam
Miſit fortiter.neq; promiſit Regi
Agnorum primogenitorũ ſacrificare glorioſũ ſacrificiũ.
Columba quidẽ aberrauit.iratus eſt enim ei hoc Apollo.
At hic funem percußit iuxta pedem ubi ligata erat auis.
Contra autem uinculum fregit amara ſagitta.
Hæc quidem poſtea iuit in cælum.hoc autẽ demiſſum eſt
Filium in terram.at conclamauerunt Achiui.
Feſtinans autem Meriones extraxit manu
Arcum.at iam ſagittam habebat diu ſicut direxerat.
Statim autem promiſit arcigero Apollini
Agnorum primogenitorũ ſacrificare inclyta Hecatõben.
Alte autem ſub nubibus uidit citam columbam:
Hanc hic uoluentem ſub ala percußit mediam.
Contra autem tranſiuit telum.hoc quidẽ retro in terram
Ante Merionem fixum eſt pedi.at auis
Malo inſidens nauis roſtratæ
Ceruicem ſuſpẽdit.ſimul aũt pennæ denſæ ſeparatæ ſunt.
Velox aũt ex membris animus uolauit.longe aũt ab ipſo

Decidit.populi aũt rurs⁹ admirati sunt,stupefacti suntq́;
Supra autẽ igitur Meriones secures decẽ omnes eleuauit.
Teucer autem securiculas portauit concauas in naues.
At Pelides ualde quidem longam hastam. Certamen iaculatorum.
Lebetemq́; nouum boue dignum floridum
Posuit in certamen ferens.iaculatores uiri surrexerunt.
Simul quidem Atrides late dominans Agamemnon.
Simul autem Meriones famulus bonus Idomenei.
His autem & locutus est pedibus fortis diuus Achilles.
Atride scimus enim quantum antecellis omnibus,
Et quantum uiribusq́; & dicbus es optimus.
Sed tu quidem hoc præmium habens concauas in naues
Vade.at hastam Merioni heroi damus.
Si tu tuo animo uis.iubeo enim ego.
Sic dixit.neq; nõ persuasus est rex uirorũ Agamẽnon.
Dedit autem Merioni hastam æream,at hic heros
Talthybio præconi dedit perpulchrum præmium.

ARGVMENTVM. Ω. HOMERI COMPOSITIONIS.

IVpiter curam habens Hectoris Thetim ad Achillem mittit, vt reddat herois corpus: Irim autem ad Priamum, vt solutiones portans Achilli, cadauer filij accipiat. Hic autem præmissus a Mercurio, & dormire faciens Græcos custodes, vadit ad Achillem: & precans ipsum accipit filium: & reportans ad ciuitatem sepelit & in ipso cœnam agit.

ILIADIS. Ω. HOMERI COMPOSITIONIS.

O mega, Priamus mortuum filium accipiens, dona dedit Achilli.

Olutum est autem certamẽ. populi autem ueloces in naue singuli
Fusi sunt ire. hi quidem cœnæ curam habebant,
Somniq; dulcis delectari. at Achilles
Flebat dilecti amici recordans. neq; ipsum somnus
Accepit omnia domans. sed uertebatur huc & illuc
Patrocli desiderans uirilitatemq;, & robur bonum,
Et quot tolerauerit cum ipso, & passus sit dolores,
Virorumq; bella, periculosasq; undas subiens.
Horum recordans molles lachrymas fundebat.
Aliquando in latera iacens, aliquando autem rursus
Supinus, aliquando aũt pronus. tunc autẽ rectus surgens
Volutabatur tristãs ad littus maris. neq; aũt ipsũ Aurora
Apparens latuit supra mareq; littoraq;.
Sed hic postquam iunxit sub curribus ueloces equos,
Hectora autem ad trahendum ligauit currum post,
Ter autẽ trahens circùm sepulchrum Menœtiadę mortui
Rursus in tentorio quieuit. Hectora autem liquit
In puluere extendens ante supinum. huius autem Apollo
Omnem indecentiam expulit corpori uirum miserans
Et mortuum. circùm autem ægida omnem operuit
Aurea, ut non ipsum laniat trahens Achilles.

Sic hic quidem Hectora diuinum fœdauit iratus.
Hunc autem miserabantur beati Dei inspicientes.
Furari autem hortabantur interpretem Arginecatorem
Tunc alijs quidem omnibus placuit. nequaquam Iunoni
Neq; Neptuno, neq; glaucopidi puellæ.
Sed habebant sic ipsis primum odio erat Ilios sacra,
Et Priamus & populus Alexandri gratia nocumenti,
Qui contempsit Deas quãdo eius in mediam aulam iuerant.
Hanc aũt laudauit quæ ei pollicebatur libidinẽ miseram.
Sed quando iam ex illo duodecima facta est aurora,
Et tunc immortalibus locutus est illustris Apollo.

Dij super Hectoris sepultura inter se contendunt.

Impij estis Dei noxij. nonne quondam uobis
Hector crura cremauit boum, caprarumq; perfectarum.
Hunc nunc non toleratis mortuum existentem saluare,
Suæq; uxori uidere, & matri, & filio suo,
Et patri Priamo, populisq;, qui ipsum uelociter
In igne urerent, & exequias præberent.
Sed pernitioso Achilli uultis obtemperare,
Cui neq; ingenium est laudabile, neq; consilium
Flexibile in pectoribus. leo autem tanquam sæuia uidet,
Qui postquam magnaq; ui & superbo animo
Cedens it in oues hominum ut conuiuium accipiat.
Sic Achilles misericordiam quidem abiecit: neq; ei pudor
Est quæ uiros ualde lædit & iuuat.
Potest quidem aliquis & amicißimum alium perdere
Vel fratrem uterinum, uel filium.
Sed certe plorans & lamentans negligit.
Patientem enim Parcæ animum posuerunt hominibus.
At hic Hectora diuinum postquã dilecta anima priuauit.

Equis

Equis suspendens circùm sepulchrum socij dilecti
Trahit.non quidem ei pulchrius,neq; melius,
Ne forti existenti succenseamus ei nos:
Insensibilem enim terram uerberat iratus.
Hunc autem irata allocuta est pulchra Iuno.
Sit & hoc tuum uerbum Apollo,
Si iam similem Achilli & Hectori ponitis honorem.
Hector quidem mortalisq́;,mulieremq́; mulsit mamma.
At Achilles est Deæ filius,quam ego ipsa
Nutriuiq́;,& coalui,& uiro præbui uxorem
Peleo:qui circa cor dilectus fuit immortalibus.
Omnes autem interfuistis Dei nuptijs in autem tu his
Epulatus es habēs citharā malorū sodalis semper in fide.
Hanc aūt respondens allocutus est nubiū congregator
Iuno non iam omnino irascere Deis. (Iupiter.
Non quidem enim honor unus erit.sed & Hector
Dilectißimus est Deis hominum qui in Ilio sunt.
Sic enim mihi,quoniā non aliquid dilectis peccauit donis.
Non enim mihi aliquando ara indiguit conuiuio æquali,
Libamentoq́;,nidoreq́;:hunc.n.sortiti sumus honorē nos.
Tamen certe quidem furari permittemus, neq; alicubi est
Clam Achille fortem Hectora.certe enim ei semper
Mater adest simul noctesq́; & diem.
Sed si quis accersat Deorum Thetim propè me,
Instanter aliquid ei dicam prudens uerbum,ut Achilles
Dona ex Priamo accipiat,absq; Hectora soluat.
Sic dixit.mota est autem Iris uelox nuncians.
In medio autem Samiq; & Imbri asperæ
Insiluit nigro ponto.ingemuit autem stagnum.

Hæc autem plumbo similis in profundum ruit,
Qui in agrestis bouis cornu positus
Vadit sæuis in piscibus mortem ferens.
Inuenit autem in antro cauo Thetim.circùm aliæ
Sedebant simul congregatæ marinæ Deæ.hæc aũt in me- (dijs
Flebat mortem sui filij eximij,qui ei debebat
Corrumpi in Troia fœcunda longè à patria.
Propè autem stans allocuta est pedibus uelox Iris.
Surge Theti.uocat Iupiter incorrupta consilia sciens.
Huic autem respondit postea Dea Thetis alba pedes.
Cur me ille iußit maximus Deus.uereor autem
Misceri immortalibus.habeo aũt dolores immẽsos animo.
Vado tamen,neq; uanum uerbũ erit quodcunq; dixerit.
Sic fata uelum accepit diua Dearum
Nigrum hoc autem nullum nigrius erat uestimentum.
Perrexit autem ire.ante autem pedibus uenti uelox Iris
Ibat.circùm autem ipsas proscinditur unda maris,
Littus autem ascendens in cælum ruit.
Inuenit aũt latetonantẽ Saturnidẽ.circùm aũt alij omnes
Sedebant simul congregati beati Dei semper existentes.
Hæc aũt apud Iouem patrem sedit.locum dedit Minerua.
Iuno autem aureum pulchrum poculum in manu posuit:
Et lætificauit uerbis.Thetis autem porrexit bibens.
His autem uerbis incepit pater uirorum deorumq;.
Venisti ad Olympum Dea Theti solicita,
Dolorem intolerabilem habens in mẽtibus.scio & ipse.
Sed & sic dico,huius te gratia huc uocaui.
Nouem diebus iam contentio inter immortales orta est
Hectoris circa cadauer,& Achillẽ urbiũ expugnatorem.

Furari aũt hortabãtur bonũ ſpeculatorẽ Argiriecatorem.
Verum ego hanc gloriam Achilli præmitto,
Pudorem & amiciciam tuam in futurum ſeruans.
Statim ualde in exercitum uade, & filio tuo nuncia,
Iratos eſſe ei dic Deos. me autem præcipue omnium
Immortalium iratum eſſe, quòd mentibus iratis
Hectorem habet apud naues roſtratas: neq; liberat.
Si quo modo me timet: ab Hectorem ſoluat.
At ego Priamo magnanimo Irim mittam
Liberare dilectum filium euntem in naues Achiuorum: Iris mittitur ad Priamũ.
Dona autem Achilli portare quæ animum lætificent.
Sic dixit. neq; non perſuaſa eſt Dea Thetis alba pedes.
Iuit autem de Olympi cacuminibus ruens.
Iuit autem in tentorium ſui filij. in autem igitur hunc
Inuenit grauiter ſuſpirantẽ. dilecti aũt circum ipſum ſocij
Ruenter laborabant, & parabant prandium.
His aũt ouis lanigerus magnus in tentorio mactatus eſt.
Hæc autem ualde propè ipſum ſedit ueneranda mater.
Manuq; ipſum palpitabat: uerbũq; dixit, deq; nominauit.
Fili mi quouſque flens & lamentans
Tuum conſumis cor nemo, neque cibi
Neque lecti. bonum autem mulieri in amicicia
Miſceri. non enim mihi diu uiues. ſed tibi iam
Propè adeſt mors & fatum inſuperabile.
Sed me intellige cito. Iouis autem tibi nuncia ſum.
Iratos eſſe dicit Deos ſe autem præcipue omnium
Immortalium iratum eſſe quod mentibus iratis,
Hectorem habes apud naues roſtratas, neq; abſoluiſti.
Sed age iam ſolue, cadaueris autem ſuſcipe præmia.

Iupiter Thetidi mandata dat ad Achillem, ut accepto pretio Hectorem patri reſtituat.

Hanc aũt rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Huc autem ueniat qui pretium ferat, & mortuũ auferat:
Si iam prompto animo Olympius ipse iubet.
Sic hi in nauium congregatione materq; & filius
Multa inter se uerba uelocia confabulabantur.
Irin autem acciuit Saturnides in Ilium sacram.
Vade age Iri uelox linquens pauimentum olympi,
Nuncia Priamo magnanimo Ilium intra
Liberare dilectum filium euntem in naues Achiuorum:
Dona autem Achilli ferre quæ animum lætificent.
Solum.neq; aliquis alius simul Troianorum eat uir.
Præco aliquis eum sequatur senior qui regat
Mulos & currum bene rotatum:ac & retro
Exanimem ducat ad urbẽ quem interfecit diuus Achilles.
Non autem ei mors curæ sit mentibus,neq; timor.
Talem enim ei ducem dabimus Mercurium,
Qui ducet donec ducens Achilli applicet.
At postquam duxerit intra tentorium Achillis:
Neq; ipse interficiet.longe alios omnes prohibebit.
Neq;.n.est inspiciens,neq; inconsideratus,neq; scelestus:
Sed ualde accurate supplicatori parcet uiro.
Sic dixit.ruit autem Iris uelox nuncians.
Iuit autem in Priami,inuenit autẽ clamoremq; luctumq;.
Filij quidem patrem circum sedentes intra aulam
Lachrymis uestes rigabant.hic autem in medijs senex
Totus in ueste coopertus.circum autem multus
Fimus erat capitiq; & ceruici huius senis,
Quem uolutus exercebatur manibus suis.
Filiæ autem per domum & nurus lugebant.

Horum recordantes qui iam multi & fortes
Manibus sub Argiuorum iacent animas perdentes.
Stetit autem apud Priamum Iouis nuncia, & allocuta est
Paulolum dicens. hunc autem tremor accepit membra.
Confide Dardanide Priame mentibus, neq; formida.
Non quidem enim tibi ego malum uisura hoc uenio:
Sed bona cogitans. Iouis autem tibi nuncia uenio,
Qui te sine existens ualde curam habet & miseretur.
Redimere te iubet olympius Hectora diuum:
Dona autem Achilli ferre, quæ animum lætificent.
Solus, neq; aliquis alius simul Troianorum ueniat uir,
Præco aliquis te sequatur senior qui regat
Mulos & currum benerotatum: ac & retro
Mortuum ducat ad ciuitatē quē interfecit diuus Achilles.
Neq; tibi mors curæ sit mentibus, neq; timor.
Talis enim tibi dux simul erit comes Mercurius,
Qui te ducet quousq; ducens Achilli propinquet.
At postquam duxerit intra tentorium Achillis,
Neq; ipse interficiet. longe alios omnes inhibebit.
Neq; enim demens, neq; inconsideratus, neq; scelestus:
Sed ualde accurate supplicatori parcet uiro.
Hæc quidem sic dicens abijt pedibus uelox Iris.
At hic filios currum bene rotatum mulinum
Ordinare iubet. arcam autem ligare in ipso.
Ipse autem in cubiculum descendit odoratum
Cedrinum altum quod pulchra multa capit.
In autem uxorem Hecubam uocauit, dixitq;.
Infelix à Ioue mihi olympius Angelus uenit
Redimere dilectum filium euntem in naues Achiuorum.

Priamus iussu Iouis redimendi Hectoris causa ad Achillis accedit tentoriū.

Dona autem Achilli ferre quæ animum lætificent.
Sed age mihi hoc dic.quid tibi mentibus uidetur esse.
Valde enim me ipsum robur,& animus iubet,
Illuc ire in naues intra exercitum latum Achiuorum.
Sic dixit lugebat autem mulier,& respondit uerbo.
Hei quo iam tibi mentes iuerunt,quibus antea
Iactabas inter homines aduenas & quibus dominaris?
Quomodo uis in naues Achiuorum ire solus
Viri in oculos,qui tibi multosq; & fortes
Filios interfecit.ferreus tibi animus.
Si enim te capiet & inspiciet oculis
Crudelis & infidus uir,qui non tui miserebitur,
Neq; uerecundabitur.nunc autem lugeamus longe
Sedentes in domo.huic autem sic alibi fatum potens
Nascenti filauit lino,quando ipsum peperi ipsa
Veloces pedibus canes satiare suis procul parentibus
Virum apud fortem,cuius ego medium iecur possem
Comedere applicans.tunc mutua opera fierent
Filij mei:quoniam non ipsum humiliatum interfecit.
Sed causa Troianorum & Troianarum profundi sinus
Stantem,neq; timoris memorem,neq; fugæ.
Hanc autem rursus allocutus est senex Priamus diuus,
Non me uolentem ire impedi,neq; mihi ipsa
Auis in domibus mala sis,neque me persuadebis.
Si quidem enim aliquis alius terrestrium iuberet
Vel qui uates sunt diuinatores uel sacerdotes
Mendacium diceremus & separarer magis.
Nunc autem ipse enim audiui Deam & inspexi coram.
Vado & non uanum uerbum erit.si autem mihi Parca

Hecuba Priamo, ne Achilli se credat suadet.

Mori apud naues Achiuorum bellicosorum:
Volo.statim enim me interficiet Achilles,
Cum ulnis accipientē filium postq̃ luctum extra amorē
Dixit.& arcarū opercula pulchra aperuit. (mitterē.
Hinc duodecim quidem perpulchros excepit peplos.
Duodecim autem simplices uestes.totidem aūt tapetes.
Totidem autem pallia pulchra:totidem in his tunicas.
Auri autem statuens tulit decem omnia talenta.
Extra aūt duos fulgentes tripodes:quatuor aūt lebetes.
Extra aūt poculū perpulchrū,quod ei Traces præbuerūt
Legationem ienti magnum miraculum.neq; huic (uiri
Pepercit in domibus Senex ualde autem uoluit animo
Redimere dilectum filium.hic aūt Troianos quidē omnes
Porticu à prohibuit uerbis contumeliosis maledicens.
Abite perditi flagitiosi.nonne & uobis
Domi inest luctus.quid me uultis curantes?
An igitur est quòd Saturnides Iupiter dolores dedit
Filium perdere optimum?at cognoscetis & uos.
Faciliores enim magis Achiuis iam eritis
Illo interfecto interfici.at ego
Ante euersamq; ciuitatem dirutamq́;
Oculis uidere ibo domum inferni intra.
Dixit & sceptro insequebatur uiros.hi aūt ibāt extra
Festinante Sene.hic autem filijs suis minabatur
Vituperans Helenumq́;,Parimq;,Agathonemq; diuum,
Pammonemq;,Antiphonoumq; uoce bonumq; Politem,
Deiphobumq;,& Hippothoum,& diuum Agauum:
Nouem his senex minans iubebat.
Festinate mihi mali filij infames.utinam simul omnes

Hectore debuißetis pro uelocibus in nauibus interfici.
Heu me miserum:quoniam genui filios optimos
Troia in lata.horum aũt non aliquem dico relictum esse.
Mestoraq́; pulchrum & Troilum equis pugnantem,
Hectoraq́; qui Deus erat inter uiros:neq; uidebatur
Viri mortalis filius esse,sed Dei. (licti sunt
Hos quidem perdidit mars.hi autẽ redarguendi omnes re-
Mendacesq́;,saltatoresq́;,choreæ strepitibus optimi.
Agnorum & hedorum publici raptores.
Non iam mihi currum ordinatis uelocißime,
Hæcq́; omnia imponitis ut incedam uia.
Sic dixit.hi autem patris timentes minas
Extra quidẽ currum eleuauerũt bene rotatum mulinum.
Pulchrum nuperfactum : arcam autẽ ligauerunt in ipso.
Deorsum autem à palo iugum tulerunt mulinum
Buxinum umbicolosum bene ceruicibus aptum. (narũ.
Extra aũt tulerunt iugi uinculum simul cũ iugo nouẽ ul-
Et hoc quidem bene deposuerunt bene polito in temone
Pede in primo.in autem annulum palo iecerunt.
Ter aũt ex utraq; pte ligauerũt circa umbiculũ.at postea
Ordinatim ligauerunt.sub cuspidem autem flexerunt.
E cubiculo autem ferentes pulchro in curru
Congregauerunt Hectorei capitis multa dona.
Iunxerunt aũt mulos fortium ungularum robustißimos,
Quos quondam Priamo Mysij dederant splendida dona.
Equos autem Priamo subduxerunt iugum quos senex
Ipse habens nutriebat pulchro in præsepio.
Hi quidem iuncti sunt in domibus altis.
Præco & Priamus prudentia mentibus cõsilia habentes.

Propè autem ipsos uenit Hecuba anxio animo.
Vinum habens in manu leue dextera,
Aureo in poculo:ut libantes irent.
Stetit autem equos ante, uerbumq́; dixit,deq́; nominauit.
Cape.liba Ioui patri,& precare domum uenire
Retro ex inimicis uiris priusquam te animus
Mouet in naues me quidem non uolente.
Sed precare tu postea nigrarum nubium Saturnidem
Idæum,qui Troia in tota uidetur.
Pete autem auem uelocem nunciam,quæ ei ipsi
Charissima auium.& cuius potentia est maxima.
Dextram,ut ipsam ipse in oculis intelligens
Hac fidens in naues eas Danaorum uelocium equorum.
Si autem tibi nō dabit suum nuncium late sonans Iupiter.
Non ego te postea mouens iubeo
Naues in Argiuorum ire ualde licet promptum.
Hanc aūt respondens allocutus est Priamus speciosus.
O' mulier non quidem tibi hoc cupienti negabo.
Bonum enim Ioui manus eleuare an miserebitur.
Dixit:& ancillam Tamiam mouit senex
Manibus aquam infundere puram.hæc autem adest
Peluim ancilla gutturniumq́; simul manibus habens.
Lotus autem poculum accepit suæ uxoris.
Precatus est postea stans media aula.libauit autē uinum
Cælum inspiciens & uociferans uerbum locutus est.
Iupiter pater ex Ida imperans gloriosissime maxime,
Da me in Achillis dilectum uenire & miserabilem.
Mitte autem auem uelocem nunciam,quæ tibi ipsi
Dilectissima auium,& cuius fortitudo est maxima

Tamia ancilla Priami.

Dextra ut ipsam ipse in oculis intelligens
Hac fidens in naues eam Danaorum uelocium equarum.
Sic dixit precans.hunc aũt audiuit cõsiliator Iupiter.
Statim autem aquilam misit perfectißimam uolucrum
Fuluam uenaticam,quam & Percnon uocant.
Quanta autem alti ianua cubiculi facta est
Viri diuitis bonæ clauis bene compacta,
Tanta huius utrinq; erant pennæ.apparuit autem ipsis
Dextera ruens per ciuitatem.hi autem uidentes
Lætati sunt,& omnibus in mentibus animus gauisus est.
Festinus autem senex polito in iuit curru,
Ex autem egit uestibulo & testudine ualde sonante.
Ante quidem mulæ trahebant quatuor rotarum currum,
Quas Idæus agebat prudens.at post
Equi quos senex gubernans flagello imperitabat
Statim per ciuitatem.amici aũt simul omnes sequebantur.
Multum lugentes tanquam ad mortem existentem.
Hi aũt postq̃ igitur ciuitate descẽderũt,in cãpũ aũt iue-
Hi quidem retrogradi ad Ilium redierunt (runt.
Filij & generi.hi aũt non latuerunt latesonantẽ Iouem.
In campum apparẽtes.uidens autem miseratus est senem.
Statim aũt Mercurium filiũ dilectum cõtra allocutus est.
Iupiter ad Mercurium. Mercuri tibi enim maxime dilectißimum est
Virum sociare.& audisti cui uelis.
Vade age & Priamum cauas in naues Achiuorum
Sic ducas,ut non aliquis uideat,neq; cognoscat
Mercurij uirga et talaria. Aliorum Danaorum ante Pelidem ire.
Sic dixit.neq; nõ persuasus est inter nũci⁹ Mercurius.
Statim postea sub pedibus ligauit pulchra talaria.

Immortalia aurea, quæ ipsum ferebant & supra mare
Et supra immensam terram simul cum flatu uenti.
Accepit autem uirgam qua uirorum oculos demulcet
Quorum uult. hos autem rursus & dormientes excitat.
Hanc in manibus tenens uolauit fortis Mercurius,
Statim autem in Troiam & Hellespontum iuit.
Perrexit autem ire iuueni pulchro similis
Primū incipiēti pubescere cuius gratiosissima pubertas.
Hi aūt postq̃ igitur magnū sepulchrū præter Ili egerūt
Firmarunt mulosq; & equos ut biberent
In fluuio. iam enim & in crepusculum uenit terram,
Hunc ex propinquo uidens intellexit præco
Mercurium. ad autem Priamum locutus est clamauitq;.
Considera Dardanide prudentis animi opera facta sunt.
Virum uideo. cito autem nos interfici puto.
Sed age iam fugiamus in equis. uel ipsum postea
Genua tangentes rogabimus si miserebitur.
Sic dixit. con aūt seni aīus fusum est. timuit aūt ualde.
Recti autem capilli steterunt in languentibus membris.
Stetit aūt stupefactus. ipse aūt ualde utilis propè ueniens
Manum senis accipiens interrogauit, & allocutus est.
Quò pater sic equosq; & mulos rectà impellis
Noctem per almam, quando dormiunt homines alij:
Neq; tu timuisti robora spirantes Achiuos,
Qui tibi inimici & iniusti propè sunt.
Quorum si quis te uideat uelocem per noctem nigram
Tantas aūt utilitates ducētem qui iam tibi animus esset.
Neq; ipse iuuenis es. senex autem te hic sequitur
Virum propulsare, quando aliquis prior sæuit.

Pili ex timore surrecti sunt.

Sed ego neq; tibi faciam malum & aliud
Te à expellere. dilecto autem te patri aßimilo
Huic autem respõdit postea senex Priamus speciosus.
Sic hæc sunt dilecte fili sicut dicis.
Sed adhuc aliquis & me Deorum super tenet manum,
Qui mihi talem misit uiatorem obuiare.
Fatalem, qualis iam tu corpore & specie admirabilis
Sapiens esq; animo, beatis autem ex parentibus.
Hunc autẽ rursus allocutus est interpres Mercurius.
Ita iam hæc omnia senex secundum decens dixisti.
Sed age mihi hoc dic & uere narra.
An aliquo mittis thesauros multos & pulchros
Viros in alienigenas, ubi hi tibi salua maneant.
An iam omnes relinquitis Ilium sacram
Timentes. talis enim uir optimus perijt
Tuus filius. non quidem aliquid pugnæ abest Achiuis.
Huic autem postea respondit senex Priamus speciosus.
Quis autem tu es optime, quibus autem ex es parẽtibus?
Qui mihi bene mortem interfecti filij dixisti.
Hunc autem rursus allocutus est nuncius Mercurius.
Tentas me senex & interrogas Hectora diuinum.
Hunc quidem ego ualde multum pugna in gloriosa
Oculis uidi: & bene in nauibus impellens
Argiuos interficiebat, diuidens acuto ære.
Nos autem stantes admirabamur. non enim Achilles
Ibat pugnare iratus Atridæ. *(fabricata.*
Huius enim ego comes. una autem duxit nauis accurate
Myrmidonibus aũt ex sum. pater aũt mihi est Polyctor
Diues quidem hic est. senex autem mihi sicut tu hic.

Mercurius Priamum ad Achillem ducit & reducit.

Sex autem ei filij sunt:ego autem septimus sum.
His cum motus sorte sortitus sum huc sequi.
Nunc autem ueni in campum à nauibus.mane enim
Facient circùm urbem pugnam bellicosi Achiui.
Tristantur enim hi sedentes,neq; possunt
Tenere ruentem bello reges Achiuorum.
Huic autem respōdit postea senex Priamus speciosus.
Si quidem iam famulus Pelidæ Achillis
Es:age iam mihi omnem ueritatem narra.
An adhuc apud naues meus filius.an ipsum iam
Suis canibus membratim incidens proposuit Achilles.
Hūc aūt rursus allocutus est inter nūcius Mercurius,
O' senex nondum hunc canes ederunt,neq; aues.
Sed adhuc ille iacet Achillis apud nauem.
Sic in tabernaculis.duodecimus autem ei dies
Iacenti.neq; in aliquo ei corpus marcescit:neq; ipsum uer-
Edunt,qui uiros bello interfectos edunt. (mes
Certe quidem ipsum circa sepulchrum sui amici dilecti
Trahit immisericorditer Aurora quando diuina apparet.
Neq; ipsum deturpat diuino ipse inuadens.
Qualiter roscidus iacet.circùm autē sanguis lauatus est.
Neq; alicubi fœdatus.simul aūt uulnera oīa clausa sunt
Quæcunq; percussa fuerāt,multi aūt in ipso ferrū impu-
Sic curam habent beati Dei filij proprij, (lerant.
Et mortui existētis,quoniam ipsis amicus circa animum.
Sic dixit.gauisus est autem senex, & respondit uerbo.
O' fili bonum & fatata dona dare
Immortalibus,quoniā nunquā meus filius si unquam fuit
Oblitus est in domibus Deorum qui Olympum habitant.

Ideo eius recordati sunt, & in mortis fato.
Sed age iam hoc accipe me à pulchrum poculum
Ipsum liberare. mitte autem me cum Deis
Vt in tentorium Pelidæ perueniam.
Hunc aũt rursus allocutus est internũcius Mercurius.
Tentas me senex iuniorem. neq; mihi persuadebis
Qui me iubes dona clam Achille habere.
Hunc quidem ego timeo & uereor ex animo
Prædari, ne mihi malum in futurum fiat.
Tibi autem ego dux & inclytum Argos irem
Decenter in naui ueloci pedester sequens.
Non aliquis tibi ducem uituperans pugnaret.
Dixit, & irruens ualde utilis currum & equos
Statim flagellum & habenas accepit manibus.
Inspirauit autem equis & mulis fortitudinem bonam.
Sed quãdo iam turresq; nauium & fossam peruenerunt.
Hi autem nuper circa cœnas custodes laborabant.
His autem in somnum fudit internuncius Mercurius
Omnibus. statim autem aperuit portas & amouit seras.
Introduxit Priamumq;, & splendida dona in curru.
Sed quando iam in tentorium Pelidæ peruenerunt
Altum, quod Myrmidones fecerant regi
Ligna abietis incidentes: sed desuper cooperuerant
Lanosum culmen ex prato metentes.
Circùm autem ei magnam aulam fecerant regi
Lignis frequentibus. ianuam autem tenebat sola sera
Abiegna: quam tres quidem claudebant Achiui.
Tres autem aperiebant magnam iuncturam portarum
Aliorum hominum: Achilles claudebat & solus.

Iam tunc Mercurius perutilis aperuit seni:
Intro autem duxit inclyta dona pedibus ueloci Achilli.
Ex equis autem descendit in terram, dixitq́;.
O' senex certe ego Deus immortalis ueni
Mercurius. tibi enim me Iupiter simul ductorẽ præbuit.
Sed certe quidem ego iterum discedam, neq; Achillis
Oculos uidebo. indignum autem esset
Immortalem Deum, sic mortales amare contra.
Tu autem intrans accipe genua Pelidæ:
Et ipsi per patrem & matrem bene comatam
Supplica & filium, ut ei simul animum moueas.
Sic igitur dicens abijt ad altum Olympum
Mercurius: Priamus autem ex equis saltauit humum.
Idæum autem illic reliquit. hic autem mansit detinens
Equos mulosq́;. Senex autem rectà iuit domum.
Vbi Achilles sedebat. in autem eum ipsum
Inuenit. socij autem à longe sedebant. huic autem duo soli
Heros Automedonq́; & Alcimus ramus Martis,
Ministrabant astantes tandudum abstinuerat cibo
Edens & bibens. adhuc & adiacebat mensa.
Hos aũt latuit ingrediẽs Priamus magnus. propè aũt stãs
Manibus Achillis accepit genua, & osculatus est manus,
Graues homicidas, quæ ei multos interfecerat filios.
Sicut autem qñ nocumẽtum magnũ accepit qui in patria
Virum interficiens alium exiuit populum
Viri in diuitis. stupor autem habet inspicientes.
Sic Achilles stupuit uidens Priamum speciosum.
Stupuerunt autem & alij. inuicem autem aspiciebant.
Hunc & supplicans Priamus ad uerbum dixit.

Priamus ingreditur ad Achillem.

Priami apud Achillē preces.

Recordare patris tui Deis similis Achille,
Talis sicut ego exitioso in senectæ limite.
Et quidem illum alicubi uicini circum existentes
Consumunt: neq; aliquis est execrationem & pestem expellere.
Sed certe ille te uiuentem audiens
Lætatur in animo, inq; sperat dies omnes
Videre dilectum filium à Troia uenientem.
Verum ego ualde infelix, quoniam genui filios optimos
Troia in lata: horum autem nullum dico relictum esse.
Quinquaginta mihi erant, qũ uenerunt filij Achiuorum.
Nouem & decem quidem mihi uno ex uentre erant.
Alios autem mihi pepererunt in domibus mulieres.
Horũ quidē multorũ impetuosus Mars sub genua soluit.
Qui autē mihi solus erat liberabat aũt ciuitatē & ipsos.
Hunc tu nuper interfecisti pugnantem pro patria
Hectora. huius nunc gratia uenio in naues Achiuorum
Redempturus à te. fero autem multa dona.
Sed reuerere Deos Achille, ipsumq; miserere
Recordans tui patris. ego autem miserior.
Perpessus sum aũt qualia nondũ aliquis terrestris hō alius
Viri filiorum interfectoris ad os manum porrigere.
Sic dixit huic aũt patris sub desiderium mouit luctus.
Tangens autem manum expulit quiete senem.
Hi autem recordantes hic quidem Hectoris homicidæ
Plorabat abunde ante pedes Achillis inuolutus.
At Achilles plorabat suum patrem. aliquando aũt rursus
Patroclum. horum aũt suspirium in domibus mouebatur.
At postquam luctu satiatus est diuus Achilles.
Et ei à mentibus uenit desiderium & à membris,

Statim

Statim à solio surrexit: senem autem manu erexit
Miseratus canumq; caput, canamq; barbam,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Ah infœlix certe iam multa mala tolerasti tuo in animo:
Quomodo tolerasti in naues Achiuorum uenire solus,
Viri in oculos: qui tibi multosq; & bonos
Filios interfecit? ferreus tibi animus.
Sed age iam desede in solio. dolores tamen
In animo iacere sinamus tristes.
Non enim aliqua utilitas est frigidi luctus.
Sicut enim nouerunt Dei miseris mortalibus
Viuere tristes. ipsi autem sine cura sunt.
Duo enim Dolia iacent in Iouis limine
Donorum, qualia dat malorum, alter autem bonorum.
Cui quidem miscens dat Iupiter gaudens fulgure.
Aliquando quidem malo hic incidit. aliquādo aūt bono.
Cui autem malorum dat, læsum ponit.
Et ipsum mala fames in terram almam impellit.
Ambulat autem, neq; Deis honoratus, neq; hominibus.
Sic quidem Peleo Dei dederunt illustria dona
Ex natiuitate. omnes enim supra homines ornatus est
Fortunaq; diuitijsq; dominabatur autem Myrmidonibus,
Et ei mortali existenti Deam fecerunt uxorem.
Sed in & hoc posuit Deus malum quod ei nulla
Filiorum in domibus soboles facta est imperantium.
Sed unum filium genuit cito moriturum. neq; hunc
Senescentem curo: quoniam ualde longe à patria
Sedeo in Troia teq; persequens & tuos filios,
Et te Senex quondam quidem audiebamus beatum esse.

Achilles Priamum prostratum erigit.

Dolia duo in limine Iouis. alterū bonis, alterū malis plenum.

Quantum Lesbus simul beati pauimentũ intus cõtinet.
Et Phrigia desuper & hellespontus magnus.
Horum te Senex diuitijsq́;,& filijs dicunt ornatũ fuisse.
Verum postq̃ tibi nocumentum hoc duxerunt cælestes,
Semper tibi circa ciuitatem pugnaq́;,uirorumq́; cædes.
Tolera,neq; multum doleas tuo in animo;
Non enim aliquid facies tristatus filio proprio:
Neq; ipsum resuscitabis:quin & malum aliud patieris.
Huic autẽ respondit postea senex Priamus speciosus,
Neq; me aliquo modo in solio sedere facias Ioue nutrite,
Iacet in tentorijs insepultus.sed citissime (donec Hector
Solue ut oculis uideam.tu autem suscipe dona
Multa quæ tibi ferimus.tu autem his fruaris,& eas
Tuam in patriam terram:quoniam me primum siuisti
Ipsumq́; uiuere & uidere lumen solis.
Hũc ãt torue uidẽs allocutus ẽ pedib⁹ uelox Achilles,
Ne amplius nunc me irrita senex intelligo autẽ & ipso
Hectora tibi soluere.à Ioue autem mihi nuncia uenit
Mater quæ me peperit filia marini Senis.
Et autem te cognosco Priame mentibus:neq; me lates
Quòd Deorũ aliquis duxit ueloces in naues Achiuorũ,
Non enim tolerasset homo uenire,neq; ualde pubescens
In exercitum:neq; custodes latuißet:neq; seras
Facile aperuisset portarum nostrarum.
Ideo nunc ne mihi magis in doloribus animum moueas,
Ne te senex,neq; ipsum in tentorijs finerem,
Et supplicem licet existentem.Iouis autẽ fallam mãdata,
Sic dixit.timuit autem senex,& paruit uerbo.
Pelides autem domo leo tanquam saltauit foras,

Non solus: simul hunc duo comites secuti sunt.
Heros Automedonq́; & Alcimus, quos maxime
Honorabat Achilles sociorũ post Patroclum mortuum.
Hi tunc sub iugis soluerunt equos, mulosq́;.
Intro autem duxerunt praeconem Caletora senis,
Deorsum ãt à sella miserunt benepolito autem à curru
Acceperunt Hectorei capitis multa dona.
Reliquerunt autem duo pallia, benefilatamq́; tunicam.
Vt exanimem tegens daret domum ferri.
Ancillas aũt euocans lauare iussit, circumq́; ungere
Longe eleuans, ut non priamus uideret filium,
Ne hic quidem tristi corde ira non liberaret
Filium uidens. Achilli autem motus esset dilectus aĩus:
Et interficeret: Iouis autem falleret mandata.
Hũc aũt postq̃ igitur ancille lauarunt & unxerũt oleo,
Circa autem ipsum pallium pulchrũ iecerũt & tunicã,
Ipse hunc Achilles lectis in posuit eleuans.
Simul autem socij eleuauerunt bene politum in currum.
Gemuitq́; postea, dilectum autem nominauit socium.
Ne mihi Patrocle irascere, si audiens
In inferni existens, quod Hectora diuinum solui
Patri dilecto, quoniam non mihi indecentia dedit dona.
Tibi aũt rursus ego & horũ partiar quaecunq; decet.
Dixit, & in tentorium rursus iuit diuus Achilles:
Sedit autem in solio pulchro unde surrexerat,
Muro altero. ad autem Priamum locutus est uerbum.
Filius quidem iam tibi solutus est Senex ut iussisti.
Iacet autem in lectis. simul autem Aurora apparente
Videbis ipse ducens. nunc autem recordemur coenae.

Hectoris corpus patri redditur, sed soluto pretio.

Etenim pulchri coma Niobe recordata est cibi,
Cui duodecim filij in domubus perierunt:
Sex quidem filiæ, sex autem filij adolescentes.
Hos quidem Apollo interfecit cum argenteo arcu
Iratus Niobæ. has autem Diana sagittis gaudens
Quoniam Latonæ æquiperata est pulchræ genas.
Dixit duo peperisse. hæc autem pepererat multos.
Hi autem igitur & duo existentes omnes perdiderunt.
Qui quidem nouē dies iacebant in cæde. neq; aliquis erat
Sepelire. populos autem lapides fecit Saturnides.
Hos autem igitur decimo die sepelierunt Dei cælestes,
Hæc itaq; cibi recordata est postquā fessa est lachrymans.
Nunc autem in saxis in montibus desertis
In Sipylo ubi dicunt Dearum esse toros
Nympharum, quæ circa Acheloum fluunt,
Vbi lapis existens Deis ex dolores patitur.
Sed age iam & nos curremur diuine Senex
Cibo: quoniam iterum dilectum filium flebis.
Ilium in ducens. multum autem lachrymatus tibi erit.
Dixit. & surgens ouem albam uelox Achilles
Mactauit. socij āt excoriarūt, & exercebātur bñ secundū
Secueruntq; scitè, infixeruntq; uerubus, (decens
Assaueruntq; rite, traxeruntq; omnia.
Antomedon autem panem capiens distribuit mensæ
Pulchris in calathis. at carnes diuidit Achilles.
Hi autem in cibos paratos adiacētes manus extendebant,
At postquam potus & cibi desyderium eiecerunt,
Certe Dardanides Priamus admirabatur Achillem,
Quantus erat, qualisq; Deis enim contra similis erat.

Niobes liberi ab Apolline & Diana sagittis cōfixi.

Vbi Niobe sit in saxum deformata.

At Dardanidem Priamum admirabatur Achilles,
Inspiciens aspectumq; bonum,& uerba audiens.
At postquam delectati sunt inter se aspicientes
Hunc prior allocutus est senex Priamus speciosus.
Dormire facias nũc me citißime Iouis alũne,ut & iã
Somno sub dulci delectemur dormientes.
Nondum enim conniuerunt oculi sub palpebris meis:
Ex quo tuis sub manibus meus filius amisit animum.
Sed semper suspiro,& dolores infinitos patior,
Aulæ in septis inuolutus in fimo.
Nunc iam & cibum comedi,& nigrum uinum
Gutturi imposui antea quidem nihil comedi.
Dixit.Achilles autem socijs & ancillis iußit
Cubilia in cubiculo ponere,& stragulas pulchras
Purpureas inijcere,sternereq; desuper tapetes:
Vestesq; imponere pilosas desuper induere.
Hæ autem iuerunt è domo lumen in manibus habentes:
Statim autem strauerunt duos lectos festinantes.
Hũc aũt cauillans allocutus est pedibus uelox Achilles.
Extra quidẽ iam dormi Senex dilecte,nequis Achiuorum
Huc adueniat consiliator,qui mihi semper
Consilia consulunt aßidentes ut fas est.
Horum siquis te uidebit uelocem per noctem nigram,
Statim referat Agamemnoni pastori populorum:
Et dilatio solutionis mortui fiet.
Sed age mihi hoc dic & uere narra.
Quot dies expectabis sepelire Hectora diuum:
Vt tandiu ipseq; maneam & populum contineam.
Huic aũt respondit postea Senex Priamus speciosus.

Si quidē iam me uis perficere sepulchrū Hectori diuino:
Sic mihi faciens Achille gratia facies.
Scis enim q̄uo intra ciuitatē clausi sumus.longe aūt sylua
Abducere ex monte.ualde autem Troiani timent.
Nouem dies quidem ipsum in domibus lugemus:
Decima autem & sepeliemus:conuiuabiturq; populus.
Vndecima autem sepulchrum super ipso faciemus.
Duodecima autem pugnabimus si necessitas.
Hūc āt rursus allocutus est pedibus fortis diuus Achil
Erunt tibi & hæc senex Priame ut tu iubes. (les.
Tenebo enim tantum bellum tempus quantum iubes.
Sic igitur affatus in uola manum Senis
Accepit dexteram,ne quomodo timeret in animo.
Hi quidem igitur in uestibulo domus illic dormierunt
Præco & Priamus multa mentibus consilia habentes.
At Achilles dormiuit conclaui tentorij bene compacti.
Huic aut Briseis adiacebat pulchra genas,
Alij quidem Deiq;,& uiri galeati
Dormerunt tota nocte molli domiti somno.
Sed non Mercurium perutilem somnus cepit,
Mouentem in animo quomodo Priamum regem
Nauibus è mitteret,latens sacros portarum custodes.
Stetit autem super capite,& ipsum ad uerbum dixit.
O senex nō tibi curæ est malū.qualiter adhuc dormis
Viros inter hostes,postquam te dimisit Achilles?
Et nunc quidem dilectum filiū soluisti.multa aūt dedisti.
Te autem uiuo & ter tot darent dona.
Filij post relicti:si Agamemnon
Cognoscet te:cognoscent autem omnes Achiui.

Sic dixit.timuit autē senex præconē aūt surgere fecit.
His autem Mercurius iunxit equos mulosq;.
Leuiter aūt ipse egit per exercitū:neq; aliquis cognouit.
Sed quando iam uadum uenerunt bene fluentis fluuij
Xanthi uorticosi,quem immortalis genuit Iupiter,
Mercurius quidem postea abijt ad altum olympum.
Aurora aūt purpurea fundebatur uniuersam in terram. Hector in urbem refertur.
Hi autem in ciuitatem impellebant fletuq; suspirioq;
Equos.muli aūt mortuum ferebant:neq; aliquis alius
Cognouit ante uirorum,bene cinctarumq; mulierum.
Sed Cassandra similis aureæ Veneri
Per gamum in ascendens dilectum patrem cognouit
Stantem in curru,præconemq; urbem clamantem.
Hunc autem super mulis uidit iacentem in lectis:
Plorauitq; postea,clamauitq; totam Per urbem.
Aspicite Troiani & Troianæ Hectora uenientes.
Si quando & uiuo pugnā ex redeunte (populo.
Lætabimini:quoniā magnū gaudiū ciuitati erat, omniq;
Sic dixit.neq; aliquis illic in ciuitate relictus est uir,
Neq; mulier.omnes enim irretentibilis cepit dolor.
Propè autem concurrerunt portas mortuum ducenti.
Primæ hunc uxorq; dilecta & uenerabilis mater
Amplexi sunt in currum benerotatum ruentes,
Tangentes caput.flens autem circumstabat multitudo.
Et iam toto die in Solem occidentem
Hectora flentes plorassent ante portas,
Nisi è curru Senex populo allocutus fuisset.
Cedite mihi mulis transire.at postea
Satiabimini fletu postquam duxero domum.

Sic dixit.hi autem diuisi sunt & cesserunt currui.
Hi aũt postq̃ induxerũt inclytos domos: hũc qdẽ postea
Tessellatis in lectis posuerunt.apud aũt sedere fecerũt cã-
Lamẽtationibus,excipiũt quiq; suspiriosum cãtũ, (tores.
Hi quidẽ lamentabãtur.post aũt suspirabant mulieres.
His autem Andromache albaulnas incepit luctu,
Hectoris homicidæ caput in manibus habens.
Vir ab ætate iuuenis perijsti.ualde autem me uiduam
Reliquisti in domibus.filius autem paruulus uane,
Quem genuimus tuq; egoq; infelices,neq; ipsum puto
Pubertatem uenire.prius enim ciuitas hæc in arce
Destruetur.certe enim perijsti custos,quiq; ipsam eandẽ
Custodiebas.habes autem uxores & paruulos filios.
Hæ cito nauibus uehentur concauis,
Et iam ego cum his.tu autem rursus fili, uel me ipsam
Sequeris ubi opera indecentia operaberis
Certans ante dominum impium.uel aliquis Achiuorum
Iacet manu capiens à turri grauem mortem
Iratus.cuicunq; iam alicubi fratrem interfecit Hector
Vel patrem,uel & filium,qñ ualde multi Achiuorum
Hectoris in manibus dentibus acceperunt magnã terrã.
Non enim mitis erat pater tuus in pugna tristi.
Hoc & ipsum populi lugent in ciuitate.
Indicibilem autem parentibus luctum & dolor posuisti
Hector.mihi autẽ maxime relicti sunt dolores graues.
Non enim mihi moriens lectis ex manu extendisti:
Neq; aliquid mihi dixisti prudens uerbum, cuius semper
Recordarer,noctesq; & dies lachrymas fundens.
Sic dixit.post autem suspirabant mulieres.

Hector ab uxore & mã tre deploratur.

His autem rursus Hecuba uehementi incepit luctu.
Hector meo animo omnium multo dilectißime filiorum,
Certe quidem mihi uiuus existens dilectus eras Deis,
Qui tui curam habuerunt & in mortis Parca.
Alios quidem enim filios meos pedes uelox Achilles
Misit aduēdendū quēcūq; acceperat ultra mare īdomitū,
In Samnum,inq; Imbrum & Lemnum infidi portus.
Tui autem postquam excepit animum acuto ære,
Multum extrahebant sui sepulchrum socij
Patrocli quem interfecisti.suscitauit aūt ipsum,neq; sic.
Nunc aūt mihi roscidus & recēter īterfectus in domibus
Iaces,illi similis quem arciger Apollo
Suis pijs sagittis in citatus interfecit.
Sic dixit flens.luctum autem immensum mouit.
His autem postea Helena tertia ex incepit luctu.
Hector meo animo leuirum multo dilectißime omnium,
Certe mihi maritus est Alexander speciosus,
Qui me duxit ad Troiam.utināprius debuissem perire.
Iam enim nunc mihi hic uigesimus annus est
Ex quo illinc ueni & à mea ueni patria.
Sed nondum tui audiui malum uerbum,neq; stultum.
Sed si quis me & alijs in domibus dixit
Leuirum uel cognatarū,uel fratriarū bonas uestes hñtiū
Vel Socrus(socer autem pater ualde benignus semper)
Sed tu hunc uerbis admonens cohibebas,
Tuaq; modestia & tuis lenibus uerbis,
Hoc te simul fleo,& me infelicem dolens cor.
Non enim aliquis mihi amplius alius in Troia lata
Benignus neq; amicus,omnes autem me abhorrent.

Hecuba Hectorem deplorat.

Helena Hectorem deplorat.

Annus uigesimus aduētus Helenæ ad Troiam

Sic dixit flens. post autem suspirauit populus multus.
Populos autem senex Priamus ad uerbum dixit.
Ducite nunc Troiani ligna ad ciuitatem: neq; aliquid aīo
Timete Argiuorum multas insidias. certe enim Achilles
Dimittens me sic pollicitus est nigris à nauibus,
Non prius nocere quàm duodecima ueniat Aurora.
Sic dixit. hi autem sub curribus boues mulosq;
Iunxerūt. statim aūt postea ante ciuitatē cōgregati sunt
Nouem diebus quidem hi duxerunt immensam materiā.
Sed qñ iam decima apparuit lucens mortalibus Aurora,
Et tunc extulerunt audacē Hectora lachrymas fundētes.
In aūt pyra sūma mortuū posuerūt, in aūt iecerūt ignē.
Qñ aūt mane genita apparuit roseos digitos hñs aurora.
Tūc circū pyrā inclyti Hectoris cōgregatus est populus.
Primum quidem pyram extinxerunt nigro uino
Omnem quantum continebat ignis robur. at postea
Ossa alba collegerunt fratres socijq;
Lugentes teneræ autem destillabant lachrymæ à genis.
Et hæc auream in urnam posuerunt accipientes:
Purpureis uelis cooperientes mollibus.
Statim autem in concauam fossam posuerunt. at desuper
Crebris lapidibus strauerunt magnis.
Statim aūt signū fuderūt. circū aūt speculatores sedebāt
Ne prius irruerent bellicosi Achiui. (passim,
Fundentes autem signum iterum iuerunt. at postea
Bene congregati cōuiuati sunt ualde gloriosum cōuiuiū
Domibus in priami Iouis alumni Regis.
Sic hi constituerunt sepulchrū Hectoris bellicosi.

Hectoris rogus & sepultura.

Hector nouē dies comploratus decima demū die humatur.

FINIS HOMERI ILIADIS.

